

Dokument nr. 15:2

(2006–2007)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 130 - 388

31. oktober - 21. desember 2006

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Dokument nr. 15:2

(2006-2007)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 130 - 388

31. oktober 2006 - 21. desember 2006

Innhold

Spørsmål	Side
130. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. opprettholdelse av hovedtrekkene i bosettingsmønsteret, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	15
131. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. utrykningsstatus for Tollvesenets biler, besvart av finansministeren.....	16
132. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. bussjåfør fra Froland som nektets fornyet kjøreseddel for buss fordi han har fylt 70 år, besvart av samferdselsministeren.....	18
133. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. bilaterale handelsavtaler i EFTA-land, besvart av nærings- og handelsministeren	19
134. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. triksing med statistikk ved sykehusene for å spare penger, besvart av helse- og omsorgsministeren	19
135. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. fjordvarme, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren	20
136. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. planlegging av et nytt oppgraderingsprosjekt på rv 287, besvart av samferdselsministeren.....	21
137. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. skatteavtalen fra 1977 mellom Norge og Polen, besvart av finansministeren	22
138. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kampflyet Joint Strike Fighter, besvart av forsvarsministeren.....	23
139. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. redusering av NO _x -utslippene fra norsk industri og samferdsel, besvart av miljøvernministeren	24
140. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. matutdeling, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
141. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. Postens distribusjon av riksspreidde meningsbærende aviser, besvart av samferdselsministeren.....	26
142. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. uføretrygd i Norge, besvart av finansministeren.....	27
143. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. SAFT-prosjektet, besvart av kultur- og kirkeministeren	28
144. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. kontroll med vektorbransjen, besvart av justisministeren	29
145. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. selvangivelsen, besvart av finansministeren.....	30
146. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. tilpasset opplæring, besvart av kunnskapsministeren	31

	Side
147. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. midler til Kunnskapsløftet, besvart av kunnskapsministeren	32
148. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. press mot Iran, besvart av utenriksministeren	33
149. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. utviklingsministerens politikk for godt styresett og mot korrupsjon, besvart av utviklingsministeren	34
150. Fra stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo, vedr. nedskyting av tibetanske flyktninger, besvart av utenriksministeren.....	35
151. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. jegerlønn, besvart av miljøvernministeren	36
152. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. miljøskadelige biler, besvart av miljøvernministeren.....	36
153. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. vern av områder med thoriumforekomster, besvart av miljøvernministeren	37
154. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. arbeidet med rv 2 gjennom Sør-Odal kommune, besvart av samferdselsministeren.....	37
155. Fra stortingsrepresentant Per Egil Evensen, vedr. lærerutdanning, besvart av kunnskapsministeren	38
156. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. inflasjonsmål, besvart av finansministeren.....	39
157. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. betaling for tilsyn for voldsutsatte, besvart av barne- og likestillingsministeren	41
158. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. miljøgater, besvart av samferdselsministeren	41
159. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. særfradrag for funksjonshemmede barn, besvart av finansministeren	43
160. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. skattesystemet på Svalbard, besvart av finansministeren	44
161. Fra stortingsrepresentant Petter Løvik, vedr. elektrisk kraft for Møre og Romsdal og Trøndelag, besvart av olje- og energiministeren.....	44
162. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. amming, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	45
163. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. overproduksjon i svinenæringen, besvart av landbruks- og matministeren.....	47
164. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. togstasjon ved Langeland utenfor Jessheim, besvart av samferdselsministeren.....	48
165. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. fiskerinæringen, besvart av fiskeri- og kystministeren	49
166. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. husleietilskudd til private skoler for funksjonshemmede, besvart av kunnskapsministeren.....	50
167. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ansettelsesforhold i politietaten, besvart av justisministeren	50
168. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. DNA-testing, besvart av justisministeren	51
169. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. salg av vei og areal, besvart av samferdselsministeren.....	52

	Side
170. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. produksjons-MoU for JSF, besvart av forsvarsministeren.....	53
171. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. ny utredning for hvor HR og lønnsentralen for NAV skal ligge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	53
172. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. regionalmidler, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	54
173. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. ansettelsespraksis, besvart av justisministeren.....	55
174. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. multippel sklerosemedikamentet Tysabri, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	56
175. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. HPV-vaksine, besvart av utviklingsministeren.....	57
176. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. Hardangerbroen, besvart av samferdselsministeren.....	58
177. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. overføringstunnel fra Roksjån i Tinn kommune til Kallhovd-magasinet, besvart av olje- og energiministeren.....	58
178. Fra stortingsrepresentant Eirin Faldet, vedr. MS-pasienter i Hedmark og Oppland og Finnmark, besvart av helse- og omsorgsministeren ...	59
179. Fra stortingsrepresentant Inger S. Enger, vedr. overføring av ansvaret for tinglysing, besvart av justisministeren.....	60
180. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. vernegrenser, besvart av miljøvernministeren.....	61
181. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. lavenergihus og bruk av fjernvarme, besvart av olje- og energiministeren.....	62
182. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. utleie av fritidsboliger, besvart av finansministeren.....	62
183. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Tønsbergpakken, besvart av samferdselsministeren.....	63
184. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. rushtidsavgift som en del av Oslopakke 3, besvart av samferdselsministeren.....	64
185. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. lydbøker for elever med lese- og skrivevansker, besvart av kunnskapsministeren.....	65
186. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. villavogner, besvart av samferdselsministeren.....	66
187. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. konkurransevridning innenfor reinslakterisektoren, besvart av landbruks- og matministeren.....	67
188. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. ett alternativ til det lokale initiativet om en Oslopakke 3, besvart av samferdselsministeren.....	67
189. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. vaktelskaper, besvart av justisministeren.....	68
190. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. pasienter med multiresistent tuberkulose i Arkhangelsk, besvart av utenriksministeren.....	69
191. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. fritt sykehusvalg, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	70
192. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kjøretid over Hardangerbroen, besvart av samferdselsministeren.....	71

	Side
193. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. brudd på barnehageloven og manglende kontroll med vikarbransjen, besvart av justisministeren	73
194. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. fjerning av romteknologi som satsingsområde, besvart av forsvarsministeren.....	74
195. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø, vedr. nedleggelse av stoppesteder langs Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	74
196. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	76
197. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. gasskraftverk på Skogn, besvart av olje- og energiministeren	77
198. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. samiske barns rettigheter, besvart av barne- og likestillingsministeren	78
199. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. nakkeslengskader, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
200. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. helgeberedskap ved flyplasser, besvart av samferdselsministeren	80
201. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. regulariteten hos Statkraft, besvart av nærings- og handelsministeren	81
202. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. vern av bomstasjonen på Rennesøy, besvart av miljøvernministeren.....	82
203. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. kostnader hos Konfliktrådet, besvart av finansministeren	83
204. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. forsikring som dekker bøter fra Tollvesenet, besvart av justisministeren	84
205. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. ansvaret for enslige asylsøkerbarn til barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren	85
206. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. MR-Angioundersøkelser ved Sykehuset Østfold, besvart av helse- og omsorgsministeren	85
207. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. idrettsmelding, besvart av kultur- og kirkeministeren	86
208. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. tollkontroll ved norske flyplasser, besvart av finansministeren	87
209. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. ulykker mellom elg og bil på E6 gjennom Ullensaker og Eidsvoll, besvart av samferdselsministeren	87
210. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. riksvei 2 gjennom Odalen, besvart av samferdselsministeren	88
211. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. styrking av jordmortjenesten og følgetjenesten i kommunene, besvart av helse- og omsorgsministeren	89
212. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. kvinner fra Iran, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	90
213. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. Snøheimvegen i Oppland, besvart av miljøvernministeren	92
214. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. forsøk med partråling i Norge, besvart av fiskeri- og kystministeren	93

	Side
215. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. nedsettelse av en landbrukskommisjon, besvart av landbruks- og matministeren.....	93
216. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Frogner stasjon på Eidsvollsbanen, besvart av samferdselsministeren	94
217. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tollsatsene på melkeerstatning til lam, besvart av landbruks- og matministeren.....	95
218. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. fritak for engangsavgift for spesialkjøretøy som ikke brukes til godstransport, besvart av finansministeren.....	95
219. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. bobiler, besvart av finansministeren	96
220. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. rusbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	97
221. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. ambulansetjenesten i Helse Nord, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
222. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. markedsordningen for melk, besvart av landbruks- og matministeren.....	99
223. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. Statens innkrevingsentral, besvart av finansministeren	100
224. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skattenivå, besvart av finansministeren.....	101
225. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. bruken av matpenger ved Skotterud barnehage, besvart av kunnskapsministeren	103
226. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. behandlingen av søknader om tildeling av ortopediske hjelpemidler, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	104
227. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. utlevering av domfelte krigsforbrytere som gjemmer seg i Norge, besvart av justisministeren	105
228. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. Hof fengsel, besvart av justisministeren	106
229. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. soningskøene, besvart av justisministeren	106
230. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. vederlag på opphavsrett, besvart av finansministeren	107
231. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. AMK-sentraler, besvart av helse- og omsorgsministeren	108
232. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo og krigsforbrytere, besvart av justisministeren	109
233. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. barnpsykiatriklinikken i Fredrikstad på Åsebråthen, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	110
234. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfohn, vedr. justeringer i regelverket for merverdiavgift, besvart av finansministeren	111
235. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. istandsetting av holdeplassene Svingen og Gutterrud på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	112

	Side
236. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. anbudsregler, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	113
237. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. avslag på oppholdstillatelse, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	113
238. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. ferjestrekningen Brimnes-Bruravik, besvart av samferdselsministeren	114
239. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. forsikringsselskaper som nekter kunder forsikring, besvart av finansministeren	115
240. Fra stortingsrepresentant Olav Akselsen, vedr. fengsling av palestinske parlamentarikarar, besvart av utenriksministeren	117
241. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. etterforskning av krigsforbrytere, besvart av justisministeren	117
242. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. hjelpepleierutdanningen, besvart av kunnskapsministeren.....	118
243. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. ulykker på E6, besvart av samferdselsministeren	119
244. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. menneskerettighetssituasjonen i Burma, besvart av utenriksministeren	120
245. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, besvart av nærings- og handelsministeren	121
246. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. bioenergi, besvart av nærings- og handelsministeren.....	121
247. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. kvinner som søker om opphold på grunn av kjønnsbasert forfølgelse, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	122
248. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. nedleggelse av avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved sykehuset i Ålesund, besvart av helse- og omsorgsministeren	123
249. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. forskningsprosjekt som ville bidratt til å kaste lys over Regjeringens friskolepolitikk, besvart av kunnskapsministeren	124
250. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. riksvei 60 Olden-Innvik, besvart av samferdselsministeren	125
251. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. norske styrker til Sør-Afghanistan, besvart av forsvarsministeren	125
252. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. informasjonstavle om Rigel-tragedien, besvart av kultur- og kirkeministeren	126
253. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. fergesambandet Mortavika-Arsvågen, besvart av samferdselsministeren	127
254. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. råstofftilgangen til industrien som er avhengig av råstoff fra skogen, besvart av landbruks- og matministeren.....	127
255. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. pass på avveier, besvart av justisministeren	129
256. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. journalføring av e-post hos Statens vegvesen, besvart av samferdselsministeren.....	129
257. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim, vedr. støttenivået for vindkraft, vannkraft og biokraft, besvart av olje- og energiministeren	130

	Side
258. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. humanitær katastrofe på Jaffna-halvøya, besvart av utenriksministeren.....	131
259. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. utredning om behov og muligheter for stamveinettet frem til 2040, besvart av samferdselsministeren.....	132
260. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. å sikre mannlige prostituertes og mannlige ofre for menneskehandel sine interesser, besvart av justisministeren.....	133
261. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. uføretrygd og arbeid, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	134
262. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. synkende folketall i mange av kommunene i Finnmark, besvart av olje- og energiministeren.....	135
263. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. voksne som misbruker barn til kriminelle handlinger, besvart av justisministeren.....	136
264. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. reiselivsprøveprosjektet på Maisavarre, besvart av landbruks- og matministeren.....	137
265. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. observasjon av barns kjønnsorgan ved helsekontroller, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	138
266. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. observasjon av barns kjønnsorgan ved helsekontroller, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	139
267. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. skatteharmonisering i Europa, besvart av finansministeren.....	140
268. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. arveavgift ved "leilighetsgave", besvart av finansministeren.....	141
269. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. overgang til digitale plattformer for TV-distribusjon, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	142
270. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. Avinors takstregulativ, besvart av samferdselsministeren.....	143
271. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. tilgjengelighet til fastlegene, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	144
272. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. etablering av 100 nye vinmonopolutsalg, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	145
273. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. erstatning for for mye betalt utbytteskatt, besvart av finansministeren.....	146
274. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. forskrift om offentlige anskaffelser, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	148
275. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. NO _x -avgift, besvart av finansministeren.....	150
276. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. stillinger ved POD, besvart av justisministeren.....	150
277. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. beregningsmodellene omkring statsbudsjettet, besvart av finansministeren.....	151
278. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. utmarksnæring inn under næringsbegrepet i plan- og bygningsloven, besvart av landbruks- og matministeren.....	153

	Side
279. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. å øke importkvotene av storfekjøtt, besvart av landbruks- og matministeren	154
280. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. fartsgrense for kjøring med traktor, besvart av samferdselsministeren	155
281. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. prosjekter for bygging av gasskraftverk og kullkraftverk, besvart av olje- og energiministeren.....	156
282. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Stortingets behandling av støtteordningen for pellets og varmpumper, besvart av olje- og energiministeren.....	157
283. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skjenkebevillinger, besvart av justisministeren.....	157
284. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skjenkebevilling, besvart av justisministeren.....	159
285. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. observasjon av barns kjønnsorganer ved helsekontroller, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	160
286. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. fjerning av pikkdekkavgift, besvart av samferdselsministeren.....	161
287. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. beitearealer, besvart av landbruks- og matministeren.....	162
288. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. T-forbindelsen i Haugaland, besvart av samferdselsministeren.....	163
289. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sanering av planoverganger, besvart av samferdselsministeren.....	164
290. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. Hydros aluminiumsverk på Karmøy, besvart av miljøvernministeren.....	164
291. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. situasjonen for dagpendlere til og fra Bærum, besvart av samferdselsministeren.....	165
292. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. nedleggelse av Norges Banks seddeltrykkeri, besvart av finansministeren.....	166
293. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. skattemessig behandling av arbeidsgivers dekning av medisinsk behandling av sykemeldte arbeidstakere, besvart av finansministeren.....	167
294. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. Rosenborg-laboratoriene ved NTNU, besvart av kunnskapsministeren.....	168
295. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. kirkegårdsarbeidere som er salgsagenter for sten- og inskripsjonsfirmaer, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	175
296. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. gratis transport for mennesker med sterk funksjonsnedsettelse, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	176
297. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. foreldrekvoten for sjømannsfamilier, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	177
298. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. kutt i forsørgerbidraget til foreldrene, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	178
299. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. inntaksstopp av LAR-pasienter i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	179

	Side
300. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skatt på helseutgifter, besvart av finansministeren.....	180
301. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. visum til Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	181
302. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. felles nødsentraler for politi, ambulanse og brann, besvart av justisministeren.....	182
303. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. utvidet jakttid på elg og hjort, besvart av landbruks- og matministeren	184
304. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. forskrift for havfiskere, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	185
305. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. stemmerett for 16-åringer, besvart av kommunal- og regionalministeren	185
306. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. modernisering og opprustning av eksisterende kraftverk, besvart av olje- og energiministeren	186
307. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. mobiltelefoner i fengsel, besvart av justisministeren	187
308. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. sikkerhetsprosedyrer, besvart av justisministeren	188
309. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. "Western"-forliset, besvart av justisministeren.....	188
310. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. innføring av et nytt industrikraftregime, besvart av olje- og energiministeren	189
311. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. svarte millioner fra Norge til Pakistan, besvart av finansministeren	190
312. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. skifte av forskningsfelt, besvart av kunnskapsministeren	191
313. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. konflikt mellom Grameen Telecom og Telenor om eierandelene i selskapet GrameenPhone i Bangladesh, besvart av nærings- og handelsministeren	192
314. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. alminnelige forskningsetiske krav i forbindelse med barskogvern, besvart av kunnskapsministeren.....	192
315. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. elektronisk stemmegivning, besvart av kommunal- og regionalministeren	194
316. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. Mattilsynet, besvart av landbruks- og matministeren.....	195
317. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. økning av jernbanebudsjettene, besvart av samferdselsministeren	196
318. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -renseanlegg på Naturkrafts gasskraftverk på Kårstø, besvart av miljøvernministeren	197
319. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. thorium, besvart av olje- og energiministeren.....	197
320. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. E39 Rådal-Svegatjønn, besvart av samferdselsministeren	198
321. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. flere flygeledere til Avinor, besvart av samferdselsministeren.....	198
322. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. oppfølgingstilbud for overvektige personer, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	200

	Side
323. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. hørselshemmede, besvart av kultur- og kirkeministeren	201
324. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. lokalsykehusenes akuttfunksjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	201
325. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. Østfoldpakka, besvart av samferdselsministeren	202
326. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. skatt på forskning, besvart av finansministeren.....	202
327. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. politireformen i Agder, besvart av justisministeren	203
328. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. Forsvarets bruk av Andøya rakettskytefelt, besvart av forsvarsministeren	204
329. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. handlingsplan mot strømkrise, besvart av olje- og energiministeren	205
330. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. å sikre industrien rimelig kraft, besvart av olje- og energiministeren	206
331. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. SkatteFUNN-ordningen, besvart av finansministeren	207
332. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. eiendomsskatt, besvart av finansministeren.....	208
333. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Ålesundstunnelene, besvart av samferdselsministeren	209
334. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. Freifjordtunnelen, besvart av samferdselsministeren	210
335. Fra stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen, vedr. stenginga ved fødeavdelinga på Nordfjord sjukehus i jule- og nyttårshelga, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	211
336. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. betaling for fremføring av lydopptak overfor allmennheten, besvart av kultur- og kirkeministeren	211
337. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. renseanlegg for reduksjon av kvikksølvutslippene fra Fundia, besvart av miljøvernministeren ..	212
338. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. mangel på ressurser i Agder politidistrikt, besvart av justisministeren.....	213
339. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. 17 storfe påkjørt av et godstog på grensa mellom Oppdal og Rennebu, besvart av samferdselsministeren.....	214
340. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. skatt på forskning, besvart av finansministeren.....	215
341. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bekymring for sorteringssamfunnet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	216
342. Fra stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen, vedr. pasientvern, overgrep av helsepersonell, besvart av helse- og omsorgsministeren.	217
343. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. eget prisområde for strøm for Midt-Norge, besvart av olje- og energiministeren.....	219
344. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skatteplikt av kollektivtransporten, besvart av finansministeren	220
345. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Andersen, vedr. kraftlinje til Holen i Setesdal, besvart av olje- og energiministeren.....	222

	Side
346. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. kreftaken ved NTNU, besvart av kunnskapsministeren.....	223
347. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. biodrivstoff, besvart av miljøvernministeren	223
348. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. inkassoreformen, besvart av justisministeren	224
349. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. deltakelse i produksjonen av kampflyet JSF, besvart av forsvarsministeren	227
350. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. fritak av merverdiavgift for beredskapsbåter, besvart av finansministeren	228
351. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. nasjonalt Munch-jubileum, besvart av kultur- og kirkeministeren	229
352. Fra stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg, vedr. Ibsenpris, besvart av kultur- og kirkeministeren	229
353. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. tilfredsstillende behandlingstilbud for pasienter med diagnosen ME, besvart av helse- og omsorgsministeren	230
354. Fra stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen, vedr. om at Statens vegvesen etterlever lovar og reglar på miljøområdet, besvart av samferdselsministeren.....	232
355. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. steinfyllingen i Horgenkrysset ved E6, besvart av miljøvernministeren	233
356. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. støtteordning for vedovner, besvart av miljøvernministeren	233
357. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. merverdiavgift på telefongaver til veldedige formål, besvart av finansministeren	234
358. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. journalføring av e-post i Statens vegvesen, besvart av samferdselsministeren	235
359. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. refusjonsbeløp fra stat til kommune under ordningen for ressurskrevende brukere, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	235
360. Fra stortingsrepresentant Laila Dávøy, vedr. nettside som sjikanerer barn og unge med Downs syndrom, besvart av justisministeren.....	236
361. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. veistandarden på øvrige riksveier i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane, besvart av samferdselsministeren	237
362. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. hubroen, besvart av miljøvernministeren	238
363. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Music Export Norway, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	239
364. Fra stortingsrepresentant Laila Dávøy, vedr. angrepiller, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	239
365. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. familievold, besvart av justisministeren	240
366. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. den kristne formålsparagrafen i de kommunale barnehagevedtektene, besvart av kunnskapsministeren.....	241
367. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. økt konkurranse i anbud ved offentlig kjøp av flytjenester i nordområdene, besvart av samferdselsministeren.....	242

	Side
368. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. Postens ekspressleveranser over natt, besvart av samferdselsministeren	243
369. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. fødeavdelingen ved Nordfjord sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	244
370. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. Rutebilhistorisk Forening, besvart av samferdselsministeren	245
371. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. cochlea-implantatoperasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	245
372. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. eierskapsmeldingen, besvart av nærings- og handelsministeren	246
373. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. behandlingskriteriet i lov om psykisk helsevern, besvart av helse- og omsorgsministeren...	246
374. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. fullskalaanlegg for fjerning av CO ₂ på Kårstø, besvart av olje- og energiministeren..	247
375. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skattebegrensning, besvart av finansministeren.....	248
376. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. fjerning av CO ₂ på Kårstø, besvart av olje- og energiministeren	249
377. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. St. Olavs Hospital, besvart av helse- og omsorgsministeren	250
378. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kvaliteten i planleggingen i samferdselssektoren, besvart av samferdselsministeren	251
379. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. en "buffersone" utenfor reindriftsområdet Riasten-Hyllingen, besvart av miljøvernministeren	252
380. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. fredning av Skansendammen, besvart av miljøvernministeren.....	253
381. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. opphavsrett til konsepter, besvart av kommunal- og regionalministeren	253
382. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. samordning av infrastruktur i veggrunn, besvart av samferdselsministeren	255
383. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. strøm til industrien til priser lavere enn markedspris, besvart av nærings- og handelsministeren	256
384. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. tolk ved kjøreopplæringen, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	256
385. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. drapstrusler mot kvinne og hennes sønn, besvart av justisministeren	257
386. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. forbud mot å bruke elektrisitet til oppvarming i nye byggverk, besvart av kommunal- og regionalministeren	258
387. Fra stortingsrepresentant Ågot Valle, vedr. Bergen Sjøfartsmuseum, besvart av kultur- og kirkeministeren	259
388. Fra stortingsrepresentant Børge Brende, vedr. rensingen ved Kårstø, besvart av olje- og energiministeren	259

Dokument nr. 15:2

(2006-2007)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 31. oktober 2006 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 9. november 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen og i St.meld. nr. 21 (2005-2006) står det at Regjeringen har som mål å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Bosettingsmålet kan imidlertid tolkes på flere ulike måter.

Kan statsråden utdype hva Regjeringen konkret mener med dette, og avhengig av denne konkretiseringen også si noe om hva som eventuelt taler imot å opprettholde bosettingsmønsteret slik det er i dag?»

BEGRUNNELSE:

Målet om å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret har lange tradisjoner i norsk politikk, og vi finner igjen akkurat de samme formuleringene i blant annet St.meld. nr. 34 (2000-2001) og St.meld. nr. 31 (1996-97). Faktisk har det å opprettholde bosettingsmønsteret vært et mål i hele etterkrigstiden. Tidligere lå det i dette begrepet at man ønsket å opprettholde spredt bosetting, og det meste av norsk distriktpolitikk har historisk sett gått ut på å hindre sentralisering innad i den enkelte landsdel. Unntaket fra denne hovedregelen har vært differensiert arbeidsgiveravgift og Nord-Norge-tilskudd, jf. skriftlig spørsmål nr. 814 (2005-2006). Nå er det mer uklart hva Regjeringen egentlig mener.

Jeg har inntrykk av at Regjeringen er på glid mot en politikk der man går bort fra politikken om spredt bosetting, og der man isteden fokuserer på å opprettholde folketallet innad i regionene (i hovedsak bo- og arbeidsmarkedsregioner). Dette skyldes blant annet at det i St.meld. nr. 21 står følgende under Utfordring nr. 5: Små og mellomstore byer som attraktive alter-

nativer til de største byene: "Små og mellomstore byområde er viktige for å ta vare på hovudtrekka i busettnadsmønsteret, både i seg sjølv og gjennom rolla dei spelar for omlandet som regionsenter for spesialiserte tenester, utdanningstilbod og kompetansemiljø."

Når Regjeringen skriver at hovedtrekkene i bosettingsmønsteret skal opprettholdes finnes det mange ulike måter å tolke dette på. Noen av alternativene til hvordan dette skal tolkes kan for eksempel være 1. at hver enkelt kvadratkilometer i vårt langstrakte land skal ha den samme befolkningsandelen i fremtiden som i dag, 2. at hver enkelt kommunes andel av den norske befolkning skal holdes konstant, 3. at fordelingen av befolkningen mellom de ulike landsdelene holdes konstant, 4. at befolkningsfordelingen mellom by og land holdes konstant, eller 5. at andelen av befolkningen som bor i hovedstadsområdet skal holdes konstant. Uansett hvilket kvantifiserbare mål Regjeringen har valgt vil man i ettertid kunne måle om tiltakene i den brede og smale distriktpolitikken har fungert etter målsettingen. Hvis det ikke finnes klare målbare kvantitative målsettinger, vil satsingen neppe kunne taes særlig seriøst.

Jeg ser frem til en klargjøring av dette viktige spørsmålet.

Svar:

Regjeringen fører en aktiv politikk på et bredt spekter av politikkområder for å legge til rette for at folk skal ha frihet til å kunne bosette seg der de ønsker. Regjeringen mener dette vil være et avgjørende

bidrag til å redusere sentraliseringen og dermed for å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret.

Regjeringen eller Stortinget verken kan eller bør vedta hvor folk skal bo. Det er bare gjennom å gjøre friheten i bosettingsvalg reell på steder som i dag opplever stagnasjon eller tilbakegang i folketall at sentraliseringen kan reverseres og bosettingsmålet nås.

Vi har de siste tiårene opplevd sentralisering av befolkningen både innad i fylker og landsdeler og i landet som helhet. Dette til tross for at en rekke meningsmålinger viser at folk har mer balanserte bosettingsønsker, og til tross for at skiftende regjeringer og storting har stilt seg bak målet om å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret. Dette indikerer at den politiske innsatsen ikke har vært sterk nok til å møte utfordringene som følger av endringer i næringsstruktur og arbeidsmarked, og endringer i befolkningens forventninger til bosted.

Ungdomsflytting og utjevning av fødselsmønsteret har ført til at andelen fødte pr. kvinne nå er lik i større byområder som på mindre steder, samtidig som det bor relativt flere eldre utenfor større byområder. Flere steder vil derfor oppleve nedgang i folketall selv uten flytting. Folketallet kan derfor gå ned eller forbli uendra enkelte steder, selv med en aktiv

offentlig politikk som skal legge til rette for frihet i valg av bosetting på mindre steder.

Regjeringen har derfor ikke funnet det riktig å kvantifisere bosettingsmålet, men bruke flere ulike framgangsmåter for å vurdere i hvilken grad målet blir oppnådd. Vi kan ikke legge til grunn at bosettingsmønsteret framover skal se ut akkurat som det er i dag, i alle år framover. Det er de enkelte personer og familiers flyttevalg som bestemmer dette, samt hvordan lokale krefter utnytter de mulighetene som finnes lokalt. Det er imidlertid avgjørende at storsamfunnet legger til rette for at flyttevalg er reelle og for at lokale krefter har rammevilkår for å utvikle sine samfunn.

Ingen skal være i tvil om at Regjeringen ønsker en utvikling der de mange småstedene rundt om i landet blomstrer, og at folk skal kunne velge om de vil bo i bygder, sentra og småbyer eller i større byer. For at dette skal være reelt bidrar Regjeringen til å utjame de regionale forskjellene slik at bygdene og småstedene kan bli reelle alternativ. Det viser bl.a. den sterke satsingen på kommuneøkonomi der små kommuner kommer relativt bra ut, gjeninnføringen av differensiert arbeidsgiveravgift, sterk satsing på samferdsel, en aktiv landbrukspolitik og en styrking av de distriktpolitiske virkemidlene.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 31. oktober 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 9. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Tollvesenet har en krevende arbeidssituasjon. Av hensyn til trafikksikkerhet og effektiv tjenesteytelse, er det kommet forslag om at Tollvesenets biler skal gis utrykningsstatus og utstyres med blålys. Saken har vært behandlet i en arbeidsgruppe som fremla rapport våren 2006, men saken er unntatt offentlighet.

Vil statsråden ta initiativ til at hele eller deler av denne rapporten kan gjøres offentlig slik at viktig grunnlagsmateriale kommer på bordet, og at spørsmålet om blålys kan bli behandlet på egnet måte?»

BEGRUNNELSE:

Tollvesenet har ansvar for den lange grenselinjen fra Svinesund til Storskog med anslagsvis 65 kryssende større og mindre veier. Det er viktig at forholdene

legges til rette slik at etaten kan utføre sine oppgaver så effektivt som mulig. Tollkontroll skjer som kjent ved hjelp av stasjonære stopposter eller ved mobile patruljer. Utviklingen viser imidlertid at selv småsmuglere ofte bruker rekognoseringsbiler som sendes foran for å sjekke om det er tollkontroll. I kampen mot smugling er derfor effekten av tradisjonelle stopposter kraftig redusert. Alternativet er da mest mulig effektive mobile kontrollenheter. Disse må da settes i stand til å kunne operere på en trafikksikkerhetsmessig forsvarlig måte og med en type signalgiving som publikum er vant til å forholde seg til fra andre offentlige etater. Spørsmålet om tollvesenet skal få anledning til å bruke blålys er vurdert av en arbeidsgruppe som avsluttet sitt arbeid i april i år. Arbeidsgruppens vurderinger og konklusjoner er unntatt offentlighet og jeg tillater meg derfor å etterlyse hva som videre skjer i denne saken. Av hensyn til den

offentlige interesse saken faktisk har, bør finansministeren snarest legge til rette for at hele eller deler av rapporten gjøres offentlig tilgjengelig.

Svar:

Rapporten som det her vises til, "Tollvesenets adgang til å fravike vegtrafikkloven", er en intern rapport utarbeidet av en gruppe (på tre personer) i Toll- og avgiftsdirektoratet. Slike interne dokumenter er sjelden skrevet med tanke på offentliggjøring. Slik er også tilfellet i denne saken. Rapporten med vedlegg inneholder blant annet beskrivelser av kontrollbehov og aktuelle kontrollopplegg/kontrolloppdrag, både hvordan disse planlegges og utføres. Jeg mener det vil være uheldig om en offentliggjøring skulle avsløre etatens metoder for utvalg av kontrollobjekter og kontrollmetoder på en slik måte at for eksempel kriminelle elementer kan innrette sin ulovlige virksomhet etter dette. Jeg vil derfor be toll- og avgiftsdirektøren gjennomgå rapporten med vedlegg og vurdere om deler av den kan offentliggjøres, uten at dette går ut over meningsinnholdet.

Arbeidsgruppen fremhever i sin rapport at etaten har behov for å kunne fravike vegtrafikklovens bestemmelser i visse situasjoner. Det pekes videre på at etaten har behov for utstyr som kan gi tydelig varsel til kontrollobjekter og andre medtrafikanter, og som kan identifisere etaten i en kontrollsituasjon. Arbeidsgruppen har konkludert med at det bør gjennomføres en forsøksordning hvor et mindre antall av etatens kjøretøy får utrykningsstatus for en begrenset periode. Dette begrunnes med at det er "den eneste muligheten etaten har til å innhente konkrete opplysninger om effekten på sikkerhet, kontrolleffektivitet og rolle/profil".

Toll- og avgiftsdirektøren har så bedt om Finansdepartementets syn på hvorvidt det bør igangsettes en slik forsøksordning. I den forbindelse ble blant annet den interne rapporten og uttalelse fra Politidirektoratet vedlagt.

Toll- og avgiftsdirektørens henvendelse er ikke ferdigbehandlet i departementet. Jeg har imidlertid merket meg at toll- og avgiftsdirektøren selv er skeptisk til en slik forsøksordning. Det vises til at etatens eventuelle bruk av blålys vil være utypisk og uhjemlet etter dagens retningslinjer. Justisdepartementet har i sine retningslinjer angitt en restriktiv praksis til bruk av blålys i politiet. Utrykning med blålys kan

bare foretas når det er nødvendig for å komme raskt fram for å redde liv, begrense skade på personer/betydelige materielle verdier eller når det er strengt nødvendig for å sikre viktige bevis. Det framgår også av sakens dokumenter at Politidirektoratet er av den oppfatning at en eventuell utrykningsstatus på toll- og avgiftsetatens kjøretøy faktisk ikke løser det problemet som beskrives med hensyn til å gjennomføre stoppkontroller. Først og fremst gjelder dette fordi blinkende blått lys i hovedsak skal brukes til å skaffe fri vei for utrykningskjøretøy. En fysisk stoppopera-sjon overfor en flyktende, mistenkelig bil kan ofte kreve andre typer tiltak. I korrespondansen med Politidirektoratet vises det blant annet til at det kan være andre årsaker enn smugling og ulovlig innførsel av varer som gjør at noen unndrar seg tollkontroll. Det kan dreie seg om farlige kriminelle hvor en eventuell forfølgelse og stans bør ivaretas av politiet. Politidirektoratet peker videre på at det bør tilstrebes en bedre synlighet gjennom merking/uniformering av toll- og avgiftsetatens kjøretøy og ved uniformering av stopposter og det utstyr som brukes av disse.

Verken rapporten eller resultatstatistikk fra Toll- og avgiftsdirektoratet gir belegg for å hevde at effekten av tradisjonelle stopposter er "kraftig redusert".

Jeg er opptatt av at toll- og avgiftsetaten kan opp-tre på en trafiksikker og forsvarlig måte i sine mobile kontroller. Jeg er derfor glad for at det i etaten nå også arbeides med andre forhold som kan bedre sikkerheten og effektiviteten i kontrollsituasjonen. Dette gjelder blant annet uniformering av tjenestebilene, bedre trafikkopplæring av tjenestemenn, kartlegging av behov for å kunne fravike enkelte bestemmelser i vegtrafikkloven (skiltregler, parkeringsbestemmelser o.l.), bedre skilting og nødvendig varselutstyr ved tollkontroller.

Departementet vil måtte bruke noe mer tid for å ferdigbehandle denne saken. Jeg finner den både kompleks og prinsipiell, særlig sett i lys av at Politidirektoratet har uttalt seg så klart i retning av at bruk av blålys ikke er en god løsning for å løse toll- og avgiftsetatens beskrevne problemer med mobile kontroller. Rapporten gir heller ikke tilstrekkelig dokumentasjon for å hevde at status som utrykningskjøretøy og bruk av blålys vil bedre kontrollresultatene vesentlig. Jeg ser ikke bort fra at ytterligere utredning kan bli nødvendig før det konkluderes i saken.

SPØRSMÅL NR. 132**Innlevert 31. oktober 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen****Besvart 7. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«En bussjåfør fra Froland er nektet fornyet kjøreseddel for buss fordi han har fylt 70 år. Legeerklæringen slår fast at helsetilstanden hans er helt utmerket. Allikevel avslås søknad om kjøreseddel. Krav om kjøreseddel er et særnorsk fenomen. Ifølge yrkestransportloven § 37 a tredje ledd kan ikke kjøreseddel innvilges etter fylte 70 år. Loven har en hjemmel for unntak i § 37 h andre ledd der det heter at kjøreseddel kan gis i særskilte tilfeller.

Hva akter denne Regjeringen å gjøre med denne særnorske bestemmelsen?»

BEGRUNNELSE:

Norske bussjåførere over 70 år kan kjøre buss mot betaling i de fleste europeiske land unntatt Norge. I praksis har norske bussjåførere over 70 år et generelt yrkesforbud for ervervsmessig utøving av sitt yrke i Norge. En norsk bussjåfør som er over 70 år kan imidlertid fullt lovlig ta over bussrattet når han/hun har passert grensen til Sverige eller Danmark. Men frem til landegrensen må en annen bussjåfør under 70 år med kjøreseddel for buss kjøre bussen. Dette virker både svært urimelig og komisk. Dessuten er det nedfelt i norsk lovverk at diskriminering pga. alder er forbudt. Norske bussjåførere blir allikevel diskriminert pga. alder selv om de ifølge legeerklæring er minst like friske som en 20-åring. Det synes derfor på høy tid at norske myndigheter endrer praksis i henhold til yrkesforbud for bussjåførere over 70 år. Tidligere samferdselsminister Torild Skogsholm lovet sommeren 2005 å se på nettopp denne saken. Dette fikk hun imidlertid ikke tid til før hun måtte gå av etter valget i 2005. Det knytter seg derfor en viss spenning til hva den sittende regjeringen mener om dette spørsmålet.

Svar:

Det er ikke uvanlig å ha en øvre grense for hvor langt opp i årene en kan kjøre buss i yrkestrafikk. I

Italia og Portugal er det for eksempel en øvre grense på 65 år for å kunne kjøre buss, Finland har satt grensen på 70 år både for å kunne kjøre buss og tyngre lastebiler. Også ellers i samfunnet finnes det en 70-årsgrense for hvor lenge man kan stå i jobb. I Norge har vi et spesielt (men ikke enestående) krav om kjøreseddel i tillegg til førerkort for den som skal kjøre i yrkesmessig persontransport. Mens det er en absolutt grense på 70 år for å kunne inneha kjøreseddel, kan man beholde førerkort for buss og tyngre kjøretøy også etter fylte 70 forutsatt at man årlig fremlegger helseattest fra lege tilsvarende ordningen for vanlig personbilførerkort. Men man kan altså ikke være sjåfør i yrkesmessig persontransport. Grunnen til at vi har denne grensen, som enkelte oppfatter som en urimelig innskrenkning i den personlige frihet, er avveiningen mot sikkerheten til passasjerene i det offentlig tilgjengelige kollektivtilbud, der passasjerene ofte ikke har noe alternativt valg.

Aldersgrensen er satt i samråd med helsemyndighetene, ut fra en vurdering av at risikoen øker for at det kan oppstå brå og uventede endringer i helsetilstanden selv hos friske og oppegående personer med økende alder. Innholdet i helsekravet for kjøreseddel er ellers det samme som for førerkort for buss, og det kan være rimelig å se kjøreseddelordningen i lys av et pågående arbeid Helse- og omsorgsdepartementet har hatt i tilknytning til generelle problemstillinger knyttet til førerrett og aldring. Som opplyst av meg i samband med Stortingets behandling av Dokument nr. 8:68 (2005-2006) i juni 2006, vil jeg avvente en vurdering fra helsemyndighetene om det, siden aldersgrensen på 70 år ble fastsatt, har vært en bedring av helsenivået blant eldre og om det kan finnes grunnlag for en regelendring. Jeg understreker likevel at hensynet til sikkerheten for passasjerer som benytter det offentlig tilgjengelige kollektivtilbudet fortsatt må veie tyngst i de avveininger som må gjøres i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 133**Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes****Besvart 9. november 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Enkelte aktører har bidratt til å skape uklarhet omkring de rettslige forutsetninger for inngåelse av bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler (BITs). Dette rammer norske eksportbedrifter og forpurrer samarbeidet med andre EFTA-land om bilaterale handelsavtaler.

Vil Regjeringen bidra til snarlig rettslig avklaring på norsk side av bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler?»

BEGRUNNELSE:

Norske bedrifter er avhengig av et solid rettslig fundament for sine utenlandsinvesteringer. Uklarheten omkring BITs forsinker og forpurrer inngåelse av nye frihandelsavtaler som vil kunne gagne norsk næringsliv. I neste omgang fører problemene på norsk side til forsinkelser blant de andre EFTA-landene. Dette reduserer muligheten for at Norge får være en del av fremtidige bilaterale frihandelsavtaler gjennom EFTA, for eksempel med Japan.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra utenriksministeren.

Norge har ikke inngått bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler siden 1995¹ fordi det har vært tvil om slike avtalers forhold til norsk lov og norske myndigheters frihet til å regulere. Det har i årenes løp vært gjort et betydelig arbeid for å komme frem til en løsning på disse spørsmålene.

Avtaler om investeringsbeskyttelse er viktige for norske investeringer i utlandet. Regjeringen arbeider grundig med dette spørsmålet, og vil komme tilbake med norske posisjoner og utarbeide en standardmal som skal ligge til grunn i forhandlinger om bilaterale investeringsbeskyttelsesavtaler og avtaler som inngås i forbindelse med EFTA-handelsavtaler.

¹ Et unntak er handelsavtalen mellom EFTA og Singapore, som ble undertegnet i 2002 og som inneholder bestemmelser om investeringsbeskyttelse.

SPØRSMÅL NR. 134**Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 8. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«I Aftenposten 31. oktober hevder psykiater Leif R. Falkum at Ahus bevisst bryter lover og regler og psykisk syke blir skadelidende. Han hevder sykehuset trikser med statistikken for å slippe å overføre pasienter til private klinikker, for å spare penger. Han hevder at syke pasienter blir avvist og aldri kommer inn i køen og at det gis for lange frister for behandling. Leder av norsk psykiatrisk forening er, ifølge Aftenposten, kjent med denne praksisen.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre pasientenes rettigheter?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten den 31. oktober skriver psykiater

Leif Roar Falkum en kronikk der han hevder at pasientenes rettigheter krenkes ved Ahus. Han har selv vært en del av systemet da han tidligere var sjef og overlege ved Lillestrømklinikken DPS, men driver nå en privat psykiatrisk poliklinikk. Pasientene, også de med psykiske problemer, har rett til behandling innen visse frister, ifølge pasientrettighetsloven. Dersom fristene ikke overholdes, har pasienten rett til behandling hos private tilbydere av adekvate tjenester i Norge eller i utlandet. Regjeringens erklærte mål er å trappe ned bruken av private tjenesteytere i helsevesenet. Det er rimelig å anta at dette vil føre til lengre pasientkøer til de offentlige tilbudene når kapasiteten der ikke utvides. Det er uforståelig og uakseptabelt dersom denne pasientgruppen skal få et dårligere tilbud pga. Regjeringens motstand mot å benytte seg av

tilgjengelige, meget kvalifiserte, ressurser og å frata pasientene muligheten til nødvendig behandling og rehabilitering.

Svar:

Påstandene som psykiater Leif Roar Falkum kommer med er alvorlige og fordrer at nærmere undersøkelser må gjennomføres.

Helsetilsynet i Oslo og Akershus har, som ansvarlig tilsynsmyndighet med alt helsepersonell og helsevesen i Oslo og Akershus, opprettet tilsynssak mot Akershus universitetssykehus HF på bakgrunn av oppslaget du refererer til. Jeg vil be om resultatet av Helsetilsynets tilsyn så snart det foreligger. Eventuelle tiltak vil bli vurdert etter at jeg har fått forelagt dette resultatet.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 9. november 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ overfor Statsbygg, slik at Statsbygg tar i bruk miljøvennlig fjordvarme i det aktuelle bygget og også i fremtidige bygg hvor fjordvarme et tilgjengelig alternativ?»

BEGRUNNELSE:

Det brukes unødvendig mye elektrisitet til oppvarming i Norge. Derfor er det positivt at Regjeringen har styrket arbeidet med energiomlegging. Statsbygg er imidlertid i ferd med å føre opp et kontorbygg i tilknytning til en barnevernsinstitusjon på Nordfjordeid i Eid kommune, Sogn og Fjordane. På Nordfjordeid er det utviklet og bygget ut miljøvennlig oppvarming basert på lokal og fornybar fjordvarme. Prosjektet har fått betydelig statlig støtte via Enova.

Leverandøren av fjordvarme har vært i kontakt med Statsbygg for å få Statsbygg til å ta i bruk den miljøvennlige fjordvarmen til oppvarming av bygget. Statsbygg har imidlertid ikke respondert positivt på dette, til tross for at fjordvarmerørene bare ligger 2-3 meter fra det aktuelle nybygget.

Svar:

Innledningsvis vil jeg si at jeg deler stortingsrepresentant Borghild Tendens bekymring for den økende bruk av elektrisitet til oppvarming i Norge. Energibruken i den norske bygningsmassen utgjør ca. 40 pst. av landets totale energibruk og bidrar til 10-15 pst. av de samlede klimagassutslipp. Det er derfor gledelig at representanten har lagt merke til at Regjeringen tar denne utfordringen på alvor og har styrket arbeidet med energiomleggingen i Norge.

Kongelig resolusjon av 14. september 1998, Krav om energifleksible varmesystemer i statlige bygg, samt i private bygg som oppføres for utleie til staten, stiller krav om at alle nybygg eller tilbygg over 1 000 m² som oppføres av staten, eller som bygges av private for utleie til staten, skal ha energifleksible varmesystemer. Det nye kontorbygget som oppføres i Nordfjordeid, er på 150 m², og omfattes således ikke av de ovennevnte kravene. Jeg vil imidlertid opplyse om at 90 pst. av alle bygg i Statsbyggs portefølje har energifleksible varmesystemer og vannbåren varme. Statsbygg er derfor trolig den byggherren i landet som i størst grad bruker denne typen oppvarming.

Det er riktig som representant Tenden skriver, at Statsbygg i forbindelse med oppføring av det nye kontorbygget på 150 m², ikke har valgt å ta i bruk fjordvarme som oppvarmingskilde. Denne avgjørelsen er tatt etter en helhetsvurdering der bl.a. de totale investeringskostnadene knyttet til å ta i bruk fjordvarme til oppvarming, har vært vurdert opp mot kostnadene og effektene av en rekke andre miljø- og energireducerende tiltak.

Statsbygg har som mål å redusere energibehov og energibruk i bygg som virksomheten forvalter. I Statsbyggs miljøhandlingsplan står det at det skal iverksettes tiltak "som sikrer at [...] bygg planlegges og prosjekteres med et gjennomsnittlig energibruk på 180 kWh/m² [...]" og at det "utarbeides spesifikke miljømål tilpasset bygget". I dette konkrete prosjektet har Statsbygg kommet fram til at det vil være mest lønnsomt på lang sikt å investere i andre energireducerende tiltak. Det nye kontorbygget vil derfor bli bygget etter "Lavenergibolig - modellen, som innebærer at bl.a. ytterkonstruksjonene (tak, gulv, veg-

ger) vil få isolasjon som går ut over minstekravene, og at det installeres varmegjenvinning på ventilasjonsanlegget. En stor del av elektrisitetsbehovet i kontorbygg er knyttet til belysning og drift av kontorutstyr, som uansett må hente sin energi fra det vanlige elektrisitetsnettet. Kontorutstyr avgir også varme, og behovet for oppvarming blir derfor redusert i kontorbygg. På grunn av prosjektets størrelse og de energi-reducerende tiltakene, vil derfor investeringskostnadene ved å tilknytte seg fjernvarmenettet bli uforholdsmessig store.

Beregninger på Enovas websider viser at lavenergiboliger i størrelsesorden 125 m² har et energiforbruk på 5 400 kWh i året. Dette er under halvpar-

ten av hva en gjennomsnittsbolig bruker. At Statsbygg tar i bruk "Lavenergiboligmodellen" i et kontorbygg i denne størrelsesorden, er en løsning jeg finner tilfredsstillende og i tråd med Regjeringens politikk.

Stortingsrepresentanten spør om undertegnede vil pålegge Statsbygg å ta i bruk fjordvarme i fremtidige bygg hvor fjordvarme er et tilgjengelig alternativ. Jeg vil generelt oppfordre Statsbygg til i fremtidige prosjekter å ta i bruk alternativ energi, herunder fjordvarme, der det er mulig. Jeg kan også opplyse om at det i de senere årene er inngått flere avtaler med fjernvarmeselskaper for levering av fjernvarme tilknyttet større prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 8. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil samferdselsministeren ta initiativ og sørge for en rask avklaring med hensyn til å gi unntak fra regelen om en maksimal forskutteringsandel på 20 pst. i forhold til fylkesfordelt ramme, slik at næringslivet i Sigdal, Sigdal kommune og Statens vegvesen kan gå videre i planlegging av et nytt oppgraderingsprosjekt på rv 287?»

BEGRUNNELSE:

I samarbeid med Sigdal kommunes hjørnesteinsbedrift, Sigdal kjøkken, har Sigdal kommune forskuttert 25 mill. kr til utbedring av rv 287. Utgiftene dekkes av kompensasjonsordningen for differensiert arbeidsgiveravgift. Prosjektet gjennomføres i disse dager.

Sigdal kommune og Sigdal kjøkken har i tett samarbeid med Statens vegvesen skissert planer for ytterligere oppgradering av rv 287 Sigdalsveien gjennom et nytt prosjekt med angitt kostnad 35 mill. kr. Ettersom Sigdal kommune ikke får gjeninnført differensiert arbeidsgiveravgift, vil kommunen kompenseres. Kommunens næringsliv ønsker fortsatt å bruke kompensasjonen til å forskuttere utbedring av rv 287.

I kompensasjonsbrev/pressemelding 6. juli 2004 skriver statsråd Erna Solberg: "Buskerud ønsker særlig å setje av midlar til vegprosjekta Sokna-Ørgenvika og utbetningsarbeid på rv 287 gjennom Sigdal som eit ledd i å betre infrastrukturen i fylket."

Regionrådet for Buskerud, Telemark og Vestfold har signalisert at de vil være restriktive i forhold til nye forslag om forskuttering, siden regionen er i ferd med å passere den generelle grensen for forskutteringsandel i samferdselsbudsjettet. Denne andelen ligger på 20 pst. av fylkesfordelt ramme. Sigdal kommune ønsker at det blir gjort unntak for denne grensen, når kompensasjon for bortfall av den differensierte arbeidsgiveravgiften benyttes. Ordningen har som hensikt å kompensere for ulemper næringslivet har fått, og det er derfor viktig at den i størst mulig grad brukes der næringslivet mener den gir størst effekt.

Jeg er kjent med at Sigdal kommune i brev av 2. oktober 2006 har tatt opp problemstillingen overfor samferdselsministeren, kommunalministeren og finansministeren.

Svar:

Gjeldende økonomiske fullmakter for Statens vegvesens ble fastsatt gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 76 (2000-2001). Disse innebærer blant annet at samlet refusjonsbeløp i det året som de blir utbetalt, ikke skal overskride 20 pst. (25 pst. inkl. betingede refusjoner) av den fylkesfordelte investeringsrammen i det år avtalen om forskuttering blir underskrevet. For prosjekter som ikke er tatt opp til bevilgning, er dessuten forskutteringsgrensen satt til 30 mill. kr. I tillegg er det en forutsetning at prosjek-

tet i all hovedsak er prioritert i handlingsprogrammet for den tiårsperioden som gjeldende Nasjonal transportplan omfatter. Videre er det en forutsetning at fylkeskommunen slutter seg til forskotteringsøknaden.

Søknader om forskottering av prosjekter som går ut over Statens vegvesens fullmakter, må legges fram for Samferdselsdepartementet, ev. også Stortinget. Departementets fullmakt fastsettes i forbindelse med de årlige statsbudsjetter. For 2006 er det fastsatt at de samlede, løpende refusjonsforpliktelser ikke skal overskride 1 500 mill. kr. For 2007 er denne rammen foreslått økt til 1 800 mill. kr, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007). Betingede refusjoner kommer i tillegg. Forskotteringer til oppstart av prosjekter som er av en slik størrelse at de legges fram i budsjettproposisjoner, skal legges fram for Stortinget i forbindelse med de årlige budsjetter eller i egne stortingsproposisjoner. Dette gjelder som hovedregel prosjekter med kostnadsoverslag over 200 mill. kr.

Forslaget om å innføre en maksimumsgrense på 20 pst. ble lagt fram for Stortinget i forbindelse med Norsk-veg og vegtrafikkplan for perioden 1990-93, jf. St.meld. nr. 32 (1988-89), sidene 99-103. Bakgrunnen for forslaget var at omfanget av forskotteringer hadde økt vesentlig de siste årene. Med den usikkerhet som nødvendigvis må knytte seg til framtidige bevilgninger, ble det vurdert som nødvendig å begrense adgangen til forskottering, slik at disse ikke

skulle binde opp statens framtidige disponeringer i for sterk grad. I Rogaland måtte for eksempel vel 40 pst. av investeringsrammen for perioden 1990-93 brukes til refusjoner.

I denne konkrete saken vil grensen på 20 pst. få konsekvenser for når en ev. refusjon kan skje, ikke for om forskottering skal tillates eller ikke. Forskotteringsgrensen på 30 mill. kr pr. prosjekt synes imidlertid å bli overskredet, og utbedringene er ikke prioritert i handlingsprogrammet/planleggingsprogrammet for perioden 2006-2015. Statens vegvesen har derfor ikke fullmakt til å inngå en ev. ny forskotteringsavtale med Sigdal kommune og næringslivet i kommunen om utbedring av rv 287.

Etter gjeldende styringssystem skal fylkeskommunen ha avgjørende innflytelse på prioriteringen av investeringsmidler til det øvrige riksvegnettet. Etter mitt syn er det likevel behov for å videreføre ordningen med en øvre grense for hvor store bindinger fylkeskommunen kan legge på statens framtidige disponeringer. Dersom Buskerud fylkeskommune/BTV-rådet går inn for at Sigdal kommune og næringslivet i kommunen skal få anledning til å forskottere ytterligere midler til utbedring av rv 287, vil jeg være positiv til en slik søknad, forutsatt at refusjonstidspunktet er innenfor gjeldende regelverk.

Dette svaret er i tråd med svar til Sigdal kommune i dag på deres brev av 2. oktober 2006.

SPØRSMÅL NR. 137

Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 8. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Alle selskaper som er registrert i Polen kan jobbe i Norge skattefritt i 18 måneder pr. prosjekt. Dette har ført til at polske selskaper og enkeltmannsforetak er sterkt skattebegunstiget og ordningen virker konkurransevridende. Finansdepartementet har i flere medier i høst, bl.a. i NRK 30. august, gitt uttrykk for at de ønsker å reforhandle skatteavtalen fra 1977 med Polen.

Hva har Finansdepartementet gjort med saken?»

BEGRUNNELSE:

Skatteavtalen fra 1977 mellom Norge og Polen gjør at polskregistrerte firmaer kan jobbe i Norge

skattefritt i 18 måneder pr. prosjekt. Denne avtalen ble inngått på et tidspunkt da antallet polske selskaper i Norge av politiske årsaker var svært lavt og skatteavtalen til en viss grad var å betrakte som økonomisk bistand. Dette har endret seg både som følge av murens fall og ikke minst som følge av Polens medlemskap i EU.

Den gunstige skatteavtalen skaper i dag betydelige konkurransefortrinn for polske selskaper i Norge, det være seg større selskaper eller enkeltmannsforetak. Enkelte beregninger som er foretatt av byggenæringen viser at polske selskaper pga. skatteavtalen kan legge inn anbud som er mellom 30 og 40 pst. lavere enn hva som er mulig for norske selskaper.

Det mest ekstreme utslaget som er blitt synlig-

gjort er at både polske og norske selskap har valgt å ansette polske arbeidere som enkeltmannsforetak for dermed å kunne unngå både skatteregler for privatpersoner og undergrave allmenngjøringsvedtak.

Ifølge kartlegging utført av Sentralskattekontoret for utenlandssaker har det også vært en betydelig vekst i registreringen av polske enkeltmannsforetak i Norge, noe som tyder på at det foregår en bevisst omgåelse av regelverket.

Det er ikke tvil om at polsk arbeidskraft har vært en nødvendighet i en situasjon der mangelen på arbeidskraft for enkelte yrkesgrupper i Norge har vært stor. Det er imidlertid viktig at konkurransen foregår på mest mulig like vilkår, og at regelverket ikke fører til utbytting av arbeidstagere eller bevisste forsøk på å unndra skatter og avgifter.

Svar:

Etter skatteavtalene kan virksomhetsinntekter som et utenlandsk foretak oppbeholder i Norge bare skattlegges i Norge dersom foretaket har fast driftssted her, slik skatteavtalen definerer dette begrepet. Dette er i samsvar med internasjonal konsensus om avtalebasert fordeling av skattefundamenter mellom land, og et bærende prinsipp i OECDs mønsterskatteavtale for å hindre dobbeltbeskatning. I våre bilaterale skatteavtaler med andre land følger Norge, som OECD-land, i stor grad løsningene som er anbefalt i OECDs mønsterskatteavtale.

Et foretak anses normalt ikke å ha fast driftssted i et annet land etter skatteavtalen før virksomheten i dette landet har vart en viss tid, jf. at driftsstedet må være "fast". Dette anses som en forutsetning for at det andre landet skal ha rett til å skattlegge fortjeneste som utenlandske foretak opptjener ved virksomhet der. Resultatet av at et polsk foretak driver virksomhet i Norge uten å ha fast driftssted her er ikke total

skattefrihet, men at beskatningsretten til foretakets fortjeneste er forbeholdt Polen.

Når det gjelder bygg- og anleggsvirksomhet spesielt, er det i OECDs mønsterskatteavtale bestemt at fast driftssted bare foreligger dersom virksomheten i det andre landet varer mer enn 12 måneder. I alle våre bilaterale skatteavtaler opererer vi med en lignende frist for bygge- og anleggsvirksomhet. I utgangspunktet ønsker Norge å følge OECDs anbefalinger om en 12 måneders frist, men konkrete omstendigheter kan tilsi avvikende løsninger for enkelte land. I våre bilaterale skatteavtaler finnes det eksempler både på kortere og lengre frister enn 12 måneder. Fristen i skatteavtalen med Polen er 18 måneder. Dersom tidsfristen overskrides, er virksomhetsinntekten for hele tidsperioden skattepliktig til Norge.

Skatteavtalen med Polen er fra 1977 og er moden for en generell revisjon. Norge har derfor anmodet om forhandlinger med sikte på revisjon av avtalen. Departementet har nylig mottatt svar fra polske myndigheter som stiller seg positive til dette. Fra norsk side vil vi forsøke å få iverksatt forhandlinger så snart som mulig. Under forhandlingene vil spørsmålet om tidsfristen for etablering av fast driftssted for bygg- og anleggsvirksomhet selvsagt bli drøftet.

Det er av sentral betydning for å klarlegge utlendingers skatteplikt til Norge å avgjøre om de er næringsdrivende eller om de i skattemessig sammenheng må vurderes som ansatt i oppdragsgivers virksomhet. Jeg er kjent med at det har vært en betydelig økning i antallet polskregistrerte næringsdrivende i Norge det siste året. Sentralskattekontoret for utenlandssaker i Sandnes er oppmerksom på problemstillingen og vil føre kontroll med om disse er næringsdrivende eller om de i realiteten er ansatte i norske foretak, slik at de skal beskattes som lønsmottakere i Norge.

SPØRSMÅL NR. 138

Innlevert 1. november 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 7. november 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Dersom Norge signerer intensjonsavtalen (i desember 2006) for videre deltakelse i utviklingen av det amerikanske kampflyet Joint Strike Fighter (JSF) er det antydning at Norge risikerer å måtte betale en svært høy pris ("utgangsbot") dersom vi på et senere tidspunkt velger å tre ut av utviklingsprosjektet.

Hvor høyt beløp risikerer Norge å måtte betale, når planlegger Regjeringen å informere Stortinget om dette, og hvordan vil Regjeringen eventuelt finansiere en slik "utgangsbot"?»

Svar:

Spørsmålet ble overført fra finansministeren.

I spørsmålet vises det til at Norge risikerer å måtte betale en svært høy pris (utgangsbot) dersom vi velger å tre ut av utviklingsprosjektet.

Som omtalt i St.prp. nr. 1 (2006-2007) har Norge deltatt i forhandlingene om et mulig produksjonssamarbeid for JSF. Samarbeidet vil bli regulert i en felles MoU. De kostnadene som vil påløpe ved eventuell signering skal dekke den norske relative andel av administrative utgifter til drift av programmet og ulike andre utgifter knyttet til produksjon, drift og vedlikehold, samt videreutvikling av flyet. For 2007 vil de norske utgiftene ved en eventuell undertegning være i underkant av 4 mill. dollar. Regjeringen plan-

legger i utgangspunktet å ta stilling til en deltakelse i MoU-en i løpet av høsten 2006.

En avtale om produksjonssamarbeid kan sies opp fortløpende med 90 dagers varsel. Dersom Norge signerer, for deretter å trekke seg ut av samarbeidet før fly er bestilt, vil det påløpe utgifter relatert til mulige avslutningskostnader. Dette vil i all hovedsak være kontraktsmodifikasjoner eller termineringsgebyr, for kontrakter inngått på vegne av deltakernasjonene. Størrelsen på disse kostnadene vil være avhengig av hvor lenge Norge eventuelt har vært en del av produksjonsavtalen.

Stortinget vil bli løpende underrettet om utviklingen i prosjektet knyttet til fremtidig kampflyanskaffelse på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 9. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«I St.prp. nr. 1 legger Regjeringen stor vekt på at NO_x-utslippene fra norsk industri og samferdsel skal reduseres. Dette skal blant annet oppnås gjennom at 55 pst. av utslippene skal avgiftsbelegges.

Hvor stor reduksjon i Norges totale NO_x-utslipp forventer statsråden at dette og andre tiltak i statsbudsjettet vil medføre?»

Svar:

Regjeringen har i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak foreslått at det fra 1. januar 2007 innføres en avgift på utslipp av NO_x. Avgiften er for 2007 foreslått satt til 15 kr/kg NO_x. Det legges

opp til at avgiften skal dekke kilder som representerer om lag 55 pst. av de norske NO_x-utslippene. Med utgangspunkt i vurderinger som er gjort av mulige tiltak og kostnader ved disse, er det anslått at avgiften vil kunne gi en reduksjon i de årlige NO_x-utslippene på opp mot 25 000 tonn.

En reduksjon på 25 000 tonn vil ikke være tilstrekkelig til at Norge overholder NO_x-forpliktelsen i Gøteborgprotokollen innen 2010, jf. vurderingene i St.prp. nr. 1 (2006-2007). Det kan derfor være behov for å øke satsen fram mot 2010 for å sikre overholdelse av utslippsforpliktelsen. Regjeringen vil i senere budsjetter vurdere utvidelse av avgiftsområdet og behov for satsendringer.

SPØRSMÅL NR. 140**Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 8. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Oslo Kongressenter (Folkets Hus) regner med at de må kaste 1,5 tonn fersk mat i året. I stedet ønsker man å kunne gi dette til organisasjoner som Blå Kors og deres matutdeling i Oslo sentrum og derigjennom til mennesker som har behov for mat. Dette stoppes, opplyser Kongressenteret, av forskriften om næringsmiddelhygiene.

Vil statsråden bidra til at forskriften ev. endres slik at senteret slipper å kaste mat, mennesker som er sultne kan få mat og avfallsproblemet reduseres?»

Svar:

Det generelle kravet i forskriften om næringsmiddelhygiene er at næringsmidler etter sin art skal være friske, ikke bedervet og fri for smittestoffer og annen forurensning som kan innebære helsefare for forbrukerne. Dette skal oppnås ved å etterleve kravene som forskriften fastsetter, til lokaler og utstyr, samt til driftsmessige forhold som renhold, avfallshåndtering, vannforsyning, personalhygiene, kjøling, oppbevaring og innpakking. Disse kravene gjelder likt, uavhengig av om maten serveres til gjester eller deles ut.

Jeg antar at de 1,5 tonn fersk mat som det refereres til i saken om Oslo Kongressenter (Folkets Hus), er mat som i utgangspunktet var tenkt servert til gjestene ved senteret. Om ferdig tilberedt mat kan serveres til andre enn opprinnelig bestemt, for eksempel om den kan gis bort til frivillige organisasjoner som Blå Kors som driver matutdeling, avhenger av om maten er håndtert i samsvar med regelverket og er helsemessig trygg. Dette vil også gjelde på samme måte om varene skal brukes videre i egen virksomhet.

Den hygieniske kvaliteten til den maten det her er

snakk om, er avhengig av hva slags matvarer det konkret gjelder, hvilken temperatur de har vært oppbevart ved, hvor lenge og hvordan de har vært satt fram til servering og hvordan de eventuelt er håndtert og lagret etter servering. Når det gjelder lett bedervelige matvarer, må det legges opp til rutiner som sikrer at den hygieniske kvaliteten opprettholdes inntil maten skal inntas. Det gjelder uansett om maten serveres til gjestene eller eventuelt leveres ut til andre. Dersom kongressenteret ønsker å følge det siste alternativet, vil dette kreve rutiner for håndtering og oppbevaring.

Det er den enkelte virksomheten som selv er ansvarlig for å foreta vurderingene av om matvarene er håndtert i samsvar med regelverket, slik at de kan benyttes i etterkant. Det er ingen bestemmelser, verken i matloven eller i forskrifter gitt med hjemmel i den, som påbyr at fersk mat skal kastes. Matloven eller forskriftene tar heller ikke stilling til hvem maten skal omsettes eller utleveres til, kun til at den skal være håndtert i samsvar med regelverket og være helsemessig trygg. De fleste virksomhetene som driver med produksjon av mat, skal ha internkontroll for å oppfylle næringsmiddelovgivningen.

Ut fra det jeg har forklart ovenfor, kan jeg ikke se at denne saken medfører behov for å endre regelverket. For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det norske regelverket om næringsmiddelhygiene sannsynligvis vil bli endret om ikke lenge. Dette følger av at EUs nye, reviderte regelverk om næringsmiddelhygiene, den såkalte hygienepakken, forventes å bli tatt inn i EØS-avtalen om ikke lenge.

Jeg vil be Mattilsynet anmode sitt distriktskontor i Oslo, som har tilsynsansvaret her, om å kontakte Oslo Kongressenter for å veilede og oppklare eventuelle misforståelser.

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn****Besvart 14. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Dei siste 3-4 vekene har Posten sin distribusjon av riksspreidde meiningsbærande aviser vore kaotisk, og har ramma abonnentar over heile landet. Dette er ein totalt uakseptabel situasjon.

Kva vil samferdselsministeren gjera med dette?»

GRUNNGJEVING:

Riksspreidde, meiningsbærande aviser er heilt avhengige av Posten for å få avisene fram til abonnentane. For desse avisene finst det ikkje alternative distribusjonskanalar. Posten er såleis i ein monopol-situasjon i denne marknaden.

Dei siste vekene har distribusjonen vore heilt kaotisk, og tilsynelatande tilfeldig. Dette har ført denne avistypen inn i ein alvorleg situasjon. Abonnentar seier opp, avisene må innkalla ekstrahjelp for å handtera klager frå folk som ikkje får avisa osv., osv.

Leiarar i fleire aviser seier at Posten ikkje tek dei på alvor når dei klagar. Spørsmål om erstatning vert blankt avvist.

Posten grunnjev vanskane med innkjøringsproblem med det nye flyfraktnettet som er etablert, men når vanskane har vart i fleire veker så verkar det for meinigmann meir som eit utkjøringsproblem enn som eit innkjøringsproblem.

Dei riksspreidde, meiningsbærande avisene har frå før eit liv som ikkje er utprega lett. Marginane er små, og det som trengst for denne viktige avistypen er stimulerande tiltak, og ikkje nye vanskar.

Svar:

Posten skal yte eit godt og likeverdig tilbod av posttenester til brukarane i alle deler av landet, slik det er stilt krav om i konsesjonen til Posten. Det er i

konsesjonen til Posten eit krav om at prioritert brevpost, mellom anna aviser som er sendt på denne måten, skal bli utlevert alle kvardagar, og at minst 85 pst. av den prioriterte brevposten skal vere framme dagen etter at posten har blitt innlevert. Posten får samtidig godtgjort for meirkostnadene ved å utlevere post alle kvardagar gjennom selskapet sin einerett og ordninga med statleg kjøp av ulønsame tenester.

Eg har bedt Posten om å kommentere forholda du tek opp. Posten viser til at dei har sett i gang fleire tiltak for å løyse problema dei har med framsending av aviser og anna prioritert brevpost mellom landsdelane. Eit viktig tiltak er innføring av ein heilt ny flyløsning der Posten i slutten av førre månad gikk over til å sende posten med eigne, leigde fly. Saman med andre lokale tiltak, meiner Posten at den nye flyløysninga vil sikre ein god kvalitet på postframføringa framover. Det har vore innkjøringsproblem, og Posten sender no aviser og anna prioritert post med andre ruter for å redusere belastninga på det nye flynettet i innkjøringsperioden. Posten set også inn ei rekkje lokale tiltak i dei områda som har blitt spesielt ramma.

Målingar av framsendingskvaliteten til Posten i tredje kvartal i år viser ein framsendingskvalitet for prioritert brevpost på 85,2 pst. Krava i konsesjonen til framsendingskvalitet er med andre ord oppfylgt. Dersom mange brukarar i enkelte deler av landet likevel opplever å få eit dårlegare tilbod, er ikkje dette godt nok og eg legg til grunn at Posten likebehandlar sine brukarar. Eg vil også be Post- og teletilsynet gjere ei vurdering av situasjonen.

Eg forventar at tiltaka som Posten no set i verk vil betre situasjonen både på kort og lang sikt, og eg vil følgje nøye med i at dette skjer.

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 10. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Viser til oppslag i Dagens Næringsliv 2. november der det fremkommer at én av fire tjener på å være trygdet. Påstanden er basert på rapporten "Veien til uføretrygd i Norge" utarbeidet av Frischsenteret. En slik situasjon vil selvfølgelig ikke gi noe insentiv til å jobbe fremfor å passivt motta trygd, noe som trolig kan medvirke til at antall utførte årsverk blir redusert.

Vil finansministeren ta initiativ slik at lønnsinntakere kommer bedre ut enn trygdede, f.eks. ved at skatten reduseres?»

Svar:

Mange forhold kan påvirke strømmene av personer mellom arbeid og ulike midlertidige trygdeytelser, herunder uførepensjon. Dårlig helse er imidlertid hovedgrunnen til at personer havner på uførepensjon. I tillegg kan også økonomiske insentiver til å arbeide være én av mange faktorer som kan tenkes å påvirke disse strømmene. Svake økonomiske insentiver oppstår hvis kombinasjonen av ulike trygdeytelser med ev. tillegg og skattesystemet samlet sett gjør det lite lønnsomt å arbeide fremfor å motta trygd. Innholdet i jobben, husholdningens samlede økonomi, tilgang til barnehageplass, ønsker om fritid, familiære forhold, yrkes- og utdanningsløp og arbeidsmiljøet er eksempler på andre forhold som har betydning for hvor mye den enkelte ønsker å arbeide. Forhold på arbeidsplassen, arbeidsgiverens holdninger, det offentlige støtteapparatets service og tilgjengeligheten til tilrettelagte arbeidsplasser vil også kunne påvirke insentivene til arbeid.

Hvilken vekt økonomiske insentiver har i forhold til andre faktorer er vanskelig å fastlegge. Det vil ofte være et samspill av mange ulike faktorer som leder personer ut av arbeidslivet og inn på trygdeordninger. Det er derfor stor usikkerhet om hvilke virkninger økonomiske insentiver og en bedring i disse vil ha på det faktiske arbeidstilbudet. For personer med omfattende helseproblemer vil de økonomiske insentivene i trygdeordningene ha liten eller ingen betydning, siden de reelt sett ikke har valgmuligheter. For dem med moderate eller mindre helseproblemer vil økonomiske insentiver kunne ha større påvirkning på atferden. Omfanget av helseproblemet, og dermed betydningen av økonomiske insentiver, vil også kunne variere over tid. Den empiriske forskningen om betydningen av økonomiske insentiver for strømmene inn og ut av helserelevante ytelser (som uførepensjon) indikerer til en viss grad at atferden kan påvir-

kes av insentivstrukturen. Det vises til bl.a. Bowitz (1997)¹, Bratsberg og Risa (2000)², Bratsberg et. al. (2001)³. Når en vurderer om den enkelte står overfor et reelt valg, er det imidlertid også viktig å vurdere hva som er de realistiske alternativene i arbeidsmarkedet sammenlignet med å motta trygd. Hvis alternativet til trygd er lavtlønnet arbeid eller kun deltidsarbeid, vil selv en lav ytelse kunne være mer økonomisk attraktivt enn å delta i arbeidslivet. Betydningen av økonomiske insentiver for den enkeltes atferd vil også ofte avhenge av husholdningens samlede inntekts- og formuessituasjon.

Betydningen av økonomiske insentiver har trolig størst effekt i de tilfellene hvor en kombinasjon av ulike ytelser innebærer at stønadsmottakere tjener svært lite eller taper på å arbeide, dvs. såkalte "stønadsfeller" eller "inaktivitetsfeller". Slike feller er prinsipielt uheldige, ikke bare fordi de kan ha negative effekter på arbeidstilbudet, men også fordi det undergraver mulighetene for alle til å bedre sin økonomiske situasjon gjennom arbeid. I tillegg kan det som oppfattes som økonomiske tilpasninger, være skadelig for legitimiteten til stønadssystemet samlet sett.

En gjennomgang av trygdereglene sett i sammenheng med skattesystemet viser at problemet med stønadsfeller kan være til stede for enkelte grupper, jf. St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, kapittel 8. Dette skyldes ikke nødvendigvis utformingen av grunnstønadene fra folketrygden i seg selv, men tilfeller hvor (potensielle) mottakere av ulike stønadsordninger også har rett til ulike andre tilleggsytelser. Slike tilleggsytelser kan for eksempel være forsørgertillegg, bostøtte og uføreutbetalinger fra privat individuell eller kollektiv uføreforsikring. Flere av disse tilleggene er behovsprøvd mot inntekt. På grunn av minstenivå i flere ytelser og behovsprøving av ulike tillegg, er det spesielt ulike lavlønnsgrupper som er utsatt for såkalte stønadsfeller. Dette gjelder særlig:

- Personer som har rettigheter til tilleggsytelser fra andre enn folketrygden, f.eks. gjennom tjeneste-

1. Bowitz, E. (1997): Disability Benefits, Replacement Ratios and the Labour Market - A Time Series Approach, Applied Economics, vol. 29, 7, s. 913-923.
 2. Espen Bratberg og Alf Erling Risa: "Insentivvirkninger i helserelevante stønadsordninger", Rapport skrevet på oppdrag fra Sosial- og Helsedepartementet, 2000.
 3. Espen Bratberg, Alf Erling Risa og Kjell Vaage: "Sosial utjevning og veksten i uføretrygden", Tidsskrift for Velferdsforskning, Vol. 4, No. 3, 2001, side 169-182.

pensjonsordninger med uføreforsikring. Dette gjelder bl.a. alle offentlig ansatte.

- Enslige forsørgere med rett til behovsprøvd forsørgertillegg og ev. tilleggssytelser fra tjenestepensjonsordninger med uføreforsikring.

Gjennomgangen viser også at avkorting av stønader mot arbeidsinntekt bidrar til å svekke insentivene til å arbeide blant personer som allerede er på ulike stønadsordninger.

Selv om gjennomgangen i St.meld. nr. 9 (2006-2007) Arbeid, velferd og inkludering, i hovedsak redegjør for de økonomiske insentivene til å arbeide knyttet til midlertidige ytelser fra folketrygden, bl.a. attføringspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad, er bildet tilsvarende for varig uførepensjon.

Dårlige insentiver til å arbeide må veies opp mot hensynet til sosial fordeling. Hovedformålet med folketrygdens ytelser er (I) å gi alle innbyggere økonomisk trygghet ved arbeidsledighet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall, (II) sosial trygghet i form av å bidra til utjamning av inntekt og levekår over den enkeltes livsløp og mellom grupper av personer og (III) å bidra til at den enkelte skal kunne forsørge seg selv. Utfordringen er å sikre en god avveining av disse hensynene samtidig som stønadssystemene skal være enkle og forutsigbare og finansielt bærekraftige. Regjeringen vil derfor forenkle dagens regler for avkorting av stønader mot arbeidsinntekter, behovsprøvede tillegg og supplerende ytelser til folketrygden, jf. St.meld. nr. 9 (2006-2007). Målet er å ivareta

ønskede fordelingshensyn samtidig som de økonomiske insentivene til lønnet arbeid blir bedre.

Gjeldende skattesystem bidrar også til at insentivene til å arbeide reduseres for personer hvor f.eks. varig uførepensjon er et alternativ. Dette skyldes i hovedsak at de særskilte skattereglene for bl.a. uførepensjon innebærer et lavere skattenivå på trygdemottakere enn for lønnstakere med tilsvarende arbeidsinntekt. Dette fører til at man taper mindre ved å ikke arbeide enn dersom inntektene ble skattlagt etter samme skatteregler. Her er det særlig skattebegrensingsregelen som har betydning.

Skattesystemet må imidlertid anses å ha en mindre negativ effekt på insentivene til å arbeide enn utformingen av trygde- og pensjonssystemet. Dette har sammenheng med at den formelle gjennomsnittsskatten på lave arbeidsinntekter er relativt lav. Figur 5.3 i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, viser bl.a. at gjennomsnittsskatten for personer med bruttoinntekter mellom 150 000 og 300 000 kr ligger mellom 10 og 20 pst. Det er derfor trolig elementer knyttet til stønadssystemet som er viktigst for insentivene til å arbeide for utsatte grupper.

Regjeringen har imidlertid som mål å bidra til et mer omfordelende skattesystem, og har i forslaget til skatteopplegg for 2007 derfor bl.a. foreslått økt minstebruttoinntekt for dem med lavere inntekter. Som tabell 5.1 i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak viser, vil de med bruttoinntekt under 400 000 kr i gjennomsnitt få uendret eller redusert skatt. Dette vil isolert sett bedre insentivene til å arbeide.

SPØRSMÅL NR. 143

Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 13. november 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Hvordan stiller statsråden seg til at SAFT-prosjektet går fra å være et prosjekt til å være et permanent senter med tverrsektorielle oppgaver, og når vil avklaring om SAFTs videre drift finne sted?»

BEGRUNNELSE:

Det såkalte SAFT-prosjektet er et bredt samarbeid mellom offentlige og private aktører som tar sikte på blant annet å forebygge overgrep mot barn. Det er EU-finansiert prosjekt, hvor koordinatorrollen lig-

ger hos Medietilsynet. I tillegg finansieres noe via handlingsplanen om barn og Internett som ledes av Barne- og familiedepartementet, men også via flere andre departementer. Det råder nå stor usikkerhet om hvordan Medietilsynet ønsker å videreføre dette prosjektet. Det har vært stor utskifting av personell, og lite har skjedd det siste halve året. Høyre ønsker en videreføring og videreutvikling av dette samarbeidet og at det blir en ytterligere systematikk og samkoordinering med fokus på FoU, veiledning og tiltak, jf. blant annet Dokument nr. 8:74 (2005-2006) som nå ligger til behandling i justiskomiteen.

Undertegnede er kjent med at Kultur- og kirkedepartementet til nå ikke har gitt signaler om videreføring av dette prosjektet når EU-finansieringen tar slutt. Høyre har merket seg at flere aktører mener at dette bør gå over fra å være et prosjekt til å være et permanent senter med tverrsektorielle oppgaver. Det er behov for at Regjeringen snarlig klargjør hva de ønsker med SAFT fremover da behovet for denne type samarbeid vil øke snarere enn å bli mindre.

Svar:

SAFT var i utgangspunktet et internasjonalt prosjekt, hvor det ble drevet opplysningsarbeid for å øke bevisstheten om trygg bruk av Internett og nye medier. Statens filmtilsyn ledet prosjektet. I 2004 løp prosjektperioden ut, men arbeidet i tilsynet ble ikke lagt ned. En ny, toårig prosjektperiode tok til samme år, men denne gang med tilsynet som eneste ansvarlig organisasjon. Prosjektet het NONO, men utad ble det kjente merkenavnet SAFT brukt. I kraft av SAFT/NONO har tilsynet fungert som et nasjonalt koordineringsorgan for arbeidet på trygg bruk-området.

I dag er arbeidet permanent forankret i Medietilsynet. Da Medietilsynet ble opprettet, ble tilsynets arbeid organisert i fire områdene, hvorav ett har bruker-

trygghet som hovedansvar. Barn og unges bruk av nye medier er en viktig, integrert del av arbeidet, som også omfatter tilstøtende felt som f.eks. forvaltning av Film- og videogramlova. Stortinget bestemte i 2003 at Medietilsynet skulle lokaliseres til Fredrikstad. Flyttingen av Statens filmtilsyn er i seg selv en tidkrevende prosess, og utskifting av personell stiller bestemte utfordringer knyttet til videreføring av kompetansen.

Bruk av nye digitale medier er en viktig del av barn og unges utvidete medieerfaring og har en naturlig faglig plass i Medietilsynets arbeid med bevisstgjøring av yngre mediebrukere. Å skille ut en del av tilsynets arbeid i et eget senter synes derfor ikke hensiktsmessig. At tilsynet nå har inngått kontrakt med Europakommisjonen om en ny prosjektperiode svekker ikke den permanente karakteren arbeidet nå har, snarere tvert imot. Tilsynet tar fortsatt sikte på å samarbeide med de øvrige aktører på området.

Arbeidet har fortsatt i den krevende omstillingsprosessen tilsynet har vært gjennom det siste halve året, bl.a. ved en rekke skolebesøk med lærere og foreldre. I perioden har også SAFT hatt over 100 presseoppslag, og derigjennom nådd ut med viktig informasjon.

SPØRSMÅL NR. 144

Innlevert 2. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 8. november 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Når vil statsråden fremlegge sak for Stortinget hvor behovet for skjerpet kontroll med vekterbransjen vurderes med sikte på å forebygge at organiserte kriminelle miljøer infiltrerer disse?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med NOKAS-saken ble det avdekket utro tjenere i et vekterselskap. I etterkant av dette har undertegnede fått flere henvendelser som indikerer at omfanget av ansatte som har utført kriminalitet samtidig som de er ansatt i ulike vekterselskaper kan være større enn denne ene enkeltstående avsløringen kan tyde på, og det på tross av tidligere stor medieoppmerksomhet om problemet. Antallet vekterselskaper og behovet for vektertjenester må for fremtiden antas å øke i pakt med samfunnets behov for trygghet, ikke minst etter at Regjeringen i budsjettet

for 2007 legger opp til en relativt stor realnedgang i politiets ressurser. Det er grunn til å frykte at organiserte kriminelle miljøer i økt grad vil søke å infiltrere private vekterselskaper som ledd i sin strategi for å skaffe informanter og medhjelpere. Dette stiller økte krav til adekvate godkjenningsordninger, og ikke minst gode kontrollrutiner etter at godkjenning er gitt til vekterselskapene.

Svar:

Vaktvirksomhet i Norge reguleres nå av lov 5. januar 2001 nr. 1 om vaktvirksomhet. Hovedformålet med denne loven er bl.a. å øke kvaliteten på vektertjenestene, bedre den offentlige kontroll og styrke rettssikkerheten for de som kommer i kontakt med vekterne.

Innledningsvis vil jeg få opplyse at ny lov om vaktvirksomhet med tilhørende forskrifter trådte i

kraft i sin helhet 1. januar 2005. Forholdet med mulig utro tjener i forbindelse med NOKAS-saken, som stortingsrepresentanten viser til, og enkelte andre liknende saker jeg er kjent med fra media, har i de fleste tilfelle funnet sted før de nevnte endringer trådte i kraft. Således er det grunn til å tro at loven med forskriftene må få virke en viss tid, før vi kan få erfaring med og se effektene av reguleringene.

Politiet er godkjenningmyndighet og fører kontroll med vaktvirksomheten.

Politidirektoratet sendte den 10. mai 2006 ut rundskriv 2006/2008 med retningslinjer for behandling av saker knyttet til vaktvirksomhetsloven som ledd i arbeidet med oppfølgingen av vaktvirksomhetsloven og styrkingen av politiets kontroll med vaktvirksomhet. En viktig målsetting er også at saksbehandlingen skal være ensartet uansett hvilket politidistrikt saken hører inn under, foruten å sikre at lovgivers intensjon ble fulgt.

Jeg vil få bemerke at den sikkerhetsrisiko eventuelle utro tjenere utgjør, eller den trussel som ligger i organiserte miljøers mulige infiltrasjon av virksom-

heter, som stortingsrepresentanten tar opp, dessverre gjelder for flere bransjer enn vaktsselskaper. Dette er imidlertid noe vi tar alvorlig. Justisdepartementet er derfor i jevnlig kontakt med Politidirektoratet, berørte departement og aktørene i forbindelse med oppfølgingen av lov- og forskriftsverket omkring vaktvirksomhet, og foretar en løpende vurdering av om lovgivers intensjoner oppnås gjennom gjeldende regelverk og håndhevingen av dette.

Avslutningsvis vil jeg nevne at det i Soria Moria-erklæringen er bestemt at vi vil "gjennomgå lovverket med sikte på en klarere regulering av private vaktsselskaper".

Justisdepartementet er derfor i gang med å foreta en gjennomgang av lovverket som regulerer private vaktsselskaper for bl.a. å vurdere om gjeldende regelverk er tilstrekkelig for å sikre nødvendig kvalitet og kontroll av vektertjenesten. Videre vurderes om gjeldende lovregulering i tilstrekkelig grad sikrer rettsikkerheten til dem som kommer i kontakt med vekterne.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 10. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge NTB vurderer den Svenske Riksdagen at skattyterne allerede neste år kan slippe selvangivelsen helt. Ifølge forslaget er det nok at skattyteren er tilfreds med det tilsendte, ferdig utfylte skjemaet. Skjemaet trenger altså ikke sendes i retur dersom skattyteren ikke har endringer. Dette medfører igjen at skatteetaten slipper å håndtere en mengde selvangivelser som kommer i retur fra skattyterne.

Vil finansministeren vurdere å innføre et lignende system i Norge?»

Svar:

En ordning med leveringsfritak for fullstendig og korrekt utfylt selvangivelse har vært til vurdering i flere nordiske land. Norge og Sverige har foreløpig valgt å beholde leveringsplikten, mens Danmark og Finland har innført en ordning med leveringsfritak dersom skattyterne ikke har rettelser eller tilføyelser til selvangivelsen. Jeg er imidlertid kjent med at "Skatteförfarandeutredningen" (SOU 2006:89) den

2. november i år la fram et forslag for finansminister Anders Borg om et forenklet selvangivessystem for lønnstakere og pensjonister. I utredningen foreslås det at skattyterne stilltiende skal godkjenne den forhåndsfylte selvangivelsen dersom denne er korrekt og tilstrekkelig for riktig ligning.

Spørsmålet om innføring av en ordning med leveringsfritak for fullstendig og korrekt utfylt selvangivelse har flere sider. For skatteetaten vil en slik ordning medføre besparelser. For skattyterne vil ordningen for mange oppleves som et gode, men det kan også reises enkelte prinsipielle innvendinger mot en ordning som innebærer at skattyterne gir sitt samtykke til grunnlaget ved ligningen ved å forholde seg passiv. Den ordningen vi har i dag sikrer en viss deltagelse fra den enkelte borger ved at denne aktivt må bekrefte de opplysninger myndighetene legger til grunn ved ligningen. En slik bekreftelse kan i dag enkelt gis elektronisk ved bruk av telefon, ved sms eller via Internett, og antas ikke å være særlig arbeidskrevende for skattyterne.

SPØRSMÅL NR. 146**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 10. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Er det, etter statsrådens oppfatning, tilstrekkelig tilbakemelding til Stortinget at et spørsmål omtales i et høringsnotat utsendt fra departementet til en rekke høringsinstanser, og er det denne form for oppfølging statsråden vil legge til grunn ved fremtidig vurdering av enstemmige komitémerknader, eller er det her skjedd en unnskyldelig glipp fra departementets side?»

BEGRUNNELSE:

I stortingsdebatten 24. oktober 2006 tok under tegnede opp forholdet til departementets oppfølging av finansieringsordningen for skoler som er særlig tilrettelagt for funksjonshemmede, jf. innst. S. nr. 156 (2005-2006).

Statsråden meddelte Stortinget at "[...] vi har til punkt og prikke tilbakemeldt til Stortinget på disse punkt." Statsråden viser til at tilbakemeldingen til Stortinget var et høringsnotat utsendt fra departementet knyttet til høringen på ny friskolelov. Statsråden kan videre meddele at han mener forholdet til offentlige tilskudd til slike skoler er kvittert ut og henviser til en uidentifiserbar sak, men det antas at han mener budsjettet for 2007. I budsjettet omtales imidlertid ikke dette særskilt og det foreligger ingen vurdering eller analyse om verken drifts- eller investeringstilskudd til de 10 skolene særskilt tilrettelagt for funksjonshemmede elever. Komitémerkningen gjelder ikke bare driftstilskudd til skolene, men det omtales som "offentlig tilskudd". Slikt tilskudd gjelder både til drift og investering. I tillegg ber komiteen om en vurdering av i hvilken utstrekning disse skolene har behov for påkostninger til for eksempel utbygging.

Svar:

Stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Arne Sortevik, Robert Eriksson, Harald T. Nesvik og Åge Starheim fremmet i vårsesjonen 2006 et privat forslag, jf. Dokument nr. 8:55 (2005-2006):

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om statlig finansiering av utbygging ved Hopen videregående skole etter søknad, begrenset oppad til 3,6 mill. kroner, i Revidert nasjonalbudsjett for 2006."

Som representanten Anundsen viser til i sitt spørsmål, uttalte Stortingets kirke-, utdannings- og

forskningskomité følgende i Innst. S. nr. 156 (2005-2006):

"Komiteen viser til at det i dag er 10 såkalte særskilte skoler for funksjonshemmede, rusmisbrukere mv. med til sammen ca. 450 elever. Komiteen vil be departementet komme tilbake til spørsmålet om offentlig tilskudd til disse skolene i forbindelse med statsbudsjettet for 2007."

Jeg viser til innstillingen, hvor det videre heter:

"Komiteen ber departementet i tillegg gi en vurdering av skoler som tilbyr denne type undervisning og deres behov for statlig støtte til for eksempel utbygging. Komiteen mener rusmiddelomsorgen er et spesielt viktig område. Komiteen ber departementet se på skolene i sammenheng med andre departementers områder, som Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og politidepartementet."

I St.prp. nr. 1 (2006-2007) viser Regjeringen til at det for grunnskoler og videregående skoler for funksjonshemmede elever blir dekket driftsutgifter ved statstilskudd etter en normalsats per skoleår, jf. friskoleloven § 6-6. I tråd med dette foreslår Regjeringen i forslaget til statsbudsjett en overslagsbevilgning, jf. kap. 228 post 70 Tilskott til frittstående skoler. Ut fra dette må første del av komitémerkningen - henstillingen til departementet om å komme tilbake til spørsmålet om offentlig tilskudd til skolene for funksjonshemmede i statsbudsjettet - etter min oppfatning anses ivaretatt.

I tillegg ber komiteen departementet gi en vurdering av skolene for funksjonshemmede og deres behov for statlig støtte til for eksempel utbygging. Jeg ønsker å foreta en grundig vurdering av disse skolene i samsvar med komiteens merknad. I notat om forslag til endringer i friskoleloven, sendt på alminnelig høring i oktober 2006, omtales skolene for funksjonshemmede under punkt 8.2.8. Det uttales at det er en rekke forhold rundt disse skolene som bør vurderes nærmere, blant annet forholdet mellom denne typen private "spesialskoler" og den offentlige skolen, tilskuddsordningen, ivaretagelse av den enkelte elevs behov, forholdet mellom behandling og opplæring, bruken av begrepet "funksjonshemmet" mv.

I høringsnotatet varsler departementet at det vil legge frem en egen sak om disse skolene for Stortinget våren 2008. Ut fra dette mener jeg at komitémerkningen også på dette punkt følges opp.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 10. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Kan statsråden forsikre Stortinget om at de 375 mill. kr bevilget over statsbudsjettet til Kunnskapsløftet og tilsvarende andel kommunale midler, går til kompetanseheving av lærere, og hvis statsråden ikke kan forsikre om det, hva vil statsråden gjøre for å sikre en kommunal oppfølging av denne delen av Kunnskapsløftet?»

BEGRUNNELSE:

En forutsetning for en vellykket gjennomføring av Kunnskapsløftet er at de midlene som skal gå til kunnskapsvekst hos lærerne faktisk går til det og ikke andre tiltak i eller utenfor skolen. Staten har bevilget 375 mill. kr til kompetanseheving og forutsatt at kommunene og fylkene skal bidra med et tilsvarende beløp.

Svar:

Kunnskapsløftet krever ansatte som har høy kompetanse faglig og metodisk og som kjenner den nye skolereformen. Et viktig tiltak for å oppnå dette er strategien Kompetanse for utvikling - Strategi for kompetanseutvikling i grunnsopplæringa 2005-2008. Den er utviklet i samarbeid mellom KS, Utdanningsforbundet, Norsk lektorlag, Skolenes Landsforbund, Norsk Skolelederforbund og de sentrale utdanningsmyndigheter. Hvert år brukes det betydelige nasjonale midler i strategien, og bare for 2006 er det avsatt 375 mill. kr.

Verken kommuner eller læresteder er like i landet vårt. Behovene for kompetanseutvikling er derfor ulike, og en hovedlinje i strategien er at aktørene selv kartlegger sine behov, utformer planer og gjennomfører tiltakene for kompetanseutvikling. Derfor blir midlene overført til den enkelte kommune eller fylkeskommune. Dette er i samsvar med hva Stortinget tidligere har gått inn for, jf. Ot.prp. nr. 57 (2004-2005) og Innst. O. nr. 105 (2004-2005) om ny be-

stemmelse som gir skoleeier ansvar for nødvendig kompetanseutvikling for personalet.

Kommunene og fylkeskommunene brukte i 2005, av egen ressurs, tilsvarende beløp som den statlige tildelingen.

Strategien blir løpende vurdert av Fafo. Den første aktivitetsrapporteringen for 2005 gir et positivt bilde. Hovedkonklusjonen er at de 300 mill. kr som ble delt ut i 2005, har skapt stor aktivitet. Skoleeierne økte bruken av egne midler med ca. 10 pst. fra 2004 til 2005. Ifølge Fafos rapport er det ingen tegn på at statlige midler erstatter de kommunale. De nasjonalt prioriterte områdene har blitt fulgt opp. I 2005 er det særlig skoleledelse og 2. fremmedspråk som har blitt prioritert. Nesten alle grunnskolene hadde tilbud om kompetanseheving i nye læreplaner og læreplanforståelse, evaluering av egen praksis og tilpasset opplæring. Samtidig er det mye etterutdanning innen norsk og matematikk.

Det er altså en betydelig satsing på kompetanseutvikling, både fra skoleeier og fra regjering. Status så langt gir ikke grunnlag for å anta at midlene fra staten blir brukt til andre formål. Noen få enkelttilfeller der det er blitt stilt spørsmål om bruk av midlene, er fulgt opp av fylkesmannen. Jeg har derfor stor tillit til at skoleeier bruker midlene etter forutsetningene.

Samtidig vil jeg understreke at det er viktig å følge opp at midlene blir brukt på en best mulig måte. For å kontrollere at midlene blir brukt etter intensjonene er det lagt opp til en omfattende og løpende rapportering og evaluering. Videre vil fylkesmannen bli bedt om å sikre at lokal delaktighet og forankring er synliggjort i årsplanene til skoleeierne. I forslaget til statsbudsjett er det understreket at denne forutsetningen skal være oppfylt ved tildeling av midler og at fylkesmannen skal følge dette opp. Rapporten fra Fafo om skoleeiers bruk av midler i 2006 er ventet i april 2007. Den vil gi ytterligere bakgrunn for å vurdere behov for eventuelle oppfølgingstiltak.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 10. november 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Etter et langvarig press gikk kinesiske myndigheter med på å invitere FNs spesialrapportør om tortur til Kina.

Hva kan norske myndigheter gjøre for å rette et tilsvarende press mot Iran?»

BEGRUNNELSE:

For noen måneder siden, 14. juni 2006, sendte undertegnede et skriftlig spørsmål nr. 1029 til utenriksministeren angående en dødsdømt iransk politisk fange. I sitt svar av 19. juni 2006 fremholdt utenriksministeren at dødsdommen var blitt omgjort til livstid. Han skulle dessuten ha fått en advokat. Utenriksministeren kunne vise til ulike kilder. Nå viser det seg at fangen døde i fengsel. Angivelig skal dødsårsaken være hjertestans, i en alder av 28 år! Han hadde da vært 9 dager i sultestreik fordi han ikke hadde fått møte sin advokat. Han hadde dermed ikke fått bekrftet at dødsdommen var blitt omgjort.

Dette dødsfallet viser at selv om norske myndigheter bruker flere kilder for å fastslå status til fengslede opposisjonelle i Iran, kan informasjonen som gis være feil. En annen mulighet kan være en stor grad av vilkårlighet og brutalitet i behandlingen av fengslede opposisjonelle i Iran.

Dette er ikke den eneste politiske fangen som har dødd under mistenkelige forhold etter hjerteproblemer i senere tid. 30. juli i år døde en annen politisk fange angivelig på grunn av hjerteinfarkt i en alder på 37 år. Også han var i sultestreik. Foreldrene hans skrev i et brev at det var tegn etter tortur på kroppen hans.

Mye tyder på at langt flere politiske fanger enn de som er nevnt her, er blitt drept i iranske fengsler i senere tid. Ifølge Amnesty International fant 94 henrettelser sted i 2005. Det ligger an til en betydelig økning i 2006.

Undertegnede er svært bekymret for de politiske fangenes sikkerhet og helse i Iran. Menneskerettighetssituasjonen i Iran synes å bli stadig verre, noe som blant annet kan skyldes at all internasjonal oppmerksomhet er rettet mot Irans atomprogram. Det er derfor viktig at land som Norge retter enda mer fokus på menneskerettighetssituasjonen i Iran. Norske

myndigheter gjør allerede en hel del, det vises herunder til ovennevnte svarbrev fra utenriksministeren av 19. juni 2006. I tillegg til tiltakene nevnt i svarbrevet vil jeg vise til FNs spesialrapportør på tortur. Han kan, etter invitasjon fra et land, foreta uanmeldte inspeksjoner ved et lands straffeinstitusjoner.

Svar:

På samme måte som representanten, er jeg bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Iran. Det er grunn til å frykte at en ytterligere tilstramming av situasjonen for menneskerettighetsforkjempere, opposisjonelle og politiske fanger i Iran vil resultere i at stadig færre våger å bruke sin stemme.

For Regjeringen er det viktig å understreke at en forverret menneskerettighetssituasjon i Iran, ikke skal passere ubemerket, "i skyggen av" atomspørsmålet. Internasjonalt søkelys er et viktig virkemiddel i arbeidet for å øke respekten for menneskerettighetene.

Derfor vil vi fortsette å bruke flere kanaler i vårt arbeid for at menneskerettighetssituasjonen bedres. Vi vil gjøre vårt for å sikre en åpen og konstruktiv bilateral kommunikasjon med Iran om menneskerettigheter. Vi vil minne om hvilke forpliktelser som følger av at Iran har ratifisert FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter og FNs barnekonvensjon. Samtidig vil vi bruke internasjonale fora, herunder FN, til å arbeide for den samme målsettingen.

Spesialrapportørene har, som representanten påpeker, en viktig funksjon i denne sammenhengen. Spesialrapportørene er det internasjonale samfunns øyne og ører og spiller i likhet med frivillige organisasjoner en viktig rolle ved å bringe en lang rekke alvorlige menneskerettighetsbrudd frem i dagen. Dette understreket vi sist i Norges hovedinnlegg under FNs generalforsamlings behandling av menneskerettighetsspørsmål.

I disse dager forhandles det i FN om vedtakelsen av en resolusjon om menneskerettighetssituasjonen i Iran. Norge arbeider for at man her blant annet kan enes om en klar oppfordring til Iran om å legge til rette for at alle FNs spesialrapportører, herunder FNs Spesialrapportør mot tortur og Spesialrapportøren om menneskerettighetsforsvarere, får adgang til Iran.

SPØRSMÅL NR. 149**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 13. november 2006 av utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Kan utviklingsministeren konkretisere sin politikk for godt styresett og mot korrupsjon, og kan han peke på hvilke områder det er sammenfall med og hvordan den skiller seg fra den som føres i Verdensbanken?»

BEGRUNNELSE:

Utviklingsministeren har ved flere anledninger tatt til orde for å styrke godt styresett i land som deltar i norsk utviklingssamarbeid. Han har bl.a. fremholdt at Norge skal legge seg på en linje med "nulltoleranse". Den nye lederen for Verdensbanken, Paul Wolfowitz, har gjort fremme av godt styresett og antikorrupsjonstiltak til ett av Verdensbankens mest prioriterte arbeidsområder. Under Wolfowitz' ledelse har det vært en betydelig økning i antall utbetalinger som holdes tilbake på bakgrunn av mistanke om korrupsjon.

"Godt styresett" kan defineres på en rekke forskjellige måter, og man kan hevde at selve definisjonen av "godt styresett" er et politisk spørsmål. Donorer bør derfor være noe tilbakeholdne med å bruke én definisjon som en generell standard. I Verdensbankens indikatorer for godt styresett vektlegges for eksempel internasjonal handel og gode rammevilkår for næringslivet sterkt, mens fordeling og sikkerhet for de fattigste bare berøres indirekte. Sivile og politiske rettigheter vektlegges, mens økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter nesten ikke berøres. Verdensbankens virksomhet kan også hevdes å undergrave godt styresett på noen områder, for eksempel ved å organisere prosesser (som i utviklingen av "Poverty Reduction Strategy Papers") der donorer og kreditorer ser ut til å ha en sterkere formell og reell direkte innflytelse enn landets parlament.

Svar:

Kampen mot korrupsjon er et helt sentralt element i arbeidet for godt styresett. Innenfor utviklingssamarbeidet er det beste bidraget til langsiktig utvikling å sørge for at bistandsmidler blir brukt mest mulig effektivt, og at pengene kommer frem dit de skal.

Regjeringen styrker derfor innsatsen for godt styresett, og bekjempelse av korrupsjon har en viktig plass i dette arbeidet. De økte ressursene vil gå til blant annet statsbygging, styrking av offentlig sektor og korrupsjonsbekjempelse. Norge har særlig kom-

petanse og erfaring på energiområdet, og vil derfor bidra aktivt for å styrke styresett i enkelte ressursrike land for å sikre at energiinntekter kommer landenes befolkning til gode. Her samarbeider vi tett med Verdensbanken. Gjennom budsjettstøtte til enkelte land bidrar Norge også til å styrke landenes styresett og offentlig sektor. Land som har kommet ut av konflikt, men fortsatt er "sårbare", er også et prioritert satsingsområde for Regjeringen.

Jeg er derfor svært positiv til at Verdensbanken også har satt godt styresett og antikorrupsjon høyt på dagsorden, men har samtidig understreket at Verdensbanken ikke må trekke seg helt ut av land med utbredt korrupsjon og dårlig styresett. Selv om korrupsjon og dårlig styresett forekommer i land, må en ikke gi opp, men tvert om søke å samarbeide for å bygge den kapasitet og kompetanse som er nødvendig for å bekjempe korrupsjon og forbedre styresettet.

Ser vi utviklingen av Verdensbankens praksis over tid er det klart at banken i dag legger økt vekt på rollene til det sivile samfunn, en fri presse og parlamenter i bekjempelse av korrupsjon og dårlig styresett. Det er en positiv utvikling som Regjeringen vil bidra til videreføres og ytterligere forsterkes.

Norge arbeider for at de multilaterale finansinstitusjonene, FN og bilaterale givere jobber sammen og koordinerer sin politikk på styresett og antikorrupsjon. En sentral problemstilling i denne sammenheng er implikasjonene av de ulike roller og handlingsrom bilaterale og multilaterale givere har. Bilaterale givere har større muligheter enn Verdensbanken til å stille eksplisitte krav om demokratisk styresett og respekt for grunnleggende menneskerettigheter i forbindelse med sine låne- og bistandsaktiviteter. Verdensbankens mandat setter grenser for i hvilken grad banken kan stille tilsvarende eksplisitte betingelser knyttet til lån og rådgiving. Skillet mellom ulike typer krav vil i praksis ofte være uklare og i noen tilfeller fiktive, ikke minst gjelder det forsøk på å trekke presise skil-ler mellom hva som er å anse som henholdsvis økonomiske og politiske betingelser. Grensene som ligger i mandatet hindrer uansett ikke etter min mening at Banken skal og må foreta analyser der konsekvensene av forhold som korrupsjon, dårlig styresett og manglende demokratiske strukturer i et utviklingsland vil inngå som grunnlag for en samlet vurdering for bankens utlån og rådgiving.

Norge har lenge arbeidet for at parlamenter må få en sterkere stemme i utformingen av nasjonale fattig-

domsstrategier ("Poverty Reduction Strategy Papers" - PRSPs) og lagt press på Verdensbanken for å følge opp dette i praksis. I 2005 hadde Verdensbanken en gjennomgang av prosessen rundt utformingen av fattigdomsstrategier. En konklusjon fra gjennomgangen var at parlamenter i økende grad har blitt involvert i utformingen av slike strategier. Dette er et positivt ut-

viklingstrekk, men det er fortsatt en betydelig vei å gå. Etter min mening må nasjonalt eierskap, inkludert bred og sterk involvering av parlamenter i både utformingen av og overvåking av gjennomføringen av fattigdomsstrategiene, stå helt sentralt i Verdensbankens politikk, og vi vil fra norsk side arbeide aktivt for fortsatte fremskritt på dette området.

SPØRSMÅL NR. 150

Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo

Besvart 10. november 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Det vises til kinesiske soldaters nedskyting av tibetanske flyktninger 30. september d.å., inkludert undertegnede skriftlige spørsmål nr. 105, datert 26. oktober 2006. I svaret skriver utenriksministeren: "Responsen fra kinesiske myndigheter på vår henvendelse har vært at grensepolitiet handlet i selvforsvar, og at dette var en profesjonell menneskesmuglingsoperasjon." Film av skytingen viser at grensepolitiet skjøt ubevæpnede flyktninger i ryggen.

Hvordan reagerer norske myndigheter på de kinesiske myndighetenes respons?»

BEGRUNNELSE:

Det foreligger rikelig dokumentasjon av nedskytingen av de tibetanske flyktningene, fordi fjellklatrere fra en rekke land oppholdt seg i området da skytingen fant sted. Filmopptak viser en menneskemengde som går i rekke i en snøkledd fjellside med ryggen til soldatene, hvorpå det løsnes skudd, og mennesker faller om i snøen, og i hvert fall en av personene blir liggende, mens ytterligere en person blir beskutt for andre gang etter å ha forsøkt å komme seg på beina igjen. Filmen dokumenterer en ren likvidasjon av forsvarsløse mennesker. Det er vanskelig å tenke seg noen klarere måte å bryte basale menneskerettigheter på enn ved å rette et skarpladd våpen mot mennesker som går i et åpent landskap uten noe vern, og der det med overlegg skytes mot disse forsvarsløse menneskene. Bare gjennom reaksjoner fra det internasjonale

samfunnet kan man forvente at Kina tar innover seg alvoret i de handlingene som de her har gjort seg skyldig i, og Norge er, som et fritt og demokratisk land, en viktig stemme i det internasjonale samfunnet til åpent å kritisere disse handlingene.

Svar:

Som jeg skrev i mitt svar av 31. oktober på ditt spørsmål om denne skyteepisoden, er Regjeringen opptatt av og bekymret for situasjonen for menneskerettighetene i Kina, også situasjonen i Tibet.

Vi har gjennom vår ambassade i Beijing beklaget hendelsen overfor kinesiske myndigheter, og vi har bedt om en forklaring på hvorfor en tibetansk nonne ble skutt av det kinesiske grensepolitiet. Vi har også bedt om å få mer informasjon om situasjonen for arresterte tibetanere som har prøvd å flykte til Nepal, hvorav flere er barn.

Vi er ikke tilfreds med svaret vi fikk fra kinesiske myndigheter på dette spørsmålet, og vi kommer til å følge opp saken gjennom vår ambassade i Beijing og gjennom vår dialog om menneskerettigheter med Kina.

Internasjonalt søkelys er et viktig virkemiddel i arbeidet for å øke respekten for menneskerettighetene. Vi samarbeider med andre land for å få best mulig informasjon om hva som har skjedd, og samtidig koordinere hvordan vi skal reagere overfor myndighetene i Beijing på denne episoden.

SPØRSMÅL NR. 151**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 13. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Vil Regjeringen vurdere å endre reglene for jegerlønn slik at det vil være mulig å benytte midler til konfliktdempende tiltak til å lønne jegere for å ta ut skadedyr?»

BEGRUNNELSE:

I "Rovdyrbrevet" som Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet i sommer sendte ut i fellesskap var en av de faktorer som ble vektlagt at skadedyrruttak skulle skje mer effektivt. I sommer ble en rekke fellingstillatelser gitt uten at de ble tatt ut. Lom kommune ble tildelt inntil 30 000 kr for å ta ut en jerv. Denne ble felt av frivillige jegere som måtte ta seg fri fra jobb for å gjennomføre jakten. Dette ønsket kommunene å kompensere overfor jegerne ved å betale dem for tapt arbeidsfortjeneste. Flere stortingsrepresentanter fra Senterpartiet har uttalt at de ønsker å se på en endring i regler om jegerlønn.

Svar:

Etter gjeldende praksis bevilges det midler til administrasjon og organisering av fellingslag ved førstegangs iverksetting av fellingstillatelser. Dette belastes de fylkesvise bevilgningene til forebyggende og konfliktdempende tiltak, og praksisen er i tråd med votering i Stortinget i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 35 (1996-97) Om rovviltforvaltning. Stortingets beslutning er videreført i St.meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur. Avlønning av jegere er ikke i tråd med etablert praksis.

Jeg vil ellers minne om at i utgangspunktet er alt vilt fredet, jf. det såkalte fredningsprinsippet i viltlo-

ven § 3. Fra dette utgangspunktet er det så åpnet for unntak, på visse nærmere vilkår, enten i selve lovgivningen eller i vedtak med hjemmel i lov. På samme måte følger det av Bern-konvensjonen artikkel 6 at arter som nevnt i konvensjonens vedlegg II, herunder ulv, bjørn og jerv, er vernet. Vernet innebærer at alle former for jakt og fangst i utgangspunktet er forbudt. Etter artikkel 9 kan det imidlertid gjøres unntak for å avverge alvorlig skade på bl.a. husdyr dersom det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning og unntaket ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse. Konvensjonen inneholder også bestemmelser som skal sikre vern av gaupe, men disse er noe mindre utførlige.

I tråd med våre nasjonale og internasjonale forpliktelser er det en målsetting å nå de bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for gaupe, jerv, bjørn og ulv. Av hensyn til næringsvirksomhet i landbruket, bosetting og livskvalitet for folk i områder med rovvilt, kan det være nødvendig å bruke noe tid på å nå bestandsmålene. I tilfeller der rovvilt volder stor skade på beitedyr kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til felling av rovvilt, og i områder som i forvaltningsplan er definert som prioritert beiteområde skal rovvilt kunne felles selv om bestandsmålet regionalt ikke er nådd. En fellingstillatelse representerer et unntak fra hovedprinsippet om at rovviltet er fredet. Selv om det er viktig å begrense rovviltskader og dempe konflikter er det ingen som har noen rett til fellingstillatelse etter viltloven eller rovviltforskriften. Etter mitt syn er det derfor ikke naturlig å innføre en ordning der jegere får lønn for å ta ut skadevoldende individer av rovvilt. Jeg vil også peke på at en slik ordning vil kunne innebære betydelig økte kostnader.

SPØRSMÅL NR. 152**Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 13. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Regjeringen innfører nå NO_x-avgift for å redusere utslipp av NO_x fra Norge. Samtidig skal man øke bruken av bioenergi, som isolert sett øker NO_x-utslipp. Regjeringens avgiftspolitik for biler legger også opp til økt NO_x-utslipp. I forslag til bilavgifts-

system er blant annet Volkswagen Golf diesel en budsjettvinner. I California vurderes derimot denne biltypen som så miljøskadelig at den er forbudt solgt.

Hvordan harmonerer Regjeringens miljøsyn på denne bilen med Californias vurdering av samme bil?»

Svar:

Regjeringen har satt i gang et større arbeid med å legge om bilavgiftene i en mer miljøvennlig retning. Som et første skritt på veien er det foreslått en omlegging av engangsavgiften: Fra 1. januar 2007 vil CO₂-utslipp erstatte slagvolum som en av tre avgiftskomponenter i engangsavgiften. I omleggingen kommer dieselbiler gunstigere ut enn bensinbiler. Dette skyldes at dieselbiler gjennomgående har lavere CO₂-utslipp enn bensinbiler. Biler med små motorer har også lavere CO₂-utslipp.

Denne avgiftsstimulansen til kjøp av flere dieselbiler kan delvis motvirkes ved å innføre miljødifferensiert årsavgift. Regjeringen har derfor varslet at den tar sikte på å foreslå en miljødifferensiering av årsavgiften fra 2008. En slik differensiering kan ta utgangspunkt i hvilke avgasskrav (EURO-krav) de ulike kjøretøyene oppfyller. Regjeringens arbeid med omlegging av bilavgiftene har ikke til hensikt å generelt favorisere dieselbiler fremfor bensinbiler, men å fremme miljøvennlige biler i sin helhet.

SPØRSMÅL NR. 153

Innlevert 3. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 13. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Verneplan for Oslofjorden - Delplan Vestfold ble vedtatt i statsråd 30. juni 2006. Det ble opprettet i alt 32 verneområder i medhold av naturvernloven. Telemark er et av områdene i Norge med betydelige forekomster av thorium.

Omfatter Regjeringens forslag til vern områder med slike forekomster?»

Svar:

Miljøverndepartementet har innhentet informasjon fra Regionsamarbeidet mellom Buskerud, Telemark og Vestfold fylkeskommuner ved regiongeologen, som i en årrekke har arbeidet spesielt med thoriumforekomster i Buskerud, Telemark og Vestfold. Departementet har fått opplyst at forekomster av thorium i regionen er blitt kartlagt i samarbeid med Norges geologiske undersøkelse. Departementet har videre fått opplyst at ingen av de kartlagte forekomstene i Telemark og Vestfold som vil kunne ha kommersiell interesse, ligger innenfor områder som er vernet etter naturvernloven.

SPØRSMÅL NR. 154

Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 14. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva er grunnen til at fremgangen i arbeidet med rv 2 gjennom Sør-Odal kommune er stoppet opp, og hva kommer samferdselsministeren til å gjøre for å sikre fremgang i saken?»

BEGRUNNELSE:

Fremgangen i arbeidet med rv 2 gjennom Sør-Odal kommune ser ut til å stoppe opp. Dette er svært

uheldig for befolkningen i regionen og det lokale næringslivet.

Svar:

Som en følge av en innsigelse fra Statens vegvesen ble kommunedelplan for rv 2 gjennom Sør-Odal behandlet i Miljøverndepartementet. Miljøverndepartementet tok i 2003 innsigelsen til følge og godkjente ikke kommunestyrets vedtak om alternativ

sør, men anbefalte at alternativ nord skulle legges til grunn for den videre planleggingen.

I Miljøverndepartementets vurdering ble det påpekt at planleggingen så langt var basert på tofeltsveg og at utvidelse til fire felt vil kreve en ny planprosess og konsekvensutredning. Det ble presisert at en slik utredning ikke behøver å ta opp spørsmålet om valg av hovedtrasé til ny vurdering.

Statens vegvesen har nå startet arbeidet med reguleringsplaner for firefeltsveg på strekningen Nybakk-Kongsvinger. I tråd med reglene etter forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) og Miljøverndepartementets avgjørelsesbrev av 6. oktober 2003, er det utarbeidet et planprogram som skal avklare krav til planinnhold og hvilke problemstillinger som skal utredes. På grunn av at sentrale høringsinstanser, Jernbaneverket og fylkesmannen i Hedmark, hadde innvendinger til forslaget til planprogram, ble programforslaget forelagt Miljøverndepartementet. Det innebærer at Vegdirektoratet som ansvarlig myndighet etter KU-forskriften, ikke kan fastsette planprogrammet før de har mottatt Miljøverndepartementets merknader.

Jernbaneverket krever at det blir foretatt utredninger av konkurranseflaten mellom jernbane- og vegtrafikk med tanke på mulighetene for å satse på utvikling av jernbanetilbudet istedenfor at det bygges ny veg.

Fylkesmannen i Hedmark ved Landbruksavdelingen mener at utvidelsen til firefeltsveg er en så omfattende endring at det må utarbeides fylkesdelplan med tilhørende konsekvensutredning for hele vegstrekningen, og at planprogrammet i tillegg må utdypes på området landbruk med vekt på nasjonale føringer for jordvern.

Både Samferdselsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Miljøverndepartementet har mottatt en rekke henvendelser med påstander om feil i konsekvensutredningen som lå til grunn for arbeidet med kommunedelplanen, og med krav om en ny planmessig avklaring av trasévalg. Konsekvensutredningen ble godkjent av Vegdirektoratet som ansvarlig myndighet i januar 2000. På bakgrunn av at Miljøverndepartementet ikke har tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til påstandene om feil i utredningsgrunnlaget og behov for ytterligere utredninger av trasévalg, foretar Samferdselsdepartementet som rette fagmyndighet en vurdering av ankepunktene mot foreliggende utredning.

Miljøverndepartementet vil i dialog med Samferdselsdepartementet ta stilling til det forelagte planprogrammet for reguleringsplaner med konsekvensutredning for firefeltsveg, når Samferdselsdepartementets vurderinger av påstandene om feil i utredningene er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 155

Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Per Egil Evensen

Besvart 10. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil kunnskapsministeren gjøre for at lærerutdanningen i større grad fokuserer på praktiske undervisningsmetodiske tilnærminger, både i pedagogikkfaget og i de øvrige fagene, og vil kunnskapsministeren følge opp slik at det forskes mer på utvikling av gode og riktige undervisningsmetoder?»

BEGRUNNELSE:

NOKUT la 22. september 2006 frem to rapporter om norsk allmennlærerutdanning. Rapportene viser flere tydelige svakheter ved lærerutdanningen i Norge, både med henhold til kompetanse til undervisningspersonell og til det faglige innhold i utdanningen. Ikke minst er det spørsmål om lærerutdanningene i tilstrekkelig nok grad vektlegger praktisk undervisningsmetodikk i pedagogikkfaget og i de ulike fa-

gene, samt konkrete fremgangsmåter for løsning av ulike utfordringer i skolehverdagen (eksempelvis mobbing, konfliktløsning, støynivå, samarbeid hjem - skole osv).

Det er også spørsmål om universitetene, de som først og fremst utdanner personell til lærerutdanningen, også favner disse praktiske dimensjonene. Der som forskningsmiljøene i pedagogikk og fagdidaktikk ved universitetene ikke prioriterer denne typen forskning, vil det gi signaler og ringvirkninger til innholdet i lærerutdanningen.

Svar:

I lærerutdanningenes rammeplaner sies det bl.a. at studentene gjennom utdanningen skal få erfaring med yrkesrelevante arbeids- og vurderingsformer. Videre er den praktiske innretningen mot elevens læ-

ring et gjennomgående trekk i alle målområder for alle fag i lærerutdanningene. Evalueringen av allmennlærerutdanningen, som representanten Evensen refererer til, viser likevel at det praktiske yrkesperspektivet både i utdanningen som sådan og i fagene er gjennomgående svak. Evalueringspanelet påpeker også nødvendigheten av at forskningen får en sterkere praktisk innretning mot læreryrket og grunnskolens undervisning. Evalueringen, både hovedrapporten og institusjonsrapportene, har en rekke vurderinger og anbefalinger til institusjonene om tiltak for å styrke lærerutdanningen som profesjonsforberedende utdanning og å underbygge den med relevant forskning.

Jeg er svært opptatt av at evalueringsrapporten skal være et hjelpemiddel til å utvikle allmennlærerutdanningen til en bedre kvalifisering til læreryrket. Det er derfor av stor betydning at vurderingene og anbefalingene fra evalueringspanelet blir fulgt opp. Jeg har invitert til en dialog med sektoren og alle berørte parter for å drøfte hvordan dette best kan gjøres. Jeg har hatt flere møter om dette allerede, bl.a. med representanter for Universitets- og høyskolerådet og

Nasjonalt råd for lærerutdanning. Jeg har varslet at alle institusjoner med allmennlærerutdanning vil bli pålagt å utarbeide en plan for oppfølging av evalueringen og å rapportere til departementet om gjennomføringen av planen.

Evalueringspanelets sterke betoning av at lærerutdanningen må være basert på forskning om yrket og skolen understreker betydningen av det nylig etablerte forskningsprogrammet Praksisrettet FoU i grunnopplæring og lærerutdanning. Dette programmet, som har fått mange faglig sterke søknader fra lærerutdanningsmiljøene, vil kunne frambringe god og relevant forskning. Også Program for skoleutvikling og prosjektet Veiledning av nyutdannede lærere er tiltak som innebærer nye muligheter for lærerutdanningen til å øke sin kunnskap om skolen og høyne utdanningens kvalitet som yrkesutdanning.

Universitetene og høyskolene har stor autonomi i spørsmål som gjelder undervisningens og forskningens innhold og metoder. De fleste av de forholdene i allmennlærerutdanningen som evalueringen tar opp, faller inn under institusjonenes eget styringsansvar, og må følges opp av den enkelte institusjonen.

SPØRSMÅL NR. 156

Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 14. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Onsdag 1. november 2006 ble Norges Banks styringsrente økt fra 3 pst. til 3,25 pst. Samme dag presenterte Norges Bank inflasjonsrapporten som viste at kjerneinflasjonen siste 12 måneder var under 1 pst., og at inflasjonen vil holde seg lav i lang tid fremover. Ifølge forskrift om pengepolitikken av 29. mars 2001 er det operative målet for pengepolitikken en kjerneinflasjon som over tid er nær 2,5 pst.

Vil finansministeren sørge for at det blir bedre samsvar mellom gjeldende forskrift om pengepolitikken og utøvelsen av pengepolitikken?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge forskrift om pengepolitikken er det operative målet en kjerneinflasjon som over tid er nær 2,5 pst. Forskriften legger ingen føringer i forhold til at det er bedre med en inflasjon under inflasjonsmålet enn en inflasjon over. Dette må tolkes slik at det ifølge forskriften er like "ille" med en inflasjon under 1

pst. som en inflasjon over 4 pst. ville vært. Selv om Sentralbanksjefen og styret for Norges Bank har anledning til å legge vekt på andre forhold enn inflasjonen er likevel inflasjonen det sentrale styringsmål. Utviklingen tyder imidlertid på at Norges Bank i større og større grad legger vekt på andre forhold enn inflasjonen når styringsrenten skal fastsettes, dette uten at forskriften er endret. En slik utvikling kan skape uklarhet om hva den norske pengepolitikken bygger på og hvilket mandat Norges Bank har. Undertegnede ber derfor om at finansministeren enten sørger for at pengepolitikken blir utøvd i tråd med gjeldende forskrift eller at det blir tatt initiativ til at forskriften blir endret.

Svar:

Finansdepartementet foretar regelmessig vurderinger av Norges Banks utøvelse av pengepolitikken i de årlige kredittmeldingene som legges fram for Stortinget. Sist dette ble gjort var i Kredittmeldinga

2005, som ble lagt fram 7. april 2006. I meldingen redegjøres det for Norges Banks vurderinger, samt andre institusjoners vurdering, herunder rapporter fra Norges Bank Watch-gruppen, OECD, Kredittilsynet og fra Statistisk sentralbyrå. Departementets vurdering av pengepolitikken i Kredittmeldinga har vært utgangspunkt for en egen høring i Stortingets finanskomité hvor sentralbanksjefen er blitt innkalt.

Om retningslinjene for pengepolitikken heter det i Kredittmeldinga 2005 bl.a.:

"Forskrifta for pengepolitikken, som blei fastsett 29. mars 2001, ligg fast. Det var brei semje i Stortinget om retningslinjene for pengepolitikken. Det synest i dag å vere tillit til pengepolitikken, både blant marknadsaktørar, i dei akademiske miljøa og allment i opinionen. Departementet meiner at dei gjeldande retningslinjene for pengepolitikken utgjer eit godt rammeverk for Noregs Banks utøving av pengepolitikken.

Forskrifta seier at pengepolitikken skal sikte mot stabilitet i den nasjonale og internasjonale verdien av den norske krona, og dessutan medverke til stabile forventningar om valutakursutviklinga. Pengepolitikken skal samstundes støtte finanspolitikken ved å medverke til å stabilisere utviklinga i produksjon og sysselsetjing.

Retningslinjene for pengepolitikken gir eit fleksibelt inflasjonsmål for pengepolitikken, og er i stor grad i samsvar med det som gjeld internasjonalt for land med fleksibel inflasjonsstyring."

Departementet er fortsatt av den oppfatning at forskriften for pengepolitikken utgjør et godt rammeverk for Norges Banks utøvelse av pengepolitikken. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken skal i henhold til forskriften rettes inn mot lav og stabil inflasjon, definert som en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 pst. Av forskriften § 1 framgår det også at pengepolitikken skal bidra til å stabilisere utviklingen i produksjon og sysselsetting og til stabile forventninger om valutakursutviklingen. Norges Banks rentesetting skal være framoverskuende og ta tilbørlig hensyn til usikkerheten knyttet til makroøkonomiske anslag og vurderinger. Pengepolitikkenes langsiktige oppgave er å gi økonomien et nominelt ankerfeste. Lav og stabil inflasjon er viktig for en god økonomisk utvikling. Forskriften etablerer en fleksibel inflasjonsstyring for pengepolitikken. På kort og mellomlang sikt må pengepolitikken veie hensynet til lav og stabil inflasjon mot hensynet til stabilitet i produksjon og sysselsetting. Det

vil ofte være samsvar mellom hensynet til å stabilisere prisstigningen og hensynet til stabil utvikling i produksjon og sysselsetting. Dersom konflikt oppstår, vil en i skjønnsutøvelsen i pengepolitikken måtte foreta en avveining mellom disse to hensynene. Det er opp til Norges Bank å foreta en slik skjønnsutøvelse.

I inflasjonsrapportene skriver Norges Bank bl.a. følgende om avveiningene i gjennomføringen av pengepolitikken i henhold til forskriften:

"Norges Bank legger til grunn at inflasjonsstyringen skal være fleksibel, slik at både variasjon i inflasjon og variasjon i produksjon og sysselsetting tillegges vekt.

Pengepolitikken virker med et tidsetterslep. Norges Bank setter renten med sikte på å stabilisere inflasjonen på målet innen en rimelig tidshorison, normalt 1-3 år. Den aktuelle horisonten vil avhenge av forstyrrelsene økonomien er utsatt for og hvordan de vil virke inn på forløpet for inflasjon og realøkonomi fremover."

Når det gjelder departementets vurdering av Norges Banks skjønnsutøvelse, heter det bl.a. følgende i Kredittmeldinga 2005:

"Prisstigninga i 2005 låg under målet som er gitt i forskrifta for pengepolitikken. Den låge inflasjonen var ikkje eit teikn på svak økonomisk utvikling. Den låge renta gav sterke vekstimpulsar til norsk økonomi i fjor, og vil framleis gi vekstimpulsar til den økonomiske utviklinga. Det er venta at den høge veksten held fram. Arbeidsløysa fell raskt og nærmar seg eit nivå som i tidlegare oppgangsperiodar har gitt tiltakande vekst i lønnene. Pengepolitikken skal i tråd med retningslinjene vere framoverretta. I utøvinga av pengepolitikken i 2005 har Noregs Banks avvege omsynet til å bringe inflasjonen mot 2,5 pst. mot risikoen for at veksten i produksjonen etter kvart kan bli for sterk. Dette har ført til at Noregs Bank i fjor sette opp renta med til saman 0,5 prosentpoeng. Etter ei samla vurdering har departementet ingen vesentlege merknader til Noregs Banks skjønnsutøving i rentesetjinga i 2005."

Den lave inflasjonen har fortsatt inn i 2006. Samtidig har den økonomiske veksten holdt seg høy, og arbeidsledigheten har gått videre ned. Norges Bank legger opp til å øke renten gradvis framover. I inflasjonsrapporten som ble lagt fram 1. november, anslår Norges Bank en vekst i både KPI og KPI-JAE på 2½ pst. i 2009.

SPØRSMÅL NR. 157**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 9. november 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem****Spørsmål:**

«Ei sterkt voldsutsatt kvinne har fått ene foreldreansvar for felles barn. Far har besøksforbud både i forhold til mor og barn, men er imidlertid tilkjent rett til samvær med barnet hver 14. dag under tilsyn. Dette tilsynet må den voldsutsatte kvinnen betale. Det krenker all rettsfølelse at en voldsutsatt skal pålegges utgifter en voldsutøver selv utløser. Det er derfor behov for regler som hindrer at dette kan skje.

Vil statsråden ta initiativ til at slike regler blir etablert?»

Svar:

I forbindelse med en samværssak etter barneloven kan retten sette vilkår for gjennomføringen av samværet. Et slikt vilkår kan for eksempel være at det skal være en tilsynsperson til stede under samværet. I forarbeidene (Ot.prp. nr. 56 (1996-97) side 66) framheves det som viktig at retten før tilsyn fastsettes, vurderer om det er mulig å finne en person som er villig til å påta seg oppdraget. Dette begrunnes med at følgen ellers kan bli at samværet ikke kan gjennomføres.

Etter dagens regelverk har ikke retten myndighet til å pålegge noen å sørge for at det oppnevnes en tilsynsperson. Det offentlige kan i dag heller ikke pålegges å dekke utgiftene til tilsyn. Dersom det ikke finnes en egnet tilsynsperson, eller midler til å dekke utgiftene til tilsynet, vil følgen være at samværet ikke kan gjennomføres. Det følger klart av at tilsynet er et vilkår for samvær. Det følger også av forarbeidene til barneloven at alle utgifter i forbindelse med samvær

skal dekkes av samværsforelderens med unntak av reisekostnader som skal deles mellom foreldrene. Det er derfor ikke slik at det er bostedsforelderens som skal dekke utgiftene til tilsyn. Jeg er enig med representanten at ville være helt urimelig og i strid med den alminnelig rettsfølelse dersom en voldsutsatt skal pålegges utgifter en voldsutøver selv utløser.

1. januar 2007 trer de siste endringene Stortinget vedtok i mars i år i barneloven i kraft. Dette gjelder blant annet den bestemmelsen i barneloven § 43 som fastsetter at retten i særlige tilfelle kan pålegge departementet å oppnevne tilsynsperson i forbindelse med samvær. En slik form for tilsyn er begrenset til særlige tilfeller og situasjoner hvor det kun er aktuelt med sterkt begrenset samvær. Etter lovendringen vil det offentlige dekke kostnadene i forbindelse med tilsynet, i de særlige tilfellene hvor retten pålegger det offentlige å oppnevne tilsynsperson. Det vil bli satt av penger til dette på budsjettet.

Forslag til forskrift om oppnevning av tilsynsperson, utøving av tilsynet og godtgjørelse for dette er nå på høring, med høringsfrist 1. desember 2006. Departementet foreslår i forskriften at ansvaret legges til den statlige regionale familievernmyndigheten.

For å sikre at samvær med offentlig oppnevnt tilsynsperson får et omfang som er i tråd med intensjonene for bestemmelsen, framgår det av forskriftsutkastet at pålegget om å oppnevne tilsynsperson kan omfatte inntil 16 timer samvær pr. år. Ordningen utelukker ikke at en offentlig instans frivillig medvirker til en mer omfattende tilsynsordning.

SPØRSMÅL NR. 158**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 9. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer samferdselsministeren kvaliteten på Statens vegvesen sin prosjektledelse rundt bygging av miljøgater, og vil samferdselsministeren foreta seg noe overfor Statens vegvesen i forbindelse med den feilslåtte utbyggingen av Miljøgate Vollen?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Asker og Bærums Budstikke 4. november 2006 har miljøgaten i Vollen blitt Vegvesenets verste mareritt det siste året. Nå viser det seg at veien i tillegg er bygget 1,5 m for smal. Den planlagte miljøgaten, som går gjennom Vollen sentrum har vært utsatt for stadige utsettelse og en budsjettsprekke på

mellom 5 og 10 mill. kr. Nå må deler av veien, som skulle stått ferdig i mai i år, graves opp igjen fordi den tok utgangspunkt i bredden på veien som lå der tidligere. Også andre steder i landet rapporteres det om forsinkelser og budsjettsprekker i forbindelse med bygging av miljøgater.

Svar:

Begrepet miljøgate blir brukt om hovedveger gjennom mindre tettsteder som på en kortere strekning blir bygget om til en gate. Målene med miljøgater er å bedre lokalmiljøet ved å tilrettelegge for gående og syklende, ordne parkeringsforholdene og øke trafikksikkerheten. Blandingen av trafikantgrupper tilsier at maksimal hastighet for motorisert trafikk bør være 30-40 km/t, og at utformingen må stimulere til dette. Utformingen skal lede til riktig valg av fart. Tosidige fortau for gående og en smal kjørebane, 5,5-6,5 m mellom kantstein for kjørende og syklende anbefales. Der det er en del større kjøretøy, bør kjørebanebredden mellom kantsteinene være 6,5 m. En evaluering av 16 bygde miljøgater som ble ferdig i 2003 viser at målene for disse stort sett er oppnådd.

Prosjektledelse og styring av bygging av miljøgater som enkeltprosjekter eller som del av større prosjekter, skjer på samme måte som for andre typer utbyggingsprosjekter i Statens vegvesen. Jeg legger derfor til grunn at ledelse og styring av miljøgateprosjekter generelt er av like god kvalitet som for andre typer vegprosjekter. Vegdirektoratet opplyser også at det ikke finnes dokumentasjon på at det er spesielle forsinkelser eller budsjettsprekker ved denne type prosjekter. Det kan imidlertid være problemer med gjennomføring av slike prosjekter på eksisterende vegnett i tettbygde strøk, siden det ofte ikke er omkjøringsmuligheter i anleggsperioden.

Miljøgaten på rv 165 Slemmestadveien i Vollen bygger på en reguleringsplan vedtatt av Asker kommune i 1996. Formålet med planen var å styrke Vollen som sted ved å tilbakeføre vegen som lokal hovedgate. Ved valg av løsninger skulle det legges vekt på høy estetisk kvalitet for ytterligere å framheve Vollen som sted. Andre formål med planen var gjennom materialvalg og andre løsninger å legge til rette slik at hastigheten på vegen ville gå ned. Dette skulle løses med opphøyde gangfelter og et smalt

vegprofil ved hjelp av kantstein m.m. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med Asker kommune.

Forberedelser for utbygging ble satt i gang på slutten av 1990-tallet og var forutsatt gjennomført så snart nødvendige planer var klare. De første bevilningene til prosjektet ble gitt før 2002, men anlegget ble utsatt. Prosjektet ble prioritert for gjennomføring i planperioden 2002-2005 og hadde da et kostnadsoverslag på 39 mill. kr. Anleggsstart skjedde først i mai 2005. Dette skyldes at Miljøgate Vollen ble prioritert etter støyskjermingstiltak som Statens vegvesen var pålagt å gjennomføre som følge av støyskjermingsforskriften til forurensningsloven.

Forsinkelser og kostnadsøkninger av prosjektet er for en stor del knyttet til tekniske anlegg i bakken og utforming og dimensjonering av de største murene inn mot Slemmestadveien.

Grunnlaget for omlegging av tekniske anlegg bygger på opplysninger fra eierne av anleggene. Det viste seg at plassering m.m. av de tekniske anleggene hadde så store avvik i forhold til mottatte registreringer og kart at det ble behov for betydelig omprosjektering. Dette har ført til tidstap, forlenget byggetid og store kostnader.

Som et ledd i å tilføre prosjektet og Vollen som sted høy estetisk kvalitet, ble det forutsatt at murene skulle bygges med naturstein i stedet for betong. Prinsipper for løsning ble valgt tidlig i prosjekteringsfasen. Disse løsningene var en del av kontraktsgrunnlaget med entreprenøren. Nye rekkverksnormaler fra 2003 medførte at murene ikke var tilstrekkelig dimensjonert. Dette førte til ny omprosjektering, mer kostbare løsninger og ytterligere utsatt ferdigstillelse av prosjektet.

Den siste endringen som er gjort, er breddeutvidelse over et parti på om lag 50 m. Lengden på hele prosjektet er 760 m. Riksvei 165 Slemmestadveien er forventet ferdig uke 45 i 2006. Etter den tid vil det medgå 2-3 uker med mindre komplimenteringsarbeider som fullføres våren 2007. Endelig kostnad for prosjektet vil bli om lag 48 mill. kr.

For å kunne dra lærdom av hva som gikk galt, vil Miljøgate Vollen være gjenstand for en intern revisjon. Sentrale temaer vil da være organisering av gjennomføringen, rutiner for ansvarsoverføring og behov for kvalitetskontroller under prosjekteringen og før oppstart av byggingen.

SPØRSMÅL NR. 159**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 14. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil finansministeren ta initiativ til endring og klargjøring av dagens regelverk med hensyn til særfradrag, slik at skilte/ikke-samboende foreldre til funksjonshemmede barn kan få særfradrag for nødvendige ombygginger av sine boliger - slik at disse blir tilrettelagt for funksjonshemmede barn?»

BEGRUNNELSE:

Viser til innslag på NRK Kveldsnytt 31. oktober 2006.

Cirka 3 500 barn i Norge har behov for ombygging av boligen sin pga. sitt handicap. Støtte til dette er minimalt, men det kan søkes om særfradrag for uvanlig store sykdomsutgifter på likningen. Regelverket er dog slik at foreldre som ønsker å bygge om for å gjøre sin bolig tilrettelagt for sitt funksjonshemmede barn opplever at skilte/ikke-samboende foreldre til disse barna ikke får denne muligheten med hensyn til særfradrag.

Eksemplet det henvises til på NRK Kveldsnytt er en far som har sin datter boende hos seg ca. 50 pst. Og han opplyser at han blir møtt med svar fra skatteetaten at de ikke kan se at det foreligger faktisk forsørgelse. Og krav om særfradrag er avslått i påvente av uttalelse fra Skattedirektoratet.

Det vil være viktig at finansministeren nå foretar nødvendige klargjøringer, eventuelt regelverkendringer i forhold til denne problemstillingen.

Svar:

I henhold til skatteloven § 6-83 kan personer som har hatt usedvanlig store utgifter på grunn av egen eller forsørget persons sykdom eller annen varig svakhet få særfradrag i alminnelig inntekt så langt utgiftene kan dokumenteres og minst utgjør 9 180 kr i inntektsåret. Kravet til minste utgifts- og fradragnivå gjelder ikke for foreldre med funksjonshemmede barn som har tilsynsutgifter som vedrører barnet.

Utgifter til ombygging av bolig kan gi rett til særfradrag for store sykdomsutgifter i den utstrekning utgiften skyldes varig sykdom eller svakhet. Det er videre krav om at ombyggingen er nødvendig ut fra sykdomssituasjonen og at de pådratte omkostningene anses som "reelle" utgifter. Kravet til at utgiftene må være "reelle" innebærer at skattyter ikke må kunne anta å få pengene igjen som økt salgssum ved et eventuelt senere salg av boligen.

Særfradrag for store sykdomsutgifter kan også gis hvis utgiftene til ombygging av bolig skyldes forsørget persons sykdom eller svakhet. I henhold til langvarig ligningspraksis er begrepet "forsørgelse" i skatteloven § 6-83 knyttet opp mot kravet til forsørgelse ved fastsettelse av klassefradrag etter skatteloven § 15-4. Når barnet er under 18 år, innebærer det at det er den av foreldrene som blir lignet i klasse 2 som har rett til særfradrag. Hvis foreldrene har felles omsorg for barnet, og barnet oppholder seg rent faktisk like lenge hos hver av foreldrene, vil begge foreldrene ha rett til særfradrag, såfremt de øvrige vilkårene er oppfylt. Hvis barnet er over 18 år, gis særfradrag til den av foreldrene som har den faktiske, økonomiske forsørgelsen av barnet.

Når foreldrene har felles omsorg for barnet, vil det kunne være behov for å tilpasse begge foreldrenes boliger barnets funksjonshemming, uavhengig av hvor stor del av året barnet faktisk bor hos hver av foreldrene. At det kun gis særfradrag for utgifter knyttet til ombygging av boligen til den av foreldrene som lignes i klasse 2, kan derfor virke urimelig. Dette gjelder særlig når omsorgsfordelingen ligger nært opp til de tilfeller hvor barnet er halvparten hos hver av foreldrene og begge foreldrene derfor kan ha rett til særfradrag for store sykdomsutgifter.

Jeg ønsker på denne bakgrunn å foreta en nærmere vurdering av reglene og praksis knyttet til disse. Departementet vil følge opp saken sammen med Skattedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 160**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 14. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere skattesystemet på Svalbard. Gruppen ble nedsatt i 2006, og skal blant annet legge vekt på hvordan skattesystemet kan være med på å opprettholde en robust norsk bosetting på Svalbard. Arbeidsgruppen skal være ferdig med sitt arbeid i løpet av 2007.

Hvordan ser statsråden for seg at man skal inkludere Longyearbyen lokalstyre i dette arbeidet, slik at lokalstyret også kan påvirke resultatet av det arbeidet som gjøres?»

Svar:

Det er viktig at det legges til rette for at lokale aktører kan delta i prosessen med å utarbeide nye skatteregler for Svalbard. Longyearbyen lokalstyre er allerede trukket inn i dette arbeidet. I mars var arbeidsgruppen som utreder endringer i svalbardskatteloven på Svalbard og møtte der lokalstyret, i tillegg til flere bedrifter og organisasjoner. Under disse møtene fikk

arbeidsgruppen mange nyttige innspill og viktig bakgrunnsinformasjon.

I forbindelse med skatteopplegget for 2007 fremmet Regjeringen forslag om lettelse i svalbardbeskatningen for inntektsårene 2006 og 2007. Forslaget var basert på et utkast som ble sendt på høring 2. juni i år. Longyearbyen lokalstyre benyttet anledningen til å komme med innspill til forslaget. Dette høringsvaret vil også bli vurdert i det videre arbeidet med en mer langsiktig løsning for skattesystemet på Svalbard.

Etter at arbeidsgruppen har lagt fram sitt forslag til mer langsiktige skatteregler for Svalbard, vil de berørte parter, gjennom en ny høringsrunde, gis anledning til å fremme sine synspunkter. Jeg håper Longyearbyen lokalstyre vil benytte denne muligheten til å komme med sine innspill og synspunkter på forslaget.

Arbeidsgruppen har per i dag ikke planlagt flere møter med aktører på Svalbard, men vil fortløpende vurdere om det er behov for slik kontakt.

SPØRSMÅL NR. 161**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Petter Løvik****Besvart 14. november 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Det blir nå innført eige prisområde for elektrisk kraft for Møre og Romsdal og Trøndelag. Dette vil gi høgare prisar i dette området, noko som er heilt uakseptabelt for både familiar og næringsliv. Stortinget har for få månader sidan sagt at dette ikkje er aktuelt.

Kva vil statsråden gjere for å sikre at Stortinget sitt syn vert gjennomført i denne saka?»

Svar:

Bruk av prisområde som virkemiddel i Midt-Norge har blitt diskutert i Stortinget ved ulike anledninger. Jeg viser spesielt til debatten i Stortinget knyttet til Dokument nr. 8:52 (2005-2006) om en handlingsplan for å hindre forsyningskrise i kraftfor-

syningen til Trøndelag og Møre og Romsdal, jf. Innst. S. nr. 165 (2005-2006). Innstillingen omtaler ikke bruk av prisområder eksplisitt, men det sies at "komiteen vil understreke hvor viktig det er at både husholdninger, industri og næringsliv får kraft til en pris som gjelder i landet for øvrig. I denne sammenheng er tilgang på kraft avgjørende viktig". Komiteen sier videre i innstillingen at: "[...] at situasjonen i Midt-Norge er ekstraordinær, og krever at ekstraordinære tiltak vurderes." I forhold til bruk av prisområder i Midt-Norge, vil jeg også vise til mitt brev til Stortinget av 6. april i år.

Regjeringen tar kraftsituasjonen i Midt-Norge på alvor og arbeider med å finne gode, langsiktige tiltak. For Regjeringen er det en målsetting at kraftprisene i Norge ikke blir uakseptabelt høye. Store prisforskjell-

ler mellom ulike deler av landet bør heller ikke innrette over lengre perioder. Innføring av prisområde er et viktig og nødvendig virkemiddel for å øke regionens krafttilgang.

Statnett har som systemansvarlig fått ansvar for å innføre prisområder under gitte forutsetninger. Uten bruk av prisområder vil Statnetts mulighet for å håndtere anstrengte kraftsituasjoner kunne bli betydelig begrenset. Dette vil kunne innebære at rasjonering må innføres tidligere enn ellers for å opprettholde balanse. For meg er det et viktig mål at rasjonering må unngås. Jeg vil også understreke at prisområde må innføres før eventuelt andre tiltak settes i verk, blant annet fordi effekten av tiltak i for eksempel en svært anstrengt kraftsituasjon kan bli kraftig redusert hvis importkapasiteten ikke samtidig blir utnyttet maksimalt.

Vi har vanligvis to prisområder i Norge, grovt sett nord og sør for Dovre. Siden 2000 har Statnett i perioder innført flere prisområder 5 ganger, inklusiv innføringen av nytt prisområde i Midt-Norge nå fra 20. november. 4 av dem er knyttet til kraftsituasjonen i Møre-området. Videre utgjør Sverige, Sjælland, Jylland/Fyn og Finland egne prisområder innenfor det nordiske kraftmarkedet. Innføring av nye prisområder er derfor ikke noe nytt. I forbindelse med kraftsituasjonen vinteren 2002/2003 ble det innført hele fire prisområder i Norge, altså i den forrige regjeringens tid. Innføring av nye prisområder er ikke et tiltak som vedtas politisk i det enkelte tilfelle, men et

virkemiddel som systemansvarlig har blitt gitt for å bedre forsyningssikkerheten til områder med en energiknapphet.

Fastsettelse av et prisområde innebærer at prisen blir fastsatt på bakgrunn av forbruks- og produksjonsforholdene i området, samt overført kraft fra eller til området. Etablering av prisområder legger blant annet til rette for at vannkraftprodusentene tilpasser sin disponering av vannressurser på en fornuftig måte i forhold til ressursituasjonen, samt at en legger til rette for en høyere import av kraft til området.

Prisvirkningen av å innføre prisområder vil alltid være usikker, og vil i stor grad være avhengig av tilslagsforholdene i området. I de tidligere tilfellene nye prisområder har vært innført har de gjennomsnittlige prisvirkningene vært små. En marginalt høyere pris i Midt-Norge vil gi insentiver til full import til denne regionen fra omkringliggende områder. En kan ikke utelukke svært høye priser spesielt i tørrår, men da vil trolig også øvrige deler av landet oppleve langt høyere priser enn normalt.

For å oppnå god forsyningssikkerhet og lik pris til norske husholdninger, industri og næringsliv må tilgangen til kraft i Midt-Norge bedres. Den langsiktige utfordringen ligger derfor i å gi Midt-Norge tilgang på tilstrekkelig produksjonskapasitet og nettkapasitet, i tillegg til å se på muligheter for energieffektivisering for forbrukssiden. Dette arbeidet er høyt prioritert av Olje- og energidepartementet.

SPØRSMÅL NR. 162

Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 13. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at helsestasjonene kombinerer fokus på å motivere på betydningen av amming, med følsomhet overfor de som av ulike årsaker ikke klarer å fullamme sine barn innenfor anbefalt tidsrom, og har helseministeren kunnskap om hvordan helsestasjonene nærmer seg kvinner som har problemer med amming?»

BEGRUNNELSE:

De siste årenes fokus på betydningen av amming i Norge har hatt svært positiv effekt. Helsepersonell har fått god opplæring i hvordan kvinner kan motive-

res til å amme sine barn. Mitt spørsmål handler om de som av ulike årsaker ikke klarer å fullamme sitt barn. De sentrale fagpersonene innenfor ammefeltet har alltid vært nøye med å poengtere at ikke alle klarer å amme sine barn. Spørsmålet er om denne nyanserte tilnærmingen har blitt oppfattet av ansatte på alle helsestasjoner.

Svar:

Den høye ammeforekomsten i Norge er blant annet et resultat av at folkehelsepolitikken gjennom flere år har hatt som mål at flest mulig barn skal få morsmelk. Flere nyere studier viser positive helseeffekter

også for kvinnen selv. Historien har imidlertid lært oss at amming er sårbar for sosiale, økonomiske og kulturelle endringer, og ikke minst for hvordan helse-tjenesten fungerer.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten reguleres av forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Forskriftens formål er å fremme psykisk og fysisk helse, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygge sykdommer og skader hos gravide, barn og ungdom. Det er kommunens ansvar å tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til målgruppene. Tilbudet skal blant annet omfatte veiledning, rådgivning og opplysningsvirksomhet. I dette arbeidet er amming og annen spedbarnsernæring et sentralt tema. Helsestasjonen har en særlig rolle på grunn av den tette og tidlige kontakt med familien, særlig i barnets første leveår, og har dermed stor betydning i arbeidet for å fremme amming og etablere gode kostvaner tidlig.

I henhold til veileder til forskriften om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal tjenesten sette fokus på metoder og prosesser som fører frem til at barn, unge og foreldre positivt blir i stand til å påvirke egen helse, trivsel og mestring. Budskapet må stimulere til refleksjon og handling, ikke være moraliserende. Dette er det grunnleggende prinsippet for tjenestens differensiering og tilpasning av veiledning og rådgivning etter brukernes behov, noe som også gjelder rådgivning og veiledning i forbindelse med amming og gode kostvaner i spedbarnsalder.

Helsestasjonen har, som representanten Anniken Huitfeldt påpeker, en todelt oppgave: å forebygge, diagnostisere, behandle og følge opp ammeproblemer, samt å gi veiledning om bruk av tillegg i de tilfeller det er behov for det. Det er en målsetting at kvinner ikke skal slutte å amme eller introdusere morsmelkerstatning fordi de ikke har fått kvalifisert ammeveiledning, og at de som av ulike årsaker ikke kan amme får kvalifisert og god veiledning om bruk av morsmelkerstatninger.

Anbefalingene for spedbarnsernæring er et viktig grunnlag for helsestasjonenes råd til foreldre. Sosial- og helsedirektoratet utgir et eget veiledningshefte til helsepersonell som omhandler disse anbefalingene. I tillegg gir Sosial- og helsedirektoratet ut heftet "Mat for spedbarn" beregnet på foreldre. Heftet deles ut på landets helsestasjoner. Her gis det råd om amming, bruk av morsmelkerstatninger og råd og oppskrifter i forhold til spedbarnsernæring generelt. Sosial- og helsedirektoratet reviderer jevnlig dette materialet i tråd med aktuelle behov. Av annen informasjon og opplæring kan nevnes:

- Fylkesvise kurs for helsepersonell for å presentere spedbarnsanbefalingene - med fokus på bl.a.

amming, ammeproblemer, morsmelkerstatninger og introduksjon av fast føde.

- Et eget nyhetsbrev til helsepersonell; "Småfakta", gir informasjon om aktuelle temaer innen sped- og småbarnsernæring. Dette er et samarbeid mellom Sosial- og helsedirektoratet og Mattilsynet.
- Mattilsynet utformer råd i forhold til tilberedning av morsmelkerstatninger og hygiene, og Mattilsynet forvalter forskrift om morsmelkerstatning og tilskuddsblandinger som regulerer innhold, sammensetning og markedsføring av morsmelkerstatninger.

Det gis informasjon om amming, morsmelkerstatninger og annen spedbarnsmat på nettsidene til Sosial- og helsedirektoratet, Mattilsynet og Matportalen.

Verdens helseorganisasjon anbefaler at hvert land oppretter et nasjonalt ressurscenter for amming. I Norge er det opprettet et Nasjonalt kompetansesenter for amming, som er organisert under Rikshospitalet. Mens Nasjonalt kompetansesenter for amming arbeider i forhold til helsetjenesten, er mødre den viktigste målgruppen til den frivillige organisasjonen Ammehjelpen.

Landets føde-, barsel- og neonatalavdelinger har de siste årene arbeidet for å sikre kvaliteten på sin amme- og ernæringsveiledning gjennom prosjekt Mor-barn-vennlig initiativ, som er basert på faglige kriterier fra Unicef og WHO. I 2007 vil Nasjonalt kompetansesenter for amming lansere et liknende initiativ overfor landets helsestasjoner gjennom prosjektet "Ammekyndig helsestasjon" som for tiden pilottestes ved helsestasjoner ulike steder i landet.

I kriteriene for "Ammekyndig helsestasjon" inngår at helsesøstre skal ha kunnskap om forhold hos mor og barn som er til hinder for fullamming, slik at de kan støtte kvinnen i denne situasjonen. Mødre/fedre som gir tillegg, skal få veiledning slik at spedbarn sikres god ernæring og riktig tilberedning og bruk av morsmelkerstatning.

Ofte går det for lang tid etter utskrivning fra barsel før mødrene får kontakt med helsetjenesten og hjelp med problemene. Kvalitetsstandarden "Ammekyndig helsestasjon" innebærer at man har rutiner for tidlig kontakt etter utreise fra barsel, og at kvinnene skal være informert om hvor de kan henvende seg utenom helsestasjonens åpningstider.

Undersøkelser har vist at det er fullt mulig å øke andelen kvinner som fullammer. I en undersøkelse blant mødre som fikk veiledning av helsepersonell med ekstra utdanning i ammeveiledning, fullammet 86 pst. ved 4 måneder sammenlignet med 44 pst. i en landsdekkende undersøkelse.

Målsettingen må være å legge til rette for at flest

mulig kvinner får ammingen til å fungere, slik at de trives med det. Samtidig må foreldrene få god veiledning om morsmelkerstatning når det er behov for det, på en måte som støtter opp om opplevelsen av mest-

ring. Jeg har tillit til at dette følges opp i det lokale helsestasjonsarbeidet i forbindelse med veiledning til nybakte foreldre. Prosjekt "Ammekyndig helsestasjon" vil også være en satsing i tråd med dette.

SPØRSMÅL NR. 163

Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 14. november 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«I svinenæringen er det nå en stor overproduksjon og det er grunn til å tro at det vil bli et overskudd på så mye som 10 000 tonn svinekjøtt ved årsskiftet.

Hva har statsråden tenkt til å gjøre for å få svine-markedet i balanse?»

Svar:

Markedssituasjonen vi nå har for svinekjøtt gir grunnlag for bekymring. Prognoser for 2007 viser at det også neste år forventes store overskudd av svinekjøtt. Med gjeldende målprinsnivå er det prognosert en overproduksjon i 2007 på 11 900 tonn. Jeg vil imidlertid understreke at dette er et beregnet kvantum, før utslag av pristiltak fra markedsaktørene og ikke medregnet markedsreguleringsaktiviteter på både tilbuds- og etterspørselssiden.

En viktig årsak til denne situasjonen er økningen i husdyrkonsesjonsgrensene som skjedde under forrige regjering. Det har også vært en stor effektivitetsframgang innen næringen bl.a. med grunnlag i bedre dyremateriale og teknologisk utvikling innen svineholdet.

Jeg legger vekt på at svineholdet fortsatt skal være en del av den brede landbrukspolitikken. Dette i samsvar med regjeringens Soria Moria-erklæring hvor det er fastsatt at markedsordningene i landbruket skal videreføres. Vi vektlegger et landbruk med

en variert bruksstruktur over hele landet.

I henhold til Jordbruksavtalesystemet skal kostnadene knyttet til overproduksjon dekkes av jordbruket selv gjennom redusert pris og/eller ved å dekke kostnader knyttet til markedsreguleringstiltak. Overproduksjonen medfører derfor at mange produsenter får et stort økonomisk tap.

Innenfor de rammevilkår som er gitt av avtalepartene gjennom bl.a. jordbruksoppgjørene, vil jeg understreke at ansvaret for balansering av råvaremarkedet klart er tillagt Omsetningsrådet og markedsregulator. Det finnes regulerende virkemidler som kan brukes til å bedre balansen på kort sikt, men det framgår klart av Jordbruksavtalen at pris skal være hovedvirkemidlet for å unngå permanente overskuddssituasjoner.

Når det gjelder framtidige tiltak vil disse komme opp til vurdering ved jordbruksforhandlingene i 2007. Jeg vil vise til at målprisen for gris vil være et av de forhold som avtalepartene skal ta opp sammen med andre aktuelle tiltak, og da med virkning for perioden 1. juli 2007-30. juni 2008.

For å oppnå en bedre markedsbalanse i svineholdet vil det være viktig at hele bransjen stiller opp for å få til en overgang til en mer balansert situasjon. Dette gjelder både primærprodusentene og markedsaktørene på senere ledd i verdikjeden.

SPØRSMÅL NR. 164**Innlevert 6. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 13. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ved byggingen av Gardermobanen ble Ullensaker kommune lovt at det skulle bygges en ny togstasjon ved Langeland, utenfor Jessheim, for å kunne gi reisende fra Jessheim-området et bedre togtilbud. Så langt har det ikke skjedd noe i denne saken. En togstasjon ved Langeland vil kunne bli et svært attraktivt kollektivknutepunkt dersom den blir bygget.

Hva vil statsråden gjøre for å gjennomføre dette?»

Svar:

I St.prp. nr. 90 (1991-92) Utbygging og finansiering av hovedflyplass for Oslo-området på Gardermoen med tilhørende tilbringersystem og konsekvenser for Forsvaret framgår under nærmere omtale av jernbanetilbudet, at som en del av investeringsanslaget, ligger inne mindre utbygginger på Oslo S og Lillestrøm stasjoner og utbygging av en ny lokalstasjon i Ullensaker kommune, uten at det er sagt mer konkret hvor i kommunen stasjonen var tenkt plassert. Fra Jernbaneverket har jeg fått opplyst at bakgrunnen for dette har sammenheng med at i den første planfasen i prosjekteringen av Gardermobanen ble det tatt høyde for å legge til rette for en mulig stasjon ved Jessheim syd/Langeland. På grunn av ønsket om å operere Gardermobanen som en høyhastighetsbane, har denne planen ikke blitt realisert.

Jeg har fått opplyst at i høringsutkast til kommunedelplan/byplan, Jessheim 2025, datert 13. mars 2006, legger Ullensaker kommune som hovedstrategi, opp til en fortetting og utvikling av de stasjonsnære områdene på Jessheim. Jernbaneverket mener at dersom det blir bygget en ny stasjon ved Langeland, vil det kunne være med på å ta bort vekstgrunnlaget fra de stasjonsnære områdene ved Jessheim stasjon som kommunen går inn for å utvikle. Den positive utviklingen i togtrafikken til og fra Jessheim viser dessuten at dagens stasjon gir et godt tilbud for de togreisende i området. Jernbaneverket mener dessuten at bygging av en stasjon ved Langeland vil gi dårligere

tilkomst for mange av dem som i dag bruker Jessheim stasjon. Etableringen av Jessheim syd vil også kunne ha positive konsekvenser for trafikkgrunnlaget på Hovedbanen og påvirke muligheten for videre utvikling av trafikken på flere stasjoner på denne banestrekningen.

Jernbaneverket som i dag er tillagt ansvaret for ruteplanleggingen og togstyringen på Gardermobanen, mener at en ny stasjon på den tett trafikkerte banestrekningen, vil i dag innebære store operative utfordringer for togtrafikken på banen, da blandet trafikk med tog, med ulikt stoppmønster og hastighet, er svært kapasitetskrevenende. En ny stasjon ved Langeland så nær Gardermoen stasjon, vil kunne føre til store problemer med å operere Gardermobanen som en høyhastighetsbane. Jernbaneverket mener derfor at det i dag er flere grunner som taler imot å realisere planen om bygging av stasjon på Langeland ved Gardermobanen.

For meg er det viktig å kunne opprettholde den opprinnelige overordnede politiske målsettingen som innebar at byggingen av Gardermobanen skulle være den raskeste og mest effektive tilbringertjenesten mellom Oslo og den nye flyplassen på Gardermoen. Slik jeg oppfatter Jernbaneverket kan byggingen av en stasjon ved Langeland med f.eks. stopp av NSBs lokal- og regiontog, lett medføre kapasitets- og driftsproblemer i forhold til andre deler av togtrafikken på banestrekningen. Ikke minst gjelder dette flytogtrafikken som har høyest prioritet ved tildelingen av ruteleier på strekningen mellom Oslo S og flyplassen på Gardermoen.

Slik situasjonen har utviklet seg etter at planene for byggingen av Gardermobanen ble utarbeidet, ønsker jeg ikke å ta initiativ til å gjennomføre de opprinnelige planer om bygging av ny togstasjon ved Langeland, både ut fra hensynet til kapasitets- og driftssituasjonen på banen og at realiseringen av en slik stasjon dessuten kan være med å undergrave kommunens planer om å utvikle de stasjonsnære områdene rundt Jessheim stasjon.

SPØRSMÅL NR. 165**Innlevert 7. november 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 14. november 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at nytildeling av rettigheter innenfor en lukket gruppe svekker forutsigbarheten og bryter med prinsippene om lukkede grupper, vil statsråden tildele nye rettigheter innenfor lukkede grupper ved andre lignende tilfeller og kan det være aktuelt å reversere vedtaket på bakgrunn av de sterke reaksjoner som har vært fra næringen?»

BEGRUNNELSE:

Fiskeridepartementet har besluttet å tildele en ny rettighet innenfor den lukkede gruppen pelagiske trålere, for å ta bort to bomtrållrettigheter. Dette svekker forutsigbarheten for aktørene i næringen, og det bryter med prinsippene om å holde gruppene lukket. En forutsetning for strukturering er at strukturgevinsten er forutsigbar og at aktørene har noe igjen for å delta i struktureringen.

Næringen har over flere år gått gjennom en strukturingsprosess som har vært basert på prinsippet om at gruppen er lukket. Regjeringen sår nå tvil om denne forutsetningen.

I april 2002 omgjorde Fiskeridepartementet et tilsvarende vedtak vedrørende "Fjelldur" og vedtak om adgang til å delta i makrellfisket som SUK-fartøy. I denne saken ble det blant annet vist til situasjonen på struktureringssiden.

Svar:

Fiskeri- og kystdepartementet gav i brev 26. oktober i år tilsagn om tildeling av en pelagisk trålltillatelse, tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål, makrelltrålltillatelse og loddetrålltillatelse for fartøyet "Kvitsjøen", jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) §§ 2-6, 2-20, 2-21 og 2-22. Tilsagnet har sitt rettslige grunnlag i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 16 andre ledd som regulerer tildeling av nye spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst uten offentlig utly-

sing. Slik tildeling kan bare skje når særlige grunner tilsier. Jeg har vurdert lovens vilkår om "særlige grunner", og kom til at slike grunner forelå i dette konkrete tilfellet.

Nytildeling av spesielle tillatelser (konsesjoner) skal bare foretas når departementet ved en vurdering ut fra deltakerlovens formål finner grunnlag for det, se deltakerloven § 16 første ledd. Nytildelingen av spesielle tillatelser, herunder en pelagiske trålltillatelse, ble foretatt ut fra en konkret helhetsvurdering. Ett av formålene loven skal ivareta er hensynet til å sikre en rasjonell og bærekraftig utnyttelse av de marine ressursene. Dette hensynet har vært vektlagt i vurderingen om nytildeling av spesielle tillatelser for den tidligere bomtrålleren, da vi nå har fått ny og bedre kjennskap til de skadelige virkningene slik bomtrålling har enn vi hadde på tidspunktet disse tillatelsene ble tildelt. Som vilkår for tildelingen av ny pelagisk trålltillatelse mv. for fartøyet "Kvitsjøen", krevde jeg at fartøyeieren skulle oppgi de to bomtrålltillatelsene som var tildelt for fartøyet. Fiskeriforvaltningen er nettopp av hensyn til at ressurstilgangen ikke er konstant og hensynet til å verne ressursgrunnlaget, nødt til å være ressurstilpasset. At rammebetingelsene for næringen skal være forutsigbare er imidlertid et hensyn deltakerloven også bygger på og ivaretar, bl.a. gjennom konsesjonsordningen som er lovfestet i deltakerloven § 12.

Ut fra en helhetsvurdering av de ressursforvaltningsmessige hensynene som er nevnt over, mener jeg den løsningen som ble valgt i denne konkrete saken er riktig, og jeg har således ingen planer om å endre vedtaket.

Jeg vil samtidig påpeke at Fiskeri- og kystdepartementet også i forrige stortingsperiode tildelte en ny spesiell tillatelse i medhold av deltakerloven § 16 andre ledd til de etterlatte av "Utvik Senior". Det har også tidligere vært gjort andre endringer som har tilsvarende effekt som nytildeling av tillatelse, for eksempel har vi økt kvotegrunnlaget for enkeltfartøy i helt spesielle situasjoner.

SPØRSMÅL NR. 166**Innlevert 7. november 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 13. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Hva er riktig informasjon vedrørende fremtidige ordninger knyttet til husleietilskudd til private skoler for funksjonshemmede, og hva vil statsråden konkret gjøre for å sikre tilbudet for elever på Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med skriftlig spørsmål nr. 873 (2005-2006), angående blant annet Helsepedagogisk Rudolf Steinerskoles situasjon, opplyser statsråden: "Hva angår ytterligere spørsmål knyttet til fremtidig ordning for dekning av husleie- og kapitalkostnader, vil jeg vise til departementets arbeid med mer omfattende og permanent ordninger i friskoleloven (trinn 2). Forslag vil bli sendt på høring høsten 2006, og lagt frem for Stortinget i en odelstingsproposisjon våren 2007. I trinn 2 vil utformingen av tilskuddordningen for friskoler bli vurdert."

I Aftenposten 5. november 2006 beskrives situasjonen for Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole ytterligere, og det understrekes at funksjonshemmede elever kan miste skoletilbudet f.o.m. høsten 2007 fordi spesialskolene ikke får penger fra staten til å dekke husleien. I en kommentar i samme avis opplyser statssekretær Lisbeth Rugtvedt: "Vi foreslår ingen endringer for skolene for funksjonshemmede nå, men vil foreta en særskilt vurdering av disse skolene senere." Det opplyses også om at departementet etter planen vil fremme en sak om spesialskolene for Stortinget våren 2008.

Det synes å være lite samsvar mellom det svaret statsråden har gitt undertegnede i spørsmål nr. 873 og måten statssekretæren refereres i Aftenposten 5. no-

vember 2006. Samtidig er det klart at den nevnte skolen står i fare for å være uten lokaler f.o.m. sommeren 2007, og at det kan være behov for en hurtigere avklaring i saken enn det som departementet gjennom statssekretæren antyder i Aftenpostens artikkel.

Svar:

Det finnes 10 særskilte private skoler for funksjonshemmede. I notat om forslag til endringer i friskoleloven som ble sendt på alminnelig høring i oktober 2006, omtales skolene for funksjonshemmede under punkt 8.2.8. I høringsforslaget uttaler departementet at det er en rekke forhold rundt disse skolene som bør vurderes nærmere, blant annet forholdet mellom denne typen private "spesialskoler" og den offentlige skolen, tilskuddsordningen, ivaretagelse av den enkelte elevs behov, forholdet mellom behandling og opplæring, bruken av begrepet "funksjonshemmet" mv. I høringsnotatet varsler departementet at det vil legge frem en egen sak for Stortinget om disse skolene våren 2008. Videre heter det at departementet ikke foreslår endringer på dette området før Stortinget har behandlet denne saken.

Jeg vil vise til at friskoleloven § 6-6 sikrer skolene for funksjonshemmede rett til dekning av alle driftsutgiftene ved statstilskudd etter en normalsats pr. elev pr. skoleår. Etter loven har de ingen rett til dekning av husleieutgifter; skolene har likevel beholdt allerede innvilget dekning på kostnadsnivået for 2003. Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo får på dette grunnlag utbetalt 711 794 kr pr. år i tillegg til dekningen av driftsutgifter etter friskoleloven § 6-6.

SPØRSMÅL NR. 167**Innlevert 7. november 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 17. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Pensjonsalderen er i dag ulik for ulike grupper innen politi- og lensmannsetaten. Media har satt søkelys på praksis ved ansettelse i etaten i denne forbindelse. Enkelte lensmenn sent i femtiårene skal ha

blitt ansatt i politistillinger som de så raskt har blitt pensjonert fra, noen allerede før stillingen er tiltrådt. Dette påfører Statens Pensjonskasse store ekstrautgifter, samtidig som politiet i liten grad får nyttiggjøre seg nytilsatt kompetanse.

Hva er statsrådets vurdering av disse forhold?»

Svar:

Det er i dag tre ulike aldersgrenser, 60, 63 og 70 år, for polititjenestemannsstillinger i politi- og lensmannsetaten. Ordningen med særaldersgrense 60 og 63 år gjør det mulig å søke seg fra stillinger med aldersgrense 70 år til en stilling med en av de to særaldersgrensene. Ansatte i stillinger med 63 år som særaldersgrense kan søke seg til stilling med 60 års særaldersgrense. Tjenestemenn/-kvinner kan også i forbindelse med eventuell omorganisering og etter avtale gå over til lavere lønnet stilling i virksomheten, jf. § 12 i tjenestemannsloven og § 10 i Fellesbestemmelsene i Hovedavtalen i staten.

Ved ansettelser i politi- og lensmannsetaten skal den best kvalifiserte søker ansettes. Det er ikke anledning til å legge avgjørende vekt på alder, med mindre alderen har ført til svekkelse av de personlige

egenskaper som er nødvendig for å skjøtte den aktuelle stilling på en forsvarlig måte eller av hensyn til kontinuitet i ledersjiktet. Det er en innarbeidet praksis under rekrutteringer å legge vekt på at den som søker en stilling med lavere aldersgrense kan tiltre stillingen og tjenestegjøre i funksjonen i rimelig tid før han/hun fratrer med pensjon. Gjeldende regler kan ikke sees å være til hinder for at tjenestemenn/-kvinner søker stillinger med lavere aldersgrense.

Arbeids- og sosialkomiteen anmodet i Innst. O. nr. 18 (2005-2006) om en særskilt gjennomgang av de ulike særaldersgrenser i arbeidslivet. Jeg legger til grunn at de problemstillinger som er reist i forbindelse med særaldersgrensene i politi- og lensmannsetaten må finne sin løsning gjennom dette arbeidet. Det er Fornyings- og administrasjonsdepartementet som er fagdepartement for dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 168

Innlevert 7. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 13. november 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden i langt større grad enn i dag vurdere å la private analysere DNA, i en situasjon hvor analysekapasiteten er sprengt og ikke kan påregnes redusert uten hjelp i en overgangsfase?»

BEGRUNNELSE:

7. november 2006 ble rapport fra politidirektøren overlevert Justisdepartementet fra DNA-prosjektet. Departementet har lovet en redegjørelse i forbindelse med oppfølgingen av denne rapporten. Punkt 7.1.2 i denne "Vurdering av private aktører. Konkurransetsetting" bærer slik jeg ser det mest preg av å være et bestillingsverk og drøfter i liten grad hensynene for å slippe til flere aktører som kan bidra til raskere analyse enn i dag, noe brukerne av tjenestene har etterlyst. I tillegg bærer rapporten preg av at man har inn tatt et standpunkt på forhånd i forhold til drøftelsen av tillit til rettssystemet ved at flere alternative miljøer slippes til. Undertegnede er eksempelvis kjent med at brukerne av tjenestene i liten grad har blitt involvert i forbindelse med utarbeidelsen av rapporten, noe Høyre forutsetter blir gjort i forbindelse med departementets videre behandling. I tillegg er det grunn til å tro at utfordringene knyttet til å foreta en sammenslåing av analysetjenester underslås i forhold til behovet for å nytte andre miljøer til å avhjelpe en i dag altfor lang saksbehandlingstid.

Svar:

Oppdraget om hvordan en utvidelse av DNA-registreringen i strafferettspleien skal organiseres og finansieres ble gitt Politidirektoratet 28. april 2006. Departementet bestilte en bred gjennomgang av måter å organisere DNA-analyser på, herunder bruk av private leverandører. Jeg fikk overlevert utredningen og Politidirektoratets anbefalinger tirsdag 7. november. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke vil trekke noen konklusjoner på dette stadium. Men jeg mener klart at arbeidsgruppen som har utredet spørsmålet har gjort et solid stykke arbeid. Utredningsarbeidet har vært ledet av en politimester. Påtalemyndigheten er ved siden av politiet hovedbruker av disse tjenestene og har vært medlem av arbeidsgruppen. I tillegg har Sosial- og helsedirektoratet og Universitetet i Oslo deltatt i arbeidsgruppen. Justisdepartementet vil i samarbeid med berørte departementer og etater nå gå gjennom utredningen og Politidirektoratets anbefalinger og bli enige om den videre behandling av forslaget.

Jeg tar sikte på å fremme en proposisjon før nyttår med de nødvendige lovendringer for å forberede økt bruk av DNA-prøver. Økt bruk av DNA vil bidra til å oppklare mer kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 169**Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 16. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden medvirke til at det uten en åpen salgsrunde blir anledning for veimyndighetene til å selge tilbake ervervet areal til den opprinnelige eier, når tiltaket som utløse kjøpet ikke lenger er aktuelt og det er åpenbart at Statens vegvesen ikke kan gjøre seg nytte av dette arealet?»

BEGRUNNELSE:

I 1976 vedtok Eigersund kommune en veitrasé med planlagt tunnel gjennom Årstadfjellet. Planene forutsatte at to hus måtte rives. Eierne av disse to eiendommene inngikk en avtale om salg. Det gjorde de på bakgrunn av veiplanene og fordi det ble opplyst at de ikke kunne påregne å få refundert eventuelle påkostninger som ble gjort på husene.

Eiendomssalget, som ble utløst av de foreliggende veiplanene, resulterte i at den opprinnelige eiendommen til en av boligeierne, ble delt opp i to og den resterende delen fikk sterkt redusert verdi og ble i praksis ubrukelig.

Det er for lengst klart at Statens vegvesen ikke kommer til å bygge veien og tunnelen etter de planene som lå til grunn for vedtaket i 1976. Statens vegvesen planlegger nå å selge eiendommene til høystbydende i 2007. Minst en av de opprinnelige eierne ønsker å kjøpe tilbake eiendommen. Dette har Statens vegvesen avvist og i stedet gjort det klart at eiendommen skal selges til høystbydende.

Eigersund kommune ved formannskapet har med utgangspunkt i denne saken støttet prinsippet om at når en eiendom er ervervet til et gitt formål og dette bortfaller skal spørsmålet om tilbakekjøp tas opp med den tidligere grunneier.

Svar:

Ved salg av fast eiendom må Statens vegvesen følge av "Avhendingsinstruksen" (Instruks om avhending av fast eiendom som tilhører staten og overføring av fast eiendom mellom statsinstitusjoner, vedtatt ved kongelig resolusjon av 19. desember 1997).

Avhendingsinstruksen slår fast at avhending skal skje til markedspris dersom annet ikke er bestemt av Stortinget. Avhendingen skal skje på den måten som gir det beste økonomiske resultatet for staten. Budgivingen skal normalt være åpen.

Instruksen sikrer likebehandling av interesserte kjøpere og en forsvarlig forvaltning av statlige verdier. Jeg ser derfor ikke grunn til å ta initiativ til endring av hovedreglene i instruksen, slik at Statens vegvesen får en generell fullmakt til å selge tilbake ervervede eiendommer til tidligere eiere uten åpne budgivinger.

Jeg har forståelse for at det i enkelte tilfeller kan virke urimelig dersom Statens vegvesen ikke har anledning til å selge tilbake til tidligere eier. Dette vil kunne være tilfelle når Statens vegvesen innløser eiendom ved tvang eller trussel om tvang som ledd i en vegutbygging, og det kort tid etter viser seg at innløsningen likevel ikke var nødvendig. Dersom den tidligere eieren i slike tilfeller ønsker eiendommen tilbake for å gjenopprette den tidligere bosituasjonen, må det kunne legges til grunn at Statens vegvesen har anledning til å tilbakeføre eiendommen.

I begrunnelsen for spørsmålet, viser stortingsrepresentanten til et erverv av to boligeiendommer i Eigersund kommune. Statens vegvesen opplyser at dette trolig gjelder gnr. 13 bnr. 354 (Sandbakkveien 17) og gnr. 13 bnr. 431 (Sandbakkveien 19) i Eigersund. Eigersund kommune innløste disse eiendommene i midten av 1970-årene, som følge av vedtak om ny trasé for riksveg 44 gjennom Eigersund. Den 27. februar 1978 ble hjemmelen til begge eiendommene overdratt til Statens vegvesen. Husene har de seneste årene stått tomme og har ikke blitt normalt vedlikeholdt. Statens vegvesen har fått flere henvendelser fra naboer som har klaget over at eiendommene framstår som skjemmende og fra enkeltpersoner og eiendomsutviklere som ønsker å kjøpe eiendommene.

Siden planene om omlegging av riksveg 44 er endret, og eiendommene på grunn av bygningenes tilstand heller ikke er egnet som erstatningseiendommer ved eventuelle andre boliginnløsninger, ønsker Statens vegvesen å avhende eiendommene.

Statens vegvesen er kjent med at etterkommerne til de tidligere eierne ønsker å kjøpe eiendommene, og at formannskapet i Eigersund kommune den 10. desember 2003 har anbefalt salg til etterkommerne. Statens vegvesen har imidlertid vurdert et slikt direktosalg for å være i strid med Avhendingsinstruksen, særlig på grunn av at det er ca. 30 år siden eiendommene ble innløst. Jeg er enig i den vurderingen som Statens vegvesen har gjort.

SPØRSMÅL NR. 170**Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 16. november 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til forsvarsministerens svar på mitt spørsmål knyttet til Norges eventuelle signering av produksjons-MoU for JSF. I svaret fraviker statsråden informasjonen som ble gitt i budsjettproposisjonen, i og med at ordene "i utgangspunktet" er tilført.

Hva skyldes denne endringen, hva mener statsråden med "høsten 2006", og kan statsråden videre gi konkrete kostnadsoverslag for hva de totale avslutningskostnadene vil være dersom Norge trekker seg fra prosjektet alternativt i 2007, 2008 og 2010?»

Svar:

Når det gjelder eventuell undertegning av produksjonsavtalen for JSF, har det hele tiden vært Re-

gjeringsens utgangspunkt at vi skal ta stilling til dette i løpet av høsten 2006. Dette ligger fast og endrer ikke på det Stortinget tidligere er informert om i St.prp. nr. 1 (2006-2007).

Som også omtalt i mitt svar av 7. oktober 2006 vil utgiftene ved en eventuell undertegning av avtalen være på i underkant av 4 mill. dollar i 2007. Når det gjelder størrelsen på kostnadene de påfølgende årene vil disse bl.a. være avhengig av hvor mange kontrakter som er inngått på vegne av deltakerne.

Jeg vil holde Stortinget løpende underrettet om utviklingen i prosjektet knyttet til fremtidig kampflyanskaffelse på egnet måte, inkludert om de forholdene som er omtalt over.

SPØRSMÅL NR. 171**Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 16. november 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Er statsråden villig til å løfte denne problemstillingen opp på et politisk nivå, og kreve at det foretas en ny utredning for hvor HR og lønssentralen for NAV skal ligge?»

BEGRUNNELSE:

Prosessen rundt etableringen av NAV-kontor er i full gang rundt omkring i landet. Dette medfører store omstillinger for ansatte og brukere av Aetat, trygdeetaten og kommunale sosialkontor. Omstillingen har hatt som utgangspunkt å gjøre møtet med de tre kontorene enklere for brukeren, og en forenkling internt i det nye NAV-systemet.

Det foregår nå en enorm intern snuoperasjon innad i Aetat og trygdeetaten for å få de to etatene sammen til en. Blant annet skal det opprettes en felles lønssentral for både trygdeetaten og Aetat. Aetat sin lønssentral har fram til nå hatt base i Steinkjer, mens trygdeetaten sin lønssentral har operert fra Leikanger.

Etter Venstres mening, har en særs mangelfull utredning ført til at trygdeetaten sin lønssentral på Leikanger har fått ansvaret for å drifte deler av lønssentralen for NAV. Det finnes ingen målsetting eller prosjektbeskrivelse som begrunner valget av Leikanger.

I begrunnelsen som er gitt for at valget falt på Leikanger, er følgende viktige momenter ikke tatt med:

- Risikovurdering
- Kostnadmessige konsekvenser er ikke utredet
- Kompetansevurdering er ikke foretatt
- Konsekvenser for innføring av nytt HR-system pr. 1. mars 2007 er ikke vurdert
- Konsekvensen av løsriving av lønn fra øvrige HR-systemer er ikke vurdert
- Ingen referansegruppe med brukere av de nye løsningene er tatt med i utredningen

Valget av Leikanger som felles lønssentral er ingen rasjonell løsning. Da viktige deler av HR-

lønnsprosessen ikke skal foretas på lønnsentralen i Leikanger, men skal utføres på Steinkjer. Dette medfører at ledere og ansatte i NAV får to enheter å forholde seg til, en organisering som ikke vil fungere særlig godt.

Venstre ser at enkelte av de interne prosessene for å få NAV til å bli en brukervennlig og effektiv tjenesteyter så langt ikke har vært gode. Derfor bør de interne prosessene tas opp på et politisk nivå, for å tilse at NAV ikke blir en byråkratisk labyrint, når utgangspunktet er å forenkle.

Det beste for NAV er en felles lønnsentral, og ikke en oppdeling som nå foreslått.

Svar:

I forbindelse med etablering av Arbeids- og velferdsetaten 1. juli 2006 ble ansvaret for etatens samlede lønns- og regnskapsfunksjoner lagt til NAV Drift og utvikling. Bakgrunnen for dette var å sikre gode og profesjonelle økonomi- og lønnstjenester til hele etaten.

I Aetat og trygdeetaten var deler av tjenestene lokalisert i Steinkjer og Leikanger. Det er besluttet at oppgavene knyttet til lønn som tidligere lå i NAV Økonomitjenester Steinkjer (tidligere Aetats lønnsentral) skal flyttes til NAV Økonomitjenester i Leikanger (tidligere trygdeetatens Økonomitjeneste). Lønnsfunksjonen blir da slått sammen med regnskapsfunksjonen, som er lokalisert i Leikanger.

En samling av lønnsfunksjonen for Arbeids- og

velferdsetaten i Leikanger innebærer en overføring av arbeidsoppgaver mellom to enheter som begge er en del av NAV drift- og utvikling. Serviceenheten på Leikanger skal levere tjenester internt i Arbeids- og velferdsetaten, og berører således ikke etatens brukere. Gjennom en slik effektivisering av administrative funksjoner vil en derimot kunne omdisponere ressurser til bedre oppfølging av brukere som trenger dette.

Begrunnelsen for at lønnsfunksjonen ble valgt å være organisert sammen med regnskap i Leikanger er ut fra en faglig vurdering om å sikre en mest mulig robust og helhetlig løsning, som sikrer god kvalitet i lønnsutbetalingen til etatens ansatte, og god regnskapskvalitet. Nesten all innregistrering i HR-systemet, relatert til lønn, er knyttet til regnskapskvalitet.

Det er videre lagt vekt på at de totale personalmessige konsekvenser av å samle lønnsutbetalingsfunksjonen på ett sted er minst ved å legge oppgavene til Leikanger. Jeg vil understreke at dagens bemanning i Steinkjer ikke skal reduseres.

NAV Økonomitjenester i Steinkjer vil få tilført nye oppgaver idet en vil bygge videre på den kompetansen som er bygget opp i Steinkjer ved å etablere et sentralt kompetansesenter for HR. Dette betyr at et svært interessant kompetansemiljø vil plasseres i Steinkjer.

I denne saken har Arbeids- og velferdsetaten gjennomført en grundig prosess som har involvert ledelsen, tillitsvalgte og verneombud i Steinkjer og Leikanger.

SPØRSMÅL NR. 172

Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 16. november 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Hva er grunnen til at Østfold fylkeskommune har fått en nedgang fra 18,3 til 17,73 mill. kr i midlene til fylkeskommunens til regional utvikling og Interreg når de samlede bevilgningene er økt med 98 mill. kr?»

BEGRUNNELSE:

Bevilgningene til regional utvikling og interreg-programmer i fylkeskommunene viser betydelige variasjoner. De laveste bevilgningene i 2006 har Oslo, Akershus, Vestfold og Østfold, alle med 5,4-7 mill. kr til fylkeskommunene. Østfold har i tillegg bevilg-

ninger til Interreg. De fylker som har de største bevilgningene, er Nordland med en samlet bevilgning på 220 mill. kr, Troms med 134 mill. kr og Finnmark med nær 115 mill. kr.

For 2007 er det foreslått en samlet bevilgning på 1207 mill. kr, 98 mill. kr mer enn for 2006. Fordelingen av midlene viser at Nordland får en økning på 11 mill. kr til 221 mill. kr, altså en sterkere økning enn den samlede bevilgningen til Vestfold og Oslo. For Troms foreslås en økning på 12 mill. kr, til 145 mill. kr.

For Østfold gir forslaget en økning i de regionale midlene til fylkeskommunene, utenom Interreg, fra 7

mill. kr til 9,28 mill. kr, mens det foreslås en engang-bevilgning til Interreg, slik at den samlede bevilgningen i 2007 blir 0,6 mill. kr lavere enn i 2006.

Svar:

I St.meld. nr. 21 (2005-2006) Hjarte for heile landet. Om distrikts- og regionalpolitikken slår Regjeringen fast at de særskilte distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene fremdeles i all hovedsak skal nyttes til å fremme en positiv utvikling innenfor det distriktpolitiske virkeområdet. Samtidig ser Regjeringen et behov for en noe sterkere regionalpolitisk innsats for å fremme nyskaping, innovasjon og utnyttelse av potensialene i næringsmiljø i regioner også utenfor det distriktpolitiske virkeområdet.

I statsbudsjettet for 2007 foreslår Regjeringen at den fylkesvise fordelingen av midler til regional utvikling i første rekke skal gjøres ut fra vektning av folketall i ulike soner i det distriktpolitiske virkeområdet. Konsekvensen av dette er at fylker med mange kommuner og et stort folketall innenfor det distriktpolitiske virkeområdet får størst uttelling i form av tildelt bevilgning.

Noen midler blir også fordelt etter skjønn for å møte omstillingsutfordringer, til påfylling av kommunale næringsfond og til Interreg. Hvis en holder

disse midlene utenfor, vil alle fylkene, inkludert Østfold, få en påplussing i bevilgningen i 2007.

I prosentvis andel av objektivt fordelte midler er det de mest sentrale fylkene og Agderfylkene som får den største økningen. Bakgrunnen er Regjeringens forslag om å øke minstesummen til hvert fylke fra 5,64 mill. kr i dag til 8 mill. kr i 2007. Denne økningen skal bedre grunnlaget for at alle fylkeskommuner skal kunne bidra til regionalt utviklingsarbeid i sine områder, også i de sentrale strøk av landet.

Denne økningen gjelder også Østfold som i forslaget får 2,36 mill. kr ekstra i objektiv tildeling. I tillegg er det foreslått en skjønnstildeling på 8,45 mill. kr til Interreg og 1,30 mill. kr til kommunale næringsfond til Østfold fylkeskommune.

Årsaken til at tabellen viser at Østfold totalt sett får en nedgang i 2007 er en teknisk endring i fordelingen. Interreg er sjablonmessig fordelt likt på deltakerfylker i ulike programmer. Tidligere har midler til Interreg blitt synliggjort på sekretariatsfylker. I realiteten er det en økning til Interreg for Østfold, da det opprettes et nytt program Skagerrak/Kattegat med 20 mill. kr i friske midler. Østfold er et av 8 deltakerfylker i dette programmet. Bevilgningene til de andre programmene holdes på samme nivå som inneværende programperiode.

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 17. november 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På bakgrunn av disse opplysningene som har kommet frem, ser justisministeren nødvendigheten av å foreslå endringer i dagens regelverk?»

BEGRUNNELSE:

Oppslag i Haugesunds Avis av 2. november i år viser at man ved Haugaland og Sunnhordland politidistrikt har en ansettelsespraksis som gjør det mulig for en lensmann å søke seg til en politistilling av lavere grad, uten at det stilles noe krav om at man behøver å tiltre stillingen. På dette vis oppnår lensmenn, som har en pensjonsalder på 67 år, å kunne pensjonere seg i en alder av 57 år. Dette fordi pensjonsalderen for lavere polititjenestemannstillinger er 57 år. Denne ansettelsespraksis i Haugaland og Sunnhordland politidistrikt har påført staten ca. 6 mill. kr i økte pensjonsutgifter.

Svar:

Det er i dag tre ulike aldersgrenser, 60, 63 og 70 år, for polititjenestemannstillinger i politi- og lensmannsetaten. Ordningen med særaldersgrense 60 og 63 år gjør det mulig å søke seg fra stillinger med aldersgrense 70 år til en stilling med en av de to særaldersgrensene. Ansatte i stillinger med 63 år som særaldersgrense kan søke seg til stilling med 60 års særaldersgrense. Tjenestemenn/-kvinner kan også i forbindelse med eventuell omorganisering og etter avtale gå over til lavere lønnet stilling i virksomheten, jf. § 12 i tjenestemannsloven og § 10 i Fellesbestemmelsene i Hovedavtalen i staten.

Ved ansettelser i politi- og lensmannsetaten skal den best kvalifiserte søker ansettes. Det er ikke anledning til å legge avgjørende vekt på alder, med mindre alderen har ført til svekkelse av de personlige egenskaper som er nødvendig for å skjytte den aktu-

elle stilling på en forsvarlig måte eller av hensyn til kontinuitet i ledersjiktet. Det er en innarbeidet praksis under rekrutteringer å legge vekt på at den som søker en stilling med lavere aldersgrense kan tiltre stillingen og tjenestegjøre i funksjonen i rimelig tid før han/hun fratrer med pensjon. Gjeldende regler kan ikke sees å være til hinder for at tjenestemenn/-kvinner søker stillinger med lavere aldersgrense.

Arbeids- og sosialkomiteen anmodet i Innst. O. nr. 18 (2005-2006) om en særskilt gjennomgang av de ulike særaldersgrenser i arbeidslivet. Jeg legger til grunn at de problemstillinger som er reist i forbindelse med særaldersgrensene i politi- og lensmannsetaten må finne sin løsning gjennom dette arbeidet. Det er Fornyings- og administrasjonsdepartementet som er fagdepartement for dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 174

Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 17. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Undertegnede har fått flere henvendelser fra pasienter som lider av multippel sklerose (MS), vedrørende et nytt medikament som heter Tysabri. Dette er et godkjent medikament som skal ha svært god virkning for denne pasientgruppen.

Hvor langt har prosessen kommet i forhold til å få Tysabri inn i refusjonsordningen, og hva vil eventuelt statsråden gjøre for å sørge for at prosessen går raskt, slik at pasienter slipper å vente unødvendig på denne medisinen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått flere henvendelser fra pasienter som lider av MS, vedrørende et nytt medikament som heter Tysabri. Dette er et godkjent medikament som skal ha svært god virkning for denne pasientgruppen. Disse pasientene venter på at Tysabri skal bli omfattet av refusjonsordningen, slik at de kan få den beste behandlingen som er tilgjengelig. Pasienter som lider av MS har ofte problemer med å fungere optimalt i hverdagen, og det vil derfor være svært viktig å kunne tilby denne gruppen de beste medikamentene gjennom refusjonsordninger. Videre er det etter undertegnedes mening grunn til å etterstrebe rask saksbehandlingstid for nye medikamenter som kan bevises å ha god effekt. Dette handler om mennesker som har krav på den beste behandlingen som er mulig å oppdrive til enhver tid.

Svar:

Legemiddelet Tysabri har nylig fått markedsføringstillatelse i Norge for indikasjonen relapsing-remitting multippel sklerose (RRMS). Legemiddelet gis som infusjon på sykehus. Dette innebærer at kost-

nadene til legemiddelet må håndteres og prioriteres innenfor de ressursrammer som Stortinget har vedtatt for de regionale helseforetakene.

De regionale helseforetakene får inntekter over basisbevilgningene og de aktivitetsstyrte ordningene (Innsattsstyrt finansiering og polikliniske refusjoner) for å gjennomføre pasientbehandling. Det er igangsatt et arbeid for å forbedre kvaliteten på ISF-systemet med sikte på å etablere et mer prioriteringsnøytralt og oppdatert system i forhold til endringer i medisinsk praksis. Dette vil også kunne få effekt for legemiddelbasert behandling på sykehusene.

Ny medisinsk kunnskap og ny teknologi er viktig for forbedringer i helsetjenesten. Nye medisiner og nye metoder er ofte dyrere enn de etablerte og de vil ofte være et supplement til eksisterende behandling. Kostnadene vil dermed øke totalt sett. Mange av medikamentene vil påvirke livskvalitet, men ikke nødvendigvis livslengde. I et prioriteringsperspektiv er det viktig at det gjøres en helhetlig vurdering av effekter og kostnader.

Helse- og omsorgsdepartementet arbeider med å lage klarere retningslinjer for innføring av nye behandlingsmetoder og legemidler på sykehusene. Det er viktig å sikre at ny teknologi, som finner veien inn i norsk helsetjeneste gjennom forskningsstudier, ikke blir etablert praksis før metodens nytte, skadelige effekter og kostnader er kartlagt. Med utgangspunkt i slik kunnskap, vil spørsmålene om å ta i bruk nye og kostbare behandlingsmetoder og legemidler være en viktig del av de prioriteringsbeslutningene som ledere i helsetjenesten skal fatte. Slike beslutninger må ta hensyn til målet om likeverdig tilbud på tvers av helseregioner. Departementet vil videreutvikle systemer som sikrer at ny medisinsk teknologi og legemidler identifiseres og vurderes før de blir etablert praksis

på sykehusene. Jeg vil her vise til omtalen i Nasjonal helseplan (2007-2010) som nylig ble lagt frem for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2006-2007).

Jeg vil allerede nå be Sosial- og helsedirektoratet og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten foreta en gjennomgang av det nye legemiddelet Ty-sabri for å vurdere hvor nyttig og trygt dette legemiddelet er i behandlingen av MS.

Jeg har forståelse for at det for den enkelte pasi-

ent kan oppleves vanskelig når en opplever å ikke få rask tilgang til et nytt behandlingstilbud. Vi må likevel ha tillit til at utfordringene i helsetjenesten løses av de som har fått i oppdrag å organisere et forsvarlig tilbud. Dette gjelder både kommuner og helseforetak. Vi har i tillegg opprettet flere kontrollinstanser der enkeltpasienter eller grupper kan få hjelp til å vurdere om behandlingstilbudet er forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 175

Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 16. november 2006 av utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Vil statsråden jobbe for at HPV-vaksinen gjøres tilgjengelig for jenter i utviklingsland, gjennom å ta saken opp i aktuelle fora som FN og WHO?»

BEGRUNNELSE:

For Regjeringen er kvinner og vaksinasjon to prioriterte satsingsområder innen bistanden. I november kommer en banebrytende ny kraftvaksine på det norske markedet. Vaksinen stopper det såkalte HPV-viruset som kan gi livmorhalskreft. Livmorhalskreft er den vanligste krefttypen hos kvinner nest etter brystkreft, og årlig rammes rundt 450 000 kvinner verden over av denne kreften. 80 pst. av kvinnene som dør som følge av kreft fremkalt av HPV-viruset bor i u-land. Her hjemme vurderer nå regjeringen å innlemme vaksinen i det nasjonale vaksineprogrammet, slik at alle norske jenter kan bli immune mot viruset. Norge kan spille en sentral rolle i å ikke bare vaksinere egne jenter, men også jenter i land der denne krefttypen forekommer hyppigst og der denne vaksinen slett ikke vil være tilgjengelig. Norge er en stor bidragsyter til FNs vaksineprogram, blant annet GAVI.

Svar:

HPV-vaksinen representerer et viktig gjennombrudd for vaksineforskningen. Det er åpenbart viktig å gjøre en slik vaksine tilgjengelig for alle unge jenter, og finne virkemidler for å redusere tiden det tar før den kan tas i bruk i utviklingsland.

Regjeringen vil tett følge den videre utviklingen av vaksinen gjennom det samarbeidet som er etablert med WHO og FN. WHO vil ha en viktig rolle i det arbeidet som gjenstår når det gjelder produktgod-

kjenning og kvalitetsstandarder for vaksinen. Vaksinen vil også være en aktuell kandidat for støtte fra den globale vaksinealliansen (GAVI). Norge er en hovedbidragsyter til GAVI og vi vil ta initiativ til at GAVI vurderer hvordan slik støtte kan gis.

Forebygging og behandling av livmorhalskreft inngår som en naturlig del av den internasjonale agendaen på reproduktiv helse (helse spørsmål relatert til seksualitet, prevensjon, svangerskap, fødsler og barsel). Arbeidet med dette spørsmålet er derfor en del av de forpliktelsene som ble inngått under den internasjonale konferansen om befolkning og utvikling (ICPD) i Cairo i 1994. Livmorhalskreft er et betydelig kvinnehelse- og rettighetsproblem og blant de som i dag dør, er det en stor overvekt blant fattige.

HPV-vaksinen er fortsatt i startfasen. Det gjenstår videreutvikling og testing for å se om den er like effektiv i utviklingsland som den synes å være hos oss. Samtidig er det klart at vaksinsens høye kostnad representerer en betydelig utfordring. Videre står vi i utviklingslandene overfor svak kapasitet og stort press på de eksisterende helsetjenestene. Pris, tjenestetilbud og de nasjonale myndigheters kostnad-nyttvurderinger vil derfor måtte stå sentralt i arbeidet med å gjøre vaksinen tilgjengelig.

Vi vet at rutinemessig undersøkelse av presump-tivt friske for å oppdage tidlige stadier av sykdom, er en vanskelig utfordring i fattige land. Det dreier seg om prøvetaking, forsendelse til spesiallaboratorier, tyding av prøven, tilbakemelding og oppfølging med mer eller mindre komplisert behandling. Å kunne tilby en vaksine forenkler denne utfordringen, og vil derfor være særdeles nyttig i land med svake helse-tjenester.

Som et ledd i handlingsplanen for kvinner og li-

kestilling, legger Regjeringen opp til å styrke innsatsen på området reproduktiv helse. Her vil samarbeidet med WHO og FNs befolkningsfond (UNFPA) stå sentralt. Videre vil det å komme tidlig i kontakt med

unge jenter med tanke på forebygging av hiv og andre seksuelt overførbare sykdommer, være en høyt prioritert oppgave i vårt samarbeid med FNs barnefond (UNICEF).

SPØRSMÅL NR. 176

Innlevert 8. november 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 17. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er fremkommet opplysninger som kan tyde på at det i nødvendige reguleringsplaner knyttet til bygging av Hardangerbroen (Innst. S. nr. 93 (2005-2006) og St.prp. nr. 2 (2005-2006)) må foretas vesentlig endring. Slike vesentlige endringer betyr at endelige og avklarte reguleringsplaner faktisk ikke foreligger. Forutsetningene for Stortingets behandling av bompengefinansierte prosjekter er bl.a. at reguleringsplaner foreligger.

Kan statsråden avklare i forhold til de reguleringsplaner som gjelder bygging av Hardangerbroen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til opplysninger som fremkom under åpen høring om statsbudsjettet for 2007 i Stortingets transport- og kommunikasjonskomité tirsdag 7. november 2006.

Svar:

Jeg er kjent med at Statens vegvesen har foreslått justeringer i reguleringsplanen i Ulvik kommune.

Bakgrunnen for dette er at man har sett på flere detaljer knyttet til anleggsfasen og framtidig vedlikehold. Det er ikke foretatt endringer som berører selve brua eller riksvegtraseen. Statens vegvesen mener justeringene kan behandles som mindre vesentlige endringer, noe Ulvik kommune har sluttet seg til. Jeg viser her til plan- og bygningsloven § 28-1 nr. 2 der det er fastslått at det for reguleringsplaner som gjelder riks- og fylkesveg, kan foretas mindre vesentlige endringer som følge av tekniske forhold i gjennomføringsperioden. Endringene kan gjøres av regionvegkontoret, og det er vanlig at det gjennomføres justeringer i reguleringsplanene etter at saken er behandlet av Stortinget. Hordaland fylkeskommune og fylkesmannen i Hordaland har uttalt at planendringen medfører en forbedring av prosjektet med bl.a. mindre sår ved bygging av gang- og sykkelvegen.

Jeg er videre kjent med at Norges Miljøvernforbund har påklaget planendringene og at Ulvik kommune fastholder synspunktet om at planendringen er mindre vesentlig. Klagesaken er oversendt fylkesmannen i Hordaland for endelig avgjørelse.

SPØRSMÅL NR. 177

Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 16. november 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Vil statsråden medvirke til en rask avgjørelse på konsesjonssøknaden fra Øst-Telemarken Brukseierforening sin søknad fra 2000 om konsesjon for bygging av overføringstunnel fra Roksjån i Tinn kommune til Kallhovd-magasinet?»

BEGRUNNELSE:

Øst-Telemarken Brukseierforening har søkt om konsesjon for å bygge en overføringstunnel fra Roksjån i Tinn Kommune til Kallhovd-magasinet. Tapping av Roksjån vil bl.a. medføre en tørrlegging av elva Ramså, hvor lokale grunneiere arbeider med

planer om et småkraftverk, som ikke medfører naturinngrep av betydning og som gir grunnlag for lokal sysselsetting og verdiskaping.

Tinn kommune gikk i forrige kommunestyreperiode mot konsesjonssøknaden, men har senere snudd. Miljødepartementet har gått imot konsesjon.

Konsesjonssøknaden fra Øst-Telemarken Bruks-eierforening har nå ligget siden mars 2000, og manglende avklaring hindrer således fremdrift av det lokale initiativ.

Svar:

Øst-Telemarkens Brukseierforening har søkt om tillatelse til tilleggsoverføringer til Mår kraftverk. Søknaden gjelder overføring av Kalhovdbekken, Flottjørbekken og Rosjø til Kalhovdmagasinet og overføring av Landsetvatn til driftstunnelen for Mår kraftverk.

NVE anbefaler i sin innstilling til departementet at det gis tillatelse til overføringene av Landsetvatn, Flottjørbekken og Rosjø på nærmere bestemte vilkår. Av hensyn til landskapsopplevelsen ved Kalhovd anbefaler NVE at det ikke gis tillatelse til over-

føring av Kalhovdbekken og at Flottjørbekken ikke skal overføres i juli og august. NVE legger vekt på at overføringene innebærer en bedre utnyttelse av en eksisterende kraftstasjon og et eksisterende reguleringsmagasin.

NVEs innstilling har vært på høring. Verken kommunen eller fylkeskommunen har merknader til at det gis tillatelse i tråd med NVEs innstilling.

NVE og departementet er kjent med planene om et småkraftverk i Ramså. NVE bemerker i innstillingen at den største ulempen i forhold til redusert vannføring i Ramså vil være at grunneierne får mindre vann til et påtenkt småkraftverk.

Konsesjonssøknaden til Øst-Telemarkens Bruks-eierforening er til sluttbehandling i departementet. Det gjenstår fortsatt noen avklaringer når det gjelder miljøvirkninger av prosjektet, men jeg tar sikte på en snarlig avgjørelse. Når det gjelder forholdet til det planlagte småkraftverket, vil jeg vise til at det ved konkurrerende alternativer for utnyttelse av vannkraftressursene i et vassdrag legges vekt på hvilken ressursutnyttelse som oppnås og hvilke miljøvirkninger som oppstår.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Eirin Faldet

Besvart 17. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det er blitt kjent at det er flere multipel sklerose-pasienter i Hedmark og Oppland og Finnmark enn i landet for øvrig.

Kan statsråden se nærmere på dette faktum og om mulig finne årsaken til at det er så mange multipel sklerose-pasienter i Hedmark, Oppland og Finnmark?»

BEGRUNNELSE:

Multipel sklerose er en sykdom det er forsket lite på. Det er svært bekymringsfullt at det er så mange som rammes av denne sykdommen i Hedmark, Oppland og Finnmark. Det er viktig å komme fram til årsaken til at så vidt mange får denne muskelsykdommen. Det er viktig å vite mer om sykdommen, ikke minst for å finne ut om det er mulig å forebygge for å redusere utbredelsen av sykdommen.

Svar:

Norge har høy forekomst av multipel sklerose (MS) uten at vi kjenner årsaken.

For å sikre nasjonal oppbygging og spredning av kompetanse om MS, herunder oppbygging av forskning på MS, er det etablert et Nasjonalt kompetansesenter og register for MS i Helse Vest RHF lokalisert ved Haukeland universitetssykehus. I tilknytning til dette kompetansesenteret er det etablert et medisinsk kvalitetsregister for MS.

Jeg vil også be Folkehelseinstituttet på grunnlag av sitt tallmateriale, om å følge utviklingen på området.

I tillegg vil Sosial- og helsedirektoratet gjennom sitt generelle arbeid med kvalitetsutvikling også ha en oppgave på feltet.

SPØRSMÅL NR. 179**Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Inger S. Enger****Besvart 14. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Stortinget besluttet i 2002 at ansvaret for tinglysing i fast eiendom skal overføres til Statens kartverk. Tanken var at domstolenes rolle skulle reindyrkes. Det har siden pågått arbeid med å overføre tinglysingsoppgavene til Kartverkets hovedkontor på Hønefoss. Konsekvensene av denne overføringa vekker bekymring i ulike distrikter rundt i landet.

Hva vil statsråden gjøre for å minske ulempene for distriktene med tanke på lett tilgang til tinglysingstjenester?»

BEGRUNNELSE:

Som eksempel på ulemper brukes opplysninger mottatt fra tingretten i Valdres. Det er grunn til å tru at dette er generelle problemstillinger.

Jeg vil understreke at det må være et mål å bevare tilgjengelighet og lokalkunnskap for publikum i distriktet. Videre er det et viktig moment at domstolen lettere bevares i distriktet ved opprettholdelse av tinglysing lokalt og med mulig samlokalisering av tingretten og jordskifteretten. Bevaring av kompetansearbeidsplasser i distriktet er også viktig.

Konsekvenser for Valdres ved sentralisering av tinglysingen:

- a) For faste brukere som eiendomsmeglere, advokater og banker:

Lengre behandlingstid for hver sak - 8 dager til 2 måneder, postgang i tillegg - mot å levere saken direkte i skranke.

Mer retur av saker sammenlignet med lokal behandling over skranke og oppklaring av uklarheter pr. telefon. Dårligere saksbehandling når lokalkunnskap blir borte. Ingen anledning til oppslag i pantebøkene - økt kostnad ved at man må bestille utskrift av pantebok når man trenger oversikt i en sak. Mellomfinansiering må påregnes ved salg/omsetning av fast eiendom. All eiendomsmegling og salg av fast eiendom vil ta lengre tid. Annen saksbehandler må påregnes - nyansatte ved Statens kartverk får sjelden arbeid med de distrikt de er kjent med fra domstolen. Kilde: Rett på sak - nr. 4/2005.

- b) For næringsliv i Valdres:

Sentraliseringen av tinglysing vil få negative konsekvenser for utbygging, reguleringsplaner - tomtesalg - hyttemarkedet og boligmarkedet.

- c) For publikum for øvrig:

Lang veg å reise for å nå til saksbehandler dersom man vil ordne tinglysing uten advokat/eiendomsmegler. Fordyrende prosess for publikum rent generelt, ingen mulighet for hjelp lokalt ved dødsboskifte når det gjelder fast eiendom som står tinglyst på avdød person.

Her må det bemerkes at det for tiden åpnes "kundesenter" i Statens kartverks regi - pr. i dag ett i Kinsarvik i Hordaland. Dette skal være landsdekkende for å bidra til kundeservice - noe man i dag har ved de lokale tingretter.

- d) Kvaliteten på grunnboka blir dårligere - en rekke avtaler og rettigheter vil stå uten tinglysing og gi et ufullstendig eller feil bilde av eiendomsforholdene.

Svar:

Ved behandlingen av St.meld. nr. 30 (2002-2003) Fremtidig organisering i tinglysing i fast eiendom, fattet Stortinget 13. juni 2002 vedtak om å be Regjeringen opprette et sentralt tinglysingsregister knyttet til Statens kartverks hovedkontor i Ringerike kommune. Arbeidet med å overføre tinglysingen ble igangsatt januar 2003. Første overføring fant sted i mars og april 2004 fra tingrettene i Ringerike og Asker/Bærum. I løpet av 2006 vil overføringen ha skjedd fra 62 tingretter. Tinglysingsmyndigheten fra de siste 27 tingrettene overføres i 2007, og overføringen avsluttes i november 2007. I dag tinglyser Statens kartverk rundt 70 pst. av dokumentene som innleveres til tinglysing.

Jeg gjør oppmerksom på at tinglysingsmyndigheten fra Valdres tingrett overføres i oktober 2007. De eventuelle negative konsekvensene i Valdres som følge av denne overføringen er det derfor vanskelig å si noe sikkert om i dag.

På generelt grunnlag ser jeg ser i dag liten grunn til at overføringen skal føre til negative konsekvenser for næringslivet. Det er kommunens ansvar å sørge for fremdriften av ulike reguleringsplaner. Det er heller ingenting som tyder på at tinglysingen vil bli noen "flaskehals" i forhold til salg av boliger og hytter.

Imidlertid er overføringen av tinglysingen et prosjekt som har høy risiko. Jeg forstår godt at dette vekker bekymring i ulike distrikt.

Stortingets flertall i 2002 vedtok å overføre tinglysingen bl.a. ut i fra ønsket om å reindyrke domstolene som konfliktløser. I tillegg ønsket man et mer

samlet grep om all eiendomsinformasjon ved å legge tinglysingen til Statens kartverk. På sikt vil man få samlet all eiendomsinformasjon ett sted. Dette vil etter hvert gi mulighet for rasjonelle tekniske løsninger. Overføringen av tinglysingen henger også sammen med Stortingets vedtak våren 2001 om strukturendringene av førsteinstansdomstolene.

Statens kartverk har en saksbehandlingstid for normale saker på fire dager i tillegg til postgang. Dette er normtall for hele landet. For enkelte distrikt, særlig i de større byområdene, er dette en betydelig forbedring. For mindre distrikt derimot kan en saksbehandlingstid på fire dager være én til to dager lengre saksbehandlingstid enn hva som var situasjonen før overføringen. I en kompetanseoppbyggingsperiode kan også tyngre saker ta noe lengre tid - i visse tilfeller for lang tid. Imidlertid vil jeg anta at dette vil gjelde i en overgangsperiode fram til 2008.

Jeg legger til grunn at det ikke er grunnlag for å hevde at kvaliteten på Grunnboken har blitt dårligere som følge av overføringen av tinglysingen. Det kan tvert imot se ut til at tinglysingen hos 89 ulike tingretter har ført til ulik kvalitet i Grunnboken - og kanskje også en ulik tolking av regelverket. Dette har blitt synliggjort særlig ved konverteringen til det nye tinglysingssystemet hos Statens kartverk. Det er et omfattende arbeid i forbindelse med overføringen fra

den enkelte tingrett å klargjøre hver tinglysingsbase. Ved sentraliseringen arbeides det intenst for å oppnå en felles forståelse av regelverket og dermed en bedre kvalitet i Grunnboken.

På sikt er jeg sikker på at utviklingen mot en elektronisk løsning for tinglysingen vil tvinge seg frem. Justisdepartementet vil i mars 2007 starte et pilotprosjekt om elektronisk tinglysing. Elektronisk tinglysing vil kunne gjøres publikumsorientert.

I forbindelse med overføringen vil det være en periode hvor publikum kan oppleve en annen service og tilgjengelighet enn hva man har vært vant med. Dette vil spesielt gjelde ved mindre tingretter. Når saker sendes i retur, er det ikke tvil om at kunden opplever dårligere service enn tidligere. I denne forbindelse er det viktig å utvikle veiledningstjenesten for å redusere antall saker som sendes i retur. Jeg mener at vi på sikt må legge opp til en hensiktsmessig veiledningstjeneste - enten det er via et sentralt kundesenter, bruk av Internett-løsninger eller gjennom oppbygging av kompetanse i spesielle distrikt.

Jeg er opptatt av at spørsmålene om servicen lokalt for tinglysingen blir vurdert på en grundig måte. Jeg vil derfor sørge for at organiseringen av servicenivået lokalt og organiseringen av kundeservicen blir vurdert i 2007 og 2008 ut ifra hensiktsmessighet og kostnadsnivå.

SPØRSMÅL NR. 180

Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 17. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Mange lokalpolitikere og grunneiere hevder at det er praksis hos mange fylkesmenn å lage buffersoner, med strenge begrensninger på aktivitet og regulering, i randsonene utenfor verneområder. Denne praksisen kan synes noe merkelig all den tid storting eller regjering har lagt til grunn en gitt størrelse på vernet. Det kan fryktes at denne praksisen også svekker verneinteressene på sikt.

Vil statsråden sørge for at de vedtatte vernegrensene blir fulgt av embetsverket?»

Svar:

Det er strenge kriterier for vern av områder etter naturvernloven. Ofte kan det være behov for å beskytte også områder inntil verneområdene, for å sikre et tilstrekkelig vern. Utenfor verneområdene styres

arealbruken av plan- og bygningsloven. Det er kommunene som vedtar arealplaner og dermed bestemmer arealbruken. Som oftest vil områdene utenfor verneområdene være angitt som landbruks-, natur- og friluftsområder i kommuneplanen. I slike områder er det tillatt med tiltak i forbindelse med landbruk, mens andre tiltak vil være forbudt.

Kommunen skal i arealplanleggingen og ved behandlingen av enkeltsaker rådføre seg med fylkesmannen, som skal påse at nasjonale verneinteresser blir ivaretatt. Fylkesmannen kan om nødvendig fremme innsigelse til planer som ikke er i samsvar med nasjonale mål, herunder mål knyttet til vern. Etter min oppfatning kan det ofte være berettiget å ha en streng praksis for tiltak som ligger inntil vernede områder.

Det må likevel foretas en avveining mellom bruk og vern, idet det også er ønskelig å legge til rette for miljøtilpasset turisme i tilknytning til verneområder.

SPØRSMÅL NR. 181**Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 16. november 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«I en doktoravhandling ved SINTEF Arkitektur og byggeteknikk påviser konflikt mellom lavenergi- hus og bruk av fjernvarme. Ved tvungen fjernvarme i et lavenergi- eller passivhus får man store ekstrakostnader som ikke kan forsvares. CO₂-regnskapet blir negativt i forhold til elektrisk oppvarming. Resultatet kan bli at man gir opp å bygge lavenergibygg.

Mener statsråden det kan være fornuftig å unnta lavenergihus for krav om tilknytning til fjernvarme?»

BEGRUNNELSE:

Ved å bygge lavenergihus reduserer man behovet for å tilføre boligen energi. Kostnaden ved lavenergi- hus er derimot høyere enn vanlige "konvensjonelle boliger". Bladet Elektro fra oktober 2006 omtaler en situasjon hvor Selvaagbygg skal bygge 1 500 lavenergi- boliger på den nye Lørenbyen i Oslo, men blir tvunget til å knytte seg til Hafslunds fjernvarmeanlegg. Bygging av lavenergihus samtidig som man må installere fjernvarme blir kostbart og unødvendig.

Fjernvarme bør selvsagt tas i bruk der det er lønnsomt og fornuftig, men undertegnede mener det må være et bedre mål å bygge lavenergihus enn å bygge konvensjonelle hus med fjernvarme.

Svar:

Regjeringen satser både på energieffektivisering og miljøvennlige oppvarmingsløsninger i boliger. I

Soria Moria-erklæringen har Regjeringen vektlagt at mangelen på infrastruktur for varmedistribusjon er et betydelig hinder for å kunne ta i bruk og veksle mellom ulike miljøvennlige energikilder som bioenergi, avfall, spillvarme og varmepumper i energiforsyningen. Utbygging av infrastruktur for fjernvarme legger til rette for å ta i bruk miljøvennlige energikilder.

Tilknytningsplikten er begrunnet i behovet for å skape forutsigbare rammebetingelser for de som skal investere i fjernvarme. Det er kommunene som har best kjennskap til lokale forhold og behov, og som har ansvaret for både lokal arealplanlegging og håndheving av byggeforskriftene. Kommunene kan, med hjemmel i plan- og bygningsloven § 66 a, vedta tilknytningsplikt for fjernvarme. I vedtekten kan kommunene gi nærmere bestemmelser om hvilke bygninger som skal omfattes av tilknytningsplikten og eventuelt hvilke bygninger som skal unntas. Etter det jeg kjenner til er det vanlig praksis at kommunene fastsetter omfanget av tilknytningsplikten blant annet ut fra bygningsareal, behov for tilførsel av energi og liknende. Det kan gis dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 7 fra tilknytningsplikten når særlige grunner foreligger.

Kommunal- og regionaldepartementet arbeider for tiden med å revidere plan- og bygningsloven. Paragraf 66 a er blant de bestemmelsene som skal vurderes, herunder også muligheten for å vurdere unntak fra tilknytningsplikten.

SPØRSMÅL NR. 182**Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 15. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Utleie av fritidsboliger er i dag underlagt forskjellige merverdiavgiftsbestemmelser avhengig av hva slags primærvirksomhet utleier er registrert med. Dette skaper uheldig konkurransevridning og finansministeren lovet i brev av 21. september til NHO Reiseliv og til Norges Bondelag at departementet tok sikte på å fremme nye unntaks- og justeringsbestemmelser for Stortinget i løpet av 2006.

Vil finansministeren klare å holde denne framdriftsplanen?»

BEGRUNNELSE:

Utleie av fritidsboliger er unntatt fra merverdiavgift når primærvirksomheten er jord- eller skogbruk. Dersom det er et hotell mv. som driver utleievirksomheten er utleien lagt inn under merverdiavgiftsbestemmelsene. Det betyr at hoteller mv. får fradrag for 25

pst. merverdiavgift, mens inntekter pålegges 8 pst. merverdiavgift. Det er en klar konkurransefordel å være lagt inn under merverdiavgiftsbestemmelsene med slike rammevilkår.

Utleie av fritidsboliger er en viktig biinntekt for mange som driver jord- og skogbruk. Etter at konkurransevidningen kom og etter finansministerens brev av 21. september, er det flere prosjekter som har stoppet opp i påvente av en avklaring.

Det vil derfor være viktig å få et signal om finansministerens framdriftsplan fortsatt er realistisk.

Svar:

Som det framgår av blant annet Ot.prp. nr. 77 (2005-2006) Om lov om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga mv. avsnitt 13.1.6.4 er det Finansdepartementets syn at vurderingen av om utleie av fritidseiendommer som ikke skjer i regi av hoteller og lignende bør omfattes av merverdiavgiften, bør gjøres etter en innføring av mer egnede uttaks- og justeringsbestemmelser enn det dagens regelverk innebærer.

Finansdepartementet sendte i 2003 ut et forslag på høring om blant annet å innføre en generell bestemmelse om at fradragsført merverdiavgift skal justeres. Forslag til justeringsbestemmelser er en del av arbeidet med uttaksbestemmelser i merverdiavgiftsloven. Justeringen vil kunne være aktuell for større formuesgoder dersom det etter fradragsføringen - som skjer umiddelbart ved anskaffelsen av formuesgodet - skjer endringer i faktorene som bestemmer fradragsretten. Det kan typisk være at formuesgodet selges eller tas ut av virksomhet til privat bruk. Slike bestemmelser skal sikre at fradraget for mer-

verdiavgift gjenspeiler anvendelsen av større formuesgoder i avgiftspliktig virksomhet over tid, og ikke bare dets anvendelse på anskaffelsestidspunktet.

I dag er det en lignende tilbakeføringsbestemmelse for fast eiendom. Bestemmelsen innebærer at det skal skje en tilbakeføring av avgift dersom eiendommen for eksempel selges innen tre år etter fullføringen av eiendommen. Tre år er imidlertid svært kort tid i denne sammenhengen, og det antas at man lett vil kunne tilpasse seg denne bestemmelsen ved å for eksempel leie ut en fritidseiendom, helt eller delvis, i tre år, for så å kunne overta den uten at det skal skje tilbakeføring av noen del av de 25 pst. merverdiavgift som ligger i oppføringskostnadene.

I alle 25 EU-land, som har et lignende merverdiavgiftssystem som det norske, er justeringsperioden satt til mellom 10 og 20 år, der de fleste land har valgt å legge seg på 10 år for det ikke skal skje noen tilbakeføring av fradragsført merverdiavgift i slike tilfeller.

Departementet gjennomgår høringsinnspillene i saken og arbeider med utarbeidelsen av en lovproposisjon. Det tas sikte på å legge et forslag fram for Stortinget første halvdel av 2007. Justeringsbestemmelser er imidlertid teknisk kompliserte, og arbeidet med justeringsbestemmelsene har derfor vært mer tidkrevende enn tidligere forutsatt. Proposisjonen vil derfor bli forholdsvis omfattende. Arbeidet har høy prioritet i departementet. Arbeidet med sikte på å legge fram et forslag om å utvide merverdiavgiftsområdet til å omfatte all næringsmessig utleie av fritidseiendommer vil igangsettes umiddelbart etter at Stortinget har behandlet nevnte proposisjon.

SPØRSMÅL NR. 183

Innlevert 9. november 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 16. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Den opprinnelige Tønsbergpakken er finansiert med ca. 95 pst. bompenger. Med en så stor andel bompenger føler kommunene at det å ta bort den statlige bevilgningen til fase 2, et prosjekt som man forsøker å gjøre billigere enn det opprinnelig forslaget, er urimelig.

Vil statsråden se nærmere på dette, og sørge for at Statens vegvesen legger inn igjen disse pengene i handlingsprogrammet?»

BEGRUNNELSE:

Innbyggerne i Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme sa med stort flertall i folkeavstemmingen om Tønsbergpakken fase 2, nei til å gå videre med den foreslåtte, og kostbare bompengefinansierte løsningen. De tre kommunene har fulgt opp dette ved ikke å gjennomføre den foreslåtte løsningen. Kommunene jobber videre med en rimeligere løsning av de trafikale utfordringene. Målet for det videre arbeidet er fortsatt å bedre de trafikale forholdene. Dette ved blant annet å

bedre forholdene for gjennomgangstrafikken og ikke minst for kollektivtrafikken. Det var derfor med stor undring kommunene registrerte at Statens vegvesen i sitt handlingsprogram etter folkeavstemmingen har valgt å ta ut den foreslåtte statlige bevilgningen til Tønsbergpakken. Det kan oppfattes som om Vegvesenet har fått i oppgave å straffe innbyggerne fordi disse velger å ikke slutte opp om det de oppfatter som en dyrere løsning enn nødvendig. Jeg håper at dette ikke er tilfellet. Det må allikevel være rimelig at kommunene får beholde den statlige andelen, selv om man velger en enklere og mindre kostbar løsning.

Svar:

I St.prp. nr. 38 (2002-2003) om Tønsbergpakken var det for fase 1 og 2 samlet lagt til grunn 130 mill. kr i statlig andel, fordelt på nærmere 50 mill. kr i 2002-2005, 40 mill. kr i 2006-2011 og 40 mill. kr i 2012-2015. Staten har så langt fulgt opp forutsetningene ved å bevilge 50 mill. kr i 2002-2005 og å legge

til grunn 40 mill. kr i det fastsatte handlingsprogrammet for perioden 2006-2009.

I Statens vegvesens forslag til handlingsprogram for perioden 2006-2015 blir det vist til kommunenes signaler om at en høyere statlig andel er nødvendig for at man lokalt vil være villig til å gå videre med fase 2. På denne bakgrunn er det i perioden 2010-2015 foreslått 70 mill. kr til Tønsbergpakken, i tillegg til de 40 mill. kr som er forutsatt for å følge opp St.prp. nr. 38 (2002-2003), dvs. totalt 110 mill. kr.

De endelige prioriteringene for denne perioden vil skje gjennom arbeidet med handlingsprogrammet for perioden 2010-2019 og i de årlige budsjetter. Handlingsprogrammet legges frem for lokalpolitisk behandling i løpet av 2009. Vestfold fylkeskommune/BTV-regionen skal ha avgjørende innflytelse på prioriteringene innenfor den fylkesfordelte rammen. Det er dermed opp til lokale styresmakter å prioritere midler etter 2010 til Tønsbergområdet.

SPØRSMÅL NR. 184

Innlevert 10. november 2006 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 17. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren bekrefte at det ikke er aktuelt å overprøve politikerne i Oslo og Akershus ved å innføre rushtidsavgift som en del av Oslopakke 3?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK Østlandssendingen har Samferdselsdepartementet gitt Statens vegvesen i oppgave å utrede ett alternativ til den vei- og kollektivpakken som er vedtatt av Oslo bystyre og Akershus fylkesting. I samme oppslag viser en direktør i Vegdirektoratet til erfaringer fra Stockholm og London som visstnok skal være positive i forhold til effekten av rushtidsavgift.

Politikere i Oslo og Akershus har gått imot en slik rushtidsavgift.

Svar:

Oslopakke 3 er en svært omfattende pakke med prosjekt og tiltak for i overkant av 53 mrd. kr. Denne Regjeringen følger opp arbeidet som ble startet av

forrige regjering, også etter påtrykk fra Stortinget, om å kvalitetssikre store samferdselsprosjekter bedre i en tidlig fase, såkalt KS1. Styring av statlige investeringer og kvalitetssikring av store investeringer i en tidlig fase er omtalt for Stortinget både i Gul bok 2005 (s. 99-100) og i Gul bok 2006 (s. 99). Styring av store investeringsprosjekt innenfor samferdselssektoren er senest omtalt for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2006-2007) s. 133-134.

Statens vegvesen Region Øst har på oppdrag fra lokale myndigheter, foretatt en foreløpig virkningsberegning av forslaget til Oslopakke 3. Dette arbeidet viser at Oslopakke 3 vil holde tritt med trafikkveksten, men at det fortsatt vil være køer. Andelen som reiser kollektivt vil være omtrent som i dag.

Samferdselsdepartementet har foreløpig ikke fått Oslopakke 3 til behandling, men Regjeringen har så langt stilt krav til hvordan den faglige prosessen skal kjøres slik at saken er godt nok opplyst før Regjeringen kan behandle den, og deretter legge den frem for Stortinget.

Det er etatene (Vegdirektoratet og Jernbaneverket) som skal utarbeide et faglig grunnlagsmateriale

for KS1. Et slikt arbeid er allerede satt i gang. Etter min vurdering må en KS1-prosess kunne gi svar på om Oslopakke 3 på den mest effektive måten kan ivareta de målsettingene som er satt for transportpolitikken i hovedstadsområdet.

Hvilke hovedløsninger som velges og hvilke samferdselsprosjekter som skal gjennomføres, vil til syvende og sist uansett være en politisk vurdering. Regjeringen tilrettelegger for at prosessen blir så god og grundig som mulig, slik at saken blir tilstrekkelig opplyst.

Jeg anser det som lite aktuelt å pålegge rushtidsavgift så lenge det ikke er ønske om dette lokalt, men vil ikke overstyre den faglige vurderingen til Statens vegvesen om at en rushtidsavgift er et av elementene som bør vurderes i en KS1-prosess for Oslopakke 3.

Jeg minner også om Riksrevisjonens gjennomgang av Oslopakke 2. Riksrevisjonen har her kommet med kritikk fordi den faglige oppfølgingen og statlige styringen ikke har vært god nok. Saken behandles for tiden i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

SPØRSMÅL NR. 185

Innlevert 10. november 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 16. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hva vil kunnskapsministeren foreta seg for å sikre at alle elever som har nytte av og bruk for lydbøker i sin skolegang, skal få dette i alle relevante fag uten videre opphold, slik at ikke ytterligere tidstap fører til redusert læringsutbytte for disse elevene?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig og nødvendig for mange elever med lese- og skrivevansker, samt ulike typer synshemming at det foreligger skolebøker i lydformat. Jeg er kjent med at lydbøker i såkalt Daisy-format i liten grad er tilgjengelig for elever som omfattes av innføringen av Kunnskapsløftet. Årsaken kan være at det ikke er avsatt tilstrekkelige ressurser for at lydbøkene er klare til bruk. Det finnes etter sigende eksempler på at elever har slike bøker i bare ett til to fag.

Det er avgjørende for at elever skal få tilpasset undervisning i tråd med intensjonene i Kunnskapsløftet, at elevene har tilgang til fagbøker i et format som gjør det anvendelig for den enkelte elev.

Svar:

Det fremgår av opplæringsloven § 1-2 at opplæringen skal tilpasses den enkeltes evner og forutsetninger. Elever med lese- og skrivevansker har derfor krav på at opplæringen tilpasses dette. Klarer ikke skolen å tilpasse den ordinære opplæringen slik at eleven får tilfredsstillende utbytte av undervisningen, inntre retten til spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1. Etter opplæringsloven § 5-9 har staten en plikt til å utarbeide lærebøker og andre læremidler til nytte for spesialundervisning.

Det følger av opplæringsloven § 9-3 at skolene skal ha tilgang til nødvendig utstyr, inventar og læremidler. Hva som her kan kreves, må vurderes ut fra et skjønn. Det er ikke noe eksplisitt lovkrav om at nye læremidler, herunder nye lydbøker, må anskaffes i forbindelse med at det innføres en ny læreplan.

Produksjon av et helt nytt sett med lydbøker er en omfattende prosess. Det nyttes i dag i underkant av 10 mill. kr til utvikling av lydbøker. Departementet er likevel kjent med at ikke alle lydbøker etter ny læreplan foreligger samtidig. Det avgjørende er imidlertid om de eksisterende læremidler i skolen sammen med undervisningen for øvrig, er egnet til at elevene vil kunne nå målene i de nye læreplanene på en forsvarlig måte. Behovet for nye læremidler vil variere mellom kommunene. Det avgjørende er at elevene får den opplæringen de har krav på, herunder at opplæringen kan tilpasses den enkelte. Det arbeides kontinuerlig med å videreutvikle rutiner og systemer for tilsyn med at skoleeierne gir den opplæring elevene har krav på.

Regjeringen har lagt til rette for utskifting av læremidler gjennom at de 400 mill. kr som ble bevilget innenfor veksten i de frie inntektene til kommunene i 2006 er foreslått videreført i 2007. Dette er kompensasjon for merutgifter i forbindelse med utskifting av læremidler i grunnskolen. Jeg er imidlertid kjent med at enkelte kommuner har ønsket å bruke noe tid på å skifte ut læremidlene i grunnskolen fordi utviklingen av nye læremidler har gått raskt. Kommunene ønsker derfor å se tiden an, prøve flere alternativer og bruker eksisterende læremidler i mellomtiden. Med gode lærere og grundige studier av de nye læreplanene kan dette være en akseptabel løsning.

Regjeringen vil innføre gratis læremidler for elever i videregående skole. Fra høsten 2007 er det i St.prp. nr. 1 (2006-2007) foreslått at fylkeskommunen skal få ansvar for at elevene får nødvendige trykte og digitale læremidler. Det er foreslått å bevilge om lag 290 mill. kr for å dekke fylkeskommunenes

utgifter til anskaffelse av læremidler. I tillegg til at ordningen med fylkeskommunalt ansvar skal stimulere til utviklingsorienterte og kvalitetsbevisste skoleeiere og skoler, legges det bedre til rette for at opplæringslovens krav til opplæring tilpasset den enkeltes evner og forutsetninger etterleves.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 10. november 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 21. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at det må foretas en endring i regelverket for å oppdatere dette til dagens situasjon, og bidra til at man får like forhold som man har i EU, og vil statsråden bidra til at denne endringen kan skje fort?»

BEGRUNNELSE:

I Norge er det slik at man har lov til å frakte ett kolli med bredde på inntil 4 m, mens man har et regelverk som sier at man ikke kan transportere en camping-/villavogn med en bredde på mer enn 3,7 m. Dette er et regelverk som ble laget for mange år siden og som sannsynligvis ikke er revidert på mange år. I EU har man i dag et regelverk som sier at man kan transportere camping-/villavogner med en total bredde på inntil 4 m. Dette skaper selvfølgelig store problemer for importørene/forhandlerne i Norge, fordi disse vognene blir importert fra blant annet England som bygger disse for å tilfredsstille EU-kravene. Villavognene som i dag produseres er ca. 3,90 m brede, noe som gjør det umulig å få transportert disse i Norge. Enkelte har blitt anbefalt å pakke inn vognene fordi man da kan hevde at de består av ett kolli og da har man lov til å frakte dem i Norge. For forhandlere som ønsker å følge lover og regler synes man dette er svært merkelig. Det kan også være spennende å få vite om statsråden vil definere hvorvidt denne typen villavogner/holidayhome er campingvogn eller ett kolli, når begge deler er plassert på samme måte på en spesial-/lastebil som blir fulgt av følgebil både foran og bak.

Svar:

Transport av kolli som er bredere og tyngre enn alminnelig tillatt, såkalt spesialtransport, er regulert i forskrift om bruk av kjøretøy. Hovedregelen er at det må søkes Statens vegvesen om dispensasjon for å transportere et kolli som er bredere enn 3,25 m.

Når Statens vegvesen behandler søknad om dispensasjon, blir det lagt vekt på transportens dimensjoner og vekt og om vegnettet som skal benyttes tåler den belastning transporten medfører, om lasten kan deles og om det finnes alternative transportformer. Transporten vurderes også opp mot eventuelle ulemper for andre trafikanter.

Gjennom praksis har Statens vegvesen etablert retningslinjer for dispensasjonspraksis for enkelte typer kolli, for å sikre likebehandling og hindre utglidning med aksept av stadig bredere kjøretøy til hinder for øvrig trafikk. Innenfor disse retningslinjene tillates blant annet prefabrikkerte hytter med 3,50 m bredde, hus-/villavogner med 3,70 m bredde og husmoduler med 4,20 m bredde. Grunnen til at det aksepteres bredere transport av husmoduler enn hus-/villavogner, har blant annet sammenheng med at husmoduler i større grad transporteres på hovedvegstrøkninger av god standard mens hus-/villavogner oftest også transporteres på mindre fylkes- og kommunale vegger med en standard som ofte er lite egnet for brede transporter.

Forhandlere og andre som berøres av de vedtak som regionvegkontoret treffer i slike saker, vil kunne klage saken inn for Vegdirektoratet. Vegdirektoratet opplyser imidlertid at de ikke har hatt klager til behandling vedrørende transport av hus-/villavogner.

Særbestemmelser for spesialtransport av udelelig last er ikke harmonisert i EU, men overlatt til den enkelte medlemsstat, jf. direktiv 96/53/EF som endret ved direktiv 2002/7/EF. Det kan således være land innenfor EU som nasjonalt tillater bredere transporter, men ikke slik at dette er felles EU-regelverk.

Dagens praksis for hus-/villavogner ble etablert i 2001, og praksis for transport av husmoduler ble endret i 2002. Jeg vil be om at Vegdirektoratet i løpet av 2007 ser nærmere på behovet for å gjøre en gjennomgang av regelverket knyttet til vekt og dimensjoner.

SPØRSMÅL NR. 187**Innlevert 10. november 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 20. november 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det er i dag meget skarp konkurranse innenfor reinslakterisektoren. De siste årene har reinkjøttomsetningsselskapet Boalvvir BA blitt tilført 8 mill. kr fra staten i form av rentefritt lån og tilskudd. Nylig fikk Boalvvir ytterligere 2 mill. kr fra staten. Boalvvir er i konkurranse med andre slakteri som ikke mottar offentlig støtte og dermed oppstår det konkurransevridning.

Hvorfor ønsker Regjeringen en konkurransevridning innenfor reinslakterisektoren?»

Svar:

Bakgrunnen for representanten Korsberg sitt spørsmål er de tilskudd og lån som de siste årene er innvilget Konsortiet Boalvvir BA. Korsberg mener disse bevilgningene fører til en vridning av konkurransen i reinslakterimarkedet.

De aktuelle tilskuddene er finansiert over Reindriftens Utviklingsfond (RUF). RUF finansieres som en del av reindrifftsavtalen, og forvaltes av et styre på tre medlemmer. Hjemmel for fondsstyrets bevilgninger opprettes årlig ved tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet. Fondsstyret skal følge de føringer og prioriteringer som er gitt av avtalepartene, og som er lagt fram og behandlet av Stortinget i den årlige proposisjonen om reindrifftsavtalen.

Etter min vurdering har ikke slakteri- og omset-

ningssituasjonen innenfor reinkjøttbransjen vært ideell. Dagens reinslakteristruktur består av noen få store aktører, og mange små. Ved fjorårets slaktesesong var det slik at to av slakteribedriftene sto for om lag 60 pst. av den totale slaktingen av rein. Slakteristrukturen har til tider vanskeliggjort tilpassingen av reintallet i Finnmark. Videre har utviklingen av produsentprisen ikke vært som forventet. Her viser jeg til at markedet for reinsdyrkjøtt har vært særlig godt de siste slaktesesongene, uten at dette har medført nevneverdig økning av produsentprisen.

Lån og tilskudd til Boalvvir er gitt bl.a. fordi det er ønskelig med flere aktører i markedet. Hovedårsaken til dette ligger i behovet for økt konkurranse, og for en tilpassing av reintallet i deler av Finnmark gjennom tilretteleggelse for økt slakting. Dette er også i tråd med Stortingets ønske om å få ned reintallet i Finnmark.

Avslutningsvis vil jeg poengtere at etter at Boalvvir ble etablert har produsentprisen økt vesentlig. Videre har departementet registrert økt interesse for produktutvikling og presentasjon av egne produkter blant de etablerte slakteribedriftene. Denne utviklingen vil på sikt bidra til økt inntjening for alle ledd i verdikjeden. Samtidig vil kvaliteten og tilgjengeligheten av reinproduktene som eksklusive nisjeprodukter, øke for den enkelte forbruker.

SPØRSMÅL NR. 188**Innlevert 10. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 17. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er det samferdselsministeren som har instruert Vegvesenet til å utrede minst ett alternativ til det lokale initiativet om en Oslopakke 3?»

BEGRUNNELSE:

Oslopakke 3 er et tverrpolitisk samarbeid mellom Oslo og Akershus som har foregått over lang tid. En

tverrpolitiske sammensatt styringsgruppe har greid det utrolige, nemlig å komme frem til en enstemmig innstilling som svar på de store samferdselsutfordringene i hovedstadsregionen.

Nesten 53 mrd. kr skal brukes over 20 år til veger og til et bedre kollektivtilbud i hovedstadsområdet. Bilistene skal betale det meste av regningen.

Ifølge NRK Østlandssendingen den 9. november varsler utbyggingsdirektør Lars Aksnes omkamp.

Dette er svært uheldig ettersom man har kommet til tverrpolitisk enighet om et svært godt alternativ.

Svar:

Oslopakke 3 er en svært omfattende pakke med prosjekt og tiltak for i overkant av 53 mrd. kr. Denne Regjeringen følger opp arbeidet som ble startet av forrige regjering, også etter påtrykk fra Stortinget, om å kvalitetssikre store samferdselsprosjekter bedre i en tidlig fase, såkalt KS1. Styring av statlige investeringer og kvalitetssikring av store investeringer i en tidlig fase er omtalt for Stortinget både i Gul bok 2005 (s. 99-100) og i Gul bok 2006 (s. 99). Styring av store investeringsprosjekt innenfor samferdselssektoren er senest omtalt for Stortinget i St.prp. nr. 1 (2006-2007) s. 133-134. Dette gjelder alle store prosjekter, uavhengig av om det gjelder Oslo eller andre steder i landet. Jeg er oppmerksom på situasjonen vedrørende Oslopakke 3, men kan ikke se noen grunn til at prosjektet ikke skal underlegges ordinær kvalitetssikring.

Statens vegvesen Region Øst har på oppdrag fra lokale myndigheter, foretatt en foreløpig virkningsberegning av forslaget til Oslopakke 3. Dette arbeidet viser at Oslopakke 3 vil holde tritt med trafikkveksten, men at det fortsatt vil være køer. Andelen som reiser kollektivt vil være omtrent som i dag.

Samferdselsdepartementet har foreløpig ikke fått

Oslopakke 3 til behandling, men Regjeringen har så langt stilt krav til hvordan den faglige prosessen skal kjøres slik at saken er godt nok opplyst før Regjeringen kan behandle den, og deretter legge den frem for Stortinget.

Det er etatene (Vegdirektoratet og Jernbaneverket) som skal utarbeide et faglig grunnlagsmateriale for KS1. Et slikt arbeid er allerede satt i gang. Etter min vurdering må en KS1-prosess kunne gi svar på om Oslopakke 3 på den mest effektive måten kan ivareta de målsettingene som er satt for transportpolitikken i hovedstadsområdet.

Jeg ønsker ikke å overstyre den faglige vurderingen Vegdirektoratet har gjort om at en rushtidsavgift er et element som vurderes i en KS1-prosess for Oslopakke 3.

Hvilke hovedløsninger som velges og hvilke samferdselsprosjekter som skal gjennomføres, vil til syvende og sist uansett være en politisk vurdering. Regjeringen tilrettelegger for at prosessen blir så god og grundig som mulig, slik at saken blir tilstrekkelig opplyst.

Jeg minner også om Riksrevisjonens gjennomgang av Oslopakke 2. Riksrevisjonen har her kommet med kritikk fordi den faglige oppfølgingen og statlige styringen ikke har vært god nok. Saken behandles for tiden i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

SPØRSMÅL NR. 189

Innlevert 13. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 22. november 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På nytt er det oppstått diskusjoner om vaktsselskapers ryddighet. Blant annet er det påstått mulige kriminelle handlinger. Da Stortinget behandlet lov om vaktsselskaper i 2001, ble det gitt klart uttrykk for at det var behov for minst 5 stillinger på landsbasis.

Hva er gjort, og kan statsråden forsikre meg om at disse stillingene faktisk forefinnes, jf. Stortingets vedtak?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede tok opp samme forhold med daværende justisminister Dørum i 2005. Justisministeren lovet da at en plan for oppfølging av Stortingets vedtak skulle ferdigstilles innen 2005, i regi av POD. Si-

den POD har samme leder nå som da loven ble vedtatt, går jeg ut fra at politidirektøren og statsråden er kjent med og ansvarlig for, at Stortingets vedtak iverksettes. Med dette som bakgrunn er jeg overrasket over de nye negative oppslagene om vaktsselskap her i landet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få opplyse at Politidirektoratet 10. mai i år utga et nytt rundskriv om politiets saksbehandling og kontroll med vaktsselskaper. Det er også utarbeidet et nytt søknadsskjema som skal nyttes. I det videre oppfølgingsarbeidet med en bedret kontroll med vaktsselskaper, vil Politidirektoratet blant annet:

- i samarbeid med bransjen utarbeide retningslinjer for utdanning, godkjenning og bruk av hund, jf. vaktvirksomhetsforskriften § 8 tredje ledd
- utarbeide skjema til bruk for politiets kontroll av vaktforetak
- utarbeide mal for selskapenes årlige innrapportering

Når det gjelder ressursbruken i politidistriktene, er det ikke øremerket 5 stillinger til politiets kontrollinnsats. Det vises i denne forbindelse også til brev fra tidligere justisminister Dørum til stortingsrepresentant Ellingsen av 5. september 2005 hvor dette er

omhandlet. Med den styring som skjer av politiet og de fleste øvrige statlige etater, blir stillinger i liten grad øremerket. Med de nye retningslinjene som er utarbeidet, har jeg tillit til at politidistriktene prioriterer dette arbeidet. Justisdepartementet vil følge det opp ovenfor Politidirektoratet.

For øvrig vil jeg vise til St.prp. nr. 1 for 2007. Som det bl.a. framgår der er Justisdepartementet i gang med å foreta en gjennomgang av lovverket som regulerer private vaktsselskaper for bl.a. å vurdere om gjeldende regelverk er tilstrekkelig for å sikre nødvendig kvalitet og kontroll med vektertjenesten.

SPØRSMÅL NR. 190

Innlevert 13. november 2006 av stortingsrepresentant Morten Høglund

Besvart 17. november 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2006 ba en enstemmig utenrikskomité i merknadsform Regjeringen om å støtte medisinkjøp til behandling av en gruppe på 400 pasienter med multiresistent tuberkulose i Arkhangelsk.

På hvilken måte er denne merknaden fulgt opp eller planlagt fulgt opp?»

Svar:

Tuberkulosebekjempelse er en viktig del av Norges helsesamarbeid med Russland. Fra norsk side benyttes om lag 17 mill. kr årlig til helseprosjekter i Nordvest-Russland.

Hovedinnretningen for prosjektene er faglig kontakt og kompetanseoverføring. Tuberkulosebekjempelse har siden 1990-tallet vært et prioritert område i samarbeidet.

Gjennom støtte til Landsforeningen for hjerte- og lungesyke (LHL) og Folkehelseinstituttet på om lag 15 mill. kr har tuberkulosearbeidet i Arkhangelsk-regionen blitt betydelig styrket og fått et behandlingsopplegg i tråd med WHO's anbefalinger. Regionen har fått godkjenning av WHO's Green Light Committee til å kjøpe medisiner til sterkt redusert pris gjennom Det globale fondet for aids, tuberkulose og malaria (GFATM). Dette er særlig viktig i forhold til multiresistent tuberkulose, som krever annen og dyrere medisin.

I lys av at president Putin høsten 2005 uttalte at alle som trenger det skal få hiv- og tuberkuloseme-

disiner, og at Russland har doblet sitt helsebudsjett og dermed muligheten til å kjøpe medisiner, ble det iverksatt undersøkelser om den situasjonen som Stortingets utenrikskomité omtalte i sin merknad til budsjettproposisjonen for 2006.

Tilbakemeldingene viste en kompleks situasjon med mange aktører, men det synes klart at russiske myndigheter selv vil klare å finansiere behandling av alle pasienter, blant annet med støtte fra GFATM og Verdensbanken.

Fra LHLs side ble det i april 2006 opplyst at russiske helsemyndigheter hadde besluttet å finansiere innkjøp av såkalte andrelinjemedikamenter til alle pasienter i Arkhangelsk med multiresistent tuberkulose. Situasjonen for disse pasientene fremsto derfor som vesentlig mer positiv enn da Stortingets utenrikskomité gav sin budsjettmerknad. Prosjektmidlene til helsesamarbeidet med Nordvest-Russland i 2006 ble derfor prioritert til andre innsatser.

I lys av dette, og den stadig sterkere russiske økonomi og vesentlig økte russiske helsebudsjetter, legger jeg til grunn som et hovedprinsipp at de aktuelle pasientgrupper vil få nødvendig behandling fra russiske myndigheter. Tuberkulosesituasjonen i Russland er imidlertid fortsatt alvorlig og tilgangen på medisiner kan enkelte steder være mangelfull. Det er blant annet opplyst at det er en mindre gruppe pasienter i Arkhangelsk med superresistent tuberkulose, som trenger tre typer dyre medikamenter som ikke er omfattet av GFATM-ordningen. Derfor vil situasjonen bli fulgt nøye gjennom vårt løpende helsesamarbeid med Russland.

SPØRSMÅL NR. 191**Innlevert 13. november 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 17. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å sikre at helseforetakene respekterer retten til fritt sykehusvalg i pasientrettighetsloven?»

BEGRUNNELSE:

Pasienter fra kommunene Aure, Halså, Surnadal og Rindal i Møre og Romsdal har tradisjonelt brukt sykehuset i Orkdal, fordi det er raskere å reise dit enn til Kristiansund. Sykehuset i Orkdal som er en del av St. Olavs Hospital HF skal nå spare penger, og har varslet at de derfor ikke vil ta imot pasienter som er utenfor sykehusets opptreksområde. Dette mener jeg er et alvorlig brudd på pasientrettighetsloven § 2-4, som vil frata mange av innbyggerne i Møre og Romsdal retten til fritt valg av sykehus.

Svar:

Fritt sykehusvalg er en av flere rettigheter i pasientrettighetsloven kap. 2 som skal bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på helsehjelp av god kvalitet. Denne rettigheten skal bidra til å utjevne ventetiden og utnytte ressursene i den samlede sykehussektoren. Retten til fritt sykehusvalg gjelder også for fødende.

Dersom pasientens rett til å velge sykehus skal være reell, må pasientens rettighet "speiles" av at sykehuset har en tilsvarende plikt til å ta imot alle pasienter som ønsker det. Den lovpålagte ordningen med fritt sykehusvalg medfører at sykehusene som er omfattet av ordningen, er forpliktet til å ta imot alle pasienter som velger seg til sykehuset, uavhengig av bostedsregion. I prioriteringen mellom pasienter fra egen helseregion og andre regioner vil utgangspunktet for en lege være at alle pasienter skal vurderes ut fra medisinsk forsvarlig skjønn. Utgangspunktet ved

fritt sykehusvalg skal således være at alle pasienter skal prioriteres på lik linje uavhengig av bosted.

Som representanten Røbekk Nørve er inne på finnes det et unntak fra ovennevnte prinsipp ved at sykehusene kan avvise pasienter fra andre bostedsregioner ut fra kapasitetshensyn. Dette unntaket er begrunnet i pasientrettighetsloven § 2-1.

Pasientrettighetsloven § 2-1 gir enhver pasient rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Bestemmelsen korresponderer med spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a som fastslår at de regionale helseforetakene skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon. De regionale helseforetakene må altså disponere sine ressurser slik at de til enhver tid kan oppfylle sitt "sørge for"-ansvar overfor befolkningen i regionen.

Lovgiver har valgt å la retten til nødvendige spesialisthelsetjenester, fortrinnsvis innenfor egen bostedsregion, gå foran retten til fritt sykehusvalg. Den motsatte løsning ville kunne hatt som konsekvens at en rekke pasienter mot sin vilje hadde vært nødt til å reise unødvendig langt for å motta nødvendige helse-tjenester, da de hadde vært foretrukket av pasienter fra annen bostedsregion.

Det følger av dette at pasientenes rett til fritt sykehusvalg ikke innebærer en plikt, verken for sykehuset eller sykehusets eier, til å bygge ut tjenestetilbudet ved bestemte sykehus slik at alle som ønsker det, kan få helsehjelp, herunder fødselshjelp, ved dette sykehuset. De regionale helseforetakene skal sørge for et tilbud til regionens innbyggere, men står fritt med hensyn til hvorledes tilbudet skal organiseres, så lenge det er et forsvarlig tilbud med tilstrekkelig kapasitet.

SPØRSMÅL NR. 192**Innlevert 13. november 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 23. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Det er nå fremkommet opplysninger som tyder på at kjøretiden som ligger til grunn for trafikkprognosene for Hardangerbroen, jf. Innst. S. nr. 93 (2005-2006) og St.prp. nr. 2 (2005-2006), er feil. Testkjøring viser at Statens vegvesen har bommet med 19 minutter, nesten 1/3 time, og dermed har basert trafikkprognosene med tilhørende bompenginntekt på en kjøretid som er satt for lavt. Kjøretid er avgjørende viktig for trafikantenes valg av kjørerute.

Vil statsråden sørge for at trafikkprognosene for prosjektet blir kontrollert og revidert?»

BEGRUNNELSE:

Dersom oppgitt kjøretid på 2 timer og 43 minutter i det hele tatt skal være mulig forutsettes det at fartsgrensene på strekningen Odda til Bergen via Brimnes-Bruravik-Voss (altså kjøring via rute der fremtidig bro skal plasseres) høyst sannsynlig må brytes. Testkjøring er ifølge media gjort med tidligere ansatt i Biltilsynet som ekstra kontrollør, og gjennomført onsdag 8. november 2006; en lavtrafikkert dag praktisk talt uten hindringer på veien. Testkjøringen ble målt til 3 timer og 2 minutter. Tidsbruk på alternativ rute Bergen-Kvandal-Utne-Odda ble tilsvarende testet på tilbaketuren; konklusjonen er at der er raskere å kjøre denne veien.

Et avvik på 18 minutters reisetid kan ha betydelig påvirkning på veivalg og derved på trafikk og trafikkprognosene. Det er grunn til å minne om at trafikkprognosene, der Statens vegvesens anslag er lagt til grunn, fremstår som en av flere forutsetninger for dette samferdselsprosjektet som det var, og er, knyttet betydelig usikkerhet til. Det foreligger flere uavhengige trafikkprognoser for prosjektet og med betydelig avvikende resultat. Konklusjonene når det gjelder trafikkprognoser i arbeidet med kvalitetssikringen av prosjektet som ble foretatt av Møreforskning ble av vegmyndigheter og departementet underkjent i proposisjonen som ble fremlagt til Stortinget.

Prosjektet er stort med byggekostnader anslått til nærmere 2 mrd. kr.

Det er grunnleggende viktig at det for alle store samferdselsprosjekt også blir foretatt kvalitetssikring undervegs dersom det fremkommer nye opplysninger som kan tyde på betydelige svakheter eller feil i forutsetninger og/eller prognoser som ligger til grunn for Stortingets beslutning.

En omfattende kvalitetssikringsprosess før beslutning kan ikke sikre mot feil dersom feil først blir

oppdaget etter vedtak etter fattet og gjennomføring påbegynt.

Jeg regner med at statsråden deler dette synet og vil sørge for at trafikkprognosene for Hardangerbroen blir kontrollert og revidert. Jeg regner videre med at Stortinget blir omgående informert dersom det skulle vise seg at betydelig avvik i forhold til opprinnelig beslutningsgrunnlag fremkommer.

Svar:

Kjøretiden for strekningen Odda-Bergen via Hardangerbrua på 2 timer og 43 minutter framgår av en illustrasjon i Statens vegvesens trafikknotat datert 27. april 2005 der kjøretiden for fire framtidige, alternative ruter fra Odda til Bergen er vist:

- via rv 13, Hardangerbrua, Voss og E16
- via rv 550, ferjesambandet Utne-Kvanndal og rv 7
- via Folgefonntunnelen (rv 551), Jondalstunnelen, ferjesambandet Jondal-Tørvikbygd og rv 7
- via Folgefonntunnelen (rv 551), ferjesambandet Løfallstrand-Gjermundshamn og rv 48 (ferjeleiet ved Løfallstrand er planlagt flyttet til Årsnes).

Illustrasjonen i trafikknotatet følger vedlagt. Kjøretidene er beregnet ut fra teoretiske modeller basert på data om vegnettet i Statens vegvesens vegdatabank. Dette omfatter kurvatur, stigning, ferjestrekninger, fartsgrenser m.m. Videre er nye vegstrekninger lagt inn. Ved Statens vegvesens arbeid med trafikkgrunnlaget for Hardangerbrua har utgangspunktet vært prosjekter som er prioritert i handlingsprogrammet for perioden 2006-2015. Data for bl.a. Hardangerbrua, Vossepakka, Jondalstunnelen og ny ferjekai på Årsnes er således lagt inn.

Alle de fire alternative rutene er beregnet på samme måte, og det er ikke lagt inn skjønsmessige korreksjoner. Slike korreksjoner blir utført maskinelt ut fra data fra Vegdatabanken. Beregningene tar også hensyn til ventetid på ferjer. For hvert ferjesamband er det lagt inn en gjennomsnittlig ventetid der det bl.a. er tatt hensyn til frekvensen på avganger i ferjesambandet.

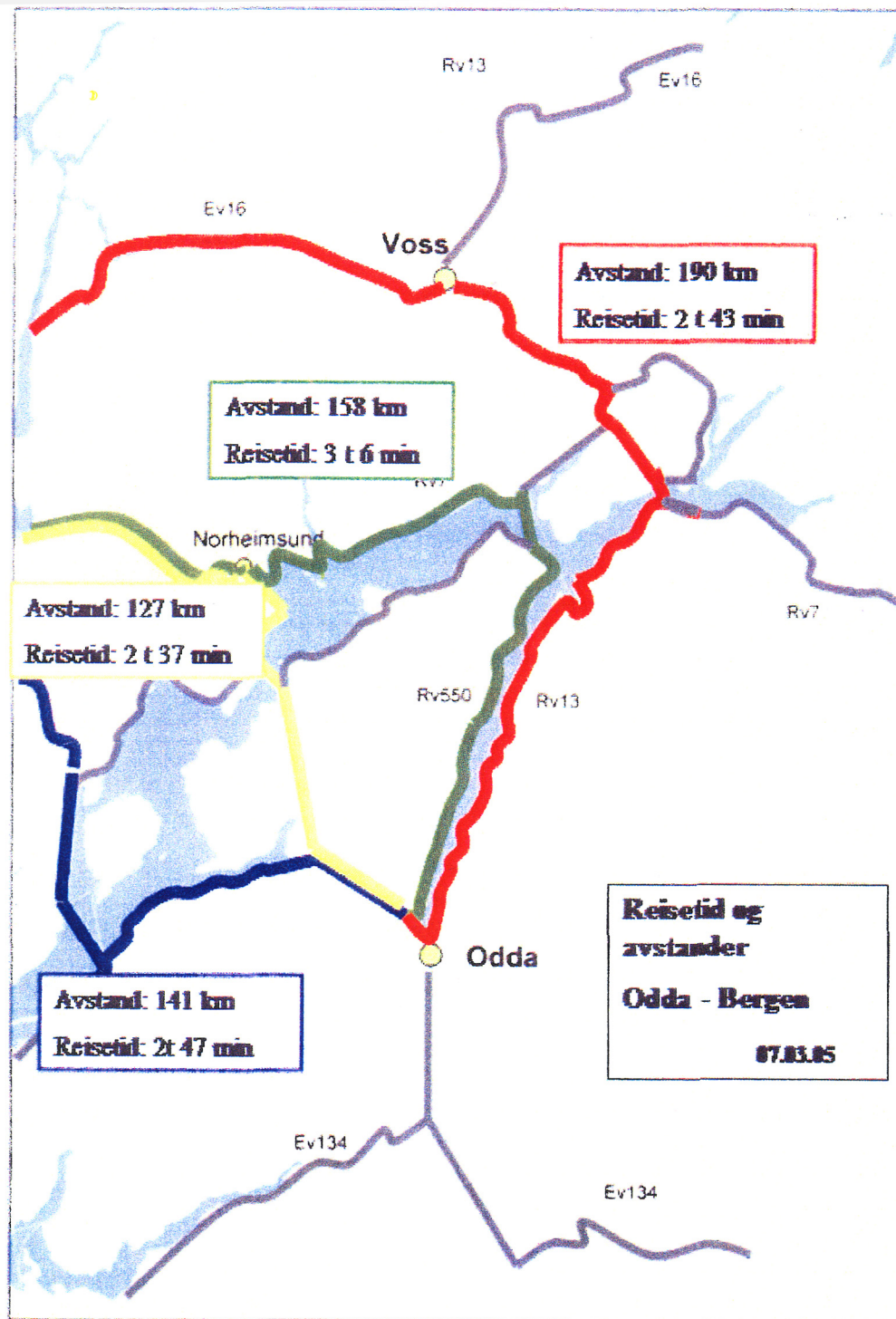
I modellen har de ulike rutene en teoretisk, framtidig gjennomsnittlig kjørehastighet på 65-70 km/t. Dette er trolig i overkant av hva som er realistisk på dagens vegnett, men det vil slå ut i samme retning for alle alternativene.

Reisetidene for de fire alternative rutene mellom Odda og Bergen er som sagt teoretisk beregnet. Beregningene er basert på at prosjektene som er prioritert i handlingsprogrammet for perioden 2006-2015

er gjennomført. Disse reisetidene er ikke direkte sammenlignbare med reisetidene ved den omtalte testkjøringen. Vegdirektoratet mener at det ikke er framkommet opplysninger som bør føre til at trafikkgrunnlaget bør revideres. Jeg ser ingen grunn til å overprøve Vegdirektoratets synspunkt.

Vedlegg til svar:

Kart som viser reisetidene mellom Odda og Bergen via ulike aktuelle reiseruter.

Reisetidene mellom Odda og Bergen via ulike aktuelle reiseruter

SPØRSMÅL NR. 193**Innlevert 13. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 16. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at bemanningsselskaper som oppdragsgivere gis adgang til å innhente politiattest for å forebygge brudd på barnehageloven og manglende kontroll med vikarbransjen?»

BEGRUNNELSE:

Media meldte nylig om at vikarer som søker jobb i barnehager via Dagjobbformidlingen ikke avkreves politiattest. Dette er en omgåelse av barnehageloven § 19 som stiller krav om dette. Undertegnede har også blitt gjort kjent med at andre bemanningsselskaper som ønsker å ha slike attester på plass fra første dag man formidler en vikar til et oppdrag hindres i dette grunnet blant annet sen saksbehandling i det enkelte politidistrikt og nye retningslinjer fra politidirektoratet som praktiseres ulikt.

Hvis bemanningsselskaper får kvalifiserte kandidater som er interessert i f.eks. barnehageoppdrag, så kunne bemanningsbyrået tidligere gi kandidaten en erklæring om at de ville få oppdrag som barnehageassistent utleid gjennom vikarbyrået. Med denne erklæringen fikk de relevant vandelsattest hos sin lokale politistasjon og kunne profilere vedkommende i oppdrag som en kandidat som også tilfredsstillers lovens krav om vandelsattest.

Retningslinjene fra politidirektoratet gjør nå at enkelte politistasjoner (men ikke alle) krever at kandidaten må fremvise en erklæring fra oppdragsgiveren (barnehagen) om at han/hun har fått et oppdrag der for å få utlevert sin vandelsattest. Dette innebærer at det enkelte bemanningsselskap risikerer å presentere kandidater uten å vite om disse tilfredsstillers lovens vandelskrav. Denne type oppdrag har ofte meget korte frister for å levere kandidatene og er ofte av kort varighet. Kandidaten vil således ikke få utlevert noen politiattest før oppdraget må antas å bli avsluttet. Dette vil kunne ha den konsekvens at de store og seriøse aktørene i markedet ikke vil kunne formidle aktuelle vikarer, med det resultatet at mindre seriøse selskaper med lavere terskel for å begå lovbrudd videreformidler disse i stedet.

Svar:

Det følger av barnehageloven § 19 at den som skal arbeide i barnehage må legge frem tilfredsstillende politiattest. Av § 2 i forskrift av 16. desember 2005 om politiattest i henhold til barnehageloven fremgår det at plikten til å legge frem politiattest også gjelder "personer som innehar langvarige vikariater, vikarer tilknyttet en mer etablert vikarordning og sivilarbeidere".

Slik de nevnte bestemmelser er utformet, legger Politidirektoratet til grunn at det er kommunen/ offentlig godkjent barnehages ledelse som skal vurdere om vandelskravet er oppfylt, og det er også disse som vandelsattesten skal forelegges for. Det foreligger ikke hjemmel for vikarbyråer/bemanningsselskaper til å bli gjort kjent med politiattestens innhold. Uten særskilt lovhjemmel ville det stride mot personvernet om vikarbyråets ansatte fikk innsyn i taushetsbelagte personopplysninger.

Politidirektoratet har de senere årene fått flere henvendelser om utstedelse av politiattest til vikarbyråer i forbindelse med utleie av personell til barnehager, skoler og lignende. Henvendelsene er besvart med at det bare er vedkommende kommune, offentlig godkjent barnehage eller skole som har hjemmel til å kreve politiattest.

Direktoratet har imidlertid sett det nødvendig å tilrettelegge for praktiske løsninger innenfor gjeldende regelverk for personer som er tilknyttet vikarbyråer, og sendte 9. mars 2006 likelydende brev til samtlige politidistrikter der det bl.a. ble uttalt:

"I tilfeller der søkeren kan dokumentere at han/hun er oppført i vikarbyråets database over vikarer, kan politiattest utstedes til søkeren, men det må presiseres at den kun skal fremlegges overfor for eksempel offentlig godkjent skole eller barnehage hvor vedkommende skal være vikar. Politiattesten skal ikke leveres til vikarbyrået."

Jeg vurderer at en praktisering av gjeldende regelverk i tråd med dette vil imøtekomme behovet for politiattester for vikarer, og at det derfor heller ikke er behov for å gi bemanningsselskaper som oppdragsgivere adgang til å innhente politiattest for å forebygge brudd på barnehageloven.

SPØRSMÅL NR. 194**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 21. november 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvorfor ble romteknologi fjernet som et spesifikt punkt under Forsvarets teknologiske kompetanse- og satsingsområder i St.prp. nr. 1 (2005-2006), og kan statsråden henvise til hvor undertegnede kan finne dokumentasjon på hvilke aktører som deltok i arbeidet med å utforme de åtte nye satsingsområdene nevnt i samme stortingsproposisjon?»

BEGRUNNELSE:

Norge er en av Europas ledende romteknologinasjoner, og det er således naturlig at denne type teknologibedrifter er blant aktørene som vurderes ved gjenkjøp i forhold til forsvarsanskaffelser.

Svar:

De opprinnelige teknologiske satsningsområdene, hvor også romteknologi inngikk, stammer fra 1991, og ble etablert for å identifisere områder hvor samarbeid mellom Forsvaret og norsk industri kunne være aktuelt. Samtidig ble de benyttet i forbindelse med gjenkjøp for å styrke norsk industri. På bakgrunn av Stortingets behandling av Innst. S. nr. 234 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 42 (2003-2004), ble det foretatt en gjennomgang av de ulike satsningsområdene med henblikk på en tilpassing til den teknologiske utviklingen. Målet var samtidig å få færre, men mer omfattende områder.

Utgangspunktet for gjennomgangen var Forsvarets behov de kommende årene. Høsten 2004 ble relevante aktører i Forsvaret bedt om å fremme forslag til teknologiske kompetanseområder hvor de mente

norsk industri kunne bidra til utviklingen av Forsvaret. Basert på innspill fra Forsvaret gav departementet Forsvarets forskningsinstitutt (FFI), i samarbeid med representanter fra Forsvaret og industrien, oppdrag om å utarbeide et forslag til teknologiske kompetanseområder. FFI fremmet tidlig i 2005 et forslag om seks områder til departementet. Dette forslaget ble sendt for kommentarer til Nærings- og handelsdepartementet, Forsvaret og Forsvars- og Sikkerhetsindustriens Forening (FSi). Sistnevnte representerer norsk forsvars- og sikkerhetsindustri, og blant medlemsbedriftene finnes også flere av de ledende bedrifter innen romteknologiområdet.

På basis av de kommentarer departementet mottok, ble de foreslåtte seks områdene utvidet til de åtte. Disse er omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Bakgrunnen for at romteknologi ikke ble spesifikt nevnt, er at dette området består av ulike teknologier som inngår i flere av de nye kompetanseområdene med vekt på informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Denne forståelse la også Nærings- og handelsdepartementet til grunn i sine kommentarer til forslaget som ble sendt ut, jf. ovenfor.

Når det gjelder bruk av de åtte teknologiske kompetanseområdene i forbindelse med gjenkjøp, er det naturlig at de bedrifter som arbeider innen romfart også skal kunne benytte seg av de gjenkjøpsmuligheter som finnes.

Jeg vil for øvrig vise til at departementet har iverksatt et arbeid med å gjennomgå og videreutvikle strategien for de næringspolitiske aspekter ved Forsvarets anskaffelser, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007), pkt. 6.9.

SPØRSMÅL NR. 195**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø****Besvart 23. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jernbaneverket opplyser at de fra og med 27. november vil legge ned flere stoppesteder, blant dem Gutterrud og Svingen på Kongsvingerbanen. Nedleggelsen begrunnes med at stasjonsplattformene er

for korte. Disse stoppestedene er også tidligere foreslått nedlagt, men da med andre begrunnelser.

Vil Samferdselsdepartementet medvirke til at Jernbaneverket iverksetter oppgradering av de aktuelle stoppestedene slik at de igjen kan åpnes for persontrafikk?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneverket har etter opplysninger i media, gjennomført en sikkerhetsgjennomgang av togstasjonene i landet og konkludert med at bl.a. stoppestedene Guttersrud og Svingen på Kongsvingerbanen skal stenges fra og med 27. november. Etter de opplysninger som gis, foreligger det ikke planer om nødvendige utbedringer på stoppestedene. Begge stoppestedene er også tidligere foreslått nedlagt, men da med andre begrunnelser. Slik nedleggningen er presentert, gir den et inntrykk av at stenging av stoppestedene er ønsket fra Jernbaneverket.

Fet kommune har tidligere engasjert seg sterkt i opprettholdelse av Guttersrud og Svingen fordi det er stort press på veiene i dette området. Passasjerer som bruker de to stoppestedene, vil bli henvist til å benytte den sterkt trafikkbelastede riksvei 22 for å komme til Fetsund stasjon. Trafikkavviklingen i dette området er blant de mest problematiske i Oslo-regionen. Både utbygging av rv 22 og av Fetsund som kollektivknutepunkt, ligger inne som høyt prioriterte tiltak i Oslopakke 3. Dette vil det imidlertid ta flere år å gjennomføre.

Stenging av stoppestedene langs Kongsvingerbanen bekjentgjøres 2 uker før gjennomføring. Det er svært utilfredsstillende at Jernbaneverket iverksetter tiltak uten på forhånd å gjennomføre drøftinger med kommunen eller fylkeskommunen som den ansvarlige for kollektivtrafikken. Det er også svært utilfredsstillende at stenging gjennomføres uten at det legges fram vurderinger av hvordan en sikkerhetsmessig oppgradering av plattformene kan gjennomføres.

Svar:

Sikkerheten har og skal ha høyeste prioritet i togtrafikken. Når Jernbaneverket, etter samråd med NSB AS, har konkludert med at det må innføres restriksjoner for bruken av seks stasjoner/holdeplasser, fordi disse ikke oppfyller kravene i Forskrift 19. desember 2005 nr. 1621 om krav til jernbaneverksamhet på det nasjonale jernbanenettet (sikkerhetsforskriften), så er dette begrunnet med sikkerhetsmessige hensyn. Når det gjelder de seks stasjonenes beliggenhet, er disse vurdert slik at de gir en høy risiko for skade dersom reisende skulle være så uheldige å stige av toget utenfor plattformen.

Jernbaneverket opplyser at det ikke på nåværende tidspunkt er aktuelt å legge ned stasjonene; det er restriksjoner for bruken av stasjonene som er innført. Restriksjonene gjelder, med ett unntak, lengden på togene som kan stoppe på stasjonene/holdeplassene. Det er NSB som beslutter lengden på togene ut fra en

vurdering av hensynet til behovet for setekapasitet og kvalitet som skal tilbys de reisende. Behovet for setekapasitet og nødvendig kvalitet vurderes bl.a. på grunnlag av etterspørsel, tilgjengelig togmateriell og hensynet til en effektiv turnering og utnyttelse av materiellet i det geografiske området togmateriellet anvendes.

NSB AS, som er den virksomheten som i første rekke berøres av restriksjonene, vil i perioden 27. november til 7. januar neste år, som er dagen for det årlige ruteterminskiftet i 2007, frakte passasjerer fra de berørte stasjonene/holdeplassene til nærmeste stasjon med alternativ transport.

Jernbaneverket har forsikret Samferdselsdepartementet om at det nå arbeides med å se på hva som kan gjøres for å oppheve restriksjonene. Banesjefene i Jernbaneverket som har ansvaret for banestrekningene der det innføres restriksjoner, er bedt om å vurdere om det er mulig å iverksette tiltak som gjør at stasjonene/holdeplassene vil oppfylle sikkerhetsforskriftens krav, og i så fall hvilke tiltak som kan iverksettes når og til hvilken kostnad.

Jernbaneverket mener at det ikke vil være mulig å foreta tiltak på de aktuelle stasjonene frem til 7. januar med tanke på å kunne oppheve restriksjonene. Til det er utfordringene for store. Svingen stasjon, eksempelvis, ligger i en kurve, og det er problematisk. Jeg har tillit til at Jernbaneverkets vurdering er korrekt.

Jeg vil imidlertid følge Jernbaneverkets arbeid med å vurdere mulige tiltak for de 6 aktuelle stasjonene/holdeplassene nøye ut fra et ønske om å bidra til å minimere konsekvensene for de reisende.

Jeg vil også sørge for god kontakt med NSB AS for å forsikre meg om at det viktige hensynet til betjening av stoppesteder og holdeplasser også tillegges stor vekt ved innsats av togmateriell på banestrekningene.

Jeg ser det som problematisk at endringene kommer med så kort varsel. Både for privatpersoner, bedrifter og lokale myndigheter med planleggingsansvar er dette lite tilfredsstillende. For å styrke forutsetningene for å utvikle de ulike banestrekningene, gjøre nødvendige prioriteringer og stimulere det lokale bidraget, er det viktig med en god dialog mellom de involverte aktører. Jeg har derfor lagt vekt på at det i den rammeavtalen som nå forhandles frem mellom NSB og Samferdselsdepartementet blir stilt klare krav om å ha godt samarbeid og samordning med de aktuelle regionene.

Jeg er lei meg for at svaret ved en inkurie kom for sent.

SPØRSMÅL NR. 196**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 20. november 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«NAV ble innført med den hovedbegrunnelse at alle velferdstjenester skulle samles på ett sted, og at brukerne skulle henvende seg til ett kontor og en person for å få sin situasjon vurdert helhetlig. Det ser ut til at NAV i dag fremdeles er delt inn i sektorer, NAV Trygd, NAV Arbeid osv. NAV i Oslo er f.eks. delt inn i Arbeidslivssenter, Intro, Jobbservice osv.

Mener statsråden dette er i tråd med intensjonen bak innføringen av NAV?»

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget behandlet Ny Arbeids- og velferdsreform våren 2005 var intensjonen helt klart at arbeidskontor, trygdekontor og sosialkontor skulle samles i et kontor og at arbeidskontor og trygdekontor skulle samles i en organisasjon. Videre var det hensikten at brukeren skulle ha en konsulent å forholde seg til og at brukerens situasjon skulle sees under ett av en konsulent som skulle ha oversikt over vedkommendes totale situasjon for å unngå delvurderinger på forskjellige områder. Fra forskjellige hold får vi nå inntrykk av at NAV deles opp på tilnærmet samme måte som tidligere med en arbeidsdel og en trygdedel samt en rekke underavdelinger på de forskjellige områdene. Dette kan ikke være i tråd med de intensjoner Stortinget har lagt til grunn.

Svar:

NAV-reformen innebærer at det skal etableres lokale arbeids- og velferdskontor (NAV-kontor) som dekker alle landets kommuner innen utgangen av 2009. NAV-kontorene skal baseres på samarbeidsavtaler mellom den enkelte kommune og Arbeids- og velferdsetaten. Arbeids- og velferdsetaten ble opprettet 1. juli og er en sammenslåing av tidligere Aetat og trygdeetaten. NAV-kontoret skal være brukernes kontaktpunkt til Arbeids- og velferdsforvaltningen, der som et minimum også økonomisk sosialhjelp skal inkluderes i tillegg til tjenester gitt av tidligere trygdekontor og arbeidskontor.

I St.prp. nr. 46 (2004-2005) Ny Arbeids- og velferdsforvaltning heter det blant annet at "Regjeringen

tar sikte på at førstelinjetjenesten i det alt vesentlige skal være samlokalisert over hele landet innen 2010". Denne tidsplanen er ytterligere spesifisert i statsbudsjettet for 2007, der det er lagt til grunn at det skal etableres om lag 110 NAV-kontorer i 2007 og at de resterende kontorene skal etableres i 2008 og 2009. I tillegg er det etablert 20 pilotkontorer i 2006.

Før det etableres NAV-kontor i en kommune, vil tilbudet til brukerne være basert på eksisterende kontorstruktur. I en overgangsperiode vil det dermed være både NAV-kontor, sosialkontor, tidligere trygdekontor og tidligere arbeidskontor. De siste kontorene er i reformperioden, fram til 2010, gitt navnene NAV Trygd og NAV Arbeid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet utreder høsten 2006 hvilke oppgaver som ikke krever direkte brukernærhet, og som kan legges til nye regionale eller nasjonale spesialenheter. Både Aetat og trygdeetaten hadde etablert slike enheter. Forutsetningen for å etablere nye spesialenheter er at tjenestene skal framstå som helhetlige for brukerne og at det ikke etableres nye gråsoner mellom NAV-kontor og spesialenheter.

NAV-reformen er en krevende prosess som skal gjennomføres over fire år. I reformperioden vil kontorstrukturen i arbeids- og velferdsforvaltningen ha elementer av både ny og gammel organisering. Arbeids- og velferdsetaten og de kommunene som har etablert pilotkontor arbeider nå aktivt med å utvikle nye arbeidsprosesser og kompetansen på NAV-kontorene slik at kontorene skal kunne gi brukerne et helhetlig tilbud i tråd med Stortingets intensjon. Videre tilrettelegges IKT-systemene ved NAV-kontorene slik at saksbehandling på tvers av tidligere forvaltningsnivåer forenkles. Erfaringen fra pilotkontorene skal benyttes aktivt i etableringen av nye NAV-kontor.

Når NAV-reformen er gjennomført, skal hele Arbeids- og velferdsforvaltningen fremstå i henhold til Stortingets intensjoner. Jeg kan ikke se at dagens organisering av Arbeids- og velferdsetaten bryter med Stortingets intensjoner. Men jeg vil også understreke at det er viktig at kommunene og Arbeids- og velferdsetaten i fellesskap får tid til å utvikle sitt partnerskap.

SPØRSMÅL NR. 197**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende****Besvart 22. november 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Allerede i vinter kan kraftkrisen tvinge Norske Skog til å stanse papirmaskiner i Skogn. Den samme prekære situasjonen kan en stå overfor ved viktige industribedrifter som Hola Metall og Elkem Thamshavn. Statsråden lovt en egen handlingsplan for å møte strømkrisen i Midt-Norge tidlig i høst. Statsministeren lovt å få til gasskraftverk på Skogn.

Når kommer handlingsplanen og oppfølgingen av gasskraftverk på Skogn, og hvilke konkrete tiltak vil bli foreslått for å hindre stopp i viktige industriskaper?»

Svar:

Regjeringen har siden den tiltrådte gitt høy prioritet til arbeidet med å redusere sårbarheten i den norske kraftforsyningen, og har spesiell fokus på situasjonen i Midt-Norge. Det er nødvendig å se på et bredt spekter av tiltak for å bedre kraftbalansen i området. Det er viktig å ha verktøy både til å avhjelpe kortvarige og mer langvarige situasjoner. Regjeringen arbeider nå med en handlingsplan for å møte kraftsituasjonen i Midt-Norge. Det er nødvendig å vurdere tiltak både når det gjelder produksjon, overføringsnett og forbruk.

Viktige tiltak er allerede igangsatt. For å bedre kraftsituasjonen i området foretar Statnett flere større nettinvesteringer, konkret knyttet til utvidelsen på Sunndalsøra og Ormen Lange-tbyggingen. Statnett er også i ferd med å forberede og gjennomføre ytterligere investeringsprosjekter i regionen. Videre har planene kommet langt for arbeidet med en ny overføringsforbindelse mellom Midt-Norge og Sverige (Nea-Järpströmmen). I tillegg er det satt i gang plan-

arbeid med en ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre.

Også ny kraftproduksjon er nødvendig for å styrke forsyningssikkerheten i Midt-Norge, men utbygginger i kraftsektoren tar tid. Jeg vurderer derfor nå hvilke muligheter som finnes for å forsere ny produksjonskapasitet i området.

Det finnes i Midt-Norge også et grunnlag for å få på plass mer fornybar energiproduksjon og igangsette energieffektiviseringstiltak. Fornybar energi og energieffektivisering er de mest miljøvennlige tiltakene vi har tilgjengelig, og disse vil prioriteres høyt.

Det er også flere aktuelle gasskraftprosjekter i området som kan gi et viktig bidrag til å bedre forsyningssikkerheten. IMNs nye planer for kraftvarmeverket på Skogn er et av disse.

I den nye støtteordningen for fornybar elektrisitet som Regjeringen har presentert er det lagt opp til at elektrisitetsproduksjon basert på bioenergi skal få 10 øre pr. kWh i støtte. IMN planlegger å koble Norske Skogs biokraftproduksjon på gasskraftverket. Deler av IMNs prosjekt vil dermed kunne søke om å bli omfattet av denne ordningen og dette vil kunne bidra til å bedre lønnsomheten i prosjektet.

På kort sikt har Statnett funnet det nødvendig å opprette et eget prisområde i Midt-Norge. Innføring av nye prisområder i Norge er ikke noe nytt. Siden 2000 har Statnett innført ytterligere prisområder 5 ganger, og 4 av gangene knytter seg til Midt-Norge. Ved de anledningene dette har vært gjort tidligere i Midt-Norge har ikke dette ført til nevneverdig høyere priser i Midt-Norge enn i resten av landet. Det er imidlertid for tidlig å slå fast om det blir store prisforskjeller mellom ulike landsdeler i vinter som følge av at det nå er tre prisområder i landet.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 23. november 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem****Spørsmål:**

«Blir samiske barns rettigheter godt nok ivaretatt i dagens lov om barnevernstjenester?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er at vi i den senere tid via media har fått kjennskap til ulike saker hvor samiske barn har blitt flyttet til fosterhjem. Noen har blitt plassert i ikke-samiske fosterhjem og andre flyttet til skjult adresse. Det er derfor grunn til å få en forsikring om at hensynet til barns samiske identitetsutvikling blir ivaretatt i slike saker. Dette er svært viktig både med tanke på barns språkutvikling og tilhørighet i den samiske kulturen og levemåten.

Svar:

Etter Grunnloven § 110 a påligger det staten å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppen kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Etter FNs barnekonvensjon artikkel 30, skal et barn som tilhører en minoritet eller urbefolkning ikke nektes retten til sammen med andre medlemmer av sin gruppe å leve i pakt med sin kultur, bekjenne seg til og utøve sin religion, eller bruke sitt eget språk.

Etter barnevernloven § 4-14 skal barn det er truffet vedtak om omsorgsovertakelse for, plasseres i fosterhjem, institusjon eller i opplærings- eller behandlingstitusjon. Stedet for plassering skal etter § 4-15 velges ut fra hensynet til barnets egenart og behov for omsorg og opplæring i et stabilt miljø. Det skal også tas tilbørlig hensyn til at det er ønskelig med kontinuitet i barnets oppdragelse, og til barnets etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn. Det skal videre tas hensyn til hvor lenge det er trolig at plasseringen vil vare og til om det er mulig og ønskelig at barnet har samvær og annen kontakt med foreldrene. Etter § 4-22 skal det til fosterforeldre velges personer som har særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem i samsvar med de forutsetninger som er lagt til grunn for oppholdet.

I forskrift om fosterhjem fastsatt 18. desember 2003 er det gitt nærmere regler om blant annet valg av fosterhjem til det enkelte barn. Etter forskriften § 4 skal barnevernstjenesten ved valg av fosterhjem til et barn, legge avgjørende vekt på hensynet til barnets beste. Barnevernstjenesten må vurdere om fosterforeldrene har de nødvendige forutsetningene til å ivareta det enkelte barns særlige behov, blant annet sett i

lys av barnets egenart, formålet med plasseringen, plasseringens forventede varighet og barnets behov for samvær og annen kontakt med familie. Barnevernstjenesten skal ta tilbørlig hensyn til barnets etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn. Barnevernstjenesten skal alltid vurdere om noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem.

Slik jeg ser det blir samiske barns rettigheter godt ivaretatt gjennom Grunnloven, barnekonvensjonen og i dagens barnevernlov. Det kan imidlertid være en utfordring å sørge for at rettighetene oppfylles i praksis. Vi vet f.eks. at det generelt er vanskelig å skaffe fosterhjem, og spesielt vanskelig å skaffe fosterhjem til barn med samisk eller minoritetsetnisk bakgrunn. Under den nasjonale rekrutteringskampanjen for nye fosterhjem våren 2005, var det få samiske familier som meldte seg. Barnevernet kan også mangle kompetanse til å vurdere betydningen av kulturell, språklig og religiøs tilhørighet og ulike lokale tradisjoner i de samiske lokalmiljøene. Det er videre en utfordring å få tilsatt personale i barnevernet som har kulturkompetanse og som i tillegg forstår det samiske språkets betydning.

Barne-, ungdoms og familieetaten, region nord har et spesielt ansvar for å gi den samiske befolkningen et godt barnevernstilbud. Et mål for virksomheten er at barnevernet skal ivareta det samiske perspektivet i arbeidet med samiske barn og familier. Barne- og likestillingsdepartementet har gjennom tildelingsbrev bedt om at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet bidrar til at det samiske perspektivet innarbeides i arbeidet med samiske barn og unge.

Barnevernets utviklingssenter i Nord-Norge har med midler fra Barne- og likestillingsdepartementet nylig ferdigstilt en serie med temahefter og rapporter kalt "Kultur og barnevernarbeid" - om barnevernarbeid i det flerkulturelle Nord-Norge (barnevernarbeid i samiske områder). Temaheftene kan brukes i undervisningen for studenter i grunn- og videreutdanningene, og for ansatte i barneverntjenesten. Barne- og likestillingsdepartementet skal i 2007 arrangere en nasjonal konferanse om samisk kultur og oppvekst. Vi ønsker å presentere temaheftene på denne konferansen.

Jeg skal møte Sametinget 12. desember 2006 og jeg vil da få innspill fra Sametinget og drøfte de utfordringer samiske barn og deres familier har i møte med barnevernet. En av disse utfordringene er som nevnt hvordan man kan rekruttere fosterfamilier med samisk bakgrunn.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 23. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Undertegnede har mottatt flere henvendelser både fra fagpersoner og pasienter som påpeker at det er stor forskjell mellom ulike land i hvor langt man har kommet på behandling av nakkeslengskader. For eksempel har Sverige og Tyskland hatt dette som et satsningsområde over lang tid.

Vil statsråden sørge for å evaluere situasjonen rundt behandling av nakkeslengskader i Norge sammenlignet med øvrige land, og vil i så fall statsråden prioritere utvikling på dette området i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt flere henvendelser fra fagpersoner og pasienter som påpeker at det er stor variasjon i behandlingsform og kunnskap knyttet til nakkeslengskader i Norge, sammenlignet med andre land, eksempelvis Sverige og Tyskland. Undertegnede er av den oppfatning at Norge er et lite land som er helt avhengig av å se og lære av andre lands utvikling blant annet på det helsefaglige knyttet opp mot nakkeslengskader, slik at landets innbyggere får det beste tilbudet som finnes. Undertegnede viser videre til de store lidelsene nakkeslengskader påfører enkeltmennesker som for eksempel har vært utsatt for trafikkulykker eller annet. Mange av disse mister muligheten til å delta aktivt i samfunnslivet på lik linje med hva de gjorde før ulykken inntraff. Dette medfører store lidelser for den det rammer, samt store utgifter for staten i form av trygdeutbetalinger og tapt arbeidskraft. Undertegnede mener derfor det norske helsevesenet skal skaffe seg kompetanse på dette området ved å se til andre land, dersom dette er hensiktsmessig.

Svar:

Kompliserte nakkeskader er et område som har vært preget av at det finnes begrenset dokumentasjon av hva som er riktig behandling, ikke bare i Norge, men også internasjonalt.

I februar 2004 fikk Sosial- og helsedirektoratet derfor i oppdrag å foreta en tverrfaglig gjennomgang av diagnostikk og behandlingstilbud i Norge for mennesker med nakkeskader, med sikte på at norske behandlingsmiljøer oppdaterer behandlingsmetoder og utvikler større faglig enighet om hva som er god og riktig behandling. Direktoratet fikk videre i oppdrag gjennom Nasjonalt kunnskapssenter for helse-tjenesten å søke behandlingsmetoder innenlands som

er dokumentert virksomme, i tillegg til å innhente dokumentasjon fra utenlandske fagmiljøer.

Rapporten fra Sosial- og helsedirektoratet forelå i februar i år (publikasjon IS-1356) og gir anbefalinger blant annet om de spørsmål som representanten Nesvik stiller. Det er i denne rapporten gitt anbefalinger om hva som skal til for å bedre behandlingen for nakkeslengassosierte skader i norsk helsetjeneste. Den viktigste anbefalingen er kompetanseheving i primærhelsetjenesten slik at disse pasientene blir tatt på alvor på et tidlig stadium. Primærlegen spiller en nøkkelrolle i koordinering av behandlingen og oppfølgingen, slik at vi unngår at det blir en kronisk tilstand. Ifølge rapporten vil 90-95 pst. av pasientene med nakkeskader av grad I-III bli friske, hvis rapportens anbefalinger følges.

Kunnskapsformidlingen på området er derfor av stor betydning. Jeg vil be Sosial- og helsedirektoratet om at rapportens anbefalinger blir fulgt opp, slik at det skjer en kompetanseheving både innen primær- og spesialisthelsetjenesten på dette området.

I Sosial- og helsedirektoratets rapport finnes også en kunnskapsoppsummering vedrørende diagnostikk av nakkeslengassosierte skader. Kunnskapsoppsummeringen konkluderer med at kunnskapsgrunnlaget om behandling av akutte og kroniske nakkeslengskader er svakt og til dels mangelfullt. Rapporten baserer seg på tilgjengelig litteratur på fagområdet.

Ifølge Sosial- og helsedirektoratet har det i noen land, for eksempel Sverige og Tyskland vært fokusert mer på kirurgisk behandling, enn det har vært i Norge. Denne behandlingen er vurdert som eksperimentell av Senter for medisinsk metodevurdering (2001), ettersom det ikke foreligger noen vitenskapelige studier som viser nytten av behandlingen. Norske eksperter fråråder derfor denne typen operasjoner som anses å være svært risikofylt.

Sosial- og helsedirektoratet kjenner ikke til at det er andre behandlingsformer eller annen kunnskap om nakkeslengskader innen det medisinske fagmiljøet i Sverige og Tyskland enn i Norge.

For å styrke forskningen og bedre kunnskapsgrunnlaget på området, ble Norges forskningsråd fra 2006 styrket med 4 mill. kr øremerket til forskning på muskel- og skjelettlidelser. Regjeringen har lagt opp til en økt satsing fra 2007 på dette området.

Det forskes ikke bare innenfor spesialisthelsetjenesten på nakkeskader. Jeg vil nevne et prosjekt ved Firda fysikalsk medisinske senter i Sandane, som har utviklet en metode for å hjelpe nakkeskadde. Pro-

sjektets metode er å hjelpe pasienten til å trene opp muskulaturen rundt selve nakkeskaden. Flere hundre pasienter er behandlet med denne metoden, som synes å gi gode resultater. Mange av disse pasientene rapporterer å ha en betydelig bedring av sin tilstand, og flere er tilbake i arbeid.

Disse resultatene har gjort at jeg har bedt Sosial- og helsedirektoratet om å dokumentere behandlingseffekten av nakkeslengassosierte skader ved Firda fysikalsk medisinske senter. Nå er det under etablering et forprosjekt i samarbeid med forskningsorga-

nisasjonen Unifob Helse AS i Bergen for å vurdere om det er mulig å dokumentere effekten av behandlingen. Hvis forprosjektet er positivt, vil prosjektet løpe over en 3-års periode og ha en kostnadsramme på om lag 10 millioner kroner.

Dersom denne behandlingen viser seg å ha dokumenterbar effekt, vil dette kunne gi mange pasienter med kroniske nakkeskader et nytt tilbud i Norge. Det vil da naturlig også være et mål at behandlingstilbudet finnes tilgjengelig flere steder i landet.

SPØRSMÅL NR. 200

Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 24. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Dersom våt snø legg seg samstundes på dei fire flyplassane i Sogn og Fjordane, og det samstundes er helg, risikerer dei reisande til og frå fylket å stå utan flytilbod i fleire dagar. Årsaka til dette er manglande helgeberedskap blant teknikarane, noko som også kan gå på sikkerheita laus.

Kva vil statsråden gjere for å unngå helgestenging ved våre regionale flyplassar grunna våt snø på rullebane, og manglande helgeberedskap blant teknikarane som kan løyse "våt-snø"-problema ved desse flyplassane?»

BEGRUNNELSE:

Sist søndag opplevde ein at knappe 10 centimeter nysnø hindra fly i å lande på Førde Lufthamn Bringeland. Årsaka til dette er manglande helgeberedskap blant teknikarane som kan løyse "våt-snø"-problemet.

Per Hauge, som er driftsansvarleg for Flynavigasjonstjenesta (FNT) i Avinor i Hordaland og Sogn og Fjordane, stadfestar ifølgje avisa Firda at ein er utan slik helgeberedskap på flyplassane i Sogn og Fjordane, og det er heller inga helgevaktordning ved dei andre regionale flyplassane.

Hauge sette sjølv i gang ein prøveperiode for helgeberedskap for nokre år sidan, men etter eit års tid opphøyrt ordninga. Ordninga fungerte rimeleg bra i høve til ressursane ein hadde å setje inn. At ordninga ikkje vart vidareført skuldast ein omstillingsprosess i Avinor, og at ein skulle spare pengar, seier Per Hauge til avisa Firda.

Manglande helgeberedskap vil også kunne få konsekvensar for sikkerheita for dei reisande til og frå dei regionale flyplassane, og regulariteten kan verte skadelidande.

Svar:

Eg legg til grunn at det i spørsmålet vert sikta til problem som oppstår når det fell våt snø på innflygingsanlegga, og tilgangen på teknikarar som kan rette opp dette. Spørsmålet har vore lagt fram for Avinor.

Avinor opplyser at våt snø kan føre til at innflygingsanlegga koplur seg ut. Dersom det ikkje er mogleg å fly visuelt eller nytte alternativt innflygingsutstyr, fører dette til at flya ikkje kan lande. (Nokre flyplassar har alternativt innflygingsutstyr, blant anna Førde, men dette utstyret krev høgare vêrminima, dvs. større høgd på skydekket.) Snø på innflygingsanlegga går såleis ikkje ut over tryggleiken, men fører til kanselleringar og dermed dårlegare regularitet. Ifølgje Avinor er våt snø og bortfall av signal frå landingsutstyret likevel ei av dei meir sjeldne årsakene til kanselleringar. Dei hyppigaste årsakene er vêrforholda og forhold i flyselskapa sjøve.

Innflygingsanlegga blir drivne av flynavigasjonstenesta i Avinor. Avinor opplyser at det til saman er fire ingeniørar som dekkjer flynavigasjonstenesta ved lufthamnene i Sogn og Fjordane. Ifølgje avtale mellom flynavigasjonstenesta og lufthamnene skal retting av feil på innflygingsanlegga som oppstår utanom normal arbeidstid, utbetrast neste dag. Dette inneber at det ikkje kan garanterast at feil som opp-

står etter normal arbeidstid måndag til fredag og i helgane, blir retta utan opphald.

I 2001 vart det innført ei midlertidig heimevaktsordning for dei fire ingeniørane i flynavigasjonstenesta i Sogn og Fjordane. Ordninga vart oppheva i samband med kostnadsreduksjonsprogrammet Take-off-05. I dag finst det i staden ei utrykkingsavtale med ingeniørane. Avtala inneber at dersom ein får tak i ein ingeniør utanom arbeidstida, skal vedkomande møte, så lenge ein held seg innanfor krava til arbeidstid i arbeidsmiljølova.

Avinor opplyser at det i ein periode vart nytta lufthamnbetjentar til å børste snø av innflygingsanlegga og kontrollere at dei fungerte igjen. Avinor har

tolka forskrift om flynavigasjonstenesta som tok til å gjelde 1. januar 2003, at slikt arbeid berre kan utførast av kvalifisert personell (autoriserte ingeniørar).

Avinor opplyser at selskapet vil kontakte Luftfartstilsynet for å finne ut om det under gitte føresetnader er mogleg å la anna personell utføre avgrensa oppgåver på innflygingsanlegga utanom den ordinære arbeidstida for ingeniørane. Avinor opplyser òg at selskapet vil vurdere behovet for ei beredskapsordning for ingeniørane i flynavigasjonstenesta på nytt.

Eg vil leggje vekt på at ein finn gode og praktiske løysingar som sikrar god regularitet ved flyplassane også i helgane.

SPØRSMÅL NR. 201

Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 22. november 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Ifølge tall fra Statkraft har selskapet en regularitet på sine vannkraftanlegg på 42 pst. Dette er lavt, og kan henge sammen med mye mekaniske problemer (jf. situasjonen for Svartisen), i tillegg til konsesjonsvilkår og selvsagt nedbør.

Er statsråden fornøyd med regulariteten hos Statkraft, og mener statsråden Statkraft har tilstrekkelig med kapital til å foreta nødvendig vedlikehold samt ønskede investeringer i ny kraftproduksjon i inn- og utland?»

Svar:

Spørsmålet ble overført fra olje- og energiministeren. Nærings- og handelsdepartementet forvalter statens eierskap til Statkraft SF. Spørsmålet besvares derfor av meg.

Jeg er fornøyd med hvordan Statkraft drifter sine vannkraftanlegg. Ifølge opplysninger innhentet fra

selskapet har det en nyttejustert utilgjengelighet på under 1,5 pst. Det betyr at Statkraft i nesten 99 pst. av tiden har hatt tilgang til de maskiner som selskapet har behov for i sin vannkraftproduksjon. Per tredje kvartal i år har Statkraftkonsernet produsert 36,3 TWh, noe som kan karakteriseres som høy produksjon sammenlignet med selskapets middelproduksjon over tid.

Jeg er ikke kjent med at tilgang på kapital så langt har hatt noen begrensende effekt på Statkrafts evne til å vedlikeholde sine anlegg. Det må her også tas i betraktning at vedlikeholdskostnader dekkes før skatt og utbytte, og at selskapet har en høy løpende kontantstrøm.

Jeg er heller ikke kjent med at departementet har blitt forelagt enkeltstående, konkrete investeringsprosjekter i ny kraftproduksjon i Norge eller utlandet, som ikke har kunnet bli gjennomført som følge av mangel på kapital.

SPØRSMÅL NR. 202**Innlevert 14. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 22. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Riksantikvaren ønsker å verne bomstasjonen på Rennesøy. I begynnelsen av oktober lovet statsråd Navarsete at bomstasjonen skulle rives. Nå er signalene at saken først må på høring fordi Miljøverndepartementet har ansvaret for slikt vern. Til Stavanger Aftenblad (10. oktober) sier rådgiver hos Riksantikvaren at politikere, uansett nivå, kan ikke plutselig finne på at bomstasjonen skal rives.

Er statsråden enig i at Riksantikvaren kan overse eventuelle stortingsvedtak om å rive bomstasjonen på Rennesøy?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i Stavanger Aftenblad:

<http://web3.aftenbladet.no/lokalt/article358053.ece>

Svar:

Det følger av sektorprinsippet at statlige sektorer som eier eller forvalter eiendommer av kulturhistorisk verdi skal ta vare på disse verdiene i sin eiendomsforvaltning. Som ledd i dette arbeidet har flere samfunnssektorer utarbeidet landsverneplaner for kulturminner og kulturmiljøer innen egen sektor. Statens vegvesen har registrert og kartlagt over 1 000 vegminner og gjort et utvalg av spesielt verdifulle kulturminner som foreslås vernet gjennom landsverneplan. Blant disse er hele Rennfastanlegget, inkludert bomstasjonen på Sokn. Det arbeides for tiden med å utarbeide et endelig forslag til hvilke anlegg det kan være aktuelt å frede. Forslag til en slik fredningsliste vil bli sendt på høring. Det er ikke tatt endelig stilling til et eventuelt vern av Rennfastanlegget eller omfanget av dette.

For så vidt gjelder samferdselsministerens holdning til saken viser jeg til at Liv Signe Navarsete har svart på spørsmål i samme sak i brev av 27. september, 4. oktober og 17. oktober 2006. Kopi av svarene er vedlagt. Når det gjelder spørsmålet om Riksantikvaren kan overse eventuelle stortingsvedtak om å rive bomstasjonen på Rennesøy, er dette en hypotetisk problemstilling jeg ikke finner grunnlag for å gå nærmere inn på.

3 vedlegg til svar:

Vedlegg 1.

Skriftlig spørsmål nr. 1211 (2005-2006) fra representanten Arne Sortevik til samferdselsminister Liv Signe Navarsete.

(<http://epos.stortinget.no/SpmDetalj.aspx?id=35132>)

Vedlegg 2.

Skriftlig spørsmål nr. 1225 (2005-2006) fra representanten Bent Høie til samferdselsminister Liv Signe Navarsete.

(<http://epos.stortinget.no/SpmDetalj.aspx?id=35156>)

Vedlegg 3.

Skriftlig spørsmål nr. 41 (2006-2007) fra representanten Arne Sortevik til samferdselsminister Liv Signe Navarsete.

(<http://epos.stortinget.no/SpmDetalj.aspx?id=35473>)

SPØRSMÅL NR. 203**Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 23. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Konfliktrådet er et viktig supplement til den ordinære strafferettspleien, og kan være en hensiktsmessig reaksjonsform mot unge som for første gang begår lovbrudd.

Vil justisministeren vurdere at man får dekket alle faktiske kostnader når man møter som fornærmet i konfliktråd?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten mandag 13. november 2006 kan en lese om store butikkjeder som bruker mye tid på å møte butikktyster i Konfliktrådet. Dette har en ikke uvesentlig kostnad for de som driver næring. Butikkjedene ønsker nå å få dekket de faktiske utgiftene som de har ved å møte til megling. Resultatet er at flere kjeder ikke lenger ønsker å bruke Konfliktrådet, men velger å satse på politi og rettsvesen. Dette er svært uheldig, da det er en bred enighet om at en ønsker å få flere saker med svært unge lovbrøyttere behandlet i konfliktrådene.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av å etablere gode alternative reaksjonsformer overfor unge lovbrøyttere. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom oppfølgingen av St.meld. nr. 20 (2005-2006), om alternative straffereaksjoner overfor unge lovbrøyttere. Mekling i konfliktråd har vist seg å være en reaksjonsform som er meget godt egnet overfor denne gruppen. I tillegg til å løse en aktuell konflikt, har deltakelse i konfliktrådsmekling en viktig forebyggende effekt. Mekling er en effektiv og rimelig måte å løse konflikter på, og det er derfor Regjeringens målsetting at antallet saker som mekles i konfliktråd i Norge økes ytterligere i løpet av de nærmeste år. Regjeringen vil vurdere om det i saker med mindreårige lovbrøyttere skal bli obligatorisk for påtalemyndighetene å overføre saken til konfliktrådet for vurdering av om saken er egnet for mekling.

En ordning hvor fornærmede gis full dekning av alle kostnader i forbindelse med meklingen ville bry-

te med de prinsipper konfliktrådsmekling bygger på. Mekling i konfliktråd er et tilbud som to eller flere parter kan benytte for å få bistand til å løse sin konflikt på en effektiv og rimelig måte. Deltakelse skal være frivillig og gratis. Meklere finnes i alle kommuner, slik at reiseutgifter eller tidsbruk ikke skal medføre ulemper for parter som ønsker å benytte seg av tilbudet.

I et oppslag i Aftenposten 13. november i år gir representanter fra handelsnæringen i Norge uttrykk for et ønske om en økonomisk kompensasjon for å møte i konfliktrådene. Det vises til en økende tidsbruk for deltakelse i konfliktrådene.

Det er av de samme grunner som nevnt ovenfor heller ikke aktuelt å gå inn på en slik kompensasjonsordning, en ordning som særlig ville stride mot den avtalefrihet som skal tilligge partene i en konfliktrådsmekling. Dette vil også kunne rokke ved meklens nøytrale posisjon.

Handelsnæringen har i mange år, ved å stille opp til mekling i konfliktråd, bidratt til at unge første gangs lovbrøyttere har fått en anledning til å gjøre opp for seg på en skikkelig måte, uten at det har endt med en plett på rullebladet for den unge. Denne innsatsen har vært av stor betydning for mange unge, og jeg håper at handelsnæringen er sitt ansvar bevisst og også i fremtiden vil stille opp og bidra til at denne vellykkede måten å løse konflikter på kan videreføres.

Av alle saker som mekles i konfliktråd ender 90 pst. med en avtale mellom partene. I naskeri/tyverisaker består avtalen gjerne av at gjerningspersonen betaler en økonomisk erstatning til fornærmede, eller at økonomisk tap kompenseres ved arbeid. Ved forhandling om slike avtaler kan blant annet tapte lønnskostnader for den tiden som går med til å møte i konfliktrådet tas med i vurderingen.

Det er fra konfliktrådernes side stor vilje til å tilrettelegge den praktiske gjennomføring av meklinger slik at handelsnæringens interesser ivaretas. Blant annet gjennomfører mange konfliktråd i dag mekling i handelssentrenes lokaler, slik at tidsforbruket blir minimalisert. Et annet alternativ kan være å samle flere ungdommer til et felles meklingsmøte.

SPØRSMÅL NR. 204**Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 23. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Reisende som vil smugle alkohol, sigaretter eller kjøtt kan nå kjøpe seg en forsikring som dekker bøter fra Tollvesenet. Ifølge Tollvesenet er denne virksomheten imidlertid ikke ulovlig.

Hva er justisministerens syn på at det er etablert en slik "forsikringsordning"?»

BEGRUNNELSE:

I den senere tid har der blitt etablert firma som tilbyr forsikring mot fartsbøter, smugling av alkohol, sigaretter eller kjøtt." Møt tollerne med et smil" reklamerer Trondheims-firmaet Asekuro med på nettstedet sitt. Firmaer sier egentlig at det er greit å bryte vedtatte regler.

Svar:

Justisministeren har overført spørsmålet til finansministeren.

Etter det jeg har fått opplyst, er det i den senere tid etablert enkelte foretak som tilbyr ulike ordninger med det formål å yte erstatning til dekning av kundenes ansvar for overtredelsesgebyr eller for bøter i henhold til forenklede forelegg. Det ytes også erstatning for tap som skyldes tollmyndighetenes beslag ved ulovlig innførsel av tollpliktige varer. Kundenes rett til erstatning til dekning av slike gebyrer, bøter og annet tap er betinget av at kundene på forhånd har innbetalt vederlag til foretaket, og vederlagets størrelse varierer med de grenser for foretakets ansvar som skal gjelde i forhold til de enkelte kunder.

Ingen av disse foretakene har søkt om eller er meddelt tillatelse til å drive skadeforsikringsvirksomhet i henhold til forsikringsloven § 2-1.

De erstatningsordninger det her gjelder, yter, et-

ter det jeg har fått opplyst, på samme måte som vanlig ansvarsforsikring, erstatning til dekning av kundenes økonomiske ansvar i samsvar med de vilkår som foretaket har fastsatt, og som inngår som del av avtalen mellom foretaket og den enkelte kunde. Dermed en ordning også yter erstatning for tap som skyldes beslag av varer etter vedtak av offentlig myndighet, gir ordningen dekning mot en risiko som på andre livsområder kan være omfattet av tingsskadeforsikring. Slike erstatningsordninger er derfor utformet etter prinsipper som ligger til grunn også for tradisjonelle erstatningsordninger på skadeforsikringsområdet, selv om de former for tap som gir rett til erstatning, normalt ikke omfattes av de former for forsikring skadeforsikringsselskapene tilbyr.

Etter min foreløpige vurdering utgjør de nye erstatningsordningene det her gjelder, en særlig form for skadeforsikring mot vederlag som ikke lovlig kan drives av foretak uten tillatelse etter forsikringsloven § 2-1. Dette gjelder uavhengig av om det foretak som forestår virksomheten, er organisert som selskap, selveiet foretak eller forening, og uavhengig av den formelle betegnelse som benyttes om de erstatningsprodukter som tilbys. Det er Kredittilsynets oppgave å påse at foretak ikke begynner eller driver slik virksomhet uten lovlig tillatelse.

Banklovkommisjonen foretar for tiden en samlet gjennomgang av lovgivningen om skadeforsikring. Kommisjonens utredning ventes fremlagt i 2007. Departementet har bedt Banklovkommisjonen om å inkludere en vurdering av spørsmål som den her omtalte type virksomhet reiser, inkludert en nærmere vurdering av behov for nærmere regler (presiseringer) om erstatningsordninger som nevnt, i sin utredning om skadeforsikring.

SPØRSMÅL NR. 205**Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 23. november 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem****Spørsmål:**

«Hva er riktig informasjon til Stortinget vedrørende overføringen av ansvaret for enslige asylsøkerbarn til barnevernet, og har Regjeringen konkludert med hensyn til dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 8. november 2006 orienterte statsråd Bekkemellem at arbeidet med å overføre enslige asylsøkerbarn til barnevernet er "i full gang", men at man ikke hadde konkludert med hensyn til dette spørsmålet ennå.

I Stortinget 15. november 2006 gav statsminister Stol-

tenberg inntrykk av at Regjeringen hadde konkludert med hensyn til dette spørsmålet.

Svar:

Situasjonen er slik som statsministeren redegjorde for i Stortinget den 15. november 2006.

Regjeringen har blitt enige med regjeringspartiene på Stortinget om å foreslå økte bevilgninger, slik at barnevernet kan ta over ansvaret for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år fra høsten 2007. Det arbeides nå med å legge til rette for overføringen og med å få på plass et bo- og omsorgssenter under det statlige barnevernet.

SPØRSMÅL NR. 206**Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 23. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Ifølge informasjon jeg har mottatt kan MR-Angio kun utføres en gang i uken ved Sykehuset Østfold. Pasienter med alvorlige lidelser må vente i kø i ukevis.

Å vente på slik undersøkelse i tre uker når man er hjertesyk må være en svært stor belastning og burde være unødvendig, og jeg tillater meg å spørre statsråden hva som er årsaken til den lange ventetiden og om statsråden vil bidra til at dette problemet blir løst?»

BEGRUNNELSE:

En person som har vært hjerteoperert to ganger, men som stadig får problemer og ikke blir frisk nok til å vende tilbake til jobb venter stadig på en MR-Angio undersøkelse ved Sykehuset Østfold. Imellom operasjonene har mannen vært i arbeid og håper å komme tilbake på jobb så snart det blir konstatert hva som må gjøres for å forbedre hans helseproblem og han får den behandling han trenger. Det virker svært urimelig og unødvendig at Sykehuset Østfold bare kan utføre den nødvendige undersøkelsen hver tirs-

dag. Utstyret er til stede og det er vanskelig å forstå at pasienter med store lidelser må vente i ukevis fordi det bare tas i bruk til slike undersøkelser en gang i uken. Det hjelper lite å bevilge mer penger til kjøp av helsetjenester for å få folk tilbake til arbeid dersom de ressurser som er tilgjengelige ikke benyttes.

Svar:

Ifølge informasjon fra Helse Øst er MR-angio en framstilling av blodårer med MR-teknikk. Jeg er informert om at det ved Sykehuset Østfold gjøres rutinemessige undersøkelser med denne teknikken ved undersøkelse av blodårene til hodet, hovedpulsåren samt blodårer til bena. Ventetiden til disse undersøkelsene er anslått til å være ca. 3-4 uker, som ikke normalt anses å være lange for denne type planlagte undersøkelser.

Jeg understreker også at pasientene har ordinær rett til fritt sykehusvalg.

Når det gjelder behandling av pasienter med hjerte- og karlidelser, som f.eks. hjertesyke som det refereres til i spørsmålet, er det gjort en arbeidsdeling innen dette fagfeltet i Helse Øst. Et rådgivende utvalg bestående av fagfolk fra hele regionen, tilknyttet Ul-

levål universitetssykehus, overvåker utviklingen innen behandlingstilbudet for akutte hjertetilstander, og gir råd til Helse Øst vedrørende kapasitet, logistikk og utvikling av tilbudet i regionen. MR-angio av hjertets kransårer er ikke en diagnostikk som gjøres ved Sykehuset Østfold og heller ikke rutinemessig ved andre sykehus i Helse Øst. Ifølge den faglige informasjonen fra Helse Øst er det CT-angio som er den aktuelle undersøkelsen for å undersøke hjertets kransårer, en undersøkelse som kan gjøres uten å stikke hull på blodåren. Helse Øst opplyser at CT-an-

gio ved Sykehuset Østfold gjøres gjennom et prosjekt og i samarbeid med Ullevål universitetssykehus. Det opplyses at sykehuset har vært opptatt av å få en god kvalitetssikring av tilbudet med denne nye diagnose-teknikken.

Jeg legger vekt på at det arbeides for å få et helhetlig og kvalitetsmessig godt tilbud ved bruk av de ulike undersøkelsesteknikkene for tilstander i hjertet, slik at diagnoser blir stilt korrekt, med de følger dette har for videre behandling og oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 207

Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 27. november 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Når vil statsråden legge frem en idrettsmelding for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Idrett er omfattet av stor interesse i det norske samfunnet. Det kommer til uttrykk gjennom stor interesse for barn og unges prestasjoner, toppidrett og mediedekning av store og små idrettsbegivenheter. Idrett har en betydelig verdi som underholdning, og er viktig i arbeidet for å bygge en nasjonal og kulturell identitet. Det arbeidet og idrettsutøvelsen som skjer blant vanlige folk og spesielt barn og ungdom får derimot sjelden tilsvarende oppmerksomhet på tross av at det er der mye av det frivillige og viktigste arbeidet skjer. Ikke minst er dette arbeidet viktig for å fremme den helsemessige kompetansen blant barn og unge og å vedlikeholde denne senere i livet. Samtidig skjer mye idrettslig aktivitet utenfor den organiserte delen, hovedsakelig gjennom egenaktivitet. De senere år har Stortinget behandlet få saker om idrett. I 2001 ble den forrige idrettsmeldingen behandlet, noe som nå begynner å bli lenge siden. Fremskrittspartiet synes at det er synd at det skal ta så lang tid og vi gleder oss til meldingen skal behandles. Tidligere hadde Stortinget muligheten til å diskutere idrettspolitikken i de årlige budsjettbehandlingene, men det gjøres i liten grad lenger. Fra og med forrige idrettsmelding har det vært meningen med en ny idrettsmelding hvert fjerde år. Derfor er det på tide med en melding nå.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet fra representanten Woldseth heter det at de senere år har Stortinget få saker om idrett og at det begynner å bli lenge siden forrige idrettsmelding ble behandlet i 2001. Det vises videre til at det i St.meld. nr. 14 (1999-2000) Idrettslivet i endring står at det skal legges frem en stortingsmelding om idrett og fysisk aktivitet i hver stortingsperiode.

Stortingets behandling av St.meld. nr. 14 (1999-2000) Idrettslivet i endring viste at det var bred enighet om hovedlinjene i idrettspolitikken (jf. Innst. S. nr. 147 (2000-2001)).

Stortinget har drøftet idrettspolitikken ved flere anledninger de senere år. Det vises spesielt til Innst. O. nr. 44 (2001-2002) om lov om endringer i lov om pengespill mv. og til Innst. O. nr. 124 (2002-2003) om lov om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen.

Det er videre en årlig omtale av idrettspolitikken i St.prp. nr. 1.

Jeg er imidlertid enig med representanten Woldseth i at det er viktig at Stortinget gis anledning til å drøfte idrettspolitikken med jevne mellomrom, og vil med bakgrunn i det ovennevnte vurdere grunnlaget for å legge fram en stortingsmelding om idrett i løpet av inneværende stortingsperiode.

SPØRSMÅL NR. 208**Innlevert 15. november 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 23. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«En kartlegging som NRK har foretatt viser at mange norske flyplasser mangler tollere mange timer i uken. Dette er bekymringsfullt.

Mener finansministeren at bemanningen med tollere på norske flyplasser er god nok, og vil finansministeren ta initiativ til at man gjennomgår dagens bemanning og rutiner for å sikre forsvarlig kontroll ved norske flyplasser?»

BEGRUNNELSE:

Norske flyplasser mangler tollere mange timer i uken. Tusenvis av passasjerer blir derfor ufrivillige smuglere. Dette melder NRK i dag, 15. november 2006. NRK har foretatt en kartlegging.

Oslo Lufthavn er blant de få flyplasser som har tollere på jobb hele tiden.

Ifølge instruksen fra Toll- og avgiftsdirektoratet skal det være minst én tollere på jobb når det lander fly fra utlandet. Derfor blir konsekvensen at tollvesenet ikke fyller rollen som samfunnsbeskytter.

Bare Værnes lufthavn i tollregionen Midt-Norge har full oversikt over hvor ofte tollerne er borte. I de andre tollregionene finnes det ingen slik oversikt, men alle bekrefter at det er mange timer i uken det ikke er tollere på plass.

Uttalelser fra Toll- og avgiftsdirektoratet kan tyde på at man ikke er klar over problemet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis påpeke at oppgavene toll- og avgiftsetaten utfører på rød sone knytter seg til reisesendes fortolling av varer som det skal betales toll og

avgifter for, eller som det kreves spesielle tillatelser til å innføre. Oppgavene kan karakteriseres som ekspedisjonsoppgaver.

Fravær på rød sone går ut over servicen toll- og avgiftsetaten tilbyr publikum, og bryter med etatens mål om å legge til rette for at de som ønsker å handle riktig skal bli gitt anledning til å gjøre det. Det er svært viktig at borgere som ønsker å være lovlige enkelt kan fortolte sine varer.

Bemanning av rød sone ved ankomst av fly i regulær trafikk er en prioritert oppgave for toll- og avgiftsetaten. Toll- og avgiftsdirektoratet kartlegger nå omfanget av fravær av tollere på rød sone.

Jeg forventer at det er bemanning på rød sone når fly ankommer i regulær trafikk fra utlandet, og jeg har bedt toll- og avgiftsdirektøren sikre at dette skjer.

Når det er sagt, så må ikke ekspedisjonsoppgavene som utføres på rød sone forveksles med kontrolloppgavene som toll- og avgiftsetaten utfører på grønn sone. Det er ingen sikkerhetsrisiko forbundet med fravær på rød sone.

Kontrolloppgavene er i all hovedsak knyttet til oppgavene toll- og avgiftsetaten utfører på grønn sone. Jeg ser her bort fra at også passering på rød sone av og til gir grunnlag for en mer grundig kontroll. Når det gjelder bemanningen på grønn sone, vil den variere med de risikovurderinger og analyser som etaten kontinuerlig foretar. Videre samarbeider toll- og avgiftsetaten med politimyndighetene og andre lands tollmyndigheter i kampen mot organisert kriminalitet og terror. Det er ikke slik at narkotikasmuglere, terrorister og organiserte kriminelle risikofritt kan passere tollene.

SPØRSMÅL NR. 209**Innlevert 16. november 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 23. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ulykker mellom elg og bil på E6 gjennom Ulensaker og Eidsvoll har økt kraftig. En kollisjon ved en av de åpne elgslusene i Eidsvoll krevde nylig nok et menneskeliv. En er kjent med Vegvesenets planer

for å hindre elgkollisjoner når den nye E6 står ferdig om 5 år.

Hvilke forebyggende strakstiltak vil statsråden i mellomtiden iverksette på denne strekningen for å hindre flere ulykker og at flere menneskeliv går tapt?»

Svar:

I perioden 1996-2005 har det skjedd 128 personskadeulykker på E6 på strekningen Hovinmoen (Jessheim) til Minnesund. 15 av disse er kollisjoner med elg. I disse 15 ulykkene er 3 personer blitt drept, 1 person er blitt alvorlig skadd og 20 lettere skadd. Påkjørsler av elg er således et stort problem på denne strekningen.

Hele strekningen mellom Hovinmoen og Minnesund går gjennom et viktig beiteområde for elgstammen i området. Et viktig trafikksikkerhetstiltak på denne strekningen har derfor vært å etablere elggjerder på begge sider av veien. Da denne vegstrekningen ble bygget på slutten av 1980-tallet og tidlig på 1990-tallet var trafikken langt mindre, og behovet for elgkryssing av veien ble løst ved etablering av elgsluser på flere punkter langs E6. I tillegg eksisterer det andre kryssingsmuligheter for elg, blant annet ved Eidsvolltunnelen, ved flere spesielle elgbruer over veien, og under E6 der det er bygget vegbruer.

I dag er det 10 elgsluser på strekningen der elgen kan krysse veien i samme plan som biltrafikken. I sju av disse slusene er det belysning. Tre av slusene ligger imidlertid så langt fra strømmettet at disse ikke er opplyst. Statens vegvesen har vurdert kostnadene av

å etablere en tilknytning til strømmettet som for store i forhold til den sikkerhetsgevinst en kan forvente av et slikt tiltak. Det var tidligere i høst en elgpåkjørsel ved en av disse elgslusene, der en person omkom.

Alle slusene er godt skiltet og er utstyrt med refleksbånd. Dette gir en god varsling til bilistene, men det er allikevel et faktum at det i mørket kan være svært vanskelig å oppdage kryssende vilt i tide i de slusene som ikke er opplyst.

Når ny 4-felts E6 mellom Gardermoen og Dal står ferdig om 3-5 år vil all elgkryssing bli kanalisert til spesielle kryssingssteder enten over eller under veien. Det er planlagt 3 slike på strekningen Hovinmoen til Dal, og 8 på strekningen Dal-Minnesund (inkludert passasjemuligheter under vegbruer).

For å redusere risikoen for at det skjer flere dødsfall i forbindelse med elgulykker på denne strekningen fram til ny E6 står ferdig vil Statens vegvesen innkalle viltneemdene i Eidsvoll og Ullensaker, samt Fylkesmannens miljøvernnavdeling til et møte for å vurdere hva som kan gjøres av enkle midlertidige tiltak. Aktuelle tiltak kan være å stenge enkelte av de slusene som ikke er opplyst, eventuelt legge opp midlertidig belysning eller andre tiltak som har til hensikt å gjøre elgslusene sikrere.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 16. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 24. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Undertegnede har, sammen med Eirin Faldet fra Arbeiderpartiet, i brev til miljøvernministeren markert viktigheten av at man står på tidligere vedtak og kommer i gang med riksvei 2 gjennom Odalen. Det vil aldri bli en omforent beslutning i valg av trasé. Årelang strid har skapt for sterke fronter til det.

Vil statsråden nå raskt avskjære forsøk på omkamp og sørge for at man følger det vedtatte opplegget, slik at man unngår ytterligere uro lokalt og sikrer hele Glåmdalsregionen en tilfredsstillende veiløsning?»

BEGRUNNELSE:

Det henvises til svarbrev av 18. oktober fra miljøvernminister Helen Bjørnøy til undertegnede og Eirin Faldet der det opplyses om at Samferdselsdepartementet må fatte en beslutning. (Dette brevet ble sendt med kopi til Samferdselsdepartementet).

Konklusjonen i brevet er:

"Så snart vi har mottatt Samferdselsdepartementets vurderinger, vil Miljøverndepartementet ta stilling til det forelagte planprogrammet for reguleringsplaner med konsekvensutredning for firefeltsvei."

Trasévalget er omstridt i Odalen. Alle alternativene er omstridt. For resten av Glåmdalsregionen er det imidlertid av avgjørende betydning at riksvei 2 nå utbygges kontinuerlig. Dette ble understreket i brevet fra Eirin Faldet og meg til miljøvernministeren. Regionen sliter med å komme på offensiven og regionråd og næringsliv understreker betydningen av kontinuerlig utbygging av riksvei 2.

Det er nå åpnet en 4 km strekning av veien mellom Kløfta og Borgen. I Glåmdalsdistriktet ser man nå hvilket enormt løft en slik vei helt til Kongsvinger vil være og en utsettelse vil bli svært negativ for hele regionen.

Det haster med en beslutning og i henhold til det samme svarbrevet fra miljøvernministeren er det Samferdselsdepartementet som må komme med avklaringen.

Svar:

Miljøvernministeren har i brev 18. oktober 2006 til representantene Gundersen og Faldet etter min

oppfatning gitt en tilfredsstillende beskrivelse av de faktiske forhold i denne saken. Jeg mener det er en forutsetning at det før planprosessen for riksvei 2 mellom Nybakk og Kongsvinger videreføres, må være foretatt en gjennomgang og vurdering av påstandene om feil i beslutningsgrunnlaget.

SPØRSMÅL NR. 211

Innlevert 16. november 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 23. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å styrke jordmortjenesten og følgetjenesten i kommunene?»

BEGRUNNELSE:

Obligatorisk jordmortjeneste ble innført i 1995. TNS Gallup har på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet utført en kartlegging av hvordan jordmortjenesten fungerer i lys av de helsepolitiske målene for tjenesten. Undersøkelsen viser blant annet at gravide i 10 pst. av kommuner/bydeler mangler et tilbud om svangerskapsoppfølging hos jordmor. Videre viser undersøkelsen at 12 pst. av helsesjefene i kommuner/bydeler mener at tryggheten til fødende ikke er tilstrekkelig ivaretatt. Det mangler følgetjeneste for fødende i 40 pst. av kommunene som har over en times reisevei til fødestedet. På bakgrunn av dette er det åpenbart at jordmortjenesten ikke er god nok i mange kommuner.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke viktigheten av at gravide kvinner og deres partnere får en god oppfølging i hele svangerskaps- og fødselsperioden slik at de kan føle seg trygge uavhengig av hvor i landet de bor.

Kommunal jordmortjeneste ble, som representanten skriver, lovfestet i 1995. Følgetjenesten er ikke lovpålagt, men i sin begrunnelse for forslaget om lovfesting av jordmortjenesten i kommunene, pekte departementet på at "jordmor kan inngå i beredskapsvakter og være kompetent ledsager og fødselshjelper hvis fødsel skjer underveis til sykehus"

(Ot.prp. nr. 60 (1993-94)). Det går fram av forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten at kommunen skal tilby gravide å gå til svangerskapskontroll i tilknytning til helsestasjon. Kommunen skal sørge for tilgang på nødvendig personell, blant annet allmennlegetjeneste og jordmortjeneste.

I Stortingets behandling av St.meld. nr. 43 (1999-2000) om akuttmedisinsk beredskap i juni 2001, ble det gjort flere viktige vedtak som også viser i hvilken grad de ulike aspekter ved svangerskaps- og fødselsomsorg henger sammen (Innst. S. nr. 300 (2000-2001)). For å styrke gravides reelle mulighet, uavhengig av økonomi, til å velge den form for helhetlig svangerskapsomsorg de måtte ønske, ba Stortinget Regjeringen om å "fremme forslag til lovfesting av trygderefusjon for svangerskapskontroll utført av jordmor i privat så vel som offentlig virksomhet". Dette ble fulgt opp, og fra 1. mai 2004 har også privatpraktiserende jordmor med driftsavtale med kommunen kunnet utløse takst for svangerskapskontroll. Stønad til jordmorhjelp ved følgetjeneste godtgjøres av trygden. Utgifter til eventuell beredskap tilfaller kommunen.

En forutsetning for brukernes valgfrihet og trygghet er tilstrekkelig tilgang på personell. Departementet har siden slutten av 1990-tallet arbeidet aktivt for å bedre rekruttering og stabilitet i allmennlegetjenesten, og utviklingen har vært positiv de fleste steder.

I behandlingen av akuttmeldingen i 2001 ba også sosialkomiteen "Regjeringen sørge for at kvinner som har lang vei til fødeavdeling, sikres en forsvarlig følgetjeneste" og uttalte videre at "det er behov for å se på omfanget av og innholdet i den lovpålagte jord-

mortjenesten". Sosial- og helsedirektoratet gjennomførte i 2003 ved hjelp av TNS Gallup en kartlegging av jordmortjenesten i kommunene og følgetjenesten som ble overlevert departementet i juni 2004.

Kartleggingene viser, som representanten har påpekt, at vi står overfor noen utfordringer både når det gjelder jordmortjenesten og følgetjenesten. Cirka 10 pst. av kommuner/bydeler mangler tilbud om svangerskapsoppfølging hos jordmor, jordmordekningen er geografisk skjevfordelt, og stillingsbrøkene er mange steder små. 40 pst. av kommunene med mer enn én times reisevei til fødested har ikke følgetjeneste, og 12 pst. av helsesjefene mener at de fødendes trygghet ikke er tilstrekkelig ivaretatt.

Jeg har i år lagt fram Nasjonal helseplan 2007-2010 der jeg understreker at viktige mål for en kvalitativt god svangerskaps- og fødselsomsorg er trygghet og kontinuitet for kvinnene. Jeg mener det er vesentlig å rette et blikk mot helheten i svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen og på samhandlingen innen og mellom tjenestenivåene.

Spesialisthelsetjenesten er pålagt å innlede samarbeid med kommunehelsetjenesten om tiltak for bedre samhandling mellom tjenestenivåene. Eksempler på dette er inngåelse av forpliktende samarbeidsavtaler, utvikling av IKT-basert kommunikasjon og systematisk arbeid med gjennomgående behandlingkjeder. Slike generelle rammebetingelser for samhandling vil også ha betydning for utvikling av en helhetlig og sammenhengende svangerskaps- og fødselsomsorg.

Våren 2005 ferdigstilte Sosial- og helsedirektora-

tet faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen som legger en nasjonal, faglig standard for arbeidet med gravide og deres familie. Det anbefales at "Omsorg til kvinner med normale svangerskap bør gis av jordmor eller allmennlege, eller gjennom et samarbeid mellom allmennlege og jordmor". Selv om retningslinjene primært er konsentrert om prosedyrer som bør ligge til grunn for en god svangerskapsomsorg, retter de også oppmerksomheten mot viktigheten av kontinuitet og samhandling i svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen. Det arbeides på flere hold med implementering av retningslinjene.

Regjeringen har også sørget for en betydelig bedring i kommuneøkonomien som skal bidra til bedre velferdstjenester. Vi må kunne forvente at noen av disse midlene også kommer svangerskapsomsorgen til gode.

Jeg vil også oppfordre kommunene gjennom Sosial- og helsedirektoratets Rundskriv 1 for 2007 til å ansette jordmor ved flere helsestasjoner eller ta initiativ til inngåelse av driftsavtale med privatpraktiserende jordmor der dette kan være aktuelt. Rundskriv 1 er et fast, årlig skriv til kommunene der helsemyndighetene gir føringer for hva som bør prioriteres innen helse- og sosialtjenesten. Ansettelse av jordmor ved helsestasjon kan også skje gjennom midler fra Opptappingsplanen for psykisk helse og være et ledd i å styrke psykososialt forebyggende helsearbeid.

Samlet burde disse tiltakene kunne bidra til å styrke svangerskapsomsorgen og brukernes valgfrihet.

SPØRSMÅL NR. 212

Innlevert 16. november 2006 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 24. november 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at kvinner fra Iran som risikerer umenneskelig behandling ved hjemsendelse får beskyttelse i Norge?»

BEGRUNNELSE:

To unge kurdisk-iranske kvinner står i fare for å bli tvangsendt tilbake til Iran.

Den ene har sittet seks år i kirkeasyl, er skilt og har konvertert til den kristne tro. Hun har med dette trosset det iranske prestestyret og krenket deres defi-

nisjon av den eneste rette tro. Hun kan ikke regne med å leve lenge om hun vender hjem som kristen og frafallen muslim. I tillegg vil hun som fraskilt bli defineret som æreløs og verdiløs. Hun har en frykt som må tas på alvor. Ingen gir bort seks år av sitt liv for noe som ikke er en ekte redsel.

Den andre kvinnen kom til Norge som barn i 2000 og har hatt hele sin ungdomstid her. Hun er i denne tiden blitt så norsk at hun kulturelt sett er blitt ureturnerbar. Hvis hun blir sendt tilbake er sannsynligheten stor for at hun blir enten tvangsgiftet eller drept - for å ha brakt skam over faren. Han er volds-

dømt og har mishandlet henne gjennom hele barndommen. På Lovisenberg sykehus har hun fått rettet opp nesen som han knuste. Hun fikk asyl i Norge 2000. Da hun var en vergeløs mindreårig ble hun tatt hånd om av barnevernet og plassert i en norsk-iransk fosterfamilie. Siden fremkom det at hun hadde løyet for politiet da hun søkte om asyl, og UDI trakk tilbake oppholdstillatelsen. Hun unnlot å fortelle sannheten, fordi en voksen hadde instruert henne om å gjøre det for å overleve. Etter en svært vanskelig tid ble hun plassert i det private ungdomstiltaket 16-23 med hybel og oppfølging. Sommeren 2004 og 2005 kommer avslagene fra UNE, og sist påske ble hun kastet ut av barnevernet og ble uten penger og bolig. Hun har i senere tid bodd hos en velvillig innstilt fosterfamilie i Norge.

Disse sakene er hevet over billige politiske poeng. De dreier seg ikke om en restriktiv norsk asylpolitikk og er ikke egnet for prinsipptrykkeri og prestisjekamp. De dreier seg om to unge kvinner som er i ferd med å gå til grunne. Om de gis opphold på humanitært grunnlag vil det ikke skape presedens for andre saker. Deres kamp er ingen enkel og komfortabel måte å skaffe seg opphold på. Utfallet av disse sakene vil vise om vi har et saksbehandlingssystem som evner å se utsatte enkeltmennesker. Sakene bør avgjøres ut fra menneskelige hensyn som gjør at kvinnene får opphold i Norge og gradvis kan ta sine liv tilbake.

Når det gjelder den ene kvinnen skal ikke kirkeasyl være et eget beskyttelsesinstitutt på siden av det norske asylinstituttet, men ingen kan si at hun har sneket i beskyttelseskøen. Hun har ofret mer enn hva de aller fleste er i stand til å forestille seg. Hun har gitt bort sin frihet, bare fordi hun vet at alternativet er enda grusommere. Når det gjelder den andre kvinnen vitner UDIs og UNEs behandling om en manglende forståelse for de faktiske forhold som jenter og kvinner lever under i Iran. UDI og UNE har vist til adgangen til å anmelde den voldelige faren, og et lovfestet forbud mot tvangsekteskap i Iran. De som kjenner forholdene i Iran vet at dette gir en høyst illusorisk beskyttelse. UDIs og UNEs behandling vitner dessuten om at kvinneperspektivet og situasjonen til vergeløse barn ikke tas tilstrekkelig hensyn til.

Svar:

Som representanten Larsen sikkert er kjent med fremgår det av utlendingslovens bestemmelser at det

er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler og avgjør enkeltsaker etter utlendingsloven. Jeg har ikke myndighet til å påvirke UDI og UNEs behandling av enkeltsaker og utfallet av disse. De konkrete saker som representanten Larsen har vist til som begrunnelse for sitt spørsmål kan jeg derfor ikke kommentere, utover å vise til de avgjørelser som utlendingsmyndighetene har fattet i sakene.

På mer generelt grunnlag vil jeg imidlertid understreke at norske utlendingsmyndigheter etter utlendingsloven og etter internasjonale konvensjoner som blant annet Flyktningskonvensjonen og Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen plikter å gi beskyttelse til personer som risikerer forfølgelse, tortur eller ut menneskelig behandling ved retur til hjemlandet.

Det må alltid foretas en konkret og individuell vurdering av om en asylsøker risikerer overgrep ved retur til hjemlandet som tilsier at vedkommende har krav på beskyttelse i Norge. Jeg konstaterer at utlendingsmyndighetene i sakene som representanten Larsen har vist til som begrunnelse for sitt spørsmål, har lagt til grunn at det ikke foreligger et slikt beskyttelsesbehov.

Jeg har tillit til at de vurderinger og avgjørelser som UDI og UNE foretar i asylsakene er forsvarlige og i overensstemmelse med gjeldende lover og konvensjoner. UDI og UNE har spesialkompetanse til å vurdere disse sakene, både gjennom kjennskap til forholdene i de konkrete land og generell erfaring med å vurdere asylanførsler opp mot aktuelle lover og konvensjoner. Landinformasjon innhentes blant annet gjennom norske utenriksstasjoner og gjennom "Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon".

Jeg ønsker for øvrig å nevne at risiko for mishandling i ekteskapet ved retur til hjemlandet etter en konkret vurdering i visse tilfeller kan føre til at det gis asyl/beskyttelse i Norge. Jeg er kjent med at dette også har vært gjort i noen saker. Det vil bero på en helhetsvurdering av kvinnens forhold og anførselene for øvrig om det skal gis asyl/beskyttelse i Norge.

På bakgrunn av dette legger jeg til grunn at kvinner fra Iran som risikerer forfølgelse, slik dette er definert i utlendingsloven og Flyktningskonvensjonen, gis beskyttelse i Norge.

SPØRSMÅL NR. 213**Innlevert 16. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 23. november 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Snøheimvegen i Oppland blir bevart og holdt åpen for regulert ferdsel hele eller deler av året også etter at Forsvaret har avhendet eiendommen?»

BEGRUNNELSE:

Verneformålet ved vernet av Dovrefjell/Sunnalsfjella Nasjonalpark er å bevare villreinstammen i området. Ifølge villreintredningen er det i området rik tilgang på sommerbeite. Miljøverndepartementet har godkjent videre drift av turisthytta Snøheim. Veien som fører frem til denne hytta bidrar ikke bare til å sikre og forenkle videre drift, den bidrar også til å lindre belastning andre steder i fjellet fordi trafikken kanaliseres inn i området via denne veien. Soria Moria-erklæringen har formuleringer om å vektlegge friluftsliv, bærekraftig bruk og skjøtsel og ikke minst lokale bidrag til forvaltningen av landets verneområder. I tillegg er det jo grunn til å vise til at Regjeringen hevder å legge vekt på å lytte til lokalbefolkningen i slike saker. Når det er samlet inn 5 500 underskrifter til støtte for å holde veien åpen, er det jo mange som ville kalle det et klart signal om hva lokalbefolkningen ønsker.

Svar:

Stortinget vedtok utbygging av Regionfelt Østlandet (RØ) i 1999. Samtidig ble det vedtatt at Hjerkinnskytefelt skulle legges ned som følge av etableringen. Siktemålet er at området i framtida skal inngå i det utvidede vernet av Dovrefjell, med status som nasjonalpark og landskapsvernområde.

All militær aktivitet i skytefeltet skal avsluttes innen utgangen av 2008. Gjeldende planer for tilba-

keføringen av Hjerkinnskytefelt innebærer at det meste av anlegget skal være fjernet innen utgangen av 2012, og avslutning av prosjektet er forutsatt innen 2020.

I forbindelse med planleggingen av nedleggelsen, har man drøftet hva som skulle skje med Snøheim og veien fra Hjerkinnskytefelt og inn mot den gamle turisthytta fra like etter krigen. Etter en lang og omfattende behandlingsrunde har Miljøverndepartementet i brev av 3. mars 2005 bestemt at Den Norske Turistforening (DNT) på gitte vilkår skal få overta Snøheim og gjenreise den som turisthytte i egen regi. En viktig forutsetning for dette er at veien inn til Snøheim skal fjernes. Dette vil være ett av flere viktige tiltak for å kunne restaurere skytefeltet som naturområde og dermed være et viktig bidrag i arbeidet med å sikre gode levevilkår for villreinstammen i området. Det er særlig viktig å reetablere Hjerkinnsområdet som et viktig vinter- og kalvingsområde for villreinen. Som kjent har Norge et særlig internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinen i Norge.

Jeg har registrert den lokale underskriftskampanjen for å beholde veien. Dette lokale ønsket var kjent for Miljøverndepartementet allerede da saken ble behandlet i 2005. Etter min oppfatning foreligger det ikke nye opplysninger i saken som skulle tilsi at den beslutningen som ble gjort under Bondevik II-regjeringen bør revurderes.

Jeg vil understreke at fjerning av veien ikke innebærer at området ikke fortsatt skal kunne nyttes i friluftssammenheng. Vi snakker her om et flott naturområde som på tross av skytefeltet har store opplevelseskvaliteter. Jeg tror fjerning av veien ikke vil gjøre opplevelsen mindre. Jeg kan heller ikke se at opprettholdelse av veien skulle være eneste muligheten for å kanalisere fottrafikken inn i området.

SPØRSMÅL NR. 214**Innlevert 17. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 23. november 2006 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Mediabedriften Fiskaren melder den 17. november i år at partråling slik det praktiseres på Færøyene er en stor suksess både økonomisk og økologisk. Med de samme fangstene som tidligere har rederiene spart mer enn 40 pst. av drivstoffbruket og dermed også redusert NO_x-utslippene tilsvarende. I tillegg kan partråling gjennomføres uten tunge tråldører, noe som dramatisk reduserer skadene på havbunnen.

Vil statsråden legge til rette for forsøk med partråling også i Norge?»

Svar:

Regelverket gir i dag alle trålere mulighet til å nytte partrål både ved bunntåling og ved bruk av pelagisk trål. Det norske regelverket har derfor ingen begrensninger eller forbud som hindrer rene trålere i å drive partråling. Det er imidlertid ikke tradisjon i Norge for denne driftsformen og den har av ulike grunner så langt ikke vunnet fram i forhold til bruk av enkeltrål og senere også dobbeltrål med to tråler fra samme fartøy.

Ved bruk av partrål hvor to fartøy sleper en trål slipper en å bruke tråldører og en kan derfor spare betydelige drivstoffkostnader. Partrål kan være svært effektivt og gi store fangster på kort tid og er derfor godt egnet til pelagisk tråling etter stimfisk som ikke trenger noen videre behandling om bord. Fangstkapasiteten må likevel tilpasses produksjonskapasiteten om bord. Ved tråling etter hvitfisk må en passe på å ikke ta for store fangster slik at kvaliteten på råstoffet kan holdes så god som mulig og at en unngår utkast

og dumping av fangst.

Hva angår fartøy som er tildelt ringnottillatelse eller deltakeradgang for små ringnotfartøy (fartøy mellom 21,35 og 28 meter største lengde), kan Fiske- og fiskeridirektoratet gi tillatelse til å bruke trål for å fiske kvoten etter makrell, taggmakrell (hestmakrell) og sild i Nordsjøen, etter lodde eller norsk vårgytende sild.

Sildas endrede vandringsmønster har gjort det interessant for ringnotflåten å nytte pelagisk trål i stedet for not i fiske etter norsk vårgytende sild. For å øke fangstratene og minske drivstoffbruket har næringen nå i høst bedt om å kunne nytte partrål i dette fisket.

Endringer i sildas vandringsmønster kan også få betydning for kystflåtens fiske. Kystflåten ønsker mulighet til å fange silda der den er tilgjengelig, herunder tillate kystnot å benytte trål/partrål i fiske etter sild. En slik liberalisering vil kunne ha sikkerhetsmessige fordeler og samtidig gi den minste kystflåten bedre og mer romslige forhold i sin utøvelse av fisket ved at den større kystflåten fisker lenger fra kysten. Det kan likevel være forhold som tilsier at en ikke bør åpne opp for slik tilpasning.

Dette er vanskelige og prinsipielle problemstillinger hvor mulighetene med potensielle fordeler og ulemper bør utredes nærmere. Fiskeri- og kystdepartementet har på bakgrunn av dette bedt Fiskeridirektoratet i samråd med Havforskningsinstituttet om å foreta en nærmere vurdering av problemstillingene om å tillate bruk av partrål for ringnot og bruk av trål/partrål for kystnotflåtens fiske.

SPØRSMÅL NR. 215**Innlevert 17. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 27. november 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Stortingspresident Thorbjørn Jagland har tatt til orde for at det bør nedsettes en landbrukskommisjon sett i lys av de store endringer som landbruket vil stå overfor dersom det blir en avtale i WTO. Norges Bonde- og småbrukerlag støtter forslaget.

Vil statsråden ta initiativ til at det nedsettes en landbrukskommisjon?»

Svar:

En framtidig WTO-avtale vil kunne få stor betydning for landbruket og utformingen av landbrukspo-

litikken. WTO-forhandlingene ble suspendert tidligere i år. Suspensjonen er nå opphevet, men videre framdrift i prosessen er fortsatt uklar. Det er dermed også uklart hvilke konkrete bestemmelser en ny avtale ev. vil inneholde og hvilke utfordringer vi vil stå over for i politikktutforming. Regjeringen arbeider for en løsning som legger grunnlag for utforming av virkemidler i tråd med Stortingets mål for landbrukspolitikken.

I det videre arbeidet med WTO-forhandlingene vil Regjeringen fortsatt ha en åpen dialog med næringsen og andre berørte parter, og vil selvsagt ha nødvendig kontakt med Stortinget om saken. Men jeg mener det ikke er grunnlag for å ta initiativ til en kommisjon for å vurdere landbrukets utfordringer i lys av en ev. WTO-avtale.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 17. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 30. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Frogner stasjon på Eidsvollsbanen har blitt et viktig kollektivknutepunkt i denne delen av Romerike og antall reisende har økt betydelig i de senere år. Kort reiseavstand til Oslo og økt hyppighet på avganger har bidratt til denne økningen. Parkeringsplassen på stasjonen har nå sprengt sin kapasitet og det er behov for utvidelser, slik at de reisende kan finne tilstrekkelig med parkeringsplasser.

Vil det i nærmeste fremtid bli tatt initiativ til å øke antall parkeringsplasser ved Frogner stasjon?»

Svar:

Jeg har fått opplyst fra Jernbaneverket at atkomst- og parkeringsfasilitetene ved Frogner stasjon sist ble rustet opp i 2004. Parkeringskapasitet ved stasjonen ble samtidig vurdert som mer enn tilstrekkelig. Ved ruteendring 2006 fikk Frogner stasjon to stopp i timen i hver retning mot tidligere ett stopp, og trafikken over stasjonen har etter dette økt betrakte-

lig. Jernbaneverket har hatt trafikken ved stasjonen under oppsyn, og registrerte tidligere i høst at det kunne bli behov for utvidelser i parkeringskapasiteten.

Oppgradering av parkeringsfasilitetene ved Frogner stasjon i 2004 ble finansiert gjennom Oslopakke 2 og Statens vegvesen var tiltakshaver. Behovet for utvidelse av parkeringsplassen på Frogner stasjon er derfor meldt inn som et viktig prosjekt i handlingsprogram for Oslopakke 2 (sekkepost innfartsparkering). Jernbaneverket samarbeider nå tett med Statens vegvesen, Romerike distrikt for å få til en utvidelse av parkeringskapasiteten ved stasjonen så raskt som mulig. På nåværende tidspunkt er det imidlertid for tidlig å si noe konkret om når en eventuell utvidelse kan skje. Vanskelige grunnforhold i området rundt stasjonen betinger at det gjennomføres grundige geotekniske vurderinger før eventuelle tiltak kan gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 217**Innlevert 20. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 27. november 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Mange sauebønder fortviler etter at tollsatsene på melkeerstatning til lam har økt med hele 156 pst. for å beskytte et norsk produkt produsert av TINE. TINEs produkt er ikke like godt som det importerte produkt og har medført tap for bøndene, bl.a. ved økt dødelighet hos de lam som har fått produktet. Saken smaker av proteksjonisme og ønske om å monopolisere enkelte produktgrupper.

Vil statsråden nå ta affære og fjerne importtollen på dette produktet slik at sauebøndene kan få det beste produktet på markedet?»

Svar:

Representanten Kielland Asmyhrs spørsmål er stilt på bakgrunn av forslag i statsbudsjettet for 2007 om oppsplitting av tolltariffens varenummer 23099090 (tilberedte produkter til dyrefôr). Melkeerstatninger, bl.a. til lam, klassifiseres på dette varenummeret. Det siste året har importen på dette varenummeret økt betydelig. Importen bidrar til reduserte avsetningsmuligheter for norsk melkepulver og myse i fôrprodukter.

Forslaget i statsbudsjettet innebærer oppsplitting av dagens varenummer i nye varenummer; et varenummer for fôr som inneholder melk/melkeerstatning

ger hvor en tollsats på 156 pst. benyttes (bundet verditollsats i WTO), og et annet varenummer for annet tilberedt dyrefôr hvor tollsatsen på 3,57 kr/kg videreføres. En slik oppsplitting vil legge til rette for videre norsk produksjon av melkeerstatninger som ifølge Statens landbruksforvaltning avtar ca. 20 millioner liter melk.

Statens landbruksforvaltning bekrefter at det har vært problemer med et bestemt melkeerstatningsprodukt for lam i 2006. Samtidig påpeker Statens landbruksforvaltning at det finnes alternative produkter som har vært brukt i mange år og at det drives kontinuerlig produktutvikling på området i Norge.

Jeg vil understreke at en tollsats på 156 pst. vil bli den maksimale tollsatsen for melkeerstatningsproduktene. Statens landbruksforvaltning, som er delegert fullmakt til administrative tollnedsettelse, vil i tilfeller der en tollsats på 156 pst. innebærer at importpris pluss toll blir liggende vesentlig over norsk pris, kunne vurdere nedsettelse av tollsatsen.

Jeg vil avslutningsvis understreke importvernets betydning for å sikre avsetningen av norske landbruksprodukter og således også bruken av jordbruksarealene i landet. Regjeringen vil føre en aktiv politikk på dette området innenfor de rammer våre internasjonale forpliktelser gir.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 20. november 2006 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 24. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«T O Slettebøe AS er en maskinforretning i Kristiansand som har bygget, solgt og sertifisert kassebil- og lastebilmonterte personlifter siden 70-tallet. Dette er biler som primært brukes av e-verk, kraftselskap og installasjonsfirmaer for vedlikehold av vei- og tunnelbelysning. Dette er åpenbart spesialkjøretøy som ikke brukes til godstransport.

Vil statsråden gå igjennom klassifiseringsregime slik at denne type biler ender opp i klasse 365 og fritas for engangsavgift?»

BEGRUNNELSE:

Dette er også biler som rammes meget hardt av Regjeringens avgiftsomlegging for biler mellom 3,5 og 7,5 tonn.

Svar:

Jeg viser først til at lastebiler over 7 500 kg ikke omfattes av Stortingets vedtak om engangsavgift på motorvogner mv. Når det gjelder lastebiler mellom 3 500 og 7 501 kg, har Regjeringen foreslått at heller ikke denne gruppen skal betale engangsavgift dersom nærmere bestemte krav til godsrom/lasteplan er

oppfylt, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Lastebiler med godsrom/lasteplan med lengde over 300 cm og bredde over 190 cm vil etter forslaget være fritatt for engangsavgift. For de som ikke oppfyller kravene vil engangsavgift bli ilagt med 22 pst. av personbilavgiften. Finanskomiteen har i sin innstilling til budsjettet for 2007 støttet forslaget.

Representanten viser til klasse 365. Jeg antar at det siktes til Vegdirektoratets kjøretøykoder. Denne klassifiseringen ligger under Samferdselsdepartementets ansvarsområde og det er vegmyndighetene

som kan svare på spørsmål om klassifisering av nevnte kjøretøy.

Kjøretøykode 365 har for øvrig ingen sammenheng med hvilke kjøretøy som er fritatt for engangsavgift. Jeg viser til det jeg allerede har sagt om hvilke lastebiler som er omfattet av engangsavgiften. Det er videre oppstilt ulike fritak for engangsavgiften som framgår av Stortingets årlige avgiftsvedtak § 6. Det er hittil ikke funnet grunnlag for å frita kjøretøy som representanten nevner fra avgiften. En vurdering av dette vil i så fall måtte foretas i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene og vedtas av Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 219

Innlevert 20. november 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 24. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge presidenten i Norges Caravanbransjeforbund har Regjeringen feilberegnet salget av bobiler. Ifølge bransjen er salget av bobiler 22 00 pr. år, mens Regjeringen har lagt til grunn et salg på 1 285 biler pr. år. Dette betyr at denne avgiftsskjerpelsen rammer flere enn Regjeringen har informert om og at avgiftsøkningen til staten blir større enn det som er lagt til grunn i statsbudsjettet.

Er finansministeren enig med Norges Caravanbransjeforbund om at tallene i statsbudsjettet er feil?»

Svar:

Jeg vil først vise til omtalen av dette i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, s. 61:

"Nye campingbiler betaler i dag en engangsavgift på i størrelsesorden 50 000 kr i gjennomsnitt. Dette er under halvparten av den gjennomsnittlige avgiften for personbiler. Denne avgiftsforskjellen gir opphav til en del uheldige tilpasninger, f.eks. ved at personbiler eller minibusser blir bygd om til campingbiler. Det foreslås derfor å øke satsen for campingbiler fra 13 pst. til 22 pst. Økningen, sammen med de endrede satsene for beregning av engangsavgiften, fører til at den gjennomsnittlige avgiften for nye campingbiler øker til i størrelsesorden 85 000 kr. Dette er fortsatt under gjennomsnittet for personbiler."

Provenyøkningen som følge av dette forslaget er beregnet til om lag 45 mill. kr påløpt.

Det står altså ikke noe om hvor stort salg som er lagt til grunn, eller hvor mange som blir rammet av

avgiftsskjerpelsen.

Finansdepartementets provenyberegninger bygger på en detaljert oversikt over førstegangsregistrerte campingbiler i 2005, både nye og bruktimporterte. Disse opplysningene har vi fått fra Opplysningsrådet for Veitrafikken. Departementet utarbeider ingen egne prognoser for endringen i antallet førstegangsregistreringer av de ulike kjøretøytypene. Departementet utarbeider kun en prognose for økningen i antallet førstegangsregistrerte personbiler. Dette blir brukt for å fremskrive tallene til 2007-nivå for alle typer kjøretøy. I provenyberegningene er det videre tatt hensyn til etterspørselsvirkninger av avgiftsendringer.

Norges Caravanbransjeforbunds tall på 1 285 biler framkommer ved å dele provenyet (45 mill. kr) på den gjennomsnittlige avgiftsøkningen for nye campingbiler (85 000-50 000 kr). Dette blir imidlertid feil hvis hensikten er å få fram hvor stort salg som er lagt til grunn i referansebanen for 2007, dvs. anslag for salg i 2007 før eventuelle avgiftsendringer. Et slikt anslag tar for det første ikke hensyn til etterspørselsvirkningen av avgiftsøkningen. Det er grunn til å forvente at den foreslåtte økningen i engangsavgiften på campingbiler vil føre til en nedgang i salget. Norges Caravanbransjeforbunds beregning tar heller ikke hensyn til at den oppgitte gjennomsnittlige avgiftsøkningen gjelder kun nye campingbiler, mens det i grunnlagstallene også ligger inne bruktimporterte campingbiler.

SPØRSMÅL NR. 220**Innlevert 20. november 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«I Telemark er det minst 3-6 måneder for å komme inn til rusbehandling.

Mener statsråden dette er akseptabelt, når det finnes ledig kapasitet i private behandlingstilbud, og hva vil statsråden gjøre med denne uholdbare og fortvilede situasjonen disse menneskene er i, og mener statsråden det er i orden at ikke den ledige private kapasiteten blir benyttet fordi økonomibalanse blir viktigere enn å hjelpe mennesker ut av sin avhengighet til narkotika?»

BEGRUNNELSE:

Mange narkomane rusmisbrukere i Telemark står nå i lange køer, og venter i 3-6 måneder for å få komme til utredning/avrusning. I Telemark er det slik at mange av kommunene har inngått en avtale med Borgestadklinikken som forutsetter at før man kan få tilbud om behandling så må man ha vært til utredning på Borgestadklinikken. Når ventetiden i de fleste tilfellene er langt over 3 måneder, så sier det seg selv at dette er en uakseptabel og uverdigg situasjon for rusmisbrukere som skriker etter hjelp for å komme seg ut av sitt narkotikaproblem. Det å måtte vente i så lang tid er også svært demotiverende for den enkelte, og dessverre har det skjedd at noen har mistet livet mens man har ventet på å få komme inn til utredning og behandling. Dette er en helt uverdigg situasjon, når man vet at det finnes ledige plasser, men på grunn av motstanden mot private behandlingstilbud, samt helseforetakenes økonomiske situasjon, så velger man å si at man må stå i kø og vente til det blir en ledig plass på en av de institusjonene som foretaket har avtale med. Dette fører også til at når det endelig blir ledig behandlingstilbud så er motivasjonen for mange borte og man har ikke lenger den samme motivasjonen for å få hjelp, noe som kan føre til at sjansen for å lykkes i å komme ut av rusavhengigheten er kraftig redusert.

Vi ser også at fortvilte familier som har mulighet til å kunne ta opp lån gjør dette for å finansiere behandlingen, mens andre som ikke kan gjøre dette er prisgitt at det i fremtiden finnes en ledig plass og at personen er motivert til å få behandling når endelig tilbudet kommer.

Svar:

Som representanten Hoksrud er også jeg meget opptatt av at rusmiddelavhengige skal få de helsetjenestene de har behov for. I for mange år har vi sett at

tjenestetilbudene til rusmiddelavhengige ikke har vært tilpasset de behovene denne pasientgruppen har, og at kapasiteten ikke har vært tilfredsstillende. Dette var derfor noen av de sentrale momentene da Stortinget vedtok rusreformen, som ble gjennomført i 2004.

Samtidig med vedtaket om gjennomføringen av rusreformen vedtok Stortinget også at reformen skulle evalueres etter 3 års virketid. En slik evaluering er nå i slutfasen og vil bli lagt frem om kort tid. Jeg ser frem til denne evalueringen. Denne kan gi viktige pekepinner på hva vi har oppnådd på de 3 årene rusreformen har virket, og hvilke utfordringer vi står overfor på dette feltet, både innen spesialisthelsetjenesten og i kommunene.

Rusmiddelavhengige har de samme pasientrettigheter som øvrige pasienter i spesialisthelsetjenesten. Det betyr at alle rusmiddelavhengige har rett til, etter henvisning fra lege eller sosialtjenesten i en kommune, å få vurdert sin rett til nødvendig helsehjelp og sitt behandlingsbehov innen 30 virkedager. Dersom det gis rett til nødvendig helsehjelp, skal det gis en individuelt fastsatt frist for når behandling senest skal settes i verk. Denne fristen skal settes i forhold til en totalvurdering, der det også skal være en vurdering av hvor lenge det helsemessig er forsvarlig at en rusmiddelavhengig må vente før behandlingen starter opp. Dette betyr at den individuelle fastsatte behandlingsfristen varierer fra person til person, avhengig av alvorligheten i helsetilstanden.

I spørsmålet fra representanten Hoksrud er det spesielt situasjonen for rusmiddelavhengige i Telemark som berøres. Behandlingstilbudet i Helse Sør til rusmiddelavhengige består av både offentlige og private aktører. Til sammen skal disse aktørene sikre et variert spesialisthelsetjenestetilbud for denne pasientgruppen. Helse Sør RHF kan opplyse om at ved rusreformen ble alle private aktører som hadde avtale med regionens fylkeskommuner overført til Helse Sør RHF med uendret omfang. Behandlingstilbudene for rusmiddelavhengige har i helseregion sør blitt utvidet etter hvert som ressurstilgangen har gitt mulighet for dette etter en vedtatt plan. Planen er for øyeblikket til revisjon, og behandlingstilbudet vil bli søkt utvidet der hvor behovet er størst.

Jeg har innhentet opplysninger om ventetider for rusmiddelavhengige for hele helseregion sør. Denne oversikten viser for 2. tertial i år at de gjennomsnittlige ventetidene for rettighetspasienter varierte fra 5 uker opp til 24 uker på det meste. Helse Sør RHF understreker at dette er gjennomsnittstall og ikke ut-

trykk for at alle må vente så lenge. De rusmiddelavhengige som har de alvorligste rusmiddelproblemer, vil ha betydelig kortere ventetider enn hva disse tallene viser. Jeg vil understreke at dersom pasienter er av den oppfatning at de blir gitt en behandlingsfrist som de mener er for lang, har de anledning til å klage etter vanlige regler. De kan også be om en "second opinion". Dersom tilstanden skulle utvikle seg i negativ retning, vil det også være grunnlag for å få gjort en ny vurdering etter henvisning.

I sitt spørsmål opplyser representanten Hogsrud at private aktører har ledig kapasitet som står ubenyttet. I sin tilbakemelding til meg opplyser Helse Sør RHF at de ikke har mottatt noen formelle henvendelser fra private aktører som har ledig kapasitet og som ønsker å tilby sine tjenester. Helse Sør RHF har i dag avtale med 3 private aktører fordelt på 5 institusjoner som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Dette er aktører som tilfredsstillende de krav som Helse Sør RHF har stilt til faglig kompetanse og kvalitet for å ivareta de krav til forsvarlighet som ligger i lov om spesialisthelsetjenesten.

I sin begrunnelse for spørsmålet omtaler representanten Hogsrud at mange kommuner i Telemark har inngått en avtale med Borgestadklinikken som forutsetter at før man kan få tilbud om behandling så må man ha vært til utredning på Borgestadklinikken. Helse Sør RHF kjenner ikke til at det foreligger slike avtaler. Borgestadklinikken er en privat klinikk, og en del av Blå Kors Sør sin virksomhet. Gjennom sin

avtale med Helse Sør RHF yter Borgestadklinikken tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Denne avtalen omhandler polikliniske tjenester, døgnbehandling, avrusning/ abstinensbehandling, behandlingstilbud for gravide - basert både på frivillighet og tvang etter § 6-2a i lov om sosiale tjenester. I tillegg har Borgestadklinikken gjennom avtalen også ansvar for vurderinger av henvisninger for tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.

Rusmiddelavhengige er også gitt anledning til fritt å kunne velge behandlingssted. Ved å undersøke på nettstedet Frittsykehusvalg.no, kan man skaffe seg oversikt over forventede ventetider ved alle behandlingstilbud for rusmiddelavhengige i hele landet. Oversikten over ventetidene på behandlingstilbud for rusmiddelavhengige ble en del av Frittsykehusvalg.no for ca. 1 måned siden. Dette er et hjelpemiddel for å kunne velge seg hurtigere inn på en annen institusjon enn ved den man i utgangspunktet har fått plass ved.

Jeg kan avslutningsvis opplyse om at jeg også i Oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2007, vil understreke at veksten i ressursbruken skal være større innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige og innen psykisk helsevern enn innen somatikken. Dette var et krav jeg også stilte for inneværende år overfor de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 29. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Helse Nord overtar ambulansetjenesten og foretar samtidig en omstrukturering for å spare penger og oppnå mer effektiv drift. Dette fører noen plasser til en betydelig forringelse av ambulansetilbudet. For Skjerstad i Bodø kommune blir ambulansebilen flyttet til Tverlandet og utrykningstiden blir forlenget med minst 30 minutter. Dette har skapt stor uro i lokalsamfunnet, og en særlig utsatt familie har anket avgjørelsen til overliggende myndighet.

Kan helseministeren akseptere en slik svekkelse av ambulansetilbudet?»

BEGRUNNELSE:

Skjerstad kommune slo seg for kort tid siden sammen med Bodø kommune. De folkevalgte viste stort mot og godt lederskap på tross av mange motargumenter og en delt befolkning. Mange fryktet at dette ville føre til utarming av distriktet og utflytting til Bodø. Så langt har storkommunen vist evne til å ivareta Skjerstads behov og befolkningen i den tidligere distriktskommunen er relativt godt fornøyd. Da er det særdeles viktig at staten også viser varsomhet i et område som har gjennomgått en storstilt omstilling. Kommunesammenslåing skal gjøre livet lettere for folk i Distrikts-Norge, da må også staten medvirke til

at så blir tilfellet. Derfor vil jeg be helse- og omsorgsministeren om å se nærmere på flyttingen av ambulans bilen fra Skjerstad til Tverlandet.

Svar:

Helse Nord RHF har vedtatt at alle helseforetakene, med unntak av Helse Finnmark, skal overta driften av ambulansetjenesten 1. desember 2006. Helse Finnmark skal overta 1. januar 2008, når deres avtaler med private drivere går ut. Begrunnelsen for endringen er at tjenesten er blitt spesialisert, med økte krav til faglighet, kompetanse og kvalitet; tjenesten blir mer og mer en medisinsk tjeneste. I denne forbindelse har helseforetakene, også Nordlandssykehuset, revidert og utarbeidet ny ambulansplan, og det er gjort noen endringer i forhold til eksisterende strukturering av tjenesten.

Rask tilgang til ambulansetjenester av høy kvalitet er ofte av avgjørende betydning for behandlingsutfallet ved alvorlig akutt sykdom eller skade. Den medisinskfaglige og teknologiske utviklingen gir nye muligheter, men stiller også større krav til faglighet og kvalitet på tjenestene. Hovedutfordringen i dekningsområdet som omfattes av Nordlandssykehuset HF, er stor grad av distriktsambulanser med få oppdrag pr år. Jeg har fått opplyst at ambulansetjenesten i Skjerstad har ca. 100 oppdrag pr. år, av dette er ca. 20 akutturer. Hovedproblemet med en ambulansetjeneste med så få oppdrag pr år, er at det er svært van-

skelig for personalet å opprettholde god akuttmedisinsk kompetanse i de situasjonene det virkelig gjelder. Det blir mange vakt døgn hvor personellet er "låst" på vakt, uten aktivitet i form av ambulanseoppdrag. Arbeidsgiver får dermed en stor utfordring i å skape den motivasjonen som er nødvendig for at en ikke skal få personellflukt fra området. Risikoen ved å opprettholde mange ambulansetjenester med få oppdrag, er at man skaper opplevd trygghet som ikke samsvarer med det reelle tilbudet, fordi kvaliteten blir for lav.

Innbyggerne i tidligere Skjerstad kommune blir betjent av ambulans fra tre nærliggende stasjoner; Beiarn, Rognan og Tverlandet. Avstandene fra de tre stasjonene til Misvær er oppgitt å være fra 30-43 km, med normal kjøretid på ca. 30-36 minutter. Redningshelikopteret i Bodø dekker også området, og innføring av tilstedevakt på redningshelikopteret i 2007 vil også bidra til å forbedre det akuttmedisinske tilbudet.

Kostnadene knyttet til drift av ambulansetjenesten i Helse Nord forventes å øke med ca. 50 mill. kr i 2007, i Nordlandssykehuset HF forventes det en kostnadsvekst på ca. 8 mill. kr. Helse Nord RHF og Nordlandssykehuset HF har i denne saken lagt stor vekt på kvalitative aspekter knyttet til ambulansetjenesten ved gjennomføring av endringene, og jeg har tillit til at løsningene er basert på gode faglige vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 28. november 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«ECON og en ekspertgruppe ledet av Trond Bjørnenak har påvist grove feil i dagens markedsordning for melk. Landbruks- og matministeren skriver på sine internettsider at dette er kjent stoff. Arbeidet med å utrede nytt kapitalavkastningsgrunnlag er vesentlig forsinket.

Hva vil Regjeringen gjøre på kort sikt for å rette opp feil som den er kjent med undergraver konkurranse på meierivarer i Norge, og er Regjeringen enig i at utredningene viser at etterkontrollen må videreføres i overskuelig fremtid?»

BEGRUNNELSE:

Rapportene ECON og Bjørnenak-gruppen har laget viser at TINE favoriseres systematisk og at det ikke er konkurranse på like vilkår.

Regjeringen skrev i svar på skriftlig spørsmål nr. 436 (2005-2006) fra undertegnede, datert 7. februar 2006, at nytt kapitalavkastningsgrunnlag for TINE etter planen skulle vært ferdig utredet om lag 1. august 2006.

Arbeidet er vesentlig forsinket. I budsjettet oppgir Regjeringen at arbeidet skal gjennomføres i løpet av 2007. For aktørene i markedet er dette selvsagt en uholdbar situasjon.

Svar:

ECON presenterte 8. november 2006 sin rapport 2006-076 "Å sette pris på melk - om betydningen av kapitalkostnader i meierisektoren". Samtidig presenterte professor Trond Bjørnenak m.fl. rapporten "På like vilkår i melkesektoren - krav til TINEs produktregnskap og vurdering av dagens etterregning". Beg-

ge rapportene er utarbeidet på oppdrag fra Næringsmiddelbedriftenes Landsforening. Trond Bjørnenak m.fl. har også tidligere lagt fram to rapporter om meierisektoren på oppdrag fra Næringsmiddelbedriftenes Landsforening, henholdsvis i mars 2004 og i mars 2005.

ECON-rapport 2006-076 er først og fremst en oppsummering av hva som skiller vurderingene i tidligere rapporter fra Trond Bjørnenak m.fl. fra vurderingene i ECON-rapport 2003-053 rev. 3. Den sistnevnte ECON-rapporten fra 2003 er en viktig del av grunnlaget for den nåværende markedsordningen for melk. Jeg mener ECON-rapport 2006-076 gir en nyttig oppsummering og en illustrasjon av konsekvensene av de ulike vurderingene, men den inneholder ikke vesentlige nye momenter. Jeg konstaterer at ECON fortsatt mener at ECONs vurderinger fra 2003 er et godt metodisk utgangspunkt.

Slik jeg har redegjort for innledningsvis, har jeg vært kjent med påstandene fra Trond Bjørnenak m.fl. om grove feil og mangler i forbindelse med beregningen av kapitalkostnader i markedsordningen for melk. Jeg vil understreke at fastsettelse av kapitalkostnader i markedsordningen for melk er en komplisert sak som blant annet innebærer omfattende beregninger og at det må tas stilling til en rekke spørsmål av både prinsipiell og skjønsmessig karakter. Fastsettelsen av kapitalkostnader var derfor gjenstand for en omfattende særskilt utredning i 2003, i forbindelse med overgangen til den nye markedsordningen fra 1. januar 2004. Utredningene ble gjennomført av ECON og er presentert i ECON-rapport 2003-053 rev.3. Rapporten var gjenstand for omfattende høringer før Bondevik II-regjeringen fastsatte regelverket for den nye markedsordningen med virkning fra 1. januar 2004. En del av påstandene fra Bjørnenak m.fl. om grove feil er et uttrykk for faglig uenighet om forutsetninger som ECON la til grunn i 2003.

Fastsettelse av kapitalkostnader i markedsordningen for melk er ikke eksakt vitenskap. Det vil alltid være grunnlag for uenighet om forutsetninger og beregningsmetode. Derfor er jeg overrasket over at Bjørnenak m.fl. gir inntrykk av at deres beregninger resulterer i et entydig korrekt nivå for kapitalkostnadene. Mange økonomer har betydelige innvendinger mot bruken av den såkalte pris/bok-metoden til å beregne verdiene i TINE. Både Bjørnenak m.fl. og ECON baserer sine beregninger hovedsakelig på bruk av denne metoden. Bjørnenak m.fl. har anslått verdiene i TINE ved å sammenlikne TINE med et utvalg av selskaper over hele verden som i varierende grad driver meierivirksomhet og under andre rammevilkår enn i Norge, og som for øvrig har det til felles at de er aksjeselskaper. Bruken av pris/bok-metoden er derfor i seg selv meget upresis. Meierisamvirket har videre medlemsnytte, og ikke primært kapitalavkastning, som formål. Uansett mener jeg det er klart at beregningene og vurderingene til Bjørnenak m.fl. ikke er presise nok til at de kan legges til grunn for forvaltningsmessige beslutninger.

Dagens ordning med etterregning i meierisektoren er både omdiskutert og ressurskrevende å administrere, og det har vært betydelig grad av politisk enighet om å erstatte etterregningen med mer egnede konkurransepolitiske virkemidler. Regjeringen vil vurdere enklere og mer hensiktsmessige virkemidler for å kontrollere meierimarkedet i framtida, og som fortsatt sikrer konkurransen. Som en del av dette arbeidet skal det i løpet av 2007 derfor gjennomføres en uavhengig verdivurdering av TINE. Dette arbeidet har blitt forsinket av årsaker som jeg redegjorde for i skriftlig svar på spørsmål nr 10 fra representanten Torbjørn Hansen.

SPØRSMÅL NR. 223

Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 29. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Statens innkrevingsentral har overtatt innkrevningen av forfalte eller misligholdte studielån, og har lagt en langt strengere praksis til grunn for sin inndrivelse av studielån.

Synes finansministeren endringen er redelig overfor de som har overholdt nedbetalingsplanen de

har kommet frem til i samråd med Statens lånekasse, og har en strengere innkrevingspraksis vært intensjonen?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2005 overtok Statens innkrevingsentral forfalte/misligholdte lån i Statens lånekasse.

Avtalen med Lånekassen om å betale månedlige avdrag gjaldt for ett år av gangen, og problemet er at avdragsprofilen ikke videreføres av Statens innkrevingsentral når de nå har overtatt.

Dette medfører at låntakere som har oppfylt betalingsplanen, og fått orden på økonomien, i flere tilfeller har blitt slått bena under på. Dette skjer ved at den gamle avtalen om et fast månedsbeløp med Lånekassen opphører, og at de får krav om at det utestående beløpet i sin helhet forfaller.

Dersom låntaker søker om en nedbetalingsavtale, betyr det at Statens innkrevingsentral tar alt låntaker tjener, fratrukket ett minimumsbeløp til livsopphold til gjelden er betalt. Eventuelt blir det tvangssalg av bolig.

Denne nye praksisen avslører at den norske stat i realiteten ikke verdsetter tilegnelse av kunnskap og studieinnsats.

Svar:

Det følger av lov om utdanningsstøtte § 17 at Statens innkrevingsentral kan forvalte deler av regelverket om tilbakebetaling etter utdanningsstøtteloven. Kunnskapsdepartementet, som er ansvarlig for loven, har gitt nærmere regler om tilbakebetaling m.m. i forskrift 21. desember 2005 nr. 1783 om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter. Lånekassen og Statens innkrevingsentral har dessuten inngått samarbeidsavtaler om innkreving av utdanningslån.

Som det fremgår av det ovenstående er Kunnskapsdepartementet/Lånekassen ansvarlig for regler om tilbakebetaling av studielån, herunder reglene om overføring av krav til Statens innkrevingsentral og eventuelle hjemler for Statens innkrevingsentral til å

inngå frivillige avdragsordninger m.m. med skyldner. Jeg har derfor vært i kontakt med Kunnskapsdepartementet som har gitt følgende uttalelse:

"Forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån gir låntaker mulighet til å inngå frivillige betalingsavtaler. Denne muligheten påvirkes ikke av at kravet er midlertidig overført til Statens innkrevingsentral, men i slike tilfeller er det Statens innkrevingsentral som inngår betalingsavtaler med låntakerne. Ved overføringen av oppgaver fra Lånekassen til Statens innkrevingsentral har det vært en forutsetning at praksis relatert til låntakers rettigheter etter forskriftene ikke skal være strengere hos Statens innkrevingsentral enn i Lånekassen. Låntakere som har fått sitt lån midlertidig overført til Statens innkrevingsentral beholder alle rettigheter de har til betalingslettelse og rentefritak av økonomiske eller sosiale årsaker etter forskriften om tilbakebetaling."

Ytterligere spørsmål om Statens innkrevingsentralers fullmakter til å inngå betalingsplaner og praksis rundt dette må rettes til Kunnskapsdepartementet/Lånekassen.

Finansdepartementet har det overordnede administrative ansvar overfor Statens innkrevingsentral. Departementet har også det overordnede faglige ansvar for Statens innkrevingsentralers rolle som innkrever generelt, herunder Innkrevingsentralens håndtering av reglene i tvangfullbyrdelsesloven. Spørsmål om slike forhold kan derfor rettes til Finansdepartementet som rette vedkommende. Slik jeg oppfatter representanten Leirsteins spørsmål, faller disse i hovedsak inn under Kunnskapsdepartementets område. Det vil imidlertid bli tatt kontakt med Statens innkrevingsentral for å få avklart at den forutsatte praksis videreføres.

SPØRSMÅL NR. 224

Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 29. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge Soria Moria-erklæringen skal Regjeringen "videreføre det samlede skatte- og avgiftstrykket som gjaldt for 2004". Finansministeren har også bekreftet at skattenivået kun skal økes til 2004-nivå og at dette utgjorde en skatteskjerpelse for 2007 på om lag 2 mrd. kr. Når også skatteskjerpelser i form av økt arbeidsgiveravgift som følger av St.prp. nr. 1 Tillegg

nr. 4 tas med er imidlertid den totale skatteskjerpelse ca. 2,9 mrd. kr, altså ca. 0,9 mrd. kr høyere enn 2004-nivå.

Vil finansministeren bekrefte dette?»

BEGRUNNELSE:

Økningen i arbeidsgiveravgift på 4 pst. for arbeidstakere over 62 år utgjør, ifølge St.prp. nr. 1 Til-

legg nr. 4, 932 mill. kr. Av en eller annen grunn synes det som om finansministeren ikke har definert denne økningen som en skatteskjerpelse. Derimot har finansministeren i sin presentasjon definert det som en skattelettelse når overprisede gebyrer blir redusert med 270 mill. kr. Dersom reduksjon av overprisede gebyrer skal tas ut av regnestykket over skatte- og avgifter vil den totale netto skatte- og avgiftsskjerpelse bli 270 mill. kr høyere.

På bakgrunn av dette ber jeg finansministeren om en klargjøring av hva som gjelder i forhold til løftet om å "videreføre det samlede skatte- og avgiftsnivået som gjaldt for 2004".

Svar:

Som påpekt av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter varslet regjeringspartiene i felleserklæringen fra Soria Moria at den ville videreføre det samlede skatte- og avgiftsnivået som var i 2004. En netto skatte- og avgiftsøkning fra 2006 til 2007 på om lag 2 mrd. kr påløpt vil bringe skattenivået tilbake på 2004-nivå. Regjeringen vil, som varslet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, holde samlede skatter og avgifter uendret framover.

Departementet har lagt vekt på å benytte en mest mulig konsistent metode i vurderingen av hvordan skatte- og avgiftsendringer bør regnes med når det gjelder målet om å bringe skattenivået tilbake til 2004-nivå. Bare regelendringer i skatte- og avgiftssystemet har vært inkludert, og kun de endringene som har hatt direkte provenyvirksomheter. Andre endringer som kan påvirke skattenivået, har ikke vært regnet med. For skatte- og avgiftsendringer som utløser en direkte kompenserende endring på utgiftssiden, har det vært regnet netto provenyvirkning. For andre skatte- og avgiftsendringer har brutto provenyvirkning vært lagt til grunn.

Den foreslåtte økningen i arbeidsgiveravgiftssatsen på 1 prosentpoeng for arbeidstakere eldre enn 62 år, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, og den ytterligere økningen på 3 prosentpoeng som er foreslått i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006-2007), har en motpost i form av en tilsvarende økning i statens utgifter. Både reduksjonen i arbeidsgiveravgiftssatsen i 2002 og den foreslåtte økningen

fra 2007 er en del av Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) som er inngått mellom staten og partene i arbeidslivet. I tilleggssavtale mellom partene og staten av 6. november 2006 ble en enig om å oppheve den reduserte arbeidsgiveravgiften for arbeidstakere over 62 år, og å omdisponere midlene til andre tiltak som antas å ha bedre effekt på sykefraværet. Endringene innebærer at arbeidsgivere må betale noe mer arbeidsgiveravgift, men samtidig nyter godt av de foreslåtte endringene i IA-avtalen ved bl.a. et lavere sykefravær. Disse endringene har derfor vært regnet med en netto provenyvirkning lik null når det gjelder målet om å bringe skattenivået tilbake til 2004-nivået.

Jeg vil videre peke på at også enkelte andre skatte- og avgiftsforslag i 2007-budsjettet følges av en direkte kompenserende endring på utgiftssiden, og provenyet er derfor regnet netto. Det gjelder blant annet NO_x-avgiften, der kompensasjoner til berørte næringer over budsjettets utgiftsside er trukket fra brutto-provenyet fra avgiften. Det gjelder også fritaket for elavgift for skinnegående transport, der det er tatt hensyn til avvikling av NSBs kompensasjon gjennom statlig kjøp av persontransporttjenester og reduksjon i rammetilskudd til kommuner som får besparelser som følge av fritaket.

Som påpekt i spørsmålet inngår provenyet fra reduksjon i overprisede gebyrer i provenytabellen i Regjeringens skatte- og avgiftsopplegg for 2007. Finansdepartementet fastsatte i juni 2006 nye retningslinjer som klargjør hvilke vilkår som må oppfylles dersom det skal innføres gebyr- eller sektoravgiftsfinansiering på et område. Retningslinjene trådte i kraft umiddelbart for nye ordninger, mens det tas sikte på gradvis tilpasning av eksisterende ordninger. Innføringen av de nye retningslinjene innebærer også et tydeligere budsjettmessig skille mellom gebyrer og sektoravgifter. Regjeringen har derfor, i motsetning til tidligere, lagt til grunn at endringer som foreslås i gebyrer som er satt høyere enn de faktiske kostnadene ved å produsere tjenestene, heretter skal inngå i skatte- og avgiftsopplegget. I budsjettforslaget for 2007 utgjør reduksjon i overprisede gebyrer en lettelse på 270 mill. kr påløpt.

SPØRSMÅL NR. 225**Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 28. november 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Glåmdalen har mandag 20. november et stort oppslag om at kostpenger som foreldre betaler til Skotterud barnehage går til helt andre ting enn mat. De beregner at 1/3 av innbetalte kostpenger omdisponeres av kommunen. Administrasjonssjefen i Eidskog kommune kommenterer "at det er helt greit at 25 000 kr av kostpengene går til å dekke miljøarbeidernes lønn ved ungdomsskolen".

Er departementet enig i denne vurderingen fra administrasjonssjefen, og vil man foreta seg noe overfor Eidskog kommune?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vedtatt makspris på barnehageplasser. Debatten om hvor høy denne maksprisen skal være er selvfølgelig et tema i norsk politikk, men det alle er enige om er at maksprisen må være reell når den først er vedtatt. Å omdisponere penger som innbetales til mat til ungene eller til andre aktiviteter som barnehagen pålegger foreldrene, er en åpenbar mulighet for kommunene til å omgå maksprisvedtaket om departementet ikke sier klart ifra om dette.

Foreldrene ved Skotterud barnehage, representert ved Foreldrenes Arbeidsutvalg, har gjennom møter med kommunen forsøkt å få gehør for sine synspunkter om at dette ikke er en type omdisponering som kommunen kan foreta. De har ikke fått gehør, og det er derfor viktig å få en avklaring fra departementet i denne saken.

Svar:

Foreldrebetaling og kostpenger i barnehage er regulert i forskrift til barnehageloven. Forskrift om for-

eldrebetaling i barnehager § 1 slår fast at foreldrebetalingen for et heldags ordinært barnehagetilbud ikke skal settes høyere enn en maksimalgrense. Maksimalgrensen fastsettes i Stortingets årlige budsjettvedtak. For 2006 er maksimalgrensen fastsatt i kongelig resolusjon og satt til 2 250 kr pr. måned og 24 750 kr pr. år.

Forskriften sier videre at betaling for kost kan komme i tillegg. Dette medfører at barnehageeier som har en foreldrebetaling lik maksimalgrensen, i tillegg kan kreve betaling for måltider servert i barnehagen. Eventuelle kostpenger skal i så fall dekke barnehagens faktiske utgifter til måltidene. Det vil si at størrelsen på kostpengene skal beregnes ut ifra et selvkostprinsipp. Dersom barnehagen har ansatt en kjøkkenassistent, kan utgiftene til lønn til denne assistenten tas med i beregningen av barnehagens faktiske utgifter til måltidene. Kostpengeberegningen må kun relatere seg til kjøkkenassistentens arbeid med måltidene i barnehagen. Betaling for mat skal ikke være på et slikt nivå at barnehageeier tjener på dette. Dette er presisert av departementet i Rundskriv F-08/2006 Lov 17. juni 2005 nr. 64 om barnehager (barnehageloven) med forskrifter og departementets merknader til bestemmelsene.

Som det framgår skal ikke kostpenger brukes til andre formål. Kommunen er lokal barnehagemyndighet og skal påse at alle barnehager i kommunen følger regelverket. Det er fylkesmannen som fører tilsyn med at kommunen utfører sine oppgaver som barnehagemyndighet. Departementet vil ta kontakt med fylkesmannen om saken.

SPØRSMÅL NR. 226**Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 29. november 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å forenkle behandlingen av søknader om tildeling av ortopediske hjelpemidler?»

BEGRUNNELSE:

I henhold til folketrygdloven §10-6 kan det ytes stønad til hjelpemidler som er nødvendig for å forbedre funksjonsevnen i hverdagslivet for personer som har vært utsatt for sykdom, skade eller lyte. I henhold til § 2-7 bokstav i kan støtten gis i form av ortopediske hjelpemidler. Det fremgår imidlertid av bestemmelsene og relevante forskrifter at utgifter til såkalte behandlingshjelpemidler skal dekkes av helseforetakene. Henvendelser i enkeltsaker viser at dette skaper usikkerhet blant leger og pasienter i forhold til hvem som er rett adressat for søknad om hjelpemidler. Ordningen fører til lang ventetid for pasienter som trenger ortopediske hjelpemidler.

Svar:

Du tar i din begrunnelse for spørsmålet opp tre forskjellige stønadsordninger for hjelpemidler av forskjellig karakter. Jeg vil nedenfor redegjøre for skillet mellom disse tre ordningene.

Et hjelpemiddel i folketrygdlovens forstand, er i utgangspunktet et hjelpemiddel som er egnet til direkte å avhjelpe/erstatte/kompensere for en funksjonssvikt. Når et medlem har fått sin funksjonsevne i dagliglivet vesentlig og varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte, ytes det stønad etter folketrygdloven § 10-7. Likeledes ytes det stønad etter § 10-7 til et medlem som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått sin evne til å utføre inntektsgivende arbeid varig nedsatt eller har fått sine muligheter til å velge yrke eller arbeidsplass vesentlig innskrenket. Her snakker vi om hjelpemidler av mange forskjellige typer som rullestol, tolkehjelp, synshjelpemidler, datahjelpemidler mv. For å søke om et hjelpemiddel av denne typen skal man henvende seg til førstelinjetjenesten i den kommunen der man bor, til kommunehelsetjenesten, og disse vil hjelpe medlemmet med søknadsprosessen. Hvis medlemmet trenger hjelpemidler på arbeidsplassen, skal de ta kontakt med arbeidsgiver eller bedriftshelsetjenesten.

Behandlingshjelpemidler defineres som hjelpe-

midler som er egnet til opprettholdelse eller helbredelse av helsetilstand og funksjon. Denne typen hjelpemidler er i utgangspunktet ikke omfattet av stønadsordningen etter folketrygdloven § 10-7 fordi behandlingshjelpemidler ikke direkte avhjelper en funksjonsnedsettelse.

I forbindelse med at ansvaret for sykehusene ble overført til staten, vedtok Stortinget at ansvaret for de fleste typer behandlingshjelpemidler og forbruksmaterieell til disse fra 1. januar 2003 skulle overføres til de nye regionale helseforetakene. Disse hjelpemidlene hører derfor inn under helse- og omsorgsministerens ansvarsområde. Noen få behandlingshjelpemidler utlånes fortsatt fra hjelpemiddelsentralene. Disse er det utarbeidet en uttømmende liste over.

Ortopediske hjelpemidler omfatter proteser, ortoser og ortopedisk skotøy. Det er gjennom behandlerapparatet at medlemmet søker om ortopediske hjelpemidler. Fastlegen skal henvise medlemmet til en spesialist som har rett til å rekvirere ortopediske hjelpemidler. Det gis stønad til nødvendig legeundersøkelse. Leger som er spesialist i ortopedisk kirurgi og fysikalsk medisin og rehabilitering kan rekvirere alle typer ortopediske hjelpemidler. Når NAV lokalt har gitt tilsagn om stønad, kan det ortopediske hjelpemiddelet bestilles hos et ortopedisk verksted som har avtale med NAV om å fremstille ortopediske hjelpemidler for folketrygdens regning. Medlemmet kan selv velge hvilket verksted med avtale som benyttes. NAV lokalt vil, hvis det er nødvendig, gi opplysninger om de nærmeste ortopediske verkstedene. Medlemmet får dekket nødvendige reiseutgifter til nærmeste ortopediske verksted. I praksis blir alle verksteder innenfor helseregionen regnet som nærmeste verksted.

Etter min vurdering er søknadsprosessen til ortopediske hjelpemidler lagt på et nivå som er nødvendig for å sikre god saksbehandling og sikre at det ikke blir foretatt feilutbetalinger av folketrygdens midler. Det er uheldig hvis informasjon om hvor man skal henvende seg når det gjelder søknad om de forskjellige typer hjelpemidler ikke har nådd ut til leger og annet personell i førstelinjen. Jeg vil derfor undersøke med Arbeids- og velferdsdirektoratet årsakene til at det eventuelt kan ha oppstått usikkerhet med hensyn til hvem som skal yte stønad til ortopediske hjelpemidler.

SPØRSMÅL NR. 227**Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 27. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for bakgrunnen for at en internasjonalt ettersøkt krigsforbryter over lengre tid kunne oppholde seg i Norge, og samtidig gjøre greie for hvilke tiltak man har tenkt å iverksette for å utlevere og domfelle krigsforbrytere som gjemmer seg i landet?»

BEGRUNNELSE:

I løpet av uken har det blitt kjent at en mann av serbisk opphav har vært ettersøkt internasjonalt siden 1998, men har oppholdt seg i Norge frem til i dag. Mannen er til overmål å finne i telefonkatalogen uten at norske myndigheter og politi har greid å ta affære. Kripos melder selv at dette ikke nødvendigvis er et enkeltstående tilfelle og det er også grunn til å frykte at realnedgangen i politiets budsjett for 2007 vil medføre at arbeidet kompliseres ytterligere.

Svar:

Jeg har stor forståelse for de reaksjonene som har kommet etter oppslag i media om at en krigsforbryter har levd et tilsynelatende helt vanlig liv i Norge i mange år. Når det gjelder de nærmere omstendigheter i saken har jeg fått opplyst følgende fra Politidirektoratet;

Det medfører ikke riktighet at den omtalte mannen har vært ettersøkt internasjonalt siden 1998. Det var dette året, altså i 1998, at han kom til Norge. Først to år senere, i 2000, ble han dømt av kroatiske domstoler til fengsel i 12 år for krigsforbrytelse, nærmere bestemt drap på en fange i Vukovar i 1991. Han ble dermed dømt mens han oppholdt seg i Norge, og følgelig uten selv å være til stede under rettsforhandlingene.

I juni 2003, mer enn 5 år etter at han kom til Norge, etterlyste kroatiske myndigheter mannen gjennom Interpol. Etterlysningen ble sendt til alle 184 medlemsland, og inneholdt ingen indikasjon på hvor vedkommende kunne befinne seg. Det sendes årlig ut ca. 15 000 slike etterlysninger gjennom Interpol-systemet.

I februar 2005, kort tid etter at Kripos fikk ansvaret for etterforskning av saker om krigsforbrytelser, folkemord og forbrytelser mot menneskeheten, mottok Kripos en Interpol-melding fra Kroatia med opp-

lysninger om at vedkommende skulle befinne seg i Norge. Med enkle undersøkelser kunne Kripos straks bekrefte dette.

Fra dette tidspunkt har Kripos behandlet saken som en utleveringssak. For at politiet skal ha et tilstrekkelig og forsvarlig grunnlag for en eventuell pågripelse, var det nødvendig å innhente grunnlagsdokumentasjon fra Kroatia. Ikke minst anså politiet dette som viktig sett i lys av at Norge har hatt to lignende utleveringssaker der norske domstoler har kommet til at vilkårene for utlevering fra Norge til Kroatia ikke var til stede, på grunn av manglende rettergangsgarantier i Kroatia.

På tross av at Kripos gjentatte ganger siden februar 2005 henvendte seg til kroatiske myndigheter, var det først i juni 2006 at den etterspurte dokumentasjonen ble mottatt.

Etter grundige overveielser og nødvendige forberedelser gikk Kripos til pågripelse av mannen den 5. oktober 2006. Han har sittet varetektsfengslet siden 6. oktober 2006 i påvente av at utleveringsvilkårene kan prøves for norsk domstol.

Rent generelt er det i henhold til Politidirektoratet knyttet en del utfordringer til det å "vaske" det store antall etterlysninger som kommer fra Interpol for bl.a. å sjekke om vedkommende befinner seg i Norge. Dette er forhold som jeg vil følge opp i dialog med Politidirektoratet.

Som kjent ble det i 2005 etablert en egen enhet ved Kripos for å håndtere saker som gjelder særskilte internasjonale forbrytelser, noe som innebærer en klar prioritering av dette saksfeltet. 6 medarbeidere ved Kripos arbeider i dag full tid med disse sakene og fra januar 2007 vil ytterligere en politiadvokat bli knyttet til denne seksjonen. Kripos har som ambisjon å styrke enheten - og dermed innsatsen på dette kriminalitetsområdet - ytterligere i tiden fremover.

I tillegg til denne enheten ved Kripos, kan jeg opplyse at Justisdepartementet arbeider med en ny og endret straffelov, som bl.a. vil inneholde et eget kapittel om krigsforbrytelser slik at det skal bli bedre muligheter til å straffe krigsforbrytere i Norge. Samtidig vil jeg understreke at disse sakene viser at vi i dette arbeidet ikke må glemme at rettssikkerhetsgarantiene også gjelder for mennesker etterlyst for krigsforbrytelser.

SPØRSMÅL NR. 228**Innlevert 21. november 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 27. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Undertegnede er blitt gjort oppmerksom på en hendelse ved Hof fengsel, der to innsatte rømte, for så å returnere med en anelig mengde alkohol som ble fortært blant de innsatte.

Kan justisministeren bekrefte denne historien, og eventuelt hva har justisministeren tenkt å gjøre for at slike hendelser ikke skal gjenta seg?»

Svar:

Ja, jeg kan bekrefte at det har vært en hendelse på Hof fengsel den 7. november 2006, der to domfelte unnvek fra fengslet etter at de ble avslørt for rusing med bruk av bl.a. alkohol. De ble straks ført bort fra bofellesskapet og skulle plasseres i besøksavdelingen, for så å skulle bli overført til fengsel med høyt sikkerhetsnivå. Den ene domfelte greide å stikke fra betjentene før de kom frem til besøksavdelingen. Han er fortsatt ikke tatt. Den andre domfelte ble plassert i besøksavdelingen i påvente av transport. Denne domfelte klarte også å komme seg ut og stakk av. Han var så beruset at han etter kort tid ble hentet inn. Han ble overlevert til politiet og anbrakt i drukkenskapsarrest.

Hof fengsel er et fengsel med lavt sikkerhetsnivå (åpent). Fengslet har i en lengre periode vært en anstalt for avsoning av promilledommer, hvor det ikke har vært behov for særlige sikringstiltak, for å holde de domfelte på området. I forbindelse med soningskøarbeidet har det vært hensiktsmessig å kalle inn

domfelte som har et mer sammensatt kriminelt handlingsmønster til Hof fengsel. Denne kategori domfelte har gitt fengslet nye utfordringer. Dette har resultert i at kriminalomsorgen har fått tilført ekstraordinære midler for å øke sikkerheten ved dette fengslet. Det er bevilget penger til å bedre den ytre sikkerheten, arbeidet er igangsatt og vil stå ferdig januar/februar 2007. De ansatte gjennomfører hyppige kontroller på fengslet med bistand fra regionens visitasjonspatrulje med bruk av narkotikahunder.

Med nytt gjerde, kameraovervåkning, økt sysselsetting for de innsatte og hyppige kontroller, vil risikoen for slike hendelser bli redusert. Vi må akseptere at kriminalomsorgen vil måtte få enkelte slike hendelser i en tid der de strekker "strikken" til det ytterste for å få ned soningskøen. I forbindelse med arbeidet knyttet til nedbygging av soningskøen vil domfelte med sammensatt kriminelt handlingsmønster etter en individuell vurdering, bli søkt plassert i anstalter med lavt sikkerhetsnivå. Noen vil falle for fristelser, og dette kan medføre avvik med bl.a. rusing og unnvikelse. Innsatsen Kriminalomsorgen gjør for å redusere soningskøen er formidabel. De opplever lite svik herunder rømning og unnvikelser. Det var 3 rømninger fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå og 29 unnvikelser fra fengsel med lavt sikkerhetsnivå i 2005. I samme periode var det totalt ca. 11 000 nyinnsettelse i kriminalomsorgen.

Jeg vil fortsatt i samarbeid med kriminalomsorgen arbeide for å begrense svikt.

SPØRSMÅL NR. 229**Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 27. november 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Med jevne mellomrom blir det satt fokus på soningskøen. Det hevdes også at den ikke fremsier de korrekte tall.

Siden justisministeren er opptatt av korrekthet, finner jeg å måtte spørre om hvor stor soningskøen er dersom man tar med alle rettskraftige dommer, de som har søkt soningsutsettelse, de som ikke har møtt/er etterlyste og de som skal ha såkalt bøtesoning?»

BEGRUNNELSE:

I dag opereres det med en soningskø som helt klart "filtreres" politisk for at Regjeringen skal fremstå som handlekraftig. Siden mange mener at definisjonen faktisk omdefinerer fakta, ser jeg frem til å få statsrådets svar på hva som er den faktiske soningskøen og ikke den "filtrerte".

Svar:

Som jeg redegjorde for i Stortingets spørretime 22. november 2006 tar den gjeldende definisjonen av soningskø utgangspunkt i at alle typer straffereaksjoner skal være påbegynt innen to måneder etter at kriminalomsorgen har mottatt den rettskraftige dommen, med mindre det er gitt utsettelse fra politiet. Det er således flere grupper domfelte og bøtelagte som faller utenfor det som defineres som soningskø. Dette er de domfelte som har fått soningsutsettelse fra politiet etter egen søknad og de dommene som kriminalomsorgen har mottatt for kortere tid enn to måneder siden. De domfelte som er etterlyst av politiet for ikke å ha møtt til soning teller heller ikke med i køen fordi de forutsettes å påbegynne straffegjennomføringen umiddelbart etter pågripelse. Den definisjonen som benyttes i dag har vært benyttet siden 1999 og er derfor den samme som regjeringen Bondevik II også benyttet.

Det er tre soningskøer i kriminalomsorgen, i tillegg til køen for ubetinget fengselsstraff, er det køer for bøter og for samfunnsstraff. Den største utfordringen er køen for ubetinget fengselsstraff, og det er denne man normalt viser til når man omtaler soningskøen.

Køen på ubetinget fengselsstraff utgjorde ved utgangen av september 2 514 dommer. Ytterligere 766 dommer var mottatt for kortere tid enn to måneder siden. 419 domfelte var gitt soningsutsettelse av politiet og 565 domfelte var etterlyst av politiet for ikke å ha møtt opp til soning. Det samlede antall rettskraftige dommer på ubetinget fengselsstraff lå derved omkring 4 260.

Antall bøtedommer i soningskø var samtidig på 2 606 dommer. Antall bøtedommer i kø gir for øvrig ikke et riktig bilde av hvor mye fengselskapasitet det

tilsvarer, fordi ca. 75 pst. av sakene bortfaller ved betaling nær innkallingsdato. Det er også en mindre kø på samfunnsstraffdommer. Den var på 287 dommer ved utgangen av september. Som for ubetinget fengselsstraff, er det også etterlyste, nye saker og domfelte med soningsutsettelse for bøtedommer og samfunnsstraffdommer. Totalt var det omkring 3 667 rettskraftige dommer for bøter og omkring 635 rettskraftige dommer for samfunnsstraff i kø pr. 30. september 2006.

Regjeringen mener at hovedutfordringen for kriminalomsorgen er å avvikle soningskøen og videreutvikle kvaliteten i straffegjennomføringen. Situasjonen med soningskø er uholdbar og Regjeringen har derfor framlagt i mai i år en konkret plan, "Rask reaksjon - tiltak mot soningskø og for bedre innhold i soningen", for å avvikle køen slik Regjeringen lovet i erklæringen fra Soria Moria. I denne planen er det gitt en bred redegjørelse for hvordan soningskøen er definert.

Jeg kan for øvrig informere om at soningskøen er på vei ned. Køen for ubetinget fengselsstraff var på 2 737 dommer da køplanen ble lagt fram. Den sank som nevnt til 2 514 i slutten av september og er nå nede i noe under 2 300 dommer. Det samlede antall rettskraftige dommer på ubetinget fengselsstraff ligger nå på omkring 4 100. Dette er også en klar nedgang fra tilsvarende tall som er referert i køplanen på omkring 4 500 rettskraftige dommer pr. 28. april 2006.

Jeg er åpen for en debatt rundt hvordan vi i fremtiden bør definere soningskø. Historisk har definisjonen av soningskøen vært endret ved flere anledninger. Jeg mener dette er en diskusjon vi bør ta når soningskøene etter dagens definisjon er fjernet.

SPØRSMÅL NR. 230

Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 27. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det har de siste dagene fremkommet at fylkes-skattekontoret i Akershus vil pålegge Kopinor å fakturere merverdiavgift. I forbindelse med behandlingen av Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) fremgår det klart at vederlag på opphavsrett skulle unntas merverdiavgift. Et eventuelt pålegg om dette er derfor etter min oppfatning i strid med Stortingets intensjoner.

Mener statsråden at Kopinors virksomhet skal underlegges merverdiavgift, og dersom ikke, hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i saken?»

Svar:

Den 7. juni 2006 fattet Oslo fylkesskattekontor vedtak om at Kopinor var merverdiavgiftspliktig og skulle registreres i merverdiavgiftsmanntallet. Ved-

taket ble påklaget 22. juni 2006 til Skattedirektoratet, jf. også utfyllende kommentarer i brev av 4. september 2006.

Skattedirektoratet har denne uken opplyst at de vil sende klagen til Finansdepartementet for avgjø-

relse siden den anses for å være av prinsipiell betydning. Jeg finner det ikke riktig å uttale meg om saken før jeg har mottatt den og vurdert nærmere de problemstillingene den reiser.

SPØRSMÅL NR. 231

Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli

Besvart 1. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i Romerikes Blad 21. november om at en ambulans ved øyeblikkelig hjelp utrykning ikke fant fram til riktig adresse, verken i det digitale kartverket eller i kartboksen. Mens pårørende desperat forsøkte å gjenopplive en 4-åring, kjørte ambulansen på kryss og tvers uten å finne fram til adressen. Dette er en uakseptabel situasjon.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at AMK-sentralene til enhver tid har oppdaterte kartverk, slik at befolkningen kan føle seg trygge på at de får hjelp når de trenger det?»

BEGRUNNELSE:

I oppslaget i Romerikes Blad kommer det fram at forklaringen på at ambulansetrykningen ble forsinket etter all sannsynlighet ligger i AMK-sentralens digitale kartverk. Den aktuelle veien i Aurskog Høland, hvor 4-åringen befant seg skiftet navn tidligere i år, og det nye navnet finnes i dag ikke i kartverket AMK-sentralen bruker. Det er Statens kartverk som leverer grunnlagsmaterialet for de elektroniske kartene i Norge. Det opplyses at Kartverket oppdateres kun to ganger i året. Dette er ikke godt nok, erkjenner informasjonssjefen i Statens kartverk, Åge Hadler, og sier videre at det handler mye om ressurser.

Etter min vurdering må kartverket kontinuerlig oppdateres og Statens kartverk må få de ressurser som skal til for at det kan bli en realitet. Denne saken må få høyeste prioritet.

Svar:

Den medisinske nødmeldetjenesten og ambulansetjenesten er hjørnesteinene i den akuttmedisinske beredskapen utenfor sykehus. Hvis ikke disse tjenestene fungerer, reduseres både den reelle og opplevde tryggheten til befolkningen vesentlig.

AMK-sentralen for Oslo og Akershus ved Ulle-

vål universitetssykehus responderte den 20. november d.å. på melding om et sannsynlig barnedødsfall via mobiltelefon i Aurskog Høland kommune. Det ble iverksatt utrykning med ambulans, lokal lege og legehelikopter samtidig som innringer ble veiledet i førstehjelp. Respons ble iverksatt 26 sekunder etter at meldingen kom inn i sentralen.

Boligen det ble ringt fra ligger i en vei som har skiftet navn to ganger det siste halve året, senest i juni i år. Det ble fra innringer oppgitt både opprinnelig adresse samt den adresse som nå gjelder. AMK-operatøren søkte på de adressene som ble oppgitt. En fikk anslag på aktuell vei, og ambulans ble sendt dit. Dette var imidlertid en gate med samme navn på Bjørkelangen og ikke i Aurskog.

AMK-sentralen var en av de første som tok i bruk et system for å posisjonere mobiltelefoner. Dette angir et område, men ikke konkrete adressepunkter. En har også anskaffet et system som gjør at AMK får opplysninger fra Telenor sitt adresseregister når personer ringer inn fra fasttelefon. Innringer ble i dette tilfellet da også bedt om å ringe fra fasttelefon. Beklageligvis er denne telefonen registrert på annen adresse. (ca. 7 km fra hendelsessted). Etter først å ha kjørt feil ble ambulansen rettleidet av innringer gjennom direkte telefonsamtale.

Etter de opplysninger jeg har fått antas det at ambulansen ble inntil 6 minutter forsinket. Den totale responstid var imidlertid innenfor 16 minutter. Det er ikke fastsatt krav til responstid for ambulans. I St.meld. nr. 43 (1999-2000) Om akuttmedisinsk beredskap er det imidlertid angitt som veiledende at ambulans utenfor tettbebygde strøk, bør ha en responstid på 20 minutter i 90 pst. av tilfellene.

Etter sykehusets vurdering, og ifølge legen på helikopteret, er det ikke grunn til å tro at utfallet for pasienten ville blitt annerledes dersom ambulans og helikopter hadde kommet tidligere frem. Dette spørsmål vil imidlertid bli vurdert i en videre utredning.

Forholdene i saken vurderes ikke som brudd på gjeldende helseforskrifter, men saken vil likevel bli oversendt Helsetilsynet for nærmere vurdering.

Om kartverk og digitale hjelpemidler

Det er ikke krav om digitale kartverk i AMK-sentraler og ambulansetjeneste. Ambulansetjenesten i Oslo har likevel hatt en slik ordning i mange år, og ambulansetjenesten i Akershus ble innlemmet i ordningen da tjenestene ble sammenslått i 2003. Selv om det fortsatt er forbedringspotensial, oppleves digitale kartverk som et veldig godt hjelpemiddel og det beste som finnes pr. i dag. Kvaliteten er imidlertid avhengig av en presis og rask oppdatering i de forskjellige leddene.

AMK-sentralens kartdata blir oppdatert to ganger i året. Ved siste oppdatering i september i år var ikke den aktuelle navneendringen registrert. Kartene baseres på de opplysninger som kommer fra leverandør. Endringer meldes fra kommunene inn til Statens kartverk, som via underleverandører sender oppdateringene til kartleverandøren, før de videresendes de enkelte helseforetakene for implementering i AMK-sentralene.

AMK-sentralene skal, i henhold til gjeldende forskrifter, ha opprinnelsesmarkering der telefonnum-

mer og adresse/ev. gårds- og bruksnummer skal komme fram i tekst. Adressedata (GAB) som benyttes til å finne posisjonen på disse adressene, blir med gjeldende avtale også oppdatert to ganger i året, mens en for Oslo kommune har en egen avtale som gir oppdateringer fire ganger pr. år.

Ved Ullevål universitetssykehus har en det siste året jobbet med nye avtaler som skal gjelde fra januar 2007, og her arbeides det for oppdateringer i GAB hver måned, samt kartoppdateringer to ganger pr. år. I hvilken grad dette er mulig er avhengig av hva Statens kartverk kan levere og at leveringen kan automatiseres, for eksempel gjennom bruk av helsenettet. For øvrig er bygninger som ikke har vanlige gateadresser, men kun gårds- og bruksnummer, et stort problem for nødetatene.

Helse Øst RHF og Ullevål universitetssykehus HF har orientert meg om at de opplever at det ikke har skjedd brudd på gjeldende helseforskrifter i denne saken. Likevel er det ansett å være behov for å gjennomføre en egen risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) på feltet, samt en bred gjennomgang av de forskjellige momenter og aktører som medvirker til at nødetatene i Norge til enhver tid har mest mulig oppdaterte systemer og digitale hjelpemidler.

SPØRSMÅL NR. 232

Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 27. november 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«På TV2-nyhetene i går uttalte stortingsrepresentant Olav Gunnar Ballo at det var en skandale at TV2 avslørte en ettersøkt krigsforbryter ved bruk av telefonkatalogen, samtidig som Kripos hadde lett etter vedkommende siden han ble etterlyst internasjonalt for mange år siden.

Deler statsråden representanten Ballos syn på at dette er en skandale?»

Svar:

Jeg har stor forståelse for de reaksjonene som har kommet etter oppslag i media om at en krigsforbryter har levd et tilsynelatende helt vanlig liv og stått oppført i telefonkatalogen i Norge i mange år, og påstander om at det til tross for dette ikke har lyktes politiet å finne vedkommende.

Når det gjelder de nærmere omstendigheter i saken har jeg fått opplyst følgende fra Politidirektoratet;

Det var i 1998 at vedkommende kom til Norge. To år senere, i 2000, ble han dømt av kroatisk domstol til fengsel i 12 år for krigsforbrytelse, nærmere bestemt drap på en fange i Vukovar i 1991. Han ble dermed dømt mens han oppholdt seg i Norge, og følgelig uten selv å være til stede under rettsforhandlingene.

I juni 2003, mer enn 5 år etter at han kom til Norge, etterlyste kroatisk myndighet mannen gjennom Interpol. Etterlysningen ble sendt til alle 184 medlemsland, og inneholdt ingen indikasjon på hvor vedkommende kunne befinne seg. Det sendes årlig ut ca. 15 000 slike etterlysninger gjennom Interpol-systemet.

I februar 2005, kort tid etter at Kripos fikk ansvaret for etterforskning av saker om krigsforbrytelser, folkemord og forbrytelser mot menneskeheten, mottok Kripos en Interpol-melding fra Kroatia med opplysninger om at vedkommende skulle befinne seg i Norge. Med enkle undersøkelser kunne Kripos straks bekrefte dette.

Fra dette tidspunkt har Kripos behandlet saken som en utleveringssak. For at politiet skal ha et tilstrekkelig og forsvarlig grunnlag før en eventuell pågrepelse, var det nødvendig å innhente grunnlagsdokumentasjon fra Kroatia. Ikke minst anså politiet dette som viktig sett i lys av at Norge har hatt to lignende utleveringssaker der norske domstoler har kommet til at vilkårene for utlevering fra Norge til Kroatia ikke var til stede, på grunn av manglende rettergangsgarantier i Kroatia.

På tross av at Kripos gjentatte ganger siden februar 2005 henvendte seg til kroatisk myndigheter, var det først i juni 2006 at den etterspurte dokumentasjonen ble mottatt.

Etter grundige overveielser og nødvendige forbedringer gikk Kripos til pågrepelse av mannen den 5. oktober 2006. Han har sittet varetektsfengslet siden 6. oktober 2006 i påvente av at utleveringsvilkårene kan prøves for norsk domstol.

Rent generelt er det i henhold til Politidirektoratet knyttet en del utfordringer til det å undersøke det

store antall etterlysninger som kommer fra Interpol, bl.a. om vedkommende befinner seg i Norge. Dette er forhold som jeg vil følge opp i dialog med Politidirektoratet.

Som kjent ble det i 2005 etablert en egen enhet ved Kripos for å håndtere saker som gjelder særskilte internasjonale forbrytelser, noe som innebærer en klar prioritering av dette saksfeltet. 6 medarbeidere ved Kripos arbeider i dag full tid med disse sakene og fra januar 2007 vil ytterligere en politiadvokat bli knyttet til denne seksjonen. Kripos har som ambisjon å styrke enheten, og dermed innsatsen på dette kriminalitetsområdet, ytterligere i tiden fremover.

I tillegg til denne enheten ved Kripos, kan jeg opplyse at Justisdepartementet arbeider med en ny og endret straffelov, som bl.a. vil inneholde et eget kapittel om krigsforbrytelser slik at det skal bli bedre muligheter til å straffe krigsforbrytere i Norge. Samtidig vil jeg understreke at disse sakene viser at vi i dette arbeidet ikke må glemme at rettssikkerhetsgarantiene også gjelder for mennesker etterlyst for krigsforbrytelser.

Avslutningsvis kan jeg opplyse at jeg har fremmet et forslag om å opprette en arbeidsgruppe bestående av representanter fra alle de nordiske land, som skal vurdere om vi skal etablere et felles nordisk statsadvokatembete, som bl.a. også vil kunne styrke innsatsen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 233

Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 29. november 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Utvidelsen av barnepsykiatriklinikken i Fredrikstad på Åsebråthen hadde et budsjett på 37 mill. kr. Regningen blir nå på 52 mill. kr. Staten skulle i utgangspunktet finansiere prosjektet som et ledd i satsingen på psykiatrien.

Vil statsråden bidra til at utvidelsen blir finansiert av staten som planlagt, eller mener statsråden det er riktig at avviket på 15 mill. kr skal dekkes av sykehusets ordinære budsjett?»

BEGRUNNELSE:

Utvidelsen av barnepsykiatriklinikken i Fredrikstad på Åsebråthen hadde et budsjett på 37 mill. kr. Regningen blir nå på 52 mill. kr, en overskridelse på

40 pst. og 15 mill. kr mer enn beregnet. Årsaken til merkostnaden er feil i kalkuleringen foretatt av personer som ikke lenger er i organisasjonen. Dette er en beklagelig sak, men det må være viktig i denne sammenheng å ta med i vurderingen at utvidelsen er påkrevd for å imøtekomme pasientbehovet. Opprinnelig skulle staten dekke nesten hele regningen som en del av opptrappingsplanen for psykiatri, men etter hva som fremkommer av pressen vil ikke staten ta ansvar for feilkalkuleringen. Dette kan føre til at Sykehuset Østfold må finne ekstra penger til bygget, noe som selvsagt skaper problemer i en allerede svært anstrengt økonomi. Helse Øst og Sykehuset Østfold har hatt en stram økonomidisiplin og foretatt smertelige kutt de siste årene, men grensen for hvor mye som kan kuttes er allerede nådd. Hvis Sykehuset

Østfold nå blir pålagt å dekke denne budsjettsprekken av eget budsjett vil det utvilsomt gå utover pasientbehandlingen. Jeg vil derfor be statsråden om at Sykehuset Østfold får dekket kostnadene til utvidelse av barnepsykiatriklinikken Åsebråthen som tidligere planlagt, uten at dette skal gå ut over pasientbehandlingen sykehuset yter til befolkningen i Østfold.

Svar:

Jeg har av Helse Øst blitt orientert om utbyggingen av Åsebråten barnepsykiatriske klinikk i Fredrikstad. Prosjektet er et prioritert opptrappingsprosjekt ved Sykehuset Østfold og ble vedtatt realisert av Helse Øst RHF i 2004. Prosjektet ble da gitt en budsjett-ramme på 37 mill. kr. Ledelsen ved Sykehuset Østfold HF har siden kvalitetssikret den opprinnelige

kalkylen med tanke på utforming, funksjonalitet og kostnader. Dette har medført en anslått økning fra den opprinnelige budsjetttrammen med 15 mill. kr. Helse Øst opplyser at det arbeides aktivt med å finne løsninger på denne situasjonen og har iverksatt en ytterligere revidering av prosjektet med sikte på en total kostnadsreduksjon.

Jeg vil understreke at Helse Øst RHF og Sykehuset Østfold HF har et helhetlig ansvar for at befolkningen får de helsetjenester som de har rettskrav på og som for øvrig følger av overordnede myndighetsvedtak. Opptrappingsplanen er en viktig del av disse forutsetningene. Jeg legger til grunn at de ansvarlige organene vil finne løsninger for utbyggingen av Åsebråten barnepsykiatriske klinikk som bidrar til og samsvarer med dette.

SPØRSMÅL NR. 234

Innlevert 22. november 2006 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 29. november 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren vurdere å kome med framlegg om justeringar i regelverket for meirverdiavgift slik at det vert lettare å kombinera gardsdrift med ulike tilleggsnæringar, uavhengig av om sjølve tilleggsnæringa er innanfor eller utanfor meirverdiavgiftssystemet?»

GRUNNGJEVING:

I eit tilfelle me har vorte gjort kjende med, møter personar som kombinerer gardsdrift med tilleggsnæringar vanskar i høve til meirverdiavgifta. Konkret gjeld det investeringar i ei småbåthavn, som etter gjeldande reglar ikkje vert godkjend som næringsinntekt, og dermed ikkje er berettiga for refusjon av inngående meirverdiavgift. Grunna manglande momsrefusjon får prislappen på utbygginga eit påslag på fleire hundre tusen kroner. Dette gjer sjølv-sagt finansieringa ekstra tung.

I dette tilfellet dreier det seg om eit typisk eksempel på ein utbyggjar som har teke på alvor myndighetene si oppmoding om å vera kreativ i søket etter alternativ tilleggsnæring til gardsdrifta. Manglande høve til å få momsrefusjon for desse investeringane gjer økonomien i prosjektet rett og slett svært krevjande.

Det er gode grunner til at båthamner tidlegare

vart teken ut av momssystemet, av omsyn til lik handsaming av båtlag og private utbyggjarar av båthamner. I dette tilfellet har mellombels regelverket verka negativt når det gjeld muligheita til å utvikla ei tilleggsnæring til gardsdrifta.

Ei mogleg løysing kunne vera å innvilga ei generell rett til refusjon av meirverdiavgift når investeringane er knytt til å byggje opp tilleggsnæring til gardsdrift, uavhengig av om tilleggsnæringa er innanfor eller utanfor meirverdiavgiftssystemet.

Svar:

Det er rett som representanten Sørfonn skriv at personar som driv med næringsverksemd utanfor meirverdiavgiftsregelverket ikkje har rett til frådrag for inngående meirverdiavgift pådratt i slike næringer. Det er ein tilsikta og nødvendig konsekvens av meirverdiavgiftssystemet.

Eg kan ikkje sjå at endringar i meirverdiavgiftsregelverket er vegen å gå for å betre primærnæringane sine moglegheiter til å satse på tilleggsnæringar. Ein ting er at den typen indirekte subsidiering gjennom meirverdiavgiftssystemet Sørfonn foreslår, ville verke konkurransevridande, til ulempe for andre som driv same type næringsverksemd. Ei slik konkurransevriding ville vere i strid med prinsippet om likebehandling som ligg til grunn for meirverdiavgiftssys-

temet. Vidare meiner eg at eventuelle statlege bidrag til formål ein ønskjer å støtte bør gjennomførast ved direkte tilskot, og ikkje indirekte i form av avgiftsfritak. Då sikrar ein at tilskotet vert behandla i dei årlege budsjettprosessane. I tillegg er fritaksordningar med på å skape problem med å tolke grenser mellom kva formål som skal prioriterast. Behova for fritak, grunnlagt med ulike omsyn, endrar seg over tid.

Meirverdiavgiftsregelverket, som skal sikre staten sine inntekter, vil ikkje kunne reflektere slike behov. Det er derfor lite eigna for å tilgodesjå gode formål utanfor lova, til dømes utvalde næringer. Eit mål om at ulike gode formål skal prioriterast gjennom meirverdiavgiftssystemet ville gjort regelverket lite robust, og er derfor ikkje ønskeleg.

SPØRSMÅL NR. 235

Innlevert 23. november 2006 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 1. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil det koste å istandsette holdeplassene Svingen og Guttersrud på Kongsvingerbanen, slik at holdeplassene kan brukes som før, og hvor raskt kan dette gjøres?»

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål nr. 195 fra stortingsrepresentant Dagfinn Sundsbø sier statsråden at holdeplassene Svingen og Guttersrud for tiden ikke trafikkeres ut fra sikkerhetsmessige hensyn. Holdeplassene må følgelig opprustes. Med store økninger i Jernbaneverkets budsjetter er antakelig de beløp som her trengs av beskjeden størrelse. Det ønskes derfor en redegjørelse om hva dette vil koste og hvor raskt det kan skje. Jeg håper statsråden kan be Jernbaneverket igangsette de nødvendige arbeider raskt.

Svar:

Jernbaneverket har nå beregnet kostnadene ved å forlenge plattformen på Svingen holdeplass til ca. 500 000 kr. Plattformen ville da få en lengde som oppfyller forskriftskravet om at "plattformens lengde skal være tilpasset lengde og utrustning på persontog som tillates å stoppe for på- og avstigning", jf. sikkerhetsforskriften av 19. desember 2005, § 12-3 tredje ledd.

Svingen holdeplass ligger imidlertid i en kurve

med radius på ca. 300 meter. Et annet krav i sikkerhetsforskriften, jf. § 12-3 fjerde ledd, er at "nye plattformer skal ikke anlegges i kurver med radius under 2000 meter".

Etter hva jeg denne uken får opplyst av Jernbaneverket, utarbeider Jernbaneverket nå melding/søknad til Statens jernbanetilsyn med beskrivelser av skisser og påtenkte tiltak for forlengelse av plattformen på Svingen stasjon. Jernbaneverket opplyser om at hvis den aktuelle forlengelsen kan betraktes av Statens jernbanetilsyn som "en mindre endring av infrastruktur" og som "ikke ny plattform" vil det, gitt rask behandling fra Statens jernbanetilsyns side, være mulig å kunne utbedre plattformen på Svingen stasjon tidlig i 2007.

Når det gjelder Guttersrud holdeplass, er problemstillingen annerledes. Jernbaneverket arbeider nå med å finne signaltekniske løsninger for holdeplassen som kan aksepteres av Statens jernbanetilsyn etter togfremføringsforskriften av 4. desember 2005. Hvis Jernbaneverket ikke lykkes med å finne løsninger som kan aksepteres, er et alternativ å flytte stoppet inn på Roven kryssingsspor. Et stasjonsanlegg her vil imidlertid bli en større investering som ennå ikke er kostnadsberegnet.

Jeg vil følge opp at Jernbaneverket arbeider med å utarbeide nødvendige løsninger og søknader til Statens jernbanetilsyn, og at Statens jernbanetilsyn prioriterer behandling av søknadene.

SPØRSMÅL NR. 236**Innlevert 23. november 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 1. desember 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«I Aftenposten 23. november 2006 fremkommer det at svært mange departementer og etater ikke følger anbudsregler ved innkjøp.

Hva vil statsråden konkret gjøre for at anbudsreglene blir fulgt opp i fremtiden?»

Svar:

Riksrevisjonen har nylig kommet med sin rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjetterminen 2005. Rapporten peker på at det fremdeles er en rekke brudd på regelverket for offentlige innkjøp. Dette er svært uheldig, og jeg har derfor allerede grepet fatt i problemet.

Jeg har sendt ut brev til alle departementene der jeg ber dem om å ha større oppmerksomhet på etterlevelse av regelverket ved egne innkjøp og at de sørger for at deres underliggende etater også gir innkjøpsreglene større oppmerksomhet. Jeg ber alle departementene om å se på de interne rutineene for å vurdere om disse kan forbedres, og oppfordrer dem til å

sørge for å vedlikeholde og videreutvikle den interne kompetansen på reglene. Generelt ber jeg dem vurdere hvilke tiltak som kan gjøres for å sikre etterlevelse av innkjøpsreglene, og å følge opp at underliggende etater gjør det samme.

Internt i eget departement har jeg også satt i gang tiltak. Vi forbedrer nå interne rutiner for hvordan man skal gå frem ved offentlige innkjøp, for på denne måten å heve oppmerksomheten og sikre kvaliteten på de innkjøpene som foretas.

I tillegg til disse tiltakene vil jeg nevne at Regjeringen tidligere i år har fått vedtatt et fornyet og forbedret regelverk for offentlige innkjøp. De nye reglene skal etter planen tre i kraft fra nyttår. I forbindelse med dette har vi utarbeidet en ny og omfattende veileder. Denne vil komme ut i trykket versjon ved jule-tider, og vil i tillegg ligge tilgjengelig på Internett i en elektronisk versjon som stadig skal holdes oppdatert. Veilederen vil være et godt verktøy og skal gjøre det lettere for hver enkelt innkjøper å følge innkjøpsreglene.

SPØRSMÅL NR. 237**Innlevert 23. november 2006 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 1. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«NN ble i fjor rammet av hjerneblødning og er siden blitt pleiet av sin russiske mor i Kirkenes. Moren har søkt og anket avslaget om oppholdstillatelse for å pleie sin datter, men fikk et negativt svar.

Mener utenriksministeren at dette er en human oppførsel av norske myndigheter overfor en familie og en befolkning på begge sider av grensen, hvor godt naboskap og forståelse for hverandres befolkning har vært sentral, og hvor norske myndigheter har brukt millioner på et folk til folk-samarbeid?»

BEGRUNNELSE:

NN (norsk statsborger) ble i fjor rammet av hjerneblødning og er blitt diagnostisert som en person som trenger heldøgning omsorg frem til 2009 (jf.

UDIs uttalelser) eller midlertidig ufør fram til 2009. Hennes helsesituasjon er bedret fra i fjor, men ennå gjenstår det tid og pleie.

Hun er blitt passet og stelt av sin søster (norsk statsborger) og sin mor som er russisk statsborger og som har midlertidig oppholdstillatelse i Norge.

Moren har søkt om forlenget oppholdstillatelse for å passe sin datter, men har fått avslag. Hun har klaget på avgjørelsen, men fikk ikke medhold i sin klage og må forlate Norge innen 5. desember d.å.

Moren ser ikke på sin situasjon som en familiegjenforeningssak, men har et sterkt ønske om å bli gitt en mulighet til å kunne passe sin datter til hun er frisk nok til å klare seg selv. Etter den tid ønsker hun å returnere til Murmansk hvor hennes mann bor.

1. Hvis NN, som har et behov for heldøgns omsorg, måtte flytte inn på en kommunal institusjon med de utgifter som dette medfører for kommune og stat, vil dette innlysende bli en merkostnad for det norske samfunnet.
2. Dette er imot familiens ønske hvor moren spesielt har et inderlig ønske om å kunne få lov til å oppholde seg i Norge for å pleie sin egen datter.
3. Står vedtaket til UDI ved lag, så er dette hjerterått overfor en befolkning som bor og lever i et område hvor godt naboskap og forståelse med hverandres befolkning alltid er tillagt stor betydning.
4. Det må kunne finnes en løsning på dette, slik at NN kan bli pleiet og passet av sin egen mor.

Svar:

Når det er jeg og ikke utenriksministeren som besvarer dette spørsmålet, skyldes dette at beslutninger om hvem som skal gis oppholdstillatelse i Norge tilhører mitt ansvarsområde.

Innledningsvis vil jeg understreke at russiske borgere stiller i en helt spesiell kategori blant de store visumpliktige nasjoner. Visumsøknader fra russiske borgere utgjorde i 2005 ca. en tredjedel av alle visumsøknader som norske utlendingsmyndigheter mottok, og det føres en svært liberal praksis for behandling av søknader om visum fra russiske borgere. I 2005 innvilget norske utenriksstasjoner i Russland 98 pst. av alle visumsøknader som der ble fremmet. Etter min mening viser dette at vi har en visumpraksis som legger til rette for et godt naboskap og en god kontakt mellom folk på begge sider av den norsk-russiske grensen.

Som representanten Fredriksen sikkert er kjent med fremgår det av utlendingslovens bestemmelser at det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendings-

nemnda (UNE) som behandler og avgjør enkeltsaker etter utlendingsloven. Jeg har ikke myndighet til å påvirke UDI og UNEs behandling av enkeltsaker og utfallet av disse. Den konkrete saken som representanten Fredriksen har vist til som begrunnelse for sitt spørsmål kan jeg derfor vanskelig kommentere, utover å vise til de avgjørelser som utlendingsmyndighetene har fattet i saken.

Jeg forstår det slik at saken som representanten Fredriksen har vist til ikke egentlig handler om hvorvidt oppholdstillatelse skal gis for å yte medisinsk bistand, men om å ha en familiær tilstedeværelse i en vanskelig livssituasjon i forbindelse med sykdom. Selv om det er forståelig å ønske familie rundt seg i en slik situasjon, knytter det seg betenkeligheter til å innføre et regelverk som generelt åpner for at personer som ikke får opphold i kraft av de alminnelige familieinnvandringsbestemmelser, likevel skal gis permanent opphold basert på et ønske om pleie av familiemedlemmer. Imidlertid er det viktig å understreke at utlendingsregelverket har en rekke bestemmelser som gir adgang til å få familie i utlandet til Norge, både for kortere og lengre perioder. De ordinære regler om familieinnvandring og bestemmelsene om at eldre foreldre kan gis ni måneders midlertidig oppholdstillatelse i landet for å besøke barn i Norge, er sentrale eksempler på dette. Ny ni måneders tillatelse kan gis etter ett års opphold utenfor landet. I helt spesielle tilfeller kan det også være aktuelt, av hensyn til den sykdomsrammede, å gi permanent oppholdstillatelse til familiemedlemmer på såkalt humanitært grunnlag. I tillegg er det mulig å søke om visum for de mer kortvarige besøk i landet. Totalt sett mener jeg at dette gir gode muligheter for at sykdomsrammede personer i Norge også i perioder kan få hjelp og støtte fra familiemedlemmer.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 30. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Forhåndsinnkreving av bompenger ble innført på ferjestrekningen Brimnes-Bruravik fra 1. mai 2006. Ferjestatistikken fra selskapet HSD viser at trafikken på denne ferjestrekningen stagnerer/reduseres mens trafikken på de to alternative ferjestrekningene i området (Kvandal-Utne og Løfallstrand-Gjermundshamn) øker i tiden etter forhåndsinnkreving av bompenger ble innført.

Vil statsråden på denne bakgrunn sørge for at det blir foretatt revisjon av trafikkprognosene for Hardangerbroen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til månedlig statistikk utarbeidet av selskapet HSD som detaljert gir oversikt over transporterte biler og passasjerer med alle ferjer som selskapet driver. Blant disse er de tre bilferjesambandene i

indre Hardanger; Kinsarvik-Utne-Kvandal, Brurarvik-Brimnes og Løfallstrand-Gjermundshamn. For transport av bil gir ferjestatistikken oversikt over ulike lengder på bilene som fraktes; slik at utviklingen også i trafikk av vogntog og buss kan avleses. Totalt i perioden f.o.m. mai t.o.m. september ser det ut til at trafikken over Brimnes-Brurarvik stagnerer fordi trafikantene velger andre kjøreruter; både alternative ferjesamband i regionen og alternativ forbindelse til Østlandet uten ferje. Trafikkprognosene for prosjekt Hardangerbroen var og er etter min vurdering både omtvistet og usikre. Når trafikk i dagens ferjesamband som skal avløses av fremtidig Hardangerbro stagnerer etter innkreving av forhåndsbompenger er innført, er det etter mitt syn både viktig og riktig å foreta en undervegs sikring av trafikkprognosene for broen for å sikre at vedtaksgrunnlaget blir så riktig som mulig og at finansieringsplan (tilbakebetalings-tid og bompengesats) blir så realistisk som mulig. Jeg har også merket meg at ferjeselskapet som trafikkerer strekningen mener bortfall av trafikk har et omfang som kan gjøre det nødvendig med kompensasjon dersom nåværende frekvens skal opprettholdes og registrert trafikkutvikling fortsetter.

Svar:

Informasjon innhentet fra Vegdirektoratet viser at trafikkutviklingen de 10 første månedene i årene 2004-2006 på tre viktige samband over Hardangerfjorden er som følger:

Trafikk omregnet til personbilenheter (pbe)

	2004	2005	2006
Brurarvik - Brimnes	499 182	504 793	500 312
Kvandal - Utne	335 504	328 868	342 323
Løfallstrand - Gjermundshamn	175 637	189 384	198 474

Som det framgår av tabellen, økte trafikken over ferjesambandet Brurarvik-Brimnes fra 2004 til 2005. Fra 2005 til 2006 har det vært en reduksjon på om lag 1 pst. Så langt i 2006 er trafikken i dette sambandet tilnærmet den samme som i 2004. Forhold som påvirker trafikkutviklingen er innføringen av forhåndsbompenger fra 1. mai 2006 og omdirigering av tungtrafikken på E16 til rv 7 i tidsrommet 1. september 2005-1. mars 2006 på grunn av anleggsarbeider ved Helle- og Dalevågtunnelene.

Trafikken over ferjesambandet Kvandal-Utne gikk ned med om lag 2 pst. fra 2004 til 2005, men viser en økning på om lag 4 pst. fra 2005 til 2006.

Trafikken over ferjesambandet Løfallstrand-Gjermundshamn viser en relativt sterk vekst både fra 2004 til 2005 og fra 2005 til 2006.

Det er gått vel et halvt år siden det ble innført forhåndsbompenger på ferjesambandet Brurarvik-Brimnes. Dersom man kun ser på ferjestatistikken for sambandet Brimnes - Brurarvik etter innføringen av forhåndsbompenger, har trafikken gått ned fra 298 675 personbilenheter (pbe) for månedene mai-august 2005 (samlet sett) til 290 986 pbe for de samme månedene i 2006, en nedgang på 2,5 pst. Nedgangen var klart størst for mai måned. Ut fra at høyere pris fører til lavere etterspørsel, vil det være naturlig at innføringen av forhåndsbompenger fører til noe trafikkavvisning.

Vegdirektoratet kan ikke se at trafikkutviklingen på ferjesambandene i området bør føre til at trafikkgrunnlaget for Hardangerbrua bør revideres. Trafikkgrunnlaget for Hardangerbrua bygger på langsiktige analyser for trafikkutviklingen. Erfaringer viser at trafikken kan variere noe fra år til år uten at det er forhold som kan forklare dette.

Jeg mener det vil være feil å trekke bastante konklusjoner om den videre trafikkutviklingen på grunnlag av statistikk for et såpass kort tidsrom.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 1. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I den siste tiden er det fremkommet en rekke eksempler på at forsikringsselskaper nekter kunder forsikring. Siste eksempel var en 12 år gammel jente der foreldrene ble nektet å kjøpe barneforsikring fordi barnet hadde "lærevansker". Andre eksempler er

kreftpasienter som er erklært friske som like fullt ikke nektes uføreforsikring. Det ser ut til å være en tiltakende tendens til at forsikringsselskap "sorterer" kunder.

Vil statsråden ta et initiativ overfor bransjen for å hindre en slik utvikling?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere eksempler den siste tiden, er det grunn til å stille spørsmål ved forsikringsbransjens sorteringspraksis av kunder. Følgende kan illustrere saken:

- 12 år gammel jente nektes barneforsikring pga. "lærevansker"
- Et friskt barn som var for tidlig født nektes barne- og ungdomsforsikring. Forsikringsselskapet er uinteressert i en legeerklæring på at barnet er friskt.
- Gutt på 7 år nektes barneforsikring fordi han har språkproblemer.
- Mann 19 år, som arbeider som murer, nektes å tegne uføreforsikring fordi han har ADHD.
- Mann på 28 år som ble erklært frisk fra en kreftsykdom for 12 år siden nektes uføreforsikring.

Forsikringsselskapene definerer i stor grad selv hva som er saklig grunn til avslag.

I forhold til medisinske spørsmål oppleves dette som problematisk i forhold til forsikringskundene, noe også forbrukermyndighetene har vært opptatt av. Vi kan ikke være tjent med en situasjon der selskapene står helt fritt til å forsikre kun der risikoen er liten nok.

En mulig måte å bøte på den beskrevne situasjon kan være å gi åpning for en klageadgang til en nøytral instans i slike forhold.

Svar:

Forsikringsavtaleloven, som hører inn under Justisdepartementet, regulerer forsikringsavtaler. Lovens del B gir nærmere regler for avtaler om personforsikring, det vil si livsforsikring, ulykkesforsikring og sykeforsikring. Jeg besvarer derfor dette spørsmålet i samråd med Justisdepartementet.

Jeg har fått opplyst at Justisdepartementet for tiden forbereder forslag til endringer i forsikringsavtaleloven som vil ha betydning for de spørsmålene stortingsrepresentant Hans Olav Syversen reiser. Det gjelder oppfølging av to sett utkast til regler som har

vært på høring; dels en regulering av forsikringsselskapers adgang til innhenting og bruk av helseopplysninger, foreslått i NOU 2000:23, og dels regler om at forsikringsselskaper ikke uten saklig grunn skal kunne nekte en person forsikring på vanlige vilkår. Det sist nevnte forslaget ble sendt på høring fra Justisdepartementet i brev 31. mai 2005 med høringsfrist 15. september 2005.

Lovforslagene i høringsbrevet 31. mai 2005 gikk ut på følgende:

- Forsikringsselskaper skal ikke uten saklig grunn kunne nekte en person forsikring på vanlige avtalevilkår
- Avslag på forsikring skal begrunnes
- Forhold som loven forbyr selskapet å kreve opplyst, kan ikke begrunne avslag på forsikring
- Avslag på forsikring skal etter loven kunne bringes inn for Forsikringsskadenemnda.

Justisdepartementet har opplyst at de tar sikte på å fremme proposisjon om ovennevnte i 2007.

Lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet §§ 7-6 og 7-7, som hører under Finansdepartementet, setter også rammer for forsikringsselskaperes bruk av premier og forsikringsvilkår. Forsikringsselskapene skal benytte premier som står i rimelig forhold til den risiko som overtas og i forhold til selskapets økonomi, jf. § 7-6 første ledd. Formålet med bestemmelsen er først og fremst å påse at premiene gir forsikringsselskapet tilstrekkelig sikkerhet for å oppfylle de inngåtte forsikringsavtaler. Skulle forbudet mot å nekte å inngå avtaler føre til at selskapene inngår forsikringsavtaler med urimelig høye premier sett i forhold til den risikoen tilsier, vil Kongen etter § 7-6 fjerde ledd kunne forby en slik praksis. Det vises til omtale av dette i Ot.prp. nr. 42 (1986-87) s. 131.

Jeg kan ikke ta stilling til enkeltspørsmål. Lovendringer som Justisdepartementet nå forbereder, vil imidlertid sette klarere grenser for forsikringsselskaperes adgang til å nekte forsikring.

SPØRSMÅL NR. 240**Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Olav Akselsen****Besvart 30. november 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Israel har fengsla 38 valde parlamentarikarar frå den lovgjevande palestinske forsamlinga (PLC), mellom anna parlamentspresident Aziz Dweik i tillegg til 5 ministrar. Dei fleste av dei fengsla parlamentarikarane tilhøyrrer "Change and reform"-lista som har ei viss tilknytning til Hamas, men lista vart ikkje kritisert før valet av Israel.

Kva er den norske haldninga til fengslingane, og korleis kjem dette til uttrykk overfor israelske styresmakter?»

GRUNNGJEVING:

Israel har fengsla mange medlemmer av den palestinske lovgjevande forsamlinga. Landet har òg fengsla fleire ministrar frå den palestinske regjeringa. Dette har bidrege sterkt til å auka spenninga i regionen.

Det er kome signal om at det er spesiell grunn til å uroa seg for helsetilstanden til Aziz Dweik, parlamentspresidenten.

I Sharm el Sheikh-avtalen mellom president Abbas og tidlegare statsminister Sharon (januar 2004) var det eit punkt om utlevering av politiske fangar. Dei fengsla parlamentarikarane må vel i høgste grad kallast politiske fangar, utan at den avtalen ser ut til å ha relevans for den omtalte situasjonen.

Det er i dag eit stort og sterkt internasjonalt engasjement for å få frigjeve dei fengsla personana, og det er absolutt viktig å oppretthalda det internasjonale presset for å få dette til.

Svar:

Dei nyaste opplysningane vi har i denne saka, går ut på at det no er 35 fengsla palestinske politikarar; av dei er 33 parlamentarikarar og av dei igjen er to ministrar. I tillegg er to ministrar fengsla som ikkje er parlamentarikarar.

Eg er heilt samd med representanten Akselsen i at det ikkje er akseptabelt at desse politikarane vert haldne fengsla. Israel må snarast setje dei fri.

Av mange openberre grunnar er det uakseptabelt å halde folkevalde representantar fengsla. Her skal eg særleg nemne at det palestinske parlamentet ikkje er vedtaksført når ein så stor del av forsamlinga er hindra i å ta del i verksemda. Om ein skal leggje formelle krav til grunn, vil det seie at ein ikkje kan få ei parlamentarisk godkjenning av ei ny palestinsk samlingsregjering - noko Israel krev at palestinanarane skal skipe - og som heile det internasjonale samfunnet ville ønskje velkommen. Dette syner kor uakseptabel situasjonen er.

At Israel held folkevalde palestinske politikarar fengsla, er ei alvorleg hindring for framgang i arbeidet for ei fredelig løysing på problema i Midtausten.

I den aller seinaste tida har vi sett nokre positive utviklingstrekk i tilhøvet mellom Israel og palestinanarane. Våpenkvila på Gaza er eit slikt trekk. Då statsminister Olmert presenterte denne våpenkvila i ein minnetale over statsminister David Ben-Gurion, nemnde han òg at det er god von om å få til ein avtale der den israelske korporalen Gilad Shalit vert utveksla med eit utval palestinske fangar. Førebels veit vi ikkje kor mange fangar det er tale om, eller kven dei er. Men dette bør være eit godt høve til å frigjeve dei palestinske politikarane.

SPØRSMÅL NR. 241**Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 4. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva gjøres for å sikre at saker om mulige krigsforbrytelser som ble anmeldt før Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet (Kripos) ble opprettet, får en grundig behandling?»

BEGRUNNELSE:

Kripos fikk 1. januar 2005 ansvar for å etterforske saker som gjelder organisert og annen alvorlig kriminalitet. Dette innebærer også etterforskning av særskilte internasjonale forbrytelser, deriblant krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og fol-

kemord. Det har den siste uken i media kommet fram at det befinner seg minst tre dømte krigsforbrytere i Norge. Undertegnede har også blitt orientert om en person som har blitt anmeldt for krigsforbrytelser før Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet ble opprettet.

Sakene om krigsforbrytelser har vanligvis utgangspunkt i land hvor det kan være svært vanskelig for politiet å få oversikt, informasjon og bistand i etterforskningen. Når politiet lokalt har ansvaret for etterforskningen, kan det være krevende å etterforske krigsforbrytelser begått i et annet land. Dette kan føre til at Norge i praksis ikke retter den oppmerksomheten vi burde mot slike alvorlige krigsforbrytelser begått av personer bosatt i Norge. Det må derfor være en oppgave å unngå at slike situasjoner oppstår.

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at jeg har stor forståelse for de reaksjoner som har kommet etter oppslag i media om at mulige krigsforbrytere befinner seg i Norge og lever tilsynelatende helt vanlige liv, og påstander om at vi i Norge ikke lykkes med å følge opp vår del av det internasjonale ansvaret for å iredetteføre slike alvorlige forbrytelser.

Rent generelt er det i henhold til Politidirektoratet knyttet en del utfordringer til det å "vaske" det store antall etterlysinger som kommer fra Interpol for bl.a. å sjekke om vedkommende befinner seg i Norge. Dette er forhold som jeg vil følge opp i dialog med Politidirektoratet.

Kripas fikk 1. januar 2005, slik stortingsrepresentanten beskriver i sitt spørsmål, ansvar for å etterforske særskilte internasjonale forbrytelser, herunder krigsforbrytelser, forbrytelser mot menneskeheten og folkemord. Som følge av dette overtok Kripas et betydelig antall slike saker fra Oslo politidistrikt. Oslo politidistrikt hadde etter Riksadvokatens beslutning i

en begrenset tidsperiode frem til da forestått sentralisert etterforskning av denne sakstypen.

Etter at ansvaret for slike saker ble overført til Kripas, etablerte Kripas en egen enhet for etterforskning av slike saker. Enheten har prioritert, sammen med håndtering av nye saker, å gjennomgå og vurdere samtlige saker overført fra Oslo politidistrikt. Sakene prioriteres etter informasjon i den enkelte sak vurdert opp mot etterforskningmessige utfordringer og tilgjengelige ressurser. Det er sakens karakter som er avgjørende for hvilke ressurser som nedlegges, basert på politi- og påtalefaglige vurderinger. Saker som ble registrert av politiet før 1. januar 2005 vurderes i denne sammenheng sidestilt med nyere saker.

Etableringen av nevnte enhet ved Kripas innebærer en klar prioritering generelt av saksfeltet. 6 medarbeidere ved Kripas jobber i dag full tid med disse sakene, og fra januar 2007 vil ytterligere én politiadvokat bli knyttet til denne seksjonen. Kripas har som ambisjon å styrke enheten, og dermed innsatsen på dette kriminalitetsområdet ytterligere i tiden fremover.

I tillegg til denne enheten ved Kripas, kan jeg opplyse at Justisdepartementet jobber med en ny og endret straffelov, som bl.a. vil inneholde et eget kapittel om krigsforbrytelser slik at det skal bli bedre muligheter til å straffe krigsforbrytere i Norge. Samtidig vil jeg understreke at disse sakene viser at vi i dette arbeidet ikke må glemme at rettsikkerhetsgarantiene også gjelder for mennesker etterlyst for krigsforbrytelser.

Avslutningsvis kan jeg opplyse at jeg har fremmet et forslag om å opprette en arbeidsgruppe bestående av representanter for alle de nordiske land, som skal vurdere om vi skal etablere et felles nordisk statsadvokatembete, som bl.a. også vil kunne styrke innsatsen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 4. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til overgangsordninger slik at elever som er i gang med hjelpepleierutdanningen, men som må ta en pause i skoleåret 2007/2008, får fullført denne?»

BEGRUNNELSE:

Det tidligere hjelpepleierfaget går ved innføring av Kunnskapsløftet over til å bli et helsearbeiderfag. Det vil ikke bli gitt noe tilbud om VKII hjelpepleie/automasjon etter skoleåret 2007/2008. Dette innebæ-

rer at elever som må avbryte VKII hjelpepleie eller VKII-automasjon i skoleåret 2007/2008 aldri vil få fullført sin utdanning.

Det finnes i dag ingen overgangsordninger i forhold til Reform 94 og Kunnskapsløftet. Hvis en elev ved graviditet velger å ta et år fri fra skolen for eksempel for å kunne føde og ta seg av sitt barn, så vil hun miste retten til å bli hjelpepleier. I stedet vil hun få tittelen "helsearbeider". En mulig løsning vil kunne være å få regionsvise ordninger med nettbasert undervisning og noen samlinger (såkalt "blended learning").

Svar:

Bestemmelser om innføringstakten av Læreplanverket for Kunnskapsløftet og overgangsordninger fra Reform 94 til Kunnskapsløftet ble, med virkning fra 1. august 2006, fastsatt i forskrift til opplæringsloven. Utkast til bestemmelsene hadde vært på bred høring før fastsettingen.

I samsvar med overgangsreglene tok skolene i bruk Læreplanverket for Kunnskapsløftet på Vg1 høsten 2006. De skal videre bruke de nye læreplanene på Vg2 fra høsten 2007 og på Vg3 fra høsten 2008. Dette betyr at skolene ikke selv kan velge når overgangen skal skje. De kan heller ikke fortsette å gi tilbud om ordinær videregående opplæring i samsvar

med læreplanene for Reform 94 etter at Kunnskapsløftet har trådt i kraft.

En elev som nå går på et Reform 94-kurs det siste året slikt kurs tilbys, og som velger å ta en pause et år, vil ikke kunne få tilbud om å fullføre sin opplæring etter Reform 94-planene, fordi skolen ikke har slik opplæring lenger. Vedkommende beholder sin rett til å fullføre videregående opplæring, men må gjøre det etter de læreplaner som gjelder på det tidspunkt vedkommende kommer tilbake.

Selv om de gamle utdanningstilbud nedlegges, vil det imidlertid være mulig å fremstille seg til eksamen etter gamle planer på et seinere tidspunkt. De siste fristene her er:

- våren 2008 for fag knyttet til grunnkurs i Reform 94
- våren 2009 for fag knyttet til VKI i Reform 94
- våren 2010 for fag knyttet til VKII i Reform 94.

Dette betyr at selv om det ikke lenger skulle være tilgang til et ordinært opplæringstilbud etter planene fra Reform 94, kan den som har tatt pause(r) likevel gå opp til manglende eksamener og dermed få vitnemål, for eksempel som hjelpepleier, i inntil to år etter at de ordinære opplæringstilbud har opphørt. Vedkommende må da framstille seg til eksamen som privatist.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 30. november 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for at vi skal unngå flere ulykker på E6 som er forårsaket av at folk kjører i feil kjøreretning på motorveien?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært flere ulykker og nestenulykker knyttet til at folk kjører i feil retning på E6. Dette er selvsagt en svært alvorlig hendelse. Senest torsdag 23. november kjørte en person, ifølge Romerikes Blad, i flere kilometer i feil kjøreretning på motorveien. Jeg har også fått opplyst at dette har skjedd flere ganger uten at det er rapportert. Alt som er mulig å gjøre bør gjøres slik at ikke bilførere er tvil om hva som er kjøreretningen på en motorvei. Dette er mitt utgangspunkt for henvendelsen til samferdselsministeren.

Svar:

Problemet med trafikanter som kjører i feil kjøreretning er kjent i alle land som har motorveger. Utenlandske og norske undersøkelser viser at det ofte dreier seg om eldre eller berusede førere på tider av døgnet med lite trafikk. I noen tilfeller fører slik feilkjøring til alvorlige ulykker.

Som et første tiltak mot denne type ulykker vil Statens vegvesen gjennom rundskriv og instruksjoner bedre informasjonen om hvordan ramper skal skiltes og oppmerkes for å unngå feilkjøring.

Vegvesenet legger imidlertid til grunn at årsaksbildet ofte kan være mer sammensatt enn tidligere antatt, og at det derfor er viktig å se på helheten i vegsystemet der slike feilkjøring skjer. Dersom veg- og kryssutforming eller skilting/oppmerking kan tol-

kes feil av sjåfører som har nedsatt konsentrasjon, krever dette en grundig gjennomgang av vegsystemet og de reguleringer som finnes på slike steder. Vegdirektoratet tar derfor nå initiativ til et prosjekt som skal utrede feilkjøring og konsekvenser av denne. Blant annet skal de ulykkene som har skjedd i Norge analyseres og det skal foretas registreringer av adferd og hendelser i problemkryss. Det vil også bli sett nærmere på hvilke tiltak som tidligere er satt inn for

å forhindre slike ulykker, og erfaringene med disse. Eksempelvis er det gjort flere forsøk med forsterket skilting og signaler.

Statens vegvesen vil gjennom dette arbeidet få bedre kunnskap om årsakene til denne type feilkjøring og hvilke tiltak som er hensiktsmessige, herunder både for å lede til riktig kjøremønster og for å gi særskilt varsling overfor de som likevel kjører feil.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 1. desember 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Både den uholdbare politiske og menneskerettighetssituasjonen i Burma er igjen satt kraftig på den internasjonale dagsorden.

Hvilke initiativ har Norge tatt og vil Norge ta i FN sammenheng for å sikre at en klar og forpliktende Burmaresolusjon blir vedtatt av Sikkerhetsrådet før jul?»

Svar:

Etter at Burma første gang ble satt på Sikkerhetsrådets dagsorden tidligere i år, er debatten om å fremme en resolusjon om Burma aktualisert og det er USA som leder dette arbeidet.

Norge er positiv til et slikt initiativ fra Sikkerhetsrådet og til et økt fokus og forsterket press på regimet som en eventuell sikkerhetsrådsresolusjon vil medføre. Samtidig har vi også tidligere påpekt at en sikkerhetsrådsresolusjon ikke vil være den eneste løsningen på problemene.

Uansett er det av stor betydning at FN er engasjert i forhold til Burma. Som du sikkert vil være kjent med, fikk FNs visegeneralsekretær for politiske saker, Ibrahim Gambari, nylig møte Aung San Suu Kyi under sitt besøk til landet. Han møtte også representanter for landets regjering, og han la frem følgen-

de hovedbudskap: Løslatelse av alle politiske fanger, behov for en mer inkluderende politisk prosess, tilgang for humanitære hjelpearbeidere, opphør av fiendtligheter i Kayin og nødvendigheten av å komme til enighet med ILO om håndtering av spørsmål knyttet til tvangsarbeid. Etter besøket orienterte visegeneralsekretæren så vel Sikkerhetsrådet som FNs generalsekretær. Situasjonen i Burma er ført opp på Sikkerhetsrådets dagsorden for desember.

Fra norsk side er vi, noe jeg tidligere har fremhevet i svar på spørsmål fra deg om Burma (jf. svarbrev av 6. oktober og 20. oktober d.å.), bekymret for situasjonen og vi har protestert overfor de grove brudd på menneskerettighetene i Burma. Vi er også bekymret for den alvorlige humanitære situasjonen, og Norge har økt den humanitære bistanden til landet.

Samtidig erkjenner jeg at 16 år med sanksjonspolitikk og isolasjon ikke har ført frem. Derfor må vi også forsøke å få regimet i tale.

Det påhviler oss og resten av det internasjonale samfunn et ansvar for kontinuerlig å vurdere effekten av vår politikk, og for å være åpne for å tenke nytt, for nettopp å sikre at vi reelt bidrar til de nødvendige endringer i Burma. Jeg setter derfor pris på ditt engasjement i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 245**Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 4. desember 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS ble stiftet i november 1916. Store Norske-konsernet er Norges eneste, og verdens nordligste kullprodusent. Hovedvirksomheten til Store Norske foregår i Svea omtrent 60 kilometer sørøst for Longyearbyen. Store Norske har ingen gruveaktivitet utenfor Svalbard.

Hvilke lovmessige (internasjonale, nasjonale og/eller selskapsmessige) begrensninger har selskapet i forhold til å drive virksomhet utenfor Svalbard?»

Svar:

Det foreligger ingen lovmessige (internasjonale eller nasjonale) begrensninger i adgangen for Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) til å drive virksomhet utenfor Svalbard. Det er selskapets

vedtekter som begrenser selskapets geografiske virkeområde til Svalbard.

I henhold til § 1 i vedtektene har selskapet til formål ved drift eller på annen måte å utnytte selskapets eiendommer og rettigheter på Svalbard. Selskapet kan videre delta og drive annen virksomhet som står i forbindelse med dette.

En eventuell utvidelse av SNSK-konsernets virkefelt til områder utenfor Svalbard krever vedtektsendring, og må således forelegges generalforsamlingen. Spørsmålet er av en slik karakter at det bør behandles av Stortinget før staten avgir stemme på generalforsamlingen. Det vises for øvrig til omtalen av Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS i St.prp. nr. 1 (2006-2007) for Nærings- og handelsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 246**Innlevert 24. november 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 4. desember 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I en debatt på Energi 2006 den 22. november uttalte SVs parlamentariske leder, Inge Ryan, at dersom Statkraft hadde investert mer i bioenergi så ville det vært vanskeligere å ta like høyt utbytte fra Statkraft. I debatten gav Ryan klart uttrykk for at regjering og Stortinget hadde gitt mange signaler til Statkraft om å satse på bioenergi.

Hvilke konkrete signaler har Regjeringen gitt til Statkraft om å øke satsingen på bioenergi, og når kommer de?»

Svar:

Stortinget har tidligere sluttet seg til at Statkraft skal konkurrere på like vilkår med andre kraftprodusenter, jf. St.prp. nr. 53 (2003-2004) og Innst. S. nr. 248 (2003-2004). Videre er det lagt til grunn at selskapet skal fokusere på sin kjernekompetanse, og at

Statkraft skal konsentrere seg om å drive lønnsom handel og produksjon med fornybar energi, men med anledning til å drive virksomhet som står i naturlig tilknytning til dette. Det heter at eventuelle investeringer utenfor Norden bør skje sammen med industrielle partnere. Dette er således de gjeldende rammer Stortinget har satt for eierskapsutøvelsen i Statkraft, og som har ligget til grunn for all kontakt mellom eier og selskap.

Regjeringen arbeider nå med en egen stortingsmelding om eierskapspolitikk. I meldingen vil denne Regjeringens eierstrategi for Statkraft bli lagt fram for Stortinget. Herunder vil det bli omtalt hvilke rammer som skal gjelde for Statkrafts arbeid med fornybar energi, satsing på forskning og utvikling og hvilke forutsetninger som vil gjelde for investeringer i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 247**Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 1. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere initiativ for å kunne stille saker i bero og/eller gi utsatt iverksetting for kvinner som søker om opphold på grunn av kjønnsbasert forfølgelse inntil nye regler på området er vedtatt?»

BEGRUNNELSE:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har gitt signaler på at det vil innføres nye regler som gir bedre muligheter for å få innvilget oppholdstillatelse eller asyl i forhold til kjønnsbasert forfølgelse. Dette er et gledelig signal for kvinner som søker å få innfridd grunnleggende menneskerettigheter og som risikerer forfølgelse i hjemlandet av både myndigheter, egen familie og folk generelt.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet instruerte UDI og UNE 31. august i år om at det ikke skulle fattes vedtak i enkelte saker som gjelder barn. Bakgrunnen var Regjeringens beslutning om å gjøre endringer i utlendingsforskriften. I påvente av den varslede oppmykningen av regelverket ønsket departementet at behandlingen av saker som kan komme til å være omfattet av endringene skulle stanses, slik at også disse sakene kunne bli vurdert etter den nye bestemmelsen når den foreligger. Departementet skriver i høringsbrevet 20. november at "det er uheldig at personer som har fått avslagsvedtak kan bli uttransportert, dersom det fra departementets side er sterkt ønskelig at regelendringen også skal få virkning for dem". På samme måte som for disse barna er det også regelendringer på vei for kvinner som søker om opphold på grunn av kjønnsbasert forfølgelse.

Det har fremkommet flere eksempler i det siste som setter spørsmålsteget ved hvorfor kvinner med et reelt beskyttelsesbehov ikke får opphold i Norge. Dette gjelder særlig kvinner som er forfulgt på grunn av vold i hjemmet, kjønnslemlestelse, brudebrenning, æresdrap, tvangsekteskap, tvangsprostituasjon, tvangssterilisering, tvangsabortering, menneskehandel m.m. Mange av disse har allerede fått avslag om asyl og vil om kort tid bli hjemtransportert. Amnesty International har rettet skarp kritikk mot uttransporteringen av disse kvinnene til Iran. Min kollega, Anne Margrete Larsen, stilte 16. november spørsmål om hva statsråden ville gjøre for at kvinner fra Iran som risikerer umenneskelig behandling ved hjemsendelse får beskyttelse i Norge. Svaret fra statsråden er at kvinner fra Iran som risikerer forfølgelse, slik dette er definert i utlendingsloven og Flyktningkonvensjo-

nen, gis beskyttelse i Norge. Den ene kvinnen har nå fått utsatt iverksettelse av utsendelsesvedtaket.

Overgrep som særlig rammer kvinner, for eksempel voldtekt eller kjønnslemlestelse, anerkjennes i dag som forfølgelse. Men i de fleste sakene hvor det har vært anført fare for kjønnsbasert forfølgelse, er asyl blitt avslått. Begrunnelsen har i hovedsak vært at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom forfølgelsen og konvensjonsgrunnen "sosial gruppe". Når det nå arbeides med nye regler som skal gi kvinner bedre beskyttelse, blir det brutalt å sende de som allerede er i Norge ut. Dersom disse sakene stilles i bero eller gis utsatt iverksetting, vil jentene få anledning til å bli behandlet etter den nye utlendingsloven.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg, i likhet med representanten Dørum, er svært opptatt av å sikre beskyttelse til både kvinner og menn som er utsatt for kjønnsbasert forfølgelse. Utvalget som utarbeidet forslaget til ny utlendingslov foreslo ikke nye regler for når det skal gis asyl eller oppholdstillatelse til personer som risikerer kjønnsbasert forfølgelse. Jeg deler utvalgets vurdering av at det er vanskelig å møte de konkrete problemstillingene på feltet gjennom ytterligere lovgivning. For å styrke rettsposisjonen til personer utsatt for kjønnsbasert forfølgelse ønsker jeg imidlertid å utarbeide egne retningslinjer for dette. Dette er også i tråd med anbefalinger både fra utvalget og UNHCR. Formålet med retningslinjene vil i hovedsak være å sikre større bevissthet i forhold til at kjønn kan være et relevant moment ved flyktningvurderingen.

Jeg vil også nevne at det i forbindelse med ny lov vil fremgå uttrykkelig at tidligere ofre for menneskehandel som risikerer forfølgelse ved retur, kan fylle vilkårene for asyl. Dette er for øvrig i samsvar med de vurderinger som har vært foretatt i flere avgjørelser i praksis også under gjeldende lov. Departementet vurderer også et forslag fra Utlendingslovutvalget om å presisere i loven at forfølgelse i flyktningkonvensjonens forstand kan ta form av handlinger som er motivert av kjønn.

For øvrig er det viktig for meg å presisere at allerede dagens regelverk åpner for at personer som risikerer kjønnsbasert forfølgelse gis asyl, og dette er så langt jeg er kjent med også blitt fulgt opp i praksis. Andre er, etter en konkret vurdering, gitt oppholdstillatelse av beskyttelsesgrunner eller på grunnlag av sterke menneskelige hensyn. Jeg vil også understreke

at ingen asylsøkere som risikerer umenneskelig behandling i hjemlandet vil bli returnert av norske myndigheter.

Når det gjelder representantens spørsmål om berostillelse eller utsatt iverksettelse av disse sakene i påvente av ny utlendingslov, er dette ikke aktuelt. Ny utlendingslov vil ventelig tre i kraft fra 2009, og det vil ikke være mulig å stille saker i bero for så lang tid. Skal det være aktuelt å stille saker i bero, må det først

og fremst være mulig å avgrense presist hvilken kategori søkere dette gjelder, og det må være en forutsetning at bebudede regelverksendringer mest sannsynlig vil gi en innvilgelse mens dagens regler vil innebære avslag. Jeg mener at det ikke foreligger slike hensyn her, da det ikke dreier seg om regelverksendringer som antas å endre dagens praksis vesentlig for en klart avgrenset kategori søkere.

SPØRSMÅL NR. 248

Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 1. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Mener helse- og omsorgsministeren at det er forsvarlig å nedlegge avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved sykehuset i Ålesund, og Mork senter i Volda, eller vil helse- og omsorgsministeren gripe inn og stoppe rasingen?»

BEGRUNNELSE:

For å komme i økonomisk balanse har Helse Sunnmøre fremmet forslag om å foreta dramatiske kutt i rehabiliteringstilbudet i Møre og Romsdal. Ved Sykehuset i Ålesund foreslås det å nedlegge den viktige avdelingen for fysikalsk medisin og rehabilitering, som pasientene er avhengig av i en tidlig fase, etter for eksempel et hjerneslag. Samtidig fremmes det forslag om å nedlegge Mork senter i Volda. Dette vil få dramatiske konsekvenser for innbyggerne i vår region, og fratar hardt skadde pasienter muligheten til å bli rehabilitert tilbake til samfunnet og arbeidslivet. Resultatet vil bli flere uføre og flere pleietrengende i kommunene. Når vi vet at Hagen-utvalget har dokumentert en klar underfinansiering over år, av de to helseforetakene Helse Midt-Norge og Helse Vest, føles det svært urettferdig at de må kutte så dramatisk i livsviktige behandlingstilbud til pasientene i vår region. De to helseregionene er ifølge Hagen-utvalget i en klar særstilling, noe sentrale styresmakter ved Regjeringen bør ta på alvor og rydde opp i en gang for alle. Først når rammetilskuddene er rettferdig i forhold til de andre helseregionene er det rimelig å stille samme tøffe krav til balanse til Helse Midt-Norge og Helse Vest.

Svar:

Regjeringen har som mål å sikre rehabilitering og opptrening til alle som trenger det.

I bestillerdokumentet for 2006 går det fram at de

regionale helseforetakene skal prioritere tjenestetilbudet innenfor rehabilitering og habilitering på en slik måte at tilbudet til pasientene utbygges og styrkes i 2006.

Det er fastsatt forskrift om habilitering og rehabilitering. I denne forskriften er de regionale helseforetakenes ansvar for habilitering og rehabilitering presisert.

De regionale helseforetakene har ansvar for å sørge for nødvendige tjenester innenfor rehabilitering og habilitering i spesialisthelsetjenesten, og for å vurdere hvordan tjenestene skal organiseres, og lokalisering av tjenestene. De regionale helseforetakene har også ansvar for å styre økonomien på en slik måte at pasientenes rett til nødvendig helsehjelp, herunder rehabilitering, sikres.

Jeg er kjent med at Helse Sunnmøre HF som ledd i arbeidet med å få samsvar mellom driftsnivå og økonomi i 2007 gjennomfører og vurderer tiltak for å få driften i balanse. Ulike områder inngår i vurderingen, også rehabiliteringsfeltet. Når det gjelder rehabiliteringsfeltet forstår jeg at det er aktuelt å vurdere dimensjoneringen og ev. omstrukturering. En stor del av sengekapasiteten benyttes av pasienter som bor innenfor opptaksområdet til andre helseforetak. Jeg er kjent med at Helse Nordmøre og Romsdal har gjort et intensjonsvedtak i styret om opprettelse av en egen avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering. Det er imidlertid ikke fattet vedtak verken om nedlegging av avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering ved sykehuset i Ålesund eller om nedlegging av Mork rehabiliteringssenter i Volda.

Helse Midt-Norge RHF er nå i ferd med å slutføre forhandlinger om ny kontrakt med Muritunet Rehabiliteringssenter, og har i denne sammenheng lagt vekt på at denne institusjonen skal ha et mer forpliktende samarbeid med Helse Sunnmøre HF.

Jeg forutsetter at pasientene får den tjenesten de har behov for, og at det regionale helseforetaket sørger for tjenestetilbud med god kompetanse, selv om det skulle være aktuelt å organisere tjenestetilbudet på en annen måte enn i dag.

Når det gjelder inntektsfordelingen mellom regionale helseforetak, er det foreslått å nedsette et utvalg som skal vurdere nåværende inntektsfordelingssystem mellom de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 249

Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 4. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Hvorfor har departementet stanset et forskningsprosjekt som ville bidratt til å kaste lys over Regjeringens friskolepolitikk og gi viktige faktiske bidrag til Stortingets vurdering av faktagrunnlaget i argumentene fra Regjeringen om friskolenes innvirkning på den offentlige skolen?»

BEGRUNNELSE:

Nylig gav statssekretær Lisbeth Rugtvedt uttrykk for at den offentlige skolen måtte lære av friskolene fordi elevene på disse skolene hadde bedre faglig utbytte enn i sammenlignbare offentlige skoler. Vårt Land melder i dag (27. november 2006) at departementet har medvirket til å stanse et større forskningsprosjekt om blant annet hvilken faglig og pedagogisk innvirkning friskolene har på den offentlige skolen.

Rugtvedt sier følgende til avisen: "Det er ikke forskning som ligger til grunn for vår politikk, men en tro på den offentlige fellesskolen." Dette skal angivelig være en av grunnene for at departementet har lagt overnevnte forskningsarbeidet på is.

Stortinget er imidlertid avhengig av å legge faktiske forhold til grunn for sine avgjørelser dersom målet er å få avgjørelser som er mest mulig riktig og som vil gi de beste politiske resultater. Det er derfor bemerkelsesverdig at departementet vil legge lokk på et forskningsprosjekt som vil kunne gi avgjørende og viktig faktisk dokumentasjon på om Regjeringens

påstander om konsekvensene friskolene har på den offentlige skolen er riktig, eller om det bare er basert på tro, som ifølge statsråden er tilstrekkelig som beslutningsgrunnlag.

Svar:

Fase 1 i prosjektet "Konsekvenser av ny lov om frittstående skole" er sluttført, og de to rapportene som er lagt fram har gitt interessant informasjon om elevenes læringsresultater i offentlige og private skoler og om betydningen av sosial bakgrunn for rekrutteringen til private videregående skoler. Fase 2 i prosjektet skulle blant annet undersøke i hvilken grad loven om frittstående skoler, som ble vedtatt under forrige regjering, hadde konsekvenser for læreres mobilitet samt undersøke hvilke konsekvenser loven hadde for den offentlige skolen. Med den nye friskoleloven, som stanser den planlagte økningen i elevplasser i private skoler, blir disse problemstillingene mindre relevante. Departementet har ikke stanset forskningen om friskoler, men gitt Utdanningsdirektoratet tilbakemelding om at prosjektet har behov for en annen innretning. Utdanningsdirektoratet er i forhandlinger med fagmiljøene som ble tildelt oppdrag i forbindelse med prosjektet for å endre problemstillingene slik at de blir mer i tråd med kunnskapsbehovene vi har etter at den nye loven er trådt i kraft. Prosjektet skal inneholde forskning om både friskoler og offentlige skoler.

SPØRSMÅL NR. 250**Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 6. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvilken fremdriftsplan har samferdselsministeren når det gjelder rv 60 Olden-Innvik?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Fjordingen den 24. november vil det bli tatt 45 mill. kr fra rv 60 for å finansiere rassikring av Kjøsnesfjorden. Rassikring av Kjøsnesfjorden er svært viktig, men ikke bare lokalpolitikere, også jeg som stortingsrepresentant trodde imidlertid at dette prosjektet var tildelt friske midler da statssekretæren ble tatt imot som en folkehelt i Jølster for ca. to måneder siden.

Strekningen Olden-Innvik er en flaskehals på den viktige rv 60. Spesielt sommerstid er det lange køer av turistbuser, bobiler og tungtransport. Turistoperatører har truet med å droppe denne veistrekningen på grunn av dette. Veien er svært smal, asfalten dårlig og autovernet gir falsk trygghet. En utforkjøring her er spesielt alvorlig på grunn av veibanens beliggenhet helt ned mot fjorden.

Svar:

I Statens vegvesens forslag til handlingsprogram for perioden 2006-2015 var det lagt opp til å gjennomføre prosjektet i siste seksårsperiode (2010-2015), jf. svar på spørsmål nr. 58 fra Venstre i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2006-2007). Fylkestinget prioriterte forsering av Dalsfjordsam-

bandet og la opp til at prosjektet rv 60 Olden-Innvik blir startet opp i perioden 2010-2015, med åpning etter 2015. Fylkestinget la opp til å finansiere prosjektet med midler dels fra post 30 og dels fra post 31.

I St.prp. nr. 1 (2006-2007) er det lagt opp til å starte arbeidene med rassikringen av rv 5 langs Kjøsnesfjorden høsten 2007. Dette innebærer en forsering i forhold til handlingsprogrammet for perioden 2006-2009, selv om kostnadene er økt med om lag 80 mill. kr til om lag 200 mill. kr. Riksvei 5 Kjøsnesfjorden er et svært høyt prioritert rassikringsprosjekt. I budsjettproposisjonen er det en forutsetning for anleggsstart at Vestlandsrådet/fylkeskommunen går inn for å omprioritere midler slik at prosjektet kan fullfinansieres innenfor planleggingsrammen til rassikring i Sogn og Fjordane for 2006-2015. Saken er under behandling i Sogn og Fjordane fylkeskommune.

I handlingsprogrammet for perioden 2006-2009 er det forutsatt 8 mill. kr til mindre investeringstiltak på rv 60 mellom Olden og Innvik. Midlene ble tildelt i 2006, jf. svar på spørsmål nr. 58. Prioriteringer utover dette må vurderes ved revisjonen av Nasjonal transportplan og handlingsprogrammet for perioden 2010-2019. Samferdselsdepartementet viser til at fylkeskommunene skal ha avgjørende innflytelse over prioriteringene på øvrig riksvegnett. I forsøksperioden har Vestlandsrådet ansvaret for å prioritere midler til investeringer på øvrig riksvegnett i Sogn og Fjordane.

SPØRSMÅL NR. 251**Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Erna Solberg****Besvart 5. desember 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Kan forsvarsministeren bekrefte at det er riktig slik finansministeren har fremstilt det, at Norge ikke på noen måte har mottatt nye henvendelser om å sende norske styrker til Sør-Afghanistan?»

BEGRUNNELSE:

I Politisk Kvarter på NRK fredag 24. november ble finansminister Kristin Halvorsen spurt om hun var forberedt på at hennes parti må tåle at Regjerin-

gen sender spesialstyrker til Sør-Afghanistan. Til dette svarte finansministeren at "det er et hypotetisk spørsmål nå fordi vi har det ikke på bordet". Dette kan ikke tolkes på annen måte enn at hun sier at Norge ikke på noen måte har fått nye henvendelser om å bidra i Sør-Afghanistan etter at Regjeringen meddelte offentligheten at den hadde sagt nei til en henvendelse om å bidra med spesialstyrker til Sør-Afghanistan.

Svar:

NATO har, etter utvidelsen til fase 3 (Sør-Afghanistan), en underdekning på antall styrker i forhold til styrkebehovet vedtatt av NATOs medlemmer. Anmodninger er gått til alle NATO-land om å bidra med mer for å fylle dette behovet. Slike anmodninger er også kommet til Norge ved flere anledninger og på ulike måter.

18. oktober d.å. kunngjorde vi fra Regjeringens side at Norge ikke vil utvide de militære bidragene til ISAF på det nåværende tidspunkt. Samtidig gjorde vi det klart at Norge nå vil trappe opp den prosjektrelaterte bistanden til Afghanistan, samt at vi vil arbeide for styrking og bedre koordinering av den internasjonale sivile innsatsen i Afghanistan.

Forsvarssjefen mottok 1. november d.å. et brev

fra NATOs øverstkommanderende (SACEUR), som gjentok tidligere anmodninger fra NATOs militære myndigheter om bidrag. Dette var et standardbrev som gikk til alle forsvarssjefer i NATO, med separate vedlegg for hvert enkelt land. Dette skjedde i oppløpet til den styrkegenereringskonferansen som fant sted 21.-23. november.

Norge er en betydelig militær og sivil bidragsyter til Afghanistan. Vårt militære bidrag er som kjent konsentrert i Nord-Afghanistan. I tråd med Soria Moria-erklæringen har Regjeringen trappet opp den militære innsatsen i ISAF. Norges engasjement i ISAF er langsiktig.

Regjeringen vurderer fortløpende situasjonen i Afghanistan, herunder behovet for ytterligere norske styrkebidrag.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 8. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«2 500 mennesker omkom da fangeskippet Rigel 27. november 1944 ble bombet utenfor Tjøtta på Helgeland. Kommunen og lokale initiativtakere ønsker å sette opp en informasjonstavle om tragedien utenfor krigskirkegården på Tjøtta, men blir ubegripelig nok nektet dette av Krigsgravtjenesten.

Vil statsråden snarest sørge for at det gis anledning til å sette opp informasjonstavlen om Rigel-tragedien utenfor Tjøtta krigskirkegård, som omsøkt?»

Svar:

Ved brev 4. mai 2006 til departementets krigsgravtjeneste søkte Alstahaug kommune om tillatelse til å sette opp en opplysningstavle ved Tjøtta internasjonale krigskirkegård. I tillegg til tekst skulle tavlen bl.a. utstyres med kommunens kommunevåpen, fotografier m.m.

Departementet avslo kommunens søknad under henvisning til at det ikke gis adgang til oppsetting av lokale opplysnings- eller oppslagstavler ved krigskirkegårdene.

Alstahaug kommune tok ved brev 29. august 2006 saken opp på ny med daværende næringsminister Odd Eriksen, som oversendte saken til Kultur- og kirkedepartementet. Ved brev 9. november 2006 til Alstahaug kommune har Kultur- og kirkedepartementet opprettholdt tidligere avslag.

Ansvar for krigskirkegårdene i Norge ligger til Kultur- og kirkedepartementet ved krigsgravtjenesten, som forvalter disse kirkegårdene i medhold av internasjonale konvensjoner og i nært samarbeid med de land som har falne soldater gravlagt på krigskirkegårdene. De kommuner der krigskirkegårdene er lokalisert, har ikke noe ansvar for kirkegårdene.

I sakens anledning nevner jeg at det ved inngangen til Tjøtta internasjonale krigskirkegård står en minnetavle i stein oppsatt av departementets krigsgravtjeneste, med følgende tekst på norsk, russisk og tysk:

"Til minne om norske, sovjetiske og tyske statsborgere som mistet livet den 27. november 1944 ved senkningen av fangetransportskipet Rigel og som er gravlagt her."

Fra tid til annen mottar departementet henvendelser fra etterlatte, veteranforeninger, kommuner eller andre som har et ønske om oppsetting av spesielle minnesteiner, minnetavler og liknende på krigskirkegårdene. Med de internasjonale hensyn som krigskirkegårdene er omfattet av, føres det en naturlig restriktiv praksis i å samtykke i slike ønsker.

Jeg viser til dette og kan ikke se at det er grunn for departementet å omgjøre tidligere avgjørelse vedrørende søknaden fra Alstahaug kommune.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 5. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Svarer de to nye ferjene til den fremtidige trafikkveksten i sambandet Mortavika-Arsvågen i henhold til Stortingets målsettinger, inkludert håndtering av trafikken ved klassifisering, tekniske problemer og reservekai?»

BEGRUNNELSE:

Fra og med 2007 er det forutsatt at de to nye gassferjene er på plass i ferjesambandet E39 Mortavika-Arsvågen. Dette er det sambandet i Norge med suverent høyest oversitting, både i prosent og antall kjøretøyer. På Vestlandet er det nå bekymring for om de to nye ferjene svarer på den trafikkøkningen som har vært og som er ventet i dette sambandet. Mange frykter at de to nye ferjene vil representere en totalsituasjon som går fra gale til enda verre. Det stilles spørsmål om det er lagt planer for å håndtere innkjøringsfasen hvor det normalt er problemer. Med dagens tre ferjer opplever trafikantene at den tredje ferjen ofte er vekke på grunn av tekniske problemer eller klassing. Med bare to ferjer vil dette problemet forsterke seg. Når vedtaket om to gassferjer ble gjort var det en forutsetning at det skulle etableres reservekai på Mekjarvik. Denne er ikke klar ennå, selv om ferjene begynner å gå i vintersesongen når reservekai på grunn av været er nødvendig.

Svar:

Ferjesambandet Mortavika-Arsvågen ble lyst ut på konkurranse med forutsetning om kapasitet og rutetilbud, som beskrevet i Nasjonal transportplan 2006-2015, jf. St.meld. nr. 24 (2003-2004). Det er lagt til grunn at løyvehaver i kontraktperioden på 10 år ikke skal ha mer enn 2 pst. gjensitting i sambandet i gjennomsnitt over en 12 måneders periode, slik standarden er beskrevet.

Ifølge Statens vegvesen vil de nye ferjene øke transportkapasiteten i sambandet Mortavika-Arsvågen med om lag 80 pst. sett over en hel driftsuke, sammenliknet med det som var transportkapasiteten ved utgangen av 2005. Løyvehaver er i henhold til kontrakten forpliktet til å sette inn reserveferjer ved planlagt vedlikehold og ved uforutsett driftsavbrudd dersom hensynet til trafikkavviklingen tilsier det. På bakgrunn av ovennevnte forventer jeg et betydelig bedre tilbud til de reisende i sambandet Mortavika-Arsvågen fra og med 2007.

I forbindelse med anbudskonkurransen i 2004 var ikke Mekjarvik forutsatt som reservekai for Mortavika. Dette er en investeringssak som har fremkommet i ettertid.

Så langt er det ikke avsatt investeringsmidler til dette prosjektet i statsbudsjettet for 2007. Behov for investeringsmidler er beregnet til om lag 10 mill. kr. Statens vegvesen ser nå på muligheten for å omdisponere investeringsmidler, slik at tiltakene på Mekjarvik ferjekai kan ferdigstilles tidlig høsten 2007. Eventuell omdisponering vil bli avklart tidlig i 2007.

SPØRSMÅL NR. 254**Innlevert 27. november 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 1. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Regjeringen ønsker å verne stadig mer produktiv skog, mens næringen allerede begynner å merke utfordringer i råstofftilgangen.

Hva vil statsråden foreta seg for å hindre at vern ødelegger for råstofftilgangen til den delen av indus-

trien nord for Dovre som er avhengig av råstoff fra skogen?»

BEGRUNNELSE:

Under næringskonferansen for skog- og trenæringa 20. november, arrangert av kontaktutvalget for

skogbruk i Nordland og Fellesforbundet, kom det frem at skogbruksnæringen i regionen frykter for råstofftilgangen i fremtiden. Treindustrien på Helgeland er det nordligste industrimiljøet innenfor trenæringa i landet. En sentral utfordring for treindustrien er å få tilstrekkelig med råstoff. Flere av innleiderne under konferansen var inne på at økning i skogvern på statsgrunn vil redusere skogbrukets mulighet for å levere virke til industrien. Situasjonen i dag er at leveransen av tømmer til Nesbruket i Mosjøen er for lite. Situasjonen er mye godt den samme i Trøndelagsfylkene, som har en rik prosessindustri med råstoff fra skogbruket, med fabrikker i Folla, Skogn og Trondheim i tillegg til de tradisjonelle sagbrukene. Samtidig med at Regjeringen legger opp til et massivt vern av norsk barskog og annen skog legger Regjeringen også opp til en støtteordning for produksjon av bioenergi. Vern fører altså til mindre tilgang på skog, mens støtteordningen fører til økt etterspørsel.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

Jeg er kjent med de utfordringer som er knyttet til virkesforsyningen til skogindustrien i deler av landet, herunder situasjonen i Nordland. Som for landet for øvrig legger jeg til grunn at skogbruket og industrien nord for Dovre må tilpasse sin virksomhet til de forutsetninger og rammebetingelser som foreligger.

Skogvern er en nødvendig del av en helhetlig skogforvaltning, og tilfredsstillende skogvern og ivaretagelse av miljøverdier er viktig for markedets tillit til at skogbruket drives på en bærekraftig måte. Stortinget gav i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 25 (2002-2003) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand sin tilslutning til at statlige arealer brukes til skogvern. Bakgrunnen var bl.a. behovet for å redusere konfliktene knyttet til skogvern på privat grunn. Miljøvernmyndighetene har på den bakgrunn satt i gang med registrering av

miljøverdier på arealene til Statskog SF. De første registreringene og vernevedtakene ble i all hovedsak gjennomført i Sør-Norge, mens det for tiden pågår arbeid i Midt- og Nord-Norge.

Statskog eier store skogarealer og er en viktig aktør i skogbruket bl.a. i Nordland. Som virkesleverandør opererer Statskog profesjonelt og forretningsmessig ut fra sitt ressursgrunnlag, og bidrar til virkeforsyningen til skogindustrien i området. Statskog har avstått fra å gjennomføre skogsdrifter i de områdene som er under utredning for vern, og dette har enkelte steder medført at relativt store områder midlertidig er tatt ut fra vanlig skogbruksvirksomhet. For å unngå usikkerhet i forbindelse med lokal råstofftilgang er det viktig med en rask utsjekking av områder som viser seg å være uaktuelle for vern. Dette er også påpekt i brev fra Miljøverndepartementet til Direktoratet for naturforvaltning 13. oktober 2006, etter et møte den 3. oktober 2006 mellom miljøvernministeren og bl.a. ordføreren i Hattfjelldal. Direktoratet for naturforvaltning har ved brev av 20. oktober 2006 til Statskog SF gjort rede for at 8 navngitte områder i Nordland fylke ikke lenger er aktuelle for vern. Disse områdene har et samlet areal på ca. 47 km². Ved videreføring av nye, konkrete verneforslag vil ulike interesser knyttet til de aktuelle områdene bli klarlagt slik vanlig prosedyre er ved områdevern.

På landsbasis har avvirkingen i flere år vært langt lavere enn den årlige tilveksten i skogen, og Regjeringen legger til grunn at det er mulig å øke avvirkingen og dermed den skogbaserte verdiskapingen vesentlig. Regjeringens opplegg for neste års statsbudsjett representerer en kursendring i skogpolitikken. Gjennom forbedring og styrking av virkemidler rettet mot produksjon og høsting av skog, bioenergi og foredling av trevirke legger Regjeringen til rette for økt avvirking og dermed bedre virkesforsyning til industrien. Jeg registrerer optimisme i skognæringen nå, og legger til grunn at de aktuelle virkemidlene vil ha effekt over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 255**Innlevert 28. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 11. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I går meldte flere norske medier at mer enn 130 000 pass og reisedokumenter er på avveie. Det forventes, ifølge de samme medier, at mer enn 20 000 vil forsvinne bare i år. Dette er en svært bekymringsfull utvikling som må stoppes med alle lovlige virkemidler. Ikke minst for å forhindre at disse misbrukes i kriminell sammenheng.

Hvilke umiddelbare tiltak ser justisministeren nødvendigheten av å fremme, eller er statsråden tilfreds med dagens situasjon?»

Svar:

Jeg har stor forståelse for den bekymring stortingsrepresentanten gir uttrykk for etter de nevnte oppslagene i media.

Statistikk viser at det årlig meldes tapt ca. 20 000 norske pass. Om lag 10 pst. av disse meldes senere igjenfunnet. Tapshyppigheten for norske pass er ikke større enn i andre land innenfor Schengen-samarbeidet. De aller fleste pass som meldes bortkommet skyldes at passnehaveren enten har forlagt eller mistet det. Om lag 1 200 meldes stjålet.

På bakgrunn av stortingsrepresentantens spørsmål har jeg vært i kontakt med Politidirektoratet, som opplyser at de har ikke grunnlag for å mene at et større antall av de resterende passene har kommet uvedkommende i hende.

Politidirektoratet viser videre til at det viktigste virkemiddelet for å hindre misbruk av tapte pass, er å gjøre tapsmeldingene internasjonalt tilgjengelig. I dag blir alle meldinger om tapte pass registrert i det sentrale passregisteret (PASS). Herfra skjer det en direkte overføring til SIS. Kriminalpolitisen sentralen overfører tapsmeldingene til Interpol. Fra mars 2007 vil det foreligge en teknisk løsning som vil sørge for direkte overføring av tapsmeldinger fra PASS til Interpol. Forsøk på å bruke pass som er registrert tapt vil derfor kunne avdekkes i en kontroll.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at når det gjelder virkemidler overfor enkeltpersoner krever passloven § 6 siste ledd at pass oppbevares på betryggende måte. Pass kan kreves innlevert og nytt pass kan nektes utstedt dersom det foreligger brudd på denne bestemmelsen. Personer som gjentatte ganger taper pass kan derfor nektes erverv av nytt pass.

SPØRSMÅL NR. 256**Innlevert 28. november 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I brev av 9. november 2006 til Statens vegvesen gir Sivilombudsmannen etaten kritikk for manglende journalføring av e-post. Det heter i brevet: "Saken synes å vise at Statens vegvesen fremdeles ikke har tilfredsstillende rutiner som sørger for at slike dokumenter blir journalført." Slik Sivilombudsmannen også viser til er det ikke første gang at Vegdirektoratet får kritikk for dette forholdet.

Hvordan vil statsråden sikre seg at Vegdirektoratet følger lov- og regelverk om offentlig arkiv slik at offentlig innsyn gjøres mulig?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge regjeringserklæringen ønsker denne regjeringen mer offentlighet.

Slik Statens vegvesen praktiserer journalføring av dokumenter blir det mindre offentlighet.

Angjeldende sak gjelder Vegdirektoratet som igjen får kritikk fra Sivilombudsmannen for manglende journalføring av elektronisk post (e-post). Omfanget av e-post øker sterkt. Det er derfor åpenbart at dersom det skal være mulig for offentligheten å kunne få innsyn i offentlig saksbehandling må også slik post journalføres. I brevet fra Sivilombudsmannen omtales journalføring av et konkret dokument knyttet til en konkret sak som Stortinget har behandlet (Innst. S. nr. 93 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 2 (2005-2006)) og til Statens vegvesens rutiner for journalføring av e-post. Begge forhold får kritikk av Sivilombudsmannen. Begge forhold er etter mitt syn alvorlig, og jeg forutsetter at statsråden vurderer nødvendig

oppfølging vedrørende begge berørte forhold. Mitt spørsmål gjelder imidlertid de generelle rutiner, der Sivilombudsmannen også viser til ombudsmannsak 2003/144 om samme forhold.

Svar:

Jeg viser til brev av 16. november 2006 med vedlegg fra transport- og kommunikasjonskomiteen om

samme sak, samt til mitt svar i brev av 1. desember 2006. Jeg gjentar at problemet med manglende journalføring av e-post tas alvorlig, og at Staten vegvesen kontinuerlig arbeider for å forbedre kunnskapen hos de ansatte.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 28. november 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim

Besvart 5. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Hvilket materiale og hvilke kalkyler er lagt til grunn når støttenivået for vindkraft, vannkraft og biokraft er fastsatt?»

BEGRUNNELSE:

I St.meld. nr. 11 (2006-2007) legger Regjeringen opp til et differensiert støttenivå for ulike typer fornybar energiproduksjon. Begrunnelsen er at det er stor forskjell på kostnadsnivået mellom de ulike teknologiene. Det gies 4 øre/kWh i støtte til vannkraft, 8 øre/kWh i støtte til vindkraft og 10 øre/kWh i støtte til biokraft og umodne teknologier. Det gis i stortingsmeldingen ingen redegjørelse for hvordan man har kommet fram til støttebeløpene til ulike typer fornybar energiproduksjon. Det redegjøres heller ikke for sammenhengen mellom støttebeløpene og de forventningene man har når det gjelder de mengder fornybar energiproduksjon satsingen skal utløse.

Svar:

Utformingen av støtteordningen bygger på ulike vurderinger. For det første foreligger det et grunnlagsmateriale fra NVE og eksterne konsulenter. Dette materialet er i tråd med vanlig praksis gjort offentlig etter at støtteordningen ble lagt fram. Olje- og energidepartementet har i arbeidet med utformingen av ordningen også hatt møter med, og fått innspill fra, ulike bransjeaktører og interesseorganisasjoner. Deler av dette materialet gjelder forretningsforhold av konkurransemessig betydning og er unntatt offentlighet.

Utover dette er vurderingene basert på generell kompetanse om forholdene i kraftmarkedet. Samlet har dette dannet grunnlag for utformingen av støtteordningen og nivået på støtten til de ulike teknologiene. Ordningen er langsiktig og gir produsentene forutsigbare rammevilkår som legger godt til rette for investeringer i ny produksjon.

SPØRSMÅL NR. 258**Innlevert 28. november 2006 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 5. desember 2006 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hva kan gjøres fra norsk side, direkte og gjennom internasjonale fora, for å hindre at den tilspissede situasjonen på Sri Lanka fører til en humanitær katastrofe på Jaffna-halvøya?»

BEGRUNNELSE:

Alarmerende meldinger fra humanitære og religiøse institusjoner tyder på at det kan utvikle seg en akutt humanitær krise i de tamilske områdene nord på Sri Lanka. Våpenhvileavtalen brytes fra begge sider og voldsnivået øker. Som et ledd i den tilspissede striden meldes det at myndighetene har stengt veien opp til Jaffna. Forsyningene av mat og drivstoff er nå så kompliserte at lokalbefolkningen frykter en forsyningskrise med alvorlige humanitære konsekvenser.

Svar:

Fra norsk side er vi bekymret over den humanitære situasjonen i Sri Lanka. Landet er på randen av borgerkrig og den humanitære situasjonen er en direkte konsekvens av den militære konflikten. Verst rammet er områdene i nord og øst. Jaffna-halvøya er et av de områder hvor den humanitære situasjonen vil kunne bli meget vanskelig dersom en krig bryter ut for fullt. Myndighetene har stengt veien som forbinde halvøya med resten av Sri Lanka og dette skaper ytterligere problemer for sivilbefolkningen. De Tamilske Tigrene (LTTE) på sin side vil ikke akseptere transport sjøveien til Jaffna.

Norge er meget aktiv i Sri Lanka gjennom vårt arbeid med fredsprosessen. Vi er i tett kontakt med partene, Sri Lankas regjering og LTTE, for å få stanset kamphandlingene og for at partene skal ta opp forhandlinger igjen.

I våre samtaler med partene har vi ved gjentatte anledninger bedt dem om å respektere våpenhvileavtalen fra 2002. I tillegg har vi uttrykt sterk bekymring

over situasjonen for sivilbefolkningen og bedt om at hjelpeorganisasjoner må få umiddelbar adgang til de mest utsatte områder.

Partene har sagt at de står ved våpenhvileavtalen, men i praksis foregår det regulære krigshandlinger i de nordøstlige delene av landet. Vi har sagt at vi er bekymret over at det er sivilbefolkningen som blir påført de største lidelsene og at sivile i enda større utstrekning blir mål for militære aksjoner.

Med norsk tilretteleggelse møttes Sri Lankas regjering og LTTE til konsultasjoner i Genève 28.-29. oktober i år. Et viktig tema her var den humanitære situasjonen. Til tross for at begge parter erkjente betydningen av dette spørsmålet, ble de dessverre ikke enige om tiltak som kan bedre situasjonen. Det ble ikke oppnådd enighet om åpning av den nevnte veien mellom Jaffna-halvøya og resten av landet, til tross for at veien i henhold til våpenhvileavtalen skal være åpen.

Bekymringen over den humanitære situasjonen deles av det internasjonale samfunnet. Norge, USA, Japan og EU møttes i Washington D.C den 21. november i år, i den såkalte co-chair gruppen, for å diskutere den vanskelige situasjonen i Sri Lanka. Her ble det rettet en kraftig appell til partene i konflikten om å overholde våpenhvileavtalen. Det ble også uttrykt sterk bekymring over manglende beskyttelse av sivilbefolkningen.

Norge arbeider tett sammen med de viktigste internasjonale aktørene, inkludert FN-organisasjonene og Det internasjonale Røde Kors, og med norske og lokale frivillige organisasjoner, for å bidra til at mest mulig hjelp kommer frem til sivilbefolkningen. Norge har de siste månedene gitt 10 mill. kr i ekstraordinære nødhjelpsmidler til lokale og norske organisasjoner som har sin base i de mest utsatte områdene og som har best tilgang til den nødlidende befolkningen. Det største ansvaret hviler imidlertid på de to partene i denne konflikten.

SPØRSMÅL NR. 259**Innlevert 28. november 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 8. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Statens vegvesen har nylig fremlagt en utredning om behov og muligheter for stamvegnettet frem til 2040. Innstillingen refererer på side 42 grove beregninger som viser negativ samfunnsøkonomisk nytte over en periode på 25 år basert på neddiskontering med 4,5 pst. rente og med årlige reduksjoner i ulykkeskostnader og transportkostnader på henholdsvis 30 og 60 mrd. kr.

Kan statsråden gi en nærmere orientering om de forutsetninger som er brukt for denne beregningen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til at nye veier varer i mist 50 år, og at problemstillingen i stamvegutredningen er en samlet investering på 230 mrd. kr som det med dagens bevilgningstakt vil ta 50 år å realisere, og med bompengefinansiering på 80 mrd. kr ut over dagens nivå for bompengefinansiering vil ta 30 år å realisere. Når beregningen av samfunnsmessig nytte setter en ramme på 25 år er dette åpenbart for knapt. Jeg viser videre til rentesats på 4,5 pst. Riktignok er dette nå internrentesatsen ved beregning av samfunnsøkonomisk nytte for enkeltevis prosjekt; men det er grunn til å peke på at i et større perspektiv som samlet stamvegnettutbygging er avkastning fra midlertidig finansiell passering av oljeformuen i utenlandske verdipapirer ca. 4 pst. totalt. Norge låner også ut til andre land til langt lavere rente når pengene plasseres i låntagende lands egen infrastruktur, bl.a. veinett. Da ligger renten etter informasjon som har versert i offentligheten nærmere 2,5 pst. I stamvegutredningen er det opplyst at årlig reduksjon i ulykkeskostnadene er 30 mrd. kr og transportkostnadene for både privat og offentlig sektor på 60 mrd. kr. Jeg går ut fra at dette kan dokumenteres og spesifiseres nærmere.

I en diskusjon om mangeårig omfattende investering for å ruste opp det nasjonale stamvegnettet til fullverdig nasjonal standard bør beregninger av samfunnsøkonomisk nytte kunne dokumenteres og sannsynliggjøres.

Svar:

Det er alltid stor usikkerhet knyttet til samfunnsøkonomiske beregninger av veginvesteringer. Verktøyet som er benyttet til å beregne den samfunnsøkonomiske nytten i forbindelse med Statens vegvesens stamvegutredninger, krever detaljerte data om prosjektene. Eksempler kan være prosjektets utforming,

framtidige trafikkmengder og investeringskostnader. Verktøyet er hovedsakelig utviklet for å sammenligne alternative løsninger for vegprosjekter. I stamvegutredningene analyseres utviklingen av stamvegnettet i et 30-årsperspektiv. Dette innebærer at utformingen av de konkrete vegprosjektene, den framtidige trafikkb belastningen og investeringskostnadene er usikre. Derfor blir de samfunnsøkonomiske beregningene mer usikre enn når de gjøres for mer konkret definerte prosjekter som ikke ligger så langt fram i tid.

I det videre arbeidet med Nasjonal transportplan 2010-2019 vil det bli gjort nye samfunnsøkonomiske beregninger av de tiltak som kan være aktuelle å prioritere i den første tiårsperioden. Disse vil bli gjort ved hjelp av et modifisert beregningsverktøy og vil bygge på mer detaljerte data enn de foreløpige beregningene i stamvegutredningene. Blant annet vil de bygge på nye trafikkprognoser og nye trafikkanalyser med hjelp av nyutviklede transportmodeller. Jeg legger derfor til grunn at prioriteringene i den kommende stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019 blant annet vil være basert på nye, og mer pålitelige, beregninger.

Nytteberegningene i stamvegutredningene er altså utført med et beregningsverktøy med lavere presisjonsgrad enn det som vil bli benyttet som grunnlag for NTP 2010-2019. Verktøyet bygger imidlertid på de samme vedtatte prinsippene for samfunnsøkonomiske beregninger. Analyseperioden for infrastrukturprosjekt er normalt 25 år regnet fra åpningsåret. Perioden er begrenset ut fra usikkerhet i trafikkprognoser og utvikling i øvrige variabler som har betydning for konsekvensvurderingene. Det er riktig at levetiden normalt er lengre. I beregningene går man ut fra en funksjonell levetid på 40 år, dvs. den tid som anlegget forventes å fylle den funksjon det er tiltenkt på planleggingstidspunktet. For å ta hensyn til dette i de samfunnsøkonomiske beregningene gis tiltaket en restverdi for de 15 år som ikke inngår i analyseperioden. Restverdien inngår i den beregnede samfunnsøkonomiske nytten. Med en neddiskontering av denne verdien med 4,5 pst. rente blir nåverdien av restverdien 12,5 pst. av prosjektets investeringskostnad.

I beregningene er samfunnsøkonomisk nytte og kostnader neddiskontert med 4,5 pst. rente. Samferdselsdepartementet har angitt denne renten i retningslinjer til transportetatene og Avinor i februar 2006. Retningslinjene bygger på Finansdepartementets Veileder i samfunnsøkonomiske analyser datert 23.

september 2005 og rundskriv R-109/2005 Behandling av kalkulasjonsrente, risiko, kalkulasjonspriser og skattekostnad i samfunnsøkonomiske analyser av samme dato.

Den neddiskonterte nytten i stamvegutredningene på henholdsvis 30 mrd. kr i reduserte ulykkeskostnader og 60 mrd. kr i reduserte transportkostnader er nåverdi i åpningsåret for hele beregningsperioden, ikke årlige reduksjoner som det sies i spørsmålet. Nyttéberegningene i stamvegutredningene er presentert på aggregert nivå. Det er imidlertid gjennomført rutevise nyttéberegninger (18 stk). Disse utredningene kan finnes på Statens vegvesens nettsider, 2.w.vegvesen.no.

I stamvegutredningene vises et behov for investeringer i stamvegnettet på 230 mrd. kr. Det har imidlertid ikke vært mulig å beregne de samfunnsøkonomiske virkningene av alle tiltak. For eksempel er ikke nytten av tiltak i Oslo og Bergen beregnet, heller ikke mindre tiltak. Omfanget av tiltak som ikke er beregnet, kan grovt anslås til 80 mrd. kr. Nåverdien av den totalt beregnede nytten er lavere enn kostnaden for de tiltak som det er beregnet nytte av.

For å beregne samfunnsøkonomisk lønnsomhet i krone-størrelser må alle virkningene som inngår i beregningen måles i kroner. Det vil si at det enten må finnes markedspriser, eller så må virkningene kunne verdsettes på en forsvarlig måte i kroner. For andre virkninger hvor man ikke har grunnlag for å gjøre dette må virkningene vurderes på en kvalitativ måte. Statens vegvesen har utviklet metodikk for slike analyser. Slike virkninger kan være betydelige og viktige, men vil altså ikke kunne inngå i en beregnet samfunnsøkonomisk lønnsomhet som er uttrykt i kroner.

Selv om resultatet av samfunnsøkonomiske beregninger er usikre, mener jeg at de er et viktig grunnlag for beslutninger om infrastrukturinvesteringer. Slike beregninger er imidlertid ikke det eneste beslutningsgrunnlaget. Samferdselsdepartementet har i supplerende retningslinjer til transportetatene presentert en målstruktur. I etatenes og Avinor AS sitt grunnlagsmateriale til Nasjonal transportplan 2010-2019 skal det vises hvordan strategier og tiltak virker i forhold til de transportpolitiske målene. Dette blir også et viktig utgangspunkt for investeringsbeslutninger.

SPØRSMÅL NR. 260

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 4. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden og Regjeringen tenkt å følge opp justiskomiteens anmodning om å sikre mannlige prostituerte og mannlige ofre for menneskehandel sine interesser på en langt bedre måte enn tilfellet er i dag?»

BEGRUNNELSE:

I pakt med den bekymringen som undertegnede har tatt opp tidligere ble det i NRK 28. november opplyst om at det til kontoret til "African youth in Norway" har møtt opp flere unge afrikanske gutter som forteller at de har vært utsatt for menneskehandel og at det skjer en aktiv rekruttering til sex-markedet. Reaksjonene på dette er som vanlig preget av at offentlige myndigheter enten "ikke kjenner til dette", "trenger mer informasjon" og at "dette er vanskelig å få oversikt over". Min påstand er at dette viser grunnfestede holdninger hvor gutter og menn blir diskriminert i debatten om overgrep og prostitusjon grunnet

manglende interesse for disses situasjon fra både offentlige myndigheter og sentrale aktører på likestillingsområdet. Gledelig nok har justiskomiteen 28. november gitt tilslutning til følgende anmodning i forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:86 (2005-2006) om forslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, May-Helen Molvær Grimstad, Bjørg Tørresdal og Åse Gunhild Woie Duesund om tiltak mot menneskehandel:

"Komiteen anmoder også Regjeringen om å utvide fokuset i prostitusjonsarbeidet til i større grad enn i dag også å dreie seg om mannlige prostituertes situasjon og behov. Komiteen har merket seg at tallene for antallet gutteprostituerte kan være betydelig høyere enn det tilsvarende tallet for jenter midt i tenårene. Komiteen viser videre til at det er svært lite forskning knyttet til prostitusjon utført av gutter og menn og at det etablerte hjelpeapparat er enda dårligere utbygd enn det er for kvinnelige prostituerte."

Innstillingen i denne saken kommer til behandling i plenum om kort tid, men i forkant av debatten

ser jeg det som svært nyttig at Regjeringen avklarer på hvilken måte man ser for seg at denne anmodningen konkret skal følges opp.

Svar:

Det er et overordnet mål for Regjeringen å bekjempe alle former for menneskehandel. Regjeringen vil følge opp dette gjennom den nye handlingsplanen mot menneskehandel som legges frem med det første.

Handlingsplanen legger til rette for en koordinert og samlet innsats for å stoppe handelen med mennesker og sikre alle ofre bistand og beskyttelse. Handlingsplanen er utarbeidet i et bredt samarbeid mellom berørte departementer.

Menneskehandel for utnyttelse i prostitusjon er det dominerende felt i handlingsplanen, og hittil er virkeligheten i Norge at det først og fremst er avdekket handel med kvinner og unge jenter. Regjeringen er imidlertid kjent med at virkeligheten forandrer seg raskt innen menneskehandel. Dette er en av årsakene til den sterke fokuseringen vi ønsker på området.

Barn som ofre for menneskehandel, jenter så vel som gutter, har særskilte behov for beskyttelse og bistand, og regjeringen vil derfor legge særlig vekt på å styrke innsatsen for denne gruppen.

Gutteprostituerte vil følgelig omfattes av en rekke av tiltakene i den nye handlingsplanen. Blant annet vil man styrke den oppsøkende virksomheten i prostitusjonsmiljøene i Oslo og andre aktuelle steder. Barnevern og andre relevante hjelpetjenester vil omfattes av videreføringen av opplæringstilbud om barn som er utsatt for menneskehandel.

Tiltak for å begrense rekruttering og etterspørsel vil være egnet til å bedre situasjonen også for mannlige ofre for menneskehandel.

For å sikre at vi fanger opp alle grupper av ofre vil det bli stimulert til bred forskning på menneskehandel.

Jeg føler meg trygg på at tiltakene som iverksettes ut fra handlingsplanen er egnet til å sikre også mannlige ofre for menneskehandel.

SPØRSMÅL NR. 261

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 8. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«En kvinne som er 100 pst. uføretrygdet etter en bilulykke har de siste årene jobbet med psykisk helsevern i en kommune. Inntekten har hele tiden vært under 1 G. Nå har hun fått tilbud om 25 pst. fast stilling, noe som heller ikke vil gi en inntekt på mer enn 1 G. Imidlertid uttaler personalsjefen i kommunen at ingen med 100 pst. uføreytelse kan ansettes fast i kommunen og krever at hun må gå ned til 75 pst. ytelse.

Har kommunen rett til å kreve en slik reduksjon i ytelsen eller nekte å ansette personer med full uføretrygd?»

BEGRUNNELSE:

De aller fleste politikere er for tiden opptatt av hvordan man kan hjelpe personer som er blitt uføretrygdet, enten midlertidig eller permanent, til å komme tilbake i aktivitet og få bruke sin eventuelle restarbeidsevne. Ifølge regelverket har en uføretrygdet person anledning til å tjene 1 G i tillegg til sin tryg-

deytelse uten at pensjonsgrunnlaget blir redusert. Det virker besynderlig at en kommune, som kanskje burde gå foran som et godt eksempel på en samfunnsbevisst arbeidsgiver, skal kunne nekte å ansette en person fast fordi vedkommende er 100 pst. uføretrygdet. Det er derfor interessant å få vite om det finnes lover eller regler som pålegger kommunen ikke å ansette uføretrygdede, potensielle arbeidstakere eller om dette er et prinsipp kommunens administrasjon har innført etter eget forgodtbefinnende.

Svar:

Uførepensjon eller tidsbegrenset uførestønning skal kompensere for at en person har fått nedsatt inntektsevne på grunn av sykdom. I de tilfellene en person får 100 pst. ytelse, er det fordi vedkommende er vurdert til ikke å ha arbeidsevne i behold. Uførepensjonen skal revurderes når det skjer en vesentlig endring i forhold som har betydning for inntektsevnen/arbeidsevnen, jf. §§ 12-7 og 12-12.

Når det har gått ett år etter at uføreytelsen ble inn-

vilget, kan stønadsmottakeren årlig ha en pensjonsgivende inntekt opptil grunnbeløpet uten at det anses å ha skjedd en vesentlig endring av inntektsevnen, jf. § 12-12 2. ledd. Friinntekten er ment å skulle motivere uførepensjonister til å forsøke å komme tilbake til arbeid eller til å gi mulighet for en liten arbeidsinntekt ved siden av uførepensjon. Grunnbeløpet er fra 1. mai 2006 fastsatt til 62 892 kr.

Det er således ingen hindringer i folketrygdens regelverk for å ansette en person med 100 pst. uførepensjon i et arbeidsforhold med en lønn opptil grunnbeløpet. Dette er vanlig for deltakere på arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagte arbeid (VTA).

Departementet forstår saken slik at det her også kan være spørsmål om lovligheten av at kommunen ikke vil tilby fast stilling til en person på uføretrygd. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke ser det riktig å uttale meg om enkeltsaker som denne, men vil redegjøre generelt for rammeverket i slike saker:

Innenfor offentlig sektor gjelder et generelt krav om saklighet ved forvaltningsvedtak, herunder vedtak om ansettelse. Kravet om saklighet innebærer blant annet at den som er best kvalifisert eller skikket

til stillingen skal ansettes. Spørsmålet om hvem som er best kvalifisert eller skikket beror på en konkret skjønsmessig helhetsvurdering.

Arbeidsmiljøloven har regler om vern mot diskriminering i arbeidslivet, herunder forbud mot direkte og indirekte forskjellsbehandling på bakgrunn av funksjonshemming. Diskrimineringsforbudet gjelder også ved ansettelse. Det er imidlertid åpent for unntak bl.a. for forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål og som ikke er uforholdsmessig inngripende. Disse reglene er av privatrettslig art, og den enkelte må ev. fremme sin sak for Likestillings- og diskrimineringsombudet eller domstolen for håndheving. Likestillings- og diskrimineringsombudet, med en tilhørende klagenemnd, er ment som et lavterskeltilbud for arbeidstakere og arbeidssøkere som mener seg diskriminert bl.a. etter ovennevnte regelverk. Ombudet kan gi uttalelser om at det foreligger strid med diskrimineringsregelverket i en konkret sak. Klagenemnda har på sin side vedtakskompetanse og myndighet til å pålegge arbeidsgivere å rette opp diskriminerende forhold i en virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 262

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 5. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Folketallet fortsetter å synke dramatisk i mange av kommunene i Finnmark. Dette ifølge tall som nylig har blitt presentert. Dette skjer til tross for at det nå i flere år har vært ulike former for petroleumsaktivitet knyttet til det nære havområdet utenfor de samme kystkommunene.

Hva vil statsråden gjøre for å oppnå større ringvirkninger lokalt i finnmarkskommunene, slik at ikke området i fortsettelsen på mange måter kun skal framstå som en råvareleverandør?»

BEGRUNNELSE:

Statens interesser er ifølge St.meld. nr. 38 (2003-2004) at det skal: "[...] arbeides for at petroleumsvirksomheten i området Lofoten-Barentshavet innrettes på en slik måte at den bidrar til en verdiskaping og sysselsetting i landbasert virksomhet i regionen.", og ifølge St.meld. nr. 8 (2005-2006) heter det: "[...] gjennom stabile rammebetingelser over tid vil tilta-

kene i denne planen tilrettelegges for økt næringsaktivitet i landsdelen [...]"

Ringvirkninger og verdiskaping lokalt er avhengig av at det bygges infrastruktur og etableres systemer som støtter kompetanseoppbygging og lokal virksomhet på permanent basis. Imidlertid finnes det ingen kanal for transaksjonen mellom petroleumsindustrien i Barentshavet og langsiktig verdiskaping på land i det samme området. Spørsmål om lokal tilgang til naturressursene på kontinentalsokkelen henvises til operatørens vilje og det kommersielle markedet. Statoil, statens eget oljeselskap, er i dag organisert slik at det må operere optimalt økonomisk. Derfor kan man ikke forvente at Statoil/eller ethvert annet oljeselskap, frivillig forvalter statens eierinteresser eller føler seg forpliktet til intensjonene i St.meld. nr. 38.

Norge har utviklet et system som sikrer lokal og nasjonal verdiskaping når naturressurser skal utnyttes. Kraftkommuner får konsesjonskraft som kompensasjon for arealbruken vannkraftverkene krever.

Staten opprettet Statoil for å sikre at verdiskapingen fra petroleumsindustrien skulle tilfalle Norge og ikke forsvinne til utlandet. Vi lar store selskaper utbygge våre lokale naturressurser. Gjennom vilkår til konsesjoner og PUD (Plan for Utbygging og Drift) sikrer vi at en rimelig del av verdiskapingen blir ved ressursens kilde. Det må derfor være mulig å videreføre den etablerte politikken på dette området og gjennomføre tiltak slik at petroleumskommuner og -fylker får rett til "konsesjonsolje" og "konsesjonsgass" etter samme mønster som ved konsesjonskraft slik at man bidrar til å sikre vertsregioner større ringvirkninger fra den pågående virksomheten.

Svar:

Regjeringen har gjennom forvaltningsplanen lagt stabile rammebetingelser som legger til rette for økt petroleumsaktivitet i landsdelen. Utbygging av Snøhvitfeltet utenfor kysten av Finnmark er den første milepælen i etableringen av petroleumsproduksjon i Barentshavet. Fremtidsutsiktene er gode, med flere nye utbygginger under vurdering. Utbygging av Goliat, oljesonen på Snøhvit og ny kapasitet for gassproduksjon (togII) på Melkøya utenfor Hammerfest kan sikre utbyggingsaktivitet i området mot 2015 og medføre investeringer på over NOK 50 milliarder.

Det er et mål for Regjeringen å legge til rette for at de næringsmessige ringvirkningene av økt petroleumsvirksomhet i Barentshavet kommer Nord-Norge til gode. Regjeringen vil derfor starte opp et eget prosjekt for å kartlegge ringvirkninger på bakgrunn av erfaringene så langt.

I forbindelse med utbyggingsaktivitetene vil Regjeringen legge vekt på at de enkelte operatørselskapene etablerer kvalifikasjonsordninger for lokale og regionale leverandører. En petroleumsaktivitet i det omfang vi nå ser konturene av, vil være en betydelig vekstimpuls for Finnmark og bidra med et betydelig antall arbeidsplasser i regionen. I tillegg er det viktig å sikre en leteaktivitet som kan påvise nye ressurser for ytterligere utbygginger og produksjon.

En positiv utvikling av petroleumsvirksomheten østover i Barentshavet kan være gunstig for utviklingen i Øst-Finnmark. Det er påvist store ressurser i russisk del av Barentshavet. Petroleumsaktiviteten på russisk side vil representere viktige markeder for norsk industri. Finnmarks geografiske plassering gjør at fylket kan få positive ringvirkninger av aktivitetene også i den russiske del av Barentshavet. Gjennom et aktivt petroleumssamarbeid med Russland vil Regjeringen arbeide for slike positive ringvirkninger.

SPØRSMÅL NR. 263

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 4. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Sist uke har vi hørt en vokter på et varecenter fortelle den utrolige historien om moren som lot treåringen sin bære ut en plastpose med stjalne varer. Ifølge den samme vokteren er historien langt fra enestående.

Hva vil statsråden konkret gjøre for å hindre at foreldre og andre voksne misbruker barn til kriminelle handlinger, og hvilke reaksjoner mener statsråden kan være aktuelle overfor voksne for å sette en stopper for slik utnyttelse av barn?»

BEGRUNNELSE:

Det kommer stadig frem eksempler på at voksne bruker barn til å begå kriminelle handlinger. Dette er særlig betenkelig sett i lys av barnets åpenbare sårbare stilling. Det dreier seg om alt fra tilfeller der for-

eldre bruker barn til å stjele i butikken til hardbarkede kriminelle gjenger som kynisk rekrutterer og bevisst bruker barn til å begå grovere kriminalitet. I denne sammenheng er det også verdt å merke seg at barn under den kriminelle lavalder i dag blir brukt som narkotikalangere. Dette er bekymringsverdig når man samtidig vet at politiet ikke prioriterer å gripe inn i disse sakene. På denne måten legges det til rette for en kriminell løpebane for barnet.

Svar:

Jeg er enig med representanten Aspaker i at det er bekymringsfullt at voksne utnytter barn som er under den strafferettslige alder, til å begå straffbare handlinger. Det er ikke bare betenkelig at foreldre eller andre voksne lar eller tvinger barn til å utføre handlinger

ger som beskrevet i spørsmålet, det er også i strid med straffelovens bestemmelser. Voksne som lar barn utføre tyveri eller tvinger dem til det, medvirker til tyveri og vil således kunne bli rammet av straffeloven § 257 som hjemler straff for tyveri eller medvirkning til det med bøter eller fengsel inntil tre år, avhengig av verdien på det stjalne godset, jf. straffeloven § 391 a. Det er således politiets oppgave å behandle anmeldelse av slike tyverier, og påtalemyndighetens oppgave å iretteføre saken.

I tillegg til å være et påtalemessig spørsmål er det også grov omsorgssvikt å la barn utføre slike tyverier, særlig overfor så små barn det er tale om i representanten Aspakers spørsmål. I slike tilfeller skal politiet, i tillegg til strafferettslige tiltak, også sende bekymringsmelding til barnevernet som må vurdere

hvilke tiltak som i hvert tilfelle vil være en adekvat reaksjon.

Det kan dessuten i flere tilfeller være hensiktsmessig at politiet har en bekymrings samtale etter politiloven § 13 med barn og foreldre, selv om bekymrings samtale oftest vil dreie seg om mindreårige som på mer eller mindre selvstendig grunnlag begår straffbare handlinger eller er i risikozonen for slik atferd.

I tillegg til strafferettssporet og barnevernssporet i denne type saker vil jeg også nevne at foreldre har et erstatningsansvar for skader som følger av egne barns lovbrudd. Dette bør også understrekes overfor foreldre når politiet har kontakt med elever og foreldre i for eksempel skolen, når det gjelder forebyggende arbeid.

SPØRSMÅL NR. 264

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 6. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Jeg viser til tidligere skriftlig spørsmål nr. 68 og vil gjøre oppmerksom på at dette reiselivsprosjektet nå står i stampe fordi Statskog ikke er villig til å akseptere en prøveperiode på 5 år og koble rivingsgarantien til denne perioden.

Vil statsråden ta saken opp med Statskog og sørge for at prøveprosjektet vedrørende reiseliv på Maisavarre kan gjennomføres slik alle parter ønsker og før en tar endelig stilling til ev. riving av stasjonen, når Skifte Eiendom er villig til å opprettholde rivingsgarantien i 5 år?»

BEGRUNNELSE:

Indre Troms byr på fantastisk fine naturopplevelser hele året gjennom, og dette er utgangspunktet for prosjektet om å utvikle reiselivsaktiviteter i Bardu med basis i Forsvarets utfasede radarstasjon på Maisavarre. Saken om overtagelse/drift av radarstasjonen har kjørt seg fast fordi Statskog ikke vil akseptere å avvente gjennomføringa og evaluering av det vedtatte 5-årige prøveprosjektet før de setter "evigvarende" rivingsgarantier på dagsordenen. Poenget er jo at Skifte Eiendom bidrar til at rivingsgaranti for prøveperioden er sikret. Dersom prosjektet lykkes og viser seg levedyktig, vil det være naturlig å ha en avtale som gir partene mulighet til forhandlinger om hvor-

dan en langsiktig drift skal gjennomføres/ivaretas også med tanke på rivingsgarantier. Det nytter lite om Statskog på den ene siden sier ja til prosjektet med prøvetid 5 år og Statskog i samme åndedrag krever evig garanti fra Skifte Eiendom om riving.

Statskogs krav om evigvarende rivingsgaranti fra Skifte Eiendom på dette stadiet fortoner seg i dag som et ultimatum og ser nå ut til å kunne stoppe prøveprosjektet.

Jeg viser her også til at fylkesmannen i Troms har vært koblet inn i saken og i svarbrev til Statskog lokalt anmodet dem om å opptre mer smidig og aktivt bidra til å kunne løse Maisa-saken til partenes beste.

Statskog forvalter på vegne av staten store arealer i mange nordnorske kommuner og bærer derfor et stort ansvar for å være en positiv tilrettelegger for utvikling og ny aktivitet i Bygde-Norge.

Svar:

I forbindelse med arbeidet for å etablere et reiselivsprosjekt ved Forsvarets utfasede radarstasjon Maisavarre i Troms har Statskog som grunneier gjort det klart at det må foreligge full sikkerhet for riving og oppryddning etter det tidligere forsvarsanlegget. Statskog legger vekt på at de ansvarsmessige forholdene omkring slik framtidig opprydding må avklares nå og ikke skyves fram i tid.

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til at fylkesmannen har anmodet Statskog om å opptre mer smidig og bidra aktivt. Jeg er også kjent med at fylkesmannen i brev til Bardu kommune har kommet vurderinger av Statskogs virksomhet i denne saken. I brev av 1. november 2006 fra Landbruks- og matdepartementet er fylkesmannen gjort oppmerksom på jeg ikke deler hans synspunkter i denne saken.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på tidligere spørs-

mål i samme sak (skriftlig spørsmål nr. 68). Jeg kan ikke se at det har framkommet noe nytt i denne saken som endrer min vurdering. Statskog SF er organisert som et statsforetak og styres i samsvar med foretaksloven gjennom foretaksrådet. Jeg anser denne saken, som handler om å begrense risiko for framtidige oppryddingskostnader for Statskog som grunneier, for å være en enkeltsak innenfor foretakets forretningsdrift.

SPØRSMÅL NR. 265

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. desember 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Ifølge Helse- og omsorgsdepartementet er det ikke tilrådelig å innføre klinisk observasjon av barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller som tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse, verken ovenfor samtlige barn eller særlig utsatte risikogrupper.

Deler statsråden denne vurderingen, hvor hensynet til ikke å stigmatisere minoritetsgrupper går foran å innføre et erfaringsmessig svært effektivt tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er Stortingets vedtak nr. 385, 31. mai 2005:

"Stortinget ber Regjeringen utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske."

I St.meld. nr. 4 (2006-2007) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2005-2006 henvises det i denne forbindelse til Helse- og omsorgsdepartementet brev av 11. september 2006 hvor følgende fremgår:

"Sosial- og helsedirektoratet fikk av Helse- og omsorgsdepartementet i oppdrag å utrede dette, og tilrår i sin utredning at klinisk observasjon av barns kjønnsorganer for å forebygge kjønnslemlestelse ikke gjøres obligatorisk i dagens helsekontroller. Direktoratets begrunnelse er at en slik undersøkelse uten medisinsk indikasjon kan oppleves som overgrep, og kan ikke forsvares verken etisk, juridisk eller medisinsk.

Risiko for kjønnslemlestelse berører en liten andel jenter i Norge som det er svært vanskelig å av-

grense både med hensyn til nasjonalitet, folkegruppe og alder.

Vanskeligheten med å avgrense risikogruppen forsterker de medisinske og etiske betenkelighetene knyttet til obligatorisk observasjon av genitalia. Kjønnslemlestelse av kvinner er forbudt ved lov i Norge, og innføring av særbestemmelser om undersøkelse av kjønnsorganer til jenter fra utvalgte etniske miljøer er egnet til å stigmatisere grupper i befolkningen. Det kan bli oppfattet som krenkende av dem det gjelder, og vil i tillegg reise vanskelige spørsmål knyttet til menneskerettskonvensjonen og diskrimineringsforbudet i barnekonvensjonen."

Svar:

Jeg svarer på vegne av arbeids- og inkluderingsministeren og helse- og omsorgsministeren.

Regjeringen er samstemt i at ulovlig og straffbar vold mot jenter og jentekroppen, som kjønnslemlestelse er, må forhindres. Etter anmodningsvedtak i Stortinget gav Helse- og omsorgsdepartementet Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å "utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske". Direktoratet tilrår i sin utredning at klinisk observasjon av jenters kjønnsorganer ikke gjøres obligatorisk i dagens helsekontroller som tiltak for å forebygge kjønnslemlestelse. Slike helseundersøkelser gjøres på medisinsk indikasjon. Direktoratet avgrenset utredningen til jentebarn. I sitt svar påpeker direktoratet at det er svak kunnskap om omfang av kjønnslemlestelse i befolkning bosatt i Norge. Videre har direktoratet holdt frem at risiko for kjønnslemlestelse

antakelig berører en liten andel jenter i Norge. For øvrig vises det til at helsehjelp i henhold til helselov-givningen skal baseres på frivillighet og samtykke fra barnets pårørende. Gjennom helsekontrollene i barns oppvekst kan barn følges over tid. Ved bekymring om en mulig kjønnslemlestelse er på gang eller plan-legges, må helsepersonellets lovpålagte plikt til å av- verge en kjønnslemlestelse stå sentralt. Helseperso- nell har i et slikt tilfelle en plikt til å melde sin be- kymring til barnevernet, som så må følge opp mel- dingen i henhold til barnevernloven.

Som oppfølging av anmodningsvedtaket vil Re- gjeringen igangsette et kartleggingsprosjekt for å få mer kunnskap om omfanget av kjønnslemlestelse

blant minoritetsbefolkningen bosatt i Norge. Videre har vi behov for oversikt over om avvergelsesplikten faktisk blir benyttet og om helsepersonells melde- plikt til barnevernet blir benyttet. På grunnlag av re- sultater fra dette kartleggingsprosjektet vil vi intensi- vere arbeidet med å forhindre kjønnslemlestelse. Vi gjennomfører i dag flere forebyggende tiltak, og det forebyggende arbeid skal styrkes. Samtidig må vi vurdere om vi gjennom helsetjenesten kan avdekke - og bistå jenter som har vært utsatt for kjønnslemles- telse. Regjeringen vil således ta endelig stilling til spørsmålet om helseundersøkelser og eventuelt fore- slå nye tiltak når resultater av kartleggingen forelig- ger.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 29. november 2006 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. desember 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Ifølge Helse- og omsorgsdepartementet er det ikke tilrådelig å innføre klinisk observasjon av barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller som tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse, verken ovenfor samtlige barn eller særlig utsatte risikogrupper.

Deler statsråden denne vurderingen, hvor hensy- net til ikke å stigmatisere minoritetsgrupper går foran å innføre et erfaringsmessig svært effektivt tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er Stortingets vedtak nr. 385, 31. mai 2005:

"Stortinget ber Regjeringen utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske."

I St.meld. nr. 4 (2006-2007) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortings-sesjonen 2005-2006 hen- vises det i denne forbindelse til Helse- og omsorgsde- partementet brev av 11. september 2006 hvor følgen- de fremgår:

"Sosial- og helsedirektoratet fikk av Helse- og omsorgsdepartementet i oppdrag å utrede dette, og til- rår i sin utredning at klinisk observasjon av barns kjønnsorganer for å forebygge kjønnslemlestelse ikke gjøres obligatorisk i dagens helsekontroller. Direkto-

ratets begrunnelse er at en slik undersøkelse uten me- disinsk indikasjon kan oppleves som overgrep, og kan ikke forsvares verken etisk, juridisk eller medisinsk.

Risiko for kjønnslemlestelse berører en liten andel jenter i Norge som det er svært vanskelig å avgrense både med hensyn til nasjonalitet, folkegruppe og al- der.

Vanskeligheten med å avgrense risikogruppen forsterker de medisinske og etiske betenkelighetene knyttet til obligatorisk observasjon av genitalia. Kjønnslemlestelse av kvinner er forbudt ved lov i Norge, og innføring av særbestemmelser om undersø- kelse av kjønnsorganer til jenter fra utvalgte etniske miljøer er egnet til å stigmatisere grupper i befolkning- en. Det kan bli oppfattet som krenkende av dem det gjelder, og vil i tillegg reise vanskelige spørsmål knyt- tet til menneskerettskonvensjonen og diskrimine- ringsforbudet i barnekonvensjonen."

Svar:

Jeg svarer på vegne av arbeids- og inkluderingsmi- nisteren og helse- og omsorgsministeren.

Regjeringen er samstemt i at ulovlig og straffbar vold mot jenter og jentekroppen, som kjønnslemles- telse er, må hindres. Etter anmodningsvedtak i Stortinget gav Helse- og omsorgsdepartementet Sosi- al- og helsedirektoratet i oppdrag å "utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske". Direktoratet tilrår i sin utredning at klinisk observa- sjon av jenters kjønnsorganer ikke gjøres obligato-

risk i dagens helsekontroller som tiltak for å forebygge kjønnslemlestelse. Slike helseundersøkelser gjøres på medisinsk indikasjon. Direktoratet avgrenset utredningen til jentebarn. I sitt svar påpeker direktoratet at det er svak kunnskap om omfang av kjønnslemlestelse i befolkning bosatt i Norge. Videre har direktoratet holdt frem at risiko for kjønnslemlestelse antakelig berører en liten andel jenter i Norge. For øvrig vises det til at helsehjelp i henhold til helselovgivningen skal baseres på frivillighet og samtykke fra barnets pårørende. Gjennom helsekontrollene i barns oppvekst kan barn følges over tid. Ved bekymring om en mulig kjønnslemlestelse er på gang eller planlegges, må helsepersonellets lovpålagte plikt til å avverge en kjønnslemlestelse stå sentralt. Helsepersonell har i et slikt tilfelle en plikt til å melde sin bekymring til barnevernet, som så må følge opp meldingen i henhold til barnevernloven.

Som oppfølging av anmodningsvedtaket vil Regjeringen igangsette et kartleggingsprosjekt for å få mer kunnskap om omfanget av kjønnslemlestelse blant minoritetsbefolkningen bosatt i Norge. Videre har vi behov for oversikt over om avvergelsesplikten faktisk blir benyttet og om helsepersonells meldeplikt til barnevernet blir benyttet. På grunnlag av resultater fra dette kartleggingsprosjektet vil vi intensivere arbeidet med å forhindre kjønnslemlestelse. Vi gjennomfører i dag flere forebyggende tiltak, og det forebyggende arbeid skal styrkes. Samtidig må vi vurdere om vi gjennom helsetjenesten kan avdekke - og bistå jenter som har vært utsatt for kjønnslemlestelse. Regjeringen vil således ta endelig stilling til spørsmålet om helseundersøkelser og eventuelt foreslå nye tiltak når resultater av kartleggingen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 267

Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 6. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«EUs arbeid med skatteharmonisering i Europa, det såkalte CCTB, rapporteres nå i god gjenge og forslag til EU-lov regnes fremlagt i 2008. Dette arbeidet vil ha stor betydning for norsk næringsliv og særlig for våre store eksportnæringer som skipsfart og energi.

Hva er Regjeringens strategier i forhold til en slik lovs konsekvenser for norske interesser, og hvordan tenker Regjeringen å påvirke arbeidet i EUs beslutningssystemer i forkant av disse på sikt viktige avgjørelser også for norsk næringsliv?»

Svar:

Det framgår av Soria Moria-erklæringen og Europameldingen at europapolitikken skal være et av Regjeringens satsningsområder i utenrikspolitikken. Regjeringen vil føre en aktiv, tydelig og åpen europapolitikk, og vil mer offensivt ivareta norske interesser overfor EU. Dette er utgangspunktet for vår arbeid også på skatteområdet.

Inntektsbeskatningens område er et av de områdene der EU-samarbeidet er minst utbygd. Dette kommer av at harmonisering på skatteområdet krever enstemmige vedtak. Dette har EU bare fått til på be-

grensete områder som beskatning av grenseoverskridende utbytte-, rente- og royaltybetalinger og ordninger. Muligheten for å oppnå enighet om harmoniserte regler om inntektsskatt er ikke blitt større etter at EU ble utvidet til å omfatte 25 medlemsstater, som snart blir 27. EØS-avtalen omfatter ikke skatteområdet, og da heller ikke den begrensede harmoniseringen som EU har fått til. Norske skatteregler har likevel i betydelig grad blitt påvirket av EØS-reglene, men det er gjennom de alminnelige reglene om statsstøtte og om fri bevegelse av arbeid, kapital, varer og tjenester.

Helt siden det Europeiske Fellesskap ble opprettet har det vært arbeidet for en harmonisering av selskapsbeskatningen. Kommisjonen har gått inn for mer eller mindre omfattende harmonisering i forslag til direktiver i 1975, 1984, 1985 og i senere meddelelser. Innen EU har arbeidet med et felles selskapskattegrunnlag ("Common Consolidated Corporate Tax Base") sin forankring i en slik meddelelse fra 2001. Denne meddelelsen er videre utdypet i meddelelser i 2003, 2005 og sist i april i år. Det var i 2005-meddelelsen at Kommisjonen forpliktet seg til et formål om å presentere lovforslag i 2008. Hvorvidt Kommisjonen får gjennomslag blant medlemsstatene for forslaget, gjenstår å se. Allerede nå synes det klart

at enkelte medlemsstater er skeptiske til en slik harmonisering på skatteområdet. Dette er likevel ikke til hinder for at de EU-land som måtte enes om et slikt prosjekt, gjennomfører det seg imellom. En slik begrenset harmonisering vil også være av interesse for Norge.

Det er på bakgrunn av EUs erfaringer med og muligheter for å skape harmoniserte regler, og på bakgrunn av at EØS-samarbeidet ikke omfatter skatteområdet, at vi må vurdere viktigheten av arbeidet

med et felles selskapsskattegrunnlag for Norge, og passe den inn i Regjeringens europapolitikk slik den framgår av Soria Moria-erklæringen og Europamel-lingen. For dette områdets vedkommende er min vurdering at norske interesser ivaretas på en passende måte ved at vi holder oss oppdatert på arbeidet i EU og diskuterer temaet med EU-siden ved passende anledninger på politisk nivå og på embetsnivå, hvilket også blir gjort.

SPØRSMÅL NR. 268

Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 7. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det vises til oppslag i Dagbladet 30. november om at fritaket for arveavgift ved "leilighetsgave" (gave i forbindelse med for eksempel bursdag, jul og bryllup) avhenger av givers inntekt. Det betyr at rike kan gi en dyrere gave med arveavgiftsfritak enn personer med lav inntekt.

Hva vil finansministeren gjøre for å rette opp i denne urettferdigheten?»

Svar:

Etter arveavgiftsloven § 4 første ledd bokstav b er det avgiftsfrihet for gaver når de kan anses som sedvanlig tegn på velvilje og oppmerksomhet, og de etter sin art og forholdene for øvrig ikke går ut over det som må anses som skikk og bruk. Det er en forutsetning at gaveoverføringen ikke kan betraktes som ledd i en planmessig formuesoverføring.

Julegaver, gaver ved fødselsdager, konfirmasjon og bryllup eller ved begivenheter der gavemottakeren har prestert noe som fortjener påskjønnelse, regnes normalt som leilighetsgaver.

Spørsmålet om en gave faller inn under denne fritaksbestemmelsen må avgjøres konkret etter en helhetsvurdering. Det må blant annet legges vekt på i hvilken sammenheng gaven ytes, dens art og størrelse, og på om gaven anses passende.

I vilkåret om at gaven etter sin art og forholdene for øvrig ikke må gå ut over det som må anses passende, ligger det en begrensning med hensyn til gavens størrelse. Lovens ordlyd kan her oppfattes forskjellig, men bør forstås slik at det gir anvisning på en slags gjennomsnittsvurdering. Selv om det ikke er fastsatt noen bestemt beløpsgrense for hva som avgiftsfritt kan gis som leilighetsgave, går det en øvre grense for hvilke verdier som kan fritas etter denne bestemmelsen. Det er ikke slik at man kan gi bort en ny bil eller andre dyrere ting avgiftsfritt selv om man skulle ha svært god økonomi.

Etter det jeg har forstått, har Skattedirektoratet i sin praksis vedrørende arveavgift og leilighetsgaver ikke hatt saker der giverens økonomi har vært utslagsgivende eller kommet på spissen.

Jeg er opptatt av at det ikke skal være forskjellsbehandling knyttet til avgift på gaver avhengig av giverens økonomi. Jeg vil derfor ta kontakt med Skattedirektoratet for å forvise meg om at det ikke skjer forskjellsbehandling med hensyn til leilighetsgaver.

Jeg vil også se nærmere på lovbestemmelsen, og herunder vurdere om det kan være hensiktsmessig med en fast beløpsgrense for leilighetsgaver for å sikre likebehandling.

SPØRSMÅL NR. 269**Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 7. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er nødvendig med en tettere oppfølging fra Medietilsynets side i forbindelse med overgang til digitale plattformer for TV-distribusjon, ville det eksempelvis være mulig å innføre en godkjenningsordning der distributøren dokumenterte at de nye teknologiske løsningene gav tilfredsstillende løsninger for de krav konsesjonene stiller?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med kabel-TV-selskaperes overgang til digital plattform har det fra flere hold kommet meldinger om misnøye med programtilbudene etter at nye dekodere er installert. Senest i forbindelse med "Gets" distribusjon på Romerike. Ved dette siste tilfellet er situasjonen at selskapet ikke lenger distribuerer lokal-TV-stasjonen, TV-Romerike. Så vidt vi-tes strider dette mot Kringkastingslovens "must carry"-bestemmelser. Jeg antar at saker som dette, altså der konsesjonskravene ikke er oppfylt, er et anliggende for Medietilsynet. Ut fra de henvendelser som har kommet, og de presseoppslag som har vært, virker det som om tilsynet ikke har faste rutiner for hvordan disse sakene håndteres. Dersom nye dekode-re som i dette tilfellet ikke holder tilstrekkelig teknisk standard, viser dette konkrete eksempelet at det kan ta tid, og med uvisst resultat, å få distribusjonen til å fungere tilfredsstillende. I tilfeller som dette ville det etter min oppfatning ikke være et urimelig krav å stille at utstyret var godkjent på forhånd, og at tilstrekkelig kapasitet var dokumentert.

Svar:

Medietilsynet opplyser at det siste uke har mot-tatt flere henvendelser om liknende spørsmål fra uli-

ke lokal-tv-selskaper og Norsk Forbund for Lokal-tv (NFL), og at samtlige henvendelser gjelder kabel-tv-distributøren Get. Medietilsynet vil foreta en nærme-re undersøkelse av de faktiske forhold i saken for å vurdere om kringkastingslovens regler om formid-lingsplikt er overholdt. Ifølge Medietilsynet vil de ta kontakt med kabelselskapet Get og de berørte lokal-tv-selskapene med det aller første for å få klarlagt sa-kens faktiske sider. Etter de opplysninger departe-mentet har fått fra Get, er årsaken til at TV-Romerike ikke distribueres digitalt, at lokal-tv-stasjonen bare sender ut analoge signaler.

Medietilsynet kan først ta stilling til om det fore-ligger brudd på regelverket etter at sakens faktum er undersøkt nærmere, og de berørte parter er gitt anled-ning til å uttale seg. Utgangspunktet for vurderingen synes imidlertid klart. Kringkastingsforskriften fast-setter at kabeleier har plikt til å formidle bakkesendt allment lokalfjernsyn med konsesjon. Formidlings-plikten innebærer at kabelselskapene må sørge for at lokal-TV-sendingene kommer frem til og kan mottas av abonnentene. Dette gjelder på samme måte ved overgang til digital distribusjon.

De godkjenningsordninger som tidligere gjaldt på området, er i det vesentlige opphevet. Det fremgår av kringkastingsloven at videresending av kringkas-ting i kabel kan skje uten konsesjon. Ekomregelver-ket stiller visse tekniske kvalitetskrav til nettene for formidling av kringkasting. Dette er krav av mer ge-nerell karakter.

Reglene om formidlingsplikt er utformet med sikte på å regulere den type spørsmål det her er tale om. Det synes derfor ikke å være behov for noen yt-terligere regulering, som for eksempel forhåndsgod-kjenning av distributørens tekniske løsninger.

SPØRSMÅL NR. 270**Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 11. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Etter det undertegnede er kjent med vil Avinors takstregulativ bli endret fra og med 1. januar 2007. Dette kan komme til å ramme Haugesund, Molde, Kristiansund, Evenes og Lakselv spesielt. Konserndelen i Avinor skal være innstilt på at 90 pst.-rabatten for ovennevnte lufthavner, omtalt i regulativets § 2-2 nest siste avsnitt, vil bli avvirket.

Vil samferdselsministeren se på mulighetene for å videreføre dagens ordning, eventuelt kompensere for dette?»

BEGRUNNELSE:

Dagens ordning skal etter det vi kjenner til ikke være problematisk i forhold til EUs regelverk etter som man er i kategori D som er under 1 mill. pax.

For å sikre at ikke midler til trafikkutvikling anvendes på en måte som kan oppfattes som konkurransebegrensende har EU-kommisjonen etablert et omfattende regelverk som styrer virkemidler og deres bruk. Lufthavnene er delt opp i A, B, C og D kategorier, etter antallet passasjerer. For kategori D som er "Small Regional Airports" med mindre enn 1 mill. pax årlig kan de her nevnte former for drahjelp anvendes ganske fritt. Dette bekreftes av advokat Hugh O'Donovan som er en av Europas fremste eksperter innen dette spesielle fagområdet. Det anbefales allikevel at man informerer Kommisjonen om eventuelle avtaler som inngås mellom lufthavner og flyselskap.

Svar:

Generelt om statsstøtteretningslinjene

Ved beslutning av 20. desember 2005 ble EUs retningslinjer av 6. september 2005 om "finansiering av lufthavner og støtte til etablering av nye flyruter fra regionale lufthavner" besluttet tatt inn som et nytt kapittel 30A i ESAs retningslinjer for statsstøtte. Norge har plikt til å etterleve retningslinjene fra 1. juni 2007.

Den kategoriseringen av lufthavner som gjengis i begrunnelsen for spørsmålet er etter det vi forstår sammenfallende med den listen som fremgår av pkt. (7) i retningslinjene.

Pkt. 30A5 i retningslinjene regulerer økonomisk støtte til flyselskaper (i motsetning til flyplassene) - nærmere bestemt støtte til etablering av nye ruter ("start-up aid"). I pkt. (61)-(67) gir retningslinjene en begrunnelse for hvorfor offentlig støtte til etablering av nye ruter fra regionale lufthavner bør aksepteres. Men dermed er det ikke helt fritt frem. I pkt. (70) er

det listet opp en rekke vilkår som må tilfredsstilles for at slik støtte skal kunne aksepteres ("the Authority may approve such aid if it fulfils the following conditions").

Forholdet til 90 pst.-regelen

Etter § 2-2 nest siste ledd i takstregulativet (90 pst.-regelen) må to vilkår foreligge for at et selskap skal ha krav på rabatt: For det første må flygningen gå fra en av de lufthavnene som er nevnt i bestemmelsen. For det andre må neste landing være på en utenlandsk landingsplass.

Det er ingen tvil om at alle de seks lufthavnene som er omfattet av § 2-2 nest siste ledd er å regne som regionale lufthavner i overensstemmelse med retningslinjenes pkt. (70) bokstav (b) og pkt. (7). Mange andre norske lufthavner tilfredsstillter også dette kravet.

Derimot er det vanskeligere med kravet i retningslinjenes pkt. (70) bokstav (c) om at støtten må gå til etablering av en ny rute. Dette kravet henger sammen med pkt. (70) bokstav (f) som krever at støtten som hovedregel ikke må ytes i mer enn tre år. For ruter som etableres fra lufthavner i "områder der levestandarden er unormalt lav, eller der det er alvorlig underbeskjeftigelse" (EØS-avtalen artikkel 61 (3) (a)) kan støtte likevel gis i inntil fem år. Allerede dette er tilstrekkelig til å si at takstregulativet § 2-2 nest siste ledd ikke kan videreføres med det innholdet den har nå.

I tillegg følger det av pkt. (70) blant annet at støtten må være avtagende - "degressiv" - (bokstav (d) og (f)), ruten må være levedyktig på lang sikt uten offentlig støtte (bokstav (d) og dette må underbygges med en forretningsplan som legges frem for et offentlig organ (bokstav (i)). På den annen side er det også tillatt andre former for støtte enn det som følger av dagens takstregulativ. For eksempel kan det gis støtte til markedsføringsutgifter (bokstav (e)), og støtten kan i perioder utgjøre opptil 50 pst. av de etableringskostnadene selskapet har (bokstav (f)).

Videreføring av rabattordningen?

Redegjørelsen ovenfor viser at det er fullt mulig å ha støtteordninger for ruter som går fra regionale lufthavner, og jeg er innstilt på at vi bør nyttiggjøre oss denne muligheten.

Samferdselsdepartementet arbeider nå med ferdigstilling av takstregulativet for Avinor AS for 2007, og vil som en del av dette arbeidet vurdere hvordan ordningen bør utformes.

SPØRSMÅL NR. 271**Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg****Besvart 11. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre bedre tilgjengelighet til fastlegene?»

BEGRUNNELSE:

Norsk forskningsråd publiserte i januar d.å. rapporten "Evaluering av fastlegereformen 2001-2005". Det fremgår av rapporten at 26 pst. av pasientene er misfornøyd med tilgjengeligheten til fastlegene. Videre fremgår det at 24 pst. var svært misfornøyd med telefonilgjengeligheten til fastlegen. Dårlig tilgjengelighet til fastlegen kan føre til unødvendig helsemessig belastning og sykefravær for pasientene.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at etter lov om helsetjenesten i kommunene skal kommunen blant annet sørge for allmennlegetjeneste, herunder en fastlegeordning. Jeg vil også minne om at evalueringen konkluderer med at fastlegereformen i hovedsak har vært vellykket, selv om vi også står overfor en del utfordringer.

Det er riktig som representanten påpeker at tilgjengeligheten til fastlege i mange tilfeller oppleves som for dårlig. Dette gjelder både telefonilgjengelighet, ventetid på time og tilgjengelighet på legevakt.

I Norges forskningsråds sluttrapport fra den forskningsbaserte evalueringen av fastlegeordningen 2001-2005, som representanten refererer til, går det imidlertid fram at pasientenes tilfredshet økte fra 2001 til 2003 når det gjelder de fleste aspekter ved tilgjengelighet til allmennlegetjenesten. Selv om ventetid er ett av de aspektene ved fastlegeordningen pasientene er minst fornøyde med, er pasientene også når det gjelder ventetid mer tilfredse enn før innføringen av ordningen. Tall fra SSBs levekårspanel viser at det er skjedd en signifikant reduksjon i gjennomsnittlig ventetid på ordinær legetime fra 8,3 til 7,2 dager fra 2001 til 2003 (i median ventetid fra 4 til 3 dager). Når det gjelder brukernes vurderinger av ventetid, mente 31 pst. av innbyggerne at det tok for lang tid å få time hos lege i 2000, mens 26 pst mente det samme i 2003.

Når det gjelder telefonilgjengeligheten, viser registreringer at denne objektivt sett er bedret på tross av en langt større pågang enn før. Pasientenes misnøye med telefonilgjengeligheten har imidlertid økt. Dette kan skyldes at den enkelte leges/legekontors tilgjengelighet er blitt viktigere enn før ved at innbyggerne har færre alternativer dersom de ikke kom-

mer til hos sin egen fastlege. Fastlegene skal prioritere innbyggere på sin egen liste. Dette betyr samtidig at andre pasienter ikke nødvendigvis slipper til dersom det ikke gjelder øyeblikkelig hjelp. Misnøyen kan imidlertid også være et uttrykk for økte forventninger i befolkningen.

Evalueringen viser også at innbyggernes mulighet til å bytte fastlege og tilgjengelighet til andre fastleger enn ens egen er utilfredsstillende i mange kommuner.

En forutsetning for god tilgjengelighet til tjenesten, for fritt legevalg og trygghet for brukerne er tilstrekkelig tilgang på personell. Legedekningen er antakelig den enkeltfaktor som har størst betydning for tilgjengelighet, selv om den forskningsbaserte evalueringen også tyder på at legekantorenes organisering av praksisen har stor betydning for ventetid. Departementet har siden slutten av 1990-tallet arbeidet aktivt for å bedre rekruttering til og stabilitet i allmennlegetjenesten, og utviklingen har vært positiv de fleste steder. Da fastlegeordningen ble innført i juni 2001, var det 277 ledige fastlegehjemler, eller såkalte "lister uten lege". Disse listene blir betjent av vikarer, og over 200 000 innbyggere hadde plass på disse listene. Ved utgangen av tredje kvartal i år var det 81 ledige fastlegehjemler, og i underkant av 53 000 innbyggere på disse listene.

Det er klart at legedekningen kan bli enda bedre, og dette er noe jeg og mitt departement har arbeidet kontinuerlig med gjennom mange år, parallelt med forberedelsene til fastlegereformen. Fra 1998 har det vært gitt tilskudd til en rekke stimuleringstiltak for å bedre rekrutteringen til og stabiliteten i allmennlegetjenesten i utkantkommuner. Av St.prp. nr. 1 (2006-2007) går det fram at det for 2007 gis støtte til en rekke prosjekter, blant annet i Sogn og Fjordane, Finnmark og Midt-Troms.

De utfordringene Norges forskningsråd har vektlagt er gjengitt i St.prp. nr. 1 (2006-2007). Som det også går frem av proposisjonen, vil jeg gjennomgå evalueringresultatene nærmere og vurdere hvordan utfordringene kan og eventuelt bør følges opp. Dette vil skje i samarbeid med aktuelle parter blant annet gjennom Sentralt samarbeidsutvalg for fastlegeordningen (SSU). Sistnevnte er et partssammensatt organ med deltakelse fra blant annet staten ved Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, KS og Den norske lægeforening. Sentralt samarbeidsutvalg skal følge utviklingen i fastlegeordningen og drøfte relevante problemstillinger.

ger. Utvalget har ikke beslutningsmyndighet, men drøftingene vil danne utgangspunkt for departementets arbeid med konkrete tiltak.

Nyrekrutteringen av leger til allmennlegetjenesten krever kanskje at vi tenker på nye måter. For eksempel har Norges forskningsråd i sin sluttrapport til departementet pekt på behovet for å sikre alternative inngangsporter til privatpraksis for leger som vurderer å bli fastleger fordi det kan være et stort økonomisk løft å overta og/eller bygge opp en praksis.

Jeg har også lagt fram Nasjonal helseplan 2007-2010 der jeg understreker at kommunene som kontraktspart med fastlegene forutsettes å ivareta innbyggernes behov og sørge for at deres rettigheter blir innfridd. For å sikre retten til å velge lege og mulighet for legebytte, bør kommunen, eventuelt samarbeidende kommuner, sørge for å ha minimum to fastleger med ledig listekapasitet.

Jeg har tidligere gjennom rundskriv oppfordret

kommunene til å sikre tilstrekkelig kapasitet hos fastlegene samlet sett, til blant annet å kunne ivareta behov for legehjelp hos tilreisende og studenter og til å kunne ta imot utenlandske turister og andre som ikke er tilknyttet fastlegeordningen. Jeg vil også i Rundskriv 1 for 2007 oppfordre kommunene til å sørge for tilstrekkelig listekapasitet i kommunen, eventuelt i samarbeidende kommuner. Rundskriv 1 er et fast, årlig skriv til kommunene der helsemyndighetene gir føringer for hva som bør prioriteres innen helse- og sosialtjenesten. Det forutsettes en regelmessig dialog med kommunens fastleger om arbeidsmengde, kapasitet og behov. Det er viktig at kommunen og fastlegene har en felles forståelse av ansvar, og at dette avklares i lokalt samarbeidsutvalg for fastlegeordningen (LSU) der kommunen og legene deltar med like mange representanter. Dette er forhold jeg vil presisere i rundskrivet.

SPØRSMÅL NR. 272

Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 11. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Det vises til statsrådets annonsering i media av planer om etablering av 100 nye vinmonopolutsalg.

Kan statsråden redegjøre for de vurderinger av alkoholpolitisk og næringspolitisk karakter som faginstansene og AS Vinmonopolet har hatt av disse planene?»

Svar:

Det er omfattende dokumentasjon gjennom nasjonal og internasjonal forskning for at statlige detaljmonopoler er meget effektive når det gjelder å forebygge alkoholrelaterte skader og problemer, blant annet fordi monopoler sikrer en begrenset og kontrollert tilgjengelighet av alkoholholdige drikkevarer, og fordi privatøkonomiske interesser ikke er motiverende for salget av alkoholvarer.

På bakgrunn av dette er det viktig å sikre monopolordningen. Slik jeg ser det, er opprettholdelse av vinmonopolordningen imidlertid avhengig av oppslutning i befolkningen.

AS Vinmonopolet vil, ved utgangen av 2006, ha 211 vinmonopolutsalg fordelt på noe over 160 kommuner. 79 pst. av befolkningen vil ved utgangen av

året bo i kommuner med eget Vinmonopol, mens 84 pst. av befolkningen bor nærmere enn 15 km fra nærmeste Vinmonopol. For å sikre tilgjengelighet også for personer som har lang vei til nærmeste utsalg, tilbyr AS Vinmonopolet i tillegg nettsalg og postforsendelse. Det er opprettet en egen butikkategori med begrenset driftskonsept - distriktsbutikk - som har til formål å bedre tilgjengeligheten i distriktene. En viktig målsetting for driften av AS Vinmonopolet er å sikre god og rettferdig tilgjengelighet av Vinmonopollets tjenester over hele landet. Når AS Vinmonopolet i 2005 ba de kommuner som var interesserte og som selv mente de oppfylte gjeldende kriterier for etablering av utsalg om å melde sin interesse, var det 100 kommuner som svarte.

En utvidelse av antall utsalg slik at færre får lang vei til vinmonopolutsalg og flere kan oppsøke utsalg i den kommunen der de bor og arbeider, kan etter min mening bidra til å sikre oppslutningen om monopolordningen som sådan. Det er etter min mening langt bedre at befolkningen i Norge får anledning til å kjøpe vin og brennevin i noen flere vinmonopolutsalg, hvor det ikke er privatøkonomiske interesser med i bildet og hvor vi vet at den sosiale kontrollen med salget er god, enn at monopolordningen på sikt mister

sin legitimitet slik at det må åpnes for salg av vin og brennevin i dagligvarebutikkene. Jeg tillater meg å minne representanten Dåvøy om at det i dag er ca. 4 500 dagligvarebutikker med salgsbevilling for øl og andre alkoholholdige drikkevarer som inneholder under 4,8 volumprosent alkohol. Etter min mening må vi fortløpende vurdere om det, for å sikre legitimiteten til monopolordningen og dermed en av grunnsteinene i alkoholpolitikken, er behov for å gjøre enkelte justeringer innenfor rammen av ordningen.

Det er med dette som bakgrunn at Regjeringen i juni 2006 besluttet at Helse- og omsorgsdepartementet skal utrede endringer i systemet for etablering av vinmonopolutsalg. For å styrke legitimiteten til AS Vinmonopolet skal det arbeides med sikte på en ordning der kommuner som ønsker det, som hovedregel kan få etablert vinmonopolutsalg. Formålet med det arbeidet som gjennomføres, er å vurdere endringer som kan sikre styrket legitimitet til AS Vinmonopolet, og at bedret butikkdekning vil kunne bidra til å dempe ulovlig omsetning.

I den pressemeldingen som Helse- og omsorgsdepartementet sendte ut i forbindelse med beslutningen, ble det presisert at før det tas stilling til endringer i systemet for utbygging av salgsnett, er det flere forhold som skal utredes nærmere. Det skal ses nærmere på ulike modeller for å bedre butikkdekningen i distriktene. Videre skal juridiske, herunder EØS-rettslige, alkoholpolitiske, økonomiske og praktiske forhold ved de ulike modellene utredes.

Helse- og omsorgsdepartementet er nå i ferd med å vurdere disse spørsmålene og har i den forbindelse bedt styret i AS Vinmonopolet om bidrag. Det er til dels tunge spørsmål som skal utredes. Jeg mener at det er viktig å ta grep for å sikre at ordningen ikke mister oppslutning, men at det er vel så viktig at dette skjer på en måte som ikke fører til at ordningen som sådan undergraves. Dette innebærer at arbeidet må utføres grundig, og at det derfor kan ta noe tid. Jeg har bedt Vinmonopolet om innspill innen utgangen

av første kvartal 2007. På bakgrunn av Vinmonopollets innspill, vil videre prosess bli vurdert. Jeg understreker at eventuelle forslag om vesentlige endringer i systemet for etablering av vinmonopolutsalg vil bli lagt fram for Stortinget før implementering.

Jeg vil også understreke at det fra min side ikke er aktuelt å gjøre endringer i grunnsteinene for vinmonopolordningen.

Det betyr for det første at eventuelle endringer skal skje innenfor rammen av monopolordningen. Dette innebærer at løsninger som innebærer salg av alkoholholdig drikk som inneholder mer enn 4,7 volumprosent alkohol i utsalg som drives av andre enn AS Vinmonopolet, ikke er aktuelle. Løsninger som bygger på "vin i butikk" eller lignende er derfor uaktuelle, også som prøveordninger. Dette formidles også til kommuner, butikkeiere og andre som henvender seg til meg eller departementet for å få informasjon om arbeidet med å vurdere endringer i systemet for etablering av vinmonopolutsalg.

For det andre er opprettholdelse av det kommunale alkoholpolitiske selvstyret - at kommunene selv tar standpunkt til om de ønsker å etablere utsalg i sine kommuner - en grunnleggende forutsetning for arbeidet.

Jeg vil også understreke at bakgrunnen for beslutningen om å utrede endringer er et grunnleggende mål om at AS Vinmonopolet skal bevares og videreutvikles som et sterkt alkoholpolitisk instrument. Alkoholpolitiske konsekvenser av de modeller for utvidelse av tallet på butikker som utredes, står derfor sentralt i arbeidet.

Jeg vil videre presisere at AS Vinmonopolet, i påvente av eventuelle nye signaler, skal videreføre gjeldende rammebetingelser for butikketableringer. Jeg viser i denne forbindelse til at AS Vinmonopollets styre i sitt styremøte 22. november 2006, i henhold til gjeldende kriterier, besluttet en foreløpig plan for utbygging i 2007 som omfatter etablering av 13 nye utsalg.

SPØRSMÅL NR. 273

Innlevert 30. november 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 8. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Staten har 9. oktober i år tapt to søksmål i Høyesterett hvor retten bygger på at staten, i strid med Norges forpliktelser i henhold til EØS-avtalen, har oppkrevet kildeskatt av utbytte til utenlandske aksjonærer.

Er finansministeren klar over at skattytere med krav fra før 2003, som følge av manglende avklaring fra myndighetenes side, dermed vil lide rettstap, om de ikke saksøker staten innen den nært forestående foreldelsesfristen, og hva er ev. begrunnelsen for å tvinge disse skattyterne til å ta ut en mengde søksmål?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til nylig avsatte avgjørelser i Høyesterett vedrørende erstatning for for mye betalt utbytteskatt som følge av Norges forpliktelser i henhold til EØS-avtalen. Staten har tidligere akseptert å rette ligninger tilbake til 2003 dersom skattyter krever retting. Krav om retting av ligning må fremsettes før 31. desember 2006.

På bakgrunn av avgjørelsene i Høyesterett ønskes det avklart hvorvidt skattytere, som i samsvar med Høyesteretts rettsoppfatning har betalt for mye skatt for 2003, må foreta rettslige skritt innen den nært forestående fristen (som antas å være 27. januar 2007) eller om retting kan fremsettes overfor det lokale ligningskontor. Det vises i den forbindelse til Lov om foreldelse av fordringer av 18. mai 1979 nr. 18 § 10.

Det ønskes også avklart om finansministeren vil mene det er redelig å påberope foreldelse overfor skattytere i eventuelle søksmål fra disse, ettersom Finansdepartementets avklaring av forholdet stadig trekker ut.

Det er videre grunn til å tro at staten vil tape søksmål som tas ut innen denne fristen, og herunder ønskes besvart hvordan finansministeren vurderer konsekvensene, som er at staten må dekke betydelige sakskostnader som følge av at sakene tapes ved domstolene.

Svar:

Etter å ha forelagt saken for EFTA-domstolen, konkluderte Frostating lagmannsrett i dom i den såkalte Fokus Bank-saken 18. mai 2005 med at det var i strid med EØS-loven § 1 og § 2 ikke å innrømme utenlandske aksjonærer samme godtgjøringsfradrag som norske aksjonærer fikk ved beskatning av utbytte fra norsk selskap.

Finansdepartementet anket først dommen inn for Høyesterett, men anken ble senere trukket den 27. januar 2006. Ved trekking av anken aksepterte Finansdepartementet at EØS-reglene er gjennomført i norsk rett på dette området på en slik måte at den enkelte skattyteren kan kreve dem lagt til grunn ved ligningen. Den endrede rettsoppfatningen ble lagt til grunn både i forhold til saker om skatt på utbytte fra norske selskap til utenlandske aksjonærer hjemmehørende i EØS-området, som Fokus Bank-saken er et eksempel på, og saker som gjelder utbytte fra utenlandske selskaper hjemmehørende i EØS-området til norske aksjonærer.

I brev til Skattedirektoratet 6. mars 2006 uttalte

Finansdepartementet at ligningsmyndighetene som et utgangspunkt fullt ut bør benytte adgangen de har etter ligningsloven til å endre ligninger tre år tilbake i tid, når skattyterne anmoder om endring av ligning. Treårsfristen i ligningsloven gjelder blant annet når ligningsmyndighetene endrer sin rettsoppfatning. Fristen er absolutt og innebærer at det for krav om endring av ligning som fremsettes og tas opp som endringssak i 2006, kan foretas endring tilbake til og med inntektsåret 2003. Dette gjelder selv om søksmålsfristen er utløpt.

Den alminnelige fristen for å gå til søksmål i skattesaker er seks måneder etter at skattelistingene legges ut eller seks måneder fra melding ble sendt skattyteren om vedtak i endringssak. Høyesterett avsa 19. oktober 2006 to kjennelser om virkeområdet for søksmålsfristen og muligheten for oppreisning for oversittelse av fristen.

Kjennelsene åpner for at skattytere kan gå til sak om tilbakebetaling av utbytteskatt som er ilagt i strid med EØS-loven, uavhengig av søksmålsfristen på seks måneder. Det er imidlertid et vilkår at det forhold som begrunner tilbakebetalingskravet ligger utenfor selve ligningsvedtaket. Krav som bygger på at ligningsvedtaket er ugyldig eller i strid med loven vil derfor omfattes av søksmålsfristen på seks måneder.

I kjennelsene tok Høyesterett bare stilling til om det var anledning til å fremme søksmål om tilbakebetaling uavhengig av søksmålsfristen. Høyesterett tok ikke stilling til om kravene om tilbakebetaling vil føre frem eller om eventuelle krav er foreldet. Disse spørsmålene skal tingretten ta stilling til.

I den ene av kjennelsene fra Høyesterett ble det også gitt oppreisning for oversittelse av søksmålsfristen. Skattyteren hadde oversittet søksmålsfristen, men gikk til søksmål og begjærte oppreisning kort tid etter at det ble anledning til det. I denne saken vil skattyter dermed kunne få prøvet selve ligningsvedtaket for domstolene.

Spørsmålet om skattyterne har krav på tilbakebetaling av utbytteskatt utover det de kan oppnå ved å anmode om endring av ligning, er derfor ikke avgjort ved Høyesteretts kjennelser.

Finansdepartementet vurderer for tiden konsekvensene av Høyesteretts kjennelser 19. oktober 2006. Spørsmålene om tilbakebetaling og mulig foreldelse av kravene er komplekse og departementet har ikke tatt endelig stilling til hvilke konsekvenser avgjørelsene vil få for skattytere som har blitt ilagt skatt på utbytte i strid med EØS-loven § 1 og § 2.

SPØRSMÅL NR. 274**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 7. desember 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Regjeringen vedtok i statsråd 24. november å endre forskrift om offentlige anskaffelser. Dette ble gjort uten dialog med næringslivet. Næringslivet har lenge advart mot økt ensidig overføring av ukontrollerbar risiko i kontrakter med det offentlige. Dagens praksis tilrettelegger for useriøse aktører og økt konfliktnivå.

Vil statsråden sørge for at problemet blir tilstrekkelig utredet og ta initiativ en balansert løsning i dialog med næringslivet?»

BEGRUNNELSE:

Leverandørmarkedet opplever en stadig økende ensidig overføring av risiko i kontrakter med det offentlige. Næringslivet har i høringsbrev understreket at departementets (FAD) tidligere intensjoner om rimelige og balanserte kontrakter i regelverkets forarbeider fra 1997/98 ikke blir fulgt i praksis. FAD sluttet seg til dette, og i april 2006 ble det i statsråd vedtatt en forskriftsbestemmelse som i større grad sikrer rimelige og balanserte kontraktsbestemmelser mellom det offentlige og private. Ikrafttredelse er 1. januar 2007. Den 24. november vedtok Regjeringen overraskende å reversere bestemmelsen, uten høring og uten reell dialog med berørte parter.

Bestemmelsen er svært viktig for næringen, som påpekt i høringsbrevene om forskriften fra bl.a. NHO, SBL, BNL, Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg (EBA), Standard Norge, TELFO, Norges Praktiserende Arkitekter (NPA) og Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF).

Konsekvensen av det departementet nå har bestemt, innebærer en fortsatt økende ensidig overføring av risiko fra offentlige oppdragsgivere til leverandørene i kontrakter med det offentlige.

Følgen av dette er:

1. Flere useriøse aktører

En useriøs aktør vil være villig til å påta seg en helt annen risiko enn en seriøs aktør. En seriøs leverandør vil ikke risikere å inngå kontrakter som kan føre til store tap og i verste fall konkurs. En useriøs aktør vil kunne tjene inn et tap gjennom ulovlig skatte- og avgiftsunndragelser, unnlattelser av HMS-tiltak med mer.

2. Høyere konfliktnivå mellom næringen og det offentlige

Høy risiko kombinert med oppdragsgivers egne (uklare) utarbeidede kontraktsbestemmelser er i stor grad gjenstand for konflikt i et kontraktsforhold. Bruk av kjente og omforente kontraktsstandarder demper konfliktnivået betydelig og er hovedbegrunnelsen for standardisering.

3. Mindre konkurranse om offentlige oppdrag

Næringen rapporterer at leverandører ikke deltar i konkurranser med det offentlige der kontraktsbestemmelsene innebærer for høy risiko. I dagens marked velger flere og flere leverandører ikke denne type oppdragsgivere.

4. Høyere priser for offentlige kontrakter

Høy og ukalkulerbar risiko innebærer at denne risikoen må prises. Når leverandører velger å delta i konkurranser der det offentlige har overført høy risiko, fører dette ofte til unødvendig høye priser.

5. Mindre forutberegnelighet og urimelig risiko for leverandørene

Regelverket for anskaffelser inneholder strenge avvinningsbestemmelser av tilbud der leverandørene tar forbehold mot urimelige og ukalkulerbare kontraktsbestemmelser som en oppdragsgiver har laget. Hvis man blir avvist, har leverandøren brukt betydelige ressurser forgjeves. Denne risikoen gjør at flere og flere leverandører velger å ikke delta i konkurranser med urimelige og ubalanserte kontraktsbestemmelser.

Svar:

Spørsmålet om bruk av kontraktsstandarder ved offentlige anskaffelser ble omtalt i Ot.prp. nr. 71 (1997-98) på s. 41-44. Bestemmelsen er gitt i forskrift, men for å gi et fullstendig bilde av det pågående arbeidet valgte departementet å gi en bred orientering i proposisjonen. Næringskomiteen merket seg i Innst. O. nr. 27 (1998-99) at Regjeringen omtalte kontraktsstandarder uten å ha noen kommentarer. Regelen slik den lyder i forskriften er slik den ble omtalt i proposisjonen til Stortinget.

Jeg er opptatt av at denne regelen blir fulgt opp av offentlige oppdragsgivere slik forutsatt i Ot.prp. nr. 71 (1997-98). Departementet har derfor i den nye veilederen til regelverket om offentlige anskaffelser

gitt en klar omtale av bestemmelsen. Veilederen er utarbeidet med en referansegruppe med deltagelse fra NHO, EBA og SBL. Og departementet har tatt hensyn til gode innspill fra disse tre organisasjonene i omtalen av bestemmelsen om bruk av kontraktsstandarder. Veilederen er tilgjengelig på departementets nettside.

Departementet uttaler i veilederen:

"Bestemmelsen er rettet mot oppdragsgiver og er en ordensbestemmelse som forutsetter at oppdragsgiver vurderer om det eksisterer en egnet standardkontrakt, og at oppdragsgiver søker å holde seg til standarden i den grad anskaffelsen ikke tilsier avvik.

Departementet vil derfor understreke uttalelsen i Ot.prp. nr. 71 (1997-98) kapittel 10.2.3, som utgjør forarbeidene til bestemmelsen. Departementet uttalte der på side 44:

"Departementet vil innledningsvis gi klart uttrykk for at det selvfølgelig ikke ønsker en utvikling hvor statlige oppdragsgivere benytter "ensidige" vilkår i den forstand at risiko og byrder fordeles på en lite rimelig måte mellom partene. Heller ikke ønsker departementet et "kontraktsanarki". Dette vil verken leverandørene eller staten som oppdragsgiver være tjent med.

Når det gjelder bruk av standarder og omforente regler, vil departementet bemerke at det anerkjenner betydningen av at partene kan forholde seg til kjente og balanserte regler i kontraktsituasjonen. Dette letter samarbeidet partene imellom, man unngår tvil og misforståelser og man unngår å bruke tid og ressurser på å sette seg inn i og utforme kontraktsbestemmelser i det enkelte tilfelle. At man opererer med kjente vilkår kan på sikt føre til stabilitet og lavere priser. Departementet har ikke grunnlag for å tro at statlige oppdragsgivere ikke selv ser fordelene av en slik opptreden. Det vises her til uttalelsene fra Statsbygg og Forsvarets bygningstjeneste.

På den annen side bør ikke oppdragsgiveren låses til standarder på en slik måte at han forhindres fra å opptre på en profesjonell, forretningsmessig og hensiktsmessig måte i markedet. En anvendelse av uhen-siktsmessige kontraktsbestemmelser kan på lik linje med ukjente og ensidige bestemmelser virke prisdri-vende og kan vanskeliggjøre det samarbeid som er nødvendig partene imellom. Videre vil en henvisning til bestemte standarder kunne forhindre en utvikling av nye og hensiktsmessige samarbeidsformer mellom byggherre og entreprenør. Særlig innenfor bygge- og entreprisområdet er samarbeidet mellom partene ofte

avgjørende for hvilket resultat som oppnås. En generelt utformet bestemmelse vil på denne måte bedre ta høyde for og virke som en inspirasjon for en profesjonell og forretningsmessig opptreden fra statlige oppdragsgiveres side.

På denne bakgrunn går departementet inn for en generelt formet bestemmelse. Departementet tar imidlertid sikte på en strammere utforming av bestemmelsen enn hva utvalget har foreslått. Det bør etter departementets mening tydelig framgå av bestemmelsen at statlige oppdragsgivere som den klare hovedregel har en plikt til å anvende balanserte standarder og vilkår."

Departementet vil også få peke på en viktig problemstilling hvor oppdragsgivers unntak fra standardene fører til forbehold fra leverandørene som igjen kan lede til avvisning fra konkurransen. Dersom oppdragsgiver i konkurransegrunnlaget avviker en fremforhandlet og balansert kontraktsstandard og overfører urimelig risiko til leverandøren for forhold og hendelser som leverandøren ikke har noen kontroll over og der kostnads- og tidskonsekvensen ikke kan estimeres på forhånd, vil dette kunne medføre at leverandører enten ikke deltar i konkurransen eller tar forbehold mot et slikt kontraktsvilkår. Når kostnads- og tidskonsekvensen av forholdet som kontraktsvilkåret gjelder ikke kan estimeres på forhånd, fører dette til at leverandører som tar et slikt forbehold må avvises. Konkurransen vil da kunne bli begrenset. Oppdragsgiver bør være bevisst på markedssituasjonen ved bruk av slike kontraktsvilkår. Maksimal overføring av risiko til leverandøren kan isolert sett være forlokkende, men kan være en uheldig innkjøpsstrategi og vil kunne motvirke prinsippene nedfelt i lovens §§ 1 og 5 om effektiv ressursbruk basert på forretningsmessighet, likebehandling og forutberegnelighet.

Før oppdragsgiver gjør unntak, bør oppdragsgiver foreta en vurdering av den enkelte anskaffelse for å undersøke om det er konkrete forhold som begrunner unntak fra standarden. Som en intern rutine kan det være hensiktsmessig å nedtegne for eget bruk den konkrete begrunnelsen for at man eventuelt mener at det er hensiktsmessig å avvike fra den relevante standardkontrakten."

På bakgrunn av forespørsel om møte, vil jeg invitere næringslivet representert ved administrerende direktør NHO, BNL og SBL for å diskutere saken. På bakgrunn av spørsmålet kan jeg opplyse at mitt embetsverk hadde møte med saksbehandlerne hos NHO, EBA og SBL før forskriftsrevisjonen 24. november i år og mottok synspunkter på den varslede endringen.

SPØRSMÅL NR. 275**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 6. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Kan finansministeren bekrefte at samtlige av de bevilgninger som er referert til nedenfor er en direkte konsekvens av forslaget om NO_x-avgift, dvs. at ingen av disse bevilgningsforslagene ville blitt fremmet dersom forslaget om NO_x-avgift heller ikke hadde blitt fremmet?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til finansministerens svar datert 29. november 2006 på spørsmål nr. 224 fra representanten Gjermund Hagesæter. I svaret viser finansministeren til at når provenyeffekten av skatte- og avgiftsforslag regnes, tas det utgangspunkt i nettoeffekten som er skatte- og avgiftsinntekten fratrukket provenyeffekten av de kompenserende tiltakene på statsbudsjettets utgiftsside.

Jeg er enig med finansministerens vurdering av at det er netto provenyeffekt som er relevant i denne sammenheng. Men samtidig må det da være en forutsetning at de utgiftsøkninger som regnes inn er en direkte kompensasjon for skatte og avgiftsforslag, dvs. at de ikke ville blitt foreslått uten at skatte- eller avgiftsforslaget ble lagt fram.

I svar på spørsmål nr. 348 fra Høyres finansfraksjon i forbindelse med statsbudsjettet 2007 har Re-

gjeringen listet opp fordelingen av hvilke poster det samlede kompensasjonsbeløpet på 405 mill. kr er fordelt på. Jeg antar at også kap. 1050 post 77 tilskudd til NO_x-reduserende tiltak i fiskeflåten skal stå på denne listen i tillegg til de poster som er nevnt i sv-
arbrevet.

Enkelte av disse bevilgningsforslagene, særlig forskningsrelaterte bevilgninger er også referert til i andre budsjettsatsinger fra Regjeringen.

Svar:

De kompenserende tiltakene som refereres i svar på spørsmål nr. 348 fra Høyres finansfraksjon i forbindelse med statsbudsjettet for 2007 er en direkte kompensasjon for forslaget om avgift på NO_x-utslipp.

Dette gjelder også bevilgningen over kap. 1050 post 77 Tilskudd til NO_x-reduserende tiltak for fiskeflåten. Som påpekt i spørsmålet er denne bevilgningen ved en inkurie ikke inkludert i svaret på spørsmål nr. 348 fra Høyres finansfraksjon.

Det foreslås en bevilgning på 75 mill. kr og en tilsagnsfullmakt på 200 mill. kr på kap. 1050 post 77 Tilskudd til NO_x-reduserende tiltak for fiskeflåten i 2007. Øvrige forslag til kompensasjoner er beskrevet i svar på spørsmål nr. 348 fra Høyres finansfraksjon.

SPØRSMÅL NR. 276**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl****Besvart 11. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Kan statsråden forvise Stortinget om at det opprettes minimum 5 stillinger ved POD under disse forutsetninger?»

BEGRUNNELSE:

I etterkant av TV2s avsløringer av forholdene i vakterbransjen lovte justiskomiteens leder på vegne av regjeringspartiene at man søker å opprette de minimum 5 stillingene som Stortinget forutsatte ved behandlingen av vaktvirksomhetsloven for over 5 år si-

den. To viktige forutsetninger må avklares for at Stortingets intensjoner skal bli fulgt opp:

1. Stillingene må være politiinspektører (rekruttert fra tjenestemannssiden)
2. Plasseres sentralt i Politidirektoratet.

Personellet som skal bekle disse stillingene må kjenne lovverket og vaktbransjen meget godt. De må kunne virke som mentorer og foreta grundig opplæring av de tjenestemenn og kvinner som skal arbeide med godkjenning og kontroll av vaktseksjoner ute i

politidistriktene. De må også kunne delta i kontroller sammen med de lokale tjenestemenn og kvinner, for å kunne holde seg oppdatert om utviklingen innen bransjen.

Svar:

Ervervsmessig vaktvirksomhet reguleres av lov 5. januar 2001 nr. 1. Politiet er godkjenningmyndighet og fører kontroll med vaktvirksomheten. Det kan opplyses at Politidirektoratet den 10. mai i år utga et nytt rundskriv 2006/2008 om politiets saksbehandling og kontroll med vaktelskaper. Det er også utarbeidet et nytt søknadsskjema som skal nyttes.

Når det gjelder ressursbruken i politidistriktene, kan det vises til mitt svar 22. november 2006 til stortingsrepresentant Ellingsen der det ble opplyst at det ikke er øremerket 5 stillinger til politiets kontrollinnsats. Det ble i den forbindelse også vist til brev fra tidligere justisminister Dørum til stortingsrepresen-

tant Ellingsen 5. september 2005 hvor dette er omhandlet. I sistnevnte brev ble det bl.a. opplyst at det ikke er tatt sikte på å øremerke disse stillingene sentralt i Politidirektoratet.

Med den styring som skjer av politiet og de fleste øvrige statlige etater, blir stillinger i liten grad øremerket. Politidirektoratets oppfølging av vaktvirksomhetsloven og det videre oppfølgingsansvar som er pålagt politiet, er blitt utført ved at arbeidet på vanlig måte har blitt prioritert innenfor Politidirektoratets og politidistriktenes ordinære budsjett. Med de nye retningslinjene som er utarbeidet, har jeg også tillit til at politiet prioriterer dette arbeidet.

Avslutningsvis vil jeg vise til St.prp. nr. 1 (2006-2007) hvor det framgår at Justisdepartementet er i gang med å foreta en gjennomgang av lovverket som regulerer private vaktelskaper for bl.a. å vurdere om gjeldende regelverk er tilstrekkelig for å sikre nødvendig kvalitet og kontroll av vektorbransjen.

SPØRSMÅL NR. 277

Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen
Besvart 11. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I diskusjonen omkring statsbudsjettet blir modellene som brukes for å framskrive økonomien svært sentrale.

I hvilken grad blir modellene brukt, og mener finansministeren at de beregningsmodellene som Finansdepartementet bruker tar hensyn til dynamiske effekter i økonomien?»

BEGRUNNELSE:

Eksempler på dette kan være endringer i f.eks. struktur på skattesystemet og skattenivå.

Det er uhyre komplisert å framskrive utvikling av et lands økonomi. Modellene er ikke virkeligheten, men den beste etterligningen vi har. Det er like klart at det er effekter og hendelser som modeller ikke makter å ta hensyn til. I altfor stor grad ser man på modellenes svar som en ubestridt fasit. Det er nok eksempler på at det ikke er tilfellet. Det er mange forhold både internasjonalt og nasjonalt som det umulig kan tas hensyn til.

Det er derimot av interesse å se på i hvilken grad modellenes forutsetninger tar hensyn til effekter som er mer forutsigbare. Skattevedtak er et eksempel på

denne type vedtak. Dynamikken i økonomien er stor, og erfaringer fra mange land og ikke minst fra Norge i forrige periode, viser at skattepolitikk har en dynamisk virkning i økonomien som det er viktig å få grep om virkningene av.

Dersom modellene som brukes ikke gjenspeiler denne dynamikken i tilstrekkelig grad, vil en stå i fare for å få konklusjoner som dras i retning av høyere skattenivå enn det som er optimalt.

Modellene er svært sentrale og viktige arbeidsverktøy. Men er det effekter og sider ved modellene som skaper systematiske skjevheter, bør disse diskuteres. Det er derfor interessant å høre i hvilken grad finansministeren mener at modellene tar de nødvendige hensyn.

Svar:

Finansdepartements vurderinger og anslag i de årlige statsbudsjettene er basert på et bredt faglig skjønn, der en både tar hensyn til løpende informasjon, resultater fra teoretisk og empirisk økonomisk forskning og resultater fra økonomiske modellberegninger. Modellene har en særlig styrke i sin evne til å systematisere og håndtere store mengder informa-

sjon. Modeller er likevel forenklaede beskrivelser av verden og tar sjelden hensyn til alle relevante forhold knyttet til den økonomiske utviklingen. Bruk av modellverktøy må derfor suppleres med vurderinger basert på annen informasjon.

For å legge et godt grunnlag for egne vurderinger og bidra til å redusere usikkerheten knyttet til egne anslag følger Finansdepartementet med på økonomisk forskning i Norge og internasjonalt. Departementet har også løpende kontakt med forskningsmiljøer i Norge og i utlandet. Blant annet er det et nært samarbeid mellom Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå i utviklingen av ulike økonomiske modeller. Finansdepartementet finansierer også økonomisk forskning gjennom ulike programmer i Norges forskningsråd for å øke kunnskapen om økonomisk atferd og prosesser, og å bedre kvaliteten på departementets beregnings- og analyseverktøy. Departementet deltar dessuten aktivt i en rekke internasjonale faglige fora for å utveksle erfaringer og kunnskap, bl.a. innenfor OECD og Norden og i regi av EU.

Nærmere om dynamiske virkninger av endringer i skattesystemet

I begrunnelsen for spørsmålet ditt fokuserer du en del på dynamiske effekter av endringer i skattesystemet, og peker dermed på det viktige skillet mellom direkte og indirekte virkninger på skatteinntektene av slike endringer. Den direkte effekten er virkningen på skatteinntektene av at skattereglene endres for gitte skattegrunnlag. Endringer i skattereglene kan imidlertid også påvirke atferden til skattyterne, og dermed indirekte påvirke størrelsen på skatteinntektene. De indirekte virkningene kan strekke seg ut over tid og omtales derfor ofte som dynamiske. Slike indirekte effekter kan for eksempel være at skattyterne velger å arbeide mer eller mindre som følge av skatteendringer, at de endrer sine kapitalplasseringer, eller at etterspørselen etter én eller flere varer eller tjenester endres som følge av endrede avgifter.

I de tilfeller hvor økonomisk teori og empirisk forskning tilsier at de indirekte effektene kan være av vesentlig betydning i budsjettåret, prøver departementet etter beste faglige skjønn å anslå hvordan endringene i atferd påvirker skatteinntektene. Dette gjelder særlig når man endrer skatte- og avgiftssatser som historisk sett har vist seg å kunne gi raske og betydelige endringer i etterspørsel eller tilbud. Det er for eksempel vanlig å ta hensyn til etterspørselsvirkninger i konsumet i anslagene for endringer i avgiftssatser, og tilsvarende for porteføljetilpasninger ved endringer i skatleggingen av ulike kapitalinntekter (selv om slike ofte er svært vanskelige å anslå). Størrelsen på disse effektene vurderes løpende basert på tilgjengelig forskning. Departementet prøver i tillegg

også å ta hensyn til indirekte effekter i mer langsiktige analyser av norsk økonomi.

En annen indirekte effekt som ofte trekkes fram, er virkningene av endringer i skattesystemet på arbeidstilbudet, for eksempel ved endringer i marginal- eller gjennomsnittsskatten på arbeidsinntekten relativt til andre inntektstyper, herunder trygde- og pensjonsinntekter. Ifølge økonomisk teori er det ingen entydige svar på spørsmålet om i hvilken retning arbeidstilbudet reagerer når skattesatser på arbeid endres. Dette skyldes at slike endringer har motstridende effekter på arbeidstilbudet. For eksempel innebærer redusert skattesats på arbeidsinntekt at fritid blir dyrere i forhold til forbruk (fordi kostnaden av fritid - dvs. lønnen - øker). Dette trekker i retning av økt arbeidstilbud. På den annen side øker inntekten etter skatt, noe som trekker i retning av økt etterspørsel etter alle normale konsumvarer, også fritid. Dette trekker i retning av redusert arbeidstilbud. Virkningen på arbeidstilbudet er derfor avhengig av hvilken av disse effektene som er størst, og dette er et empirisk spørsmål. Empirisk forskning på området gir imidlertid ikke entydige resultater, og virkninger på arbeidstilbudet av ulike skatteendringer er derfor ofte usikre. Norske data indikerer likevel at samlet arbeidstilbud på kort sikt kan være relativt lite påvirket av endringer i skattesatsen på arbeid. Lavinnteksgrupper ser likevel ut til å ha et noe mer følsomt arbeidstilbud enn høyinnteksgrupper. Det samme gjelder (gifte) kvinner sammenlignet med menn.

Departementet legger derfor normalt ikke inn arbeidstilbudsvirkninger i anslagene for hvordan skatteendringer påvirker skatteinntektene i budsjettåret. Skattegrunnlagene justeres imidlertid løpende i lys av ny informasjon om den økonomiske utviklingen. I den grad det gjør seg gjeldende dynamiske effekter som en i utgangspunktet ikke har greid å anslå riktig, vil de fanges opp ettersom de kommer til syne i den faktiske utviklingen i skattegrunnlagene. De vil da også bli ivaretatt i arbeidet med de løpende skatteanslagene.

Som ledd i arbeidet med å forbedre anslag og beregninger følger departementet løpende med på arbeidstilbudsforskningen, og resultater fra denne vil inngå i informasjonsgrunnlaget for departementets løpende vurderinger av budsjetteffekter. En ev. innarbeiding av arbeidstilbudseffekter i anslagene vil imidlertid normalt også kreve en simultan behandling av forslag på innteks- og utgiftssiden av budsjettet (som påvirker endringer i samlet realinntekt), i tillegg til gode anslag for partielle skatteendringer på arbeidstilbudet. En fullt ut konsistent behandling av hvordan skatteendringer påvirker arbeidstilbudet, er derfor svært krevende.

SPØRSMÅL NR. 278**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 11. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det har i mange år vært sterkt fokus på behovet for å utvikle alternative inntekter på norske gårder. Utmarksnæringen representerer en slik mulighet. Utmarksnæring defineres imidlertid ikke som "stedbunden næring" i plan- og bygningsloven og dette skaper en rekke problemer for mange innen landbruket når de skal investere i infrastruktur som hytter etc.

Vil landbruksministeren ta et initiativ overfor miljøvernministeren, slik at en kan få utmarksnæring inn under næringsbegrepet i plan- og bygningsloven?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig for landbruket å kunne utvikle hele sitt ressursgrunnlag. Utmarksbaserte næringsmuligheter blir stadig viktigere i dette bildet. Det er en rekke eksempler på at det å bygge "skogshusvær" er uproblematisk, mens det å bygge hytter som en del av infrastrukturen for å utvikle utmarkspotensialet er et problem.

Dette fører til kreativitet og det gjør at næringsutviklere ikke åpent kan tilkjenne sine intensjoner når man søker om utbyggingstillatelser. I tillegg begrenser det sterkt handlingsrommet de som ønsker å satse kommersielt innen dette segmentet har. Det er åpenbart uheldig at når alt fra Landbruksdepartementet til Innovasjon Norge øver påtrykk for at grunneiere skal utvikle alternative næringsmuligheter, så stanses initiativ pga. en definisjon og paragraf i plan- og bygningsloven.

Svar:

Spørsmålet gjelder plan- og bygningsloven og utvikling av utmarksnæring i tilknytning til landbruket.

Satsing på utmarksbaserte næringer og annen næringsutvikling i tilknytning til jordbruk og skogbruk har i lengre tid stått sentralt i landbrukspolitikken. Dette er en utvikling jeg ønsker å støtte opp om. For å opprettholde bosetting og næringsliv i bygdene ser jeg det som viktig å stimulere til å ta i bruk hele gårdens ressurser.

Utmarksnæring kan være så mangt, og kan medføre et ønske om endret bruk eller oppføring av nye bygninger eller andre anlegg. I så fall kommer regler

i plan- og bygningsloven til anvendelse. Som landbruksminister er jeg opptatt av at regelverket er innrettet slik at det ivaretar næringsutøvernes interesser. Samtidig må vi sørge for at de miljøverdier og opplevelseskvaliteter som er mye av basisen for utmarksnæringen ikke forringes som følge av landbrukets egen aktivitet.

Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet har utgitt en felles veileder for å legge bedre til rette for god bruk av plan- og bygningsloven i forhold til utvikling av tilleggsnæringer. Veilederen (T-1443 "Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss") ble utgitt i 2005, og retter seg mot kommunene som planmyndighet. Hensikten er først og fremst å motivere kommunene til å legge til rette for landbrukstilknyttet virksomhet, veilede om hvordan dette kan gjøres samt å gi en oppdatert oversikt over hvilke tiltak som inngår i landbruksbegrepet i plan- og bygningsloven, herunder kriterier for kommunens vurdering av dette spørsmålet. Veilederen er blitt godt motatt og brukes aktivt av kommuner og regionale myndigheter.

Veilederen oppfordrer kommunene til å planlegge for tilleggsnæringer, for eksempel i form av å utarbeide bestemmelser i tilknytning til landbruks-, natur- og friluftsområder i kommuneplanens arealdel. Via slike bestemmelser kan det åpnes for bygging av spredt ervervsbebyggelse, for eksempel utleiehytter for utmarksnæring.

Jeg viser også til at Stortinget ved behandlingen av St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljølstand har gitt klare føringer for kommunenes planlegging og utbygging av fritidsbebyggelse. Det å kreve gode planer som grunnlag for utbygging i utmark er trolig et fornuftig grep med sikte på å sikre en fornuftig utbygging med langsiktige positive ringvirkninger for lokalsamfunnene.

For øvrig pågår et arbeid med å følge opp planlovutvalgets innstilling med forslag til nye planbestemmelser i plan- og bygningsloven. Regjeringen planlegger å legge fram en odelstingsproposisjon i løpet av 2007 med forslag til nye planbestemmelser i plan- og bygningsloven. I denne forbindelse er jeg opptatt av det behovet landbruket har for å utnytte utmarka som en ressurs i næringsutviklingsøyemed.

SPØRSMÅL NR. 279**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 11. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det er underskudd av storfekjøtt på det norske markedet og både importører og kjøpere av kjøtt ønsker at mulighetene for import økes.

Kan statsråden redegjøre for hvilke planer som foreligger for å øke importkvotene av storfekjøtt?»

Svar:

Jeg vil først kort redegjøre om markedssituasjonen for storfekjøtt. Det har i 2006 vært store kvanta storfekjøtt på reguleringslager. Nå i november d.å. var det om lag 2 700 tonn storfekjøtt på reguleringslager. Prognoser utarbeidet i september i år viser en forventet underdekning på 400 tonn storfekjøtt i 2007. Prognosene bygger på anslag for norsk produksjon og forbruk samt utnyttelse av importkvotene i 2007. Varer på reguleringslager fra 2006 kan brukes til å dekke manglende balanse mellom løpende produksjon og forbruk av storfekjøtt i 2007. Dette tallmaterialet gir derfor ikke grunnlag for å øke importkvotene av storfekjøtt.

Med grunnlag i reduksjonen i antall melkekyr i norsk jordbruk de siste årene, har det vært hevdet at vi om noen år kan få et betydelig underskudd av norsk storfekjøtt. Tallene jeg har nevnt over, viser at vi nå har en rimelig markedsbalanse for storfe. Vi vil imidlertid følge utviklingen i kjøttproduksjonen nøye, både når det gjelder spesialisert kjøttfeproduksjon og besetninger med kombinert produksjon av melk og kjøtt. Jeg vil i denne sammenheng vise til at flere tiltak ved årets jordbruksoppgjør vil innebære en styrking av økonomien i storfeholdet. Jeg vil spesielt vise til det nye beitetilskuddet med en samlet bevilgning på 125 mill.kr. Når det gjelder framtidige tiltak, er dette blant de forhold som må vurderes opp mot jordbruksforhandlingene i 2007.

Jeg vil i det videre gå nærmere inn på forvaltningen av tollvernet for kjøtt. Den er i hovedsak basert på forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer og forskrift 20. juni 2006 nr. 907 om fordeling av tollkvoter for landbruksvarer. Statens landbruksforvaltning (SLF) administrerer begge disse forskriftene.

Forskrift om administrative tollnedsettelse regulerer det generelle tollvernet for kjøtt. Dersom markedspris i to påfølgende uker noteres over øvre prisgrense i jordbruksavtalen, kan SLF i medhold av forskriften administrere ned de WTO-bundne tollsatse for varer omfattet av målprissystemet. Slik gene-

rell tollnedsettelse kan også innrømmes for a) å holde markedsprisen som gjennomsnitt for året på nivå med målpris, b) for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser eller c) i perioden utenfor målprisperiode. Internasjonale kvoterettigheter skal utnyttes for eventuelle generelle tollnedsettelse kan innrømmes.

Dersom det skulle oppstå større underskudd av norskprodusert storfekjøtt, legger overnevnte forskrift til rette for økt import. Jeg vil understreke at dette innebærer at det ikke er nødvendig å øke importkvotene for å dekke et underskudd av storfekjøtt i Norge. Forskriften legger til rette for import av landbruksprodukter som supplement til norsk produksjon ut fra hensynet til forbrukere og næringsmiddelindustri, samtidig som den bidrar til å sikre avsetningsgrunnlaget for norsk produksjon.

Forskriften om administrative tollnedsettelse ble endret med virkning fra 1. januar 2006, og det innebærer noen endringer av tollvernet for kjøtt. Det hadde vært en underskuddssituasjon i markedet for storfekjøtt over noen år. SLF hadde følgelig administrert generelle tollnedsettelse i de aktuelle delene av året for å unngå at markedspris for året som helhet overskred jordbruksavtalens målpris. I 2004 etablerte derfor SLF en ny praksis i forhold til om tollnedsettelse skal gjelde hele eller deler av tollvarenummer avhengig av hva markedet etterspør. Fra samme tid har SLF også dispensert fra kravet om at tollnedsettelse skal skje med samme relative nedsettelse for alle varenumre som omfattes av tollnedsettelsen. Disse endringene ble nedfelt i forskriften som trådte i kraft 1. januar 2006.

Innenfor rammen av importvernet administrerer SLF også importkvoter med reduserte tollsatser. Enkelte av kvotene er globale, det vil si åpne for import fra alle land. I tillegg finnes det blant annet særskilte GSP-kvoter for import fra utviklingsland og bilaterale tollkvoter, det vil si kvoter fra et bestemt land eller grupper av land som følge av inngåtte frihandelsavtaler. Størrelsen på importkvotene er regulert gjennom internasjonale avtaler og de administreres etter de forutsetninger som myndighetene har fastsatt i bestemmelse og forskrifter, jf. overnevnte regelverk.

WTO-kvoten for storfekjøtt er på totalt 1 084 tonn og den fordeles ved auksjon. Størrelsen på denne kvoten er fastsatt i forbindelse med de forrige WTO-forhandlingene. En eventuell endring vil således inngå i nye forhandlingsrunder og er ikke noe jeg kan kommentere ytterligere her. SLF har rapportert om stor interesse for kvotene for storfekjøtt. Under

årets auksjon deltok 37 aktører i auksjonen for WTO-kvoten for storfekjøtt hvorav 18 fikk tildelt kvote.

Norge har etablert en generell GSP-ordning (Generalized System of Preferences). Den innebærer tollpreferanser for import av varer fra utviklingsland. Ordningen er et ensidig tiltak fra industrilandene for å bedre u-landenes markedsadgang. Preferansene varierer for ulike produkter fra 10 til 100 pst. reduksjon av tollsatsen ved import til Norge. Norske myndigheter har innvilget alle land som står på FNs offisielle liste over minst utviklede land (MUL) tollfri adgang for landbruksvarer.

For kjøtt deler Botswana og Namibia tollfri adgang for opptil 2 700 tonn storfekjøtt før sikkerhetsmekanismen kan iverksettes. Under en nylig inngått bilateral landbruksavtale har Norge i tillegg avtaletfestet en tollfri storfekjøttkvote på 500 tonn for Botswana og Namibia, samtidig som dagens tollfrie markedsadgang på 2 700 tonn under GSP-systemet videreføres. Den nye kvoten på 500 tonn vil bli åpnet med virkning fra 1. januar 2007 og representerer som sådan en reell utvidelse av importkvotene for storfekjøtt.

SPØRSMÅL NR. 280

Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 8. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Det er blitt innført et forbud mot at traktorer kan ha en hastighet som er høyere enn 40 km/t. Mange mindre næringsdrivende innen gartneribransjen, bygdeservice o.l. som er avhengige av traktorer i sitt arbeid mener at dette er uheldig. Det kan også stilles spørsmål ved trafiksikkerheten når traktorer forsinke trafikken.

Hvilken begrunnelse ligger til grunn for innføringen av et slikt forbud?»

Svar:

Det er ikke riktig at det er innført et slikt forbud. Med utviklingen av stadig større traktorer med blant annet høy konstruktiv hastighet, har det imidlertid av trafiksikkerhetshensyn vært nødvendig å justere førerkortkravene for enkelte kategorier traktorer for å sikre at førerne har de nødvendige kunnskaper og ferdigheter.

Førerkortklasse T (traktor) var tidligere tilpasset den tradisjonelle landbrukstraktoren, hadde aldersgrense 16 år og ingen begrensninger i forhold til traktorens hastighet eller dimensjoner. Nye traktortyper har til dels helt nye bruksområder, har vesentlig økt maksimalhastighet og store dimensjoner. I lys av denne utviklingen mente Vegdirektoratet at de alminnelige førerkortkravene for traktor som nevnt over, ikke lenger var tilstrekkelige. I forbindelse med innføring av den nye føreropplæringen fra 2005 vedtok Vegdirektoratet derfor, etter en bred høring, å endre førerkortklasse T. Førerretten etter denne klassen

er nå begrenset til traktorer med konstruktiv hastighet ikke over 40 km/t og tillatt samlet totalvekt på 25 000 kg for trekkvogn og tilhenger. Aldersgrensen på 16 år ble beholdt. Begrensningen i tillatt totalvekt faller bort etter to års erfaring, eller ved fylte 21 år.

Grensen ved 40 km/t ble valgt dels fordi de fleste tradisjonelle landbrukstraktorene da ville falle innenfor, og dels fordi den korresponderte med den såkalte EU-traktoren i EUs typegodkjenningsdirektiv for traktorer (2003/37/EF). Opprinnelig falt hurtigere traktorer helt utenfor dette direktivet, men er fra 1. juli 2005 tatt inn, med en egen betegnelse (T5). Traktorer er for øvrig uttrykkelig unntatt fra førerkortdirektivet (91/439/EØF) som for øvrig regulerer innholdet i førerkortklassene i EØS-området. Unntaket innebærer at vi nasjonalt kan stille krav om førerkortklasser som for øvrig omfattes av direktivet, for å kjøre visse typer traktorer.

For traktorer med konstruktiv hastighet over 40 km/t er de alminnelige reglene for opplæring, førerprøve og førerkortklasser, herunder særreglene for tilhenger, best egnet for å ivareta generelle trafiksikkerhetsmessige hensyn. Ikke minst fordi en stor del av bruksområdet for slike traktorer vil være på veg, med større fart og med mer last enn de tradisjonelle landsbrukstraktorene. For de største hurtiggående traktorene er det derfor fra 2005 krav om førerkortklasse C, og klasse CE dersom man skal trekke tilhenger over 750 kg tillatt totalvekt. For mindre dimensjoner kan det være tilstrekkelig med klasse B/BE eller C1/C1E. Disse traktorene er altså fortsatt lovlig, men førerkortkravet er skjerpet.

Jeg understreker at overgangsreglene er omfattende. Alle som hadde ubegrenset førerrett for traktor per 1. januar 2005, beholder denne retten. Dette gjelder personer med førerkort klasse T eller klasse B (eller høyere). Føreretten etter overgangsordningen er sikret gjennom forskriftsendring, og vil i tillegg bli påført som egen kode ved innbytte/fornyning av førerkortet.

Endringene som beskrevet over er i samsvar med

prinsippene i den nye føreropplæringen hvor kompetansekravene er særlig tilpasset de enkelte kjøretøykategoriers kompleksitet og skadepotensial. Særlig i lys av ulykker på veg hvor ungdom og traktorer med høy konstruktiv hastighet har vært involvert, ser jeg det som naturlig og nødvendig at skjerpede krav til førerkompetanse også må gjelde dem som vil kjøre traktorer som er sammenlignbare med andre tunge kjøretøyer når det gjelder hastighet og/eller last.

SPØRSMÅL NR. 281

Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«De siste ukene har det blitt fremlagt flere konkrete prosjekter/søknader for bygging av både gasskraftverk og kullkraftverk. De fleste av disse prosjektene legger til grunn CO₂-håndtering, i tråd med Regjeringens ønsker, og er lokalisert i regioner hvor kraftbehovet er stort.

Hva konkret gjør Regjeringen for å bidra til at prosjektene realiseres snarest, og legger Regjeringen til grunn at det prinsipielt sett skal være like rammebetingelser for slike kraftprosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er selvsagt innforstått med at konsesjonsbehandling må ivareta lokale hensyn, men de prinsipielle tilnærminger i forhold til utslippskrav, støtteordninger etc. bør være like for alle, ref: Mongstad-beslutningen.

Det vises til "nye" gasskraftprosjekter på Slagen-tangen og Fræna samt etablerte prosjekter på Tjeldbergodden, Grenland etc., samt kullkraftprosjektene på Vestlandet.

Svar:

Regjeringen har siden den tiltrådte hatt stor fokus på arbeidet med å redusere sårbarheten i den norske kraftforsyningen. Et viktig tiltak er å legge til rette for ulike typer ny kraftproduksjon.

Det har blitt presentert planer for en rekke ulike gasskraftprosjekter i Norge. Prosjektene varierer i modningsgrad, størrelse og geografisk plassering. Prosjektene har også ulike teknologiløsninger, enkelte er basert på CO₂-håndtering.

Regjeringen arbeider for å legge forholdene best

mulig til rette for realisering av nye gasskraftprosjekter, samtidig som det arbeides med gode teknologiløsninger for håndteringen av CO₂. Den siste tiden har Regjeringen inngått en avtale med Statoil om realisering av CO₂-håndtering ved det planlagte kraftvarmeverket på Mongstad i to steg. I steg 1 går staten og Statoil sammen om å etablere et teknologiselskap/partnerskap som skal teste ulike teknologiløsninger for CO₂-håndtering. Et klart mål for teknologutviklingssamarbeidet på Mongstad og med kvalifisering og utvikling av fangstteknologien er å redusere kostnadene ved fangst av CO₂ fra gasskraftverk. Ved å bidra til å redusere kostnadene og for CO₂-håndterings-teknologi, har staten gjort et betydelig bidrag til andre fremtidige CO₂-håndteringsprosjekter i Norge og internasjonalt. Videre har Industrikraft Midt-Norge fått forlengelse av sin konsesjon for bygging av et gasskraftverk på Skogn. Av de konsesjoner som tidligere er blitt gitt, er det bare gasskraftverkene på Kårstø og på Snøhvit som er under bygging.

For å få realisert flere gasskraftprosjekter i områder med stort kraftunderskudd er jeg derfor i dialog med ulike aktører i kraftbransjen. Denne dialogen pågår fortsatt og det er derfor for tidlig å konkludere hvilke konsekvenser dette bør få for den videre utformingen av politikken på dette området.

Jeg er også kjent med at det arbeides med løsninger for kullkraftverk, blant annet knyttet til utvikling av ny teknologi for CO₂-håndtering. Per i dag har disse planene imidlertid ikke kommet så langt at det er fremmet konkrete søknader til konsesjonsmyndighetene. Det er derfor for tidlig å gjøre en vurdering av mulighetene for kullkraft basert på slik teknologi i Norge. Regjeringen følger imidlertid utviklingen på området.

SPØRSMÅL NR. 282**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 8. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«I forbindelse med Stortingets behandling av støtteordningen for pellets og varmpumper, uttalte Arbeiderpartiets Karin Yrvin til NTB 30. november 2006 at støtteordningen er en suksess og til hjelp for folk flest, og henviste til "rapportene fra Enova".

Hvilke Enova-rapporter foreligger vedrørende støtteordningen som ble forelagt i St.prp. nr. 82 (2005-2006)?»

BEGRUNNELSE:

Fra NTBs sak:

"Saksordfører Karin Yrvin (Ap) sier at de første midlene allerede er brukt og at Regjeringen har varslet Stortinget om bevilgning av ytterligere 25 millioner kroner.

- Dette viser at tiltakene virker. Jamringen fra Høyres Børge Brende er grunnløs, og påstanden fra FrPs Kjetil Solvik-Olsen om at dette ikke hjelper folk flest, er bare tull. Rapportene fra Enova viser det motsatte, sier Yrvin."

Meg bekjent er det ikke laget noen Enova-rapport om denne støtteordningen.

Svar:

Olje- og energidepartementet ba 15. september i år Enova om å forberede seg på å forvalte tilskuddsordningen for husholdninger som ønsker å investere i pelletskaminer, varmpumper i vannbårne systemer og styringssystemer for strømsparing. Etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 82 (2005-2006) har departementet bedt Enova om å iverksette tilskuddsordningen.

Tilskuddsordningen har derfor ikke vært i funksjon lenge, og det er for tidlig å utarbeide en helhetlig rapport om denne. En slik rapport vil først foreligge når evalueringen av tilskuddsordningen er gjennomført. Så langt har Enova rapportert en del opplysninger om tilskuddsordningen på sine nettsider, blant annet antall innkomne søknader.

SPØRSMÅL NR. 283**Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 11. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Det har i Drammen kommune de siste månedene vært usikkerhet om hvem som egentlig kan tillate skjenking av alkohol. Bakgrunnen er at det tydeligvis hersker stor forvirring om hvem som har den suverene makt til å tillate en arrangør å arrangere en konsert med skjenketilbud til hvilke tider og til hvilken aldersgrense.

Mener statsråden at politiet kan overprøve de folkevalgte ønsker om å ha konsert eller utested med skjenketilbud til myndige personer, og er det i så fall pga. politiet har for få ressurser?»

BEGRUNNELSE:

Nattklubben XL ved Real Deal AS søkte august 2006 om tillatelse til å arrangere konsert i Dram-

menshallen. Beregnet til ca. 4 000 gjester. Hovedartisten var verdensberømte "DJ Tiësto", som bl.a. er kåret til verdens beste DJ. Arrangøren søkte kommunen og politiet om å arrangere dette frem til vanlig stengetid som er i Drammen (kl. 03.30). Arrangør tilbød seg å ha 40 ordensvakter, og betale for 4 uniformerte politibetjenter. Videre å kalle inn ytterligere 10 ordensvakter, hvis det ble behov for det. Det var da med undring å registrere at politiet i Drammen mente dette ikke kunne arrangeres for myndige personer på 18 år, og at den nedre aldersgrensen måtte være 20 år. Videre satte politiet krav om at arrangementet måtte avsluttes kl. 02.00, og at skjenking måtte sluttes kl. 01.30. Da måtte arrangøren bekoste politivakthold med 4 tjenestemenn, i tillegg til 20 sivile ordensvakter. Formannskapet i Drammen gav grønt lys til at arrangøren kunne ha 18-årsgrense.

Administrasjonen i Drammen kommune prøvde så i møte med politiet å overbevise lovens lange arm. Eller som kommunikasjonssjefen i Drammen kommune ble sitert på i DT: "Vi prøvde så godt vi kunne å viderefremme ønsket fra de folkevalgte. Men på dette er politiet suverene og ville ikke strekke seg lenger enn til klokken ett." Etter en del forhandlinger mellom kommunen og politiet ble det til at politiet til slutt gikk med på å gi grønt lys til konserten, under forutsetning at det ble skjenkestopp kl. 00.30 og alle ut innen kl. 01.00. Videre måtte arrangøren betale for 8 (!) polititjenestemenn, i tillegg til 20 sivile ordensvakter. Underveis vurderte arrangøren å flytte hele konserten til Sentrum Scene i Oslo. Her er det ikke noen krav fra politiet om at arrangør må betale for ekstra polititjenestemenn, ei heller at politiet la seg opp i hvor lenge det kunne skjenkes eller hvor lenge konserten kunne holde på.

Det skal sies at utelivstilbudet til 18-åringer i Drammen er særdeles labert. Og når det da først er en arrangør som ønsker å komme med et tilbud til som dette til ungdom ned til 18-årsalderen, og de folkevalgte synes det er bra, så får man motstand fra politiet i Drammen. Dette er for undertegnede noe underlig. Spesielt ettersom andre konserter men med annen type musikk tidligere har fått lov å arrangere konserter samme sted og med 18 års aldersgrense og uten restriksjoner på stengtids.

Kort tid etter søkte Åskollen Fotballklubb om å arrangere ølfestival i Glassverkethallen med tysk ompamusikk, sanger og begersvinging. I denne saken var det ikke avgjørende for arrangøren at det skulle være 18-årsgrense. De kunne gjerne ha 20-årsgrense, men allikevel kom det sterke signaler fra politiet at dette ikke kunne tillates.

Drammen har i den senere tid opplevd at en ny (!) eier av et utested søkte om skjenkebevilling. Da ble Rocca Pubdrift AS nektet skjenkebevilling for sin planlagte fotballpub i Drammen, kalt "Gamle Gress Fotballpub". Hovedårsaken til at det politiske flertall, bestående av Arbeiderpartiet og Høyre, sa nei til bevilling var politiets innsigelser. Puben er nemlig tenkt lagt til lokalene til tidligere Backyard Pub (var tidligere 18-årsgrense), og nettopp denne puben hadde politiet mange negative erfaringer med. At politiet nekter skjenkebevilling på bakgrunn av selve stedet og ikke hensyn til nytt driftkonseptet, 20-årsgrense og nye eiere.

Svar:

Representanten Jørn Rytman har stilt meg to spørsmål som besvares samlet nedenfor.

Det følger av alkoholloven § 1-7 første og annet ledd at det er kommunen som gir skjenkebevilling for alkoholholdig drikk. Kommunen har frihet til å fastsette de skjenketider som er ønskelige innenfor alko-

hollovens maksimaltider. Etter alkoholloven § 4-4 kan skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til 01.00. Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til det som følger av § 4-4, første ledd. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00. Loven tillater skjenking fram til klokken 03.00, og konsum må da opphøre senest 03.30. Utøvelse innenfor det tidsrom som er satt i bevillingsvedtaket fordrer at stedet har lov til å ha åpent så lenge.

Utøvelse av skjenkebevilling er avhengig av at ev. andre nødvendige tillatelser for virksomheten er innhentet, herunder serveringsbevilling eller politiets tillatelse til å avholde arrangement. Før bevilling gis, skal det derfor innhentes uttalelse fra politiet og sosialtjenesten i kommunen, jf. § 1-7 annet ledd. For politiet vil det være aktuelt å uttale seg om tillatelse til å avholde arrangement eller sette vilkår for avvikling av arrangementer, før søknad om skjenking avgjøres.

Jeg har forelagt spørsmålene fra representanten Rytman for Politidirektoratet som har innhentet opplysninger om den aktuelle saken fra politiet i Søndre Buskerud politidistrikt. Politidirektoratet opplyser at politiet i Drammen har et nært samarbeid med Drammen kommune, utelivsbransjen der og tunge aktører ellers om utvikling av byen. Dette gjelder også søknader om arrangementer som nevnt ovenfor. Alle søknader behandles enkeltvis av politiet. Ved behandlingen av søknadene er utgangspunktet at politiet skal være en positiv medvirker til byutviklingen.

Jeg har fått opplyst at politiet i Søndre Buskerud politidistrikt også legger vekt på å ha en tydelig holdning i alkoholspørsmål ved å gi tydelige råd innenfor det som er politiets fagområde, og der hvor regelverket gir politiet en uttalelsesrett. I denne sammenhengen har politimesteren prioritert å gjøre oppmerksom på de ordensmessige konsekvenser som politikernes vedtak har. Dette gjelder også vedtak om for eksempel godkjennelse av flere utesteder med alkoholservering m.m. Politimesteren i Søndre Buskerud har med utgangspunkt i politiets generelle erfaringer, og utviklingen i Drammen i den senere tid spesielt, inn tatt en restriktiv holdning til steder med 18-års aldersgrense.

Politiets tilstedeværelse i bybildet, særlig ved stengtids, er tydelig konfliktdempende i situasjoner hvor det ellers raskt kunne ha utviklet seg til voldshandlinger, noe som også politiet i Drammen opplyser om. Dette er imidlertid en kostnadskrevenne tjeneste. Drammen politistasjon, og Søndre Buskerud

politidistrikt for øvrig, understreker at man også bruker betydelige ressurser på å styrke helgetjenesten. Søndre Buskerud politidistrikt har derfor også med hjemmel i politiloven § 11 ved flere arrangementer benyttet sin adgang til å sette vilkår for avviklingen av arrangementene. Dette ble blant annet gjort for den omtalte konserten i Drammenshallen. Vilkårene som ble satt av politiet for å kunne gi sitt samtykke til at denne konserten kunne avholdes, ble vurdert ut fra hensynet til å sikre ro og orden i forbindelse med arrangementet.

Etter min oppfatning er det prisverdig at lokale myndigheter, både kommune og politi, legger vekt på det forebyggende arbeidet, og at kommunen som ansvarlig organ for skjenkepolitikken, bruker den myndighet man har etter alkoholloven. På bakgrunn av det lokale samarbeidet politiet har med Drammen kommune om denne del av skjenkepolitikken, finner jeg ingen grunn til ytterligere kommentarer til ovennevnte spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 284

Innlevert 1. desember 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 11. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Viser til forrige spørsmål, jf. skriftlig spørsmål nr. 283.

Jeg ønsker også at statsråden redegjør for ved hvilken hjemmel politiet gjør dette, og om statsråden er enig i at når man er 18 år og myndig også bør ha fullverdige konsert- og utelivstilbud hvis de lokale folkevalgte ønsker dette, og hva som gjør at politiet i Oslo er mer liberale på dette området enn politiet i Drammen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til forrige spørsmål og begrunnelse med eksempler.

Svar:

Representanten Jørund Rytman har stilt meg to spørsmål som besvares samlet nedenfor.

Det følger av alkoholloven § 1-7 første og annet ledd at det er kommunen som gir skjenkebevilling for alkoholholdig drikk. Kommunen har frihet til å fastsette de skjenketider som er ønskelige innenfor alkoholovens maksimaltider. Etter alkoholloven § 4-4 kan skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer skje fra kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08.00 til 01.00. Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for det enkelte skjenkested innskrenke eller utvide tiden for skjenking i forhold til det som følger av § 4-4, første ledd. Skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00. Skjen-

king av annen alkoholholdig drikk er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00. Loven tillater skjenking fram til klokken 03.00, og konsum må da opphøre senest 03.30. Utøvelse innenfor det tidsrom som er satt i bevillingsvedtaket fordrer at stedet har lov til å ha åpent så lenge.

Utøvelse av skjenkebevilling er avhengig av at ev. andre nødvendige tillatelser for virksomheten er innhentet, herunder serveringsbevilling eller politiets tillatelse til å avholde arrangement. Før bevilling gis, skal det derfor innhentes uttalelse fra politiet og sosialtjenesten i kommunen, jf. § 1-7 annet ledd. For politiet vil det være aktuelt å uttale seg om tillatelse til å avholde arrangement eller sette vilkår for avvikling av arrangementer, før søknad om skjenking avgjøres.

Jeg har forelagt spørsmålene fra representanten Rytman for Politidirektoratet som har innhentet opplysninger om den aktuelle saken fra politiet i Søndre Buskerud politidistrikt. Politidirektoratet opplyser at politiet i Drammen har et nært samarbeid med Drammen kommune, utelivsbransjen der og tunge aktører ellers om utvikling av byen. Dette gjelder også søknader om arrangementer som nevnt ovenfor. Alle søknader behandles enkeltvis av politiet. Ved behandlingen av søknadene er utgangspunktet at politiet skal være en positiv medvirker til byutviklingen.

Jeg har fått opplyst at politiet i Søndre Buskerud politidistrikt også legger vekt på å ha en tydelig holdning i alkoholspørsmål ved å gi tydelige råd innenfor det som er politiets fagområde, og der hvor regelverket gir politiet en uttalelsesrett. I denne sammenhengen har politimesteren prioritert å gjøre oppmerksom på de ordensmessige konsekvenser som politikernes

vedtak har. Dette gjelder også vedtak om for eksempel godkjennelse av flere utesteder med alkoholservering m.m. Politimesteren i Søndre Buskerud har med utgangspunkt i politiets generelle erfaringer, og utviklingen i Drammen i den senere tid spesielt, inn tatt en restriktiv holdning til steder med 18-års aldersgrense.

Politiets tilstedeværelse i bybildet, særlig ved stenetid, er tydelig konfliktdempende i situasjoner hvor det ellers raskt kunne ha utviklet seg til voldshandlinger, noe som også politiet i Drammen opplyser om. Dette er imidlertid en kostnadskrevende tjeneste. Drammen politistasjon, og Søndre Buskerud politidistrikt for øvrig, understreker at man også bruker betydelige ressurser på å styrke helgetjenesten. Søndre Buskerud politidistrikt har derfor også med hjemmel i politiloven § 11 ved flere arrangementer

benyttet sin adgang til å sette vilkår for avviklingen av arrangementene. Dette ble blant annet gjort for den omtalte konserten i Drammenshallen. Vilåårene som ble satt av politiet for å kunne gi sitt samtykke til at denne konserten kunne avholdes, ble vurdert ut fra hensynet til å sikre ro og orden i forbindelse med arrangementet.

Etter min oppfatning er det prisverdig at lokale myndigheter, både kommune og politi, legger vekt på det forebyggende arbeidet, og at kommunen som ansvarlig organ for skjenkepolitikken, bruker den myndighet man har etter alkoholoven. På bakgrunn av det lokale samarbeidet politiet har med Drammen kommune om denne del av skjenkepolitikken, finner jeg ingen grunn til ytterligere kommentarer til ovennevnte spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 285

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. desember 2006 av barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem

Spørsmål:

«Ifølge Helse- og omsorgsdepartementet er det ikke tilrådelig å innføre klinisk observasjon av barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller som tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse, verken ovenfor samtlige barn eller særlig utsatte risikogrupper.

Deler statsråden denne vurderingen, hvor hensynet til ikke å stigmatisere minoritetsgrupper går foran å innføre et erfaringsmessig svært effektivt tiltak for å bekjempe kjønnslemlestelse?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er Stortingets vedtak nr. 385, 31. mai 2005:

"Stortinget ber Regjeringen utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske."

I St.meld. nr. 4 (2006-2007) Om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2005-2006 henvises det i denne forbindelse til Helse- og omsorgsdepartementet brev av 11. september 2006 hvor følgende fremgår:

"Sosial- og helsedirektoratet fikk av Helse- og omsorgsdepartementet i oppdrag å utrede dette, og til-

rår i sin utredning at klinisk observasjon av barns kjønnsorganer for å forebygge kjønnslemlestelse ikke gjøres obligatorisk i dagens helsekontroller. Direktoratets begrunnelse er at en slik undersøkelse uten medisinsk indikasjon kan oppleves som overgrep, og kan ikke forsvares verken etisk, juridisk eller medisinsk.

Risiko for kjønnslemlestelse berører en liten andel jenter i Norge som det er svært vanskelig å avgrense både med hensyn til nasjonalitet, folkegruppe og alder.

Vanskeligheten med å avgrense risikogruppen forsterker de medisinske og etiske betenkelighetene knyttet til obligatorisk observasjon av genitalia. Kjønnslemlestelse av kvinner er forbudt ved lov i Norge, og innføring av særbestemmelser om undersøkelse av kjønnsorganer til jenter fra utvalgte etniske miljøer er egnet til å stigmatisere grupper i befolkningen. Det kan bli oppfattet som krenkende av dem det gjelder, og vil i tillegg reise vanskelige spørsmål knyttet til menneskerettskonvensjonen og diskrimineringsforbudet i barnekonvensjonen."

Svar:

Jeg svarer på vegne av arbeids- og inkluderingsministeren og helse- og omsorgsministeren.

Regjeringen er samstemt i at ulovlig og straffbar

vold mot jenter og jentekroppen, som kjønnslemlestelse er, må forhindres. Etter anmodningsvedtak i Stortinget gav Helse- og omsorgsdepartementet Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å "utrede innføring av klinisk observasjon av alle barns kjønnsorganer ved dagens helsekontroller, samt utrede omfanget av slike kontroller og om de skal være obligatoriske". Direktoratet tilrår i sin utredning at klinisk observasjon av jenters kjønnsorganer ikke gjøres obligatorisk i dagens helsekontroller som tiltak for å forebygge kjønnslemlestelse. Slike helseundersøkelser gjøres på medisinsk indikasjon. Direktoratet avgrenset utredningen til jentebarn. I sitt svar påpeker direktoratet at det er svak kunnskap om omfang av kjønnslemlestelse i befolkning bosatt i Norge. Videre har direktoratet holdt frem at risiko for kjønnslemlestelse antakelig berører en liten andel jenter i Norge. For øvrig vises det til at helsehjelp i henhold til helselovgivningen skal baseres på frivillighet og samtykke fra barnets pårørende. Gjennom helsekontrollene i barns oppvekst kan barn følges over tid. Ved bekymring om en mulig kjønnslemlestelse er på gang eller plan-

legges, må helsepersonellets lovpålagte plikt til å avverge en kjønnslemlestelse stå sentralt. Helsepersonell har i et slikt tilfelle en plikt til å melde sin bekymring til barnevernet, som så må følge opp meldingen i henhold til barnevernloven.

Som oppfølging av anmodningsvedtaket vil Regjeringen igangsette et kartleggingsprosjekt for å få mer kunnskap om omfanget av kjønnslemlestelse blant minoritetsbefolkningen bosatt i Norge. Videre har vi behov for oversikt over om avvergesplikten faktisk blir benyttet og om helsepersonells meldepplikt til barnevernet blir benyttet. På grunnlag av resultater fra dette kartleggingsprosjektet vil vi intensivere arbeidet med å forhindre kjønnslemlestelse. Vi gjennomfører i dag flere forebyggende tiltak, og det forebyggende arbeid skal styrkes. Samtidig må vi vurdere om vi gjennom helsetjenesten kan avdekke - og bistå jenter som har vært utsatt for kjønnslemlestelse. Regjeringen vil således ta endelig stilling til spørsmålet om helseundersøkelser og eventuelt foreslå nye tiltak når resultater av kartleggingen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 8. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Bergen kommune er det i henhold til politisk avtale mellom Fremskrittspartiet og byrådspartiene Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre besluttet at piggdekkavgiften som er innført fra 1. november 2006 skal fjernes pr. 1. november 2007 og erstattes med andre tiltak for å redusere svevestøv. Fra Statens vegvesen er det kommet signaler om at etaten kan komme til å motsette seg dette.

Kan statsråden bekrefte at Bergen kommune gjennom egne politiske vedtak selv kan avgjøre hvilke tiltak kommunen vil bruke for å redusere problemer med svevestøv i egen kommune?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom den politiske avtalen mellom Fremskrittspartiet og byrådspartiene Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre legges det opp til andre tiltak som skal redusere svevestøvet i Bergen kommune, bedre veivedlikehold (bl.a. kosting av gater), utvidet panteordning for gamle vedovner, utfasing av oljefyr og rimeligere kollektivtrafikk.

Formelt er innføring av piggdekkavgift godkjent av Vegdirektoratet, som følgelig også formelt sett må godkjenne fjerning av avgiften. Dette formalkravet fremstår som en unødvendig byråkratisk ordning, men hovedpoenget med spørsmålet er å få bekreftet at lokaldemokratiet faktisk virker. I denne saken gjelder det altså at kommunens politikere gjennom flertallsvedtak selv kan avgjøre hvilke virkemidler de vil ta i bruk for å redusere svevestøvet i Bergen. Jeg håper at statsråden kan bekrefte at i denne saken er det lokalpolitikere i Bergen som bestemmer hvilke tiltak de vil benytte, så lenge gjeldende nasjonale føringer gjennom lover og forskrifter er overholdt.

Svar:

Vegdirektoratet godkjente søknaden fra Bergen kommune om å innføre piggdekkgebyr fra 1. november i år, jf. § 2 i forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr, som gir Vegdirektoratet hjemmel til å godkjenne piggdekkgebyrer. I henhold til § 14 annet ledd i forskriften, kan en kommune også

søke Vegdirektoratet om avvikling av piggdekkordningen.

I henhold til § 14 i samme forskrift plikter kommunen, når ordningen er innført, å overvåke utviklingen av piggdekkbruken etter beregningsmetoder fastsatt i samråd med Vegdirektoratet. Denne plikten vil bli ivaretatt av Statens vegvesen når de gjennomfører sin piggdekkteiling i februar 2007, en oppgave de har utført siden 1999.

I Bergen er det så langt i 2006 minst 35 døgn med svevestøvforurensning over grenseverdien i forurensningsforskriften. Mye tyder derfor på at Bergen kommune må sørge for å utarbeide tiltaksutredninger etter forurensningsforskriften for å bedre luftkvaliteten. Dersom en slik utredning må gjennomføres må piggdekkgebyret vurderes sammen med andre virkemidler.

Vi vet fra nasjonale og internasjonale befolkningsstudier at grovfraksjonen i svevestøvet synes å være like helseskadelig som finfraksjonen for dem med luftveislidelser. Det vises for eksempel til nylig publiserte studier fra Folkehelseinstituttet. Mengden grovfraksjon i lufta er sterkt knyttet til piggdekkstøvet. Som et helsefremmende tiltak er det

derfor viktig å redusere piggdekkstøvet og annet vegstøv. Flere undersøkelser viser at krav om piggdekkgebyr har stor betydning for at mange velger å kjøre med piggfrie dekk. Utenom redusert piggdekkbruk er det bare nedsatt hastighet og støvdemping som er dokumentert å virke. Omfattende gatefeiling har effekt, men effekten på luftforurensningen er dessverre liten, så liten at effekten ikke er vitenskapelig dokumentert i Norge.

Etter forurensningsforskriften har både kommune og Statens vegvesen ansvar for å sikre den lokale luftkvaliteten. Etter § 7-3 skal Statens vegvesen (som eier av anlegg), sørge for å gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre at grenseverdiene i forskriften opprettholdes. Overfor piggdekkstøv er piggdekkgebyret et svært kostnadseffektivt virkemiddel. Dersom kommunen ikke ønsker å gjennomføre kostnadseffektive virkemidler, risikerer man at andre, dyrere og mindre treffsikre virkemidler tas i bruk.

Bergen kommune står ikke fritt til å fjerne piggdekkgebyret, og må søke Vegdirektoratet om dette, jf. i forskrift om gebyr for bruk av piggdekk og tilleggsgebyr.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 11. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Mener landbruks- og matministeren at en økning i Statskogs krav til sauebønder i Rogaland om leie for beitearaler på 75 pst. er i tråd med det brede politiske ønsket om å ta bedre vare på det åpne kulturlandskapet?»

BEGRUNNELSE:

Statskog har varslet at de vil heve prisen for beiteleie i Holmavassheia i Rogaland fra 8 til 14 kr pr. sau. Dette kan føre til at dette området kan tømmes for småfe, med gjengroing som en reell trussel. En slik utvikling vil være i strid med et bredt politisk ønske om å styrke arbeidet for bevaring av kulturlandskapet i våre landbruksområder.

I forbindelse med jordbruksoppjøret i 2006 ble det innført et nytt beitetilskudd nettopp for å styrke arbeidet med bevaring av kulturlandskapet. Et slikt tilskudd får imidlertid svært begrenset nytte når det

motsvares av en slik betydelig leieøkning som referert til overfor.

Svar:

Det er et bredt politisk ønske å om å ta vare på det åpne kulturlandskapet. Jeg er selv sterkt opptatt av en aktiv skjøtsel av kulturlandskapet og at kombinasjonen landbruk, kulturlandskap, matkultur og reiseliv bidrar til aktivitet, sysselsetting og bosetting i distriktene.

Beiting er et viktig element i arbeidet for å holde kulturlandskapet åpent og i hevd, og derfor har jeg, bl.a. gjennom jordbruksavtalen, prioritert tilskudd til beiting. Beitetilskuddet understøtter landskapspleien og kommer i tillegg til inntekten fra kjøttproduksjonen.

Beiteleien, som representerer forkostnadene i beitesesongen, må imidlertid avklares med grunneier uavhengig av dette.

Statskog SF er en stor grunneier og har av den grunn også store arealer som er aktuelle for beite. Statskog er organisert som et statsforetak og styres i samsvar med foretaksloven gjennom foretaksmøtet. En må forvente at Statskog som andre grunneiere legger til grunn at utnytting av naturressursene skal gi inntjening. Statskog skal ikke være prisledende, men har samtidig krav til effektiv økonomisk utnyttelse av sine arealer.

Representanten Høybråten viser til at Statskog har varslet at de vil heve prisen for beiteleie i

Holmavassheia i Rogaland fra 8 til 14 kr pr. sau. Ut fra de opplysninger jeg har er ikke 14 kr pr. sau en spesielt høy pris for beiteleie. Den store prosentvise økningen må tilskrives at de som har leid beiterett i området har hatt svært gode betingelser tidligere. Jeg kan derfor ikke se at Statskogs prispolitikk i denne sammenheng kommer i konflikt med det brede politiske ønsket om å ta vare på det åpne kulturlandskapet. Jeg anser spørsmålet om beiteleie for å være en del av foretakets forretningsdrift.

SPØRSMÅL NR. 288

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 13. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden sikre at saksbehandlingen knyttet til T-forbindelsen som skal knytte Karmøy, Haugesund og Tysvær sammen videreføres på en måte som hindrer utsettelse av dette prosjektet, og kan statsråden sørge for prioritet på de gjenstående oppgaver slik at prosjektet kommer til Stortinget i vårsesjonen 2007?»

BEGRUNNELSE:

T-forbindelsen i Haugaland omtales i aviser hvor det fremgår at prosjektet kan bli forsinket bl.a. fordi det ennå ikke er sendt på ekstern kvalitetssikring. For å holde tidsplanen er byggetiden allerede kortet ned, slik at muligheten for å ta inn på byggetid videre ikke er mulig. Prosjektet er nå avhengig av at saksbehandlingen gjøres effektivt, slik at prosjektet kan legges frem for Stortinget i vårsesjonen, og slik at Vegvesenet kan komme i gang med de nødvendige anbudsprosessene dersom nye forsinkelser skal unngås.

Svar:

Statens vegvesen arbeider med materialet som skal legges fram for ekstern kvalitetssikring (KS2) av

T-forbindelsen. Kostnadsoverslaget blir oppdatert etter at det er foretatt justeringer i prosjektet, jf. St.prp. nr. 1 (2006-2007), side 79. Ut fra gjeldende rutiner ville det likevel vært behov for oppdatering selv om det ikke hadde vært foretatt justeringer i prosjektet.

T-forbindelsen og Haugalandspakken forberedes som to separate bompengesaker innenfor samme geografiske område. Det blir utarbeidet en trafikkanalyse for bl.a. å sikre at trafikkgrunnlaget for T-forbindelsen sees i sammenheng med Haugalandspakken.

Arbeidet med forberedelsene til ekstern kvalitetssikring av T-forbindelsen har høy prioritet i Statens vegvesen. Utkastet til stortingsproposisjon om utbyggingen av rv 47 T-forbindelsen kan først ferdigstilles når resultatene fra ekstern kvalitetssikring er kjent. Disse resultatene forventes å foreligge i løpet av våren 2007. Dette vil legge til rette for at en stortingsproposisjon kan fremmes for Stortinget i høstsesjonen 2007. T-forbindelsen vil uansett bli forelagt Stortinget så snart det er praktisk mulig etter at kvalitetssikringen er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 289**Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 13. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at sanering av planoverganger prioriteres høyere, og ikke lider under stadig press om å fokusere på nye utbyggingstiltak og sågar helt nye jernbanekonsepser foran det åpenbart nødvendige sikkerhetsarbeidet sanering av overgangene representerer?»

BEGRUNNELSE:

Landets planoverganger utgjør farlige punkter i trafikken med en høy ulykkesrisiko. Til tross for at flere planoverganger er sanert de siste år gjenstår betydelig arbeid, illustrert ved at det siste halvår er registrert 108 nestenulykker ved overgangene. Opptil 10 hendelser er registrert ved de verste strekninger. Det kan synes som om behovet for en fortløpende saneringsarbeid for planovergangene prioriteres langt høyere enn i dag. Ettersom det i forslaget til statsbudsjett for 2007 finnes økte investeringer til jernbane bør sikkerheten på eksisterende nett prioriteres.

Svar:

Et av hovedmålene ved utarbeidelse av de sektorvise handlingsprogrammene for planperioden 2006-2015 var å redusere antall drepte og alvorlig skadde i

vegtrafikken og fortsatt opprettholde høy sikkerhet i de andre transportformene.

Jernbanetransport er en svært sikker transportform, men 1/3 av alle dødsulykker knyttet til jernbanetransport skjer i tilknytning til planoverganger. Innenfor hele perioden 2006-2015 er det i Jernbaneverkets handlingsprogram planlagt bevilget om lag 1,3 mrd. kr til sikkerhetsrelaterte tiltak. Ved et bevilgningsnivå tilsvarende Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2007, vil sikkerhetstiltak utgjøre i størrelsesorden 110-115 mill. kr pr. år, hvorav planoverganger vil utgjøre i størrelsesorden 70 mill. kr pr. år. Dette representerer en økning i bevilgningsnivå sammenliknet med tidligere år.

I tillegg til tiltak som finansieres over investeringsbudsjettet, foregår det løpende oppfølging og kontroll av planovergangene. I 2006 er det utført en rekke tiltak for å bringe planovergangene i overensstemmelse med sikkerhetsforskriftens krav.

Innenfor rammen av Jernbaneverkets budsjett for 2007 er prioriteringen av sikkerhetstiltak, herunder sikring og sanering av planoverganger, basert på forslag fra Jernbaneverket. Jeg har tillit til at dette er en forsvarlig prioritering da Jernbaneverket er tillagt ansvaret for å påse at sikkerheten ved jernbanepanoverganger blir ivarettatt på en tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 290**Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 12. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Vil miljøvernministeren bruke sunn fornuft og skjære gjennom, slik at Søderberganlegget ved Hydros aluminiumsverk på Karmøy ikke blir pålagt miljø- eller utslippskrav som er så økonomisk krevende at man tvinger bedriften til å nedlegge produksjonen flere år før planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Hydros aluminiumsverk på Karmøy har planlagt nedleggelse av Søderberganlegget i 2009-2011 grun-

net strenge miljøkrav. En eventuell nyinvestering for å erstatte bortfall av denne produksjonen og eventuelt øke produksjonen, er avhengig av at det stilles kraftmengder til rådighet til konkurransedyktige priser.

Til tross for vedtak i Stortinget våren 2005, har Regjeringen ennå ikke levert forslag om et eget industrikraftregime, ei heller foreslått økning i kraftproduksjonen som vil gi positive utslag på kraftprisen. I tillegg til dette har Regjeringen valgt å ta konflikt med ESA når det gjelder det norske hjemfallsinstituttet, noe som ytterligere øker usikkerheten rundt denne industriens rammebetingelser i flere år fremover.

Som om ikke dette er nok så har Statens forurensningstilsyn nå fremsatt strengere tidsfrister for utslippskrav, noe som medfører at bedriften må etterleve disse innen 30. oktober 2007. Dette vil medføre betydelige kostnader for den del av bedriften som allerede er planlagt nedlagt om få år. Det sannsynlige resultat av dette er nedleggelse allerede neste år, og 600 arbeidsplasser vil gå tapt.

De eksempler som vist til ovenfor viser at Regjeringen ikke forstår at denne type industri trenger langsiktige og forutsigbare rammebetingelser både når det gjelder utslippskrav og kraftpriser.

Norsk aluminiumsindustri er i dag den mest miljøvennlige og energieffektive i verden. Utfasing av denne type industri i Norge vil medføre at produksjonen flyttes til steder uten utslippskrav og med en helt annen og mer forurensende kraftproduksjon enn i Norge. De totale utslipp vil øke, og miljøeffekten blir svært negativ.

Svar:

Statens forurensningstilsyn endret i 2000 utslippstillatelsene til alle verkene innen primæraluminiumbransjen (7 stk) og fastsatte strengere utslippsgrenser som skulle være gjeldende fra 1. januar 2007. Hydro Aluminium Karmøy søkte 19. juni i år Statens forurensningstilsyn om endring av disse utslippsgrensene for utslipp av støv og PAH til luft fra sitt Søderberganlegg. SFT har i vedtak av 1. desember 2006 gitt bedriften en utsettelse på 10 måneder med å overholde de innskjerpede utslippsgrensene for støv og PAH.

Miljøverndepartementet er klageinstans for SFTs vedtak. Det vil derfor ikke være riktig av meg å forskuttere behandlingen av en eventuell klage eller kommentere saken nå.

SPØRSMÅL NR. 291

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 13. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Vil statsråden se på mulige løsninger som kan sørge for bedre trafikkflyt for dagpendlere til og fra Bærum i den perioden som Kolsåsbanen oppgraderes til metro?»

BEGRUNNELSE:

På grunn av samarbeidsproblemer mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune tar ombyggingen av Kolsåsbanen til Bærum ekstra lang tid (ca. 4 år). Det er satt opp buss som en erstatning for banen disse årene. Dette medfører store trafikkproblemer på Bærumsveien. Bussen står og stamper i tett bilkø. Trafikanter fra Kolsås må beregne minst en halv time lengre reisetid om morgenen.

Statens vegvesen utreder muligheter for hvordan trafikken kan avvikles bedre, men denne utredningen tar lang tid. Mange av trafikantene og Bærum kommune, har flere ganger påpekt overfor saksbehandlere i Vegvesenet at mye kan bedres ved for eksempel at frekvensen i lyskryss rett innenfor Oslos bygrense endres, slik at trafikken fra Bærum kan gli lettere. Dette enkle, men forhåpentligvis effektive tiltaket har ikke Vegvesenet vært villig til å prøve ut.

Svar:

Statens vegvesen arbeider med flere tiltak for å bedre forholdene for pendlere til og fra Bærum med buss i den perioden ny Kolsåsbane bygges ut. Når det gjelder kollektivfelt er flere mulige alternativer utredet. Statens vegvesen Region øst er innstilt på å framlegge et forslag for Akershus fylkeskommune om å forsere utbygging av deler av gang- og sykkelveg langs rv 160 mellom Tjernsruddammen og Jar stasjon som kan benyttes til kollektivfelt fram til Kolsåsbanen kommer i drift igjen. På en ca. 600 meter lang strekning ligger forholdene godt til rette for en rask gjennomføring. Tiltaket finansieres med bompenger (Akershus sin andel). Dersom dette blir vedtatt, er mulig byggestart høsten 2007 med forventet åpning sommeren 2008. Det kan også nevnes at det er opprettet et busstilbud mellom Kolsås og Østerås T-bane for å "mate" Oslo Sporveiers rute 2 med tanke på å gi bedre tilgjengelighet til T-banen.

Statens vegvesen ser i samarbeid med Bærum kommune, også på muligheten for bommer på sidevegene inn mot Gamle Ringeriksvei for å hindre sidevegstrafikken adgang til fylkesvegen i de mest trafikkbelastede områdene.

Statens vegvesen vil vurdere signalanleggene med tanke på økt prioritet for de aktuelle pendlerbussene. Dette vil forhåpentlig kunne gi noe bedre flyt for disse bussene. Imidlertid er kapasiteten i det aktuelle området i rushtidene "sprengt", slik at en prioritering av den ønskede trafikkstrømmen nødvendigvis

må gå på bekostning av øvrig trafikk i de aktuelle signalanleggene; både fotgjengere, andre bussruter og biltrafikk. Det er derfor viktig å ha en totalvurdering av avviklingen i området i tankene, selv om man nå ønsker å prioritere en bestemt trafikkstrøm.

SPØRSMÅL NR. 292

Innlevert 4. desember 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 12. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Det har fremkommet i media at Norges Bank vil nedlegge sitt eget seddeltrykkeri og kjøpe tjenesten fra eksterne leverandører, trolig fra et firma i utlandet.

Kan finansministeren redegjøre for den begrunnelsen som ligger til grunn for denne beslutningen?»

Svar:

Det følger av sentralbankloven § 13 at Norges Bank har enerett til å utstede norske pengesedler og mynter. Ved lovendring i 1999 ble det åpnet for at "andre kan produsere pengesedler og mynter etter avtale med banken". Formålet med lovendringen var ifølge forarbeidene til bestemmelsen å klargjøre at produksjonen kan skje utenfor Norges Bank, jf. Ot.prp. nr. 96 (1998-99). I Innst. O. nr. 13 (1999-2000) sluttet flertallet i finanskomiteen seg til forslaget.

Lovendringen la til rette for utskillelse av mynt- og seddelproduksjon. Beslutningene om salg av aksjene i henholdsvis Den Kongelige Mynt og nedleggelse av seddeltrykkeriet ble truffet av Norges Bank, og beslutningene ble forelagt departementet som en sak av "særlig viktighet" etter sentralbankloven § 2 annet ledd. Dersom en ønsker å nekte Norges Bank å gjennomføre en slik beslutning, krever dette instruksjon av Kongen i statsråd, jf. sentralbankloven § 2 tredje ledd. I slike tilfeller skal banken gis anledning å uttale seg før vedtak treffes, og Stortinget må informeres snarest mulig.

I brev til Finansdepartementet av 7. april 2003 forela Norges Bank et forslag om å legge ned seddeltrykkeriet. I brevet uttales bl.a. følgende om seddeltrykkeriets oppgaver og organisasjon:

"Arbeidsoppgavene i Norges Bank har endret seg vesentlig de senere årene. Kjerneoppgavene i banken - pengepolitikk, finansiell stabilitet og kapitalforvaltning - er blitt mer utfordrende og krever sterkere oppfølging fra bankens styrende organer. Endringene i arbeidsoppgaver har skapt behov for omstillinger i innholdet og organiseringen av virksomheten i Norges Bank. Målet med omstillingene har vært å utføre de oppgaver som myndighetene har pålagt banken med høy kvalitet og forsvarlige kostnader. For å oppnå dette har Norges Bank arbeidet systematisk for å konsentrere virksomheten om kjerneoppgavene. Mange oppgaver er ført over til andre. Oppgaver som det ikke er hensiktsmessig å utføre i egen regi, og som det kan være økonomisk grunnlag for, er skilt ut i egne aksjeselskaper. Det gjelder myntproduksjon i Den Kongelige Mynt AS på Kongsberg og kontanthåndteringen i selskapet Norsk Kontantservice AS. Det vises til omtale i Norges Banks årsberetning for 2002 som ble oversendt departementet ved brev av 2. april i år.

Norges Banks seddeltrykkeri (NBS) hadde tidligere et bredt produktspekter, men endringer i konkurransesituasjonen har ført til at produksjonen av frimerker opphørte i 2002 og at produksjonen av pass vil opphøre i 2003. Etter dette vil norske pengesedler være det eneste produktet i NBS.

Ut fra en vurdering av behovet for investeringer og utsiktene for lønnsomheten, er Norges Banks eget behov for sedler ikke tilstrekkelig til å kunne forsvare drift i NBS. Ny teknologi og økte krav til sikkerhetslementer i pengesedlene vil etter hvert kunne kreve omfattende investeringer. Aldersfordelingen blant de ansatte er slik at det eventuelt også snart må investeres i nye personalressurser. Sikkerhetsnivået på eksisterende seddelrekke vurderes som tilstrekkelig for kommende 5-års periode, selv om mindre oppgraderinger kan bli nødvendig. Norges Bank legger vekt på at norske sedler ikke får et lavere sikkerhetsnivå enn sedler i andre europeiske land, blant annet i den europeiske sentralbanken (ESB). ESB vil trolig fornye seddelrekken i tidsrommet 2006-2010.

Kjøp av sedler er i dag relativt vanlig for sentralbanker. Det finnes flere store seddeltrykkerier, blant annet i England, Tyskland, Sveits og Sverige. Trykkeriene kan være i offentlig eller privat eie. Det er betydelig overkapasitet i Europa på grunn av introduksjo-

nen av euro-sedler. Dette vil trolig sette sitt preg på prisen på sedler i ganske lang tid fremover. Norges Bank vil bygge opp kompetanse på å anskaffe sedler fra andre leverandører.

Det er tidligst aktuelt med en ny norsk seddelrekke i 2007, og det er mulig for NBS å produsere sedler etter de nåværende produktspesifikasjoner uten større investeringer og uten nyansettelser frem til medio 2007.

Hovedstyret har derfor, med forbehold fra de ansattes representanter, kommet til at NBS kan opprettholde produksjonen av sedler fram til 1. juli 2007. Banken tar etter det sikte på å dekke behovet for sedler ved kjøp fra andre."

I Finansdepartementets brev til Norges Bank 13. oktober 2003 uttales:

"Det vises til brev 7. april 2003, hvor Norges Bank gjør rede for planer om nedleggelse av Norges Banks seddeltrykkeri. Det gjøres også rede for Norges Banks planer om å dekke sitt behov for sedler ved kjøp av andre. Saken ble forelagt departementet som en sak av "særlig viktighet" etter lov av 24. mai 1985 nr. 28 om Norges Bank og pengevesenet (sentralbankloven) § 2 annet ledd.

Det forutsettes at Norges Bank sørger for å etablere tilfredsstillende rutiner som sikrer et effektivt tilsyn med seddelproduksjonen. Finansdepartementet tar for øvrig foreleggelsen av saken til etterretning."

Det vises for øvrig til nærmere omtale av saken i St.meld. nr. 37 (2003-2004) Kredittmeldinga 2003 kapittel 5.

SPØRSMÅL NR. 293

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 11. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren legge fram en ny vurdering av om en gunstig skattemessig behandling av arbeidsgivers dekning av medisinsk behandling av sykemeldte arbeidstakere kan være lønnsomt både for den enkelte arbeidstaker, for samfunnet og for offentlige myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 5. desember vises til en konkret sak hvor arbeidstaker får tilleggsatt skatt fordi arbeidsgiver har betalt for nødvendig behandling for at arbeidstakeren skulle kunne unngå langvarig sykemelding. Dette er en konsekvens av regelendringer gjennomført av sittende regjering.

Departementet argumenterer i artikkelen for sitt syn med at ordningen "bidro til å uthule og svekke omfordelingen gjennom skattesystemet, samt forskjellsbehandling mellom ulike grupper arbeidstakere". Det vises også til at de fleste som fikk slik behandling betalt av arbeidsgiver var i toppskatteposisjon, ifølge selvangivelsesstatistikk.

Gjennom de nye tiltakene vedtatt av sykefraværs-utvalget økes nå kjøp av helsetjenester for å få sykemeldte arbeidstakere raskere tilbake i jobb. En eventuell gjeninnføring av tidligere regler om skattemessig behandling av arbeidsgivers dekning av medisinsk behandling for sykemeldte arbeidstakere medfører et provenytap, men medvirker samtidig til

at personer kommer raskere tilbake til jobb. Det kan også være med på at en andel av de utgiftene til behandling som ellers vil bli dekket av trygdesystemet, blant annet som følge av de nye tiltakene, betales av arbeidsgiver.

Blant annet som følge av det økte offentlige ansvaret for helsetjenester til sykemeldte arbeidstakere kan det nå være behov for en ny vurdering av hvorvidt et skattemessig provenytap ved å gjeninnføre gamle regler oppveies av de samfunnsmessige fordelene ved raskere behandling, og om det også kan føre til at behovet for offentlige myndigheters kjøp av helsetjenester går noe ned.

Svar:

Skattefritaket for behandlingsutgifter og behandlingforsikringer ble innført i 2003, og avskaffet i forbindelse med skattereformen 2006, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Skattereformen innebar en opprydding og innstramming i en rekke særordninger i skattesystemet, blant annet lempelig beskatning av enkelte naturalytelsler.

Som Aftenpostens artikkel 5. desember i år illustrerer, er det gjerne behandling i private helseinstitusjoner som er aktuelle å få dekket av arbeidsgiver. Behandling i det offentlige helsevesenet innebærer som oftest beskjedne kostnader for pasienten. Til gjengjeld vil det ofte være ventetid før man blir tilbudt behandling. Enkelte arbeidsgivere kan da ha in-

teresse av å få sine ansatte fort friske, for eksempel ved å betale for privat behandlingstilbud i tilfeller der det er lang ventetid i offentlig helsevesen. I tillegg dekker enkelte arbeidsgivere behandlingsforsikringer.

Behandlingsutgifter og -forsikringer har karakter av å være private utgifter. Mange er villige til å betale slik behandling eller forsikring selv, slik det også fremgår av Aftenpostens artikkel. Arbeidsgivers finansiering av slike utgifter innebærer en fordel for den ansatte, og dette er en form for avlønning. I utgangspunktet bør all avlønning skattlegges likt, enten avlønnen skjer ved kontant lønn eller naturalytelser. Studier har også vist at frynsegoder eller naturalytelser er svært ulikt fordelt i befolkningen. Om lag tre firedeler av dem som fikk betalt behandlingsutgifter og behandlingsforsikringer av arbeidsgiver i 2003, var i toppskatteposisjon. En skattemessig likebehandling av alle avlønningsformer er derfor viktig for å hindre forskjellsbehandling mellom skattytere.

En vesentlig ulempe ved skattefritaket for behandlingsforsikringer og behandlingsutgifter betalt av arbeidsgiver, var at arbeidstakere uten en særlig

sterk posisjon i arbeidslivet, eller ansatte i bedrifter med svak økonomi, ikke fikk et tilsvarende tilbud. De måtte da velge mellom å betale tilsvarende behandling med egne beskattede midler eller å vente på behandling i det offentlige helsevesen. Regjeringen ønsker ikke en ordning der de mest ressurssterke arbeidstakerne og bedriftene favoriseres.

Tiltak som bringer sykemeldte arbeidstakere raskere tilbake i jobb, kan ha en positiv samfunnsøkonomisk virkning. Hvordan dette organiseres og finansieres, vil derimot ha stor betydning for fordelingsengenskapene ved tiltakene.

Etter Regjeringens mening ivaretas målet om rask behandling av sykemeldte på en bedre måte, og med en sterkere sosial profil, med forslaget til kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester som foreslått av Regjeringen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006-2007). I denne ordningen vil utvelgelsen av hvem som skal få raskere behandling, ikke bli overlatt til arbeidsgivere eller prisgitt den enkelte arbeidsgivers økonomi. Midlene kan dermed samlet sett rettes inn mot de områdene hvor en styrket behandlingsskapitet kan gi best effekt for de sykemeldte.

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 8. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Avisen Verdens Gang hadde 4. desember et oppslag om flere personer som tidligere har hatt sitt studie- eller arbeidssted ved Rosenborglaboratoriene ved NTNU. Flere av disse personene har fått alvorlige kreftdiagnoser som kan settes i sammenheng med at de ble utsatt for farlige stoffer, som benzen, i laboratoriet. Ifølge avisen har staten uten offentlighetens innsyn de siste 10 årene betalt ut til dels store erstatningsbeløp til de som ble rammet og deres pårørende.

Kan statsråden redegjøre for denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Oppslaget i Verdens Gang peker på at erstatningsutbetalingene har vært unntatt offentlighet. Beløpene er til dels store, og måten nettopp disse erstatningene er blitt utbetalt på skiller seg fra øvrig praksis i staten når det gjelder erstatningsutbetalinger. Utbetalingene har ifølge avisen ikke vært gjenstand for rettslig prøving, og all saksbehandling har vært unntatt offentlighet.

Videre kan oppslaget tyde på at omfanget av denne saken kan være langt større enn de kjente tilfellene som har henvendt seg til staten angående denne saken. Svært mange har hatt sitt studie- eller arbeidssted ved laboratoriet siden 70-tallet, og for mange av kreftformene er inkubasjonstiden meget lang.

Ifølge artikkelen i Verdens Gang kan noe av årsaken til eksponeringen for de skadelige stoffene, være dårlige rutiner og manglende verneutstyr. Det kan ikke utelukkes at det samme har vært tilfellet ved andre utdanningsinstitusjoner, og at studenter og ansatte ved andre utdanningslaboratorier på samme måte kan ha blitt utsatt for skadelige stoffer.

Svar:

Representanten Eriksen Søreide ber, på bakgrunn av oppslag i avisen Verdens Gang (VG) 4. desember 2006, meg redegjøre for utvikling av kreftsykdom hos tidligere ansatte og studenter ved Norges teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU), samt en del andre sider av saken som VG skriver om.

Det er riktig som VG skriver, at staten ved Kunnskapsdepartementet i perioden 1999 til 2006 har inngått forlik med de etterlatte etter fire personer og med to skadelidte. Forlikene er inngått etter forhandlinger mellom de berørte parter, ved deres advokater, og Regjeringsadvokaten, som har vært statens prosessfullmektig i saken. Departementet har ikke vært involvert direkte i forhandlingene. Departementet har imidlertid i samarbeid med regjeringsadvokaten gjennomgått de ulike tapspostene i sakene og bidratt i den rettslige vurderingen av kravene. Departementet har også gitt Regjeringsadvokaten forhandlingsfullmakt til å slutføre forliksavtalene på statens vegne.

Den juridiske begrunnelsen for forlikene har vært at uavhengige sakkyndige har konkludert med at det er en sannsynlig årsakssammenheng mellom forholdene på laboratoriene på Rosenborg på 70- og 80-tallet og utvikling av bestemte kreftformer senere, og at staten har hatt ansvar for disse forholdene. Prosess rundt forlikene har vært unntatt offentlighet fordi dette har vært saker som inneholder personopplysninger hvor departementet har taushetsplikt etter forvaltningsloven, og det har fra de berørtes side vært fremsatt ønske om en konfidensiell og anonymisert behandling. Det er reist ytterligere to erstatningskrav i saken som nå ligger til vurdering i departementet.

De konkrete rettslige vurderingene har hele tiden tatt utgangspunkt i hva de skadelidte ville kunne bli tilkjent ved en ordinær prosess for domstolene etter alminnelige erstatningsrettslige regler. Det har fra statens side ikke vært forsøkt å holde erstatningssummene nivåmessig under det som har blitt vurdert som riktig i henhold til gjeldende rett. Bakgrunnen for de ulike størrelsene på erstatningssummene skyldes særegne forhold på skadelidtes side.

Videre oppfølging

Jeg vil understreke at jeg ser meget alvorlig på helheten og omfanget av denne saken. Jeg mener staten må ta et ansvar for å få frem et fullstendig bilde av denne saken, og hvordan saken har blitt håndtert både av departementet og av NTNU.

Det er usikkert om en har funnet frem til alle som kan ha tatt skade av å arbeide ved Rosenborglaboratoriene. Jeg mener videre at det er behov for at staten tar initiativ for å få oversikt over om det også ved andre statlige høyere utdanningsinstitusjoner kan ha vært tilsvarende svikt i det fysiske arbeidsmiljøet.

Det er viktig å finne frem til studenter og ansatte som er i risikozonen. Det er imidlertid nødvendig å gjøre dette på kvalifisert grunnlag. En generell undersøkelse av alle som på en eller annen måte kan ha vært berørt både ved Rosenborglaboratoriene og ved andre høyere utdanningsinstitusjoner, vil være for upresist, og vil også kunne skape unødig bekymring

og uro hos mange mennesker. Jeg ser derfor for meg at en kartlegging av arbeidsforholdene ved andre høyere utdanningsinstitusjoner kan innledes ved å be institusjonene selv om å vurdere de arbeidsmiljømessige sider ved deres tidligere laboratorier. Men her er en avhengig av at den bestilling som utformes til institusjonene er basert på relevante forhold. I oppfølgingen av saken blir det derfor viktig at departementet kan trekke vekslers på medisinsk ekspertise. Jeg vil derfor sette ned en rådgivende faggruppe, som får i mandat å gjennomgå de medisinske risikofaktorer ved denne typen virksomhet og gi departementet råd om på hvilken måte disse sider ved saken skal følges opp.

I det rådgivende utvalgets arbeid skal det blant annet trekkes inn nordisk medisinsk ekspertise, og representanter fra de ansatte og studentene ved NTNU.

Når det gjelder statens oppfølgingsansvar, som arbeidsgiver og som ansvarlig for de ansattes og studentenes helse og sikkerhet, ser jeg at det kan reises spørsmål ved NTNU sin håndtering av saken. Dette gjelder spørsmål om institusjonen tidlig nok har reagert på signaler om arbeidsmiljøet, om det er gjort nok for å kartlegge de faktiske forhold og om erstatningskravene har vært behandlet på en korrekt måte. Når det gjelder det siste har det gjennom media blitt fremsatt påstander om press, hemmelighold og nær kontakt mellom universitet og sykehus. Departementets oppfølging overfor NTNU og håndteringen av de enkeltstående erstatningssaker bør i et slikt perspektiv også gjøres til gjenstand for en nærmere granskning. Regjeringen har derfor besluttet å oppnevne et eget uavhengig utvalg for å granske statens samlede håndtering av saken. Regjeringen tar sikte på å komme tilbake med nærmere mandat og sammensetning av granskingsutvalget før jul.

Jeg har i dag mottatt en skriftlig redegjørelse fra NTNU om institusjonens håndtering av saken. Denne redegjørelsen vedlegges til orientering.

Vedlegg til svar:

Brev fra NTNU til Kunnskapsdepartementet. Dattert 8. desember 2006. Referanse: 2005/95.

Forekomst av hematologisk kreftsykdom hos tidligere ansatte og studenter ved NTNU - erstatningskrav

Vi viser til brev av 4.12. i år der Kunnskapsdepartementet ber NTNU gi en samlet oversikt over forhold rundt tilfellene av hematologisk kreftsykdom i NTNUs tidligere lokaler på Rosenborg. Disse lokalene tilhørte Norges lærerhøgskole i Trondheim (NLHT). NLHT ble en del av Universitetet i Trondheim i 1968, ble omdannet til Den allmennvitenskapelige høgskolen (AVH) i 1984 og ble en del av NTNU ved opprettelsen i 1996.

1. Bygningsmessige og bygningstekniske forhold

Å skaffe oversikt over bygningsmasse og forbedringstiltak som ligger 20-30 år tilbake i tid, er et relativt omfattende arbeid. Teksten under dette avsnittet er derfor foreløpig, og bygger på et relativt snevert kildemateriale. Vi mener imidlertid at hovedtrekkene skal være riktige.

NLHTs lokaler på Rosenborg ble åpnet i 1960 som ledd i innføringen av 9-årig skole. Institusjonen skulle gi lærere videreutdanning slik at de ble adjunker og kvalifisert for å undervise i det nye skoleslaget. En betydelig del av bygningene var avsatt til realfag.

Forskningsambisjonene var klart til stede, og gradvis vokste forskningsaktiviteten. Parallelt kom også hovedfagsundervisning i gang. På 70-tallet og tidligere var kunnskap om kjemikalier og effekt på helse mangelfulle. Fasilitetene var ikke tilpasset den type laboratorievirksomhet som ble stadig mer dominerende på 70-tallet. Virksomheten foregikk i ombygde undervisningsrom fra NLHTs første år på Rosenborg. I alt disponerte kjemi, botanikk og zoologi ca. 10 laboratorier, alle i Hovedbygget på Rosenborg.

Inntil slutten av 70-tallet var standarden på laboratoriene relativt dårlig. Flere laboratorier hadde dårlig eller manglende avtrekk. Avtrekkene (ved Botanisk institutt) ble slått av om ettermiddagen, en praksis som fortsatte inntil en kunne overstyre dette på ettermiddagen. Holdningen til forsvarlig behandling av farlige stoffer var varierende. Utslagsvasken ble brukt til å tømme ut farligere stoffer, og enkelte stoffer ble lagret på dunker og fordampet. Under 10 personer ved Botanisk institutt arbeidet med åpne radioaktive kilder og da i små doser med kort rekkevidde og scintillasjonstilling. Det var størst engstelse knyttet til bruk av scintillasjonsvæsker. Det ble ifølge foreløpige opplysninger, ikke brukt åpne radioaktive kilder etter begynnelsen av 80-tallet.

Ressursene var små, men det ble gradvis gjort tekniske forbedringer, til dels improvisert og selvlaget. Det var likevel et bygningsteknisk etterslep i forhold til virksomheten. Trangboddheten var stor. På 80-tallet var økonomien blitt sterkere, og behovene for rehabilitering større. Det skjedde en betydelig oppgradering av laboratoriene ved Kjemisk institutt, og nytt lager ble bygget like før 1980. Rundt 1980 ble det også iverksatt en større oppussing og oppgradering av lokaler og ventilasjonsanlegg ved Botanisk institutt. Botanikk fikk noe senere to nye undervisningslaboratorier med bra standard i paviljong på Rosenborg. Ventilasjonssystemet i store deler av bygget ble forsterket på 90-tallet. I 2000 ble lokalene fraflyttet i sin helhet, og virksomheten flyttet over i Realbygget på Gløshaugen.

Vi ser spor av et mer systematisk HMS-arbeide fra midten av 70-tallet. Kunnskapsnivået øker, lære-

bøkene som ble brukt har egne avsnitt og kapitler om farer, risiki og forholdsregler i forbindelse med laboratoriearbeid. Vi får de første instruksene om hvordan ansatte og studenter skal håndtere farlige stoffer. Studenter får muntlig opplæring og skriftlige veiledninger i sikkerhet i laboratorier både i kjemi og botanikk. Langt de fleste forteller om god oppfølging fra de tilsatte. Etter uhell med elektronmikroskopering i Oslo og Sverige tidlig på 70-tallet, ble strørråling fra de første apparatene sjekket med negativt resultat. Intervjuer som ble foretatt av studenter og ansatte ved Botanisk institutt på 90-tallet, tyder på at de tilsatte var påpasselige med sikkerheten også omkring 1980, selv etter den tids viten og praksis.

På slutten av 70-tallet ble oppmerksomheten rundt sikkerhet ytterligere skjerpet. Vi fikk arbeidsmiljølov med innføring av vernesjef, verneinspektører, hovedverneombud og verneombud. Dette resulterte i arbeidsplassgjennomgang med forslag til forbedringstiltak både på kort og lang sikt. På 80-tallet kom krav om basiskunnskaper i kjemi - bl.a. av sikkerhetsmessige grunner - for å kunne studere biologiske fag.

2. Berørte personer og oppfølging av disse

Hvor mange personer?

Utgangspunktet for saken var en rapport datert 6.10.97 fra Arbeidsmedisinsk avdeling (AMA) ved tidligere Regionsykehuset i Trondheim. Her ble det beskrevet fire tilfeller av hematologisk kreftsykdom som kan være forårsaket av eksponering i forbindelse med laboratorievirksomhet. Alle hadde studert hovedfag ved Botanisk institutt. Tre av tilfellene ble meldt til Direktoratet for arbeidstilsynet som yrkesykdom.

Da rapporten av 6.10.97 fra AMA forelå besluttet NTNU å gjøre saken offentlig kjent gjennom en pressekonferanse 28.10.97. Dagen før ble om lag 30 personer som en på dette tidspunktet anså som berørte, invitert til informasjonsmøte. Her ble det informert om bakgrunnen for saken, rapporten fra AMA, gitt en orientering om individuell oppfølging og hva som videre skulle skje. NTNU holdt pressekonferanse umiddelbart etter informasjonsmøtet. Samtidig ble en pressemelding kunngjort.

Det kom fram opplysninger på informasjonsmøtet som tilsa at gruppen eksponerte burde utvides. Daværende og tidligere tilsatte, samt tidligere studenter som arbeidet i laboratoriet på Botanisk institutt, Rosenborg, til sammen 49 personer, ble derfor tilskrevet av NTNU. Her ble de orientert om saken og gjort kjent med at universitetsledelsen hadde bestemt at alle nåværende og tidligere ansatte, samt tidligere studenter som arbeidet med tilsvarende arbeidsmiljøpåvirkning på laboratoriet i det aktuelle tidsrom, skulle tilbys helseundersøkelse. Fem personer trakk

seg fra undersøkelsen, en lot seg ikke oppspore. Totalt ble det gjennomført en medisinsk undersøkelse av 43 personer. Helseundersøkelsen ble organisert av NTNUs HMS-seksjon i samarbeid med AMA. For personer med annen bopel enn Trondheim ble disse ivaretatt av egen fastlege. AMA utarbeidet retningslinjer for undersøkelse, som også sammenfattet resultatene i en rapport 20.4.1998.

Rapporten konkluderte med at de utførte medisinske undersøkelsene og vurdering av aktuelle personer, ikke gir holdepunkter for at det i den aktuelle gruppen nå finnes noen påvisbar helseskade, som kan relateres til tidligere arbeidsmiljøpåvirkninger i laboratoriene ved Botanisk institutt. Det er viktig å understreke at helseundersøkelsen ga status på daværende tidspunkt og ikke kunne si noe om fremtiden.

Etter intern behandling ved NTNU ble AMAs rapport av 20.4.1998 oversendt de involverte 8.7.1998. Det har ikke vært nærmere dialog med denne gruppen etter denne tid.

Informasjon til de etterlatte

Saken ble offentlig kjent etter initiativ fra NTNU 28.10.1997 (se ovenfor). NTNU v/HMS-seksjonen informerte per telefon de etterlatte til de aktuelle tre personene dagen før saken ble kjent. Det var løpende kontakt med de etterlatte i de nærmeste dagene. 31.10.1997 ble de etterlatte tilskrevet og fikk rapporten fra AMA oversendt.

I de nærmeste ukene som fulgte var det jevn kontakt med de etterlatte. Det kom frem at de ønsket og hadde behov for å treffe hverandre. Det ble fra NTNUs side lagt til rette for et slikt møte som ble holdt 26.1.1998. På møtet deltok de tre etterlatte, NTNU var representert ved Personaldirektøren og en representant fra HMS-seksjonen. Her kom det frem ønske om å treffe medisinsk ekspertise fra AMA, Botanisk institutt ved instituttleder og professor Tor Henning Iversen.

Nytt møte ble avholdt 23.3.1998. Her møtte, foruten de etterlatte, AMA v/professor Bjørn Hilt, Botanisk institutt ved professor Tor Henning Iversen og instituttleder og en representant fra HMS-seksjonen. Hensikten med møtet var blant annet å gi mulighet for å stille spørsmål i forhold til rapporten. De etterlatte uttrykte ønske om at møtene ikke skulle være allment kjent.

15.6.1998 mottok NTNU brev på vegne av de etterlatte. I brevet etterlyses det nærmere informasjon. Konkret spørres det etter hva som skjuler seg bak universitetsdirektørens utsagn om at alarmen ved NTNU i all hovedsak nå er avblåst.

De etterlatte ble tilskrevet av Universitetsdirektøren i brev av 23.6.1998. Her orienteres de om rapporten fra AMA som omhandler undersøkelsen av den "utvalgte" gruppen på 49 personer. Det har ikke vært

nærmere dialog med de etterlatte etter denne tid. NTNU har imidlertid vært i kontakt med deres advokat og tilrettelagt med nødvendige opplysninger de forliksforhandlingene som foregikk i regi av Regjeringsadvokaten. NTNU har ikke deltatt i disse forhandlingene.

Informasjon til instituttet og fakultetet

Instituttet ble orientert 28.10.1997. Påfølgende dag ble det holdt informasjonsmøte for hele fakultetet, tidligere Fakultet for kjemi og biologi. I dag er dette en del av nåværende Fakultet for naturvitenskap og teknologi.

Informasjon til tidligere hovedfagstudenter

Botanisk institutt sendte brev (10.11.1997) til tidligere hovedfagstudenter som ikke fikk tilbud om helseundersøkelse, for å orientere om saken. Brev gikk til 169 hovedfagskandidater som studerte på instituttet i 70 - 80-årene.

Oversikt over antall personer som ble antatt å være berørt

Antall personer - meldte yrkessykdommer i 1997	3
Antall personer - i "oppfølgingsgruppen"	49
Antall personer - tidligere hovedfagstudenter, Botanisk institutt	169

Utviklingen etter 1999

I perioden 1997 - 2003 har HMS-seksjonen mottatt 27 henvendelser i saken. De fleste kom i tilknytning til dagene etter 28.10.1997 da saken hadde stor oppmerksomhet ved NTNU og i media. Også i årene etter er det kommet henvendelser. Fire av personene er blitt henvist videre til Arbeidsmedisinsk avdeling for vurdering, og alle er meldt til Direktoratet for arbeidstilsynet som yrkessykdom. I samråd med medisinsk ekspertise har de andre henvendelsene blitt vurdert til ikke å ha sammenheng med den aktuelle saken.

Da saken kom opp igjen i 2003, tok NTNUs ledelse opp spørsmålet med AMA om man skulle gjennomføre en oppfølging av de som var berørt i 1997, eller andre ansatte og studenter i Rosenborgmiljøet. Det ble da vurdert som lite aktuelt med en ny helseundersøkelse, ettersom gruppen berørte - etter det man visste da - ikke var endret. Det ble imidlertid sendt et brev datert 27.11.2003 til samtlige som var med i den medisinske undersøkelsen i 1998. Dersom de hadde spørsmål kunne de ta kontakt med NTNUs HMS-seksjon.

AMA anså det fremdeles som interessant å gjennomføre et forskningsprosjekt, se nedenfor.

3. Forskningsmessig oppfølging

Søknad om forskningsmessig oppfølging i 1998

Som nevnt vurderte AMA i rapport av 6.10.97 fire tilfeller av hematologisk kreftsykdom ved Botanisk institutt. Det ble konkludert med at disse kunne ha en viss sammenheng med eksponering i laboratoriemiljøene. På denne bakgrunn samlet Krefregisteret og AMA representanter for HMS-seksjonene og personalavdelingene ved de fire universitetene og Landbrukshøgskolen på Ås i mars 1998. Vurderingene som AMA hadde gjort i 1997 ble referert, og Krefregisteret og institusjonene ytret interesse for en epidemiologisk undersøkelse for bedre å kunne estimere kreftrisiko blant hovedfags- og siv.ing.-kandidater som hadde arbeidet i laboratoriene. AMA fikk i oppdrag å utforme en prosjektbeskrivelse i samråd med Krefregisteret. Avdelingsoverlege, prof. dr.med. Bjørn Hilt, AMA, utformet forslaget med tilslutning fra daværende instituttoverlege Frøydis Langmark, Krefregisteret.

I tråd med dette foreslo Krefregisteret og AMA i brev av 10.3.99 et nasjonalt prosjekt for å undersøke krefthyppigheten blant personer med eksponering for kreftframkallende stoffer i laboratoriemiljøer. Undersøkelsen skulle omfatte personer med hovedfag eller siv.ing.-grad fra de fire universitetene og Norges landbrukshøgskole. Opplysningene skulle analyseres i Krefregisteret mht. krefthyppighet og relativ risiko. Ved forhøyet risiko skulle arbeidsmiljø- og eksponeringsforhold over tid beskrives, og det kunne være aktuelt å sammenligne tilfeller med spesifikke krefttilfeller mot personer uten sykdom innen kohorten. Det ble antydnet at arbeidet ville ta tre år og at det burde kunne føre fram til en doktorgrad.

Initiativtakerne pekte på at det "må være arbeidsgivers ansvar at det blir kartlagt om det finnes økt kreftrisiko blant de personer som de har ansvar for". De foreslo derfor at institusjonene gikk sammen om å dekke utgiften på 2 mill kr over tre år, eventuelt at de rettet en felles henvendelse til daværende Kirke-, utdannings- og forskningsdepartement (KUF) om finansiering av undersøkelsen. Ifølge våre arkiver ble KUF orientert om prosjektforslaget i brev av 07.4.1999 fra AMA. Her trekkes også den alternative finansieringsmåten fram.

NTNU la forslaget fram for fagmiljøene ved Fakultet for kjemi og biologi og Det medisinske fakultet til uttalelse. Dette dannet grunnlag for NTNUs svar av 14.7.1999 til Krefregisteret. Her stilte NTNU seg i utgangspunktet positivt til et samarbeid om en slik undersøkelse. Institusjonen kunne imidlertid ikke støtte prosjektet slik det var beskrevet. Det ble pekt på enkelte metodiske svakheter. Undersøkelsen burde utvides til å omfatte tilsatte, resultatene fra en undersøkelse av krefthyppighet i laboratorier i regi av International Agency for Research of Cancer

(IARC) burde foreligge, og andre berørte universitet og høyskoler samt sentrale instanser måtte bidra til gjennomføringen. For å kunne vurdere på hvilken måte og i hvor stor grad NTNUs interne ressurser skulle involveres i prosjektet, måtte innvendingene ovenfor avklares. Institusjonen imøteså en bearbeidet prosjektbeskrivelse.

En slik beskrivelse var ikke mottatt innen utløpet av vårsemesteret 2000. NTNUs HMS-seksjon tok likevel opp saken opp på eget initiativ i notat av 6.6.2000 til NTNUs ledelse. Bakgrunnen var henvendelser fra pårørende til HMS-seksjonen om flere krefttilfeller blant tidligere studenter. I notatet pekes det på at prosjektet ifølge skissen hadde tre trinn: Første trinn var å sammenholde studentdata fra relevante fag med data i Krefregisteret. HMS-seksjonen anbefalte at NTNU sammen med de fire andre institusjonene gjennomførte trinn 1, men at undersøkelsen ble utvidet til også å omfatte ansatte.

Initiativet fra HMS-seksjonen ble fulgt opp med brev av 18.8.2000 til de øvrige fire institusjonene der de ble invitert til å komme med tilbakemelding til forslaget fra HMS-seksjonen. Reaksjonene ble oppsummert i NTNUs brev av 4.1.2001 til Krefregisteret:

"I tilbakemeldingen fra universitetene og NLH stiller man seg overveiende positive til en kartlegging og er villige til å bidra med det materiell som fins. Arbeidet med å fremskaffe de opplysningene prosjektet krever, vurderes imidlertid som så ressurskrevende at universitetene ikke ser det som mulig å stille disse til disposisjon. Universitetene og NLH gjør det også klart at de ikke kan bidra økonomisk til gjennomføringen av prosjektet. Det påpekes igjen at en eventuell undersøkelse ikke bør igangsettes for resultatene fra IARC-undersøkelsen foreligger og er gitt en faglig vurdering. Det understrekes også at stipendiater og tilsatte må inkluderes i en eventuell undersøkelse."

NTNU avslutter brevet med å be Krefregisteret gi IARC-studien en faglig vurdering når den foreligger og om å innkalle representanter fra universitetene og NLH til et møte der det gjøres opp status og gis råd vedrørende eventuelle videre undersøkelser. Dette avslutter NTNUs medvirkning i denne forskningsmessige oppfølgingen.

STAMIs oppfølging av Rosenborgsaken i 2004

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) gjennomførte i 2003 på vegne av Regjeringsadvokaten statistiske analyser knyttet til konkrete krav fra tidligere ansatte på Rosenborg. Som grunnlag for disse analysene skaffet NTNU fram personnummer over ansatte og studenter som hadde benyttet laboratoriene som studie- og arbeidssted. Følgende datasett ble oversendt:

- 7 075 studenter for perioden høst 1976 - vår 2000
- 263 dr.gradsstudenter fra 1983 fram til 2004
- 293 ansatte eller tidligere ansatte fra og med 1983 og fram til 2004

STAMI konkluderte i brev 29.04.04 med at avdekkete sykdomstilfeller lå nært opp til forventningstallene. STAMI sier imidlertid videre: "En tolking av dette er imidlertid ikke mulig uten å få avklart i hvilken grad det forekommer tilfelle av hematologisk kreft i denne befolkningen som ikke har blitt avdekket gjennom Rosenborgsaken. En slik analyse er teknisk mulig å gjennomføre ved en kobling mot Kreftregisteret."

STAMI fulgte opp dette gjennom en prosjektskisse datert 04.05.05 der instituttet opplyste at det var inngått et samarbeid med Kreftregisteret og Arbeidsmedisinsk avdeling ved St. Olavs (AMA). Hensikten var å kjøre de data NTNU allerede hadde oversendt, mot Kreftregisteret. STAMI opplyste at samkjøringen ville kreve konsesjon fra Datatilsynet og fritak fra taushetsplikten. I denne prosessen var det viktig at de som var mest berørt, dvs. ansatte og studenter, uttrykte ønske om en slik undersøkelse. STAMI bad dessuten om kr 32 000,- for å dekke en del driftsutgifter i prosjektet.

NTNU tok opp saken med arbeidstakerforeningene og studenttillitsvalgte og fikk deres støtte. Vi bekreftet på denne bakgrunn i brev av 8.8.2005 at NTNU var interessert i at STAMI gjennomførte kartleggingen. Vi bad samtidig STAMI om et oppfølgingsmøte når resultatene forelå for å drøfte eventuelle implikasjoner og oppfølgingspunkter.

I e-post datert 13.9.2006 ble NTNU underrettet av STAMI at kjøringen mot Kreftregisteret er blitt utsatt inntil Kreftregisteret hadde foretatt en gruppering av de aktuelle kreftformene. STAMI har bekreftet at kjøringen vil skje i nær fremtid. Det vil ta noe mer tid før analysen foreligger. NTNU har allerede avtalt et møte med faggruppen som står bak prosjektet så snart de foreligger, for å drøfte resultater og eventuelle tiltak.

4. Sentralt organiserte tiltak av forebyggende karakter

HMS-systemet

NTNUs system for HMS-arbeid ble vedtatt av Kollegiet i sak 31/99. Systemet forelå som en HMS-håndbok i papirversjon frem til 2002, da den ble gjort tilgjengelig og siden oppdatert kun på nett. De enkelte enheter hadde før dette utarbeidet lokale HMS-bestemmelser, sikkerhetshefter o.l. I HMS-systemet beskrives bl.a. hvordan NTNU organiserer sitt HMS-arbeid, der bl.a. ansvar og oppgaver for linjeledere og for verneombudslinjen beskrives.

I tråd med det overordnede HMS-systemet er det

til nå utarbeidet retningslinjer for bruk av ulike strålekilder, HMS i forsøksdyravlager, bruk av flus-syre (et spesielt farlig kjemikalie), melding og oppfølging av ulykker, anskaffelse av vernebriller med synskorreksjon for de som er avhengige av briller i lab og verksted, feltarbeid, HMS-runde og arbeid med biologiske faktorer.

NTNU har mottatt godkjenning fra Statens strålevern i henhold til Strålevernforskriftens § 5. Det foreligger en oversikt over alle godkjenningspliktige strålekilder, lokaler der disse brukes og lokale strålevernsansvarlige.

Organisering av HMS-arbeidet

Inntil 1996 organiserte universitetet vernearbeidet med utpekte personer som hadde ansvar for vernearbeidet: Verneleder, ledere i vernemessig forstand, verneinspektører og verneombud. I 1996 ble ordningen med Verneleder og verneinspektører avviklet og ressursene overført til HMS-seksjonen.

Da Kollegiet i sak 34/99 vedtok at den enkelte instituttleder også hadde ansvar for helse-, miljø og sikkerhetsarbeidet lokalt, ble ansvaret for HMS tydeliggjort. Instituttledere fikk da personalansvar i tillegg til faglig ansvar. HMS-ansvar ligger i linjen og er beskrevet i NTNUs HMS-system.

HMS-seksjonen er tillagt ansvar for å vedlikeholde og utvikle NTNUs sentrale HMS-system.

Opplæring

Ved NTNU gjennomføres en rekke ulike HMS-relaterte kurs. I etterkant av Rosenborgsaken i 1997 så man ved NTNU behov for en økt satsning på opplæring av ansatte og studenter. Følgende gir en kort oversikt over kurs som tilbys og som kan relateres til laboratoriearbeid:

- Grunnkurs i HMS (40-timerskurs), tre ganger per år fra tidlig 90-tall til og med 2002, to ganger per år fra 2003 til d.d.. Kurset har vært arrangert i samarbeid med SINTEF og Studentsamskipnaden i Trondheim. Aktuelle deltagere har vært linjeledere, HMS-koordinatorer, verneombud og ansatte som linjeledere har villet gi denne opplæringen
- Strålevernkurs, både for lokale strålevernsansvarlige og for brukere av ioniserende stoffer og laser, flere kurs i samarbeid med SINTEF
- Brannvernkurs
- Bruk av NTNUs stoffkartotek
- Sentralt organiserte førstehjelpskurs
- Ulike temakurs i regi av HMS-seksjonen (bruk av gass, HMS-datablad, ergonomi m.m.)
- Opplæring av studenttillitsvalgte i systematisk HMS (siden 2004)
- Temabaserte kurs etter enhetenes behov

Stoffkartotek

Oppslagsverk over universitetets kjemikalier (papirversjon) kom i 1991. Nye krav til innhold og form gjorde at universitetet i 1994 inngikk en avtale om elektronisk stoffkartotek (CHESS), der man begynte å lage en oversikt over NTHs stoffer og kjemikalier. I 1996 ble dette utvidet til å omfatte NTNU. I mars 2006 skiftet NTNU leverandør av elektronisk stoffkartotek til eco online. Opplæring i bruk av dette systemet er gjennomført på alle aktuelle fakulteter. Det er igangsatt et arbeid for å risikovurdere stoffene og kjemikaliene for på sikt å gjennomføre substitusjon der det er mulig.

Måltrettede helseundersøkelser

I 1999 påbegynte man prosjektet "Måltrettet helseundersøkelse" av nyansatte og ansatte som gjennom sitt arbeid blir eksponert for mulig helseskadelige faktorer. Dette er en helseundersøkelse/-samtale for å vurdere om eksponering i arbeidet kan medføre sykdom eller skade, ev. enkle medisinske undersøkelser knyttet til eksponeringen og vurdering av intervaller mellom oppfølgingssamtale/-undersøkelse.

Samtlige aktuelle ansatte ved NTNU har fått dette tilbudet. Prosjektet ble ferdigstilt i 2005. HMS-seksjonen vil vurdere om flere risikogrupper skal få kontinuerlig tilbud om måltrettet helseundersøkelse. Dette gjøres som en del av NTNUs systematiske HMS-arbeid.

Kartlegging av HMS-forhold

De fleste enhetene ved universitetet har gjennomført vernerunder i en eller annen form i mange år. I 1999 ble det utformet et kartleggingsverktøy til HMS-systemet basert på hele arbeidsmiljølovgivningen, der enheten kunne kartlegge egne utfordringer i tilknytning til hele HMS-området. De fleste enheter gjennomfører årlige HMS-runder. I en HMS-runde deltar leder eller dennes representant (HMS-koordinator), verneombud og aktuelle ansatte og studenter.

HMS-seksjonen har siden 2002 bistått enhetene med risikovurdering av egen aktivitet. Fokus er risiko for uønskede hendelser og eksponering for kjemikalier.

Romkort

Ved NTNU har man innført Romkort. Dette er et standardisert oppslag som skal henges opp på eller

ved alle dører inn til rom, også bakdører, der det brukes eller oppbevares kjemikalier, brannfarlige gasser eller væsker eller det er andre forhold som kan medføre fare for helse eller miljø (laboratorier, verksteder, forsøkshaller, avfallslager, lagerrom osv.).

Romkortet gir opplysninger om særlige farer som befinner seg i det aktuelle rommet samt hvem som er romansvarlig. Opplysningene skal være tilgjengelig for brukerne av rommet, og for innsatspersonell (brannvesen, røykdykkere osv.) i nødssituasjoner. NTNU opplever at Romkortet har styrket beredskapen ved f.eks. uhell, idet man raskt har hatt mulighet til å skaffe opplysninger om virksomheten i det enkelte rommet.

Årsrapportering

Fra 1999 har styret årlig behandlet rapport om institusjonens HMS-arbeid. Styret har viet rapporten stor oppmerksomhet. Hvert enkelt institutt/seksjon rapporterer status for eget HMS-arbeid til overordnet nivå. HMS-seksjonen sammenstiller rapportene til en felles rapport for NTNU. Årsrapporten har vært fremlagt for NTNUs ledelse til behandling. Noen av spørsmålene i årsrapporten har vært hvilke spesielle utfordringer den enkelte enhet har hatt på HMS-området, hvilke tiltak de har gjennomført og hvilke mål de har for neste års HMS-arbeid.

Nye tiltak sentralt og lokalt

NTNU og SINTEF har i fellesskap satt seg som mål å få "Europas beste laboratorier". Dette innebærer økt fokus på sikkerhet på laboratorier. NTNU er i ferd med å iverksette tiltak som:

- System for å avhende av gamle kjemikalier
- Utvikle felles system for laboratoriehåndbok
- Opplæring i sikkert laboratoriearbeid

Institusjonen har også under etablering et felles system for håndtering av ordinært og farlig avfall.

Enhetene ved NTNU har de seinere årene hatt et økende fokus på HMS for ansatte og studenter. I tråd med dette planlegges en rekke tiltak i regi av disse.

Med hilsen

Torbjørn Digernes

Trond Singsaas
organisasjonsdirektør

SPØRSMÅL NR. 295**Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 12. desember 2006 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Kirkegårdsarbeidere over hele landet har bierverv som salgsagenter for sten- og inskripsjonsfirmaer. Aktører i næringen mener, i likhet med mange innen kirkens rekker, at dette er en tvilsom, umoralsk og uetisk praksis. Videre at agenturvirksomheten er til hinder for konkurranse fordi den kirkeansatte får konkurransefordeler og hindrer konkurrentenes salg.

Vil Regjeringen ta initiativ til at denne aktiviteten opphører, enten gjennom å be Konkurransetilsynet prioritere saken eller gjennom initiativ mot kirken?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten har i reportasjer 1. desember, 2. desember og 4. desember beskrevet ulike sider av en veletablert praksis med at kirkegårdsarbeidere ved siden av jobben for kirken driver salgsagenturer for sten- og inskripsjonsfirmaer.

Aktører i bransjen som forsøker å markedsføre slike produkter og tjenester i konkurranse med slike agenter opplever virksomheten som konkurransevridende og et hinder for salg på enkelte kirkegårder. Slike agenturer blir omtalt som lokale monopoler enkelte steder. Provisjonene oppgis å være opp mot 40 prosent, og det anslås at om lag hver fjerde gravsten selges via kirkeansatte som driver agenturvirksomhet på si.

Kirkegårdsarbeiderne er ansatt av det lokale kirkelige fellelråd, men som oftest finansiert av kommunen. I noen kommuner er det forbud mot agenturvirksomheten, uten at dette nødvendigvis har satt en stopper for aktiviteten. I andre kommuner er det aksept for virksomheten dersom kirkegårdsarbeiderne opptrer høflig og korrekt. I noen av eksemplene Aftenposten viser til foregår det salg både fra kirkegårdsarbeidere med agentur og fra konkurrenter på samme gravplass. I andre eksempler har ektefeller til kirkegårdsansatte overtatt agenturet når kirkerådet har satt ned foten for salgsvirksomheten overfor egne ansatte.

Kirkegårdsrådsrådgiver Helge Klingberg ved Kultur- og kirkedepartementet mener ifølge Aftenposten 2. desember at virksomheten er svært uheldig.

Steinindustriens Landssammenslutning (SIL) har tatt en rekke initiativ overfor Kultur og Kirkedepartementet, Konkurransetilsynet og Nærings- og handelsdepartementet for å få slutt på at kirkeansatte driver business på si uten at det har resultert i endringer. En tilbakemelding har vært et spørsmål om ikke

bransjen selv kan rydde opp, men svaret fra bransjeforeningen er at det ikke er opp til bransjen å bestemme hvordan aktører i næringen skal drive sin markedsføring.

Det fremgår også at Konkurransetilsynet i to omganger har avvist å prioritere saken og vist til mangel på klare regler, instruksjoner eller annet egnet virkemiddel. Arbeidsgiverforeningen for Kirken anbefaler fellelrådene å forby ansatte å drive salg av gravminner, men vil ikke frata de kirkelige fellelrådene selv muligheten å skaffe inntekter fra et slikt salg så lenge offentlige myndigheter ikke har satt ned foten.

Svar:

Det framgår av begrunnelsen for spørsmålet at Konkurransetilsynet i to omganger har avvist å prioritere saken som representanten Hansen tar opp i spørsmålet. Konkurransetilsynet av slo i mai 2005 en anmodning fra Steinindustriens Landssammenslutning (SIL), om å pålegge opphør av salg av gravminner gjennom de kirkelige fellelråd, ut fra prioriteringshensyn. Avgjørelsen ble påklaget til Moderniseringsdepartementet som opphevet avslaget fordi begrunnelsen ikke oppfylte lovens krav. Departementet la vekt på at en avvisning må inneholde vurderinger slik at den klageberettigede i praksis kan vurdere om det er grunn til å påklage vedtaket.

I avgjørelse A2005-38 av 16. november 2005 av slo Konkurransetilsynet på ny å ta opp saken. Denne avgjørelsen ble ikke påklaget. Det heter bl.a. i Konkurransetilsynets avgjørelse:

"SIL viser i sin anmodning til at en del kirkelige fellelråd har inngått avtale med én bestemt gravminneproducent for salg innenfor sitt regionale område. Videre fremhever SIL at ansatte i Den norske kirke og De kirkelige fellelråd står for formidling og salg av gravminner. Det fremgår av sakens dokumenter at SIL i tillegg til å henvende seg til Konkurransetilsynet også har gjort forsøk på å få Kultur- og kirkedepartementet til å gjøre noe med nevnte forhold.

For Konkurransetilsynet virker det som hovedårsaken til at de forhold som er beskrevet kan forekomme er den rolleblanding som er gjort mulig, og mangelen på klare regler eller instruksjoner overfor de personer det gjelder. Det synes for Konkurransetilsynet som mest hensiktsmessig at en løsning på problemstillingen bør søkes gjennom å foreta de nødvendige justeringer i systemet, enten det er snakk om regelendringer eller instruksjoner eller annet egnet virkemiddel.

I denne saken ville den mest nærliggende reaksjon fra Konkurransetilsynets side uansett være å sende en påpekning etter konkurranseloven § 9 første ledd bokstav e til Kultur- og kirkedepartementet. Dette anses

ikke som nødvendig i og med at departementet allerede er oppmerksom på problemstillingen."

Selve realiteten i saken ble således ikke vurdert i forbindelse med Konkurransetilsynets avslag. Etter medieoppslagene å dømme forekommer også tilfeller der kirkelig fellestråd selv driver formidling/agentur for tilvirkere/selgere av gravminner.

Alt etter omstendighetene i den enkelte kommune er det kirkelig fellestråd, menighetsrådet eller kommunen selv som utøver den forvaltningsmyndighet som etter gravferdsloven er knyttet til godkjenning av de enkelte gravminner, og andre oppgaver som har betydning for de firmaer som yter tjenester til festeren av graven eller andre som har ansvar for

det enkelte gravsted. Det er i forhold til forvaltningens nøytralitet i slike saker at den konkurransepoltiske del av problemet ligger.

Et annet og mer etisk spørsmål ligger i hvordan forvaltningsmyndigheten og ansatte hos organer som er tillagt forvaltningsmyndighet skal opptre overfor publikum. I forhold til kirkegårdene er oppgaven å forvalte disse med orden og verdighet.

Jeg er enig med Konkurransetilsynet i at den nærmeste løsningen på de problemer som er tatt opp i spørsmålet ligger på regelverkssiden. Jeg vil derfor ta saken opp med Kultur- og kirke departementet som er ansvarlig for gravferdsloven.

SPØRSMÅL NR. 296

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 12. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan mener arbeids- og inkluderingsministeren at regelverket for fri offentlig skoleskyss (gratis transport) skal praktiseres til og fra jobb og utdanning for mennesker med sterk funksjonsnedsettelse?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt gjort kjent med en sak hvor en person med sterk funksjonsnedsettelse har hatt rett til fri offentlig skoleskyss til og fra jobb og utdanning ved et nasjonalt prosjekt i nabokommunen. Saken er omtalt i Dagbladet 03.12.06 side 6 og 7. Når vedkommende ikke lengre var innvilget spesialpedagogiske timer, falt retten til fri transport bort, seiv om vedkommende skulle fortsette ved prosjektet. Kommunen sier at dette er i tråd med regelverket og har fattet enkeltvedtak i saken. Med tanke på at det er stor tverrpolitisk enighet om å legge til rette for et inkluderende samfunn, synes det lite rimelig med en slik tolkning av regelverket.

Svar:

For elever i grunnskolen og den videregående skolen er det gitt regler om gratis skoleskyss i opplæringsloven. Funksjonshemmede elever har rett til gratis skoleskyss uavhengig av reiselengde. Rettig-

hetene gjelder når funksjonshemmingen er den direkte årsak til at eleven trenger skyss til og fra skolen.

Hensikten med skyssreglene er å sikre at elever kan få oppfylt sin rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring uavhengig av geografisk bosted. Reglene om skoleskyss gjelder derfor bare skyss til og fra opplæring som gis i medhold av opplæringsloven. Reglene omfatter dermed ikke skyss til og fra jobb.

For ordens skyld gjør jeg oppmerksom på at det vedtaket kommunen har gjort i saken nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, kan påklages til fylkesmannen.

Videre kan det ytes grunnstønad dersom en person har ekstrautgifter til transport på grunn av varig sykdom, skade eller lyte. Ekstrautgiftene må være nødvendige, for eksempel fordi vedkommende er avhengig av å benytte drosje til reisen. Grunnstønaden ytes etter seks satser der den laveste sats i 2006 er 6 744 kr og den høyeste 33 804 kr. Ekstrautgiftene må svare minst til beløpet for de enkelte satsene.

For øvrige transportordninger til og fra arbeid og utdanning for mennesker med nedsatt funksjonsevne kan jeg opplyse om at Samferdselsdepartementet og daværende Sosial- og helsedepartementet i 2001, etablerte et nasjonalt forsøk med arbeids- og utdanningsreiser som et tilbud til personer som falt utenfor eksisterende ordninger, slik at disse ikke skulle behøve å takke nei til arbeid eller utdanning på grunn av

manglende transportmuligheter. Personer som mottar uførepensjon omfattes imidlertid ikke av denne ordningen. Dette gjelder selv om de deltar på arbeidsmarkedstiltak Varig tilrettelagt arbeid (VTA) eller andre tilrettelagte arbeids- eller aktivitetstilbud.

Kommunen har etter sosialtjenesteloven et ansvar for både praktisk og personlig bistand til personer som trenger hjelp til dagliglivets gjøremål, herunder å vurdere behovet for eventuelle transporttjenester for personer med nedsatt funksjonsevne, for at disse så langt som mulig skal kunne ha et aktivt og selvstendig liv på linje med andre. For å oppnå dette har sosialtjenesten i kommunen et ansvar for at det utarbeides en individuell plan i nært samarbeid med den det gjelder og andre tjenesteytere, slik at personer med langvarige og koordinerte tjenester får et helhetlig tilbud. Kommunen har imidlertid hjemmel for å kreve egenbetaling for slike utlegg.

nester for personer med nedsatt funksjonsevne, for at disse så langt som mulig skal kunne ha et aktivt og selvstendig liv på linje med andre. For å oppnå dette har sosialtjenesten i kommunen et ansvar for at det utarbeides en individuell plan i nært samarbeid med den det gjelder og andre tjenesteytere, slik at personer med langvarige og koordinerte tjenester får et helhetlig tilbud. Kommunen har imidlertid hjemmel for å kreve egenbetaling for slike utlegg.

SPØRSMÅL NR. 297

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 12. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Ifølge lov om folketrygd ytes det omsorgspenger i 10 dager til arbeidstakere som må ta fri fra jobb for å passe syke barn. Både mor og far har, hver for seg, rett til 10 dagers omsorgspermisjon for egne barn. For sjømannsfamilier er dette ofte vanskelig, for ikke å si umulig, å gjennomføre. Far/mor er på sjøen og kan ikke reise hjem for å yte omsorg for sykt barn.

Finnes det muligheter for fleksibilitet i regelverket, eller vil statsråden bidra til at sjømannsfamilier får benytte hele foreldrekvoten?»

BEGRUNNELSE:

I mange familier, der en av foreldrene har et yrke som gjør at han/hun må være borte fra hjemmet i lengre perioder, oppstår ofte problemer når barna blir syke og en av foreldrene må være hjemme fra arbeidet. Den av foreldrene som har sitt yrke om bord i skip eller på oljeplattform, eller i andre yrker som krever langvarig fravær fra hjemmet, kan ikke uten videre reise hjem for å ta ut sine 10 dager med omsorgspenger og barnet får kanskje ikke den nødvendige omsorg fra foreldrene. For sjømannsfamilier ville det være naturlig å la den av foreldrene som har muligheten til å yte omsorgen få anledning til å ta ut hele kvoten på 20 dager.

Svar:

Arbeidstaker som må være borte fra arbeidet for å ha tilsyn og pleie av sykt barn i hjemmet har rett til omsorgspenger i inntil 10 dager. Når arbeidstakeren er alene om omsorgen, dobles antall stønadsdager. Forståelsen av begrepet alene om omsorgen følger av

folketrygdlovens bestemmelser om hvem som kan anses for enslig forsørger. En person regnes likevel som alene om omsorgen for et barn hvis den andre av barnets foreldre i lang tid ikke kan ha tilsyn med barnet fordi han eller hun er funksjonshemmet, innlagt i helseinstitusjon som langtidspasient eller tilsvarende forhold. Arbeidsgiveren betaler omsorgspenger i inntil 10 dager, mens trygden dekker omsorgspenger som overstiger 10 dager.

Rikstrygdeverket har tidligere tatt stilling til spørsmålet om moren kunne anses for å være alene om omsorgen for barnet og derfor få rett til utvidede omsorgspenger i et tilfelle hvor faren var sjømann og derfor var fraværende fra hjemmet i lengre perioder. Rikstrygdeverket kom til at moren ikke kunne anses for å ha omsorgen alene med henvisning til at forutsetningen er å legge samme forståelse til grunn som for enslige forsørgere. Saken ble anket til Trygderetten (Trygderettskjennelse 6281/ 93), ankeutvalget mente anken ikke ville føre frem og nektet anken fremmet.

Jeg har forståelse for at personer med yrker som innebærer lange fravær fra hjemmet kan ønske en status som enslige forsørgere i forhold til omsorg for syke barn. Av hensyn til konsekvens i regelverket bør imidlertid et begrep ha samme innhold gjennomgående i loven. Bare i tilfeller hvor den andre ektefellen er avskåret fra tilsynet på grunn av funksjonshemming og langvarig sykdom er det gjort et unntak. Det vil lett oppstå avgrensingsproblemer ved å åpne for en utvidet rett også i forhold til fravær på grunn av ulike turnusordninger og arbeidsforhold. Videre er det ikke uten videre rimelig at folketrygden skal påta seg en slik utgift som ellers ektefellens arbeidsgiver har ansvaret for.

SPØRSMÅL NR. 298**Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 11. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«I Kommunal Rapport nr. 39 for 2006, vises det til at en del sosialkontorer i Oslo og Akershus kutter forsørgerbidraget til foreldrene, når barna får stipend eller deltidsjobb. Andre lar barna beholde alle inntekter, uten å straffe foreldrene. Alle begrunner sin praksis i samme lov. Mye kan tyde på at gjeldende rundskriv ikke er klart nok, når sosialkontorene tolker det så vidt forskjellig.

Vil statsråden sørge for en klargjøring av dagens regelverk slik at man oppnår lik praksis uavhengig av bosted?»

BEGRUNNELSE:

Studenter ved Høyskolen i Oslo har avslørt høyst ulik lovtolkning og praksis ved ni sosialkontor i Oslo og Akershus. Også sosialkontorene i Oslo har helt forskjellig praksis. Men alle begrunner sin praksis i sosialtjenesteloven og i rundskrivet som skal hjelpe dem og tolke den.

Fire av de ni undersøkte sosialkontorene regner altså med barns utdanningsstipend, når de utmåler forsørgertillegg til foreldrene. Ett av kontorene trekker fra både utdanningsstipend og barns arbeidsinntekter. Seks kontorer lar barna tjene så mye de klarer, uten å redusere støtten til foreldrene. To reduserer støtten i noen tilfeller, hvis barna har store inntekter. Alle hevder at de foretar en individuell vurdering, slik loven pålegger dem. Undersøkelsen peker også på at de "gjerrige" sosialkontorene legger vekt på at alle muligheter skal være prøvd før sosialhjelp, og at barna må lære seg å bli selvhjulpne. De "rause" sosialkontorene er mer opptatt av at de unge skal merke at det lønner seg å ta utdanning og arbeid.

Studentene har også intervjuet én sosionom fra hvert av de undersøkte kontorene. Bortsett fra en, kan ingen av dem huske å ha diskutert kontorets praksis med andre ansatte.

Undersøkelsen viser også at fire kommuner trekker utdanningsstipend fra på sosialhjelpen. Tre kommuner trekker også fra barns skattefrie inntekter. Dette fikk, ifølge artikkelen i Kommunal Rapport, barneombud Reidar Hjermann til å skrive brev til arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen. Ut fra opplysninger jeg har blitt gjort kjent med, ba barneombudet statsråden om å gripe inn for å få slutt på en praksis som diskriminerer fattige barn.

Statssekretær Laila Gustavsen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) uttaler følgende til Kommunal Rapport nr. 39 i år: "Rundskrivet slår fast

at barns jobb og stipend ikke skal gå til forsørgelse av foreldrene. Barna skal ikke dekke foreldrenes livsopphold. Det ungdommen får til skolegang, skal gå til skolegang."

Men med tanke på at så mange sosialkontor tolker regelverket så vidt forskjellig er det vel mye som kan tyde på at rundskrivet fra departementet er så vagt formulert at det kan tolkes begge veier. Det vil være viktig at kommunene blir gitt nye instruksjoner, slik at man kan sikre en lik praksis uavhengig av bosted.

Svar:

Økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven er et nedre økonomisk sikkerhetsnett, og en subsidiær ytelse for den enkelte. Det følger av loven at alle inntekter og inntektsmuligheter skal være utnyttet fullt ut, og det kan legges til grunn at midlene brukes til livsopphold ved vurdering av behovet for og beregning av stønaden. Dette innebærer at sosialtjenesten kan avslå å gi økonomisk stønad til dekning av barns underhold i tilfeller hvor barn har egne midler.

Det forutsettes at kommunene foretar en konkret rimelighetsvurdering av hvorvidt barns egne midler skal trekkes inn ved vurdering av behovet for stønad og ved utmåling av stønaden. Aktuelle vurderingsmomenter er blant annet barnets alder, hvor mye midler det dreier seg om og hvor midlene kommer fra. I rundskriv I-34/2001 har departementet gitt som et eksempel at det kan være urimelig å kreve at penger som barn har tjent ved eget arbeid ved siden av skolegang skal gå til underhold. Sosialtjenesten må også foreta en konkret vurdering av søkerens utgifter, herunder utgifter til livsopphold til barn som vedkommende har et forsørgeransvar for.

I samsvar med sosialhjelpens subsidiære karakter er det som utgangspunkt rimelig å kreve at elever utnytter muligheten for lån og stipend fra Statens lånekasse for utdanning før sosialtjenesten vurderer å yte stønad.

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2007 å innføre en todelt ordning der fylkeskommunen får ansvar for at elevene i videregående opplæring får nødvendige trykte og digitale læremidler. I tillegg skal elevene få et ikke-behovsprøvd stipend gjennom Lånekassen. Stipendet skal være med på å dekke utgifter som elevene har til andre læremidler og nødvendig individuelt utstyr. Da stipendet er ment å dekke de særlige utgiftene elevene har i forbindelse med skolegangen, bør stipendet ikke medregnes som inn-

tekt ved beregning av stønad til livsopphold. Departementet vil presisere dette i rundskriv til kommunene.

Dersom stipend medregnes som inntekt ved vurdering av familiens stønadsbehov, må sosialtjenesten også ta hensyn til de utgifter som stipendet er ment å dekke.

Sosialtjenesten kan under ingen omstendigheter avslå å gi stønad under henvisning til at barn har tilstrekkelige midler til å dekke foreldrenes livsopphold.

På oppdrag fra departementet gjennomførte Sosial- og helsedirektoratet i 2005 en kartlegging gjennom fylkesmannsembetene av kommunenes praksis for utmåling av økonomisk stønad til familier der barna i familien har egne midler. Kartleggingen viste at kommunenes praksis vedrørende håndtering av barns arbeidsinntekt og stipend varierer. Departementet vil i rundskriv til kommunene gi en presisering av gjeldende retningslinjer på dette området.

SPØRSMÅL NR. 299

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 11. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I dag melder NRK Nordland at det er full inntaksstopp av LAR-pasienter i Nord-Norge. Dette begrunnes med mangel på midler, bl.a. til innkjøp av dyr medisin. Rusmisbrukernes interesseorganisasjon reagerer meget sterkt på dette og hevder at man lar mennesker dø.

På bakgrunn av dette vil jeg gjerne ha statsrådens svar på om saken fremstilles korrekt, og om dette i så fall er akseptabelt, samt hvilke tiltak statsråden mener må gjøres for å rydde opp i dette umiddelbart?»

BEGRUNNELSE:

I NRK-oppslaget er påstanden at ressurser er hovedproblemet. I så fall er det statsråden som har det politiske ansvar. Dersom det skulle være slik at dette er en intern maktkamp for å skaffe frem mer midler gjennom å bruke svake grupper er det en annen problemstilling, men samtidig like viktig at statsråden også håndterer dette og hindrer det i fremtiden. Jeg forutsetter at statsråden er enig i at det er totalt uakseptabelt at mennesker dør pga. manglende ressurser eller innгриpen fra det offentlige.

Svar:

Det er selvsagt helt uakseptabelt at en pasientgruppe med store behandlingsbehov ikke får nødvendig helsehjelp. Rusmiddelavhengige har de samme pasientrettigheter som andre pasienter i spesialisthelsetjenesten. Dette betyr at rusmiddelavhengige har rett til å få vurdert behovet for nødvendig helsehjelp. Dersom man etter en individuell vurdering har rett til

nødvendig helsehjelp, så skal pasienten få den nødvendige behandlingen innen fastsatt frist.

Jeg kan opplyse om at det i høst har vært kontakt mellom regionalt helseforetak og Universitetssykehuset i Nord-Norge som ledd i arbeidet med justering av aktivitet på bakgrunn av den økonomiske situasjonen i regionen. Helse Nord RHF har opplyst at de i brev fra Universitetssykehuset i Nord-Norge er varslet om at det innføres inntaksstopp i LAR inntil økt finansiering foreligger. Etter det regionalt helseforetak har fått opplyst, gjelder inntaksstoppen henviste som ennå ikke er vurdert for LAR. Pasienter som allerede står på venteliste omfattes ikke. Regionalt helseforetak har i sitt svar til Universitetssykehuset av 5. desember 2006 understreket at den økonomiske situasjonen ikke kan få som konsekvens at behandlingstilbudet til en gruppe pasienter vurderes isolert i prioriteringsmessig og økonomisk sammenheng. Her uttales det videre: "Helseforetakene skal tilby pasienter med rett til nødvendig helsehjelp behandling på de premisser som prioriteringsforskriften fastlegger".

Jeg mener at det med dette er gitt en klar tilbakemelding til det aktuelle helseforetak om at prioriteringsforskriften skal følges også for denne pasientgruppen med den konsekvens at det ikke kan innføres inntaksstopp for enkeltgrupper av pasienter. Jeg er også tilfreds med de prinsipper Helse Nord RHF tydelig legger for dagen i sitt svarbrev. Der heter det at den praktiske gjennomføringen av aktivitetsjusteringen skal skje i tråd med prioriteringsforskriften, helsepolitiske føringer og Helse Nord RHF's bestilling. Det overordnede prinsippet er at helseforetaket innenfor rammen av sine disponible økonomiske

midler skal gjøre aktive prioriteringer som fører til at befolkningen samlet sett får et best mulig tjenestetilbud både innenfor pasientbehandling, forskning og undervisning.

Rusmiddelavhengige med behov for LAR-behandling er en utsatt pasientgruppe. Denne regjeringen har derfor også styrket tilbudet til rusmiddelavhengige generelt og til LAR spesielt. Med Regjerin-

gens tilleggsforslag for 2006 ble rusomsorgen styrket med 91,5 mill. kr, hvorav 50 mill. kr til LAR. I neste års budsjett har vi også foreslått en styrking på 10 mill. kr til LAR. I årets oppdragsdokument til de regionale helseforetakene har jeg dessuten bedt om at tilbudet til rusmiddelavhengige skal prioriteres ved at veksten innenfor rus og psykisk helsevern skal være sterkere enn innen somatikken.

SPØRSMÅL NR. 300

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 11. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Regjeringen sier at arbeidsgiverne må ta et større ansvar for å få sykmeldte raskere tilbake i jobb. I Aftenposten 5. desember 2006 er det vist til et vellykket eksempel der arbeidsgiver har betalt behandling for arbeidstaker og dermed spart det offentlige for store kostnader i form av sykepengen. Som takk for dette blir arbeidsgiver og arbeidstaker pålagt å betale ekstra skatt.

Innser finansministeren at innføring av skatt på helseutgifter betalt av arbeidsgiver som Regjeringen innførte fra 2006 kan gi uheldige utslag?»

Svar:

Skattefritaket for behandlingsutgifter og behandlingforsikringer ble innført i 2003, og avskaffet i forbindelse med skattereformen 2006, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Skattereformen innebar en opprydding og innstramming i en rekke særordninger i skattesystemet, blant annet lempelig beskatning av enkelte naturalytelser.

Som Aftenpostens artikkel 5. desember i år illustrerer, er det gjerne behandling i private helseinstitusjoner som er aktuelle å få dekket av arbeidsgiver. Behandling i det offentlige helsevesenet innebærer som oftest beskjedne kostnader for pasienten. Til gjengjeld vil det ofte være ventetid før man blir tilbudt behandling. Enkelte arbeidsgivere kan da ha interesse av å få sine ansatte fort friske, for eksempel ved å betale for privat behandlingstilbud i tilfeller der det er lang ventetid i offentlig helsevesen. I tillegg dekker enkelte arbeidsgivere behandlingforsikringer.

Behandlingsutgifter og -forsikringer har karakter av å være private utgifter. Mange er villige til å betale slik behandling eller forsikring selv, slik det også fremgår av Aftenpostens artikkel. Arbeidsgivers fi-

nansiering av slike utgifter innebærer en fordel for den ansatte, og dette er en form for avlønning. I utgangspunktet bør all avlønning skattlegges likt, enten avlønningen skjer ved kontant lønn eller naturalytelser. Studier har også vist at frynsegoder eller naturalytelser er svært ulikt fordelt i befolkningen. Om lag tre firedeler av dem som fikk betalt behandlingsutgifter og behandlingforsikringer av arbeidsgiver i 2003, var i toppskatteposisjon. En skattemessig likebehandling av alle avlønningsformer er derfor viktig for å hindre forskjellsbehandling mellom skattytere.

En vesentlig ulempe ved skattefritaket for behandlingforsikringer og behandlingsutgifter betalt av arbeidsgiver, var at arbeidstakere uten en særlig sterk posisjon i arbeidslivet, eller ansatte i bedrifter med svak økonomi, ikke fikk et tilsvarende tilbud. De måtte da velge mellom å betale tilsvarende behandling med egne beskattede midler eller å vente på behandling i det offentlige helsevesen. Regjeringen ønsker ikke en ordning der de mest ressurssterke arbeidstakerne og bedriftene favoriseres.

Tiltak som bringer sykemeldte arbeidstakere raskere tilbake i jobb, kan ha en positiv samfunnsøkonomisk virkning. Hvordan dette organiseres og finansieres, vil derimot ha stor betydning for fordelingsmessigheten ved tiltakene.

Etter Regjeringens mening ivaretas målet om rask behandling av sykmeldte på en bedre måte, og med en sterkere sosial profil, med forslaget til kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester som foreslått av Regjeringen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2006-2007). I denne ordningen vil utvelgelsen av hvem som skal få raskere behandling, ikke bli overlatt til arbeidsgivere eller prisgitt den enkelte arbeidsgivers økonomi. Midlene kan dermed samlet sett rettes inn mot de områdene hvor en styrket behandlingsskapitet kan gi best effekt for de sykemeldte.

SPØRSMÅL NR. 301**Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 13. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«På hvilket grunnlag kan statsråden hevde at det er "tusener av eksempler" på at folk med innvilget visum til Norge har brutt reglene ved ikke å reise tilbake etter utløp, og hva vil statsråden gjøre for å få bedre kontroll og dermed unngå en for restriktiv visumpraksis?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Stortingets debatt den 4. desember 2006, sak nr. 6 om kjærestevisum, der statsråden i en replikkveksling med meg sa følgende:

"Det som er et problem for oss, er at utlendingsforvaltningen jo har tusener av eksempler der folk har garantert at de skal respektere visumreglene - men så har man altså tusener av eksempler der de samme personene ikke har fulgt det de selv har sagt."

I et brev fra statsråden til Høyres stortingsgruppe av 27. november 2006 går det fram at statistikkgrunnlaget på dette feltet er svært dårlig, nesten ikke-eksisterende, noe statsråden også beklager. På direkte spørsmål om hvor mange som ikke reiser ut etter endt visumtid, svarer statsråden blant annet:

"Slik Schengen-samarbeidet fungerer, er det ikke mulig å si med sikkerhet hvor mange personer som oversitter visumperioden. Man har ikke et felles register over visumsøkere til bruk for eksempel i utreisekontrollen. Dette medfører at det ikke er mulig å utarbeide statistisk materiale som sier noe om hvor mange som returnerer etter endt visumopphold i Norge eller de øvrige medlemslandene."

Det er derfor noe uklart hva som er grunnlaget for påstanden om "tusener".

En enkel form for kontroll kunne en tenke seg var at visuminnhaver og/eller navngitt vertskap kunne forplikte seg til å melde fra til lokal eller sentral myndighet når utreise ble foretatt, og en kunne få et bilde av hvor mange som deretter gjenstår, ev. etter en enkel purring for å fange opp de som bare glemmer å varsle.

Venstre er opptatt av å begrense antallet av visumavslag som rammer ærlige mennesker med legitime ønsker om å besøke slekt og venner i Norge, og synes det er beklagelig at mange får avslag av generelle "innvandringspolitiske" grunner eller på grunnlag av antagelser om misbruk av en ordning som myndighetene ikke synes å gjøre det minste forsøk på å kontrollere. En viss forpliktelse av vertskapet vil etter vårt syn kunne bidra til en bedre kontroll og en mer reell individuell behandling av søker og vert.

Svar:

Først vil jeg si at "tusener av eksempler" var et uttrykk jeg brukte for å understreke at utlendingsmyndighetene har erfaring med at mange personer ikke returnerer ved visumets utløp. Dette vet vi fordi det kommer en del søknader om forlengelse av visumet, søknader om oppholds- eller arbeidstillatelse fra personer som har kommet på visum, eller søknader om asyl. Dette indikerer at disse personene har en oppholdshensikt fremfor en besøkshensikt. Slike erfaringer bidrar til at ambassadenes og utlendingsmyndighetenes visumpraksis av noen kan oppfattes som streng.

Som kjent er Schengen-landene et felles visumområde der ett visum gir mulighet til å bevege seg fritt i alle Schengen-landene. Det betyr også at en besøkende kan reise inn i og ut av Schengen-området, over ulike grensesteder. Når kontrollen på indre grenser er fjernet, er det desto viktigere at kontrollen med hvem som reiser inn i Schengen-området er god. Derfor er reglene for kontroll av de felles ytre grenser et bærende prinsipp i Schengen-samarbeidet.

Det kommende felles visumregisteret VIS vil inneholde opplysninger om visumsøknader, innvilgede visa, visaenes varighet osv. Med registeret vil det bli mulig å kontrollere at en person forlater Schengen-området ved visumets utløp. Jeg ser frem til at vi får bedre innsikt i den slags informasjon. Med VIS vil vi få bedre kunnskap, og det kan på sikt bidra til at vi kan innvilge visum til flere.

Det foretas for tiden ikke noen sentral registrering av slike inn- og utreiser over Schengen-yttergrensen, og det kan derfor ikke med statistisk sikkerhet sies hvor mange som oversitter visumperioden. Dette betyr imidlertid ikke at vi ikke har kunnskap. Men med utgangspunkt i de som tas for ulovlig opphold i et europeisk land, vet vi at en relativt høy andel opprinnelig har kommet på et legalt vis. Problemet med visumavhopp finner vi eksempelvis igjen i asylsaker. Derfor har også Dublin-reglene om hvilket EU-land, Norge, Island eller Sveits som har plikt til å behandle en asylsøknad, bestemmelser som gjør det til en hovedregel at det landet som har innvilget visum har plikt til å behandle vedkommendes asylsøknad. Over tid har vi anslått at Norge har kunnet returnere anslagsvis 20-30 pst. av asylsøkerne i Norge til et annet Dublin-land. Vi overtar også ansvaret for en del saker fra andre Dublin-land. Mange av disse vil nok i sin tid ha kommet til Europa på et lovlig visum. Eksempelvis kan jeg nevne at Norge for noen år si-

den fikk en relativt stor gruppe mongolske asylsøkere. Det kom etter hvert for en dag at de hadde fått Schengen-visum med henblikk å reise inn i Norge, ved et annet Schengen-lands konsulære representasjon. Tsjetsjenere med gresk Schengen-visum er et annet slikt eksempel.

I forbindelse med min reise til Pakistan i høst, var ett av oppfølgingspunktene å gjennomgå visumpraksis i forhold til Pakistan for å se om Norge har strengere praksis enn andre land. Utlendingsdirektoratet har i høst igangsatt et FoU-opdrag om visumpraksis for pakistanere og tyrkere. Formålet med prosjektet er å beskrive norsk praksis mht. behandling av søksvisum der formålet er å besøke familie. Norsk

praksis vil bli sammenlignet med Sverige, Danmark, Belgia og Nederland. Prosjektet forventes fullført innen utløpet av februar 2007.

Som representanten Skei Grande er jeg opptatt av at vi skal ha en visumpolitikk som ikke gir urimelige utslag. Vi må imidlertid erkjenne at et Schengen-visum er et attraktivt gode som også kan misbrukes. På det illegale markedet omsettes slike visa for store beløp. Det er viktig å få et bedre statistikkgrunnlag for å kunne målrette tiltak mot misbruk. Dette vil på den annen side også gjøre det enklere å føre en mer liberal visumpraksis for grupper der statistikk vil synliggjøre at avhoppsfrekvensen er lavere enn antatt.

SPØRSMÅL NR. 302

Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 14. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«I Nedre Buskerud er det tatt et spennende initiativ til samling av de tre nødetatene politi, ambulanse og brann i en felles nødsentral som kan samlokaliseres med Avinors trafikksentral i Røyken, hvor det er ledige arealer. Problemet er at politiet har sentrale føringer som truer med å torpedere en slik løsning.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av saken og legge til rette for den løsningen i Røyken som partene lokalt har anbefalt?»

BEGRUNNELSE:

Det har lenge vært snakket om behovet for felles nødsentraler for politi, ambulanse og brann i Norge. Så langt er ingen vedtak gjort, bl.a. grunnet motstand fra fagmiljøer innenfor nødetatene. "Vi er så unike", "vi må sitte med vår tjeneste", "taushetsplikten osv". blir brukt som unnskyldning for å finne frem til gode og rasjonelle fellesløsninger. Samtidig har jeg merket meg uttalelser om at det totalt sett i Norge bør etableres 10-15 felles sentraler for blålysfamilien.

Behovet for bedre samordning er åpenbart. Ved større ulykker og utrykninger er det et stort behov for å koordinere de ulike hjelpeinstansene, og kravet til dem som bemanner sentralene blir stadig større.

Mulig løsning i Buskerud

Jeg er kjent med at nødetatene i Nedre Buskerud er blitt enige om å lage en felles sentral, som kan bli

den første i landet i sitt slag. Lokalt har man i over ett år vært i dialog med Avinor for å komme inn i kontrollsentralen i Røyken. Her er det ledige arealer slik at en nødsentral for Buskerud kan etableres under samme tak som Avinor. Flytrafikksentralen i Røyken er Norges mest sikre anlegg, og en plassering av en nødmeldingsentral her vil etter lokale myndigheters syn ha en rekke fordeler:

- Bedre samfunnsmessig utnyttelse av de store statlige investeringer.
- Anlegget ligger i fjell og er sikret mot alle typer våpen, har en unik teknisk infrastruktur og svært gode kommunikasjonskanaler.
- Husleie til Avinor fra nødsentralen vil bety bedre driftsøkonomi for anlegget totalt
- En nødsentral i Røyken vil kunne være backup sentral for hele Østlandet ved større kriser. Eksempelvis om Oslos sentraler skulle bli slått ut av en terrorhandling.
- Sentralen får en ideell beliggenhet for å kunne avlaste andre sentraler rundt Oslofjorden om disse faller ned av tekniske årsaker. Innen en times kjøring vil lokalkjent personell fra Oslo, Akershus, Østfold og Vestfold kunne nå anlegget i Røyken og i praksis kunne sikre fortsatt full drift herfra ved behov.
- En nødsentral i Røyken vil bli unik ved at man om nødvendig kan koordinere nødetaater og styring av luftrommet på samme sted.

- Avinors sentral har topp moderne teknisk infrastruktur og vil også kunne være en ideell plassering for en base for en sentral basert på det nye nødnettet. Teknisk sett kunne man kanskje herfra være backup for alle sentraler i Norge.

Alle de involverte parter har befart anlegget flere ganger og funnet det meget formålstjenlig. Sykehus og brannvesen er helt klare til å flytte, men pr. i dag ser dette fremtidsrettede initiativet ut til å strande på politiet fordi en sentral føring pålegger politiet å ha sin alarmsentral samlokalisert med den enkelte politimester. Dersom dette medfører riktighet vil jeg anmode statsråden om å revurdere dette kravet. Det er vanskelig å forstå hvorfor politiet skal ha et slikt krav til nærhet, når sykehuset ikke har det i forhold til sitt akuttmottak og det samme gjelder brannvesenet.

Alternativet til felles etablering i Røyken, er å bygge på en etasje på politihuset i Drammen og legge en felles nødsentral her. Det kan umulig være god samfunnsøkonomi. Dessuten vil det bety at man får et anlegg som mangler de unike kvalitetene Avinors anlegg i Røyken har. Anlegget vil dessuten være mer sårbart med sin beliggenhet i Drammen sentrum.

Svar:

Justisdepartementet er opptatt av å ha en effektiv og hensiktsmessig nødmeldetjeneste som sikrer at publikum uansett hvor de bor i landet får nødvendig hjelp når det er behov for det. Nødmeldetjenesten er derfor en viktig tjeneste for samfunnet og en viktig oppgave for politiet.

Som justisminister er jeg svært opptatt av at nødmeldetjenesten skal være enkel, trygg og effektiv å bruke for publikum. I det ligger det at jeg i utgangspunktet ønsker ett felles nødnummer i Norge. Dette må utredes nøye da det ev. vil være tre til dels svært ulike profesjoner som skal forenes i en nødmeldetjeneste. Som kjent for representanten Aspaker har Regjeringen i høst arbeidet hardt for å få en beslutning om å bygge ut et landsdekkende nødnett. Forutsatt Stortingets vedtak vil utrulling av nødnettet kunne starte primo januar 2007. Jeg mener at dersom vi får på plass et felles digitalt nødnett for nødetatene, vil det på sikt også styrke saken om et felles nødnummer i Norge.

Jeg er enig med representanten Aspaker at det kunne være spennende å lokalisere en felles nødmeldesentral for Drammen og omegn i Avinors lokaler i Røyken. En løsning med en slik sentral inne i fjellet ville trolig vært en god løsning sikkerhetsmessig og samtidig føre til at tjenesten ville bli trukket ut fra de respektive etater og lagt på et nøytralt sted.

Tanken om en felles nødsentral i Røyken har vært diskutert lokalt i Drammen. Politidirektoratet opplyser imidlertid at løsningen med en felles nødsentral i disse lokalene ikke anses som en hensiktsmessig løsning for nødetatene. Bakgrunnen for denne oppfatningen ligger i at politiets nødnummer 112 er integrert i politiets operasjonssentraler som håndterer alle typer hendelser. Sentralene er en viktig ressurs i politiets beredskap og ivaretar kommando og kontroll over politidistriktets operative enheter. Funksjonen er svært viktig i forhold til ledelse og samordning på skade- eller ulykkessted og politiets operasjonssentraler bemannes med fast tilsatt personell med spesiell kompetanse for å håndtere redningsoppgaver og andre politioperative oppgaver. Det vil derfor være uheldig å flytte betjening av nødnummer 112 bort fra operasjonssentralene, uten at spørsmålet er utredet grundigere, et arbeid som pågår.

Det medfører riktighet at det lokalt pågår et utredningsarbeid for å vurdere om det er mulig å få til en felles løsning/samløkalisering av nødmeldetjenesten ved å bygge på en ekstra etasje på politihuset i Drammen. Dette kan være en akseptabel løsning for politiet da en felles nødsentral på politihuset i Drammen trolig kan forenes med en god samorganisering med andre gjøremål i politiet.

En eventuell samlokalisering med andre nødetater utenfor politihuset i Drammen vil neppe gi kostnadsmessige gevinster, da behovet for å opprettholde politiets operasjonssentral fortsatt vil være til stede.

Noe av den samme problematikken/argumentasjonen som for politiet, møter jeg i mine møter med helseetaten. Dette gjør derfor denne diskusjonen noe mer komplisert enn den kan se ut som i utgangspunktet. Det planlagte pilotprosjektet i Namsos er ikke iverksatt. Problemstillingen vil bli fulgt opp i 2007, jf. St.prp. nr. 1, side 137.

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 5. desember 2006 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 12. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Landbruks- og matdepartementet har varslet vesentlig utvidet jakttid på elg og hjort, i forbindelse med satsing på jaktturisme.

Ser ikke statsråden noen betenkeligheter med dette, tatt i betraktning de store områdene storviltjakt legger beslag på, og mulige konflikter med annen bruk av og ferdsel i terrenget?»

BEGRUNNELSE:

Det framgår av Landbruks- og matdepartementets pressemelding av 21. november at departementet ønsker å forlenge jakttiden til lille julaften hvert år i fem år framover. Etter søknad skal den også kunne utvides til 31. januar.

Venstre er i utgangspunktet også positiv til satsing på jaktturisme og en utvidet jakttid, men ser at dette i noen tilfeller kan føre til brukskonflikter og ulemper. Derfor bør en slik mulighet gis til kommunene, og ikke fremmes som en generell tillatelse uten mulighet for lokal diskusjon og innflytelse.

Svar:

Direktoratet for naturforvaltning (DN) sendte 29. mai 2006 forslag til ny forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for perioden 1. april 2007-31. mars 2012 til høring. Landbruks- og matdepartementet var høringsinstans og avga høringsuttalelse pr. 6. november 2006. Det er DN som fastsetter jaktidsrammene i medhold av viltloven, etter oppsummering av høringsuttalelsene.

Landbruks- og matdepartementets høringsuttalelse er positiv til de endringer DN foreslår i forhold til mulighetene for forlenget jakttid på elg og hjort. Ut over dette har departementet bl.a. foreslått at DN

vurderer en generell forlengelse av jakttiden på elg og hjort fram til 23. desember.

Argumentasjonen for lengre jakttid for elg og hjort er knyttet til det næringsmessige aspektet og til befolkningens adgang til friluftsliv, jakt og fiske.

Fra 2003 til 2005 har DN gjennomført en prøveordning med utvidet jakt på elg og hjort i 6 områder i Sør- og Midt-Norge. Evalueringen av ordningen viser at lenger jakttider gir økt næringsutvikling basert på gårdens utmarksressurser. Lengre jakttid har særlig gitt en positiv effekt for de store rettighetshaverne med et større jakttilbud for hjorteviltjegerne. Jeg legger til grunn at en generell åpning for lengre jakttid vil gi større forutsigbarhet og mulighet for å utvikle gode produkt også på de mindre eiendommene. Ved en generell forlengelse av jakttiden bør det også være mulig å unngå forskjellsbehandling mellom regioner eller kommuner.

Evalueringen viser at det ikke er registrert store negative ulemper i prøvekommunene i forhold til andre brukeres adgang til utmarka. Småviltjegere og turgåere må kunne drive sine aktiviteter også under elg- og hjortejakt. Rettighetshavere, jegere og deres organisasjoner må ta de nødvendige hensyn til at andre brukere av utmarka ikke føler seg utrygge når de ferdes i områder der det jaktes. Dette gjelder generelt, også med dagens jaktidsbestemmelser.

Jeg mener at både grunneiere og brukerinteresser har vilje til og felles interesse i flerbruk av utmarka. Med forlenget jakttid forventer jeg at de ulike interessene legger stor vekt på å utvikle gode samarbeidsforhold, samtidig som landbruket og næringslivet på bygdene for øvrig kan dra nytte av økt verdiskaping med basis i viltressursene, opplevelsaktiviteter og reiseliv.

SPØRSMÅL NR. 304**Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 13. desember 2006 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere om også havfiskere på for eksempel linebåter kan taes inn i den foreskifta på lik linje med ansatte i fiskeindustrien?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringas utviding av nettolønnsordningen har mellom anna gjort at mannskapssituasjonene i norsk fiskerinæring er alvorlig. Flere fartøy slit med å skaffe arbeidskraft. Enkelte fartøysgrupper er mer utsatt enn andre, bl.a. innen linebåter. Jeg viser i den sammenheng til rundskriv U 02-59 OPA om arbeidstillatelse for ufaglært arbeidskraft, jf. utlendingsforskriften § 4 a andre ledd bokstav f.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra kommunal- og regionalministeren.

Med hjemmel i utlendingsforskriften § 4 a annet ledd bokstav f kan det gis midlertidig arbeidstillatelse i inntil to år når det gjelder ufaglært arbeidskraft til visse næringer. Det stilles vilkår om at behovet for ufaglært arbeidskraft ikke kan dekkes på det innenlandske markedet eller med arbeidskraft fra EØS-

området. Arbeidsmarkedsmyndighetene i fylket må gi samtykke, og arbeidstillatelse etter denne bestemmelsen kan bare gis til russiske borgere fra Barentsregionen. Det er nå Arbeids- og inkluderingsdepartementet som i samråd med Utenriksdepartementet fastsetter innenfor hvilke næringer det etter denne bestemmelsen kan rekrutteres ufaglært, russisk arbeidskraft fra Barentsregionen. I dag omfatter dette ansatte i fiskeindustrien.

Jeg har forelagt problemstillingen for Arbeids- og velferdsetaten. Den viser til at det er svært få henvendelser til lokalkontor i Finnmark om behov for fiskere til havfiskeflåten. I fylket er det også registrert en del ledige fiskere.

Jeg vil for øvrig anta at en eventuell mangel på arbeidskraft innen havfiskerier i noen grad vil kunne avhjelpes gjennom bruk av sesongarbeidstillatelser, jf. utlendingsforskriften § 5 annet ledd. Dagens arbeidsmarkedssituasjon er meget stram. Jeg vurderer derfor løpende om det er behov for endringer i utlendingsregelverket for å forsikre meg om at næringslivet får tak i den arbeidskraften de har behov for. Men når det er tilgjengelig innenlandsk arbeidskraft, er det viktig at den får førsteretten til å komme i jobb.

SPØRSMÅL NR. 305**Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg****Besvart 13. desember 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Er det juridisk og tidsmessig praktisk mulig å igangsette et forsøk med stemmerett for 16-åringer ved kommunevalget i 2007?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at Porsgrunn kommune har søkt om adgang til å gjøre forsøk med 16 års stemmerettsalder ved kommunevalget i 2007, men har fått avslag av departementet. Porsgrunn er godt kjent for sitt mangeårige arbeid med å tilrettelegge for barn og unges medvirkning og burde ha de beste forutsetnin-

ger for å gjennomføre et slikt forsøk. Selv om Stortinget hittil ikke har vedtatt å senke stemmerettsalderen vil det etter min mening være både interessant og hensiktsmessig med et forsøk.

Svar:

Spørsmålet om å innføre stemmerett for 16-åringer har vært vurdert i flere sammenhenger. Valglov utvalget (NOU 2001:3 Velgere, valgordning, valgte) behandlet spørsmålet om stemmerettsalderen ved lokalvalg burde settes ned til 16 år. Flertallet i utvalget (14 medlemmer) var imot under henvisning til at

stemmerettsalderen burde følge myndighetsalderen, og at det burde være samme stemmerettsalder ved alle valg. De mente også at man kunne stimulere 16-17-åringer til politisk deltakelse på andre måter. Et mindretall på tre ønsket å sette stemmerettsalderen til 16 år ved lokalvalgene for å øke den demokratiske deltakelsen og gi ungdom direkte innflytelse på samfunnsutviklingen og egne liv.

Departementet viste i Ot.prp. nr. 45 (2001-2002) Om lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven) til Valglovutvalgets konklusjon og fant at det ikke var grunnlag for å fremme forslag om nedsatt stemmerettsalder ved lokalvalg. Departementet gikk heller ikke inn for å ha slike forsøk. Under behandlingen av ny valglov i Stortinget (Innst. O. nr. 81 (2001-2002)) foreslo et mindretall i kontroll- og konstitusjonskomiteen at norske statsborgere som ville ha fylt 16 år innen utgangen av valgåret, skulle få stemmerett ved fylkestingsvalg og kommunestyrevalg. Forslaget fikk ikke tilslutning fra flertallet som uttalte at de var enig med departementet i at det ikke var aktuelt å nedsette stemmerettsalderen og heller ikke gjøre forsøk med nedsatt stemmerettsalder.

Spørsmålet om stemmerett for 16-åringer har nå sist vært tema for Lokaldemokratikommisjonen, jf. NOU 2006:7 Det lokale folkestyret i endring? Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken. Flertallet (9 medlemmer) i kommisjonen går inn for å holde på dagens stemmerettsalder. De legger avgjørende vekt på at stemmerettsalderen bør følge myndighetsalderen. Mindretallet (5 medlemmer) ønsker å sette ned stemmerettsalderen ved lokalvalg. De legger avgjø-

rende vekt på at stemmeretten er en demokratisk rett, og at stemmerett for 16-åringer kan medvirke til større politisk engasjement blant ungdom.

I alle de instanser som har sett på spørsmålet om å senke stemmerettsalderen til 16 år - Valglovutvalget, Stortinget og Lokaldemokratikommisjonen - har det vært et klart flertall for å beholde dagens stemmerettsalder. Slik jeg ser det er det ikke fremkommet noen nye argumenter som taler i favør av å gi 16-åringer stemmerett ved lokalvalg. Det er min oppfatning at det er naturlig at stemmerettsalderen er den samme som myndighetsalderen. Jeg mener også at det er uheldig å ha forskjellig stemmerettsalder avhengig av hva slags valg stemmegivningen gjelder.

Siden det per i dag ikke er aktuelt å foreslå å innføre lavere stemmerettsalder, er det heller ikke etter min mening hensiktsmessig å avholde forsøk med redusert stemmerettsalder. Forsøk er et virkemiddel for å prøve ut effekter av lovendringer man er interessert i å vurdere. Dersom en lovendring vurderes som uaktuell er det ingen grunn til å gjøre forsøk. På denne bakgrunn ble søknaden fra Porsgrunn kommune om tillatelse til å gjennomføre forsøk med 16-års stemmerettsalder ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2007 avslått. At et slikt forsøk juridisk og tidsmessig hadde latt seg gjennomføre er således ikke avgjørende.

Departementet arbeider for tiden med en melding om lokaldemokratiet. I meldingen vil de unges deltakelse i lokaldemokratiet bli drøftet på bakgrunn av utredningen fra Lokaldemokratikommisjonen.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 12. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Det finnes et betydelig potensial for merproduksjon av elektrisk kraft gjennom oppgradering og modernisering av eksisterende vannkraftanlegg. En stor del av dagens anlegg ble bygd omkring 1900. Det er god dokumentasjon på kraftpotensialet ved modernisering og opprustning av eksisterende kraftverk.

Vil Regjeringen ta initiativ til et program i samarbeid med bransjen om oppgradering og modernisering av eksisterende vannkraftanlegg?»

Svar:

Opprustning og utvidelse av vannkraftverk dekker begreper som modernisering, effektivisering, utvidelse og ombygging av vannkraftverk.

Regjeringen har varslet at det på vannkraftsiden vil legges opp til å utnytte potentialet som ligger i opprustning av eksisterende vannkraftverk og i bygging av små-, mini- og mikrokraftverk. Det knytter seg betydelig usikkerhet til størrelsen på de opprustnings- og utvidelsespotensialer som ligger i eksiste-

rende vannkraftverk. Mange av de prosjektene som er grunnlaget for de potensieltallene som er lagt fram er gamle og trenger en oppdatering.

Departementet har bedt NVE om å følge opp satsingen knyttet til utvikling av ny teknologi for utnyttelse av potensialet for mer vannkraft gjennom mikro-, mini- og småkraftverk, og foreta en vurdering av potensialet for opprustning/utvidelse av eksisterende vannkraftverk. I 2006 er det lagt særlig vekt på opprustnings- og utvidelsesprosjekter, og dette vil bli videreført i 2007.

NVE har i høst igangsatt flere delprosjekter, der NVE sammen med representanter fra bransjen skal se på barrierer og insentiver for realiseringen av opprustnings- og utvidelsesprosjekter. Dette arbeidet vil danne grunnlaget for å oppdatere beregningene av potensialet.

De fleste opprustnings- og utvidelsesprosjekter som er registrert vil trenge konsesjon etter vassdragslovgivningen. Ved konsesjonsbehandlingen av slike prosjekter må tiltakets fordeler veies opp mot de ulempene inngrepet medfører.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 14. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Føler statsråden seg komfortabel med en slik situasjon i norske fengsel, og vil statsråden umiddelbart ta initiativ til at dette utstyret som kriminalomsorgen trenger kommer på plass uavhengig av påvente av endring i lovverket?»

BEGRUNNELSE:

Vi kan i dag lese i VG om at hyperkriminelle fanger i norske fengsel smugler inn mobiltelefoner forkledd som MP3-spillere og ringer fritt fra cella. Kriminalomsorgen frykter at fanger med mulighet for å ringe, kan arrangere sin egen flukt eller fortsette kriminell virksomhet fra fengselet. Dette er en uholdbar situasjon, og en kan ikke sitte og vente på en lovendring som kan ta tid og en uenighet internt i Samferdselsdepartementet og Justisdepartementet. Et slikt byråkrati går utover sikkerheten i norske fengsel, og gjør det behagelig for de innsatte og farlig for de lovlidige.

Svar:

Kriminalomsorgen har gode rutiner for å kunne avdekke ulovlig kommunikasjon med de midler de i dag har tilgjengelig. De har iverksatt økte kontroller for å avsløre innsmugling og bruk av ukontrollert kommunikasjon. Det er også innført et generelt forbud mot bruk av mobiltelefoner i alle fengsler med høyt og lavt sikkerhetsnivå med unntak av tjenestelefoner. Kriminalomsorgen har til tross for dette

meldt behov for et enda mer effektivt system for å hindre bruk av ukontrollert kommunikasjon. Justisdepartementet har samarbeidet med blant andre Post- og teletilsynet for å finne lovlig teknologi som kan benyttes for å kunne ha såkalte "mobilregulerte soner".

Mobilkommunikasjon er i sterk utvikling både teknologisk og markedsmessig, og nye tjenester blir stadig tilbudt. Justisdepartementet har foretatt en rekke undersøkelser for å kartlegge hvilke tekniske og fysiske løsninger som kan motvirke ulovlig kommunikasjon fra fengsler. Departementets mål med arbeidet er å kunne kontrollere alle former for elektronisk kommunikasjon i fengsler, ikke bare mobiltelefoni. Mobilregulerte soner kan opprettes ved at trafikken jammes, dvs. at det sendes ut signaler som interfererer med og blokkerer mobilsignal. En teknisk utfordring her er at mobilregulerte soner vil kunne medføre at også områder rundt fengsler blir uten kommunikasjon. Ved etablering av mobilregulerte soner vil det være viktig å hindre forstyrrelser/interferens utenfor fengselet. I tillegg vil det være nødvendig å ta i bruk frekvensressurser som allerede eksklusivt er tildelt tilbydere av mobiltelefoni. Det er derfor nødvendig at Justisdepartementet har et samarbeid med samferdselsmyndighetene på dette området. Samferdselsdepartementet arbeider for tiden med forslag om en endring i ekomloven som kan gi grunnlag for innføring av mobilregulerte soner i fengsler.

Jeg kan derfor forsikre Stortinget at det arbeides for å finne løsninger på dette spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 308**Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne****Besvart 14. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I Sverige må advokater gjennomgå de samme sikkerhetsprosedyrene som alle andre besøkende. Dette omfatter bl.a. visitasjon, søk med metalldetektor og passering av sikkerhetsluser. I Norge kan undersøkelser av offentlige forsvarer med teknisk utstyr eller hund bare iverksettes i fengselsavdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå.

Vil statsråden vurdere å innføre like sikkerhetsprosedyrer i norske fengsel som de har i Sverige?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med, etter et besøk i Stavanger fengsel at i Norge kan undersøkelser av offentlige forsvarer med teknisk utstyr eller hund iverksettes i fengselsavdelinger med særlig høyt sikkerhetsnivå.

Ved nærmere undersøkelser hos våre naboland viser det seg at i Sverige må advokater gjennomgå de samme sikkerhetsprosedyrene som alle andre besøkende. I Danmark kan fengselets ledelse bestemme at de skal sjekkes hvis mistanke om noe kriminelt.

Svar:

Jeg er oppmerksom på at enkelte land har andre regler når det gjelder kontroll av oppnevnte advokater, når disse skal besøke klienter i fengsel. Det er riktig som stortingsrepresentant Horne skriver at i fengselsavdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå kan kriminalomsorgen pålegge advokater samme kontroll som andre besøkende. Overhøring av samtaler mellom domfelte og hans advokat skal imidlertid aldri finne sted. Kriminalomsorgen har med bakgrunn i straffegjennomføringsloven § 27 og Forskriften § 3-24 Undersøkelse av personer og gjenstander, muligheter til på fengselsområdet å undersøke personer og gjenstander ved bruk av teknisk utstyr eller hund for å hindre at det tas med gjenstander som ikke er tillatt. Slike undersøkelser kan iverksettes på generelt grunnlag uten at det foreligger konkret mistanke om ulovligheter.

For advokater og offentlig myndighetsrepresentant gjelder særregler. Med bakgrunn i overnevnte har ikke kriminalomsorgen muligheter til å kontrollere advokater og deres advokatfullmektiger.

Slik situasjonen er i dag, har ikke Justisdepartementet umiddelbare planer om å endre disse reglene.

SPØRSMÅL NR. 309**Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 14. desember 2006 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Det påpekes fra berørte parter at tilliten til granskningen av "Western"-forliset ikke er så god som den burde vært. Det hevdes også at det er mangel på samhandling mellom de pårørende og kommisjonen. Siden jeg forutsetter at statsråden er opptatt av at "Western"-forliset denne gang blir gjenstand for en meget grundig gransking, bør disse signalene bekymre statsråden.

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at alle involverte parter blir ivaretatt på en forsvarlig måte og at kommisjonens tillit styres?»

BEGRUNNELSE:

NRK Nordland har i dag et oppslag som viser at de etterlatte etter "Western"-forliset ikke synes at de blir tatt nok på alvor av granskingskommisjonen. I tillegg har undertegnede mottatt brev fra et av vitnene som har møtt kommisjonen og som uttrykker sterk bekymring for kommisjonens kompetanse og vilje til å snu hver stein, for å sikre at fakta kommer for dagen. Saken rundt "Western"-forliset, har sammen med "Utvik Senior"-saken versert i mange år. "Utvik Senior"-saken har nå fått sin løsning og dersom det samme skal kunne skje vedrørende "Western"-forli-

set er det viktig at det som fremlegges må ha tillit hos alle berørte. Jeg ber derfor statsråden gjøre sitt ytterste for at så skjer.

Svar:

Fiskefartøyet "Western" forliste på vei fra Lovund til Myken i Nordland 6. februar 1981. Forliset ble gransket av Den faste undersøkelseskommissjonen for visse ulykker innen fiskeflåten. Kommisjonen avga rapport 6. april 1981. En ny undersøkelseskommissjon ble oppnevnt 8. mai 2006 og ble gitt følgende mandat: "Undersøkelseskommissjonen skal foreta de nødvendige undersøkelser for å bringe på det rene årsaken til ulykken. Undersøkelseskommissjonen gis frist til 31. mai 2007 for å avgi rapport.". Kommisjonen for gransking av "Western"-forliset er en uavhengig kommisjon. Dette innebærer at Justisdepartementet ikke kan gripe inn i kommisjonens arbeid, men vil avvente kommisjonens rapport som

skal foreligge ved utgangen av mai 2007. Jeg vil i denne sammenheng understreke at Justisdepartementet har full tillit til kommisjonen og dens arbeid. Det er også verdt å fremheve lederens erfaring fra granskningen av "Utvik Senior".

Ved opprettelsen av kommisjonen ble det lagt vekt på at medlemmene samlet hadde den nødvendige tekniske, fiskerifaglige og etterforskningsmessige kompetanse, samt lokalkunnskap. Kommisjonen har så langt erfart at flere av de spørsmålene som reiser seg i arbeidet er av fiskerifaglig art, og departementet besluttet derfor 4. desember 2006 å utvide kommisjonen med ytterligere ett medlem med fiskerifaglig kompetanse. Utvidelsen vil medvirke til å styrke kommisjonens samlede kompetanse og bidra til en ytterligere kvalitetssikring av de vurderinger og beslutninger som treffes. Jeg håper dette også kan bidra til å styrke de pårørendes tillit til kommisjonen.

SPØRSMÅL NR. 310

Innlevert 6. desember 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 15. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Når har olje- og energiministeren til hensikt å følge opp Stortingets vedtak og fremme sak om innføring av et nytt industrikraftregime til Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i vårsesjonen 2005 med stemmene fra Fremskrittspartiet og de nåværende regjeringspartier å be Regjeringen utrede, i den hensikt å etablere, et nytt industrikraftregime.

Regjeringspartiene brukte vedtaket svært aktivt i fjorårets valgkamp, og lovet å følge dette opp hvis de kom i regjering. Etter at Regjeringen tiltrådte har imidlertid lite skjedd, og vi får direkte og indirekte tilbakemeldinger om at saken stadig utsettes. Dette skjer til tross for at olje- og energiministeren i svar til undertegnede 16. mars skrev: "Vi har en aktiv holdning til dette arbeidet i tråd med Soria Moria-erklæringa."

Til tross for denne "aktive" holdning til dette arbeidet, så har ingenting skjedd. Flere norske industribedrifter er inne i faser der man vurderer om man skal fortsette produksjon i Norge eller om man skal flytte ut. Noen har allerede gitt opp, mens andre står foran

beslutninger om store investeringer. Utfallet av denne saken vil ha avgjørende betydning for flere av disse.

Konflikt med ESA rundt det norske hjemfallsinstituttet bidrar også til ytterligere usikkerhet, og Regjeringens defensive energipolitikk som ikke bedrer underbalansen i kraftmarkedet, er heller ikke med å gjøre utsiktene for norsk kraftforedlende industri noe bedre.

Viser for øvrig til spørsmål nr. 563 (2005-2006).

Svar:

De siste årene har markedsprisene på kraft i Norge vært på et høyere nivå enn tidligere, men likevel fortsatt lavere enn på kontinentet hvor prisene også har økt. Dette er en utfordring for den kraftintensive industrien som konkurrerer i et globalt marked. Utfordringen er ikke særnorsk, men gjelder kraftintensiv industri innenfor hele EØS-området.

Konkurransesituasjonen for den kraftintensive industrien i Europa har fått mye oppmerksomhet den siste tiden, og det er tatt initiativ både sentralt i EU og i noen av medlemslandene. Blant annet ser en høynivågruppe etablert av Kommisjonen på disse og andre

spørsmål. Jeg følger det som skjer i EU på dette området tett.

Det er nødvendig fortsatt å bruke noe tid på å avklare hvilket handlingsrom vi har for ordninger for den kraftintensive industrien, herunder treforedlingsindustrien, innenfor rammen av EØS-avtalen. Særlig må det sees hen til utviklingen i EU sentralt og i de ulike EU-landene.

Regjeringen erkjenner at arbeidet er krevende, og at EØS-avtalen i betydelig grad innskrenker handlingsrommet for særnorske tiltak.

Jeg vil imidlertid med det første ta initiativ ovenfor ESA for å konkret avklare handlingsrommet for mulige endringer i leieavtalene inngått i henhold til St.prp. nr. 52 (1998-99), slik at de skal være dekkende i forhold til industriens behov.

SPØRSMÅL NR. 311

Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 14. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge artikkel i Aftenposten 7. desember 2006 blir det hvert år smuglet flere titalls svarte millioner fra Norge til Pakistan. Antall beslag tyder på at det er gjort svært lite for å stanse eller begrense denne pengestrømmen. Undertegnede forutsetter at finansministeren snarest iverksetter effektive tiltak for å avdekke flere lovbrudd.

På bakgrunn av dette, ønsker jeg også en redegjørelse fra finansministeren om norske myndigheter har oversikt over hvilke eiendeler skattemessig bosatte i Norge har i f.eks. Pakistan?»

Svar:

Lov om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge av 28. mai 2005 nr. 29 (valutaregisterloven) har som formål å forebygge og bekjempe kriminalitet og å bidra til riktig skatte- og avgiftsbetaling. Formålet skal nås ved at kontroll- og etterforskningsorganer, som for eksempel politiet og skatteetaten, skal få tilgang til opplysninger i valutaregisteret.

Banker og andre finansieringsforetak som har tilatelse til å drive valutavirksomhet, skal rapportere om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge. Opplysningene skal rapporteres elektronisk til valutaregisteret innen fastsatte frister og i den form Toll- og avgiftsdirektoratet bestemmer.

Enhver som tar med seg kontanter i sedler og mynt som tilsvarer et beløp over 25 000 norske kroner, skal deklare beløpet for tollmyndighetene. Tollmyndighetene rapporterer til valutaregisteret opplysninger om slik deklareringspliktig inn- og utførsel.

På bakgrunn av rapporteringene fra tollmyndig-

hetene og foretak som driver valutavirksomhet, gir valutaregisteret utfyllende informasjon om valutavekslinger og fysiske eller elektroniske overføringer av betalingsmidler inn og ut av Norge. Politiet, skattemyndighetene og flere andre kontrolltater har tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med deres etterforskning, kontrollvirksomhet og tilsyn.

Tollmyndighetene fører kontroll med at plikten til å deklare fysiske inn- og utførsel av betalingsmidler overholdes. I løpet av de ti første månedene i 2006 avdekket tollmyndighetene totalt 51 tilfeller av valutasmugling. Samlet beslaglagt beløp i denne perioden tilsvarer 8 909 887 norske kroner. Kontrollen med fysiske inn- og utførsel av betalingsmidler er en integrert del av tolletatens grensekontroll. Når det avdekkes brudd på deklareringsplikten, anmeldes forholdet rutinemessig til politiet.

Skattytere som er skattemessig bosatt i Norge, er i utgangspunktet skattepliktig hit for all inntekt og formue de har i Norge og utlandet. På selvangivelsen som leveres etter utløpet av inntektsåret, skal skattyterne opplyse om brutto formue og inntekt, fradragsposter og annen informasjon som har betydning for ligningen. Det følger av dette at skattytere som er bosatt i Norge plikter å oppgi på selvangivelsen skattepliktig formue som de har i utlandet, for eksempel Pakistan.

Gjennom skatteavtale av 5. desember 1986 har Norge og Pakistan fordelt seg imellom retten til å beskatte eiendeler som personer bosatt i våre to land har i det andre landet. Skatteavtaler inngås for å unngå dobbeltbeskatning og å forebygge skatteunndragelser. Med hensyn til reglene til unngåelse av dobbeltbeskatning er det slik at inntekt av fast eiendom i Pakistan, aksjeutbytte fra selskaper i Pakistan og renter fra Pakistan i utgangspunkt kan skattlegges både i

Norge og Pakistan. Dobbeltbeskatning unngås for inntekter av fast eiendom i Pakistan ved at disse unntas fra beskatning i Norge (unntaksmetoden). Utbytte- og renteinntekter fra Pakistan skattlegges her, men det gis fradrag for skatt betalt på disse inntektene i Pakistan (kreditmetoden). I nyere norske skatteavtaler benyttes kreditmetoden også for inntekter av fast eiendom. Skatteavtalens bidrag til forebygging av skatteunngåelse består i at den gir adgang til utveksling av skatterelevante opplysninger.

De opplysningene som framkommer gjennom skattyters selvangivelse og myndighetenes utveksling av informasjon benyttes i utgangspunktet kun i den enkelte ligningssak. Det utarbeides ikke for skatteformål noen oversikt over hvilke eiendeler som en større gruppe personer som har flyttet hit, samlet har i sitt gamle hjemland.

SPØRSMÅL NR. 312

Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 12. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«En forsker kan være yrkesaktiv i 45 år, og det er ikke nødvendigvis fruktbart å forske innen samme snevre forskningsfelt alle disse årene. Det kan derfor være ønskelig for en del forskere å skifte fra ett forskningsfelt til et annet i løpet av karrieren. Systemet vi i dag har gir ikke incitament til å foreta et skifte. Tvert imot vil ressurstilgangen til institusjonen falle ved et slikt skifte.

Hvordan kan statsråden bidra til å gjøre det enklere for forskere å skifte forskningsfelt?»

Svar:

Jeg oppfatter at spørsmålet både berører behovet og betydningen av faglig utvikling og ressurstilgang og incitament for institusjonene i et slikt langsiktig arbeid, men også den enkelte forskers muligheter for å skifte forskningsfelt.

Den faglige utviklingen går stadig raskere og nye disipliner oppstår på tvers av de tradisjonelle. Faglig utvikling er en kontinuerlig oppgave for institusjonene og for den enkelte forsker. Institusjonene må planlegge langsiktig for å sikre framtidig ressurstilgang, ikke bare gjennom finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, men også fra eksterne finansieringskilder. Finansieringssystemets incitament gjel-

der for institusjonen som helhet, og ikke den enkelte forsker direkte. Hvis forskere ønsker å endre sitt forskningstema eller forskningsprofil i takt med den faglige utviklingen, vil institusjonene ha langsiktig interesse av å legge til rette for slike endringer. Ett eksempel på slik tilrettelegging kan være NTNUs investeringer i nanoteknologi, Nanolab, som gir et stort antall forskere mulighet til å endre kurs på sin forskning og på sikt øke universitetets inntjening.

Også forskere som ikke omfattes av slike store satsinger har muligheter for å justere sitt forskningstema eller forskningsprofil. De kan bl.a. søke om forskningsmidler fra eksterne kilder (Norges forskningsråd, EU og lignende) enten alene eller i samarbeid med andre. Ekstern finansiering vil øke institusjonens inntjening og være et incitament for at institusjonen skal tilrettelegge slik at forskeren kan endre forskningstema.

Ønske om et mer omfattende skifte fra ett forskningsfelt til et annet for den enkelte forsker er derimot mer bundet ved at den ansatte er ansatt for å ivareta et bestemt fagfelt og med de kvalifikasjoner som kreves i fagfeltet. Et skifte må være i tråd med institusjonens prioriteringer og må gjøres i avtale med institusjonen.

SPØRSMÅL NR. 313**Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 14. desember 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Ifølge oppslag i magasinet Fortune er det oppstått en konflikt mellom Grameen Telecom og Telenor om eierandelene i selskapet GrameenPhone i Bangladesh.

Hva er statsrådets vurdering av den situasjonen som er oppstått?»

BEGRUNNELSE:

Fredsprisvinner Muhammad Yunus hevder at Telenor har lovet at Grameen Telecom skulle få kontrollen i selskapet. Telenor på sin side avviser at det foreligger noen avtale om dette. Slik sett står det på-

stand mot påstand. Grameen Telecom er en del av selskapsgruppen til professor Mohammad Yunus.

Svar:

Telenor eier 62 pst. av aksjene i GrameenPhone. Jeg registrerer at det med bakgrunn i formuleringer i en aksjonæravtale har oppstått en diskusjon mellom Grameen Telecom og Telenor om hvor stor eierandel Telenor skal ha i GrameenPhone i fremtiden. Oppfølgingen av Telenors investering i GrameenPhone og tolkningen av de avtaler som er inngått i den forbindelse, er forretningsmessige spørsmål som hører inn under ansvarsområdet til styret i Telenor.

SPØRSMÅL NR. 314**Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Martin Engeset****Besvart 15. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Flere forskere har opptrådt som aksjonister i forbindelse med barskogvern. Det har kommet frem i media at noen forskere også har vært aktive i aksjoner, som neppe er i samsvar med alminnelige forskningsetiske retningslinjer. Lederne av to forskningsinstitusjoner har tatt affære overfor sine forskere, men rektor på UMB har i et leserinnlegg i Nationen tatt aktiviteten i forsvar.

Hva har statsråden gjort eller tenkt å gjøre for å få UMB til å følge alminnelige forskningsetiske krav?»

BEGRUNNELSE:

Avisen Nationen har omtalt en e-postkampanje ved norske og utenlandske læresteder, hvor forskere innen miljø organiserer stemmegivning for størst mulig vern på Nationens hjemmesider. Nationen kommenterte på lederplass 7. november: "Forskere har drevet lobbying for tvangvern uten at noen i miljøet har reagert. Hvor er varslerne?" Men synspunktene var delte i forskningsmiljøene. Ifølge Nationen har lederne av to forskningsinstitusjoner (NINA og Skogforsk) tatt affære overfor sine forskere.

På Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) var holdningen en annen. Rektor Knut Hove og instituttleder Hans Fredrik Hoen forsvarte forskernes engasjement i et felles leserinnlegg 15. november med overskriften: "Aktiv deltakelse i samfunnsdebatten er en del av oppdraget universitetene har fått fra myndighetene." Etter dette er det åpent for at forskere fra UMB kan ta del i direkte politiske aksjoner i fremtiden.

"Vi tror de fleste forstår at enkeltforskere ikke representerer sin arbeidsgiver hver gang de ytrer seg offentlig", skriver UMBs rektor i leserinnlegget. Mon det. I en trykksak fra fire miljøvern- og friluftsansisasjoner, datert 21. november 2006, og omdelt til alle Stortingets medlemmer, har en rekke forskere underskrevet. Sammen med underskriftene er det opplyst at "Oppropet støttes på personlig grunnlag, og ikke på vegne av den institusjonen hvor de arbeider. Personer med professorkompetanse er satt i kursiv". Det er også opplyst at "Underskriverne arbeider ved 17 ulike institusjoner". Dette er sikkert riktig, men UMB er sterkt representert, så vidt ses med 11 professorer og 12 ansatte med annen kompetanse.

Det virker lite overbevisende at underskriverne

fremhever sin professorkompetanse, samtidig som "formelt og offisielt" ikke vil identifiseres med sine stillinger. La det være helt klart at det er de uviten-skapelige, aksjonslignende og i enkelte tilfeller unavngitte aksjoner som er problemet. Forskningspublikasjon, inkludert såkalt populærpublikasjon og uhildete forskningsbaserte bidrag til samfunnsdebat-ten er noe annet.

Når forskere opptrer som politiske aktivister på sine forskningsområder bidrar de til å svekke tiliten til egen forskning og norsk forskning generelt. Det er problematisk når enkeltforskere ikke selv ser forskjellen mellom forskningspublikasjoner og slike aktiviteter, men det er uakseptabelt at rektor ved et av landets universiteter ikke synes å se det problematiske, men i stedet tar aktivistene i forsvar.

I den senere tid har forskningsetikk vært i søkelyset i et par meget alvorlige tilfeller. UMB har vært involvert i en sak om forskningsjuks, og ledelsens håndtering falt lite heldig ut. Etter denne erfaring kunne vi forventet ekstra forsiktighet i forskningsetiske spørsmål, men rektor rykker altså ut og forsvarer aktiviteter, som ifølge Nationen omfatter navngitte og unavngitte aksjoner. Rektor er neppe mistolket, for det var her tale om et leserinnlegg. På denne bakgrunn kan det se ut som det er behov for ekstra oppfølging av UMBs ledelse i spørsmål som gjelder forskningsetikk.

Svar:

Ifølge Lov om universiteter og høyskoler skal universiteter og høyskoler bidra til å spre og formidle resultater fra forskning. Universiteter og høyskoler er således underlagt en forpliktelse til formidling. Loven inneholder dessuten en bestemmelse om akademisk frihet som sier at universiteter og høyskoler ikke kan gis pålegg eller instruksjoner om læreinholdet i undervisningen og innholdet i forskningen og utviklingen. Også i rollen som formidlere vil det være en tommelfingerregel at forskere ved universiteter og høyskoler må ha utstrakt faglig frihet.

Videre fastslår de etiske retningslinjene for stats-tjenesten at statsansatte, så vel som alle andre, har en grunnleggende rett til å ytre seg kritisk om statens virksomhet og alle andre forhold, jf. Grunnloven § 100. Det gjelder også på felter som har direkte tilknytning til virksomheten den statsansatte arbeider i. Av hensyn til allmennhetens krav på informasjon er det viktig at statsansatte med sakkunnskap har ad-

gang til å formidle et kritisk og kompetent perspektiv i samfunnsdebatten. Kvaliteten på den offentlige debatten vil forringes dersom statsansatte ikke får delta i debatt som berører eget fagfelt.

I norsk rett foreligger det en ulovfestet lojalitetsplikt i ansettelsesforhold. Lojalitetsplikten er imidlertid ikke absolutt. Ansatte i undervisnings- og forskerstilling ved universiteter og høyskoler er i en særlig stilling, og bør ha en vid adgang til å varsle om kritikkverdige forhold hos egen arbeidsgiver og hos andre samfunnsaktører. Dette er også lagt til grunn i de etiske retningslinjene for statstjenesten: "For ansatte ved universiteter, høyskoler og forskningsinstitusjoner er en del av deres arbeidsoppgaver å bidra til samfunnsdebatten, komme med sakkyndige uttalelser osv. Selv om ansatte også ved disse institusjonene har en lojalitetsplikt, er det en del av deres arbeidsoppgaver å bidra til kritisk debatt. De ansatte har dessuten i kraft av sin stilling forsknings- og formidlingsplikt, og har dermed rett og plikt til å gjøre forskningsresultatene kjent også dersom de strider mot vedtatt politikk."

Selv om det gjelder visse begrensninger etter lojalitetsplikten, bør statsansatte, på linje med andre samfunnsborgere, oppmuntres til å delta i den offentlige debatt. Også i tilfeller der institusjonen har utpekt en talsperson, har de øvrige ansatte mulighet til å ytre seg offentlig. Når en statsansatt uttaler seg innenfor virksomhetens arbeidsområde, må det imidlertid gå klart frem at den ansatte ytrer seg på egne vegne og ikke som representant for statstjenesten.

Også de forskningsetiske retningslinjene for samfunnsvitenskap, jus og humaniora, som også andre fagfelt støtter seg på, fremhever at forskere bør bidra til den offentlige meningsdannelsen med sin vitenskapelige kompetanse. Retningslinjene peker imidlertid også på at det kan være uklare overganger mellom deltakelse i samfunnsdebatt som fagperson og som vanlig samfunnsborger. Når en fagperson deltar i offentlig debatt som vanlig samfunnsborger, bør det derfor ikke brukes tittel eller henvises til særskilt vitenskapelig kompetanse.

Forskeres deltagelse i samfunnsdebatten er, som det fremgår ovenfor, et felt med gråsoner og utfordringer. Når det presiseres at et opprop eller lignende støttes på personlig grunnlag og ikke på vegne av institusjonen, mener jeg imidlertid at de viktigste forskningsetiske hensynene er ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 315**Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 18. desember 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Jeg viser til rapporten Elektronisk stemmegivning - utfordringer og muligheter, som ble overlevert til statsråden for noen uker siden, samt Dokument nr. 8:76 (2003-2004) forslag fra Fremskrittspartiet om gjennomføring av forsøk med elektronisk stemmegivning, inkludert stemmegivning over Internett, som et grunnlag for en fremtidig modernisering av valgloven.

Vil statsråden være positiv til at Drammen kommune kan være forsøkskommune ved kommunevalget 2007 med stemmegivning over Internett og SMS via mobiltelefon?»

BEGRUNNELSE:

Som statsråden er godt kjent med, så er det nå gjort noen forsøk med bruk av stemmegivning over Internett i Storbritannia, Estland og i Sveits.

Fremskrittspartiet foreslo dette for noen år siden, men fikk kun egne stemmer i Stortinget.

Bakgrunnen for denne henvendelse er at undertegnede ønsker at Drammen kommune kan få være første kommune som kan teste ut dette, ved kommunevalget neste år. Dette som et tiltak for å få opp valgdeltakelsen og mulige økonomiske besparelser. Ikke minst passer det veldig bra med Drammen som forsøkskommune ettersom kommunen er veldig langt fremme når det gjelder bruk av Internett/e-post ved kommunal saksbehandling, servicetjenester, gratis trådløs Internett ved torget for innbyggerne & turister, bystyremøter vises direkte over Internett, alle bystyrerepresentanter bruker bærbare PC-er under møtene, særdeles bra nettside osv. Kort sagt en moderne e-kommune.

Målet med stemmegivning via Internett og mobil, må for det første være å øke valgdeltakelsen. Ikke bare for ungdom, men spesielt for de eldre og funksjonshemmede som til daglig har det vanskelig for å komme til valglokalet. Videre så er det mange småbarnsforeldre og karrierepersoner som føler tidsklemma som den største utfordring med det å ta seg tid til å dra til valglokale, og ikke minst stå i kø for å stemme. Det er ingen tvil om at det i et moderne IKT-samfunn en gang i fremtiden vil være vanlig å stemme via Internett. Bruk av IKT ved andre områder som f.eks. innlevering av selvangivelsen og disponeringer og transaksjoner via egen nettbank vitner om at det ikke er vanskelig og folk flest raskt blir vant til dette.

For egen del har undertegnede mye kontakt med politikere i Estland som er langt fremme når det gjel-

der elektronisk stemmegivning over Internett. Der er tilbakemeldingene særdeles positive etter at de gjennomførte dette ved kommunevalget sist. Undersøkelsene der viser at Internett-avstemning har betydelig støtte i befolkningen. Spesielt viste erfaringene at bruken av Internett til stemmegivning økte de unge velgernes deltakelse. Estland kommer til å bruke dette ved parlamentsvalget i mars neste år også, som undertegnede kommer til å følge nøye med som observatør/gjest.

Undertegnede ser også for seg at hvis en får en slik teknologi på plass, vil det være mye enklere å ta i bruk folkeavstemninger i kommunen. Undertegnede håper statsråden ser seg enig i dette.

Som statsråden er blitt gjort kjent med, anbefaler arbeidsgruppen (som leverte den nevnte rapport til statsråden for noen uker siden), at man tilbyr elektronisk stemmegivning i ukontrollerte omgivelser. Da dette ikke bare bidrar til økt tilgjengelighet, men også reduserte kostnader i forbindelse med valgavviklingen, og raskere og mer nøyaktig optelling av stemmene.

Avslutningsvis vil jeg understreke det arbeidsgruppen selv skriver vedrørende forsøk av dette: "Utprøving ved skolevalg vil, som følge av de spesielle forhold som gjør seg gjeldende for slike valg, ha begrenset verdi. Kunnskap fra forsøk i forbindelse med skolevalg er i bare delvis overførbar til ordinære valg." Således bør dette utprøves i noen kommuner neste år, og derfor håper undertegnede at Drammen kan være med på dette.

Svar:

Elektronisk stemmegivning reiser flere prinsipielle og vanskelige spørsmål både av demokratisk, juridisk, teknisk og administrativ art. Når spørsmål rundt elektronisk stemmegivning diskuteres, er én dimensjon særlig viktig, nemlig hvor stemmegivningen finner sted: i valglokalet under oppsyn av valgfunksjonærer (kontrollerte omgivelser) eller et sted der ingen kan føre kontroll med hvordan avstemningen skjer (ukontrollerte omgivelser). Det er særlig stemmegivning i ukontrollerte omgivelser som reiser prinsipielle problemer.

Den mest sentrale problemstillingen i et demokratisk og juridisk perspektiv når det gjelder stemmegivning i ukontrollerte omgivelser, er spørsmålet om elektronisk stemmegivning er forenlig med kravet til at stemmegivningen skal være hemmelig. Myndighetene skal etter den europeiske menneskerettighets-

konvensjonen og valgloven legge forholdene til rette for at velger får avgitt sin stemme usett og beskyttet mot utilbørlig påvirkning. Arbeidsgruppen som har skrevet rapporten om elektronisk stemmegivning mener forholdene i dag ikke ligger til rette for at det kan garanteres hemmelig og sikkert valg ved stemmegivning over Internett eller mobiltelefon.

Jeg mener derfor det er viktig at vi ikke går for fort frem. Vi må sikre at velgernes tillit til valgsystemet opprettholdes. Vi må dessuten finne løsninger på utfordringene knyttet til prinsippet om hemmelig stemmegivning. Departementet legger opp til en bred og grundig prosess for å følge opp rapporten om elektronisk stemmegivning.

Jeg kan ikke anbefale at det gjennomføres forsøk ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2007. Rent tidsmessig vil det ikke være mulig å få på plass

det apparatet som skal til for å kjøre forsøk allerede ved valget i 2007. Planlegging av forsøk og utvikling av kontrollsystemer er viktige elementer når forsøk skal gjennomføres. Arbeidsgruppen som har utarbeidet rapporten anbefaler at elektronisk stemmegivning innføres i henhold til en nøye planlagt, skrittvis prosess styrt av ansvarlige valgmyndigheter. Elektronisk stemmegivning krever dessuten datasystemer som bør kontrolleres av valgmyndighetene gjennom en egen sertifiseringsordning. Det tar tid å få en slik ordning på plass. Jeg mener det er svært viktig at innføring av eventuell elektronisk stemmegivning ikke går ut over velgernes tillit til valgsystemet.

Departementet vurderer imidlertid, sammen med Kunnskapsdepartementet, om det er mulig å få på plass et opplegg for elektronisk stemmegivning ved skolevalget i 2007.

SPØRSMÅL NR. 316

Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen

Besvart 15. desember 2006 av landbruks- og matminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Korleis meiner statsråden at Mattilsynet skal kunne klare både kontrollfunksjon på den eine sida samtidig som ein tar på seg og vidarefører det viktige samfunnsarbeidet som næringsutvikling betinga av nærheit til produsentane er?»

GRUNNGJEVING:

Mattilsynet har kompetanse som er viktig for næringsutvikling. Til dømes blei det sagt om eit for ikkje lenge sida opna slakteri i Møre og Romsdal at dette hadde aldri kommen til utan kommuneveterinæren som hjalp til både med saksgang og andre tips tidleg i prosessen. Så tidleg at utan kunne heile prosjektet blitt kvelt om det var kontrolliveren som hadde tatt overhand i staden for grunderånda. Mattilsynet skal ikkje berre fortelje kva som er galt, men også rettleie og inspirere til næringsaktivitet og då aller helst ny aktivitet.

Distriktskontoret i Stranda kommune med stor næringsmiddelindustri og verdsarvsområde med kanskje kommande satsing på ulike produksjonar i framtida vil til dømes kunne bidra positivt til næringsutvikling i regionen.

Dersom Mattilsynet skal vere ein offentlig aktør med rolle som samfunnsutviklar, må ein arbeide på

ein slik måte at ein legg vekt på rettleiing, ein må arbeide førebyggjande og byggje opp tillit til bedriftene. Alt dette for å gjere næringsaktørane betre. Denne tilnærminga krev nærleik over tid. I dette scenariet er det viktig at distriktskontora ligg nært og talet på distriktskontor må ikkje drastisk endrast.

Dersom ein ser Mattilsynet i eit slikt perspektiv, vil Mattilsynet spele ei rolle som samfunnsutviklar og ha legitimitet i samfunnet.

I røynda må Mattilsynet kunne balansere begge modellane. Både utføre kontroll og rettleie.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra nærings- og handelsministeren.

I tråd med det som er vanlig for statlige tilsyn, jf. St.meld. nr. 17 (2002-2003), omfatter Mattilsynets arbeid både regelverksutvikling, veiledning om regelverket, inspeksjons-/tilsynsvirksomhet og overvåking av status og utvikling på området.

Veiledning om regelverket er viktig av hensyn til næringsutvikling og bidrar til å sette brukerne i stand til å løse sine utfordringer. Gjennom god veiledning kan tilsynet også bidra til å redusere omfang av regelverksbrudd. Det er derfor ikke noe motsetningsforhold mellom Mattilsynets veiledningsarbeid og in-

speksjons-/tilsynsvirksomheten. Mattilsynet fortsetter arbeidet med sikte på å utvikle en enhetlig og helhetlig tilnærming overfor brukerne. Utvikling av en felles tilsynspolitik som blir gjennomført i hele organisasjonen er viktig i den sammenhengen. Videre er det iverksatt et særskilt opplegg for å møte behovene for veiledning i småskala matproduksjon.

I St.prp. nr. 1 (2006-2007) har departementet pekt på at det vil bli lagt vekt på effektiviseringsforutsetningene i Mattilsynet. I den sammenhengen vil det skje en viss reduksjon i antallet årsverk. En en-

stemmig næringskomité har ved behandling av Mattilsynets budsjett for 2007 gitt uttrykk for tilfredshet med at det blir lagt vekt på å følge opp effektiviseringsforutsetningene i Mattilsynet, og at en i den sammenhengen går gjennom både drift og organisering. Departementet har i St.prp. nr. 1 (2006-2007) lagt til grunn at reduksjonen i tallet på årsverk skal skje innenfor rammene av dagens hovedstruktur for Mattilsynet som ble lagt til grunn i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 8 (2002-2003).

SPØRSMÅL NR. 317

Innlevert 7. desember 2006 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 18. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I finansdebatten i Stortinget den 28. november kommer finansminister Kristin Halvorsen med følgende påstand: "Det gjelder når vi foreslår et samferdselsbudsjett som øker investeringene med 50 pst., og som er det beste jernbanebudsjettet Stortinget har sett på 25 år."

Jeg går ut ifra at det er finansministeren som er unøyaktig, og at det er Samferdselsministerens tall som er de korrekte?»

BEGRUNNELSE:

Ser man på Samferdselsdepartementets proposisjon er det vel ikke en økning i samferdselsinvesteringene på 50 pst. Selv ikke på kap. 1350 post 30 kommer man opp i 50 pst. økning fra revidert. Og man ligger over 1 mrd. kr i etterslep i forhold til Nasjonal transportplan etter to år.

Svar:

Det finansministeren uttalte i finanstalen var at "Budsjettet for Jernbaneverket i 2007 er et stort løft for jernbanen i Norge. Investeringene i Jernbanen øker med 50 pst - og det totale jernbanebudsjettet er

det beste på 25 år, når vi holder Gardermobanen utenfor [...]" Jeg viser for øvrig til at finanstalen er lagt ut på Internett.

I Samferdselsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 er alle bevilgningstabeller på vanlig måte satt opp slik at "Forslag 2007" er sammenlignet med "Saldert budsjett 2006". Til sammenligning er dessuten tatt med "Regnskap 2005". Dette er et standardoppsett som viser budsjettforslaget for neste år sammenlignet med tilsvarende og sammenlignbart budsjettframlegg for inneværende år. Dette betyr at det i denne oppstillingen ikke er tatt med eventuelle tilleggsbevilgninger i løpet av inneværende år. I Samferdselsdepartementets budsjettproposisjon for 2007 er budsjettendringene for 2006 som en tilleggsopplysning, presentert under punkt 3 Diverse tabeller, jf. side 17.

Samferdselsdepartementets investeringsbudsjett som inneholder bevilgninger på 30-poster, omfattes av investeringer til veg og jernbane. Under vegbudsjettet er i tillegg tatt med bevilgninger under post 29 Vederlag til OPS-prosjekt og post 60 Forsøk. Foreslått bevilgning for 2007, sammenlignet med saldert budsjett 2006, utgjør følgende:

(i mill. kroner)

Investeringer	Saldert budsjett 2006	Forslag 2007	Nominell økning 2006-2007 kroner	Nominell økning 2006-2007 prosent
Veg	6 211,1	6 614,7	403,6	6,5
Jernbane	1 477,0	2 219,6	742,6	50,3
Totalt	7 688,1	8 834,3	1 146,2	14,9

SPØRSMÅL NR. 318**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 15. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Det vises til Regjeringens arbeid for å bygge CO₂-renseanlegg på Naturkrafts gasskraftverk på Kårstø. Ifølge olje- og energiministeren skal renseanlegget baseres på dagens tilgjengelige teknologi, ergo ingen ny teknologisk utvikling. Regjeringen er opp-tatt av å innfri kravene i Kyoto, som åpner for tiltak på tvers av landegrenser.

Sett i forhold til totale kostnader for prosjektet, hvilken miljøeffekt vil rensing på Kårstø ha i forhold til å bruke tilsvarende beløp på å rense ett/flere kullkraftverk i Kina?»

Svar:

Regjeringen har slått fast at utslippsforpliktelsen etter Kyotoprotokollen for perioden 2008-2012 skal

oppfylles gjennom en kombinasjon av nasjonale tiltak og bruk av Kyotomekanismene slik protokollen legger opp til, der en betydelig del av utslippsreduksjonene skal skje gjennom nasjonale tiltak (jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet). Regjeringen legger opp til en bred tilnærming for å redusere de nasjonale utslippene av klimagasser, og vil blant annet komme tilbake til Stortinget med en melding om sektorvise klimahandlingsplaner i 2007. Et anlegg for CO₂-håndtering på Kårstø vil bidra til å redusere utslippene av CO₂ nasjonalt, og til norsk oppfyllelse av Kyotoprotokollen.

SPØRSMÅL NR. 319**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 15. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Det vises til interpellasjonsdebatten om thorium på Stortinget 15. november, hvor statsråden uttalte at han vil ta initiativ til å gjennomføre en grundig utredning for på den måten å etablere et best mulig faktagrunnlag i forhold til både muligheter og risikoer ved bruk av thorium til energiproduksjon.

Hvilken tidsramme og omfang ser statsråden for seg i dette arbeidet?»

Svar:

Olje- og energidepartementet er i ferd med å innhente råd med hensyn til innhold og utforming av utredningen. Jeg tar sikte på at arbeidet starter tidlig neste år. Per i dag er det derfor noe tidlig å gi en eksakt sluttdato.

SPØRSMÅL NR. 320**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 19. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Gjennom media har det kommet fram at Statens vegvesen nå antyder byggstart på E39 Rådalsvegatjønn først i 2009. Dette er senere enn forutsatt tidligere.

Er det noe statsråden kan gjøre for å fremskynde byggstart på dette prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

E39 med parsell Rådalsvegatjønn er et høyt prioritert stamveiprosjekt, som vil avløse et veisystem mellom Os og Bergen som ikke på noen måte tilfredsstillers dagens transport. Når de nye gassfergene fases inn etter årsskiftet vil sannsynligvis trafikken øke ytterligere. Prosjektet er realisert som bompengeprojekt. Bergen kommune, Os kommune og Hordaland fylkeskommune har opprettet et bompengeselskap for å ta hånd om finansieringen.

Bergen kommune har også nylig vedtatt reguleringsplan, slik at alt skulle nå ligge til rette for forsering av dette viktige prosjektet.

Svar:

I Statens vegvesens handlingsprogram/planleggingsprogram for perioden 2006-2015 er det lagt opp til å starte utbyggingen på strekningen Svegatjønn-Rådalsveg i første fireårsperiode (2006-2009), med bompenger i 2008. Dette innebærer en forsering i forhold

til St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015, der det var forutsatt oppstart først i siste del av tiårsperioden, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006), side 111. Hordaland fylkeskommune og Os og Bergen kommuner har sluttet seg til delvis bompengefinansiering av prosjektet.

I handlingsprogrammet er det foreløpig lagt til grunn at kostnadene for prosjektet E39 Svegatjønn-Rådalsveg vil være på om lag 2,1 mrd. kr. Dette er basert på kommunedelplan for E39-delen av prosjektet og kun på skisser for Rådalskrysset. Det har skjedd en utvikling og detaljering i prosjektet, som er vanlig ved store og kompliserte prosjekter. Det foreligger nå godkjent reguleringsplan for E39 med firefeltsveg. Det er også utarbeidet utkast til reguleringsplan for Rådalskrysset i flere varianter. Det ligger an til økte kostnader. Den viktigste årsaken til dette er mer omfattende løsninger i Rådalsområdet. Kostnadsoverslaget er også oppdatert ut fra markedssituasjonen og økte standardkrav. Det må derfor utarbeides ny finansieringsplan, og det må gjennomføres ny lokal behandling. Videre skal det gjennomføres ekstern kvalitetssikring (KS 2). Det er derfor på nåværende tidspunkt for tidlig å si noe om hvilke økonomiske konsekvenser de mer omfattende løsningene i Rådalsområdet vil få.

Saken vil bli lagt fram for Stortinget så snart som mulig etter at tilstrekkelige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 321**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 18. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar datert 26. juni 2006 på mitt skriftlige spørsmål nr. 1071 om tiltak for å skaffe flere flygeledere til Avinor. Konkret gjelder dette gjenopptagelse av samarbeid med University of North Dakota (UND) som er en av verdens ledende utdanningsinstitusjoner innenfor ATC. Etter endring i de krav som stilles til slik utdanning har UND sendt søknad til Luftfartstilsynet om ny godkjenning.

Hva gjør statsråden for å forsikre seg om at tilgjengelig internasjonal utdanningskompetanse blir brukt for å utdanne nok flygeledere?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til innledningen i statsrådets brev av 26. juni 2006: "Jeg deler representanten Sorteviks bekymring for mangelen på flygeledere. Avinor tar si-

tuasjonen meget alvorlig og har satt i gang flere tiltak for å bedre situasjonen."

Mange års samarbeid med UND ble avsluttet av nå avgått ledelse i Avinor.

En feilslått strategi når det gjelder bemanning av flygeledere og assistenter har påført norske flypassasjerer og flyoperatører store forsinkelser med tilhørende store utgifter. En del av denne strategien var satsing på felles nordisk skole for utdanning av flygeledere. Denne skolen kan neppe alene sikre at nødvendig bemanning av flygeledere og assistenter ved norske flyplasser blir tilstrekkelig i løpet av kommende 3-årsperiode. Til det er behovet for stort og utdanningskapasiteten ved felles nordisk skole i Malmø for liten. Supplerende tiltak er derfor nødvendig. Gjenopptagelse av den mangeårige gode forbindelsen med UND fremstår derfor som fornuftig og nødvendig.

Formalkrav som tilpasning til europeisk regelverk også for krav til flygelederutdanning i Norge bør kunne skje hurtig, og bør på ingen måte stå i veien for at også ledig utdanningskapasitet hos UND brukes av Avinor for å dekke et presserende behov for flygeledere i Norge.

Jeg går ut fra at statsråden er kjent med UND posisjon innefor denne typen utdanning, og går ut fra at statsråden også er kjent med at UND har simulator med innflygingsforhold også på norske flyplasser. Begge deler understreker at UND fremstår som et særdeles godt supplement til nordisk utdanning.

Svar:

Utdanning av flygeledere har meget høy prioritet hos Avinor. Avinor har opplyst at flere tiltak er igangsatt for å framskynde tilførsel av nye flygeledere.

Ved den felles nordiske skolen i Malmø, Entry Point North, foregår den institusjonelle delen av utdanningen. Det vil si klasseromsundervisning og simulator trening for å forberede elvene på den praktiske treningen som senere vil foregå ute ved Avinors enheter.

Avinor har opplyst at de i første rekke ønsker å benytte seg av den kapasiteten som finnes ved Entry Point North. Det er i samarbeid med søsterorganisasjonene i Sverige og Danmark nedlagt et betydelig arbeid i utviklingen og oppbyggingen av skolen, ikke minst det faglige innholdet i utdanningen som Avinor

er godt fornøyd med. Kapasiteten ved Entry Point North er for tiden ikke fullt utnyttet. Med den utdanningstakt som Avinor har lagt opp til de kommende år, har den felles nordiske skolen rapportert at den vil kunne møte Avinors behov.

Avinor har tidligere hatt et nært og formalisert samarbeid med University of North-Dacota Aerospace Foundation (UNDAF) hva gjelder utdanning av flygeledere. Dette samarbeidet ble som kjent avsluttet og spørsmålet om å gjenoppta samarbeidet har vært reist ved enkelte anledninger.

På grunn av nye bestemmelser om kravsetting til de institusjoner som skal utdanne flygeledere har det frem til nå ikke vært aktuelt å vurdere et fornyet samarbeid med UNDAF. Som kjent har UNDAF nå levert inn en søknad til Luftfartstilsynet om godkjenning som utdanningsorganisasjon for flygeledere. Dette er en søknad om en førstegangsgodkjenning som innebærer en omfattende prosess. Jeg har fått opplyst at søknaden er til behandling i Luftfartstilsynet.

Avinor har videre opplyst at de hadde et møte med UNDAF i høst der et mulig samarbeidsprosjekt ble diskutert. UNDAF som institusjon gav et meget solid inntrykk og opplyste at utdanning av flygeledere er intensivt. Videre har de oppgradert infrastrukturen i forbindelse med utdanningen, med nye og mer moderne simulatorer og større og bedre lokaler. Avinor har opplyst at det er av interesse å vite at det finnes kapasitet andre steder dersom Entry Point North ikke leverer i henhold til kravene. Det er enighet om å holde en dialog med Luftfartstilsynet med hensyn til mulig godkjenning av flygelederutdanningen ved UNDAF etter Luftfartstilsynets krav.

Det er i dag tilstrekkelig utdanningskapasitet ved den felles nordiske skolen. Et samarbeid med UNDAF, forutsatt godkjenning fra Luftfartstilsynet, kan slik Avinor ser det være aktuelt hvis det er nødvendig å øke kapasiteten ytterligere på den institusjonelle utdanningen.

Den andre og like viktige delen av flygelederutdanningen er den praktiske treningen. Denne delen av opplæringen vil fortsatt være begrensningen og flaskehalsen, som jeg også redegjorde for i mitt brev av 26. juni 2006. Avinor har opplyst at de arbeider med muligheten for å effektivisere denne innenfor gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 322**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 15. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Personer med overvekt over 40 BMI (Body Mass Index), eller over 35 BMI med fare for å utvikle sykdommer har rett til helsehjelp. Mange har fått tilbud om opphold på opptreningscenter, hvor målet er varig livsstilsendring.

Hva mener statsråden om at disse behandlingstilbudene kun styres av kortsiktige økonomiske hensyn, og at de som påbegynner behandlingen ikke får vite om, og når oppfølgingen vil skje?»

BEGRUNNELSE:

Stor overvekt er helseskadelig og kan føre til blant annet diabetes, hjerte- og karsykdommer og belastningsskader. Mange overvektige, også yngre, har fått disse sykdommene, og det er viktig at Helseforetakene tar denne pasientgruppen på alvor. Tilbudene om helsehjelp varierer til denne gruppen, og er i liten grad tilpasset pasientens behov. Oppfølgingen blir tilfeldig, og mange vet ikke hvilken oppfølging de vil få. Alle kan gå ned i vekt, men problemet er å holde en stabil vekt over tid. Opphold på opptreningsinstitusjoner kan for de fleste gi en god start, men 4 ukers opphold vil ikke føre til varig resultat for de fleste. Det er stor motivasjon blant de som deltar, og opptreningsinstitusjoner har utarbeidet gode trenings- og kostveiledningsprogram, men livsstilsendring tar tid. Dette skal være opplegg som skal følge personene gjennom 5 år, med oppfølgingsopphold på opptreningsinstitusjonen. I dag ser vi dessverre at de som deltar må vente nærmere 1 år på oppfølgingsopphold, selv om de selv mener at et opphold etter 2-3 måneder ville være det mest gunstige. Mange klarer ikke å holde motivasjonen oppe når ventetiden blir for lang, og faller tilbake til gammel livsstil igjen. Opptreningsinstitusjonene har ikke langsiktige avtaler med Helseforetakene, og har derfor liten mulighet til å planlegge langsiktig. Det er viktig å få på plass forutsigbarhet i disse behandlingsoppleggene, ikke minst av hensyn til de som fulle av motivasjon starter et tungt løp for å bedre helsen, men som ikke får nødvendig oppfølging. Hvis slike behandlingsopplegg skal lykkes må det være den enkeltes behov som styrer hvordan oppfølgingen skal være. Det hadde vært ønskelig at statsråden sørget for at de som har startet oppleggene med livsstilsendring som mål, raskt får vite når de får oppfølgingsopphold, da mange i dag går og venter i det uvisse.

Svar:

Forekomsten av overvekt og fedme er økende i Norge, både blant barn, unge og voksne, og er risikofaktorer for en rekke sykdommer og plager. Dette er en stor utfordring. Det er derfor satt i gang en rekke tiltak.

Det viktigste er det forebyggende arbeidet for å begrense og motvirke utviklingen innen overvekt og fedme. Jeg vil her vise til "Handlingsplanen for fysisk aktivitet - Sammen for fysisk aktivitet" og utarbeidelse av en handlingsplan for bedre kosthold.

Alvorlig overvektige pasienters rett til vurdering og behandling ivaretas gjennom pasientrettighetsloven. En medisinskfaglig vurdering av den enkelte pasient skal ligge til grunn for om, når og hvilken type behandling som skal tilbys.

I styringssignalene til de regionale helseforetakene de senere år er de regionale helseforetakene pålagt å utvikle behandlingstilbud til personer med sykkelig overvekt. Det er nå etablert regionale sentre for fedmebehandling i hver helseregion. Disse er tverrfaglig bemannet og tilbyr flere behandlingsformer. For de fleste vil det være aktuelt med tiltak som bidrar til livsstilsendring. For enkelte vil det kunne være aktuelt med kirurgisk behandling.

Livsstilsendrende tilbud kan gis poliklinisk eller ved egne kurssentre. De regionale helseforetakene har valgt ulike modeller. Enkelte regionale helseforetak har inngått avtale med Ebeltoft i Danmark som en prøveordning. Andre helseforetak har inngått avtale med private opptrenings-/rehabiliteringsinstitusjoner.

Ved at de regionale helseforetakene nå har bestilleransvar og finansieringsansvar for tjenester som ytes i opptreningsinstitusjoner, vil de regionale helseforetakene gjennom avtaler sikre relevante tilbud til ulike pasientgrupper, herunder personer med alvorlig overvekt. Tilbudet i private opptreningsinstitusjoner og rehabiliteringsinstitusjoner kan ses i forhold til og tilpasses det øvrige tilbudet i regionen. Det forutsettes at det må ligge en faglig vurdering til grunn for hvor lange opphold som skal tilbys og når den enkelte skal tilbys oppfølgingsopphold.

Det er de regionale helseforetakene som sammen med de aktuelle institusjonene må vurdere for hvor lang tid en avtale skal gjelde. Det antas at de regionale helseforetakene i forbindelse med avtaleinngåelse vurderer avtalenes lengde, og at det i alle fall for en del institusjoners vedkommende er aktuelt med avtaler som gjelder for flere år.

SPØRSMÅL NR. 323**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 19. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Det er rundt 600 000 hørselshemmede her i landet. Skal de det gjelder få med seg det som blir sagt på TV, så må TV-programmene tekstes.

Hva skjer på dette området, og hva vil statsråden konkret gjøre slik at vi kan få en fortløpende arbeid med å bedre tilbudet til de hørselshemmede?»

BEGRUNNELSE:

Det er et demokratiproblem at hørselshemmede ikke har anledning til å følge med på f.eks. nyhets- og debattprogrammer på TV. Dette både er og oppleves dessuten som svært diskriminerende. Vi har behov for en rask utvikling av teknologien på dette området.

Svar:

Jeg er enig i at teksting av TV-programmene er svært viktig for at hørselshemmede skal få samme ut-

bytte som normalhørende av nyhets- og aktualitetsstoff i fjernsynssendingen, og således kan delta aktivt i samfunnsdebatten. Stortinget bevilget for inneværende år 4 mill kroner til utvikling av teknologi for talegjenkjenning. Det er en forutsetning for bevilgningen at utgiftene deles mellom staten og allmennkringkasterne NRK og TV2. Prosjektet er satt i gang. Systemet vil bli utviklet både for bokmål og nynorsk. Når systemet er utviklet, vil det også bli mulig for andre fjernsynskanaler å kjøpe produktet.

Foreløpig anslår vi at det vil ta to - tre år å komme frem til et tilfredsstillende produkt som gir gode nok resultater både på bokmål og nynorsk. Kultur- og kirke departementet har gitt Medietilsynet i oppdrag å lede arbeidet, som skal gjøres i nært samarbeid med NRK og TV2. Det er viktig at prosjektet også samarbeider med bl.a. Hørselshemmedes Landsforbund.

SPØRSMÅL NR. 324**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen****Besvart 15. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Kan Venstre få svar på i hvilken form og på hvilket tidspunkt Stortinget får Regjeringens innstilling med hensyn til lokalsykehusenes akuttfunksjoner til behandling?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Stortingets behandling av budsjettet for Helse- og omsorgsdepartementet 5. desember 2006. Helse- og omsorgsministeren satte i oktober ned en arbeidsgruppe som skal se nærmere på hvordan lokalsykehusenes oppgaver knyttet til akuttfunksjoner kan tydeliggjøres.

Venstre ba under debatten om en avklaring på om Stortinget ville få den nevnte rapport til behandling uten å få et svar.

Venstre mener hovedproblemet for sykehusene er manglende forutsigbarhet. Uforutsigbare ramme-

vilkår gir konstante underbemanninger, høyt sykefravær og økning i antall deltidsstillinger. Dette koster milliarder.

Dersom man ikke vet hvilke vilkår man skal drive etter om et år, da blir sykehusdriften ineffektiv. Derfor er kanskje det viktigste effektiviserings tiltaket i helsesektoren å gi en avklaring om innholdet i lokalsykehusene.

I dette perspektivet er rapporten fra arbeidsgruppen som ledes av Bjørn Erikstein, administrerende direktør i Helse Sør RHF, av spesiell interesse for Stortinget.

Svar:

Jeg har lagt stor vekt på å skape trygghet for livskraftige lokalsykehus. Lokalsykehus har derfor fått særskilt omtale i Nasjonal helseplan (2007-2010)

som Regjeringen la fram under del III av Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2007.

Nasjonal helseplan identifiserer trygghet, faglige hovedoppgaver og akuttmedisinsk beredskap som sentrale elementer for å sikre lokalsykehusene på lang sikt. I helseplanen er det lagt føringer for at det faglige innholdet i lokalsykehusene skal tilpasses lokale betingelser og befolkningens behov, og at hovedoppgaver skal knyttes til utredning og behandling for de store sykdomsgruppene. Særlig gjelder dette pasienter som trenger nærhet til tjenestetilbudet, som syke eldre og kronisk syke.

De faglige hovedoppgaver for lokalsykehusene

avklares gjennom Nasjonal helseplan. Problemstillinger knyttet til akuttfunksjoner og lokalsykehuses rolle og oppgaver i den samlede akuttmedisinske behandlingsskjede krever gjennomgang og vurderinger fra fagpersoner med variert bakgrunn og erfaring. Jeg har derfor nedsatt en bredt sammensatt arbeidsgruppe for å belyse dette. Arbeidsgruppen skal ha en grundig dialog med berørte parter slik at både faglige og andre synspunkter vurderes.

Arbeidsgruppen skal levere sin rapport til departementet den 19. mars 2007. Jeg vil i 2007 på egnet måte komme tilbake til Stortinget med den videre oppfølging av saken.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 19. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I St.prp. nr. 1 (2006-2007) står det: "Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til videreføring av arbeidet på strekningen Krosby-Knapstad i løp av høsten etter at den eksterne kvalitetssikringen er avsluttet." En samlet komité skriver i innstilling til budsjettet at de forventer at revisjonen av Østfoldpakka også da vil foreligge. For trafiksikkerheten, næringslivet og enkeltpersoner er E18 gjennom Østfold meget viktig.

Kan statsråden bekrefte at omtalen i St.prp. nr. 1 står ved lag?»

Svar:

Samferdselsdepartementet gir arbeidet med å avklare videreføring av parsellen Krosby-Knapstad og revisjon av Østfoldpakka høy prioritet. Dessverre har arbeidet tatt lengre tid enn forutsatt. Saken kan derfor ikke legges fram for Stortinget før jul, men jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 326

Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 22. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at han mener at forskning ikke skal være skattepliktig?»

BEGRUNNELSE:

NRK kunne i går, den 7. desember 2006, melde at SINTEF i Trondheim hadde blitt pålagt å betale

skatt tilbake fra 2001. Beløpet var på ca. 20 mill. kr og Overlikningsnemnda mente at dette var skattepliktig ettersom SINTEF også driver kommersiell forskning.

Det er av spørsmålsstillers klare oppfatning at forskning ikke skal skattlegges.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra kunnskapsministeren.

Rettsaken om skatteplikt for SINTEF verserer fortsatt i rettsapparatet. Jeg vil derfor ikke uttale meg om denne konkrete saken, men avventer rettskraftig dom.

Når det gjelder skattlegging av private forskningsinstitusjoner generelt, er det et grunnleggende utgangspunkt i norsk skatterett at selskaper og institusjoner mv. er skattepliktige for sin inntekt og formue. Et viktig unntak følger av skatteloven § 2-32 første ledd, som sier at selskaper og institusjoner mv. som ikke har erverv til formål, er fritatt for formues- og inntektsskatt, dvs. "skattefrie institusjoner". Driver en skattefri institusjon økonomisk virksomhet, er imidlertid formue og inntekt av den økonomiske virksomheten likevel skattepliktig, jf. skatteloven § 2-32 annet ledd. Skatteloven § 2-32 er en generell bestemmelse som kan komme til anvendelse på ulike former for ideelle, veldedige eller allmenntilgode institusjoner mv. som ikke har erverv til formål.

Forskning kan være ideell og uten erverv til formål, men også utøves som (ledd i) en kommersiell aktivitet med sikte på å generere overskudd, dvs. med "erverv til formål". Forskning som utføres med sikte på å skape fortjeneste, er typisk den forskning som foregår i næringslivet. Det gjelder både tilfeller der forskning er en hovedaktivitet i bedriften, og tilfeller der forskning utføres som støtte for annen virksomhet. Forskning utgjør for eksempel normalt en vesentlig del av den aktivitet som foregår i legemiddel- og dataindustrien. I disse tilfellene er forskningsvirksomheten etter gjeldende regler skattepliktig på lik linje med annen næringsvirksomhet.

Som opplyst i Stortingets spørretime 29. mars 2006 er det satt i gang et arbeid på embetsmannsnivå for å se på gjeldende skatteregler for forskningsinstituttene. Arbeidet er i sluttfasen. Blant annet på bakgrunn av dette arbeidet vil jeg vurdere om det er behov for endringer når det gjelder skattereglene på dette området.

SPØRSMÅL NR. 327

Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 18. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Deler statsråden Venstres bekymring for politireformen i Agder, og hva vil statsråden gjøre for å styrke politiet i Agder for å unngå lokal nedbemanning i distriktene?»

BEGRUNNELSE:

Venstre er nå alvorlig bekymret for politireformen i Agder. Det har lenge vært stor uro rundt Politireformen. Den skulle gi et mer synlig politi, men innbyggerne, spesielt i Lister-regionen, sier de har svekket tillit til politiet. Reformen har ført til sentralisering og spesialisering av politiet i Kristiansand, og langt færre stillinger i distriktet. Nå vil politimester Hareide inndra 19 stillinger, derav antydes 3 stillinger i Flekkefjord, og i Fædrelandsvennen 8. desember kan vi lese om stor intern uro på Politihuset i Kristiansand.

Svar:

Politireformen har gitt politi- og lensmannsetaten organisasjonsmessige og ressursmessige fordeler,

som spesielt er kommet til syne i en mer effektiv bekjempelse av alvorlig kriminalitet. De 54 gamle distriktene hadde ikke hatt mulighet til å oppnå det politiet oppnår i dag. Tidligere evalueringer peker imidlertid på behovet for å finne en bedre balanse mellom lokal tilstedeværelse, håndtering av hverdagskriminalitet og ressursbruk på alvorlig kriminalitet. Reformens fase 2, som evalueres nå, har hatt som formål å videreutvikle arbeidsformer og lokal organisering for å imøtekomme disse utfordringene. En evaluering av politireformen vil foreligge ved årsskiftet og det er derfor for tidlig å vurdere reformens resultater.

Agder politidistrikt har hatt en positiv kriminalitetsutvikling med en nedgang i antall registrerte forbrytelser de siste år. Resultatene på sentrale måleområder er også i positiv utvikling. Oppklaringsprosenten når det gjelder forbrytelsessaker er forbedret fra 39,9 pst. i 2004 til 41,2 pst. pr. 1. desember 2006. Restansene på straffesaker bygges ned med gode resultater.

Politidirektoratet opplyser at Agder politidistrikt har en tilfredsstillende ressursituasjon sammenliknet med andre distrikter. I forbindelse med budsjetttil-

delingen for 2006, gav dessuten justisministeren Agder politidistrikt 1 mill. kr ekstra for at politiet skulle kunne være mer til stede i distriktene, herunder Lister-regionen.

Politidirektoratet opplyser at de nylig gjennomførte rutinemessig tilsyn i politidistriktet, og at de vil følge opp distriktet. Jeg følger utviklingen nøye og har tillit til at Politidirektoratet og politimesteren føl-

ger opp utviklingen slik at alle deler av Agder sikres en god polititjeneste.

Direktoratet foretar nå en gjennomgang og ajourføring av ressursfordelingsmodellen, som ligger til grunn for den årlige budsjettildelingen. Samtlige politimestere og arbeidstakerorganisasjonene har gitt innspill til dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 328

Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 29. desember 2006 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Det viser seg at Forsvaret i begrenset grad benytter Andøya rakettskytefelt for uttesting av sine raketter. I stedet foretrekkes utskytingsbaser på Kontinentet og USA. Det fremholdes lokalt at Andøya rakettskytefelt er rimeligere og bedre. I tillegg byr den på norske forhold.

Vil statsråden se til at en tar en gjennomgang av en praksis som angivelig innebærer høyere kostnader, og at det sikres at Andøya-anlegget blir foretrukket for fremtiden, forutsatt at det er en god faglig løsning?»

Svar:

Andøya rakettskytefelt har vært brukt til forsvarsrelatert virksomhet over mange år med tre hovedgrupper av formål:

- Norsk forsvarsindustri og Forsvarets forskningsinstitutt har testet ut systemer under utvikling. Dette har omfattet f.eks. Penguin-missilene, Nytt Sjømålsmissil (NSM) og våpendeler som rakettmotorer.
- Forsvaret som kunde har brukt feltet til utprøving av systemer som vurderes anskaffet. Dette har omfattet så vel norskutviklede som utenlandske systemer. Et eksempel på det siste er det avanserte amerikanske AMRAAM-missilet, som brukes både på F-16 kampfly og i luftvernssystemet NASAMS II.
- Endelig brukes skytefeltet til øving med og funksjonsprøving av systemer etter at de er innført i Forsvaret. Fra medio 2005 har Forsvaret tatt i bruk feltet til trening for NASAMS I-systemet og

testskyting av NASAMS II. Norske F-16 fly benyttet også skytefeltet under prøver med det nye kortholdsmissilet IRIS-T. Disse skytingene har vært meget vellykket.

Andøya rakettskytefelt er i dag det eneste landbaserte skytefeltet i Norge hvor Forsvaret kan skyte missiler fra bakken mot luftmål. Feltets størrelse gjør det også velegnet for taktisk utvikling og testing av store scenarier med luftvern og skarpskyting med raketter avfyrt fra fly eller fartøy. Som helhet anses feltet som meget godt egnet, ikke minst fordi virksomheten i liten grad forstyrrer andre. I dag testskytes det med kortholds luft-til-luft-raketter i feltet. I fremtiden vil det kunne være aktuelt å nytte det store tilgjengelige luftrommet til å teste og evaluere våpensystemer med lengre rekkevidde.

Forsvarets kjøp av tjenester ved Andøya og andre rakettskytefelt besluttet etter vurdering av faglige hensyn opp mot totalkostnad. Operative, tekniske, klimatiske eller prismessige årsaker kan fra tid til annen føre til at Forsvaret må eller ønsker å gjennomføre skytinger andre steder.

Andøya rakettskytefelt er velegnet for testing, evaluering og øving med så vel dagens som morgendagens våpensystemer. Regjeringen ser det som ønskelig at rakettskytefeltet beholder og utvikler sin kompetanse, og forblir en kompetent leverandør både til Forsvaret og til andre sivile og militære kunder. Det foreligger allerede avtale om videre trening og testing av NASAMS I og II i 2007. For å bidra til videre utvikling har jeg også initiert at Forsvaret arbeider for å inngå en intensjonsavtale med Andøya rakettskytefelt om videre bruk.

SPØRSMÅL NR. 329**Innlevert 8. desember 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende****Besvart 20. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Statsråden har lovt en handlingsplan mot strømkrise tidlig i høst. Den er allerede sterkt forsinket og statsråden sier at den skal fremlegges så snart de langsiktige tiltakene er på plass. Torsdag 7. desember, samme dag som statsråden sa i politisk kvarter at det tok noe lengre tid før planen var klar, ble planen, ifølge NTB, fremlagt av statsministeren i Kristiansund. Slik sett er forvirringen nå enda større rundt Regjeringens planer.

Er planen nå fremlagt, eller vil planen komme senere, og i så fall når?»

Svar:

Regjeringen har gjort et betydelig arbeid med å få på plass tiltak for å bedre kraftsituasjonen i Midt-Norge i løpet av det siste året. Arbeidet for å styrke kraftsituasjonen i regionen er basert på tiltak for økt overføringskapasitet, økt satsing på energiomlegging og ny produksjon, samt andre tiltak som skal sikre forsynings sikkerheten i Midt-Norge.

Tiltakene kan oppsummeres i følgende punkter:

Overføringsevnen - Statnetts tiltak for å styrke overføringsnettet i Midt-Norge:

- Flere større nettinvesteringer, blant annet konkret knyttet til utvidelsen av Norsk Hydros aluminiumsverk på Sunndalsøra og Ormen Lange-utbyggingen er utført.
- Det vil bli investert i anlegg for spenningsstøtte i overføringsnettet som vil komme på plass i 2007 og 2008.
- Det er i dag på norsk side besluttet å øke overføringskapasiteten mellom Midt-Norge og Sverige (Nea-Järpstrømmen) som skal være på plass fra høsten 2009.
- Ny overføringsforbindelse mellom Sogn og Møre som ventes ferdig i 2011-2012 er meldt.

Energiomlegging

- Enova har flere tiltak for satsing på energisparing, økt produksjon av fornybar energi og informasjonstiltak. En fordobling av rammene til Enova gir mulighet for en betydelig økning i satsingen.

Tilrettelegging for ny kraftproduksjon

- En ny støtteordning til fornybar elektrisitet gjennom Enova for å realisere vind-, vann- og bio-kraftprosjekt i området er initiert.
- NVE styrker saksbehandlerkapasiteten og prioriterer konsesjonssaker for vann og vind i Midt-Norge.
- Det er kontakt med aktuelle utbyggere av gasskraft i Midt-Norge for å sikre en permanent og robust kraftforsyning i regionen. Her er tre prosjekter under planlegging; Tjeldbergodden, Elnesvågen og Skogn.

Tiltak for å håndtere svært anstrengte kraftsituasjoner

- Statnett har besluttet å investere i to reservekraftverk på til sammen 300 MW til bruk i svært an-

strengte kraftsituasjoner. Anleggene skal lokaliseres i Midt-Norge og skal være klar for bruk i begynnelsen av 2008. Det arbeides videre med å etablere ytterligere et reservekraftverk.

Statnetts tiltak for å sikre kraftforsyningen i Midt-Norge er svært viktige. Regjeringen er fornøyd med at Statnett har iverksatt tiltak som skal sikre kraftsituasjonen i Midt-Norge i årene som kommer.

I tillegg gjøres det nå en betydelig innsats for å få på plass ny produksjon i regionen. Å få klarlagt rammene for en varig energiløsning er det som gjenstår for Regjeringen kan legge fram en fullstendig handlingsplan for Midt-Norge. Olje- og energidepartementet er i kontakt med de ulike selskapene og vil legge fram en fullstendig handlingsplan for Midt-Norge så snart nødvendige avklaringer er gjort.

SPØRSMÅL NR. 330

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 20. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Statsråden har ved flere anledninger lovet et nytt industrikraftregime for å sikre industrien rimelig kraft i løpet av 2006.

Kan statsråden redegjøre for hvor langt drøftingene med ESA om konkrete løsninger har kommet, og når kan Stortinget vente å få seg forelagt en sak om dette?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål til Stortingets energi- og miljøkomité av 17. oktober 2006 skriver statsråden følgende:

"Regjeringen arbeider [...] for å finne gode løsninger for denne industrien som er innenfor rammen av EØS-avtalen. Dette er et krevende arbeid hvor det blant annet må ses hen til utviklingen i EU sentralt og i de ulike EU-landene. [...]"

Olje- og energiministerens ambisjon er fortsatt å kunne skissere en ordning for den kraftintensive industrien i løpet av året, om ikke nødvendigvis i form

av et ferdig utarbeidet framlegg for Stortinget. Arbeidet er imidlertid krevende, og EØS-avtalen innskrenker i betydelig grad handlingsrommet for særnorske tiltak. Det er derfor nødvendig fortsatt å bruke noe tid på å vurdere hvilket handlingsrom som foreligger."

På bakgrunn av uttalelser i den offentlige debatten og det som er sitert her, stilles ovennevnte spørsmål.

Svar:

Representanten Øyvind Vaksdal stilte i spørsmål nr. 310 den 6. desember et lignende spørsmål, og jeg viser til mitt svar av 15. desember 2006.

Jeg har hatt uformelle samtaler med ESA om tiltak for kraftintensiv industri, men konkrete forslag til ordninger har så langt ikke vært diskutert. Imidlertid vil jeg, slik det framgår av svaret til representanten Vaksdal, med det første ta initiativ overfor ESA for å konkret avklare handlingsrommet for mulige endringer i leieavtalene inngått i henhold til St.prp. nr. 52 (1998-99), slik at de skal være dekkende i forhold til industriens behov.

SPØRSMÅL NR. 331**Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 20. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Kunnskapsministeren refererer til at Senter for statlig økonomistyring gir uttrykk for en betydelig risiko for juks med SkatteFUNN-ordningen. Høyre ønsker å få dokumentasjon for disse påstandene framlagt, ikke minst fordi Regjeringen har vurdert denne informasjonen så alvorlig at den innfører en innstramming før evalueringen er avsluttet.

Mener også kunnskapsministeren at innstrammingene er innrettet på en slik måte at de effektivt møter faren for juks eller begrenser man bare ordningen generelt?»

BEGRUNNELSE:

Enhver rettighetsbasert ordning kan bli misbrukt. Denne ulempen må veies opp imot hvor effektivt ordningen treffer den målgruppen den er innrettet mot og i hvilken grad den bidrar til å stimulere utviklingen i den retning myndighetene ønsker. Det har vært en allmenn oppfatning at SkatteFUNN-ordningen har vært en stor suksess overfor små og mellomstore bedrifter over det ganske land. SkatteFUNN-ordningen er inne i en omfattende evalueringsprosess. Regjeringen venter ikke med endringer til konklusjonene fra evalueringen kommer, men foretar endringer i ordningen ut fra en enkelt vurdering fra en annen institusjon enn den som er satt til å evaluere ordningen. Det må sies å være svært overraskende, og det er trolig første gang det har skjedd.

De påstandene som framkommer fra Statens senter for økonomistyring indikerer at norske revisorer ikke gjør jobben sin som kontrollør av ordningen. Det er en drøy påstand og det vil være interessant å se dokumentasjonen, fordi revisorer også kontrollerer andre ordninger.

Det vil også være interessant å se om det er sammenheng mellom det misbruk som påstås og de tiltak som settes i verk. Det svaret som kunnskapsministeren gir til Høyres stortingsgruppe, datert 28. november, antyder klart at det er faren for å overdrive tidsforbruket i prosjektene man vil til livs med innstrammingen. Kunnskapsministeren må da kunne påpeke effekten av tiltaket opp mot det mulige misbruket som skal stoppes.

Dersom problemet er at "alle vet" at det er enkelt å fradragsføre et for høyt antall timer" og Regjeringen ønsker å gjøre noe med det, synes det umiddelbart ikke som særlig effektivt å rette fokus på timepris i prosjektene. Det er derfor interessant å få kunn-

skapsministerens utdyping av hvorfor denne løsningen er valgt.

Svar:

Spørsmålet er opprinnelig stilt kunnskapsministeren, men siden spørsmålet er knyttet til endringer i en forskrift som hører under Finansdepartementets ansvarsområde besvares spørsmålet av finansministeren. En evaluering av økonomistyringen og administreringen av SkatteFUNN ble varslet av regjeringen Bondevik II i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Senter for statlig økonomistyring (SSØ) har foretatt en slik evaluering på oppdrag fra Finansdepartementet. I mandatet for evalueringen inngikk å vurdere om forvaltningen av ordningen er organisert på en hensiktsmessig og effektiv måte, samt å vurdere om det føres tilfredsstillende kontroll med at skatteutgiftene er i samsvar med kriteriene i lov og forskrift. SSØs evaluering omfattet ikke spørsmål om måloppnåelse, tilfredshet eller virkninger for brukerne, da dette omfattes av en annen evaluering som utføres av Statistisk sentralbyrå (SSB). SSBs evaluering vil være ferdig først mot slutten av 2007. SSØ anbefalte i sin rapport å styrke økonomistyringen av SkatteFUNN-ordningen. Finansdepartementet har funnet grunnlag for å følge opp dette. Jeg viser i denne sammenheng til at skatteutgiften (tapte skatteinntekter) gjennom FoU-fradrag, før tiltak som blir iverksatt fra 2007, utgjør om lag 1,3 mrd. kr årlig. Den 13. desember d.å. fastsatte departementet endring i skattelovforskriften som beskrevet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) avsnitt 2.3.10 i tilknytning til beregningen av personal- og indirekte kostnader. I tillegg kan det også bl.a. være aktuelt med presiseringer av fortolkningene i Lignings-ABC og av Forskningsrådets regler i forbindelse med prosjektgodkjenning og rapportering. Dette vil det arbeides med å se nærmere på. Videre vil det bli vurdert ytterligere forskriftsendringer på bakgrunn av forslagene fra SSØ. Det tas sikte på at eventuelle slike endringer vil kunne tre i kraft 1. januar 2008 etter en høringsrunde. Når det gjelder den nærmere begrunnelsen for innføringen av et tak ved beregning av personal- og indirekte kostnader, har det sammenheng med at kostnader i SkatteFUNN-prosjekter fastsettes etter Forskningsrådets regler for beregning av kostnadene i brukerstyrte prosjekter. Disse reglene er utviklet for bruk innenfor rammestyrte tilskuddsordninger. Kostnadsberegningen er da ikke mer enn et saksgrunnlag for behandling i Forskningsrådet av søknader og for dokumen-

tasjon av utført forskning. I SkatteFUNN har imidlertid reglene for brukerstyrte prosjekter fått langt større betydning, fordi støttebeløpet blir beregnet direkte ut fra disse reglene. Etter reglene for brukerstyrte prosjekter blir personal- og indirekte kostnader beregnet med en sjablontimesats på 1,6 promille av "nominell årslønn". Forskriftsendringen som medfører at fradraggrunnlaget for personal- og indirekte kostnader begrenses til maksimalt 500 kr pr. time, gir sammen med en øvre grense for godkjent arbeidsinnsats på 1 850 timer, et maksimalt fradraggrunnlag for eget FoU-personell på 925 000 kr årlig. Disse begrensningene må vurderes på bakgrunn av at foretakene etter de tidligere reglene kunne legge inn et fradraggrunnlag på om lag tre ganger faktisk lønn, dvs. med et påslag på om lag 200 pst. for sosiale og indirekte kostnader. Det synes lite realistisk at særlig små og mellomstore foretak, som er hovedbrukerne av SkatteFUNN, normalt vil ha så store indirekte kostnader knyttet til eget FoU-personell. For de aller fleste foretakene som berøres, innebærer et fradraggrunnlag på inntil 925 000 kr pr. person et noe mindre påslag for sosiale og indirekte kostnader, mens det fortsatt vil være dekning for betydelig mer enn faktiske lønnskostnader. Varer og tjenester som inngår i fradraggrunnlaget etter faktiske kostnader, berøres ikke av endringene. Når det gjelder revisors kontroll med antall timer knyttet til et FoU-prosjekt, uttaler SSØ blant annet i sin rapport at: Revisor vil i stor grad i praksis basere sin vurdering på om utformingen av systemet for registrering av timer som kreves av SkatteFUNN-prosjekter virker tilfredsstillende. Hvis bedrifter, innenfor rimelighetens grenser, bevisst ønsker å blåse opp fradraggrunnlaget, har revisor i praksis begrenset mulighet til å avdekke dette. I noen tilfeller kan det forekomme at oppgitt timebruk virker helt urimelig, for eksempel sammenholdt med

andre løpende prosjekter i virksomheten og et rimelig antall timer til rådighet. Likeledes kan revisor gjennom kjennskap til bedriften, blant annet gjennom revisjon av årsregnskap, ha en viss mulighet til å avdekke åpenbare urimeligheter. Vår vurdering er imidlertid at revisors mulighet til objektivt å kontrollere timelister for egenutført FoU innen SkatteFUNN generelt sett er liten.

Uttalelsen fra SSØ innebærer ingen kritikk av eller mistillit til revisorene, men indikerer at det er objektivt vanskelig å kontrollere de gitte opplysningene. Vanskeligheter knyttet til kontroll av timene er også bakgrunnen for retningslinjene gitt av Skattedirektoratet om føring av timelister. Begrensningen i antall timer pr. person for beregning av personal- og indirekte kostnader kan sees i sammenheng med problemene knyttet til etterprøving av opplysninger gitt av skattyter. Tilsvarende vil det være vanskelig å etterprøve timesatsen ut fra bl.a. hvor mange timer ulike ansatte med forskjellig lønn faktisk har utført på prosjektet, at ikke biinntekter, overtidsgodtgjørelse mv. er urettmessig tillagt "nominell inntekt", at timesatsen for deltidsansatte er beregnet ut fra den faktiske stillingsbrøken, samt at innleid personell ikke føres under sjablonregelen. Jeg mener på denne bakgrunn at de tiltakene som nå er vedtatt med virkning fra 1. januar 2007, vil bedre økonomistyring med skattefradrag for FoU-kostnader, herunder vil personell- og indirekte kostnader beregnes på et mer realistisk og kontrollerbart grunnlag. Endringene i skattelovforskriften vil samtidig innebære en generell innstramming av ordningen. Stortinget har vært orientert om denne innstrammingen gjennom de provenyanslagene som fremkommer i St.prp. nr. 1 (2006-2007) avsnitt 2.3.10, hvor det er anslått at provenyøkningen av tiltakene på usikkert grunnlag vil være om lag 150 mill. kr påløpt i 2007.

SPØRSMÅL NR. 332

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 19. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I 2004 informerte Finansdepartementet at en gjeninnføring av eiendomsskatt i Oslo vil kreve retaksering av samtlige eiendommer for å etablere et korrekt eiendomsskattegrunnlag.

Dersom dette fremdeles medfører riktighet, hvor store kostnader antar Finansdepartementet at en slik retaksering vil koste, hvor lang tid vil en slik retaksering ta, og hvor stor maksimal netto proveny vil Oslo

anslagsvis kunne beregne i årene 2008, 2009 og 2010 dersom eiendomsskatt ble vedtatt innført høsten 2007?»

Svar:

Eiendomsskatt er en kommunal skatt. Det er opp til kommunestyret i den enkelte kommune å avgjøre hvorvidt det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen. Velger kommunen å skrive ut eiendomsskatt vil

den være bundet av reglene i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eidegdomsskatt til kommunane (eidegdomsskatte-leva). Loven inneholder imidlertid regler som gir kommunene visse valgmuligheter ved utskrivningen av skatten. Disse valgmulighetene vil kunne ha betydning både for kommunens inntekter fra skatten og for kostnadene knyttet til taksering. Dette er forhold som gjør det vanskelig å gi noe eksakt svar på de spørsmålene du stiller i ditt brev.

Provenyet av å gjeninnføre eiendomsskatt i Oslo kommune vil avhenge av hvordan den utformes, dvs. om det innføres et bunnfradrag mv. Det er derfor umulig å anslå provenyet av en eventuell gjeninnføring av eiendomsskatt i Oslo kommune. Tabellen nedenfor viser imidlertid provenyet fra eiendomsskatten i Oslo kommune i perioden 1991 til 1998. Eiendomsskatten ble avvirket i Oslo fra og med 1999.

Tabell Samlet proveny fra eiendomsskatt i Oslo kommune i perioden 1991 til 1999. Mill. kroner

År	Samlet proveny fra eiendomsskatt i Oslo kommune. Mill. kroner
1991	311
1992	496
1993	542
1994	589
1995	606
1996	627
1997	359
1998	183

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Skattesatsen som ble anvendt for de nevnte årene var henholdsvis 4, 6, 7, 7, 7, 7, 4 og 2 promille. Fra 1993 og til og med 1995 ble det anvendt et bunnfradrag på 28 000 kr. I årene 1996 til og med 1998 utgjorde bunnfradraget 112 000 kr.

Ved en gjeninnføring av eiendomsskatt vil Oslo kommune måtte starte med en skattesats på 2 promille, jf. eiendomsskatteleva § 13 første ledd. Satsen kan deretter økes med inntil 2 promille for hvert år inntil man når lovens maksimum på 7 promille.

Kostnadene og tidsforbruket knyttet til ny taksering vil avhenge av flere forhold, herunder hvilken framgangsmåte kommunen velger å anvende, antall eiendommer, samt hvilken godtgjørelse kommunen må betale til de som utfører takseringsarbeidet. I brev av 17. juni 1998 fra kommuneadvokaten i Oslo kommune til Finansdepartementet heter det:

"I denne forbindelse må det pekes på at en generell omtaksering av de om lag 66 000 berørte eiendommer i Oslo er en meget betydelig oppgave. Den forrige omtakseringen i kommunen ble påbegynt i 1985 og avsluttet høsten 1988. Man benyttet 70-80 takstmenn fra Norges takseringsforbund. De samlede utgifter utgjorde ca. kr. 40 mill."

Justert for prisvekst gjennom bruk av konsumprisindeksen vil dette tilsvare drøyt 60 mill. kr etter dagens pengeverdi. I tillegg må det tas høyde for endring i antall berørte eiendommer, samt at kostnadene knyttet til taksering kan ha økt mer enn konsumprisindeksen mv. For øvrig bemerkes at det også vil påløpe kostnader til administrasjon av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 333

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 22. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at departementet ser behovet for at trafikksituasjonen i Ålesundsregionen krever umiddelbar aksjon, og er statsråden på det rene med at kommunikasjonsbehovet nå nødvendigvis gjør at ferge- og hurtigbåttrafikk med døgnkontinuerlig drift er påkrevet for å dekke regionens transportbehov mens tunnelene renoveres, og om ikke dette syn på situasjonen deles av statsråden, kan det opplyses om statsrådets planlagte tiltak og tidsperspektivet på disse?»

BEGRUNNELSE:

Ellingsøy- og Valderøytunnelene ved Ålesund opplever nå at rehabiliteringsarbeidet forsinkes og sågar stanser opp, med muligheter for alvorlige konsekvenser for befolkning og næringsliv i regionen. Arbeidstilsynets krav om stans i arbeidet samtidig som tunnelene er åpne for trafikk har medført en forverring av kommunikasjonene i regionen som umiddelbart må løses. Fergetrafikken som tidligere betjente strekningene kan, dersom den igangsettes igjen med et rutetilbud som står i forhold til dagens trafikk,

legge til rette for en hurtig og effektiv fullføring av tunnelarbeidet uten de problemer samtidig trafikk gir.

Svar:

Det er riktig at Arbeidstilsynet har gitt pålegg om stenging av alt arbeid som foregår under jord i Ålesundtunnelene samtidig med avvikling av publikumstrafikk og nyttetraffic.

Frist for stenging var opprinnelig satt til fredag 8. desember 2006 kl. 24.00, men ble senere utsatt til torsdag 14. desember 2006 kl. 24.00.

Statens vegvesen er ikke enig i Arbeidstilsynets

begrunnelse for å gi pålegget, og Vegvesenet har av den grunn påklaget pålegget. Statens vegvesen har samtidig bedt om at gjennomføringen av vedtaket utsettes, og at utsettelsen gis oppsettende virkning til klagen er behandlet. Arbeidstilsynet har ikke villet gi slik oppsettende virkning. Arbeidene er derfor stoppet inntil klagen er behandlet. Trafikken går som normalt i denne perioden.

Jeg avventer resultatet av den pågående prosessen mellom Statens vegvesen og Arbeidstilsynet, før jeg eventuelt vurderer behov for aksjon knyttet til trafikksituasjonen i Ålesundregionen. Jeg vil følge saken nøye i tiden framover.

SPØRSMÅL NR. 334

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 19. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«På bakgrunn av at statsråden virker godt informert om de store problemer tilstanden i rv 70 Freifjordtunnelen medfører for hele Kristiansundsregionen, ønsker jeg svar på om statsråden ser at situasjonen krever en umiddelbar forskuttering av de midler som trengs for å fullføre oppgraderingsarbeidet.

I motsatt fall ønskes grunnen til at dette ikke kan skje oppgitt, hvilke alternativer statsråden vurderer, og dessuten om statsråden anser det tilrådelig at situasjonen vedvarer uten konkrete tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har oppfattet at statsråden er godt kjent med forholdene på rv 70 i Freifjordtunnelen, og at situasjonen oppfattes som prekær lokalt. Det meldes nå, at i tillegg til de forhold som har vedvart med mørk og konstant våt tunnel, så må tunnelen tidvis stenges pga. dårlig luftkvalitet. Riksvei 70 Freifjordtunnelen er hovedforbindelsen fra Kristiansund mot fastlandet og fremstår med en standard som er fullstendig uholdbar, uten at en plan for snarlig løsning på problemene foreligger.

Svar:

Platehvelvet i Freifjordtunnelen er tatt ned. I tillegg er det gjennomført noen midlertidige tiltak for å få vannet bort fra vegbanen i områder med mye vann. Det er en forutsetning at sikkerheten for de som ferdes i tunnelen, blir ivarettatt også i den perioden platehvelvet er fjernet. Staten vegvesen vurderer sikkerheten i tunnelen løpende.

Statens vegvesen regner med at konkurransegrunnlaget for sikringsarbeidene i Freifjordtunnelen kan være klart til utlysning tidlig i 2007. Under forutsetning av at finansieringen er på plass, innebærer dette at det sannsynligvis vil være praktisk mulig å starte anleggsarbeidene sommeren/høsten 2007.

Jeg er kjent med at det lokalt arbeides for å få til en ordning med forskuttering av deler av investeringskostnadene, slik at sikringsarbeidene kan startes i 2007. Samferdselsdepartementet vil se positivt på en slik søknad fra lokalt hold, men dersom dette skal være mulig er det nødvendig med en snarlig avklaring av forskutteringssaken. Jeg vil fortsatt følge saken tett for å sikre en god og snarest mulig løsning.

SPØRSMÅL NR. 335**Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Gunvald Ludvigsen****Besvart 19. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Er statsråden kjent med den aktuelle stenginga ved fødeavdelinga på Nordfjord sjukehus i jule- og nyttårshelga, og finn statsråden stenginga rimeleg sett i lys av Soria Moria-erklæringa?»

GRUNNGJEVING:

Helse Førde har gjort vedtak om stenging av fødeavdelinga ved Nordfjord sjukehus i jula. Bakgrunnen for at styret i Helse Førde har gjort vedtak om stenging, er økonomisk grunngjeve. Styret har stipulert ei innsparing på 200 000 kr.

Stengingsperioden er frå 22. desember 2006 kl. 15.00 til og med 2. januar 2007 kl. 07.30; altså 1 1/2 veke.

I denne perioden er det rekna med om lag +/- 15 fødselar frå regionen.

Leiaren i regionrådet i Nordfjord, ordførar Silden i Vågsøy kommune, har uttalt at nettoinnsparringa kan bli null; dette fordi utgifter til transport til alternative sjukehus, opphaldsutgifter o.a., samt ev. utgifter til "konkurrerende" helseforetak, vil påløpe i ein slik grad at vinninga går opp i spinninga. Kommunelagen i Vågsøy har skriftleg gitt ein uttale som stadfestar dette. I tillegg kjem dei menneskelege kostnadene, både for dei som skal føde og pårørande.

Svar:

I Nasjonal helseplan 2007-2010 legg eg særskilt vekt på at det skal vere ei heilskapleg og samanhengande svangerskaps-, fødsels- og barselteneste. I tråd med Soria Mora-erklæringa skal vi oppretthalde eit

desentralisert sjukehustilbod. Ingen lokalsjukehus skal leggjast ned, og arbeidet med å betre arbeidsdelinga mellom sjukehusa skal vidareførast. Det skal også sikrast nærleik til fødetilboda, og det er lagt opp til ein desentralisert modell for svangerskaps- og fødselsomsorga. Dette kjem eg også til å følgje opp i styringsdialogen med dei regionale helseforetaka.

Eg er kjend med at Helse Førde HF stengjer fødetilbodet ved Nordfjord sjukehus i jula. Det er viktig at den gravide får god informasjon om kvar ho kan føde. Vidare er det viktig at ho får vite dette så tidleg som råd i svangerskapet, slik at ho i god tid før fødselen kan velje eit anna sjukehus som har kapasitet til å gi eit godt og forsvarleg fødetilbod. Eg er gjort kjend med at Helse Førde HF allereie i september sende ut brev til alle fastlegar og helsestasjonar og informerte om stenginga i jula og ba dei om å varsle dei gravide dette ville gjelde.

Kvaliteten på svangerskaps- og fødselsomsorga er sentralt for den tryggleiken kvinnene opplever i ein av livets mest sårbare situasjonar. Eg vil i denne samanhengen vise til at Statens helsetilsyn gjennomførte eit landsomfattande tilsyn i 2004, og som mellom anna konkluderte med at Noreg er eit av dei tryggaste landa å føde i. Dette skulle gi oss tryggleik for at fødetilbodet gjennomgåande er av god kvalitet, sjølv om det også er område som trengs å betrast.

Dei regionale helseforetaka skal sørge for nødvendige spesialisthelsetenester til befolkninga i eigen region. Eg har tillit til at Helse Førde HF og Helse Vest RHF har vurdert at det samla fødetilbodet til dei gravide i Helse Førdes opptaksområde er fagleg forsvarleg, og gir nødvendig kvalitet og tryggleik.

SPØRSMÅL NR. 336**Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen****Besvart 19. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Offentlig godkjente oppkrevings- og fordelingsorganisasjoner har helt eller delvis krevd dobbelt betaling for fremføring av lydopptak overfor allmennheten, trolig over flere år.

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at de som helt eller delvis har betalt dobbelt kompensasjon for de samme ytelsene, får tilbakebetalt det man har betalt for mye, samt at man for fremtiden innretter sin innkreving på en slik måte at man ikke krever betaling for de samme rettighetene?»

BEGRUNNELSE:

Overnattingssteder som fremfører lydopptak overfor allmennheten ved å videreformidle TV- og radiosignaler via egen antenne til gjesterommene, har årlig betalt vederlag for dette til Norwaco, samtidig med at bedriftene har betalt vederlag for komponistrettighetene og utøverrettighetene til henholdsvis Tono og Gramo. I vedtak i den såkalte Vederlagsnemnda av 19. april d.å. uttrykkes det at dette helt eller delvis dreier seg om betaling for de samme rettighetene.

Norwaco, Tono og Gramo er alle med hjemmel i åndsverksloven godkjent (gitt enerett) som oppkrevings- og fordelingsorganisasjoner av Kultur- og kirkedepartementet.

NHO Reiseliv har i henvendelse til departementet av 7. juli 2006 bedt om departementets bistand i forbindelse med at det er avdekket at disse offentlig godkjente oppkrevings- og fordelingsorganisasjonene, trolig over mange år helt eller delvis har krevd dobbelt betaling for fremføring av lydopptak overfor allmennheten, ved en rekke overnattingssteder. Etter gjentatte purringer fra NHO Reiseliv besvarte Kultur- og kirkedepartementet henvendelsen den 19. oktober i år. Av brevet fremgår det at departementet ikke ønsker å bidra til en avklaring av dobbeltbetalingsproblematikken, da de er av den oppfatning at dette er en sak som må løses mellom partene. NHO Reiseliv har i nytt brev til departementet av 8. november anmodet om at departementet revurderer sin oppfatning. Henvendelsen er ikke besvart.

Svar:

Åndsverkloven gir opphavsmenn enerett til å gjøre sine verk tilgjengelig for allmennheten. Eneretten omfatter bl.a. bruk av verket i kringkastingssending, samt videresending og senere offentlig fremføring av sendingen. Klarering av kringkasting- og senere fremføringsrettigheter skjer gjennom organisasjonene Tono og Gramo. Videresendingsrettighetene klareres gjennom organisasjonen Norwaco.

I vår ble tvist mellom Gramo og medlemmer av NHO Reiseliv behandlet av nemnd etter åndsverkloven § 35 første ledd. Tvisten gjaldt vederlag etter åndsverkloven § 45b for offentlig fremføring av lydopptak i overnattings- og serveringssteder. Det ble bl.a. stilt spørsmål om rettigheter til fremføring av lydopptak på det enkelte hotellrom allerede er klarert via Norwaco.

Nemnda uttalte at om det "kreves ett vederlag for selve videresendingen og ett for at gjestene får tilgang til den ved utplassering av mottaksutstyr, kommer man lett i den situasjon at det i realiteten betales to ganger for samme ytelse". Spørsmålet var imidlertid ikke belyst på en slik måte at nemnda fattet vedtak om dette, og nemnda uttalte at om man "ikke kommer til enighet med organisasjonene om hvordan problemet skal løses, kan sak for nemnda anlegges om dette spørsmål".

Jeg slutter meg til at dette er en sak som bør løses partene imellom, ev. ved at den bringes inn for nemnda.

SPØRSMÅL NR. 337

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 18. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Vinteren 2005 ble det besluttet av stortingsflertallet (Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og Sosialistisk Venstreparti) at det skulle bevilges midler til å installere renseanlegg for å redusere utslippsnivåene fra Fundia i Mo i Rana. Så vidt representanten har brakt på det rene er det fortsatt ikke installert noe renseanlegg ved Fundia.

Når vil renseanlegg for reduksjon av kvikksølvutslippene fra Fundia kunne være på plass?»

BEGRUNNELSE:

Fundia i Mo i Rana er ifølge statistikk fra SFT Norges suverent største kilde til utslipp av kvikksølv. Fundia slipper alene ut mer enn 100 kilo. Kvikksølv

er svært helseskadelig og utslippet av kvikksølv til luft fra Fundia i Mo i Rana må kunne anses for å utgjøre en helserisiko for ranværingene. Utslippet er også en betydelig bidragsyter til de totale nasjonale utslippene. Etter å ha installert renseanlegg har annen industri redusert sine utslipp ned mot en fjerde del av nivået før rensing ble iverksatt. For eksempel har Øye Smelteverk, (Tinfoss) redusert sine utslipp i perioden 2001 til 2005 fra mer enn 20 kilo til under 6 kilo. Dette ifølge SFT.

Svar:

Miljøverndepartementet avgjorde i 2003 klage på Statens forurensningstilsyns vedtak om endring av utslippstillatelsen til Fundia Armeringsstål AS. Nye

fremtidige utslippsgrenser for kvikksølv ble opprettholdt, men fristen for iverksettelse av vedtaket ble utsett inntil andre skrapjernbaserte stålverk i EU blir pålagt tilsvarende krav.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2005 ble det avsatt 30 mill. kr til statlig støtte til renseanlegg ved

Fundia innenfor rammen av EØS-avtalen og reglene om statsstøtte til miljøforbedringer. En eventuell støtte forutsetter at bedriften foretar en investeringsbeslutning. Nærings- og handelsdepartementet har opplyst at midlene foreløpig ikke er benyttet, men at bevilgningen ligger fast ut 2007.

SPØRSMÅL NR. 338

Innlevert 11. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen

Besvart 15. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«En høyst oppsiktsvekkende intern strid ryster nå Agder politidistrikt. Sentrale tjenestemenn i politidistriktet har gått offentlig ut med knallhard kritikk mot sin egen politimester. Agder vil neste år ha 19 ubesatte politistillinger. Dette synes i særlig grad å ramme distriktskommuner på Agder. Kritikken har blant annet gått på at politimesteren ikke forstår behovet for et tilstedestående og synlig politi i kommuner som Froland.

Vil statsråden snarest sørge for å rydde opp i striden i Agder politidistrikt?»

BEGRUNNELSE:

Stridens kjerne dreier seg i vesentlig grad om det man opplever som en ikke ubetydelig mangel på ressurser i Agder politidistrikt. Politireform 2000 skulle frigjøre mer politiresurser til aktiv tjeneste. Politireform 2000 var en organisatorisk reform der antall politidistrikter ble redusert fra 54 til 27. Reformen skulle resultere i en mer effektiv kriminalitetsbekjempelse og et mer tjenesteytende og publikumsorientert politi. Reformen skulle også resultere i et økt volum tjenestefolk på aktiv tjeneste ute blant publikum for å gi et mer synlig politi. I Agder synes resultatet å ha blitt det stikk motsatte. Flere opplever det slik at man har fått et mindre synlig politi i flere Agder-kommuner etter reformen. Agder politidistrikt er på ingen måte tjent med store og rystende interne konflikter som blant annet er forårsaket av en merkbar ressursknapphet i politidistriktet. Statsråden bør av disse grunner nøye vurdere ressurs situasjonen i Agder politidistrikt sett i forhold til den aktuelle kriminalitets situasjonen.

Regjeringen må vurdere om det er akseptabelt at 19 stillinger skal stå ubesatte neste år og om det er nødvendig å ekstrabevilge midler til å fylle opp de 19

vakante stillingene i Agder politidistrikt. Ekstra bevilgninger vil kunne dempe den opprivendes konflikten. Det er nå høyst viktig å skape intern ro og faglig enighet i Agder politidistrikt. Dette blant annet for å gjenvinne den nødvendige tillit og troverdighet hos innbyggerne til politiet i den landsdelen politidistriktet skal betjene. Justisministeren bør av disse grunner gjøre det som er mulig for å ordne opp i den oppståtte situasjon i Agder politidistrikt.

Svar:

Politireformen har gitt politi- og lensmannsetaten organisasjonsmessige og ressursmessige fordeler, som spesielt er kommet til syne i en mer effektiv bekjempelse av alvorlig kriminalitet. Store distrikter, som ble etablert ved at flere mindre ble slått sammen, kommer ressursmessig bedre ut og har større potensial for omdisponering til operativ tjeneste enn de mindre distriktene.

Tidligere evalueringer peker imidlertid på behovet for å finne en bedre balanse mellom lokal tilstedeværelse, håndtering av hverdagskriminalitet og ressursbruk på alvorlig kriminalitet. Reformens fase 2, som evalueres nå, har hatt som formål å videreutvikle arbeidsformer og lokal organisering for å imøtekomme disse utfordringene. En evaluering av politireformen vil foreligge ved årsskiftet og det er derfor for tidlig å vurdere reformens resultater.

Agder politidistrikt har hatt en positiv kriminalitetsutvikling med en nedgang i antall registrerte forbrytelser de siste år. Resultatene på sentrale måleområder er også i positiv utvikling. Oppklaringsprosenten når det gjelder forbrytelsessaker er forbedret fra 39,9 pst. i 2004 til 41,2 pst. pr 1. desember 2006. Restansene på straffesaker bygges ned med gode resultater.

Politidirektoratet opplyser at Agder politidistrikt

har en tilfredsstillende ressursituasjon sammenliknet med andre distrikter. I forbindelse med budsjettildelingen for 2006, gav dessuten justisministeren Agder politidistrikt 1 mill. kr ekstra for at politiet skulle kunne være mer til stede i distriktene.

Politidirektoratet opplyser at de nylig gjennomførte rutinemessig tilsyn i politidistriktet, og at de vil følge opp distriktet. Jeg følger utviklingen nøye og har tillit til at Politidirektoratet og politimesteren følger opp utviklingen slik at alle deler av Agder sikres en god polititjeneste.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 12. desember 2006 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 22. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Mener statsråden Jernbaneverket har håndert denne saken på en tilfredsstillende måte?»

BEGRUNNELSE:

21. juli i år, ble 17 storfe påkjørt av et godstog på grensa mellom Oppdal og Rennebu i Sør-Trøndelag.

Jernbaneverket vil ikke betale erstatning til gårdbrukeren, da de mener det ikke er grunnlag for det i denne spesielle saken. Bondelaget i Sør-Trøndelag og gårdbrukeren selv er av en annen oppfatning.

Årsaken til at dyrene oppholdt seg ved toglinjen var lav vannstand i elva Gisna, som ellers er et naturlig skille mellom marka der dyrene gikk og jernbanelinja. Jernbaneverket mener det er gårdbrukerens ansvar å følge med på vannstanden, slik at dyrene ikke kommer seg over elva.

Bondelaget i Sør-Trøndelag er av den oppfatning at man ikke kan risikere at store dyreflokker blir påkjørt og eier ikke får noen form for kompensasjon. Og viser til at Jernbaneverket tidligere har gitt erstatning til bønder som har fått tamrein og sauer påkjørt av toget.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er at 21. juli i 2006 ble 17 storfe påkjørt av et godstog på grensa mellom Oppdal og Rennebu i Sør-Trøndelag og at Jernbaneverket ikke har villet betale erstatning til gårdbrukeren.

For at Jernbaneverket skal være erstatningsansvarlig ved påkjørsel av dyr må de alminnelige vilkå-

Direktoratet foretar nå en gjennomgang og ajourføring av ressursfordelingsmodellen, som ligger til grunn for den årlige budsjettildelingen. Samtlige politimestere og arbeidstakerorganisasjonene har gitt innspill til dette arbeidet. Direktoratet legger stor vekt på at fordelingskriteriene skal bidra til at det enkelte politidistrikt får en riktig ressursandel i forhold til distriktets oppgaver og lokale forhold.

rene for erstatning være oppfylt, det vil si vilkår om ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og økonomisk tap.

Når det gjelder ansvarsgrunnlaget er hovedregelen det alminnelige skyldansvaret. Det vil si at Jernbaneverket må ha opptrådt uaktsomt. Jernbaneverket er ikke ansvarlig på objektivt grunnlag (ansvar uten skyld).

På ett område har det vært praktisert en ordning som avviker fra ovennevnte. På bakgrunn av en avtale mellom NSB, reindriftsmyndighetene og en representant for reindriftssamene fra 1946 betaler Jernbaneverket billighetserstatning ved påkjørsel av tamrein.

Med unntak for reinpåkørsel kreves derfor uaktsomhet fra Jernbaneverkets side for at det skal bli erstatningsansvarlig ved påkjørsel av husdyr.

Jernbaneverket har opplyst at i denne konkrete saken foreligger ikke gjerdeplikt for Jernbaneverket. Til tross for at det ikke er gjerdeplikt ble det satt opp gjerde når jernbanen ble anlagt. Gjerdet ble satt opp kun for å markere grensen for jernbanens eiendom og har i liten grad blitt vedlikeholdt, da det ikke har fungert som en stengsel mot beitende dyr.

Ifølge Jernbaneverket har både jernbanen og innehavere av beitedyr opp gjennom årene oppfattet det slik at elva Byna har fungert som en effektiv stengsel for at dyr ikke skulle komme inn på jernbanelinja.

Normalt er elva Byna så bred og dyp at det ikke er mulig for beitedyr å krysse elven. Etter en lang periode med lite nedbør sommeren 2006 sank imidlertid vannstanden i elven drastisk, hvilket medførte at

vannstanden ble så lav at dyrene 21. juli 2006 kunne ta seg over elva, opp en skråning og inn på jernbanelinjen. Det opplyses at vannstanden på dette tidspunktet var ekstremt lav og at man sjelden eller aldri har erfart så lav vannstand i elven Byna før, hvilket også betyr at det var lite påregnelig at denne situasjonen kunne oppstå.

Det er Jernbaneverkets oppfatning at eier av dyrene er nærmere enn Jernbaneverket til å vurdere om vannstanden blir så lav at dyrene kan ta seg over elven. Dermed mener Jernbaneverket at eier av dyrene har medvirket til at skaden skjedde ved ikke å ha

foretatt seg noe når vannstanden sank betraktelig. Jernbaneverket anser at Jernbaneverket ikke kan lastes for mangelfullt vedlikehold av gjerde, da gjerdet kun har fungert som eiendomsgrense. I tillegg mener Jernbaneverket at påkjørsel ikke var påregnelig ettersom elven har fungert som barriere mellom eierens eiendom og jernbanen.

Jeg beklager sterkt det som er skjedd. Ut fra de opplysningene jeg har mottatt fra Jernbaneverket anser jeg likevel saken for behandlet i tråd med gjeldende praksis, og derfor også tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 340

Innlevert 12. desember 2006 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 22. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Etter en dom i Trondheim tingrett kan forskning ved forskningsstiftelsen SINTEF og andre forskningsinstitusjoner komme til beskatning. Det har vært bred politisk enighet om at det ikke skal være skatteplikt på forskning i Norge. Dersom dommen blir stående kan konsekvensen bli mindre penger til forskning. I Stortingets spørretime 29. mars 2006 opplyste finansministeren at en gruppe på embetsnivå skulle se på denne problematikken.

Vil statsråden ta initiativ, om nødvendig endre skatteloven, for å unngå skatt på forskning?»

Svar:

Rettsaken om skatteplikt for SINTEF verserer fortsatt i rettsapparatet. Jeg vil derfor ikke uttale meg om denne konkrete saken, men avventer rettskraftig dom.

Når det gjelder skattlegging av private forskningsinstitusjoner generelt, er det et grunnleggende utgangspunkt i norsk skatterett at selskaper og institusjoner mv. er skattepliktige for sin inntekt og formue. Et viktig unntak følger av skatteloven § 2-32 første ledd, som sier at selskaper og institusjoner mv. som ikke har erverv til formål, er fritatt for formues- og inntektsskatt, dvs. "skattefrie institusjoner". Driver en skattefri institusjon økonomisk virksomhet, er

imidlertid formue og inntekt av den økonomiske virksomheten likevel skattepliktig, jf. skatteloven § 2-32 annet ledd. Skatteloven § 2-32 er en generell bestemmelse som kan komme til anvendelse på ulike former for ideelle, veldedige eller allmenntilnyttende institusjoner mv. som ikke har erverv til formål.

Forskning kan være ideell og uten erverv til formål, men også utøves som (ledd i) en kommersiell aktivitet med sikte på å generere overskudd, dvs. med "erverv til formål". Forskning som utføres med sikte på å skape fortjeneste, er typisk den forskning som foregår i næringslivet. Det gjelder både tilfeller der forskning er en hovedaktivitet i bedriften, og tilfeller der forskning utføres som støtte for annen virksomhet. Forskning utgjør for eksempel normalt en vesentlig del av den aktivitet som foregår i legemiddel- og dataindustrien. I disse tilfellene er forskningsvirksomheten etter gjeldende regler skattepliktig på lik linje med annen næringsvirksomhet.

Som opplyst i Stortingets spørretime 29. mars 2006 er det satt i gang et arbeid på embetsmannsnivå for å se på gjeldende skatteregler for forskningsinstituttene. Arbeidet er i slutfasen. Blant annet på bakgrunn av dette arbeidet vil jeg vurdere om det er behov for endringer når det gjelder skattereglene på dette området.

SPØRSMÅL NR. 341**Innlevert 12. desember 2006 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 22. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Deler statsministeren Venstres og Norsk forbund for utviklingshemmedes bekymring for sorteringssamfunnet, og er statsministeren enig i at statsråd Bekkemellems uttalelser kan ha skapt forvirring om hva som er Regjeringens holdning til dette spørsmålet?»

BEGRUNNELSE:

Norsk forbund for utviklingshemmede har motatt svært sterke reaksjoner på barne- og familieministerens uttalelser. Reaksjonene er kommet fra både personer som er utviklingshemmet og deres familiedlemmer og venner. NFU, som med sine 7 500 medlemmer er Norges største interesseorganisasjon for utviklingshemmede, er sjokkert over uttalelsene. "Mange av våre utviklingshemmede medlemmer har oppfattet Bekkemellems budskap som at de ikke burde vært født. Foreldre til utviklingshemmede barn føler seg dolket i ryggen av sin egen barneminister", sier NFUs forbundsleder Helene Holand.

Nedenfor er familie- og likestillingsminister utskrift fra Karita Bekkemellems uttalelser i programmet *Ærlig talt* på Kanal 24.

Statsråden ble gitt følgende problemstilling.

"Dette er en familie der kona er 42 år og mannen 47 år. De har to små barn da hun igjen blir gravid. Undersøkelser viser at fosteret mangler et kromosom, og at barnet vil bli født med Downs syndrom. Hva ville du gjort i et slikt tilfelle?"

Da svarte familie- og likestillingsminister Karita Bekkemellem:

"Dette er kanskje det verste dilemmaet man kan komme i. Vi som har fått barn vet at nettopp det er den største gaven man kan få, og å det å velge bort et barn er noe som ligger veldig tungt inne. Samtidig vet vi at å få et barn i godt voksen alder kan være veldig vanskelig. Og belastningen med å få et barn som er alvorlig sykt, er det mange som ikke vil takle på en like god måte. Det handler ikke om at funksjonshemmede barn ikke er like mye verd. Det kan være det riktige å si at jeg ville født det barnet, men jeg ønsker å være ærlig, og i min situasjon i dag ville jeg valgt å ta abort."

Venstre og Norsk forbund for utviklingshemmede er sterkt bekymret for at vi skal få et sorteringsamfunn hvor vi legger til rette for at samfunnet kan velge vekk foster med kromosomfeil. Statistikk viser at stadig vekk flere velger å abortere foster med kromosomfeil. Venstre mener at barne- og familieminis-

teren med sine uttalelser har skapt forvirring om hva som er Regjeringens holdning til dette spørsmålet. Vi ber derfor statsministeren avklare om det er slik at det er Regjeringens holdning at man vil anbefale gravide som gjennom fostervannsdagnostikk eller på annen måte får påvist at deres foster har kromosomfeil, bør ta abort slik familie- og likestillingsministeren gir uttrykk for i sitt intervju med Kanal 24.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra statsministeren.

Jeg vil understreke at Regjeringen ikke har den holdning at man bør anbefale gravide som får påvist at deres foster har kromosomfeil, å ta abort. Dette er et valg den enkelte selv må ta.

Det hevdes i brevet at mange utviklingshemmede har oppfattet Bekkemellems budskap negativt. Det beklager jeg. Bekkemellem beskrev dette som et av de verste dilemmaene et menneske kunne komme i og viste også til den verdien det er å ha et samfunn som rommer et mangfold av mennesker.

Regjeringen ønsker et mangfoldig samfunn og har som overordnet mål at samfunnet tilrettelegges for alle, også mennesker med funksjonshemninger.

I situasjoner hvor undersøkelser viser at fosteret mangler et kromosom, og at barnet vil bli født med Downs syndrom, skal kvinnen tilbys informasjon og veiledning om den bistand som samfunnet kan tilby henne. Kvinnen har krav på råd slik at hun selv kan treffe et valg.

Innen utgangen av tolvte svangerskapsuke treffer kvinnen selv den endelige beslutning om svangerskapsuke skal avbrytes.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen uttalt at den vil videreføre tolvukersgrensen for selvbestemt abort.

Svangerskapsavbrudd etter tolvte svangerskapsuke kan bare skje etter vedtak i abortnemnd, jf. abortloven § 2 tredje ledd som oppstiller følgende fem alternative vilkår for abort:

- a) svangerskapet, fødselen eller omsorgen for barnet kan føre til urimelig belastning for kvinnens fysiske eller psykiske helse. Det skal tas hensyn til om hun har disposisjon for sykdom;
- b) svangerskapet, fødselen eller omsorgen for barnet kan sette kvinnen i en vanskelig livssituasjon;
- c) det er stor fare for at barnet kan få alvorlig sykdom, som følge av arvelige anlegg, sykdom eller skadelige påvirkninger under svangerskapet;

- d) hun ble gravid under forhold som nevnt i straffeloven §§ 197-199, eller svangerskapet er et resultat av omstendigheter som omtalt i straffeloven §§ 192-196 og § 199; eller
- e) hun er alvorlig sinnslidende eller psykisk utviklingshemmet i betydelig grad.

Ved vurderingen av begjæring om avbrudd begrunnet i forhold som nevnt ovenfor under bokstaverne a, b og c, skal det tas hensyn til kvinnens samlede

situasjon, herunder hennes muligheter til å ta tilfredsstillende omsorg for barnet. Det skal legges vesentlig vekt på hvordan kvinnen selv bedømmer sin situasjon.

Kravene til grunn for innvilgelse skal øke med svangerskapets lengde. Etter utgangen av attende svangerskapsuke kan et svangerskap ikke avbrytes med mindre det er særlig tungveiende grunner for det. Er det grunn til å tro at fosteret er levedyktig, kan tillatelse til svangerskapsavbrudd ikke gis.

SPØRSMÅL NR. 342

Innlevert 12. desember 2006 av stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen

Besvart 19. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Vil helse- og omsorgsministeren vurdere om pasientvernet er fullgodt, og at ikke dagens regelverk og/eller praksis i Statens helsetilsyn og i Helsepersonellnemnda tvert imot hindrer rettferdige og adekvate reaksjoner på overgrep og maktmisbruk?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge helsepersonelloven § 57 kan helsepersonell få autorisasjonen sin inndratt dersom man har vist en atferd som er uforenlig med yrkesutøvelsen, har utvist grov mangel på faglig innsikt eller drevet uforsvarlig virksomhet. I Tønsberg ble en mann ansatt som kommuneoverlege i 2000 til tross for at han hadde utsatt psykisk syke pasienter for overgrep året før. Ifølge offentliggjorte sitater fra Statens helsetilsyns rapport har mannen kledd av seg selv og sine pasienter, under dekke av å drive psykoterapi, som han for øvrig ikke skal ha vært kvalifisert til. Helsetilsynet mener ifølge Tønsbergs Blad at mannen har vist "grov mangel på faglig innsikt" og at han er uegnet til å utøve legeyrket forsvarlig. I 2003 mistet han retten til kontakt med pasienter, men han fikk likevel beholde sin autorisasjon. Det er uklart om Tønsberg kommune som arbeidsgiver hadde mulighet til å få opplysninger om bakgrunnen for begrensningene i legens autorisasjon, og derfor ber jeg om å få vite hva regelverket sier om dette. I tillegg mener jeg det er viktig å få brakt på det rene hva slags praksis som føres i Helsetilsynet og i Helsepersonellnemnda i saker av overgrepstilnærende karakter. Det er etter min mening uholdbart dersom det er vanlig at leger og annet helsepersonell som begår overgrep og utnytter sine

pasienter ikke får større reaksjoner enn begrensninger i autorisasjonen. Både av hensyn til de aktuelle pasientene og av allmennpreventive hensyn er det viktig at det reageres strengt i slike saker, selvsagt innenfor rettssikkerhetens rammer.

Jeg vil også henlede oppmerksomheten til en sak omtalt i Dagens Medisin 7. desember 2006, hvor flertallet i Statens helsepersonellnemnd ifølge avisen har reagert med en advarsel mot en lege som har vært anklaget for seksuelle tilnærmelser. Han har ifølge vedtakspapirene utvist en uakseptabel og uforsvarlig oppførsel. Statens helsetilsyn mente mannen var uegnet som lege, men nemndas flertall kom til at det holdt med en advarsel. På denne bakgrunn vil det være interessant å få en gjennomgang av hva som er vanlig praksis i tilsvarende saker, og hva som skal til for å få en autorisasjon inndratt.

Svar:

Bakgrunnen for representantens spørsmål er saker knyttet til to leger og tilsynsmyndighetenes behandling av disse sakene. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan gå inn og kommentere disse enkeltsakene direkte. Begge sakene har vært til behandling hos Statens helsetilsyn og Statens helsepersonellnemnd, som er de organer som skal behandle denne type saker. I tillegg er det slik at begge sakene inneholder taushetsbelagte opplysninger. Jeg kjenner derfor ikke sakene i detalj, og selv om særlig den ene av sakene har vært mye omtalt gjennom avisoppslag, ønsker jeg ikke å bidra til videre offentlig diskusjon knyttet til enkeltsaker hvor deler av saksopplysningene som nevnt vil være taushetsbelagte. Mitt svar på represen-

tantens spørsmål må derfor bli av mer overordnet karakter og jeg vil bare kommentere enkelte generelle problemstillinger i tilknytning til de aktuelle sakene.

Som representanten viser til kan helsepersonell få sin autorisasjon tilbakekalt etter helsepersonelloven § 57. Vilkårene for tilbakekall er at helsepersonellet "er uegnet til å utøve sitt yrke forsvarlig" på grunn av en eller flere av de spesifikke tilbakekallsgrunner som bestemmelsen regner opp, herunder på grunn av "atferd som anses uforenlig med yrkesutøvelsen." Av lovens § 59 fremgår at selv om vilkårene for tilbakekall av autorisasjon er oppfylt, kan Statens helsetilsyn begrense autorisasjonen til å gjelde utøvelse av bestemt virksomhet. Det er i så fall et krav at vedkommende helsepersonell anses skikket til å utøve virksomhet på et begrenset felt under tilsyn og veiledning.

I 2004 tilbakekalte Statens helsetilsyn autorisasjonen til 60 helsepersonell og ga begrenset autorisasjon i 5 saker. I 2005 var antall tilbakekall 46 og antall begrenset autorisasjon 3. Endelige tall for hele 2006 foreligger naturlig nok ikke ennå, men Helsetilsynet har opplyst at så langt er antall tilbakekall 64 og antall begrenset autorisasjon 9.

Den konkrete begrunnelsen for tilbakekall varierer, men den største gruppen tilbakekall gjelder saker hvor helsepersonellet har hatt et rusproblem. I 2005 utgjorde disse sakene 23 av i alt 46 tilbakekallssaker. De neste største gruppene gjaldt tilbakekall begrunnet med helsepersonellens adferd og helsepersonellens seksuelle utnyttning av pasient. Disse gruppene bestod av henholdsvis 9 og 7 saker.

Når det gjelder Statens helsetilsyns praksis i saker av overgrepslignende karakter, har tilsynet opplyst at dersom det finnes tilstrekkelig bevist at helsepersonellet har innledet et forhold til en pasient eller at det foreligger tilfeller av seksuell utnyttning, så vil saken normalt ende med tilbakekall av helsepersonellens autorisasjon.

Statens helsepersonellnemnd er klageorgan for Statens helsetilsyns vedtak om blant annet advarsel eller tilbakekall av autorisasjon, jf. helsepersonelloven § 68. Helsepersonellnemnda er et uavhengig organ og nemndas vedtak kan overprøves av domstolene. Nemnda er sammensatt av 3 personer med juridisk bakgrunn, 3 personer med helsefaglig bakgrunn og en legerepresentant.

Som nevnt kan jeg som helse- og omsorgsminister ikke gå direkte inn i de enkeltsaker som ligger til grunn for representantens spørsmål. Jeg kan ikke overprøve Statens helsetilsyns og Statens helsepersonellnemnds skjønnsutøvelse i konkrete saker og kan derfor ikke diskutere grunnlaget for de ulike sakene og tilsynsmyndighetenes reaksjon. Jeg vil imidlertid knytte enkelte generelle kommentarer til de to sakene som ligger til grunn for representantens spørsmål,

samt deretter mer overordnet kommentere representantens spørsmål om dagens regelverk eller praksis ivaretar pasientvernet på en god nok måte.

Når det gjelder den første saken representanten viser til, er det opplyst at Statens helsetilsyn har funnet grunnlag for tilbakekall av autorisasjon, men at man etter en konkret vurdering har foretatt et begrenset tilbakekall av legens autorisasjon, jf. ovenfor om helsepersonelloven § 59. Legen har fått begrenset autorisasjon som innebar at han ikke skulle ha pasientkontakt.

Representanten har også ønsket avklart i hvilken utstrekning kommunen kunne gjort seg kjent med begrensningene i legens autorisasjon. Etter hva jeg har fått opplyst var det i denne saken slik at tilsynssaken mot legen var til behandling hos tilsynsmyndigheten mens legen ble ansatt i en rent administrativ stilling som kommuneoverlege. I den grad taushetsplikt ikke er til hinder for det, vil imidlertid Helsetilsynet på spørsmål fra arbeidsgivere og andre, opplyse om eventuelle administrative reaksjoner mot helsepersonell og bakgrunnen for slik reaksjon. Hvilke opplysninger man kan gi om den enkelte sak vil måtte vurderes konkret.

Etter som pasientkontakt i denne saken ikke ville være en del av legens arbeidsområde, fant Statens helsetilsyn at det heller ikke ville være noen fremtidig risiko for pasientsikkerheten ved å tildele legen en begrenset autorisasjon. Selv om tilsynet vurderte det dit hen at vilkårene for tilbakekall var oppfylt, fant derfor tilsynet etter en totalvurdering å tildele legen en begrenset autorisasjon i medhold av helsepersonelloven § 59. Det ble som vilkår for begrensningen fastsatt at han ikke fikk ha pasientkontakt. Av avisoppslag i saken fremgår at legen likevel ved en anledning skal ha deltatt på helsestasjonsundersøkelse. Jeg er kjent med at Statens helsetilsyn har innhentet en uttalelse fra legen angående dette, og at denne delen av saken er til utredning i tilsynet og fortsatt ikke avsluttet.

Når det gjelder den andre saken er denne et eksempel på at Statens helsetilsyn og Statens helsepersonellnemnd har vurdert en sak noe ulikt. Helsetilsynet mente vilkårene for tilbakekall var oppfylt, mens Helsepersonellnemndas flertall kom til at advarsel var riktig reaksjon. I tråd med det jeg tidligere har nevnt kan jeg som helse- og omsorgsminister ikke kommentere denne konkrete saken, herunder hvilken administrativ reaksjon som her er den riktige.

Av Helsepersonellnemndas årsrapport for 2005 fremgår det at nemnda behandlet 46 klager på vedtak fra Statens helsetilsyn som førstinstans. To av disse sakene ble avvist og en sak gjaldt anmodning om utsatt iverksettelse. De resterende 43 sakene gjaldt bl.a. vedtak om advarsel, om tilbakekall eller suspensjon av autorisasjon og om tilbakekall av rekvireringsrett.

Når det gjelder tallene for 2006 er disse ikke klare ennå. Statens helsetilsyn har imidlertid opplyst at i perioden 1. januar 2005 til 12. desember 2006 har Helsepersonellnemnda omgjort til sammen 6 av Statens helsetilsyns vedtak. Disse 6 sakene gjaldt 4 advarsler som ble omgjort og 2 tilbakekall som ble omgjort.

Som nevnt er Helsepersonellnemnda et uavhengig klageorgan for Helsetilsynets vedtak, og det ligger derfor i sakens natur at det i enkelte saker vil kunne være noen forskjeller i hvordan ulike saker vurderes. At Helsepersonellnemnda bare i et fåtall saker har omgjort Helsetilsynets vedtak, tilsier at nemnda og tilsynet i stor utstrekning har sammenfallende syn på når vilkårene for administrativ reaksjon skal sies å være oppfylt. Etter min mening tilsier dette at klageorganet fyller sin funksjon og det er en bekreftelse på at den praksis som Helsetilsynet har lagt seg på er i samsvar med gjeldende regelverk.

Når det gjelder representantens spørsmål om jeg mener dagens regelverk er fullgodt, er det min vurde-

ring at dagens regelverk i all hovedsak må sies å være det. Slik jeg ser det åpner dagens regelverk for at det er adgang til å reagere med tilbakekall i de alvorligste sakene. Det er imidlertid viktig å være klar over at tilbakekallsbestemmelsen i helsepersonelloven er begrunnet i behovet for å kunne beskytte nåværende og fremtidige pasienter mot helsepersonell hvis yrkesutøvelse utgjør en helserisiko for pasienter. Administrativ reaksjon i form av tilbakekall skal således ikke være en straffereaksjon, men en reaksjon myndigheten kan gripe til når dette er nødvendig for å beskytte pasienter. Slike betraktninger ligger også til grunn for at det i loven er åpnet for at man kan begrense helsepersonells autorisasjon, selv om vilkårene for fullt tilbakekall er oppfylt. Slike begrensninger kan for eksempel gjelde i forhold til arbeidssted og/eller stilling, hva slags type arbeid man kan utføre, om man skal være underlagt særskilt veiledning og/eller tilsyn og om man skal kunne ha pasientkontakt eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 343

Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 20. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Som et tiltak for å unngå kraftkrise i Midt-Norge, innførte Regjeringen ved Statnett et eget prisområde for strøm for Midt-Norge fra 20. november. Statsråden har flere ganger hevdet at en marginal økning i prisen var tilstrekkelig til at kraften ville gå til regionen, slik at den reelle prisendringen ville ha liten betydning for forbrukerne.

Hvordan har prisutviklingen for husholdninger og industri i Midt-Norge vært sammenlignet med landet for øvrig?»

BEGRUNNELSE:

Ved innføringen av eget prisområdet for Midt-Norge 20. november d.å. uttalte Regjeringen at det i realiteten ville bety svært små endringer for den enkelte forbruker. Kanskje var så lite som et halvt øres tillegg i prisen, nok til å tilføre regionen den kraften det var behov for. Signaler undertegnede har fått tyder allikevel på at prisvariasjonene til tider har vært relativt store og at kostnadene for forbrukerne har vært merkbare.

Svar:

Nord Pool Spot AS områdepris for Midt-Norge har i gjennomsnitt ligget 2,2 øre/kWh over områdeprisen for Sør-Norge fra 20. november til 15. desember. Sammenlignet med Nord-Norge har gjennomsnittlig områdepris for Midt-Norge vært 0,04 øre/kWh høyere i samme periode, dvs. nærmest like. Prisforskjellene var størst i uke 48 og 49 med gjennomsnittlig 2,9 øre/kWh høyere pris i Midt- og Nord-Norge enn i Sør-Norge.

På dagtid har det i store trekk vært like priser over hele Norge. På nattetid har det vært lave priser i Sør-Norge på grunn av svært mye nedbør, høy vannføring og dermed høy vannkraftproduksjon da forbruket er lavt, og det har vært tilgang på rimelig import fra Sverige og Danmark. Dette er hovedgrunnen til prisforskjellene mellom Sør-, Midt- og Nord-Norge over døgnet. Områdeprisene time for time vil være bestemt av de løpende produksjons- og forbruksforholdene i området, samt av overføringskapasiteten til tiliggende områder eller land.

Så langt har derfor ikke etablering av eget prisområde i Midt-Norge ført til nevneverdige prisfor-

skjeller mellom Midt-Norge og Nord-Norge. Prisforskjeller mellom Sør-Norge og Midt- og Nord-Norge er ikke noe nytt siden Norge vanligvis er inndelt i to prisområder ved flaskehalsen i overføringsnettet. Forholdet mellom de ulike områdeprisene vil kunne variere avhengig av utviklingen i kraftsituasjonen i områdene. Selv om Midt- og Nord-Norge i perioden med tre prisområder har noe høyere priser enn Sør-Norge, har Sør-Norge sett over hele året i år hatt en gjennomsnittspris på 40,2 øre/kWh, mens Nord- og Midt-Norge har hatt en gjennomsnittlig pris på 40,02 øre/kWh. Det er derfor etter mitt syn ikke grunnlag for å trekke konklusjon om at innføring av eget prisområde i Midt-Norge i seg selv har ført til økte priser for forbrukere i Midt-Norge eller til at forbrukere i Midt-Norge står overfor høyere priser enn andre norske forbrukere. Det har gått relativt kort tid siden Midt-Norge ble eget prisområde, derfor ser jeg viktigheten av å følge med på prisutviklingen fremover. Det er også viktig å påpeke at kraftprisene har gått kraftig ned over hele landet den siste tiden, noe som har vært til fordel for norske forbrukere generelt.

I hvilken grad husholdningene i Midt-Norge og i landet for øvrig blir eksponert for eventuelle prisforskjeller i spotmarkedet vil blant annet kunne avhenge av husholdningenes egne valg av kontrakter og kraftleverandører. Det kan også avhenge av hvorvidt kraftleverandørene har tilgang til konsesjonskraft. For den mest vanlige kontraktstypen for husholdningene, standard variabel kontrakt, synes prisene i Midt-Norge ifølge NVE heller å ha ligget under enn over landsgjennomsnittet de siste ukene. Snittprisen for kraftleverandørene i Midt-Norge ligger hele tiden

klart under snittet for de dominerende kraftleverandørene og også i enkelte uker under snittet til de landsdekkende leverandørene.

Spotpriskontrakter er basert direkte på områdeprisen i hvert av de tre prisområdene. Om lag en fire-del av norske husholdninger har i dag spotpriskontrakt. Som det fremgår ovenfor, har områdeprisen i Midt-Norge i gjennomsnitt ligget 2,2 øre/kWh over snittet i Sør-Norge, mens den har vært tilnærmet lik prisen i Nord-Norge. Som vist ovenfor har imidlertid forholdet mellom områdeprisene mellom Sør-Norge og Midt- og Nord-Norge endret seg noe gjennom året.

De landsdekkende leverandørene som tilbyr fastprisavtaler har fortsatt kontrakter til samme pris over hele landet, selv om Midt-Norge er skilt ut som et eget prisområde. Ifølge NVE synes ikke prisene fra kraftleverandørene i Midt-Norge å ligge over landsgjennomsnittet. Tvert imot ligger flere av dem for tiden under snittet av de landsdekkende leverandørene.

Når det gjelder den kraftintensive industrien, har store deler av denne industrien prissikret sitt kraftforbruk med finansielle sikringskontrakter. Utformingen av kontraktene bestemmer om de refereres områdepris eller systempris, og dermed om bedriftene netto har vært negativt påvirket av den noe høyere områdeprisen i Midt-Norge. Olje- og energidepartementet har ikke oversikt over vilkårene, inklusiv hvor kontraktene refereres og priser, i de kommersielle kraftkontraktene. Flere bedrifter i området har kraftkontrakter på myndighetsbestemte vilkår som leveres til områdepris. I Midt-Norge utgjør disse til sammen 1,7 TWh/år fram til 31. desember 2010.

SPØRSMÅL NR. 344

Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 20. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«I Dagbladet 12. desember 2006 uttaler statssekretær Geir Akselsen seg vedrørende forslaget fra Oslo om at arbeidsgivere skal kunne betale månedskort for ansatte uten at dette utløser ekstra skatteplikt. Axelsen er sitert på at andre tiltak enn dette kan ha vel så stor virkning, men at staten likevel kan tape 3,8 til 6 mrd. kr dersom forslaget blir gjennomført.

Kan statsråden redegjøre for hvordan Finansdepartementet er kommet frem til disse tallene og hvor-

dan dette vil påvirke inntektene til kollektivtransporten?»

Svar:

Departementets anslag på mellom 3,8 mrd. kr og 6 mrd. kr i provenyutap av å innføre skattefritak for månedskort til kollektivtransport betalt av arbeidsgiver, ble utarbeidet i forbindelse med svar på spørsmål nr. 20, fra finanskomiteen/Venstres fraksjon, av 16. mai 2006, vedrørende Revidert nasjonalbudsjett

2006, jf. vedlegg. I svaret til Venstre redegjøres det nærmere for hvilke forutsetninger som er lagt til grunn for provenyanslaget. Jeg vil imidlertid understreke, som også påpekt i svaret til Venstre, at dette anslaget er svært usikkert bl.a. fordi det er umulig å vite hvor mange som vil gå over til å benytte kollektivtransport ved arbeidsreiser som følge av et eventuelt skattefritak. Dette var også årsaken til at departementet valgte å oppgi provenytapet som et relativt stort intervall.

Et ev. skattefritak for månedskort til kollektivtransport betalt av arbeidsgiver, vil som nevnt innebære at flere vil velge å benytte kollektivtransport i forbindelse med arbeidsreiser. Det er slik sett også rimelig å anta at kollektivselskapenes inntjening vil øke.

Jeg gjør oppmerksom på at støtte til kollektivtrafikk via skattefradrag bare vil komme lønnstakere til gode, mens studenter, eller pensjonister og andre trygdede vil holdes utenfor.

Vedlegg til svar:

Svar på spørsmål nr. 20, fra finanskomiteen/Venstres fraksjon, av 16.5.2006, vedrørende Revidert nasjonalbudsjett 2006:

"Hva er provenyvirkningene av å innføre skattefritak på månedskort til kollektivtransport betalt av arbeidsgiver?"

Svar:

I gjeldende skattesystem kompenseres det for reiseutgifter mellom hjem og arbeid. Ugifter ifm. korte arbeidsreiser antas å være dekket av minstefradraget. Ved lengre arbeidsreiser gis det i tillegg et særskilt inntektsfradrag i alminnelig inntekt.

Provenytapet ved et skattefritak på månedskort betalt av arbeidsgiver vil bli betydelig, noe som ikke minst skyldes at den årlige utgiften til månedskort kan bli relativt stor. Månedskort i sentrale strøk på i størrelsesorden 1000 kroner pr. mnd., eller 12 000 kroner i året, er ikke uvanlig. Eksempelvis koster månedskort med Oslo Sporveier i underkant av 8000 kroner pr. år, mens et årskort på NSB for strekningen Oslo-Drammen koster i overkant av 15 000 kroner pr. år.

Verdien for den enkelte av en slik skattesubsidiering vil være lavest for dem med lav inntekt (7,8 pst. for dem med mindre enn 67 200 kroner i inntekt) og høyest for dem med høy inntekt (47,8 pst. for dem som betaler trinn 2 i toppskatt). I tillegg slipper arbeidsgiver å betale arbeidsgiveravgift. Et skattefritak på en årlig utgift på 12 000 kroner, vil redusere statens inntekter med om lag 6900 kroner, inkl. arbeidsgiveravgift, i de tilfellene skattyteren er i toppskatteposisjon (trinn 1).

I den nasjonale reisevaneundersøkelsen for 2001 gis det en oversikt over transportmiddelbruken ved arbeidsreiser. Ifølge denne undersøkelsen utgjorde rei-

ser som bilfører 63 pst. av alle arbeidsreiser som befolkningen gjennomførte, mens 12 pst. av arbeidsreisene var med kollektivtransport, jf. tabell 1.

Tabell 1 Transportmiddelbruk ved arbeidsreiser. 2001. Pst.

	Andel arbeidsreiser etter transportmiddel. Prosent
Til fots	11
Sykkel	6
Mc/moped.....	1
Bilfører	63
Bilpassasjer.....	7
Kollektivt.....	12

Kilde: TØI-rapport 588/2002.

Ifølge reisevaneundersøkelsen har en stor andel av befolkningen begrenset tilgang til kollektivtransport. Tabell 2 viser andelen av befolkningen fordelt etter tilgang på kollektivtransport, hvor tilgangen er gradert fra svært god til svært dårlig. Hele 58 pst. av befolkningen har enten middels god eller dårlig tilgang til kollektivtransport.

Tabell 2 Tilgang til kollektivtransport ved boligen. 2001

Svært god.....	19 pst.
God	23 pst.
Middels god.....	20 pst.
Dårlig.....	25 pst.
Svært dårlig	13 pst.

Kilde: TØI rapport 588/2002

Tabell 2 kan indikere at kollektivtransport mellom hjem og arbeid for mange ikke er noe reelt alternativ til bil. Et skattefritak vil i så fall innebære en betydelig forskjellsbehandling mellom dem som har tilgang til kollektivtransport og dem som ikke har det.

Provenytapet av et ev. skattefritak for utgifter til kollektivtransport ifm. arbeidsreiser vil bl.a. avhenge av antallet arbeidstakere som i dag benytter seg av kollektivtransport til arbeidsreiser, og av hvor mange som vil gå over til å benytte kollektivtransport som følge av et skattefritak. Dersom en skjønnsmessig legger til grunn at 20 - 40 pst., eller 400 000 - 800 000 flere vil benytte seg av kollektivtransport ved et ev. skattefritak, at alle som i dag benytter kollektivtransport innretter seg slik at de får utnyttet skattefritaket, og at den årlige kostnaden for månedskort er 12 000 kroner, vil det isolerte provenytapet kunne bli på i størrelsesorden 3,3 - 5,5 mrd. kroner.

Når et relativt stort antall personer antas å gå over fra å bruke bil til kollektivtransport, vil dette netto redusere statens inntekter fra drivstoffavgiftene. Dersom en hensyntar dette i provenyberegningene, vil provenytapet kunne bli i størrelsesorden 3,8 - 6 mrd. kroner."

SPØRSMÅL NR. 345**Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Andersen****Besvart 20. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Statnett forestår bygging av en 420 kV kraftlinje fra Skårheia i Birkenes kommune til Holen i Setesdal. Berørte kommuner og "Aksjon for miljøtilpassa kraftlinje i Setesdal" krever en miljøtilpasset kraftlinje. Dette innebærer et krav om at kraftlinjen legges som kabel i en ny tunnel på strekningen Brokke-Holen, en strekning på ca. 30 km.

Ser Regjeringen det som viktig at man generelt prøver å miljøtilpasse nye kraftlinjer, og vil staten ta ekstraregningen for eventuell kabling?»

BEGRUNNELSE:

Statnett ba i 2006 Olje- og energidepartementet om å gjenoppta klagebehandlingen vedrørende byggingen av en 420 kV kraftlinje fra Skårheia i Birkenes kommune til Holen kraftverk i Bykle kommune. Kraftlinja går gjennom 5 kommuner i Aust-Agder fylke. Kraftlinjen fikk konsesjon av NVE allerede i 1999. Men avgjørelsen ble den gang innklaget for Olje- og energidepartementet. Klagebehandlingen ble imidlertid ikke fullført fordi en forutsetning for linjen var realisering av nye kabelforbindelser mellom Norge og utlandet, noe det den gang hersket en viss usikkerhet rundt. Nå er imidlertid arbeidet med verdens lengste undersjøiske høyspentkabel, NorNed-kabelen, mellom Nederland og Norge snart fullført. Utbygging av en ny kraftlinje fra Skårheia til Holen er av disse grunner nødvendig. Den samfunnsmessige nytteverdien av NorNed-kabelen og den nye kraftledningen i Setesdal er stor. Styrket overføringskapasitet med utlandet gjennom NorNed-kabelen vil øke kapasiteten for kraftutveksling med utlandet med rundt 20 pst. Denne økningen er viktig for å bedre leveringssikkerheten i Norge i år med svikt i tilsiget til norske kraftmagasiner. Berørte kommuner og aksjonistgruppen krever imidlertid at planene til Statnett må endres slik at man får en bedre miljøtilpassing. Det pekes spesielt på strekningen Holen-Brokke. Det vises til at de 30 km strekket Brokke-Holen utgjør vil gå gjennom et spesielt sårbart naturområde som er viktig for Europas sørligste villreinstamme og som har stor natur- og rekreasjonsverdi.

Kommunene og aksjonistgruppa er ikke i mot bygging av ny kraftlinje gjennom Setesdal som sådan, men krever altså tunnelkabel fremfor tradisjo-

nelt luftspenn for strekningen Brokke-Holen. Regjeringen bør av disse grunner vurdere nøye hva det kan være aktuelt å gjøre før en endelig beslutning fattes over nyttår. En forutsetning for Regjeringens vurderinger bør selvsagt være at kraftlinjen blir fremført mellom Skårheia og Holen, men Regjeringen bør allikevel vurdere de innvendinger og krav som er fremkommet fra berørte kommuner og aksjonistgruppa.

Svar:

Olje- og energidepartementet behandler klagesaken knyttet til konsesjon for bygging av ny 420 kV kraftledning fra Skårheia til Holen. Behandlingen skjer i samarbeid med Miljøverndepartementet og andre berørte departementer.

Olje- og energidepartementet har bestemt at Statnett skal gjennomføre oppdaterte undersøkelser knyttet til mulige skadevirkninger ved bygging av ledningen. Statnett har i en rapport fra september 2006 blant annet utredet spørsmålet om kabel som alternativ til luftledning mellom Brokke og Holen. Statnett har også sendt en tilleggsøknad som innebærer riving av 3,5 km av Brokkeledningen fra Brokke kraftstasjon til Bjørgedal. Et slikt tiltak vil gi miljømessige fordeler.

Den oppdaterte rapporten og tilleggsøknaden ble sendt på høring i begynnelsen av oktober. Departementet avholdt møter og befaring i Setesdalen 17. oktober. Kommunene, grunneierne og andre interesserte deltok og kom med sine synspunkter. Skriftlige kommentarer til den planlagte kraftledningen, den oppdaterte rapporten og tilleggsøknaden fra Statnett skulle sendes til NVE innen 12. desember. NVE vil oversende sin innstilling til departementet basert på alt materialet som er kommet inn.

I St.prp. nr. 19 (2000-2001) la Olje- og energidepartementet i samråd med Miljøverndepartementet fram en forvaltningsstrategi for spørsmål om miljø i kraftledningssaker. Stortinget sluttet seg til denne forvaltningsstrategien ved behandlingen av proposisjonen, jf. Innst. S. nr. 67 (2000-2001).

Jeg håper representanten Andersen har forståelse for at jeg ikke kan komme med min vurdering av kablingsspørsmålet nå. Den vurderingen vil jeg foreta når departementet har mottatt innstillingen fra NVE og klagesaken skal få sin avsluttende behandling.

SPØRSMÅL NR. 346**Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide****Besvart 19. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt spørsmål av 4. desember 2006 og statsrådets svar av 8. desember 2006 angående kreftsaken ved NTNU. Det er i ettertid blitt klart at statsråden ble orientert om saken i februar i år i forbindelse med en erstatningsutbetaling på 13 mill. kr til en av de skadelidte.

Hvilken presedens er det for at så store erstatninger utbetales uten at Stortinget er informert, hvilken budsjettpost er erstatningene utbetalt over, og hva er grunnen til at granskingen ikke ble iverksatt i februar, men først etter medieoppslag i desember?»

Svar:

Representanten Eriksen Søreide viser til mitt svar til spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 294 vedrørende kreftsykdom hos tidligere ansatte og studenter ved NTNU, og stiller spørsmål om utbetaling av erstatninger og tidspunkt for granskingen i denne saken.

Erstatningen det vises til i spørsmålet, er utbetalt over budsjettkapittel 471 post 71 Statens erstatningsansvar. I statsbudsjettet for 2006 var det satt av 79,9 mill. kr på denne posten. Posten er en overslagsbevilgning, og det er ikke vanlig praksis at Stortinget informeres om enkeltutbetalinger.

Justisdepartementet er budsjettansvarlig for dette kapitlet, men det er det enkelte fagdepartement, eventuelt med bistand av Regjeringsadvokaten, som

foretar en vurdering av sakens erstatningsrettslige sider og avgjør om staten skal inngå forlik. Etter retningslinjer gitt i rundskriv G-03/2006, skal Justisdepartementet orienteres når det kommer inn krav som utgjør 2 mill. kr eller mer. I den aktuelle saken ble dette gjort i brev av 13. februar 2006 fra Kunnskapsdepartementet til Justisdepartementet.

Departementet har siden 1999 inngått flere forlik i saken. Det er riktig at jeg i februar 2006 var inne i saken i forbindelse med slutføringen av forhandlingene til det siste forliket. Det har de siste ukene bl.a. fra enkelte pårørende blitt stilt spørsmålsteget ved flere sider av håndteringen av denne saken, herunder departementets håndtering av erstatningssøksmålene. Jeg har derfor sett det som ønskelig å så raskt som mulig bringe klarhet i hvordan saken samlet sett har vært håndtert fra statens side. Slik jeg har redegjort for i tidligere brev, har jeg tatt initiativ til å nedsette en rådgivende medisinsk ekspertgruppe for å bistå departementet i å få klarhet i sakens samlede helsemessige omfang. Ekspertgruppen vil gi departementet kvalifiserte råd om videre oppfølging av sakens helsemessige sider.

Når det gjelder statens håndtering av saken, tar Regjeringen, som tidligere nevnt, sikte på å komme tilbake med nærmere mandat og sammensetning av et eget granskingsutvalg før jul.

SPØRSMÅL NR. 347**Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 21. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Deler statsråden samferdselsministerens oppfatning om at Regjeringens ambisjoner innen biodrivstoff er ikke-forpliktende, og ønsker statsråden å få fart på bruken av biodrivstoff gjennom et omsetningspåbud?»

BEGRUNNELSE:

Klimaendringene kan få alvorlige konsekvenser for livet på jorden gjennom mer ekstremt vær, hyppigere naturkatastrofer og tørke. Bilkjøring er en av de

største kildene til klimaforurensning i Norge. Biler kan imidlertid benytte biodrivstoff som ikke bidrar med klimaforurensning. I Regjeringens Soria Moria-erklæring heter det at "Regjeringen vil igangsette et introduksjonsprogram for bruk av biodrivstoff i tråd med EU-direktiv 2003/30/EF". EU-direktivet legger opp til en målsetting om 5,75 pst. biodrivstoff innen 2010. I Stortinget den 1. mars 2006 svarte samferdselsminister Liv Signe Navarsete på spørsmål fra undertegnede om at hun anså målsettingene i det omtalte EU-direktivet som ikke-forpliktende.

Regjeringen Bondevik II igangsatte arbeidet med å utrede et omsetningspåbud for biodrivstoff. Dette arbeidet er nå ferdigstilt og er beskrevet i SFT-rapporten "Vikemidler for økt bruk av biodrivstoff i Norge". SFT anbefaler et omsetningspåbud for biodrivstoff som et virkemiddel i klimapolitikken og har utarbeidet et konkret forslag implementert gjennom produktforskriften. Produktforskriften ligger under miljøverndepartementets ansvarsområde.

Svar:

EUs direktiv om biodrivstoff ble vedtatt i 2003. Direktivet inneholder en forpliktelse for medlemslandene til å treffe nødvendige tiltak for å sikre at det senest fra 30. desember 2005 skal være en omtrentlig minimumsandel på 2 pst. biodrivstoff av det totale drivstoffet (bensin og diesel) som selges i hvert land.

Denne andelen skal deretter økes med 0,75 pst. pr. år til 5,75 pst. innen utgangen av 2010.

EU-direktivet har i Norge blitt vurdert som ikke EØS-relevant. Vi er derfor ikke bundet av det. Det følger imidlertid av Soria Moria-erklæringen at Regjeringen vil igangsette et introduksjonsprogram for bruk av biodrivstoff i tråd med EU-direktivet.

Regjeringen arbeider med virkemidler som skal resultere i at biodrivstoff blir et mer tilgjengelig alternativ. Nåværende regjering har sørget for fritak for CO₂-avgift for andel bioetanol i bensin fra 2007. Det vil heller ikke bli ilagt særavgifter for drivstoff der etanol utgjør hovedbestanddelen (E 85). Regjeringen vurderer å komme tilbake til et omsetningskrav for biodrivstoff i tråd med anbefalingene i rapport fra SFT, jf. også St.prp. nr. 1 for budsjettåret 2007.

SPØRSMÅL NR. 348

Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 21. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til at inkassoforskriften §§ 2-2 og 2-3 endres, samt sørge for bedre informasjon om egeninkasso etter tvangsfullbyrdesloven § 7-2 f til norske bedrifter?»

BEGRUNNELSE:

Inkassomengden i Norge er et betydelig samsfunnsproblem, både for den enkelte og bedriftene. For den enkelte kan fremveksten av deler av den egne "inkasso-industrien" og gode inntjeningsmuligheter for denne bidra til en fattigdomsfelle. For bedriftene består utfordringen i at betalingsmoralen hos den enkelte skyldner ser ut til å synke i pakt med at avstanden mellom debitor og kreditor øker ved bruk av eksterne inkassobyråer. Med økende press mot renteni-vået er det stor fare for at en rekke mennesker, ikke minst unge vil kunne havne i et uføre.

Den nye inkassoreformen som ble innført den 1. januar kan imidlertid i stor grad bøte på dette. Fremfor å overlate jobben til et inkassobyrå kan den enkelte fordringshaver selv gjøre jobben til en langt rimeligere pris for den enkelte skyldner og etablere fornuftige avdragsordninger, samtidig som skyldnerens ansvar for egen gjeld ikke pulveriseres ved at kreditor har et effektivt ris bak speilet i form av at namsman-

nen om nødvendig kan trekkes tidligere inn i prosessen, jf. Lov om tvangsfullbyrdelse § 7-2 litra f, jf. § 4-18. Denne muligheten er imidlertid lite kjent blant norske bedrifter og medfører at det skjer en formuesoverføring fra privatpersoner og verdiskapende næringsliv til et unødvendig byråkratisk mellomledd i form av inkassobyråer som har til dels grove avanser for minimalt med arbeid. Jeg viser i denne sammenheng til brev fra Norsk egeninkassoforening (NEFO) som er sendt statsråden med beskrivelse av hvordan manglende kunnskap om lovverket samt lovmessige anakronismer spesielt i inkassoforskriften §§ 2-2 og 2-3 bidrar til økte kostnader for den enkelte og sendrektig saksbehandling for kreditor.

Svar:

Innenfor regelverket om innfordring av pengekrav skilles det mellom såkalt utenrettslig inkasso og rettslig inkasso eller rettslig inndrivning. Med rettslig inkasso menes begjæring om utleggsforretning og videre tvangsfullbyrdelse av kravet gjennom namsmyndighetene. Inkassoloven bygger på et system der fordringshaverne har valgfrihet med hensyn til om de vil inndrive fordringene selv (egeninkasso) eller overlate inndrivingsarbeidet til et inkassobyrå. Når et inkassobyrå står for inndrivningen av et krav på vegne

av en fordringshaver, vil inkassobyrådet først gjennomføre utenrettslig inkasso etter reglene i inkassoloven. Om kravet ikke blir betalt etter utenrettslig inkasso, kan inkassatoren på vegne av fordringshaveren ta ut forliksklage eller begjære utlegg. Når fordringshavere velger å inndrive kravet uten hjelp av et inkassobyrå, kan de i prinsippet begjære utleggsforretning med det samme kravet er misligholdt, såfremt det foreligger et tvangsgrunnlag og varslingsreglene i tvangsfullbyrdelsesloven blir fulgt. Men det er naturlig nok vanlig at fordringshaveren sender purringer til skyldneren før rettslig inkasso blir påbegynt.

For utenrettslig inkasso gjennom inkassator oppstiller inkassoloven nærmere regler om hvilke prosedyrer som skal gjennomføres før inkassatoren kan begjære rettslig inkasso. Inkassoloven § 9 fastsetter at før en inkassator kan sette i verk inkassotiltak skal fordringshaveren eller inkassatoren ha sendt et inkassovarsel med en betalingsfrist på minst 14 dager som må være løpt ut uten at kravet er betalt. Når denne fristen er løpt ut og kravet ikke er betalt, skal inkassatoren etter inkassoloven § 10 sende ut en skriftlig betalingsoppfordring hvor skyldneren skal oppfordres til enten å betale eller komme med innsigelser mot kravet innen 14 dager. Inkassoloven § 10 fastsetter nærmere krav til innholdet av betalingsoppfordringen. Etter inkassoloven § 11 skal en inkassator ikke sette i verk rettslig inkasso før betalingsoppfordring etter § 10 med varsel om at rettslig inndrivning vil bli satt i verk er sendt, og betalingsfristen er løpt ut, og inkassatoren har vurdert om kravet er rettmessig.

Begrunnelsen for det skriftlige spørsmålet synes å bygge på en oppfatning om at det er uheldig at innkreving gjennom et inkassobyrå tar tid og at inkassobyråene må følge reglene i inkassoloven §§ 9 og 10. Jeg vil i den forbindelse peke på at formålet med inkassolovens regler om plikt til inkassovarsel og betalingsoppfordring er å verne skyldneren. Der er ikke ansett som ønskelig at inndrivningen straks skjer på strengest mulig måte, dvs. gjennom rettslig inkasso. Begrunnelsen for at et inkassobyrå ikke kan sette i verk inkassotiltak før varsel etter inkassoloven § 9 er sendt, er at skyldneren skal gis anledning til å avverge at kravet straks sendes til inkasso med de kostnader og ubehag dette kan føre med seg. Varslet vil dessuten kunne føre til at det fremkommer innsigelser som gjør det klart for fordringshaveren at det ikke eksisterer noe krav, slik at en unødvendig inkassosak avverges. Også bestemmelsen i inkassoloven § 10 om betalingsoppfordring skal gi skyldneren tid til å områ seg og gi skyldneren en sjanse til å betale eller reagere på annen måte før rettslige skritt blir tatt. Bestemmelsene i inkassoloven §§ 9 og 10 sikrer også at skyldneren skal oppfordres til å komme med eventuelle innsigelser mot kravet.

Reglene om fremgangsmåten for inkassatorer i §§ 9 og 10 er ansett for å være så viktige at overtredelse av dem vil være straffbart for inkassatoren, jf. inkassoloven § 32.

Det er selvsagt ønskelig at skyldneren også når kravet inndrives ved egeninkasso, gis tilstrekkelig tid til å områ seg før det iverksettes rettslig inkasso. Spørsmålet om å gi inkassoloven §§ 9 og 10 anvendelse også ved egeninkasso ble vurdert i forbindelse med forberedelsen av inkassoloven. En av årsakene til at bestemmelsene ikke ble gitt anvendelse for egeninkasso var at egeninkasso kan forekomme sporadisk blant næringsdrivende, og at også mindre næringsdrivende kan benytte seg av egeninkasso fra tid til annen. Det ble ansett for uheldig å la straffesanksjonerte regler om varsler komme til anvendelse overfor slike "mindre profesjonelle" aktører som vil ha forskjellige forutsetninger for å kunne sette seg inn i regelverket. Det ble også lagt vekt på at det i liten grad var dokumentert et faktisk behov for å la reglene komme til anvendelse, i det det i praksis sjelden var problemer med tilstrekkelig antall purringer og frister ved egeninkasso. I stedet ble det gitt en rett til gebyrmessig dekning av inndrivningskostnader ved egeninkasso for fordringshavere som følger reglene i inkassoloven §§ 9 og 10. Inkassoloven § 7 gir dessuten hjemmel for at Kongen i forskrift kan fastsette at reglene om fremgangsmåten i §§ 9 og 10 og andre bestemmelser i inkassoloven som i utgangspunktet ikke gjelder ved egeninkasso, helt eller delvis skal gjelde for fordringshavere som stadig inndriver pengekrav av en angitt type. Denne forskriftshjemmelen er foreløpig ikke benyttet.

Dersom skyldneren betaler innen betalingsfristen etter inkassovarslet, kan fordringshaveren ikke kreve erstatning for vederlag til inkassatoren, jf. inkassoloven § 17 tredje ledd. Dersom skyldneren betaler innenfor betalingsfristen i en betalingsoppfordring, regulerer inkassoforskriften § 2-2 skyldnerens maksimale erstatningsplikt for inndrivningskostnaden. Satsene varierer etter kravets størrelse. Som eksempler på satsenes størrelse kan jeg nevne at fra 1. januar 2007 vil satsene være 280 kr for krav inntil 1 250 kr, 560 kr for krav inntil 2 500 kr og 1 120 kr for krav inntil 10 000 kr.

Inkassoforskriften § 2-3 fastsetter maksimalsatser for skyldnerens erstatningsplikt i saker der betalingsfristen i en betalingsoppfordring etter inkassoloven § 10 er oversittet med mer enn 14 dager. I slike saker er satsene høyere, f.eks. er satsen (fra 1. januar 2007) for krav inntil 1 250 kr 560 kr, for krav inntil 2 500 kr 1 120 kr, og for krav inntil 10 000 kr 2 240 kr.

Inkassoforskriften § 1-2 gir fordringshaverne rett til gebyrmessig erstatning ved egeninkasso dersom fordringshaveren har fulgt fremgangsmåten i inkas-

soloven §§ 9 og 10. Fordringshaveren kan uavhengig av faktiske kostnader (fra 1. januar 2007) f.eks. kreve 168 kr for å sende ut en betalingsoppfordring etter inkassoloven § 10. Dersom fordringshaveren kan dokumentere at de faktiske kostnadene ved utsending av varselet er høyere enn dette, kan de faktiske kostnadene kreves dekket, innenfor maksimalsatsene i forskriften §§ 2-2 og 2-3.

Både ved egeninkasso og fremmedinkasso er det etter inkassoloven § 17 et vilkår at fordringshaverens utgifter må ha vært nødvendige for at skyldneren skal plikte å dekke dem.

Maksimalsatsene i forskriften §§ 2-2 og 2-3 var tidligere knyttet til rettsgebyrets størrelse. Forskriften ble revidert i 2002 ved at det ble fastsatt en egen inkassosats som er vesentlig lavere enn rettsgebyret. Endringen innebar en reduksjon av maksimalsatsene, slik at de justert for konsumprisindeksen kom på omtrent samme nivå som de hadde vært på ved inkassoforskriftens ikrafttredelse i 1989. Inkassosatsen ble i 2002 fastsatt til 520 kr, og har siden vært oppregulert årlig i samsvar med konsumprisindeksen, slik at den fra 1. januar 2007 vil være på 560 kr. Ved fastsettelsen av satsenes størrelse ble det, i tillegg til hensynet til skyldnerens stilling, lagt vekt på at kreditor skal få dekket sine nødvendige inndrivingskostnader, på inkassobransjens rammebetingelser, som en anså burde være omtrent den samme som i 1989, og på hensynet til betalingsmoralen. Det må også presiseres at satsene er maksimalsatter, og ikke standardsatter som kan anvendes i ethvert tilfelle. Jeg mener det er riktig at satsene for enkle saker i forskriften § 2-2 og tyngre saker i § 2-3 er differensierte. Jeg tar ikke sikte på å gjøre endringer i satsene ut over den årlige justeringen som følge av endringer i konsumprisindeksen. En opphevelse av maksimalsatsene i forskriften §§ 2-2 og 2-3 ville innebære at skyldnerne ikke hadde noe vern mot høyere inndrivingskostnader ut over den begrensningen som ligger i at kostnadene må være nødvendige.

Bestemmelsen i tvangsfullbyrdsloven § 7-2 første ledd bokstav f, som trådte i kraft 1. januar 2006, gir anledning til å benytte et "skriftstykk som fordringshaveren selv har sendt skyldneren og som viser kravets grunnlag og omfang", som tvangsgrunnlag for en utleggsforretning. Et slikt skriftstykk kan for eksempel være kopi av en faktura. Bestemmelsen gjør det enklere å få en utleggsforretning, fordi den ofte vil spare fordringshaveren for å måtte skaffe seg en dom i forlikrådet. Det følger av tvangsfullbyrdsloven § 7-7 annet ledd at dersom skyldneren har innvendinger mot saksøkerens krav, skal saken enten behandles i forlikrådet eller heves. Dette innebærer at et tvangsgrunnlag etter § 7-2 første ledd bokstav f bare kan lede til utleggsforretning dersom skyldneren ikke har innvendinger mot kravet.

Bestemmelsen representerer således en forenklet prosess for utleggsforretninger for uimotsagte krav.

Bestemmelsen i § 7-2 første ledd bokstav f kan anvendes både av fordringshavere som sender inn begjæring om utleggsforretning selv, og av inkassobyråer eller advokater som sender inn begjæring på vegne av fordringshaveren. Formålet med å innføre en slik forenklet adgang til tvangsfullbyrdelse av uimotsagte krav var blant annet å spare skyldneren for kostnader ved forlikrådsbehandling. Videre var det lagt vekt på at mange saker i forlikrådet ender med uteblivelsesdom som følge av manglende tilsvarende. Blant dem som ikke avgir tilsvarende, kan det være mange ressursvake skyldnere som ikke evner å fremsette rettmessige innsigelser på en adekvat måte. Den kontakten namsmannen har med skyldneren under en utleggssak, kan øke sannsynligheten for at innsigelsene blir gitt en forsvarlig behandling. Det var også et hensyn at regelen ville innebære raskere inndrivning ved at fordringshaveren oftere vil slippe å måtte bringe saken inn for forlikrådet. Men det er da selve tvangsfullbyrdsprosessen, altså den rettslige inkasso, som i tilfelle blir raskere. Det har ikke vært et formål med innføringen av § 7-2 første ledd bokstav f å gjøre endringer i de utenrettslige inkassoprosedyrene.

En forskjell mellom tvangsgrunnlag etter § 7-2 annet ledd bokstav f og en dom i forlikrådet er at forlikrådsdommen har rettskraftvirkning. Det kan være en grunn til at en del fordringshavere fremdeles foretrekker å skaffe seg forlikrådsdom også for uimotsagte krav.

I Ot.prp. nr. 13 (2006-2007) Om lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr har Regjeringen foreslått vesentlige reduksjoner i gebyrene for utleggsforretninger fra 1. januar 2007. Forslaget er fulgt opp i Innst. O. nr. 33 (2006-2007) og Besl. O. nr. 48 (2006-2007), og forventes behandlet i Lagtinget 19. desember 2006. Denne gebyrreformen innebærer at gebyret for begjæring om utleggsforretning reduseres fra 2,1 ganger rettsgebyret til 1,85 ganger rettsgebyret, dvs. fra 1 806 kr til 1 591 kr. Videre vil tilleggsgebyret på 2,6 ganger rettsgebyret (2 236 kr) i saker der utlegg blir tatt, bli fjernet. Endringene vil medføre mindreinntekter for staten på ca. 230 mill kr. Formålet med endringene er å skjerme mennesker med gjeldsproblemer fra høye gebyrer på tvangsinn drivelse av misligholdt gjeld. I saker der utlegg blir tatt vil de to forslagene til sammen spare skyldneren for 2 451 kr. Det er grunn til å tro at reduksjonen av rettsgebyret for utleggsbegjæring vil gjøre at tvangsfullbyrdsloven § 7-2 første ledd bokstav f vil bli mer brukt i saker om inndrivelse av uimotsagte krav, dvs. at flere fordringshavere vil ønske å benytte denne formen for tvangsgrunnlag i stedet for å begjære dom i forlikrådet.

Det foreligger ikke planer om å sette i verk be-

stemte informasjonstiltak om regelen i tvangsfullbyr-
delsesloven § 7-2 første ledd bokstav f overfor norske
bedrifter. Særlige informasjonstiltak om nye lovbe-
stemmelser iverksettes først og fremst for lovgivning
som retter seg mot forbrukere eller privatpersoner for

øvrige. Interesseorganisasjoner vil dessuten i mange
tilfelle sørge for informasjon som er rettet særskilt
mot de grupper som organisasjonen representerer.
Bestemmelsen synes ellers å være vel kjent blant ad-
vokater og inkassobyråer.

SPØRSMÅL NR. 349

Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 3. januar 2007 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«På Dagbladets nettsider 13. desember refereres
det til at Forsvarsdepartementet i inneværende må-
ned planlegger å signere en MoU for deltakelse i pro-
duksjonen av kampflyet JSF. I artikkelen refereres
det blant annet til at dersom et av signaturlandene, på
et senere tidspunkt, velger å trekke seg fra prosjektet
vil landet bli forelagt en finansiell bot.

Planlegger Forsvarsdepartementet å signere pro-
duksjons-MoUen denne måneden, er finansiell bot en
av konsekvensene ved å trekke seg, og hvor stor vil
denne boten eventuell være?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14.
desember 2006 med spørsmål fra stortingsrepresen-
tant Christian Tybring-Gjedde knyttet til tidspunktet
for eventuell norsk signering av en produksjonsavta-
le for Joint Strike Fighter (JSF), mulig finansiell bot
ved senere å trekke seg fra avtalen og eventuelt hva
størrelsen på slik bot kan bli.

Regjeringen har som kjent godkjent en såkalt
konseptuell løsning for kampflykjøp og har dermed
tatt kampflyprosjektet over i en ny fase. Det er i den-
ne sammenheng viktig å understreke at Regjeringen
ønsker fortsatt konkurranse, og vil derfor oppretthol-
de dialogen med alle de tre aktuelle kandidatene,

både JAS Gripen, Eurofighter og Joint Strike Fighter.
Regjeringen legger i denne sammenheng også bety-
delig vekt på at planene knyttet til de industrielle
samarbeidsmulighetene kommer på plass for alle
kandidatene.

Når det gjelder produksjonsavtalen for JSF, er
jeg innstilt på å undertegne den når jeg mener at nød-
vendige avklaringer har funnet sted. Departementet
vil også ta kontakt med de to andre kandidatene, Eu-
rofighter og JAS Gripen, for å drøfte videre samar-
beid med dem. Vi har ikke valgt kandidat og vil inn-
lede forhandlinger også med disse to med sikte på et
forpliktende utviklingssamarbeid, slik at vi får et
enda bedre beslutningsunderlag i denne viktige sa-
ken.

Som også omtalt i mitt svar av 7. november 2006
kan en avtale om produksjonssamarbeid sies opp
fortløpende med 90 dagers varsel. Dersom Norge
signerer, for deretter å trekke seg ut av samarbeidet
for fly er bestilt, vil det påløpe utgifter relatert til mu-
lige avslutningskostnader. Dette vil i all hovedsak
være kontraktsmodifikasjoner eller termineringsge-
byr, for kontrakter inngått på vegne av deltakernasjo-
nene. Størrelsen på disse kostnadene vil være avhen-
gig av hvor lenge Norge eventuelt har vært en del av
produksjonsavtalen. Det er således ikke snakk om en
finansiell bot ved å trekke seg fra avtalen.

SPØRSMÅL NR. 350**Innlevert 13. desember 2006 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 20. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Dersom en frivillig organisasjon skal gjøre større investeringer av allmennyttig betydning som f.eks. beredskapsbåter, hvordan vurderer da finansministeren spørsmålet om å fritta disse for HK-avgift og merverdiavgift?»

BEGRUNNELSE:

Gitt et prosjekt i en frivillig organisasjon med bygging av spesielt mobile rednings- og beredskapsbåter hvor målsettingen med prosjektet er å øke beredskapen og forebyggende aktiviteter på og ved sjøen. Båtene blir av en type som kan brukes hele året, og settes inn i de fleste typer av beredskapsutfordringer. Om prosjektet lykkes, vil kanskje så mange som 10 båter av denne typen anskaffes, og båttypen vil bli produsert i Norge i samarbeid med en norsk produsent. Båtene vil bemannes og brukes av frivillige mannskaper, og båtene kommer til å bli i den frivillige organisasjonen i minst 10, og kanskje mer enn 20 år. Alle økonomiske midler til disse spesialbygde båtene skal samles inn av frivillige. Spørsmålet er hvordan finansministeren stiller seg til å fritta disse beredskapsbåtene for HK-avgift og merverdiavgift? For en slik frivillig organisasjon ville det hatt en økonomisk betydning i størrelsesorden på om lag 250 000 kr pr. båt.

Prisen for hver komplette beredskapsbåt av denne typen koster 1,1 mill. kr pr. stykke, inkludert avgifter, så avgiftsfritak mot f.eks. 10 års garanti mot salg ut av organisasjonen ville vært ett svært positivt bidrag til et engasjement for en tryggere kyst, og fartøyene vil kunne være en god bidragsyter også i forbindelse med forurensningsberedskapen.

Slik systemet fungerer i dag, har bedrifter mulighet til å trekke fra inngående merverdiavgift. Et slikt system finnes ikke for frivillige beredskapsorganisasjoner.

Svar:

Merverdiavgift

Etter merverdiavgiftsloven skal det ikke beregnes merverdiavgift ved omsetning av skip bestemt

for berging og redning. Vilkåret er at skipet er på minst 15 meter største lengde. Dette kravet samsvarer med plikten til registrering i skipsregisteret, og kom inn i loven ved innføringen av merverdiavgiften.

Det er riktig som du viser til at virksomheter registrert i avgiftsmanntallet har fradragsrett for inngående merverdiavgift. Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk av varer og tjenester. Et av grunnprinsippene i avgiftssystemet både i Norge og i andre land er at de virksomheter som må beregne merverdiavgift når de omsetter varer eller tjenester, også får fradrag for merverdiavgift på sine anskaffelser. Virksomheter, foreninger eller privatpersoner som ikke er avgiftspliktige, har derimot ikke en slik fradragsrett. For disse blir merverdiavgiften en endelig belastning.

Et fritak som antydnet i spørsmålet her, vil innebære at en slipper å beregne utgående merverdiavgift (null-sats) av sin omsetning, samtidig som man har fradragsrett for inngående merverdiavgift på sine anskaffelser. Det vil si at staten indirekte, via merverdiavgiftssystemet, ved dette gir støtte til et konkret formål. Statens bidrag til formål som er ønskelig å støtte, bør først og fremst gis av midler som stilles til rådighet for formålet, og ikke indirekte i form av avgiftsfritak. Det vil være i strid med regelverket å gi slike fritak i et tilfelle som dette.

Et slikt fritak vil i tillegg kunne få konsekvenser også for sammenlignbare tilfeller hvor frivillige organisasjoner eller andre som ikke har fradragsrett ønsker fritak for merverdiavgift på sine anskaffelser.

Båtmotoravgift ("HK-avgift")

Båtmotorer som leveres til fartøy mv. registrert i skipsregisteret (med unntak av fritidsbåter) har i dag avgiftsfritak, jf. Stortingets vedtak om avgift på båtmotorer § 2 første ledd bokstav c nr. 4. Utover dette bør det generelt utvises forsiktighet med å etablere nye avgiftsfritak under særavgiftssystemet eksempelvis til ideelle formål. Jeg viser til tilsvarende hensyn som er nevnt under merverdiavgiften.

SPØRSMÅL NR. 351**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 21. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden stille seg positiv til en statlig medvirkning til å markere 2013 med et nasjonalt Munch-jubileum?»

BEGRUNNELSE:

Den 12. desember 2013 er det 150 år siden Edvard Munch ble født på gården Engelaug Østre i Løten kommune. På linje med Ibsen og Grieg, er Munch en av de største i norsk kulturarv, og som også har betydning og et stort publikum internasjonalt. I likhet med markeringen av Ibsen-året i 2006 og det kommende Grieg-jubileet i 2007, bør Norge også markere 150 års jubileet for Munchs fødsel. Den store interessen for Munchs verker viser at maleren er like aktuell i dag som i sin samtid.

Jeg viser i denne sammenheng til initiativet fra Løten kommune og Hedmark fylkeskommune som den 12. des. 2006 arrangerte en nasjonal Munch-konferanse med deltagelse fra nærmere femti personer fra ulike kulturinstitusjoner. Formålet med konferansen var å samle ulike fagmiljøer, institusjoner, organisasjoner, kommuner og fylkeskommuner som har et forhold til Munch og hans arbeider, og som kan være aktuelle bidragsytere og samarbeidspartnere i et nasjonalt og internasjonalt jubileum i 2013. I organiseringen av et slikt arbeid, vil erfaringene fra Ibsen-året og Grieg-jubileet være viktig. Det bør derfor vurderes på hvilken måte staten kan bidra i forhold til organisering og økonomisk, slik at 150-årsjubileet for Edvard Munchs fødsel blir behørig markert så vel lokalt, regionalt, som nasjonalt og internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 352**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Kari Lise Holmberg****Besvart 21. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden bidra til at Skien kommune får mulighet til å videreutvikle sin 20-årige tradisjonsrike Ibsen-pris?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2007 ligger det inne midler til en internasjonal Ibsen-pris. Jeg er imidlertid kjent

Svar:

Det er selvsagt at 150-årsjubileet for Edvard Munchs fødsel i 2013 skal feires. Det er også selvsagt at staten skal bidra til markeringen av en kunstner som har en så enestående posisjon i både norsk og internasjonal kunsthistorie.

Når det i spørsmålets begrunnelse vises til sammenlignbare historiske personer som Henrik Ibsen og Edvard Grieg, er det viktig å presisere at markeringen av en billedkunstner i større grad naturlig vil måtte baseres på de fysiske kunstverk som vedkommende skapte. Derfor vil Oslo kommunes Munchmuseum og det statlig finansierte Nasjonalmuseet for kunst måtte bli hovedaktørene i forberedelsen og gjennomføringen av et slikt jubileum.

Av dette følger at både Oslo kommune og staten må forutsettes å medvirke til et kvalitativt godt Munch-jubileum i 2013. Statens medvirkning må finne sted gjennom Nasjonalmuseet. Kultur- og kirkedepartementet bad ved brev datert 23. februar 2005 Nasjonalmuseet om å drøfte en tjenlig organisering av jubileet med Munch-museet og at andre relevante interessenter også blir kontaktet. I nevnte brev la departementet videre til grunn at en økonomisk medvirkning fra statens side vil måtte kanaliseres gjennom Nasjonalmuseet, og at museet kommer tilbake til dette i forbindelse med de årlige budsjettsøknader.

Dette jubileet ligger fortsatt noen år fram i tid. Jeg formoder at også Løten kommune, der Munch ble født i 1863, vil få nødvendig faglig hjelp fra de nevnte museene til å gjennomføre en høvelig lokal markering.

med at Skien kommune har sendt inn søknad om å få muligheter til å utvide sin nasjonale dramatikerpris: Ibsen-Prisen.

Skien kommune har i 20 år hatt sin Ibsen-pris. Denne dramatikerprisen finnes det ikke maken til i Norge. Den er høyt verdsatt og må virkelig sies å være i Ibsens ånd. Det ville være helt naturlig at Skien fikk mulighet til å videreutvikle sin Ibsen-pris.

Den er godt etablert i Ibsens fødeby, og jeg håper ikke Regjeringen tenker å frarøve Skien sin Ibsenpris, eller utkonkurrere den.

En internasjonal Ibsen-pris må etableres i den rette sammenheng og i forhold til en bevisst strategi. Ibsens fødeby bør være en naturlig samarbeidspartner og medspiller i en slik langsiktig strategi.

Svar:

Siktemålet for Den internasjonale Ibsen-prisen er beskrevet i St.prp. nr. 1 (2006-2007), der det fremgår at prisen skal stimulere til kritisk debatt om vesentlige samfunnsmessige og eksistensielle tema ved å ho-

norere person, organisasjon eller institusjon som har gjort en ekstraordinær innsats i Ibsens ånd.

Spørsmålet om organisering av Den internasjonale Ibsen-prisen er for tiden til behandling i Kultur- og kirkedepartementet, og det vurderes i denne sammenheng også hvordan Skien kommune kan bidra. Departementet er godt kjent med engasjementet i Skien, og det har vært avholdt flere møter på politisk nivå med representanter fra kommunen. Skien kommune har i brev av 5. september 2006 gitt uttrykk for at de ønsker å påta seg det administrative ansvaret for Den internasjonale Ibsen-prisen.

Det vil bli tatt beslutning om organisering av Den internasjonale Ibsen-prisen tidlig i 2007.

SPØRSMÅL NR. 353

Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 22. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Pasienter med diagnosen ME (kronisk utmattelsessyndrom) mangler tilfredsstillende behandlingstilbud. I England får mange hjelp av behandlingsformen "Reverse Therapy". Dette er en alternativ og dyr behandling for pasienten, men det er en behandling som sies å være effektiv for mange.

Vil statsråden vurdere om denne typen behandling kan godkjennes som en alternativ behandling med merverdiavgiftfritak?»

BEGRUNNELSE:

Et betydelig antall mennesker har såkalt kronisk utmattelsessyndrom - også kalt ME. Dette har vært oppe i radio, TV og aviser en rekke ganger i løpet av de siste månedene, med presentasjon av mennesker som har blitt rammet av denne lidelsen. Pasientene blir ofte overlatt til seg selv uten å få tilbud om behandlingstilbud. Etter lang tid med utmattelse følger ofte depresjon og angst, og en diagnose fører ofte til uføretrygd. En behandlingsform som kalles "Reverse Therapy" er utviklet i England, men her er den fremdeles ukjent. Jeg har mottatt henvendelse fra en som har gjennomgått opplæring i denne behandlingsformen i England, og som har begynt å praktisere som terapeut i Norge. Behandlingen tar tid, og blir derfor dyr for pasienten som må dekke utgiftene selv. Dette er sykdomsbehandling, og bør slik jeg ser det ikke være merverdiavgiftpliktig.

Svar:

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten la 9. juni 2006 som kjent frem en kunnskapsoppsummering om diagnose, behandling og sykdomsforløp av myalgisk encefalopati (ME), også kalt postviralt utmattelsessyndrom eller kronisk utmattelsessyndrom, hos barn og voksne. Rapporten "Diagnostisering og behandling av kronisk utmattelsessyndrom/myalgisk encefalopati (CFS/ME)" viser at årsakene til sykdommen er sammensatte, og at mange av de behandlingsformer som i dag brukes, ikke har dokumentert effekt. Tilstanden kan heller ikke diagnostiseres ved spesifikke tester. Kunnskapsoppsummeringen viser i tillegg at det mangler forskning på ME - og særskilt studier av de aller sykeste pasientene med invalidiserende kronisk utmattelsessyndrom.

I kunnskapsoppsummeringen er det foretatt en systematisk gjennomgang av foreliggende vitenskapelig litteratur om tilstanden og ulike behandlingstilbud. Rapporten viser til at kognitiv adferdsterapi og gradert treningsterapi er de metodene som har best dokumentert effekt. Rapporten berører ikke behandlingsformen "reverse therapy" spesifikt, men alternativ behandling angis å ha usikker effekt. Behandlingsformen "reverse therapy" er heller ikke beskrevet av ledende internasjonale helseautoriteter som Verdens helseorganisasjon, det amerikanske Centers for Disease control and Prevention (CDC) eller det britiske National Institute for health and Cli-

nical Excellence (NICE) eller nyere oversiktsartikler om terapi ved ME.

Jeg mener det er nødvendig å styrke tilbudet til pasienter med ME. Samtidig er det viktig at det behandlingstilbudet som gis har dokumentert effekt. Jeg har derfor bedt Sosial- og helsedirektoratet om en faglig anbefaling på bakgrunn av den foreliggende kunnskapsoppsummeringen og tilgjengelig kunnskap. Denne vil omfatte forslag til ulike tiltak som kan iverksettes for å styrke både kunnskapen om ME i helsetjenesten og behandlings- og omsorgstilbudet til denne pasientgruppen. I denne sammenheng vil direktoratet også kunne vurdere om det finnes tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å kunne anbefale særskilte behandlingsformer for behandling av ME. Jeg er kjent med at Sosial- og helsedirektoratet også har bedt om en redegjørelse for dagens behandlingstilbud i de regionale helseforetakene. Anbefalingen fra Sosial- og helsedirektoratet skal etter planen foreligge innen utgangen av januar 2007. Deretter vil departementet ta stilling til hvilke tiltak som bør iverksettes for å styrke behandlingstilbudet til denne pasientgruppen.

Helsetjenester er unntatt fra den generelle merverdiavgiftsplikten på omsetning av tjenester, jf. merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 1. Rekkevidden av unntaket er nærmere avgrenset i Finansdepartementets forskrift 15. juni 2001 nr. 682 om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for helsetjenester (Forskrift nr. 119). Av forskriften fremgår at tjenester som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven, kommunehelsetjenesteloven og tannhelsetjenesteloven vil være fritatt fra merverdiavgiftsplikten. Likedan vil tjenester omfattet av folketrygdloven kapittel 5 og kapittel 10 være fritatt og også tjenester som ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven.

Når det gjelder alternativ behandling innebærer dagens ordning at alternative behandlingsformer vil være merverdiavgiftspliktige med mindre det i nevnte forskrift er fastsatt at behandlingsformen skal være unntatt. Per i dag er akupunktur, homøopati, naprapati, osteopati, soneterapi, aromaterapi, ernæringsterapi og urtemedisinbehandling, kinesiologi og klassisk (svensk) massasje unntatt. Andre tjenester karakterisert som alternativ behandling er i dag avgiftspliktige. Når det gjelder alternative behandlingsformer

som utøves av helsepersonell med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven, vil imidlertid disse også være unntatt fra merverdiavgiftsplikten. I så måte kan "reverse therapy" ytes uten merverdiavgift når behandlingen gis av autorisert helsepersonell.

Denne ordningen, hvor man for utøvere som ikke er helsepersonell må vurdere de ulike alternativ behandlingsformer konkret i forhold til et eventuelt unntak for merverdiavgiftsplikt, har vist seg å reise en rekke vanskelige avgrensningsspørsmål. Både når det gjelder å avgrense en bestemt behandlingsform i seg selv, og når det gjelder å avgrense en behandlingsform i forhold til andre tilstøtende eller lignende behandlingsformer.

I og med at det ikke finnes noen autorisasjonsordning eller annen form for offentlig godkjenning for ulike grupper av alternative utøvere/behandlingsformer, har det teknisk sett vært svært vanskelig å legge frem forslag om et generelt unntak. Fravær av slike ordninger har gjort det vanskelig å finne et egnet grunnlag for vurderingen av hva som naturlig er å anse for tjenester som bør være unntatt fra merverdiavgiftsplikt på lik linje med såkalt skolemedisin. Dette gjelder ikke minst når det er nokså skjønnsmessig hva som ligger i at noe er å anse for alternativ behandling.

Av ovennevnte grunner har derfor Finansdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vært enige om at det kan synes mest hensiktsmessig å vurdere å knytte merverdiavgiftsunntaket opp til den frivillige registerordningen for utøvere av alternativ behandling som er etablert med hjemmel i § 3 i lov 27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. Registerordningen er etablert ved Brønnøysundregistrene, og innebærer at utøvere som er medlem av en godkjent utøverorganisasjon for alternativ behandling kan registrere seg i registeret dersom de i tillegg oppfyller visse personlige vilkår. Ved Finansdepartementets høringsbrev av 30. juni 2005 ble derfor forslag til slike forskriftsendringer sendt på ekstern høring. Mer konkret innebærer endringsforslaget at det istedenfor en opprømsing av unntatte alternative behandlingsformer, foreslås satt som vilkår for merverdiavgiftsfritak at utøveren må være registrert i utøverregisteret. Høringsfrist for endringsforslaget var 1. oktober 2005, men saken er foreløpig ikke ferdigbehandlet i Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 354**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Bjørn Jacobsen****Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Kva gjør statsråden for å forsikre seg om at Statens vegvesen etterlever lovar og reglar på miljøområdet?»

GRUNNGJEVING:

Den siste tida har det vore mykje lokal merksemd om at tunnelisolasjonen i Ålesundstunnelane innehaldar bromerte flammehemmarar. Det kan sjå ut til at Statens vegvesen ikkje hadde undersøkt dette før dei starta arbeidet med å rive ut isolasjonen.

Samstundes starta Vegvesenet bygginga av Atlanterhavstunnelen i eit område som er registrert som forureina. Heller ikkje her var førebuingane gode nok. Naturvernforbundet har sendt fleire spørsmål til Samferdselsdepartementet om desse sakene, og dei viser der til at Statens vegvesen som ein stor offentlig aktør i byggjebnansjen må vere eit førebilete i miljøspørsmål.

Svar:

Statens vegvesen har eit omfattande miljøstyringssystem som er gjort greie for i HB 221 Miljøstyring i Statens vegvesen. Miljøstyringssystemet er ein integrert del av Vegvesenet sitt kvalitetssystem, og det omfattar organisering, planleggjing, ansvarsforhold, praksis, prosedyrar, prosessar og ressursar for å utforme og gjennomføre miljøpolitikken. Linjeleiinga har ansvar for å sikre at miljøkrava blir følgt opp av konsulentar og entreprenørar som utfører arbeid for etaten. Statens vegvesen stiller dei same krava til eksterne som interne leveransar. Krav, mål og resultat som omhandlar miljøet, skal gå fram av dokumenta i miljøstyringssystemet. Desse skal vere identifiserbare og tilgjengelege, og haldast ved like på ein systematisk måte slik at det kan kontrollerast at miljøkrava blir følgt opp, og om miljøstyringa fungerer effektivt.

For større utbyggings- eller vedlikehaldsprosjekt

blir det utarbeidd eigne Miljøoppfølgingsprogram. I interne retningsliner for Statens vegvesen av 6. desember 2001 heiter det:

"Det skal lages miljøoppfølgingsprogram for alle vegprosjekt av vesentlig størrelse og kompleksitet, dvs de prosjekter som krever konsekvensutredning. Det anbefales at miljøoppfølgingsprogrammet innarbeides i prosjektets kvalitetssystem."

Ifølgje retningslinene kan miljøoppfølgingsprogrammet innehalde:

- Miljøkrav gjennom planvedtak, til dømes krav i sluttdokumenta i konsekvensutgreiinga, og krav i reguleringsplanane gjennom til dømes reguleringsbestemmingane.
- Lovar, forskrifter, rundskriv og retningsliner på miljøområdet som skal følgjast opp.
- Høyringsutsegn og andre forhold som skal følgjast opp.
- Vegvesenet sine eigne miljømål for prosjektet.
- Korleis tiltak, både undersøkingar, overvaking og fysiske tiltak, skal gjennomførast for å innfri krav og mål for prosjektet med omsyn til miljø i dei ulike fasane.
- Beskriving av krav til dokumentasjon frå planleggjar eller entreprenør, både eksterne og interne.
- Kontrolltiltak som skal gjennomførast av Statens vegvesen.

Samferdselsdepartementet ser elles gjennom sitt etatsstyringsansvar av Statens vegvesen til at miljøomsynet blir ivareteke.

På bakgrunn av beskrivinga over er eg trygg på at Statens vegvesen har dei naudsynte styringssystema for ivaretaking av miljøområdet, og at etaten etterlever lovar og reglar på miljøområdet på ein tilfredsstillande måte.

SPØRSMÅL NR. 355**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 21. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Vil statsråden på nytt se på begrunnelsen for å nekte Frogn kommune å regulere steinfyllingen i Horgenkrysset ved E6 til næringsområde, og å gi sin tilslutning til kommunens søknad?»

BEGRUNNELSE:

Det aktuelle området er en steinfylling etter utspengningen av E6 gjennom Frogn.

Steinfyllingen ligger i selve Horgenkrysset og er meget vel egnet for etablering av næringsvirksomhet.

Stedet har bussholdeplass for atkomst til og fra Oslo, Ski og Ås. Det har avkjøring direkte fra E6 i sydgående retning, og på- og avkjøring i begge retninger via rundkjøringen nord for Nordbytunnelen.

Området har fra før utfyllingen status som LNF-område, hvilket Frogn kommune ønsker å endre til næring.

Den såkalte miljøsonen langs E6 synes malplassert i dette området.

De som eventuelt får sin arbeidsplass der vil ikke kunne se motorveien pga. beliggenheten hevet over E6, og bilistene vil ikke bli forstyrret av bebyggelse der. Dette næringsområdet kan skape arbeidsplasser for innbyggerne i Akershus, og dermed forhindre den stadig økende innpendlingen av arbeidsreisende til Oslo.

Frogn har daglig over 1 500 pendlere til Oslo og trenger sårt arealer for næringsutvikling.

Alternative arealer som vurderes i Frogn griper inn i store og sammenhengende grøntområder, som jeg er enige med Miljøverndepartementet i, er verneverdige.

Svar:

Miljøverndepartementet fikk oversendt innsigelsessaken vedrørende reguleringsplan for næringsområde Horgen i Frogn kommune fra fylkesmannen i Oslo og Akershus i brev datert 22. februar 2006. Fylkesmannen anbefaler at departementet tar innsigelsen til følge.

Innsigelsen fra Statens vegvesen Region Øst er begrunnet i at reguleringsforslaget er i strid med statlige og regionale føringer og planer, blant annet rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging, Akershus fylkesplan 2004-2007 og Follorådets intensjoner gjennom utviklingsavtale om areal- og samferdselsstrategier for Follo.

Det ble gjennomført møte og befarings i saken 24. april 2006 med bred deltakelse. I brev av 22. mai 2006 til Miljøverndepartementet har Samferdselsdepartementet anbefalt at innsigelsen fra Statens vegvesen Region Øst tas til følge.

Miljøverndepartementets avgjørelse i innsigelsessaken forelå 13. november 2006. I avgjørelsen ble det lagt vekt på at planlegging av nye arealer til næringsformål bør skje i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel og i tråd med nasjonale og viktige regionale interesser. Departementet viser til at rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging er et statlig signal til kommuner og fylkeskommuner som gir føringer i forhold til deres planlegging, og at reguleringsplanen er i strid med retningslinjene.

Miljøverndepartementets avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

SPØRSMÅL NR. 356**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 21. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Asmund Kristoffersen fra Arbeiderpartiet indikerer i et utspill i NRK/NTB 13. desember 2006 at Regjeringen vil sikre at det vil bli en støtteordning for vedovner. Han viser blant annet til en anbefaling fra

SFT, og forventer at Regjeringen følger opp. Kristoffersen sier støttebeløpet ikke er diskutert, men at det må være stort nok til å stimulere til utskiftning av gamle vedovner.

Når kan Stortinget forvente en sak om en støtteordning for vedovner?»

Svar:

Spørsmålet ble overført fra olje- og energiministeren.

Lokale luftforurensninger kan gi betydelige helse- og trivselsproblemer i større byer og tettsteder i Norge. Vedfyring er en av hovedkildene til lokal luftforurensning. Utslippene fra vedfyring består av svevestøv, kreftfremkallende PAH-forbindelser og dioksiner.

For å bedre den lokale luftkvaliteten vil et viktig tiltak være å redusere utslippene fra vedfyring. Miljøverndepartementet har på denne bakgrunn mottatt fra Statens forurensningstilsyn (SFT) et forslag om

statlig støtteordning for å fremme utskiftning fra gamle til nye rentbrennende ovner, og for å fremme installering av etterbrennerplater og pipehatter. Slike tiltak er forventet å redusere utslipp fra vedovnene. SFT foreslår at det bevilges 30 mill. kr over statsbudsjettet til en slik ordning, og at ordningen utformes slik at aktuelle kommuner kan søke om støtte til utslippsreducerende tiltak.

Miljøverndepartementet vurderer nå SFTs forslag. Jeg tar sikte på at Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med en eventuell oppfølging av forslaget i statsbudsjettet for 2008.

SPØRSMÅL NR. 357

Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 20. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Givere som pr. telefonen gav pengegaver til årets TV-aksjon fikk en tilleggsregning på 25 pst. av giverbeløpet i merverdiavgift til staten. 500 kr i merverdiavgift måtte giverne betale for å kunne gi 2000 kr til Leger uten grenser.

Synes finansministeren det er moralsk riktig at det beregnes merverdiavgift til staten på gaver som gis via telefon til veldedige formål, og vil finansministeren snarlig ta initiativ til å endre denne bestemmelsen?»

Svar:

Jeg er enig i at det ville være urimelig om staten skulle få innbetalt merverdiavgift på de beløp som innringerne innbetaler i forbindelse med TV-aksjoner. Det er da også etablert et avgiftsfritak for innsamlingsaksjoner som benytter såkalt teletorgtjenester, jf. nærmere omtale i Ot.prp. nr. 82 (1992-93) Om lov om endringer i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift. Fritaket skal sikre at de innsamlede pengene ubeskåret går til det veldedige formålet.

Som det framgår av proposisjonen, gjennomføres fritaket av tekniske og praktiske grunner slik at abonnentene blir beregnet merverdiavgift på ordinær måte. Leverandøren av de elektroniske kommunikasjonstjenestene kan imidlertid fritas fra å innbetale den merverdiavgift som er beregnet og belastet abonnenten, og merverdiavgiften kan dermed betales tilbake til aksjonen. Det er vilkår for fritak at det dreier seg om en innsamlingsaksjon til veldedige formål og at innringerne ikke mottar noen gjenytelse. Ordningen administreres av Skattedirektoratet.

Fritaket forutsetter søknad. Skatteetaten opplyser at de ikke kan se at de har mottatt søknad om fritak fra Leger uten grenser (eventuelt Telenor) i sakens anledning. Jeg legger til grunn at en søknad i ettertid vil bli behandlet i tråd med gjeldende retningslinjer. Forutsatt at vilkårene for fritak er til stede, vil det dermed kunne gis fritak for merverdiavgift på samme måte som ved de tidligere, årlige TV-innsamlingsaksjonene.

SPØRSMÅL NR. 358**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 19. desember 2006 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Jeg viser til svar på spørsmål nr. 256 (2006-2007) og til statsrådens brev av 1. desember 2006 til transport- og kommunikasjonskomiteen. Fra disse svar og fra Vegdirektoratets svar til Sivilombudsmannen av 3. oktober 2006 fremkommer det at "manglende journalføring av e-post er et kjent problem i Statens vegvesen". Etaten har også i 2003 fått påtale fra Sivilombudsmannen for samme forhold.

Vil statsråden gjennom et grundigere svar enn det som ble gitt på spørsmål nr. 256 redegjøre for hvilke tiltak statsråden vil gjennomføre for å sikre journalføring av e-post?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for nytt spørsmål om saken er at Sivilombudsmannen også i 2003 gav Vegdirektoratet klar kritikk for manglende journalføring av e-post.

Videre brev sendt fra Samferdselsdepartementet til transportkomiteen datert 1. desember 2006. Brevets innhold vedr. journalføring av e-post er ikke behandlet som sak i komiteen, jeg kan vanskelig se at komiteen kan gjøre det innenfor det regelverk som gjelder for komiteenes arbeid. Desto viktigere er det å spørsmål som stilles blir besvart grundig og opplysende.

Det gjenstår etter svar på spørsmål nr. 256 å få et klarere inntrykk av hvilke konkrete tiltak statsråden vil sørge for blir gjennomført slik at e-post til og fra Vegdirektoratet og direktoratets ulike avdelinger innenfor Statens vegvesen faktisk blir journalført. Dette er dels en generell utfordring fordi omfanget av e-post øker sterkt, dels en spesifikk utfordring for

Vegdirektoratet med underavdelinger fordi samferdselssaker ofte er svært i fokus og mange har ofte meninger om slike saker. Derfor er det ekstra viktig at innspill og svar som går via e-post også kan "spores" via journalføring.

Jeg viser også til uttalelser nylig fra riksrevisor Jørgen Kosmo som sterkt understreker betydningen av at offentlige etater følger gjeldende lov- og regelverk og retter seg etter tilvisninger fra ulike tilsyns- og kontrollmyndigheter når dette IKKE gjøres.

Jeg går ut fra at statsråden deler denne oppfatning og forventer et mer omfattende og forpliktende svar om tiltak for å sikre journalføring av e-post i Vegdirektoratets avdelinger.

Svar:

I likhet med Vegdirektoratet synes jeg det er alvorlig at det forekommer at journalverdig e-post ikke blir registrert. Journalføring er avgjørende for å sikre innsyn og debatt om saker. Samtidig mener jeg det er forståelig at det dessverre kan skje en "glipp" med den sterkt økende bruk av e-post i henvendelser til offentlig forvaltning. Etter klagesaken fra 2003 iverksatte Vegdirektoratet en rekke tiltak for å sikre at etatens rutiner og retningslinjer for håndtering av e-post ble fulgt opp.

Jeg har tillit til opplysningene fra Vegdirektoratet om at Statens vegvesen arbeider kontinuerlig for å forbedre kunnskapen om journalføring hos de ansatte. For egen del vil jeg likevel følge opp temaet, først og fremst ved å ta manglende journalføring av e-post opp på kommende etatstyrimøte med Vegdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 359**Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 22. desember 2006 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Vil kommunal- og regionalministeren vurdere å åpne for at innbetaling av refusjonsbeløp fra stat til kommune under ordningen for ressurskrevende brukere kan inntektsføres av kommunen i samme regnskapsår som kommunen regnskapsfører de utgifter det kreves refusjon for?»

BEGRUNNELSE:

Under ordningen for ressurskrevende brukere får kommunen refundert 70 pst. av sine lønnsutgifter over et konkret beløp, som i 2007 er satt til 770 000 kr. Kommunene rapporterer sine utgifter årlig, og får refundert etterskuddsvis. På bakgrunn av anordningsprinsippet som benyttes i føringen av kommunenes regnskap vil det derfor oppstå ett års tidsdiffe-

ranse mellom når utgiftene påløper og utgiftsføres og når refusjonsinntektene påløper og inntektsføres (jf. kommuneloven § 48 nr. 2 annet punktum og forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 7 tredje ledd, første punktum).

For kommuner med svak driftsøkonomi som opplever en økning i antall ressurskrevende brukere vil dette føre til at netto driftsresultat svekkes, slik at de blir tvunget til å gjennomføre krevende innstramningstiltak. Dette kan oppleves som urimelig all den tid kommunen vet at de regnskapsførte utgiftene samtidig utløser en rett til refusjon fra staten, som vil bli godskrevet neste års regnskap. I et slikt tilfelle hvor det er en rettighetsbestemt sammenheng mellom utgifter og inntekter kan det argumenteres for at disse burde kunne føres i kommuneregnskapet i samme år, slik at variasjonene i netto driftsresultat som følge av endringer i antall ressurskrevende brukere ble jevnet noe ut. Andre alternativer for å oppnå større utjevning kunne være å innføre a konto utbetaling av refusjonsbeløp gjennom året eller hyppigere innrapportering av lønnsutgifter.

Det er varslet en gjennomgang av hele finansieringsordningen for ressurskrevende brukere. Den-

ne vil ta for seg ansvarsfordelingen mellom stat og kommune når det gjelder utgiftene, dvs. taket for kommunenes egenandel og refusjonssatsen for lønnsutgifter over taket. Uavhengig av dette burde det være mulig å se på tilpasninger av krav til kommunenes regnskapsføring av utgifter og inntekter i ordningen.

Svar:

Toppfinansieringen for særlig ressurskrevende brukere som ble innført fra 2004 ble av Stortinget vedtatt som en refusjonsordning der egenandelen utover innslagspunktet skulle baseres på innbyggertallet i kommunene. Dette medfører at refusjonen ikke er kjent før et stykke ut i året etter at utgiftene har oppstått. Kommunene fører sine inntekter i tråd med kommunelovens bestemmelser i § 48, det vil si når inntekten er kjent.

Jeg vil, sammen med Helse- og omsorgsministeren, vurdere toppfinansieringsordningen i løpet av våren 2007. I denne sammenhengen vil jeg også vurdere problemstillingene knyttet til hvilket inntektsår refusjonen skal føres.

SPØRSMÅL NR. 360

Innlevert 14. desember 2006 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 21. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Bergens Tidende har de siste dagene hatt oppslag om en nettside som sjikanerer blant annet barn og unge med Downs syndrom.

Hva kan statsråden gjøre for å stoppe disse grove overtrampene?»

BEGRUNNELSE:

På nettsiden ratenydowns.com er det lagt ut bilder av mennesker med Downs syndrom, sammen med nedlatende og sjikanerende kommentarer. Foreldre gjenkjenner sine egne barn og er dypt forvilet. Dette er totalt uakseptabelt, og viser en mangel på respekt for menneskeverdet som er uhyggelig. Dette må da være et klart lovbrudd. Organisasjonen Ups and Downs har på oppfordring fra politiet i Bergen politianmeldt forholdet. Det er viktig at justisministeren setter seg inn i saken og forsikrer seg om at det

er hjemmel i vårt lovverk til å påtale denne typen grove krenkelser.

Svar:

I sitt arbeid legger Regjeringen prinsippet om samfunnsmessig likestilling for funksjonshemmede til grunn. Funksjonshemmede skal sikres livskvalitet på linje med den øvrige befolkningen. Jeg reagerer derfor sterkt på sjikane av en utsatt gruppe som barn med Downs syndrom.

Fra Hordaland politidistrikt opplyses det at politiet ser alvorlig på denne saken. Anmeldelse ble mottatt 12. desember 2006, og det er startet etterforskning.

Når det gjelder spørsmålet om straffbarhet, kan jeg på generell basis opplyse at det er straffbart å krenke en annens fred. Det følger av straffeloven § 390 a at den som ved skremmende eller plagsom opp-

trede eller annen hensynsløs atferd krenker en annens fred, straffes med bøter eller fengsel inntil to år. Også medvirkning til fredskrenkelse er straffbart. Bestemmelsen er ment å gi et utstrakt vern mot psykiske krenkelser. Generelt skal det mindre til for at en opptreden anses for å være hensynsløs dersom fornærmede er en særlig sårbar person. Hensynsløs atferd som gjerningspersonen ikke regner med at skal bli oppfattet av den det går ut over, faller utenfor straffebudet.

I tillegg er det straffbart å krenke privatlivets fred ved å gi offentlig meddelelse om personlige eller huslige forhold, jf. straffeloven § 390. Det avgjørende er hvorvidt meddelelsen kan karakteriseres som utilbørlig eller uforsvarlig, jf. Rt. 1960 side 1147.

Videre er det straffbart å krenke en annens æresfølelse, jf. straffeloven § 246. Som hovedregel kommer ikke straff til anvendelse dersom det føres sannhetsbevis. Beskyldningen er likevel straffbar dersom den er fremsatt uten at det var noen aktverdig grunn til det eller dersom den ellers er utilbørlig på grunn av formen eller måten den er fremsatt på.

Jeg vil understreke at jeg ikke kan uttale meg om straffbarheten av de konkrete handlingene som spørsmålet gjelder. Denne saken er politianmeldt, og etterforskning av straffesaker er påtalemyndighetens ansvar.

I NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet er det foreslått en lov som gir vern mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Denne loven vil gi et sivilrettslig vern. Det er blant annet foreslått en bestemmelse som forbyr trakassering på grunn av nedsatt funksjonsevne. I forslaget er det knyttet sivilrettslige reaksjoner til brudd på loven, som oppreisning og erstatning for økonomisk tap. Det foreslås også at Likestillings- og diskrimineringsnemnda kan gi pålegg om retting eller stansing av diskriminerende/trakasserende handlinger, og utstede tvangsmulkt hvis pålegg ikke blir fulgt opp.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet arbeider med å følge opp lovforslaget med sikte på å fremme en odelstingsproposisjon til Stortinget i løpet av 2007.

SPØRSMÅL NR. 361

Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«På såkalte "øvrige riksveier" har veinettet i Vestland fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane langt dårligere standard enn landsgjennomsnittet. Undersøkelsene er gjennomført av Statens vegvesen region Vest. Veivedlikehold som stopper ytterligere forfall er åpenbart ikke nok.

Hvilke tiltak vil statsråden gjennomføre for å få til en bedring i veistandarden på øvrige riksveier i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane innenfor en rimelig tidsperiode?»

BEGRUNNELSE:

Der er i forslag til Transportplan 2007-2019 fra Vestlandsrådet (bestående av fylkene Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal) at denne undersøkelsen trekkes frem. Det er gjennomført tilstandsanalyser (TAV-analyser) der en foretar vurdering av i alt 15 ulike standardkriterier sett i forhold til veinormalen. Resultatet for de tre av Vestlandsrådets 4 deltakerfylker er nedslående; samlet er hele 63 pst. definert som "Nei-strekninger." Det

er grunn til å anta at situasjonen ikke er bedre for det 4. fylket Møre og Romsdal.

Dette henger selvsagt også sammen med vedlikeholdssituasjonen.

Samlet er etterslepet i veivedlikehold på øvrige riksveier 2,5 mrd. kr for de fire Vestland fylkene. Dette utgjør 33 pst. av samlet etterslep i hele landet for et veinett (øvrige riksveier) som samlet utgjør 26 pst. av totalt veinett i kategorien "øvrige riksveier". Dette truer veikapitalen på Vestlandet. Eventuelle økninger i årlige samferdselsbudsjett vil selvsagt være viktig for å sikre og gjenoppbygge veikapitalen, men vil ikke alene kunne sikre at dette blir gjort. Det kreves åpenbart ekstraordinære tiltak for å bedre veistandarden på øvrige riksveier i de fire Vestland fylkene slik Vestlandsrådet i sitt planutkast også peker på.

Svar:

De fylkesfordelte planleggingsrammene til investeringer på øvrige riksveier i perioden 2006-2015 ble fastsatt ved Stortingets behandling av St.meld. nr.

24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015. Med utgangspunkt i St.meld. nr. 24 (2003-2004) har Statens vegvesen utarbeidet handlingsprogram/planleggingsprogram for tiårsperioden, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006), som ligger til grunn for de årlige budsjettene. Jeg vil imidlertid understreke at de endelige prioriteringene skjer i de årlige budsjetter, bl.a. basert på oppdaterte oversikter over vegstandarden. I statsbudsjettet for 2007 ble kap. 1320 Statens vegvesen økt med 8,7 pst. eller om lag 1,2 mrd. kr i forhold til saldert budsjett 2006. Regjeringen økte innsatsen til vegvedlikehold med om lag 570 mill. kr eller drøye 25 pst. i forhold regjeringen Bondevik II sitt budsjett-

forslag for 2006. Vegvedlikeholdet er med dette økt ut over rammene som ble foreslått i Nasjonal transportplan (NTP). Også Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane vil i 2007 oppleve en markert vekst i vegvedlikehold som følge av Regjeringens økte satsing. Arbeidet med revisjon av Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019 pågår. Regjeringen vil legge fram sitt forslag i en egen stortingsmelding ved årsskiftet 2008/2009. De fylkesfordelte planleggingsrammene blir gjennomgått i dette arbeidet. Det samme gjelder innsatsen til drift og vedlikehold. Regjeringen vil legge vekt på at alle deler av landet skal sikres god vegstandard.

SPØRSMÅL NR. 362

Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 21. desember 2006 av miljøvernminister Helen Bjørnøy

Spørsmål:

«Hubroen som art er i henhold til den nylig offentliggjorte "rødlista" i Norge regnet som en truet art. Samtidig er det nylig gitt et avlivingsvedtak på en hubro som i sommer ble funnet i Hedmark. Dette kan fremstå som merkelig og er i alle fall ikke egnet til å styrke rødlistas troverdighet. Representanten er kjent med at dette avlivningsvedtaket er anket til departementet.

Hva vil statsråden gjøre for at hubroen som nå befinner seg i Amadeus-parken skal få komme tilbake til Hedmark og gjerne tilbakeføres til vill tilstand?»

Svar:

Direktoratet for naturforvaltning har avslått en søknad om tillatelse til å få beholde en hubro i fangenskap. Ifølge de opplysninger som direktoratet har mottatt, er hubroen varig skadd og ikke flygedyktig. Direktoratet opplyser at fuglen derfor ikke kan slippes ut i det fri igjen. Den aktuelle hubroen er Viltfondets eiendom etter villloven § 48, da den ikke lenger holdes lovlig fanget. Direktoratet har slått fast at den skadde hubroen skal avlives av humanitære grunner.

Direktoratets vedtak er påklaget til Miljøverndepartementet. Klagen er for tiden til forberedende behandling i Direktoratet for naturforvaltning. Når saken kommer til departementet, vil det bli foretatt en grundig vurdering før klagen avgjøres.

SPØRSMÅL NR. 363**Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 29. desember 2006 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Vil statsråden snarest mulig ta initiativ for å sikre den videre drift av Music Export Norway, slik at Music Export Norway kan fortsette sin virksomhet i minimum samme omfang som i dag?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Dagbladet 15. desember 2006 henvises det til at Music Export Norway må halvere sitt budsjett fordi ordningen med statlig støtte fra Innovasjon Norge opphører.

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (2006-2007) heter det: "Komiteen viser til at Music Export Norway, gjennom en treårig finansieringsavtale med Innovasjon Norge fra 2004, har arbeidet for promotering av norsk musikk i utlandet, et arbeid som har ført til økt interesse for norske musikere og artister internasjonalt. Komiteen ber Regjeringen vurdere om, og i hvilken form, den statlige støtten til Music Export Norway kan videreføres."

Undertegnede vil ytterligere understreke betydningen av det arbeidet som utføres av Music Export Norway, bl.a. i forbindelse med tildeling av reisestøtte og organisering av showcaser.

Videre er undertegnede godt kjent med at kulturministeren, i nært samarbeid med næringsministeren, er i gang med arbeidet med en handlingsplan for kultur og næring. Denne handlingsplanen er blitt utsatt en rekke ganger. Det er åpenbart at dette har ført til at Music Export Norway har kommet i skvis, bl.a. jf.

den nevnte artikkelen i Dagbladet. Undertegnede mener derfor det er av avgjørende betydning at kulturministeren, i samarbeid med andre relevante statsråder, snarest mulig sikrer at Music Export Norway kan drives videre i minimum samme omfang som i dag, inntil handlingsplanen for kultur og næring foreligger.

Svar:

Norge har mange gode musikere, orkestre, ensembler og andre musikkgrupper.

Det er en av Kultur- og kirkedepartementets oppgaver å bidra til at musikere og andre kunstnere gjennom tilskuddsordninger, driftsstøtte til virksomheter og gjennom ulike typer stipendordninger får gode vilkår for sin kunstneriske virksomhet. Dette gir en form for grunnfinansiering av norsk musikkliv som bidrar til høy kvalitet. Dette er en forutsetning for norsk musikkexport.

Jeg er kjent med at Music Export Norway er i en vanskelig økonomisk situasjon og fikk i et møte 19. desember i år nærmere informasjon om situasjonen. På denne bakgrunn har jeg besluttet at Music Export Norway skal få et tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet på 1 mill. kr for 2007.

Jeg vil også bidra til at det blir tatt initiativ til å samle representanter fra aktuelle organisasjoner, musikkbransjen og kunstnere for å drøfte hvordan en i framtida best kan legge til rette for å styrke norsk musikkexport.

SPØRSMÅL NR. 364**Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 21. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Statens legemiddelverk (SLV) foreslår at angrepiller skal kunne selges fra bensinstasjoner og dagligvareforretninger. Dette vil føre til at dagens veiledning i forbindelse med innkjøp opphører, noe som vil ramme kvinnene som kjøper angrepillen. Vi leser i Dagbladet 14. desember at mange unge mener de har behov for veiledning i forbindelse med kjøp av angrepillen.

Hvordan vil statsråden sikre at de unge det gjelder blir hørt når det gjelder spørsmål om behovet for veiledning i den kommende beslutningsprosessen?»

BEGRUNNELSE:

Statens legemiddelverk (SLV) har kommet med en evaluering av ordningen med å selge reseptfrie legemidler utenom apotek. Evalueringen er overlevert Helse- og omsorgsdepartementet. I denne kommer

Legemiddelverket med en anbefaling om å åpne for at angrepillen i tillegg til smertestillende midler, nesepiller, røykeavvenningsmidler skal kunne selges på bensinstasjoner og i dagligvarebutikker. Det hevdes fra SLV at angrepillen er sikker, og at tilgjengeligheten bør økes. Hensikten er å hindre uønskede svangerskap hos yngre kvinner. Til tross for at salget av angrepillen har steget med 30 pst. på tre år, har aborttallet holdt seg stabilt. Klinikk for seksuell opplysning oppgir at flere kvinner uten fast partner foretrekker å bruke angrepillen fremfor faste prevensjonsmidler. Flere bruker den dermed som prevensjonsmiddel. Å åpne for å selge angrepillen på bensinstasjon, og ikke bare på apotek, vil kunne oppfattes som et signal om at angrepillen er en enkel utvei etter ubeskyttet sex.

Jeg mener de unge jentene har behov for veiledning i forbindelse med kjøp av angrepillen. Denne pillen er et sterkt hormonmiddel som kan gi fysiske ettervirkninger. Vi kjenner heller ikke konsekvensene ved hyppig bruk. Dersom SLV mener tilgjengeligheten bør økes, vil det etter min mening være bedre at helsesøstere og jordmødre får anledning til å formidle angrepillen. De vil kunne gi den nødvendige veiledning i tillegg til annen prevensjonsveiledning.

Svar:

Departementet har mottatt rapport fra Statens legemiddelverk med en evaluering av ordningen med

salg av legemidler utenom apotek (LUA). Basert på denne evalueringen fremmer Legemiddelverket forslag til endringer av ordningen, herunder å inkludere nødprevensjon i legemiddelutvalget som kan selges utenom apotek.

Legemiddelverkets forslag er basert på faglige vurderinger. Når det gjelder nødprevensjon begrunner Statens legemiddelverk forslaget med at dette er et legemiddel som bør tas så raskt som mulig etter et ubeskyttet samleie. Det vises til at Sosial- og helsedirektoratet har understreket betydningen av å øke tilgjengeligheten ytterligere, blant annet i Nord-Norge hvor aborttallene er betydelig høyere enn ellers i landet, og hvor avstanden til apotek ofte er lang. Legemiddelverket viser videre til at nødprevensjon er et legemiddel med få bivirkninger, selv ved feilbruk og hyppig bruk, samt at det er viktig at unge kvinner får bedre mulighet til å unngå et abortinngrep som innebærer både psykisk og fysisk risiko.

Jeg har ennå ikke tatt stilling til den videre oppfølging av LUA-rapporten.

Det er forslag i rapporten som vil kreve forskriftsendringer. Forslag til forskriftsendringer må på høring. Det vil i denne sammenheng være naturlig også å høre forslag til revidert liste over hvilke preparater som skal tillates solgt utenfor apotek.

SPØRSMÅL NR. 365

Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 22. desember 2006 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Synes justisministeren det er samsvar med Stortingets bekymring for økt vold i nære relasjoner og Haugesund politidistrikts behandling av denne konkrete saken?»

BEGRUNNELSE:

I Haugesunds Avis kan vi i dag lese om løslatelse av en person som gjentatte ganger har utøvd trusler over for sin tidligere samboer. Personen har flere ganger utløst store væpnet politiaksjoner og har flere ganger blitt idømt besøksforbud. Stortinget har den senere tid hatt stort fokus på vold i nære relasjoner og at dette er et arbeid som må intensiveres og tas på al-

vor. Jeg forventer derfor at statsråden påtar seg det politiske ansvar fult ut, dersom vedkommende på nytt bevæpner seg og utfører voldshandlinger på grunn av at han nå har blitt løslatt.

Svar:

I Soria Moria-erklæringen sier Regjeringen at den vil styrke innsatsen mot familievold og vold mot kvinner og barn. Bekjempelse av voldskriminalitet, især vold i nære relasjoner, er en høyt prioritert oppgave.

På denne bakgrunn har jeg tatt initiativ til en ny tiltaksplan mot vold i nære relasjoner. Planen vil være klar våren 2007. Jeg vil foreslå en statssekretær-

gruppe for å bedre koordineringen av Regjeringens samlede arbeid på dette området, og styrke innsatsen for å bekjempe blant annet vold i nære relasjoner.

Jeg har tiltro til at politiet prioriterer bekjempelse av vold i nære relasjoner på en god og effektiv måte i overensstemmelse med gjeldende lovverk. Opprettelse av familievolds-koordinatorer i alle politidistrikt har bidratt til mer effektiv behandling av disse sakene, men vi har fremdeles en vei å gå for å få ordningen så god som vi ønsker.

Jeg har ikke anledning til å gå inn i etterforskningen av enkeltsaker, og kan derfor ikke uttale meg om den konkrete saken i Haugaland og Sunnhordaland politidistrikt. Jeg har imidlertid fått opplyst fra politidistriktet at de arbeider bevisst med saker om vold i nære relasjoner. Distriktet har over tid oppnådd flere straffereaksjoner i denne type saker, og det er økt bruk av besøksforbud og voldsalarmer.

SPØRSMÅL NR. 366

Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 21. desember 2006 av kunnskapsminister Øystein Djupedal

Spørsmål:

«Lørenskog kommunestyre har med ordførers dobbeltstemme vedtatt å ta ut henvisningen til den kristne formålsparagrafen i de kommunale barnehagevedtektene. Varaordfører Martin Bjerke (Sosialistisk Venstreparti) uttaler til Romerikes Blad 15. desember at det kanskje er et flertall i sittende regjering for å fjerne den kristne formålsparagrafen også fra selve barnehageloven.

Kan kunnskapsministeren bekrefte at det ikke vil bli fremmet forslag fra sittende regjering om å fjerne denne formålsparagrafen?»

BEGRUNNELSE:

Lørenskog kommunestyre har med ordførers dobbeltstemme vedtatt å ta ut henvisningen til den kristne formålsparagrafen i de kommunale barnehagevedtektene. I etterkant av at dette forslaget ble fremmet og vedtatt kan det synes som om forslagsstillerne er blitt klar over at også barnehageloven har en slik formålsparagraf, og at den gjelder uavhengig av vedtak om kommunale vedtekter. Varaordfører Martin Bjerke (Sosialistisk Venstreparti) sier til Ro-

merikes Blad 15. desember at vedtaket var et uttrykk for at flertallet mente at formålsparagrafen burde fjernes. Videre uttaler Bjerke at det kanskje er et flertall i sittende regjering for å fjerne den kristne formålsparagrafen også fra selve barnehageloven.

Svar:

Barnehageloven § 1 annet ledd lyder: "Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier." Den kristne formålsparagrafen har vært uendret siden den kom inn i barnehageloven i 1983. Private barnehageeiere kan i henhold til barnehageloven § 1 tredje ledd bestemme i sine vedtekter at barnehageloven § 1 annet ledd ikke skal gjelde. Regjeringen har oppnevnt Bostadutvalget som har fått som mandat å kartlegge, analysere og vurdere de ulike delene av formålene for barnehage og skole, herunder også formuleringene knyttet til det kristne verdigrunnlaget. Utvalget skal avgi sin innstilling innen 1. juni 2007. Utvalget har naturlig nok ikke konkludert ennå, og jeg vil avvende utvalgets innstilling.

SPØRSMÅL NR. 367**Innlevert 15. desember 2006 av stortingsrepresentant Vera Lyskløtt****Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ønsker statsråden, i lys av Regjeringas satsing på nordområdene, å legge opp til økt konkurranse i anbud ved offentlig kjøp av flytjenester, og eventuelt hvordan ønsker statsråden å gjennomføre dette?»

BEGRUNNELSE:

I mange tilfeller er det svært dyrt å reise internt i Nord-Norge med fly. Dette svekker konkurransevnen til det lokale næringslivet i tillegg til at det er vanskelig for veldig mange å se seg råd til å reise innad i landsdelen med fly. Med store avstander og et stort fravær av andre offentlige transporttilbud som buss og tog, er det kun fly i tillegg til privatbil og i noen tilfeller båt som er alternativet. Dette bidrar til å svekke så vel sysselsetting som bosetting i distriktene.

For å opprettholde ruter som ellers ville ha vært ulønnsomme, kjøper samferdselsdepartementet inn flytjenester gjennom anbud. Rapporten "Målrettet bruk av konkurranseutsetting av persontransporttjenester i lokal kollektivtransport, jernbane og luftfart" slår fast at økt konkurranse i offentlige anbud innen transport kan gi en kostnadseffektivisering på 20-30 pst. Dette kan komme de reisende til gode gjennom lavere priser.

I forbindelse med Regjeringas lansering av nordområdestrategien uttalte samferdselsministeren at gode transporttjenester er nødvendig for å utvikle handel og økonomisk virksomhet. Statsråden varslet derfor at hun går inn for at samferdselsinfrastrukturen i nordområdene skal utvikles videre for blant annet å redusere kostnadene for folk og næringsliv.

Svar:

Det er viktig å merke seg at det ikke er slik at konkurranse mellom flyselskapene om å få tildelt enerett til de ulike anbudsrutene i seg selv vil gi lavere priser for passasjerene. Slik systemet er i dag fastsettes de maksimale billettakstene av departementet og gjelder uavhengig av hvilken operatør som vinner det enkelte anbudet. Men dersom konkurranse om flyanbudsrutene gjør at tilskuddsbeløpene som staten må betale for å drive rutene går ned, vil det kunne gi rom innenfor bevilgningen til flytransport til å styrke tilbudet ved for eksempel å gjennomføre takstreduksjoner slik Regjeringen nå gjør i Nord-Troms og Finnmark, når Regjeringen reduserer maksimaltakstene med 20 pst.

Som virkemiddel for å legge til rette for et godt og landsdekkende flyrutetilbud, gir Samferdselsdepartementet tilskudd til drift av flyruter til og fra mange regionale flyplasser som ellers ikke ville hatt et slikt flyrutetilbud gjennom markedet, som i dag er åpent for flyselskap innen hele EU/EØS-området. Statens kjøp av flytransport skal bidra til stabil sysselsetting og bosetting i distriktene. Målet med kjøpet er å få et langsiktig, samfunnsøkonomisk effektivt og likeverdig lufttransporttilbud, med en god transportstandard som er til nytte for befolkningen og næringslivet, og som reduserer avstandsulemper og bidrar til velfungerende regioner.

Gjennom åpningen av luftfartsmarkedet på 1990-tallet ved bl.a. gjennomføringen av rådsforordning (EF) 2408/92 i norsk rett, jf. St.meld. nr. 69 (1992-93) Om rammevilkåra for luftfartsselskapenes virksomhet, er staten pålagt å bruke anbudskonkurranse for å fordele enerett til ruter som skal få slikt tilskudd. Samferdselsdepartementet har gjennomført anbud på regionale ruteflygninger fra 1996. Det er departementets erfaring at konkurransen om flere av rutene er liten, spesielt for ruter nord i landet. Til tross for utlysning i hele EU/EØS-området deltar svært få flyselskap fra andre land i Europa i konkurransen om å drive rutene, og departementet har så langt ikke fått inn anbud fra flyselskaper utenfor Skandinavia. At det dreier seg om relativt marginale ruter og krevende operative forhold kan være noen av årsakene til at ikke flere operatører har vist interesse for konkurransen. I denne sammenheng ser man klart at Norge er et marked i randen av Europa.

Så lenge vi skal ha et system der vi tildeler kontrakter for regional ruteflygning etter anbudskonkurranse, er vi avhengige av å ha en viss grad av konkurranse for å sikre at flyrutekjøpet skjer til markedspris. Jeg ser derfor også behov for at vi gjennom Samferdselsdepartementets anbudskonkurranser for drift av regionale flyruter styrker mulighetene for flere operatører til å kunne legge inn bud på de enkelte ruteområdene. En utfordring er å gjøre dette på måter som samtidig opprettholder det gode servicenivået. Nye anbudsutlysninger vil bli vurdert i rimelig tid før eksisterende kontrakter for ruteflygning løper ut. Departementet har normalt også en høringsrunde med lokale aktører før nye anbudskrav blir fastsatt. Jeg tar sikte på å foreta en evaluering av anbudssystemet før den neste store anbudsutlysningen for regionale flyruter i Norge som etter planen vil komme i 2008, gjeldende fra 1. april 2009.

Ved utlysning av nytt anbud for drift av ruter i Nord-Troms og Finnmark for perioden fra 1. april 2007 til 31. mars 2010, har Regjeringen besluttet å redusere maksimaltakstene med 20 pst. Dette er en viktig satsing på regionalrutene i nordområdene som

vil kunne bidra til at flere får mulighet til å reise både internt i Nord-Norge og videre med kommersielle rutefly. Samferdselsdepartementet vil vurdere erfaringene fra denne maksimaltakstreduksjonen nøye.

SPØRSMÅL NR. 368

Innlevert 18. desember 2006 av stortingsrepresentant Åge Starheim

Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Etter at Posten flyttet sin omlastingssentral frå Florø til Ålesund, har verksemder i Nordfjord kome utanfor den såkalte garantisona. Konsekvensane er at ein ikkje er garantert levering før kl. 09.00 neste morgon. Ifølgje verksemder i dette området har dette fått alvorlege konsekvensar for dei.

Kva vil statsråden gjere for at verksemder i Nordfjord kan kome innanfor garantisona, slik at dei er garantert at Postens ekspressleveransar over natt vert levert dei før kl. 09.00 neste morgon?»

GRUNNGJEVING:

Etter at Posten la ned sin omlastingssentral i Florø, og flyttet denne til Ålesund, har verksemder i Nordfjord kome utanfor den såkalte garantisona. Innanfor denne garantisona er ein garantert at ekspressleveransar over natt vert levert mottakar før kl. 09.00 neste morgon. Ifølgje verksemder i dette området har omlegginga av denne ordninga resultert i alvorlege konsekvensar for dei.

Mange har ein kvardag der dei har avtaler med sine kundar med svært knappe tidsfristar for leveringa av varer. Konsekvensane dersom dei ikkje held inngått avtaler er store, og kan i mange tilfelle resultere i tapte leveransar og kanskje dagmulkt. Det er derfor viktig og heilt avgjerande at desse verksemdene har ordninga som dei kan stole heilt på når det gjeld å sikre seg at dei får tak i komponentar/varer som dei måtte mangle for å kunne levere fullt ut ordren som dei har inngått med sine kundar. Dei vil då kunne oppleve å vere i den situasjon at dei manglar eitt eller anna, som dei må få levert frå sine leverandørar ekspress over natt, og kunne vere sikre på at Posten sin garantiordning med levering før kl. 09.00 neste morgon er å stole på.

Då omlastingssentralen tidlegare låg i Florø, var dette ikkje noko problem i det heile. Ein var sikra at

ekspressleveransar over natt vart levert av Posten heilt i tråd med garantiordninga.

Ifølgje verksemder i dette området vert det opplyst at varesendar ikkje får beskjed når leveransar ikkje vert levert ifølgje garantiordninga, altså før kl. 09.00 neste morgon. Det dei heller ikkje får beskjed om er at leveransen heller ikkje vert levert seinare same dag, men vert levert først neste dag.

Dei som sender varer som ekspress over natt betaler dermed for ei teneste som Posten ofte ikkje leverer. Hadde dei fått beskjed om at Posten ikkje kan garantere slik levering, og at leveransen ikkje er mottakar i hende før om to dagar, kunne dei valt "bedriftspakke dør til dør", som er ein forsendelsemåte som er rimelegare.

Svar:

Eg har bede Posten om å kommentere forholda representanten tek opp. Posten viser til at den generelle utleveringsfristen for produktet "Ekspress over natt" er før kl. 09.00 i nærområdet på utleveringsstaden, og før kl. 16.00 utanfor nærområdet. I Nordfjord inneber dette at mottakarane innanfor nærområdet til Måløy og Nordfjordeid får pakkane utleverte innan kl. 09.00 dagen etter innlevering. Andre mottakarar i Nordfjord får pakkane utleverte innan kl. 16.00. Ordninga gjeld for sendingar frå heile landet, med unntak av nokre område i Nordland, Troms og Finnmark, der kommunikasjonsforholda ikkje gjer det mogeleg.

Ifølgje Posten har det ikkje skjedd nokon generell reduksjon i servicenivået for produktet "Ekspress over natt" til mottakarar i Nordfjord i samheng med omlegginga av terminalstrukturen. Posten peikar på at selskapet ved innføring av ny flyløyning i veke 44 hadde problem med framsendingskvaliteten for dette produktet, og at dette i nokon grad også kan ha ramma mottakarane i Nordfjord.

For å atterreisa servicenivået la Posten framsen-

dinga av produktet "Ekspress over natt" tilbake til den tidlegare flyoperatøren. Ifølgje Posten er det etter dette ikkje registrert spesielle problem med framsendingskvaliteten for dette produktet.

På bakgrunn av Postens opplysningar, legg eg til grunn at nedgangen i framsendingskvaliteten for produktet "Ekspress over natt" til mottakarar i Nordfjordeid no bør vere løyst.

SPØRSMÅL NR. 369

Innlevert 18. desember 2006 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 22. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«I juleferien holder fødeavdelingen ved Nordfjord sykehus stengt i 11 dager, til tross for at flere kvinner har termin i perioden. Starter fødselen, må den fødende bli kjørt i to-tre timer til Volda eller Førde uten jordmor i ambulansen.

Kan helseministeren garantere at tilbudet til de fødende i Nordfjord-regionen er trygt og forsvarlig i julen?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet tirsdag 12. desember betegner Nina Schmidt, leder i Den norske jordmorforening, situasjonen for fødende i Norge som uholdbar. Julestengingen av fødeavdelingen ved Nordfjord sykehus trekkes fram som et eksempel. Jordmorforeningen påpeker at utviklingen er stikk i strid med det Regjeringen lovte på Soria Moria. Der het det at Regjeringen vil opprettholde et desentralisert sykehusstilbud, og sikre nærhet til fødetilbud. Mange gravide føler nå utrygghet overfor en situasjon der de må reise langt rett før fødselen.

Svar:

I Nasjonal helseplan 2007-2010 legges det særskilt vekt på at det skal være en helhetlig og sammenhengende svangerskaps-, fødsels- og barselsomsorg. I tråd med Soria Moria-erklæringen skal det opprettholdes et desentralisert sykehusstilbud. Ingen lokalsykehus skal legges ned, og arbeidet med å bedre arbeidsdelingen mellom sykehusene skal videreføres. Det skal også sikres nærhet til fødetilbudet, og det legges opp til en desentralisert modell for svangerskaps- og fødselsomsorgen. Dette kommer jeg til å følge opp i styringsdialogen med de regionale helseforetakene.

Jeg er kjent med at Helse Førde HF stenger fødetilbudet ved Nordfjord sjukehus i julen. Det er viktig at den gravide får god informasjon om hvor hun skal føde, og at denne informasjonen gis så tidlig i svangerskapet som mulig, slik at hun i god tid før fødselen kan velge et annet sykehus som har kapasitet til å gi et godt og forsvarlig fødetilbud. Helse Førde har orientert meg om at det allerede i september ble sendt brev til fastleger og helsestasjoner i de kommunene som berøres, hvor de ble bedt om å varsle de gravide dette ville gjelde. Jeg er også informert om at Førde sentralsjukehus stiller rom til disposisjon til blivende foreldre som ønsker å reise til sykehuset i god tid.

Kvaliteten på svangerskaps- og fødselsomsorgen er sentralt for tryggheten kvinnene og deres familier opplever i en av livets mest sårbare situasjoner. Jeg vil i denne sammenheng vise til at Statens helsetilsyn gjennomførte et landsomfattende tilsyn i 2004, og som blant annet konkluderte med at Norge er et av verdens tryggeste land å føde i. Jeg er imidlertid også kjent med at vi har uløste utfordringer innen svangerskaps- og fødselsomsorgen. Dette tar jeg nå tak i, og vil arbeide med i tiden framover. Jeg har blant annet opprettet et nasjonalt senter for kvinnehelse ved Rikshospitalet - Radiumhospitalet HF, som også skal arbeide med problemstillinger innen svangerskap og fødsel.

De regionale helseforetakene skal sørge for nødvendige spesialisthelsetjenester til befolkningen i egen region. Dette innebærer blant annet at de gravide må sikres forsvarlige alternative tilbud, dersom det vurderes å stenge et fødetilbud. Jeg har tillit til at Helse Førde HF og Helse Vest RHF har vurdert det samlede fødetilbudet til de gravide i Helse Førdes opptaksområde som faglig forsvarlig, og at det gir nødvendig kvalitet og trygghet.

SPØRSMÅL NR. 370**Innlevert 18. desember 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Er statsråden villig til å gi 100-årsmarkeringen av rutebil drift prosjektmidler til å gjennomføre en landsdekkende Veteranbusstafett i 2008?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med markeringen av 100 år med norsk rutebil drift i 2008, arbeider Rutebilhistorisk Forening med flere prosjekter for å vise rutebilens historie.

Foreningen skal stå bak utgivelsen av en bok om norsk rutebil drift, som vil bli en komplett gjennomgang av alle sider ved rutebilens betydning for det norske samfunn. Det største prosjektet som skal gjennomføres er en landsdekkende veteranbusstafett, og det er dette prosjektet det primært søkes støtte til.

Rutebilhistorisk Forening sendte 30. mai 2006 en søknad til Samferdselsdepartementet, hvor de søker om støtte til prosjektmidler for å kunne gjennomføre 100-årsmarkeringen for rutebil drift her i Norge. De har enda ikke fått svar på sin søknad fra departementet.

Svar:

Til orientering kan jeg opplyse at Samferdselsdepartementet i brev av 19. desember d.å. har avslått søknaden fra Rutebilhistorisk Forening om støtte til markeringen av 100 år med bilruter i Norge.

Samferdselsdepartementet har dessverre ikke midler på budsjettet til dette formålet og finner derfor ikke å kunne bidra med støtte til arrangementet.

SPØRSMÅL NR. 371**Innlevert 18. desember 2006 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 21. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«De forskjellige helseforetak håndterer tilbud om cochlea-implantat-operasjon nr. 2 forskjellig.

Hva vil statsråden gjøre for at pasienter får samme tilbud over hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått opplyst at Rikshospitalet fra 2007 skal tilby cochlea-implantat-operasjon nr. 2, ut fra hvor lang tid det er siden pasienten fikk den første cochlea-implantat-operasjonen. På Haukeland Universitetssykehus har de en helt annen praksis. Der får pasienter vite at sykehuset riktignok har anledning til å foreta operasjon nr. 2, men at de har fått føringer fra administrativt hold om at de ikke har lov å operere cochlea-implantat nr. 2 uten medisinske grunner. Derved får pasienter avslag. Det kan ikke være riktig å forskjellsbehandle pasienter på denne måten mellom ulike helseforetak.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra arbeids- og inkluderingsministeren.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 100 fra representanten Laila Dāvøy, hvor det er redegjort for hvilke pasienter som defineres som rettighetspasienter etter pasientrettighetsloven § 2-1.

Som redegjort for i nevnte svar er det opp til det aktuelle RHF å vurdere rettighetsspørsmålet, dette gjelder også implantat nr. 2 for voksne. Fagmiljøene ved de aktuelle sykehusene har ikke vært definitive om behovet for implantat på begge ører for voksne, men anslo tidligere i år at mellom 5 og 10 pst. av voksne vil være kandidater for tosidig operasjon.

Nasjonalt kunnskapssenter har fått i oppdrag å bidra med faktakunnskap i forhold til behandlingseffekt og å gjøre en kost/nyttevurdering i forhold til prioriteringsforskriften og rett til nødvendig helsehjelp.

Rapporten fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten har nylig blitt offentliggjort. Rapporten var ment å danne grunnlaget for mest mulig lik vur-

dering ved de tre sykehusene som i dag tilbyr cochlea-implantat til voksne.

Rapporten konkluderer med at det ikke finnes kunnskapsgrunnlag for å si noe om eventuelle forskjeller i effekt mellom ensidig eller tosidig cochlea-implantat pr. i dag.

Jeg vil be Sosial- og helsedirektoratet, i samarbeid med de regionale helseforetakene, å sammen se om det er mulig å komme fram til en mest mulig lik vurdering av hvilke voksne som bør være kandidater for tosidig cochlea-implantat.

SPØRSMÅL NR. 372

Innlevert 18. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 29. desember 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Parlamentariske leder Inge Ryan i Sosialistisk Venstreparti tar i Dagbladet 14. desember til orde for at næringsministeren skal gi Telenor et signal om hva som er rett å gjøre i forhold til eierskapet i GrameenPhone. Dette er i strid med eierskapsmeldingen som avviser politisk inngrep i enkeltsaker og i strid med klare uttalelser fra næringsministeren om at det er opp til Telenor å håndtere saken.

Vil Regjeringen likevel gripe inn overfor Telenor, og står Regjeringen fast på den politikken som er presentert i eierskapsmeldingen?»

Svar:

I St.meld. nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap slår Regjeringen fast at vi skal utøve et profesjonelt eierskap der vi i vår eierstyring følger de alminnelige prinsippene for eierstyring og selskapsledelse. Det innebærer at den lovfestede ansvarsfordelingen mellom eier og styret skal følges. Uenigheten mellom Grameen Bank og Telenor om eierskapet i GrameenPhone er en sak som hører inn under ansvarsområdet til styret i Telenor. Dette er også grunnen til at jeg tidligere har uttalt til media at dette er en diskusjon mellom to forretningspartnere som er uenige om en avtale og at jeg håper de kan finne en løsning. Statens eierskap i Telenor forvaltes av Nærings- og handelsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 373

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 21. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Jeg viser til odelstingsbehandling av Ot.prp. nr. 65 (2005-2006) Om lov om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven m.v. I helse- og omsorgskomiteens innstilling sies bl.a. følgende: "Komiteen ønsker en grundigere vurdering av behovet for behandlingsskriteriet i loven, blant annet sett i lys av de ulike erfaringene som er gjort med bruk av tvang, variasjonene som allerede eksisterer i Norge, samt erfaringer fra sammenliknbare land."

Hvor langt er statsråden kommet i oppfølgingen av dette?»

BEGRUNNELSE:

Noe av bakgrunnen for denne enstemmige merkningen fra komiteen var et sterkt ønske om å sette større fokus på brukervedvirkning i psykiatrien. Komiteen viste også til innspill fra Mental Helse, som har viktige erfaringer når det gjelder tvangsbruk og brukervedvirkning.

Jeg vil også vise til brev datert 21. juni 2006 til statsråden fra Mental helse Norge og Norsk Psykologforening. I dette brevet kommer de med konstruktive forslag til hvordan dette arbeidet kan følges opp.

Svar:

Brukermedvirkning i psykiatrien er særdeles viktig, og det er iverksatt diverse tiltak gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse og i lov og forskrifter for å sikre at dette blir ivaretatt. Jeg synes det er et viktig signal at brukerorganisasjonen Mental Helse Norge - som representerer mange brukere - så sterkt anbefaler at behandlingskriteriet utgår som grunnlag for tvangsinnleggelse.

Helse- og omsorgsdepartementet arbeider nå med å planlegge oppfølgingen av merknaden fra helse- og omsorgskomiteen om en grundig vurdering av behovet for behandlingskriteriet som grunnlag for tvungent psykisk helsevern. Mental Helse Norge og Psykologforeningen har gitt innspill i sitt brev til departementet av 21. juni 2006 når det gjelder hvilke spørsmål de mener er sentrale å diskutere og avklare i et videre arbeid rundt behandlingskriteriet. I tillegg til dette er departementet i dialog med Sosial- og helsedirektoratet om hvordan dette punktet i innstillingen kan følges opp på best mulig måte.

Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget i anledning saken i løpet av 2007.

SPØRSMÅL NR. 374

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 20. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«I Soria Moria-erklæringen heter det at Regjeringen vil sørge for å starte et fullskala anlegg for CO₂-fjerning på Kårstø og at målet er fjerning av CO₂ innen 2009. I en rapport fra NVE, gjengitt i NRK 18. desember, hevder NVE at dette ikke er mulig. Dette reiser spørsmålet om Regjeringen har bygd sin klimapolitikk på et urealistisk grunnlag.

Står Regjeringen fast på at et fullskala anlegg for fjerning av CO₂ på Kårstø vil starte i 2009?»

BEGRUNNELSE:

I Soria Moria-erklæringen heter det: "Regjeringen vil sørge for at arbeidet med å etablere et fullskala anlegg for CO₂-fjerning på Kårstø startes, og bidra økonomisk til dette. Målet er at fjerning av CO₂ skal skje innen 2009, slik at det blir mulig å bruke denne som trykkstøtte for felt i Nordsjøen."

Også i St.prp. nr. 1 (2006-2007) fra Olje- og energidepartementet legges denne målsetting til grunn for Regjeringens forslag om å bevilge 720 mill. kr til et anlegg for CO₂-håndtering på Kårstø. Her opplyses det imidlertid at det ses på ulike løsninger for et fangstanlegg på Kårstø. Arbeidet vil gi bedre grunnlag for å vurdere kostnader og framdriftsplan.

I en rapport fra NVE, gjengitt i NRK 18. desember, hevder NVE det vil ta mye tid å få til et slikt anlegg. NVE-direktør Agnar Aas sier NVE "mener dette ikke vil være mulig før ved årsskiftet 2011/2012". Uten et slikt CO₂-anlegg vil Kårstø-anlegget kunne slippe ut store mengder CO₂ i atmosfæren.

Svar:

Jeg mottok rapport fra NVEs arbeid med forprosjekteringen av et CO₂-fangstanlegg på Kårstø 18. desember. NVE har gjort et meget omfattende og grundig arbeid. Rapporten viser blant annet at det ikke er mulig å oppfylle Soria Moria-erklæringens mål om et fullskala fangstanlegg på Kårstø i 2009. Det er sterkt beklagelig. Regjeringens ambisjon har vært å nå dette målet. Regjeringen vil nå ha en grundig behandling av denne rapporten, og melde tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regjeringens klimapolitikk inneholder flere elementer og virkemidler og er ikke kun bygd på CO₂-fangst på Kårstø innen 2009. Uavhengig av hva som skjer på Kårstø, så vil Regjeringen sørge for at Norge oppfyller sine Kyoto-forpliktelse.

SPØRSMÅL NR. 375**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 22. desember 2006 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Skattebegrensningsregelen skal sikre at pensjonister med lav inntekt ikke skattes så hardt at de ikke klarer seg økonomisk. Regelen gjelder også for trygdede.

Føler finansministeren seg trygg på at de med lave inntekter som kvalifiserer til skattebegrensning virkelig blir lignet etter skattebegrensningsregelen, og hvis ikke, hvilke tiltak vil i så fall finansministeren iverksette for å gjøre folk oppmerksom på mulighetene til skattebegrensning?»

BEGRUNNELSE:

Min bekymring er at det kan være mange uføre som kvalifiserer til skattebegrensning etter skatteloven § 17-1 med følgende, men som ikke blir innrømmet denne rettigheten. Dette kan være fordi de ikke er klar over regelen, eller fordi de ikke har pårørende som kan hjelpe dem, eller som er klar over denne rettigheten.

Jeg ønsker også belyst i hvilken grad den enkelte ligningsfunksjonær har et ansvar for at den enkelte skatteyder de behandler betaler korrekt skatt, det vil si verken for lite eller for mye skatt. Med dagens it-systemer burde det være enkelt å avdekke skatteyderne som har så lav alminnelig inntekt at de kvalifiserer for skattebegrensning, og markere disse for spesifikk behandling for å sørge for korrekt beskatning.

Det første året skattebegrensning er aktuelt kunne de få tilsendt et skriv som gjør dem oppmerksom på rettigheten sammen med ligningsutkastet, og i de påfølgende år burde nødvendige opplysninger kunne påføres ligningsutkastet før det blir sendt ut til den enkelte.

Eksempelvis må kanskje en person som skulle vært innrømmet skattebegrensning betale 10 000 til 15 000 kr i skatt på forskudd som vedkommende har krav på å få tilbake. Uten empirisk dokumentasjon vil man kunne anta at mange av disse er nødt til å oppsøke sosialkontoret for å få hjelp til livsopphold, fordi den beskjedne disponible inntekten de sitter igjen med etter skattetrekket ikke er tilstrekkelig. Dersom skattebegrensning innrømmes på forskuddsstadiet for de som har krav på dette, ville en slik situasjon vært unngått.

De som blir rammet av en slik feilaktige behandling er de som i utgangspunktet har aller minst fra før. Ikke alle disse har mulighet til å sette seg inn i et komplekst regelverk for beskatning, eller har pårørende som har ressurser til å hjelpe dem. Derfor er det

viktig å bidra til best mulig opplysning om hvordan reglene gjelder.

Svar:

Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt for pensjonister og trygdede gis etter skatteloven § 17-1. Skattedirektoratet mottar lister fra NAV over skattytere som mottar alderspensjon og uførepensjon. Når vilkårene for skattebegrensning etter § 17-1 er oppfylt, gis derfor skattebegrensning automatisk ved ligningen. En uførepensjonist som har så lav alminnelig inntekt at vedkommende har krav på skattebegrensning, trenger følgelig ikke å fremsette noe krav om dette. Skattebegrensningen fremgår av rettledningen til selvangivelsen og av den foreløpige skatteberegningen som sendes ut sammen med selvangivelsen.

For alle skattytere fra fylte 70 år tas skattebegrensning automatisk i betraktning allerede ved utskrivning av skattekortet.

Skattytere under 70 år bør vanligvis kreve endring av skattekortet i forbindelse med at pensjon tilstås. Slik endring er ønskelig ikke bare på grunn av skattebegrensningsregelen, men også fordi pensjonsytelsen har betydning for retten til særfradrag for alder eller uførhet, trygdeavgiftens størrelse og beregningen av minstefradrag. I forbindelse med utsendelsen av skattekortet i desember oppfordres derfor skattytere til å kreve nytt skattekort ved eventuelle endringer i inntekt eller formue.

Når skattekortet er endret, blir de nye opplysningene om skattebegrensning automatisk videreført og lagt til grunn også ved senere fastsetting av forskuddstrekk. Har skattyter fått skattebegrensning etter § 17-1 ved siste kjente ligning, blir dermed skattebegrensning automatisk lagt til grunn når nytt skattekort skrives ut.

Andre skattytere enn pensjonister kan få skattebegrensning etter skatteloven § 17-4. Hvorvidt skattebegrensning gis etter denne bestemmelsen, avhenger av en skjønnsmessig vurdering hvor mange forhold spiller inn. Etter denne vurderingen må skattyters alminnelige inntekt før særfradrag være så lav at den sammen med andre fordeler ikke er tilstrekkelig til et nøkternt underhold for ham selv og de personer han har plikt til å forsørge. Skattebegrensning innrømmes bare når skattyters økonomiske stilling etter en totalvurdering er slik at det foreligger et påtakelig behov for skattebegrensning. Normalt skal det ikke gis skattebegrensning når skattyters inntekt og formue er fastsatt ved skjønn, når skattyter har rett til lån

fra Statens lånekasse for utdanning for en større del av året, når inntektsnedgangen er forbigående eller når den lave inntekten skyldes deltidsarbeid, kortvarig opphold i riket o.l. Ved beregningen skal det også tas hensyn til formue og inntekt hos ektefellen og andre husstandsmedlemmer.

Siden skattebegrensning etter skatteloven § 17-4 avhenger av en slik totalvurdering av skattyters skatteevne, kan den ikke gis automatisk ved ligningen. Skattyter må selv søke om skattebegrensning i forbindelse med selvangivelsen. Orientering om ordningen er gitt i skatteetatens "Rettledning til selvangivelsen" og i "Rettledning til postene i selvangivelsen".

De forhold som totalvurderingen etter § 17-4 bygger på kan endre seg betydelig fra år til år. Eksempelvis kan det ha stor betydning for denne vurderingen om husstandsmedlemmer flytter inn eller ut. Den skjønnsmessige vurderingen av om vilkårene for skattebegrensning etter § 17-4 er til stede, kan først foretas ved ligningsbehandlingen for det enkelte år, når alle de relevante faktorene er kjent. Dersom skat-

tekortet skulle ta hensyn til en antatt fremtidig skattebegrensning, ville en uventet restskatt lett bli resultatet når det ved ligningen ble klart at vilkårene for skattebegrensning likevel ikke var til stede.

Det er altså flere ulike grupper som skal nyte godt av skattebegrensning, alt fra alderspensjonister som skal ha skattebegrensning hvert år, til personer som midlertidig har lav skatteevne og som etter behovsprøving får skattebegrensning for ett enkelt år. Dette medfører at det ikke er mulig å operere med samme grad av automatikk i den skattemessige behandlingen av disse gruppene. For pensjonister er det hensiktsmessig at skattebegrensningen legges inn i forskuddsberegningen, mens dette ikke kan være ordningen for skattytere som er i en midlertidig vanskelig økonomisk situasjon.

Etter min vurdering informerer imidlertid skatteetaten på en god måte om de ulike formene for skattebegrensning og om hva den enkelte skattyter eventuelt selv må gjøre for å oppnå dette. Jeg ser ikke behov for å iverksette ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 376

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 21. desember 2006 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

«Olje- og energidepartementet har i 2006 bedt NVE følge opp satsingen knyttet til utvikling av ny teknologi for vannkraft gjennom mikro-, mini- og småkraftverk, og foreta en vurdering av mulighetene for opprustning/utvidelse av eksisterende vannkraftverk.

På hvilken måte har NVE fulgt opp dette og hva er resultatet av arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å få utløst potensialet for merproduksjon av elektrisk kraft gjennom oppgradering og modernisering av eksisterende vannkraftverk. Et engasjement for dette var bakgrunn for mitt spørsmål nr 306 (Dok. nr. 15 (2006-2007)). I svaret fra olje- og energiministeren av 12.12.2006 opplyses følgende:

"Departementet har bedt NVE om følge opp satsingen knyttet til utvikling av ny teknologi for utnyttelse av potensialet for mer vannkraft gjennom mikro-, mini- og småkraftverk, og foreta en vurdering av po-

tensialet for opprustning/utvidelse av eksisterende vannkraftverk. I 2006 er det lagt særlig vekt på opprustnings- og utvidelsesprosjekter, og dette vil bli videreført i 2007."

Det opplyses videre at det i høst er igangsatt flere delprosjekter for å identifisere barrierer og insentiver for realisering av opprustnings- og utvidelsesprosjekter.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 306 den 8. desember 2006 der jeg redegjør for hva NVE har igangsatt for å følge opp departementets oppfordring om en økt satsing på ny teknologi og opprustning og utvidelse av vannkraftverk. Som beskrevet i forrige svar har NVE i høst igangsatt flere delprosjekter. NVE har sammen med representanter fra bransjen startet et arbeid for å se på barrierer og insentiver for realiseringen av opprustnings- og utvidelsesprosjekter. NVE har også startet arbeidet med å oppdatere beregningene av potensialet for opprustning og utvidelse.

Når det gjelder regjeringens satsing på ny teknologi for vannkraft vil jeg vise til NVEs pågående forsknings og utviklingsprosjekter som søker å forbedre utnyttelsesgraden og redusere kostnader for småkraftutbyggere. Dette inkluderer bl.a. ny teknologi for boring av små tunneler, ny type turbiner, ny type inntak etc. NVE støtter også FoU prosjekter for

å øke kunnskapen om miljøvirkningene av ulike typer småkraftprosjekter, og hvordan disse kan reduseres.

NVE offentliggjør resultatene fra pågående prosjekter fortløpende. Videre gis en årlig oppsummering i NVEs årsrapport.

SPØRSMÅL NR. 377

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende

Besvart 22. desember 2006 av helse- og omsorgsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Adressa slår i dag fast at nye oppsiktsvekkende beregninger viser at St. Olavs Hospital må ned hele 900 mill. kr, nær 20 pst. av sitt eget driftsbudsjett, for å komme i balanse i 2008. Å gjennomføre et slikt kutt vil føre til at befolkningen i Midt-Norge får et dårligere tilbud enn ellers i landet: "Helseforetaket kan ikke ivareta Stortingets ambisjoner knyttet til utbyggingen av St. Olav.»

Hvordan vil statsråden sikre at Stortingets forutsetninger om at utbyggingen ikke skal gå ut over pasienttilbudet med dramatiske kutt?»

BEGRUNNELSE:

900 mill. kr i kutt er altfor mye, slår styreleder Kolbjørn Almlid fast overfor Adresseavisen. Stortinget har lagt til grunn at utbyggingen ikke skal gå ut over pasientene.

Svar:

Jeg vil understreke at styresaken som representanten Brende henviser til ennå ikke er behandlet av styret i Helse Midt-Norge RHF. Mitt departement har selvsagt heller ikke hatt mulighet til å sette seg inn i alle sider av saken slik den nå framstår. Fra Helse Midt-Norge er det imidlertid opplyst at framstillingen i Adresseavisen ikke er i overensstemmelse med det som framgår av sakspapirene. Beløpet på 900 mill. kr er relatert til nødvendige tiltak for å kunne være i balanse fra og med 2008 og i hele perioden framover. Slik det framgår av saken er det mest krevende året for å oppnå denne balansen i 2010, ikke 2008.

Uansett er Helse Midt-Norge RHF generelt og St. Olavs Hospital spesielt nå i en meget krevende situasjon. Og det er driften av eksisterende sykehus, ikke

merkostnadene knyttet til bygging av nytt sykehus som utgjør hoveddelen av dette utfordringsbildet.

Underskuddet ved St. Olavs Hospital var i fjor på 394 mill. kr. Prognosen for inneværende r viser et underskudd på 453 mill. kr, og sykehuset har meldt om en ubalanse inn i 2007 på nærmere 600 mill. kr. Det er erkjent at mye av dette er en direkte følge av manglende styring og kontroll av driften ved St. Olavs Hospital, noe som også Riksrevisjonen har tatt opp i Dokument nr. 1 (2006-2007). Dette er forhold både det regionale helseforetaket og St. Olavs Hospital må rydde opp i.

Når det gjelder statens forutsetninger i forhold til konsekvensene av utbyggingen av St. Olavs Hospital som representanten Brende viser til, er disse fulgt opp av Stortinget gjennom ulike budsjettvedtak. Det er bevilget direkte investeringstilskudd til sykehusedelen av prosjektet på til sammen i underkant av 5 mrd. kr. I tillegg er det lagt inn inntekter i basisbevilgningen for å dekke investeringer. Denne regjeringen har også lovet en ytterligere inntektsøkning til Helse Midt-Norge på 140 mill. kr årlig, blant annet til fase 2 ved St. Olavs Hospital.

Det er lagt til grunn at summen av direkte investeringstilskudd og årlige bevilgninger for å dekke investeringer skal sette Helse Midt-Norge i stand til å håndtere de samlede kostnadene når hele det nye sykehuset tas i bruk. Dette forutsetter imidlertid at Helse Midt-Norge på sin side følger opp det ansvaret de er pålagt for å planlegge ordinær drift og sine investeringer innenfor de premisser som følger av Stortingets vedtak, samt krav som er satt i foretaksmøter. Jeg registrerer at Helse Midt-Norge og St. Olavs Hospital ikke har klart å følge opp disse forutsetningene.

Helse Midt-Norge generelt, og St. Olavs Hospital spesielt, har over en lengre periode vært i en meget

krevene situasjon. Den omtalte saken er ennå ikke styrebehandlet, men jeg vil løpende følge utviklingen. Jeg har nær dialog med Helse Midt-Norge om

denne saken, som jeg også er bekymret for. Dette for å sikre et fortsatt godt pasienttilbud i Helse Midt-Norge.

SPØRSMÅL NR. 378

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Riksrevisjonen har undersøkt effektiviteten i Oslopakke 2, jf. Dokument nr. 3:8 (2005-2006). Saken ble behandlet i Stortinget 18. desember 2006. Både Riksrevisjonen og en samlet kontroll- og konstitusjonskomité gir Samferdselsdepartementet kritikk for både kvaliteten i planleggingen av større prosjekter helt eller delvis finansiert ved statlige midler og for oppfølgingen av slike prosjekter.

«Hvordan vil statsråden forbedre departementets planlegging og oppfølging av store prosjekter, spesielt Bergensprogrammet og Hardangerbrua?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Dokument nr. 3:8 (2005-2006) Riksrevisjonens undersøkelse av effektivitet i offentlige tiltak til kollektivtrafikk - Oslopakke 2, der det rettes kritiske merknader til planlegging og oppfølging fra departementet både når det gjelder helhetlig ansvar og enkeltprosjekter (T-baneringen).

Jeg viser også til påminnelsen fra Riksrevisjonen: "Det stilles samme krav til planprosess, plangrunnlag og kostnadsoverslag for et prosjekt som helt eller delvis finansieres med bompenger, som til et prosjekt som fullt ut finansieres over offentlige budsjetter."

I løpet av 2006 er en rekke nye bompengefinansierte prosjekter blitt vedtatt av Stortinget. Blant disse er noen store; Bergensprogrammet med en samlet investering på 5 mrd (der kollektivtiltaket Bybanen utgjør ca. 2 mrd. kr) og Hardangerbrua til ca. 2 mrd. Kr. I begge prosjektene utgjør bompenger en betydelig del av finansieringen. Etter mitt syn tilsier dette at statlig myndighet i ekstra stor grad sikrer god gjennomføring i tråd med planlagt ressursbruk.

Når det gjelder Hardangerbrua, viser jeg til at konsulentfirmaet som utførte eksternt kvalitetssikring for prosjektet i tråd med statlige regler pekte på behovet for bedre dokumentasjon og sporbarhet i kostnadskalkylene, behovet for oppdatering av kalkyler

og betydelig usikkerhet knyttet til markedssiden for prosjektet.

Jeg viser spesielt til Riksrevisjonens klare kritikk vedrørende Oslopakke 2 som rettes mot det forhold at NSB ikke ble trukket inn på et tidlig tidspunkt for å sikre bedre samordning og bedre driftskonsept. Jeg peker spesielt på de bemerkelsesverdige forhold i Bybaneprosjektet i Bergen der Bergen kommune selv har byggherreansvar uten egen erfaringskompetanse og det totale fravær av samarbeid med NSB i regionen.

Samlet utgjør de to omtalte prosjektene vel 7 mrd. kr av de vel 10 mrd. kr i 2006 har godkjent med bompengefinansiering. Prosjektene er fortsatt tidlig i gjennomføringsarbeidet etter vedtak ultimo februar 2006. Men planleggingen har vært lang og regnestykkene mange. Det er derfor særlig behov for undervegstilsyn og undervegsstyring også fra Samferdselsdepartementet og ikke bare fra Vegdirektoratet gjennom regional avdeling.

Svar:

Det er naturlig å trekke med seg erfaringene som er gjort i Oslopakke 2-arbeidet videre, og dette legges således til grunn for det pågående arbeidet med Oslopakke 3. Videre er det selvsagt at Riksrevisjonens vurderinger - og Stortingets behandling - også vil ha konsekvenser ved eventuelle revisjoner av igangsatte bypakker, som for eksempel Bergensprogrammet.

Hardangerbrua kan, etter mitt syn, ikke sammenliknes med de mer komplekse og sammensatte bypakkene. En av utfordringene i bypakkene, er - som også Stortinget påpekte ved sin behandling av Riksrevisjonens gjennomgang av Oslopakke 2 - at de berører flere forvaltningsnivåer og dermed ulik ansvarsfordeling.

Jeg tar Riksrevisjonens påpekninger til etterretning, og de vil legges klare føringer på departementets arbeid i liknende prosjekter i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 379**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 3. januar 2007 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Ved Østrungen i Selbu kommune i Sør-Trøndelag har fylkesmannen laget en "buffersone" utenfor reindriftsområdet Riasten-Hyllingen, på tvers av tidligere praksis, på tvers av lokalbefolkningens ønsker og muligens også på tvers av loven.

Vil statsråden gripe inn i denne saken til fordel for de rammede grunneiere?»

BEGRUNNELSE:

I flere utmarksregioner i Norge pågår det for tiden konflikter i forhold til arealdisponering og forskjellige brukerinteressers rett til å bruke utmarken. Dette dreier seg både om bruk og vern, og om rovdyr, men også om reindrift versus annen næringsvirksomhet. Det har blitt drevet med reindrift i deler av Trøndelag i flere hundre år. Tidligere var beiterett en forhandlingssak mellom grunneiere og reinbeitelagene. Dessverre har reindriftssamenes styrkede rettigheter blitt fulgt av et økende konfliktnivå. Det kan tyde på at noen av representantene for reindriftsnæringen i dag mener at det ligger et større gevinstpotensial i konflikt med lokalbefolkningen enn i forhandling. En slik utvikling er selvfølgelig ikke heldig og det har medført en rekke rettssaker. I den senere tid har det blitt etablert en praksis der reindriftssamene enten får dekket alle sine kostnader ved å ta sakene inn for retten eller at staten selv fører sak for å sikre reindriften tilgang på nye områder. Så er det grunn til å peke på et stort paradoks. Man hevder altså hardnakket fra Regjeringens og reindriftsnæringens side at tamrein er sky for mennesker og menneskelig infrastruktur. Samtidig er det mange tilfeller hvert eneste år hvor rein blir observert på innmark, hvor den selvfølgelig ikke har noe å gjøre.

Videre har Regjeringen selv i siste reindriftsavtale gått inn for å bevilge penger til et reingjerde rundt Hammerfest fordi reinen ikke skal beite i hagene til

folk. I lys av disse forholdene er det jo grunn til å ha en viss sympati for at lokalbefolkningene i norske utmarkskommuner er noe i tvil om hvorvidt det er behov for buffersoner utenfor de definerte reinbeiteområder. Konfliktnivået er til dels høyt i disse sakene og skal utmarksnæringene overleve, må det kunne samhandles. Slik samhandling blir vanskeliggjort dersom en yrkes gruppe og en etnisk gruppe konsekvent blir satt foran de andre. Det må kunne sies å være spesielt uheldig når slike avgjørelser blir tatt på tvers av faglige begrunnelser.

Svar:

Den saken det refereres til er behandlet av Miljøverndepartementet 22. mai 2006. Departementet behandlet kommuneplanen for Selbu fordi Områdestyret for reindrift i Sør-Trøndelag hadde fremmet innsigelse til en rekke hytteområder i planen. Departementet tok innsigelsene delvis til følge og godkjente 18 områder med 130 nye hytter, mens 15 områder med 49 hytter ikke ble godkjent. Av disse var det 25 hytter som var foreslått nærmere enn 5 kilometer fra Riast/Hylling reinbeitedistrikt. Departementet mente at hytter nærmere enn 5 km fra grensen for dette reinbeiteområdet burde unngås. Det ble lagt avgjørende vekt på at det var sannsynlig at de foreslåtte hytteområdene ville innebære økt ferdsel som ville forstyrre reinen. Departementets vurdering var her i samsvar med anbefaling fra Landbruks- og matdepartementet, som er det departementet som har ansvaret for reindriftsloven og reindriftsinteressene.

Gjennom planleggingen etter plan- og bygningsloven skal ulike interesser vurderes og nasjonale interesser skal ivaretas. Dette gjelder også interesser knyttet til reindrift. Jeg mener det ikke er grunnlag for å endre den vurderingen som er gjort i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 380**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 3. januar 2007 av miljøvernminister Helen Bjørnøy****Spørsmål:**

«Riksantikvaren har startet opp og foreslått fredning av Skansendammen, herunder dammens dybde/volum. Fredningen innebærer at et byggeprosjekt vedtatt av bystyret med fjerning av 200 biler fra gateplan og dermed et forbedret lokalmiljø og bedret brannsikkerhet i et av Bergens eldste og mest bevaringsverdige boligområder, ikke kan gjennomføres.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre en forsvarlig demokratisk saksbehandling i saken, slik at løsninger ivaretar miljøet for beboerne i området?»

BEGRUNNELSE:

Bergen kommunes byggeprosjekt omfatter parkeringsanlegg, opprusting av park og område rundt, og utredning av parkeringssanering for området Skansen. Prosjektet var vedtatt av bystyret og godkjent av byantikvaren. Så ble det etablert en aksjonskomité for bevaring av Skansendammen. Disse tok kontakt med Riksantikvaren. Riksantikvaren kom så kort tid etter ut med et fredningsvarsel for Skansen Brannstasjon og Skansendammen. Diskusjonen handler om hvorvidt Skansendammen skal ha nåværende dybde, eller om den kan videreføres som et vannspeil med parkeringsanlegg under. Lokalt har det vært visse reaksjoner på Riksantikvarens inntreden og engasjement i saken, etter lang og grundig saksbehandling lokalt som tok hensyn til den historiske betydning både brannstasjon, dam og lokalmiljøet Skansen har - og etter byantikvarens godkjennelse. Bergen Kommune skriver i sitt høringsbrev datert 7. desember 2006 at parkeringsanlegg under bakken er viktig for å utvikle området estetisk fordi gatepar-

kering preger bomiljøet. Videre at gateparkering øker risikoen ved brann som følge av fremkommelighetsproblemer i eldre, tett trehusbebyggelse. Byrådet slutter seg til fredning, men peker på at området er feil avgrenset. Byrådet slutter seg også til fredning av dammen, men ikke dybdebestemmelsen som er til hinder for parkeringsanlegget. Det pekes på at delbegrunnelse med dammens fugle- og fiskeliv ikke først og fremst ivaretas av kulturminneloven, og at bruken av dammen og friområdet rundt er begrenset. Derimot vil bruken av området kunne økes dersom dammen gjøres grunnere, inngjerdingen kan fjernes og området åpnes for allmennheten.

Svar:

Spørsmålet gjelder forslaget om fredning av Skansen brannstasjon og Skansendammen i Bergen. Forslaget er sendt på høring av Riksantikvaren. Høringsfrist er satt til slutten av januar 2007.

Riksantikvarens høring av fredningsforslaget har som hensikt å klarlegge alle interesser og synspunkter knyttet til det fremlagte forslaget som grunnlag for den videre behandlingen av saken. Dette er en bred og inkluderende prosess som er viktig for den endelige vurderingen.

I hvilken grad forslaget er forenlig med andre ønsker om utvikling av området og som er referert i spørsmålet, er forhold jeg ikke ønsker å kommentere konkret i denne fasen av saksbehandlingen. Jeg viser her til at dersom det fattes vedtak om fredning av Skansendammen, vil en eventuell klage gå til Miljøverndepartementet.

SPØRSMÅL NR. 381**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 8. januar 2007 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga****Spørsmål:**

«Hvilke bestemmelser og rutiner gjelder med hensyn til avklaring av opphavsrett til konsepter og løsninger eller lignende, som er utviklet på oppdrag fra det offentlige, og med offentlige midler til bruk for allmennheten?»

BEGRUNNELSE:

I noen sammenhenger vil kommuner, fylkeskommuner eller det offentlige for øvrig være interessert i å utvikle et konsept, eller en løsning, for å fremme et tiltak, som eksempelvis holdningsskaping, forebyggende arbeid, eller med sikte på å løse et problem. Et

slikt konsept kan være utviklet på prosjektbasis med kommunale eller fylkeskommunale midler, og prosjektgruppen kan være bestående av for eksempel en innleid konsulent, et panel med tilknytning til problemstillingen som kanskje bidrar uten vederlag, og muligens en representant for offentlige myndigheter på det gjeldende fagområdet.

Når så konseptet er utarbeidet og implementert, kan dette vise seg å være så vellykket at andre kan være interessert i å kopiere konseptet og gjennomføre det samme tiltaket. Men da reiser imidlertid spørsmålet om eierskapet til konseptet seg, og om det for eksempel må betales en royalty, og i så fall til hvem?

Dersom dette på forhånd er avklart i en kontrakt i forkant bør ikke dette være noe problem, men dette er langt fra alltid tilfellet. Spørsmålet tar sikte på å kartlegge om det er noen standardbestemmelser som regulerer slike forhold, eventuelt om det eksisterer fungerende retningslinjer og rutiner for kommuner, fylkeskommuner og det offentlige, med hensyn til å sikre opphavsretten til slike konsepter der det offentlige stiller kapital til rådighet for å utvikle noe til beste for samfunnet.

Dersom det offentlige ikke har sikret seg eienomsretten og opphavsretten eksempelvis tilfaller den engasjerte konsulenten, vil dette i neste omgang være fordyrende dersom andre offentlige instanser skulle ønske å ta i bruk konseptet.

Svar:

Kommunal- og regionaldepartementet gir ikke retningslinjer i denne typen spørsmål overfor kommunene og fylkeskommunene. Jeg er heller ikke kjent med at KS eller andre har utarbeidet retningslinjer eller standardavtaler spesielt for kommuner/fylkeskommuner beregnet på denne type avtaler.

Utgangspunktet er at når en kommune eller fylkeskommune inngår avtale med en ekstern konsulent om utvikling av konsepter eller lignende, opptrer den som en selvstendig avtalepart. Kommunen er i denne sammenhengen underlagt de samme bestemmelser og regelverk som private aktører. Eventuelle be-

grensninger i kommunens adgang til å gjenbruke eller videreformidle resultater av eksterne konsulents arbeid, eventuelt om kunden skal ha enerett på "produktet", vil bero på det konkrete avtalegrunnlaget og eventuelt generelle opphavsrettslige regler.

På statlig nivå er det utarbeidet standardkontrakter som kan benyttes når staten er part i tilsvarende avtaleforhold. I disse blir også opphavs- og eienomsrettslige problemstillinger regulert. Eksempler på slike er statens standardavtale om konsulentbistand og statens standardavtale om konsulentoppdrag i forbindelse med utrednings- og utviklingsopp-gaver.

Det er viktig at de økonomiske ressursene i kommunene og fylkeskommunene skal komme fellesskapet best mulig til gode. I denne sammenheng kan det stilles spørsmål ved om staten bør foreta seg noe for at vi skal få mest mulig igjen for midlene som kommunene benytter på for eksempel konsulentoppdrag. Spørsmålet sikter spesielt til utviklingsarbeid hvor kommuner eller fylkeskommuner trekker inn eksterne ressurspersoner, for eksempel konsulenter. Som regel er det en forutsetning for å lykkes med utviklingsarbeid at arbeidet tilpasses lokale forhold og behov. Derfor ville det være uheldig om staten skulle gi føringer på hvordan slikt arbeid skulle innrettes eller regulere hvilke kontraktsklausuler som burde brukes. Det vil være mer hensiktsmessig om aktuelle problemstillinger finner sin løsning ved at kommunene og fylkeskommunene innarbeider nødvendige klausuler i sine kontrakter med konsulenter. I denne sammenheng bør de være bevisste på mulighetene for gjenbruk og erfaringsdeling. Dersom kommunene/fylkeskommunene skulle ha behov for bistand knyttet til avtaleinngåelsen, anser jeg det som mer naturlig at for eksempel KS bidrar med dette. KS har for øvrig, blant annet gjennom effektiviseringsnettverkene, vist at det er mulig å etablere systemer for deling av erfaring mellom kommuner. Den samme metodikken vil være sentral i Kvalitetskommuneprosjektet som staten, KS og arbeidstakerorganisasjonene har gått sammen om.

SPØRSMÅL NR. 382**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 4. januar 2007 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ønsker samferdselsministeren en forskrift som gir tilstrekkelig forutsigbarhet for samordning av infrastruktur i veggrunn, og at erstatning for legging i veggrunn står i rimelig forhold til kostnadene?»

BEGRUNNELSE:

Etablering av ulik infrastruktur i veggrunn kan gi fordeler for samfunnet. I byer og tettsteder finnes det ofte ikke alternativer på grunn av begrenset plass. Ved å legge større overføringslinjer som kabler, vil man redusere inngrepene i naturen dersom anleggene legges langs vegene. I grisgrendte strøk oppleves fordelene ved samordning av infrastruktur som redusert bruk av areal. Samordning av infrastruktur kan være samfunns effektivt. I lys av disse fordelene er det nyttig med løsninger som alle involverte parter kan leve med.

Skal dette gjennomføres effektivt, krever det samordning mellom de ulike aktørene som har interesser knyttet til bruken av veggrunnen. Dersom vegmyndighetene har behov for å endre egne anlegg, berører dette ofte øvrige aktører. Hvis en god samordning ikke skjer, kan det bli problematisk å opprettholde sikre leveranser, som for eksempel energi- eller strømforsyningen, i tillegg til at kostnadene i mange tilfeller er svært høye. Dette er kostnader som ofte vil måtte dekkes av den enkelte husstand som får leveranser som fjernvarme, bredbånd og strøm fra kablene i veggrunnen. Det bør være rimelig at ledninger i grunn i størst mulig grad får samme beskyttelse som kommunens egen infrastruktur.

Fjernvarme er i en særstilling fordi det ofte dreier seg om ny, kostnadskreven etablering med høy risiko.

Urimelige krav fra vegmyndigheten med hensyn på lav forutsigbarhet og høy pris kan ikke videreføres til kundene på grunn av prisregulering, og kan derfor stoppe fjernvarmeprosjekt. En ubalansert forskrift vil derfor kunne føre til at fjernvarme velges bort.

Samferdselsdepartementet jobber med en for-

skrift om hvilke rettigheter og plikter som skal gjelde ved legging av infrastruktur i og langs veier.

Svar:

De respektive vegmyndigheter kan med hjemmel i vegloven § 32 gi tillatelse til bruk av vegen som fremføringstrasé for ulike typer kabler, ledninger, renner mv. Lovgivers intensjon er at vegholder skal være imøtekommende ved forespørsler om å benytte vegtraséen som framføringsmulighet. Ledningseier får gratis tilgang til fremføringstraseen mot å dekke kostnader for forringelser og reparasjon av vegen eller veggrøften der ledningen legges.

Ved senere behov for utbedring eller utbygging av vegen, har loven vært praktisert slik at ledningseier som hovedregel må betale kostnadene med å flytte sin ledning.

Med hjemmel i vegloven § 32 tredje ledd kan Samferdselsdepartementet gi nærmere bestemmelser om utgiftsdeling og saksbehandling. Samferdselsdepartementet har gitt Vegdirektoratet i oppdrag å utarbeide et utkast til forskrift med hjemmel i gjeldende veglov.

Med bakgrunn i endringer i eierstrukturen blant enkelte ledningsaktører og senere års omorganisering av Statens vegvesen er det også viktig å få fastsatt regler med forskriftsstatus for å sikre en enhetlig praksis. Det er viktig å sikre likebehandling av ledningsaktører og at erstatningen for inngrep i veglegemet gjenspeiler kostnadene forbundet med det. Som grunnlag for refusjonsberegninger er det utarbeidet forslag til aktuelle kostnadsparametre og kostnadstyper. Jeg er kjent med at arbeidsvarsling og samordningsplikt med andre ledningsarbeider også vil være tema i forskriften.

Departementet har bedt om at direktoratet fører en åpen dialog med de forskjellige ledningsinteressenter under arbeidets gang, og dette er fulgt opp. Jeg har fått opplyst at et utkast vil foreligge om ikke lenge. Etter at Samferdselsdepartementet har gjennomgått forslaget, vil det bli sendt på alminnelig høring.

SPØRSMÅL NR. 383**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 29. desember 2006 av nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«I Nationen 19. desember 2006 mener Arbeiderpartiets Terje Lien-Aasland at Statkraft må selge billigere kraft enn markedspris til industrien. Ellers er det manglende respekt for staten. Dette mener han er i tråd med eierskapsmeldingen. Statkraft oppfatter derimot ikke dette som et pålegg i forhold til det som faktisk står i eierskapsmeldingen. Dermed oppstår det et fortolkningsproblem som Regjeringen bør avklare.

Skal Statkraft inngå nye avtaler om å selge strøm til industrien til priser lavere enn markedspris?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til at Regjeringen ikke har innfridd sine løfter om et industrikraftregime.

Svar:

Spørsmålet ble overført fra olje- og energiministeren. St.meld. nr. 13 (2006-2007) fremgår det følgende i kapittel 8.3.6:

"Norsk prosessindustri har behov for tilgang på kraft til vilkår som tilrettelegger for videreføring av eksisterende virksomhet og nye satsinger. Statkraft skal innenfor EØS-regelverket arbeide for å møte industriens behov for stabil og langsiktig kraftforsyning. Nærings- og handelsdepartementet forutsetter at Statkraft blant annet utviser en høy grad av fleksibilitet ved å sette sammen bilaterale avtaler bestående av flere elementer som produktpris, valuta, indekser, fleksibilitet med hensyn til uttak og energipris (som kan knyttes til prisutviklingen på andre energibærere)."

Premisset om at kontraktene må være innenfor EØS-regelverket medfører at de må være markedsmessige. Ved å benytte seg av markedsmessig sammensatte kontrakter vil dette kunne gi en risikoavlastning både for Statkraft og industribedriftene. Kontraktene vil ikke være under markedspris, men kunne bli strukturert på en måte som gjør at de samlet sett likevel er gunstigere for industribedriftene enn mer tradisjonelt utformede industrikontrakter.

SPØRSMÅL NR. 384**Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Jan Sahl****Besvart 8. januar 2007 av arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Folketrygdens regler åpner for at familier med funksjonshemmede barn og stort transportbehov kan få dekket utgifter til bil og førerkort. Det gis ikke støtte til bruk av tolk ved kjøreopplæringen, med mindre det dreier seg om døvetolk. I de tilfeller der behovet for tolking er begrunnet i fremmedspråklig-
het, dekker ikke Rikstrygdeverket tolketjenester.

Hvilke vurderinger ligger til grunn for gjeldende praksis?»

BEGRUNNELSE:

Dette medfører store utfordringer og økte kostnader i tilfeller der språkproblemene er store. Der hvor den vordende sjåfør ikke behersker norsk, kunne tolk

gjort opplæringa bedre, mer effektiv og trolig rimeligere.

Spørsmålet er om det eventuelt i særskilte situasjoner kunne vært hensiktsmessig med unntak fra gjeldende praksis, eller om det eventuelt er endringer i det aktuelle regelverket som er nødvendige for at tolketjenester kan tilbys.

Svar:

Med virkning fra 1. september 2005 fikk nyankomne innvandrere som har en oppholdstillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse (fast oppholdstillatelse) rett og/eller plikt til å delta i 300 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap, 250 timer norskopplæring og 50 timer opplæring i sam-

funnskunnskap på et språk innvandreren forstår. Personer som er i Norge på EØS-/EFTA-vilkår omfattes verken av rett eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. De som omfattes både av rett og plikt til opplæring og har behov for det, kan få inntil 2 700 timer ytterligere opplæring. Innvandrere må dokumentere gjennomført 300 timer opplæring eller tilfredsstillende norskkunnskaper for å kunne få bo-settingstillatelse og statsborgerskap.

Samfunnet bruker betydelige ressurser til norsk-opplæring for innvandrere. I statsbudsjettet for 2007 er det bevilget 1 368 mill. kr til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

Samfunnet har ansvar for å tilby innvandrere gratis tolk i situasjoner det er nødvendig for at disse skal kunne få det samme offentlige tjenestetilbudet som personer med etnisk norsk bakgrunn og når det er nødvendig for å ivareta rettssikkerheten. Det er forvaltningslovens bestemmelser som skal legges til grunn når innvandrere skal tilbys tolk i møte med offentlige etater og tjenesteytere. Dette innebærer bl.a. at vedkommende forvaltningsorgan må sikre innhenting av opplysninger (jf. § 17 i forvaltningsloven som pålegger offentlige organer utrednings- og informasjonsplikt). Det offentlige har videre plikt til å gi opp-

lysninger på en forståelig måte (jf. § 11 i forvaltningsloven som pålegger offentlige organer en veiledningsplikt). Når det er behov for tolk eller skriftlig oversettelse for å sikre forsvarlig kommunikasjon under arbeidet og at saksbehandlingen er i samsvar med forvaltningsloven, er det etaten eller tjenesteyteren som selv skal tilkalle tolk og svare for utgiftene som dette fører med seg.

Gjennom introduksjonsloven har samfunnet gitt et klart signal om at innvandrere må lære norsk i løpet av den første tiden i Norge. Innvandrere skal videre tilbys gratis tolk når det er nødvendig for å ivareta deres rettssikkerhet og for å sikre at de får de offentlige tjenestetilbudene de har rett til. Jeg mener at det er viktig at innvandrere lærer seg norsk slik at de kan ha utbytte av de opplæringstilbud som finnes i samfunnet, bl.a. kjøreopplæring. Gode ferdigheter i norsk er en forutsetning for å delta i arbeids- og samfunnsniv, ta utdanning og ivareta sine barns interesser. Selv en utvidet bruk av tolk vil ikke kunne kompensere for manglende ferdigheter i norsk. Jeg mener at det viktigste nå er å sørge for god norskopplæring, slik at behovet for tolk så langt som mulig avgrenses til den første tiden i landet.

SPØRSMÅL NR. 385

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 4. januar 2007 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Stavanger Aftenblad har i dag en sak om draps-trusler og forsøk på knivstikking. Saken omhandler en kvinne og hennes sønn og trusler overfor dem.

Synes justisministeren at det er akseptabelt at en person som utsettes for drapstrusler og mulig knivstikking får beskjed fra politiet om å ta kontakt igjen neste dag, og er justisministeren likeledes betenkt over tilbakemeldinger fra politiet om at "hadde det vært et sykkeltysteri, kunne vi tatt det nå, men dette tar for lang tid"?»

BEGRUNNELSE:

Drapstrusler og trusler mot personer har Stortinget gitt klar beskjed om at det skal slås hardt ned på. Politiet i Sandnes sier ifølge avisen at hendelsen er loggført hos dem, men at de ikke hadde anledning til å ta imot anmeldelsen der og da. Dersom dette er kor-

rekt gjengitt tillater jeg meg å si at det er horribelt; når noen trues på livet har politiet en selvstendig plikt til å bistå. Dette har jeg også oppfattet er justisministerens linje. I motsatt fall; at sykkeltysterier er viktigere enn mulige drapsforsøk, ja, da har politiet som etat et betydelig problem i forhold til å følge opp politiloven og publikums forventninger.

Jeg ser derfor frem til justisministerens svar.

Svar:

Jeg har forståelse for representantens reaksjoner på nevnte oppslag i Stavanger Aftenblad.

Bekjempelse av voldskriminalitet, især vold i nære relasjoner, er en høyt prioritert oppgave. I Soria Moria-erklæringen sier Regjeringen at den vil styrke innsatsen mot familievold og vold mot kvinner og barn.

På denne bakgrunn har jeg tatt initiativ til en ny tiltaksplan mot vold i nære relasjoner.

Jeg har ikke anledning til å gå inn i etterforskningen av enkeltsaker, og kan derfor ikke uttale meg om den konkrete saken i Rogaland politidistrikt. Når det gjelder de nærmere omstendigheter i saken har jeg imidlertid fått opplyst fra Politidirektoratet at Rogaland politidistrikt beklager at fornærmede ikke ble gitt anledning til å avgi anmeldelse med en gang, men ble henvist til neste dag. Dette var uheldig og ikke i

samsvar med politidistriktets egne målsettinger og prioriteringer.

Jeg har generelt tiltro til at politiet prioriterer bekjempelse av vold i nære relasjoner på en god og effektiv måte i overensstemmelse med gjeldende lovverk. Opprettelse av familievoldskoordinatorer i alle politidistrikter har bidratt til mer effektiv behandling av disse sakene, men vi har fremdeles en vei å gå for å få ordningen så god som vi ønsker.

SPØRSMÅL NR. 386

Innlevert 19. desember 2006 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 4. januar 2007 av kommunal- og regionalminister Åslaug Haga

Spørsmål:

«Forslag til endringer i tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (TEK), omfatter blant annet nye energikrav. Paragraf 8-24 lyder som følger: "Byggverk skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del av varmebehovet kan dekkes av nye fornybare energikilder dersom dette er lønnsomt i et livsløpsperspektiv." Det bes om oppklaring hvordan denne formuleringen skal tolkes.

Betyr formuleringen at Regjeringen i realiteten ser for seg et forbud mot å bruke elektrisitet til oppvarming i nye byggverk?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og regionaldepartementet har fremmet forslag til endringer i overnevnte forskrift. Usikkerheten rundt tolkningen av foreslått forskrift er blant annet at ordlyden er forklart på følgende måte i høringsnotatet: "Nye bygg skal innrettes slik at oppvarmingsbehovet kan dekkes av nye fornybare energikilder, ikke olje eller elektrisitet. Det gjøres unntak fra dette kravet dersom oppvarmingsbehovet er så lavt at kostnadskrevenne varmeløsninger ikke kan forsvares."

Svar:

Regjeringen har som mål å redusere bruken av elektrisitet til oppvarming og stimulere til økt bruk av

fornybare energikilder. Bakgrunnen er ønsket om å ta vare på miljøet og behovet for å redusere CO₂-utslippene, som nedfelt i Kyoto-avtalen. Norge er videre forpliktet til å implementere et EU-direktiv om energieffektivitet og energibruk i bygg (2002/91/EC). Med dette som bakgrunn vil Regjeringen foreslå nye og strengere krav til energibruk i TEK. De nye energikravene i TEK vil gjelde fra 1. februar 2007, men med en overgangsperiode på minimum 2 år. Regjeringen vil presentere ny TEK i løpet av januar. Ifølge Regjeringens forslag skal alternative energikilder kunne benyttes dersom dette er privatøkonomisk lønnsomt. Det foreslås en egen bestemmelse i forskriften som pålegger at byggverk skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del (minimum 50 pst.) av varmebehovet til romoppvarming og tappevann kan dekkes av andre energiløsninger enn elektrisitet og/eller fossile brensler. Regjeringens forslag til nye energikrav i TEK vil således ikke innebære et forbud mot å bruke elektrisitet til oppvarming i nye bygg. Gjennom de nye energikravene tar Regjeringen nå et stort skritt for å legge om energibruken og styrke den norske kraftbalansen. Årlig energibesparelse som følge av skjerpet energikrav vil utgjøre ca. 0,4 TWh årlig og etter 10 år ca. 4 TWh. Gasskraftverket som bygges på Kårstø vil til sammenlikning ha en produksjonskapasitet på ca. 3,5 TWh i året.

SPØRSMÅL NR. 387**Innlevert 20. desember 2006 av stortingsrepresentant Ågot Valle****Besvart 9. januar 2007 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Bergen Sjøfartsmuseum er i en økonomisk krise, noe som har resultert i at spesialbiblioteket er stengt. Museet kan se seg nødt til å redusere åpningstiden og/eller innføre inngangspenger for barn og unge. Bakgrunnen er at de offentlige tilskuddene nominelt har stått stille siden 2003. Besøktallet har økt fra 12 000 til nærmere 26 000 i denne tida. Sjøfartsmuseet er en viktig institusjon for alle som er opptatt av vår sjøfartshistorie.

Hva kan statsråden bidra med for at formidlings-tilbudet kan opprettholdes?»

BEGRUNNELSE:

Stiftelsen Bergen Sjøfartsmuseum har siden 2003 vært en egen konsolidert enhet, en ordning som er akseptert av ABMU. Dette er den samme statusen som Norsk Sjøfartsmuseum i Oslo har. Museet har et utstrakt samarbeid med Stiftelsen Seilskipet "Statsraad Lehmkuhl" og Bergen Museum. Museet driver også et internasjonalt samarbeid.

Museet har satsset mye på formidlingsoppgavene, og resultatet er en stor publikumsøkning. De offentlige tilskuddene har sviktet i forhold til denne satsingen, og museet har prøvd å kompensere ved å øke egeninntektene. Egeninntektene utgjør i dag en tredjedel av det totale budsjettet.

Det faktum at de offentlige tilskuddene nominelt har stått stille siden 2003, har ført til at spesialbiblioteket ble stengt i 2006. Den anstrengte økonomien gjør at museet vil måtte gå til tiltak som å redusere

åpningstida/åpningsdager og/eller innføre inngangspenger for barn og unge. Det vil gjøre alle som er opptatt av vår sjøfartshistorie, fattigere.

Staten har ikke et ansvar alene. Både kommune og fylkeskommune må ta et ansvar. Men jeg ber likevel statsråden om å ta et initiativ for at formidlingsoppgavene ved Bergen Sjøfartsmuseum kan opprettholdes på et høyt nivå.

Svar:

Det er ved fordelingen av økte budsjettmidler til museumssektoren i budsjettforslaget for 2007, og i den perioden museumsreformen har vart, vært lagt vekt på å styrke institusjoner som kan vise til resultater med hensyn til konsolideringsarbeid.

Bergen Sjøfartsmuseum har valgt å stå utenfor konsolideringsprosessen, på tross av klare ønsker fra både staten og Bergen kommune om at de skulle bli del av den konsoliderte enheten Museum Vest. På samme måte som andre museer i tilsvarende situasjon har derfor Bergen Sjøfartsmuseum i perioden 2004 til 2006 ikke fått økt statstilskudd utover den normale økningen som følger av prisomregningen. Tilskuddet fra Kultur- og kirke departementet til Bergen Sjøfartsmuseum for 2007 er fastsatt til 1 918 000 kr, noe som utgjør en økning på 9,5 pst. i forhold til 2006. Det statlige tilskuddet har siden 2003 økt med over 19 pst.

Dersom Bergen Sjøfartsmuseum velger å gå inn i en konsolideringsprosess, vil grunnlaget være til stede for en ytterligere vurdering av tilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 388**Innlevert 21. desember 2006 av stortingsrepresentant Børge Brende****Besvart 2. januar 2007 av olje- og energiminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

«Hvordan og når vil Regjeringen informere og forelegge Stortinget en egen sak om rensingen ved Kårstø, samt vil statsråden, på bakgrunn av rapporten NVE la frem 18. desember og som avdekket store utfordringer både når det gjelder fremdrift og kostna-

der, på nytt vurdere om det er ansvarlig å gå videre med dette prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) la, på oppdrag fra Olje- og energidepartementet, 18. de-

sementer 2006 frem en rapport om tidsplan og kostnader for Regjeringens planlagte prosjekt for CO₂-håndtering ved gasskraftverket på Kårstø. Rapporten avdekket at det neppe vil være mulig å realisere CO₂-rensing ved Kårstø innen 2009, slik Regjeringen har som målsetting i Soria Moria-erklæringen. NVE slår fast at med en tidsplan som er "forsvarlig og ambisiøs" vil et renseanlegg neppe stå ferdig før ved årsskiftet 2011/2012. Prosjektet blir dessuten langt dyrere enn ventet. Mens SFT i fjor anslo rensekostnadene til 360 kr pr. tonn CO₂, er NVEs konklusjon at den vil være 700-1 000 kr pr. tonn CO₂.

Svar:

Jeg mottok NVEs rapport om arbeidet med forprosjektering av et CO₂-fangstanlegg på Kårstø 18. desember. Rapporten viser at det ikke vil være mulig å etablere et fullskala fangstanlegg på Kårstø innen 2009. Rapporten viser også at det er betydelige kostnader forbundet med etablering av et fangstanlegg på Kårstø.

NVE har gjort et meget grundig og omfattende arbeid. Regjeringen vil nå ha en grundig behandling av NVEs rapport, og deretter melde tilbake til Stortinget på egnet måte om videre planer og fremdrift for rensing av CO₂ fra Kårstø.